

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ

Časopis pro katolíky, zvláště pro zbožné spolky
===== a bratrstva mezi Čechoslovany. =====

S povolením duchovní vrchnosti pořádá

P. Petr Hlobil,
benediktin. rajhradský.

Ročník 48.

Rok 1914.

V Brně.

Tiskem a nákladem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských.

OBSAH:

Básně.	Str.		Str.
Vánoční — U jeslí. (A. M. Kadlčáková)	1	Kaplička v poli. (A. M. Kadlčáková)	164
Vánoce. — Ó zůstaň, Pane, s námi! (A. M. Kadlčáková)	5	Panně Marii. — Utěcha v Kristu. (A. M. Kadlčáková)	167
Modlitba. — Až umru. (A. M. Kadlčáková)	7	Maria Panno! (A. M. Kadlčáková)	172
Štědrovečerní. (A. M. Kadlčáková)	13	Spěj, duše má... (A. M. Kadlčáková)	175
Zima bílá. — Zamrzly řeky. (A. M. Kadlčáková)	20	Zdrávas Maria! (Marie D.)	175
Před křížem. — Tak často. (A. M. Kadlčáková)	26	O Božím Těle. (A. M. Kadlčáková)	179
Šla láska. — Duše moje do oblak až. (A. M. Kadlčáková)	33	Za soumraku. (A. M. Kadlčáková)	181
Zdrávas. (A. M. Kadlčáková)	36	V den nejsv. Srdce Páně. (Marie D.)	187
Zvony naše. — Ó, Matko milá. (A. M. Kadlčáková)	43	Bouře. (Marie D.)	193
Srdce. — Matce Boží. (A. M. Kadlčáková)	47	Srdce Ježíšovo. (Petr Hluchý)	196
Matko Boží. (A. M. Kadlčáková)	52	Chtěla bych být... (Marie D.)	198
Božské Srdce. — Píseň. (Josef Věrný)	56	Před obrazem nejsv. Srdce Páně. (Marie D.)	198
Ó Maria, hvězdo moje. (A. M. Kadlčáková)	59	Tam k té jasné nebes výši. (A. M. Kadlčáková)	202
Modlitba. — Věčná lampa. (A. M. Kadlčáková)	65	Svět — slzavé údolí. (Marie D.)	204
Při sv. přijímání. (Petr Hluchý)	65	Vesnička naše. (A. M. Kadlčáková)	204
Je sladko pod Tvou ochranou. (A. M. Kadlčáková)	69	Dobrý pastýř. (Petr Hluchý)	210
Jest jedna. — Ó pomoz, Māti. (A. M. Kadlčáková)	75	Ušlých. (Petr Hluchý)	211
Ve starém chrámu. (Fr. Blatnický)	78	Chrámové ticho. (Petr Hluchý)	214
Panně Marii. — V dálné kraje. (A. M. Kadlčáková)	84	Zaplálo slunce. — Maria Panno! (A. M. Kadlčáková)	225
Zahrádečka malá. — Kříž v poli. (A. M. Kadlčáková)	87	Ózdoba nebe	225
Božské Srdce. — Zdrávas buď. (A. M. Kadlčáková)	90	Znám lásku... (A. M. Kadlčáková)	228
Bohu. (A. M. Kadlčáková)	97	Sv. Hostýn. (J. Zelený)	235
U kříže (Metýnov J.)	97	V létě. (A. M. Kadlčáková)	238
Štěstí. (Kýna Jan)	97	Ó Maria! (A. M. Kadlčáková)	244
Na nebi. — Ty rodné lány (A. M. Kadlčáková)	101	Večerní. (A. M. Kadlčáková)	247
Po dešti v poli. (A. M. Kadlčáková)	106	Ece Agnus Dei. (J. Zelený)	262
Srdce Ježíšovo. (Petr Hluchý)	106	Maria. (Jan Maria z Marianů z Paříže)	267
Náš život. — Slunéčko s nebe. (A. M. Kadlčáková)	109	Eucharistie — Božské Srdce. (Jan Maria z Marianů z Paříže)	276
Zdrávas Maria. — Já křídla chtěla bych. (A. M. Kadlčáková)	110	Kříž. — K blahoslavené Panně. (A. M. Kadlčáková)	293
Panně Marii. — Tam k té modré dáli. (A. M. Kadlčáková)	116	Na pouti	300
Náš kostelíček. — V bolu. — Před Tvým trůnem. (A. M. Kadlčáková)	129	Lilie bílá. (A. M. Kadlčáková)	302
Dozvuky misii. (Marie D.)	113	Slavme Boha v jeho svatých. (Jar. St. Pavlík)	321
V háji u Matičky. — Naše zvony. (A. M. Kadlčáková)	138	Srcei Krista Pána. (A. M. Kadlčáková)	321
Důvěřuj. (Marie D.)	142	Ad sacros virgo. (Jar. St. Pavlík)	326
S modlitbou na rtech. — Klekání. (A. M. Kadlčáková)	148	Sacra parentes Virginis (Jar. St. Pavlík)	330
V kostele. (A. M. Kadlčáková)	149	Po zních. (A. M. Kadlčáková)	330
Pod křížem. (Marie D.)	161	Podzim je tu. (A. M. Kadlčáková)	339
Můj Ježíšku! (Marie D.)	164	Svatá noc, Vánoce (A. M. Kadlčáková)	353
		Vánoční stromek (A. M. Kadlčáková)	357
		V kříži jest vítězství (Antonín H.)	366
		Rodná chata (A. M. Kadlčáková)	366

Nábožná pojednání.

Bohu sláva — lidem pokoj (Ig. Zháněl)	2
Čtyry povinnosti o Novém roce. (Jar. St. Pavlík)	6
U stolu Páně. (Jan Tagliaferro)	9
54, 75, 101, 150, 182, 336, 362	

Rozjímání novoroční. (Dr. Rud. Zháněl) . . .	14
Rány nejv. Srdce. (Dr. Rud. Zháněl) . . .	36
78, 98, 138, 183, 198, 244.	
Dělníci na vinici Páně. (Ign. Zháněl) . . .	47
Zrádce Jidáš. (Ign. Zháněl)	66
Pokoj Vám. (Ig. Zháněl)	111
Zrada Achitofela a zrada Jidášova. (P. Š.)	120
Vstoupil na nebesa. (Ig. Zháněl)	130
Enoch, Eliáš a Ježíš Kristus na nebesa. (P. Ševčík)	133
Pán Ježíš ve sv. hostii. (Jar. St. Pavlík) .	162
Letniční oheň. (P. J.)	164
Nazveš jméno jeho Jan. (Ig. Zháněl) . . .	167
Různé pobožnosti. (Fr. Pospíšil)	176
Srdce Kristovo. (P. Ševčík)	179
Sv. Cyrill a Methoděj, apoštolové slovanští. (Václ. Pokorný)	194
Dědictví otců zachovej nám, Pane! (Ig. Zháněl)	204
Maria, Matka Pána Ježíše po nanebe- vstoupení Jeho. (P. Ševčík)	214
Na slavnost Nanebevzetí P. Marie. (Dr. Rud. Zháněl)	226
Fariseus a publikán. (Ig. Zháněl)	231
Usnutí a nanebevzetí Panny Marie. (P. Ševčík)	236
Sv. Václav, hrdinný rek víry Kristovy. (Dr. Rud. Zháněl)	258
Narození Panny Marie. (P. Ševčík)	263
Polní kvítí. (Ig. Zháněl)	267
Srdce Ježíšovo a častější sv. přijímání. (P. Jos. Voňavka)	281
Srdce Ježíšovo, vzor zmužilosti. (P. Jos. Voňavka)	291
Věno sedmi bolestí a sedmi radostí Panny Marie. (P. Ševčík)	294
Láska, královna ctností. (Fr. Janovský) .	297, 334
Nejspanilejší kvítek mariánského růžence. (Dr. Rud. Zháněl)	299
Zachee, sestup spěšně dolů! (Ig. Zháněl) .	303
Válka — modleme se! (Fr. Pospíšil) . . .	309
Přijde soudit živých a mrtvých. (Ig. Zháněl)	322
Vzkříšení Lazara a duše v očistci. (P. Ševčík)	331
Narození Krista Pána: „Spasitele v Betlémě.“ (P. Ševčík)	354
Dary Ježíšovy (Ignát Zháněl)	358
Nejsvětější Srdce, vzor modlitby (P. Voňavka)	367

Hlavní úmysly.

V lednu: Apoštolát modlitby ve školách, ústavech a seminářích	31
V únoru: Návrat k jednotě církve katolické	63
V březnu: Duchovní cvičení	95
V dubnu: Vítězství katolíků ve Francii	127
V květnu: Páni a služební	159

V červnu: Pobožnost k nejsv. Srdci Páně	191
V červenci: Eucharistický sjezd světový v Lurdech	223
V srpnu: Katolické missie v Indo-Číně .	255
V září: Klid a svěcení neděle	287
V říjnu: Podpora a šíření katolického tisku	319
V listopadu: Spása umírajících	351
V prosinci: Vyučování náboženské	835

Poučná a vzdělávací pojednání.

Novoroční úvaha. (Jar. St. Pavlík)	20
Generální ředitelství Apoštolátu modlitby a snahy pro sjednocení rozkolníků s kato- lickou církví. (Fr. Pospíšil)	34
Mexiko (Fr. B.)	52
70, 145, 240, 278, 307.	
Sv. Benedikt, patriarcha řeholnictva na Západě	87, 109
Eucharistické hnutí. (P. Jos. Voňavka) .	229
Radostná nálada v řádu Tovaryšstva Ježí- šova. (Napsal P. Ant. Rejzek T. J. 247, 272	
Církev neumírá. (P. Jos. Voňavka)	276
Sen o pošetilosti světa. (P. Al. Vaněk) .	301
Některé příklady, kterak ctnost poslušnosti Pánu Bohu milá jest. (P. Al. Vaněk) .	327

O křesťanských záležitostech.

Obrázky z katol. missí. (P. Max. Wein- berger)	23
57, 84, 154, 188, 211, 251, 284, 314, 340, 377	
Na útěku před tureckými hordami (pokr. z roč. předešlého)	26 43, 91, 107
Katolické hnutí mezi Bulhary. (P. Frant. Pospíšil)	116, 142
Nové nebezpečí hrozí Zambeské missii .	148
Stav unie mezi Bulhary před válkou a po ní	173
Hnutí pravoslavné církve bulharské proti unii	196
Usazování katol. uprchlíků bulharských v Novém Bulharsku	203
Chléb každodenní pro katol. missie na jihu	210
Hnutí ku sjednocení s katol. Církví v Albanii	238
Nové zvolení sv. Otec Benedikt XV. . .	291

Různé zprávy.

Různé zprávy. (Sbíral P. Ig. Zháněl) . .	30
60, 93, 123, 157, 190, 218, 254, 286, 316, 346.	
Děkuvzdání	62
94, 123, 158, 190, 222, 255, 319, 350.	

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

LEDEN 1914

Podle svého milosrdenství spasený nás učinil skrze obmytí druhého narození a obnovení Ducha sv., kteréhož vylil na nás hojně skrze Ježíše Krista, Spasitele našeho. (Tit. 3. 5.)

Vánoční.

S oblačných nebes letí sem
radostná zpráva světu,
že narozen jest Kristus Pán
a v Betlémě že je tu.

Že nové lásky paprsk vzplál
i světla nová záře,
pojd', duše, spěš si
a padni na své tváře.

Vždyť andělé tam na nebi
zpívali písně krásné,
na cestu chudým pastýřům
svit zářil hvězdy jasné.

A zpráva ta se roznesla
do světa širých krajů
a do dnešního ještě dne
má mnoho v sobě tajů.

S oblačných nebes letí sem
ta zpráva jako vánek,
že Kristus Pán se narodil
a v chrámě má svůj stánek.

U jeslí.

Nad chudým chlévem v Betlémě
andělé pěli v letu
a písně krásné zpívali,
to Pánu všechněch světů.

A sboru hlas se nesl dál
a zajásal svět celý,
a poklonit se Ježíšku
pastýři první spěli.

Zářivá hvězda svítila
v zem s nebes modré báně
a v plenky bílé balila
Ježíška Matka Páně.

A v srdce lidské vešel klid
a v duši radost zněla
a celá země zvěstí tou
se sladce rozechvěla.

Buď vítán, Kriste, na zemi,
zní od všad něžné zpěvy,
neb zrozením se Ježíška
se všem nám poleví!

A. M. Kadlčáková.

Bohu sláva, lidem pokoj.

Napsal Ignát Zhdněl.

Častěji slyšíme v našich kostelích zavznívati slova: „sláva na vysoce Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle“. (Luk. 2, 14) Pamětihodná tato slova pronesli sborové andělští, shromáždění na polích poblízkou městečka Betléma, když oznamovali pastýřům vele-památnou světovou událost, že se narodil dávno národy očekávaný Vykupitel. Neobsahují-li tato slova životní program? Nemá-li býti jejich obsah naším každodenním rozjímáním?

Bohu přísluší sláva, čest, lidem pak mír, pokoj. Úvaha o těchto slovech budiž předmětem našeho rozjímání.

I. Bohu sláva, čest. Četl jsem o jednom nebožáku, který trpěl na nemoc, která jest bohužel nyní až příliš rozšířena. Měl rakovinu na jazyku. Hledal v hrozném utrpení svém pomoc lékařskou a přišel do kteréśi nemocnice. Ujali se obětavě nebožáka lékaři, ale pronesli svůj úsudek v tom smyslu, že není pomoci, leč operaci. Hledaje uzdravení ve svém neúduhu, odhodlal se nemocný, že se podrobí operaci. Ležel na operačním stole, lékaři měli již všechno připraveno, každý z nich chystal

se učiniti, co mu bylo operátérem nařizeno. Tu, než jej uspali, pravil k nemocnému operátor: příteli, upozorňuji vás, že po operaci nebude vám více možno mluvit, musíme vám odniti část nakaženého jazyka. Máte-li tedy nějaké přání, chcete-li něco obzvláště důležitého říci, použijte této příležitosti. Co nyní promluvíte, budou vaše poslední mluvená slova v tomto životě.

Nemocný byl velice dojat těmito slovy lékaře. Chvilenuk přemýšlel, ale pak sklonil trpělivě poněkud hlavu a hlasem, co mohl nejsilnějším a nejslavnějším zvolal: pochválen buď Ježíš Kristus, až na věky věkův. Amen. V podobných případech otrlým lékařům vstoupily v tomto okamžiku slzy do očí.

Ano, tento jednoduchý venkovan myslil, že není na světě nic důležitějšího, nic velkolepějšího, jako oslavovati jméno Ježíšovo. Jsme-li i my téhož názoru? Vzpomeňme si, že „proto Bůh povýšil Ho, aby mu dal jméno, kteréž jest nad všeliké jméno, aby ve jménu Ježíše každé koleno klekalo, nebeských, zemských i pekelních“. (K Filip. 2, 9—20.)

Zajisté často se bijeme v prsa a zbožně říkáme: Ježíši Tobě jsem živ,

Ježíši Tobě umírám, Ježíši Tvůj jsem v životě i v smrti! Konejme však také, co tuto říkáme. Budiž nám všem Ježíš přesladkým vůdcem, který nám ukazuje ve všech okolnostech životních cestu, po které máme kráčet, budiž nám hvězdou, osvěčující tmy našeho života, který mívá přechasto nikoliv jasné, ale hodně tmavé okamžiky. Budiž nám Ježíš cestou, pravdou, životem, který nás osvítí a povede nejenom v tomto roce, ale i v následujících, po cestách dobrých, abychom po tomto životě, mohli se sejít s Ježíšem a velebiti Jej na věky věkův. Sv. Jeroným, učitel církevní, napomíná: život náš je klopotný a bidný; bez Ježíše jsme chudí, jsme bez pokoje, beze vši radosti, bez zásluh dobrých skutků, hledejme proto úsilovně Ježíše, Ježíš budiž naší radostí, naším vším!

Jak nás zahanbují horliví katolíci, kteří se teprv obrátili ku Kristu! Missionář, kněz Stenz vypravuje ve svých vzpomínkách na své několikaleté práce mezi Čínany, že měl ve své osadě horlivého muže, který stav se katolíkem, chodil ku svým známým a přátelům a seznamoval je s učením Ježíšovým. Byl veliký horlil pro čest a slávu Boží a ač byl docela jednoduchý člověk beze všeho vyššího vzdělání, přece založil v patnácti osadách kvetoucí katolické obce.

Co činil tento horlivec, číme i my! Jak často naskytne se nám příležitost učiniti všelicos k oslavě jména Božího. Vždyť ctíme milého Ježíše, snášejíce trpělivě kříže, bolesti, trápení všeho druhu, každé dobré slovo, které svému bližnímu věnujeme, dobrá rada, kterou mu dáme, každý náš odpor proti pokušení, ať těla ať duše, každý zbožný povzdech, každá modlitba, každá práce, ale vše, všecinko může býti oslavou Božího jména. Sv. Pavel napomíná nás řka: »budto že jíte, nebo pijete, neb cožkoliv jiného činíte, všecko činíte k slávě Boží«. (1. ku Kor. 10, 31). Při každé práci tělesné i duševní, ať je vykonána z povolání či z pouhé zábavy, zkrátka při všem mějme na paměti čest a slávu jména Božího a vždy volejme se zakladatelem řádu jezuitského, se svatým Ignátem z Loyoly: »vše ku větší slávě Boží! Kde je pán, tam má býti i služebník. Náš Pán, Ježíš Kristus

pracoval až do úplné únavy, trpěl až dotrpěl na dřevě kříže. Není pak služebník nad pána; proč jsme netrpělivi, proč jsme nespokojeni se svým osudem, proč reptáme proti prozřetelnosti Boží, místo abychom ji velebili a bijíce se v prsa zbožně říkali: Ježíši, Tobě jsem živ, Ježíši Tobě umírám, Ježíši Tvůj jsem v životě i ve smrti!

Budiž Ježíš od nás vždy a ve všem veleben a oslavován.

II. Pokoj lidem dobré vůle. Viděl jsem jednou kdesi obraz polského malíře, tuším, že se jmenoval Stachiewicz: starší řeholník seděl o samotě v zahradě, která měla podzimní náladu, kromě trávníku nebylo v ní nic zeleného. Seděl na lavičce, v ruce držel prut a psal jím do písku, kdež bylo lze čísti slovo: pax! což znamená: pokoj! Našel asi, byv dříve zmitán bouřemi ve světě, po čem duše jeho toužila, co hledal: pokoj!

Jak nebesky krásně pravil Ježíš Kristus tuto myšlenku, řka: »pokoj zůstavuji vám, pokoj můj dávám vám, ne jako svět dává, já dávám vám«. (Jan 14, 27.) Jaký význam má pro lidstvo pokoj, mohli jsme se přesvědčiti na vlastní oči v nedávné době. I u nás chystalo se vše k válce; byli povolováni otcové rodin do zbraně, opouštějíce těžce své rodiny byli poslání hájiti hranice naší říše. U nás díky Bohu nerozuzila se válka, ale dosti jsme četli hrozných zpráv, jak řádila litice válečná na Balkáně u národů, jazykem nám zpřízněných. Proto modlíme se v litanii: od války, vysvoboď nás Pane! Ano mir je převeliké dobro. Uměli je již oceniti i staří Římané, neboť, jak vypravuje spisovatel Orosius, byl za císaře Augusta již po celých dvanácti let ustavičný mir. Dovedli jej tím více oceniti, protože právě uplynulá léta byla plna válek, válečných tažení a všech psot a bid, které s sebou přináší válka. Z vděčnosti, že je mir, vystavěli Římané bohyni míru skvostný chrám.

I my toužíme po pokoji, po míru, ale přecasto nehlédáme jej tam, kde jej lze jediné najíti: u Ježíše Krista. Mnozí vyhledávají společnosti a čím je křiklavější a hlučnější, tím jest jim milejší. Pokoj ve své duši měl spolupatron naší vlasti, milé Moravy, svatý Klement

Hofbauer (Dvořák). Vyšel jednou ve Vidni, ve svém řeholním obleku Redemptoristů, aby sbíral pro chudé sirotky almužnu. Vstoupil také při této obchůzce do hostince, kde seděla pohromadě veselá společnost. Zvláště jeden z přítomných obral si kněze za terč svých nemastných vtípů. Ano rozjařený host zapomněl se tak dalece, že když přišel k němu řeholník a prose o dar, natáhl ruku, plivl mu do ní. Svatý Klement vyňal beze slova ze své kapsy šátek, ruku otřel od slin a obrátiv se zase k onomu pánovi, řekl, aniž dal na jevo nejmenšího vzrušení: dobře, toto patřilo mně, ale nyní dejte něco pro ubohé sirotky a při těchto slovech nastavil utřačí opětně ruku. Vstoupila mu červeň studu na tvář, hluboce se začervenal, a bohatě kněze obdaroval. Víra dodala Klementovi pravý pokoj, že dovedl zůstat klidným a tichým i při této veliké urážce neurvalcově.

Nehledíme pokoje u světa, ale pátrejme a prosme o něj u zdrojů všeho miru, u našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Jedině tam jej najdeme. Jaké vzácné pokyny dává nám spisovatel zlaté knižky, Kempenský v »Následování Krista«. Píše: nezabývejme se cizími záležitostmi, nestarejme se o cizí řeči a skutky; vůbec po čem nám nic není, toho si nevěstíme. Kdo se míchá do cizích záležitostí, kdo čeká na každou příležitost, aby se pobavil, kdo málo se obírá sám sebou, nenabude pokoje. Dáváme se příliš ovládati svými vášněmi, příliš pečujeme o věci pomíjivé, nepřemáháme svých chyb, nestaráme se, abychom byli den po dni dokonalejšími a tak jsme pořád chladnými a vlažnými. Těžko je zanechat toho, čemu jsme přivykli, ale ještě tíže jest postupovati proti vlastní vůli. Avšak nepřekonáme-li malých a lehkých obtíží, kdy pak zmůžeme nesehnadnějších? S počátku tedy odvykejme nedobrému návyku, aby nás snad navedl ve větší obtíže. Proč jenom nepovázíme, jakou radost, jaký pokoj způsobili bychom sobě i jiným, kdybychom si správně vedli a více dbali o svou duševní dokonalost.

Jaké mnohé četné názvy dáváme milému Spasiteli, ale snad z nejlepších jest pojmenování: »Kniže pokoje«. Ó,

jaký poklad jest pokoj v duši lidské; jak jest šťasten, kdo má čisté, dobré svědomí. Jakým nešťastným chvilčkám jest vystaven, kdo má něco na svědomí.

Často ličí se v románech a povídkách, co vše takový nešťastník prodělá. Ale popis v těchto knihách, ač ličí skutečnost, pokulháva často, nepopisuje výstižně útrap takového člověka. Jak často se stalo, že někdo, kdo udělal něco trestuhodného, nemohl vydržeti pro výčitky svědomí a sám se udal buď u soudu, anebo u četníků. A stalo se tak třeba až po více letech. Svého času přinesly noviny v Bádensku zprávu, že se přiznal po třiceti letech na smrtelném loži chudý domkař, že zavraždil rolníka, který šel z trhu a prodáv tam dobytek, měl u sebe větší obnos peněz, o nějž jej onen vrah oloupil. Krátce před smrtí učinil vyznání vrah svému bratrovi. Po celých třicet let utopoval své svědomí ve sklince kořalky, jeho, již dříve zemřelá žena, věděla také o tomto zločinu a nemohouc vydržeti výčitek svědomí, zbláznila se a často pak mluvila o této vraždě, ale nikdo ji jako bláznovi nevěřil. Kolik podobných truchloher odehrává se ve světě, ale nikdo jich nenapíše, jenom Bůh vševědoucí je zná a andělé Strážní zaznamenávají je do knih života.

Pokud byl Kristus zde na světě, miloval nade vše svého Otce, plnil neustále Jeho vůli, miloval bližního, prokazoval všem dobré, miloval hříšníky, děti, miloval i ty, kteří jej pronásledovali a ukřižovali. Hlavní přikázání, které nám dal, bylo přikázání lásky, milovati Boha a milovati bližního. Ještě několik málo okamžiků před svou smrtí doporučoval svým apoštolům, aby se vespolek milovali. Láska byla tedy hlavním přikázáním a požadavkem Ježíšovým. A láska je matkou pravého miru. Pokoj je tak veliké dobro, že si je máme vykoupi i sebe většími obětmi. Pro uchování miru máme býti hotovi i něco trpěti. Mnozí jsou mírumilovní, dokud se jich nikdo nedotkne a pokud jde vše po jejich chuti, ale při nejmenším odporu se rozlítí a řádí až běda. Svatý Albert Veliký přirovnává takové sobce ku stojaté vodě. Pokud ji nechají lidé na pokoji, není nikomu protivná, ale sotva se s ní pohne, rozšiřuje nesne-

sitelný puch. Proto máme se pečlivě všeho vystříhati, co by druhého popudilo, co by bylo s to, přivést ve zlost a k rozbroji. Tu je hlavně dobře, když třeba při řeči neodporujeme, což především by se mělo provést v každé spořádané rodině. Nemá se tomu, kdo tam poroučí, odporovati.

Kdyby uvolnil někdo kameny, na níž spočívá klenba domu, je celý dům v nebezpečí a spadne, podobně se ponoří loď, jejíž prkna nejsou docela spolu spojena, vnikne mezi ně voda a lodička se potopí; podobně zhyne společnost, rodina, jejíž členové nejsou vespolek spjati vzájemnou láskou. Kterýsi světec praví, že mají býti údové rodiny jako oči; pohne-li se jedno nahoru anebo dolů anebo na stranu, učiní podobně i druhé.

Konec. Na počátku roku občanského každý z nás bývá jaksi lépe naložen, i jaksi více přístupen dobrému slovu, upřímné radě. Nuže učinme si za heslo, že chceme v letošim roce hlavně o to dbáti, aby naše skutky vždy a ve všem hlásaly slávu a čest jména Božího, my pak vespolek, že chceme míti a zachovávatí mír a pokoj. Co chceme sami míti, co se nám líbí, totéž činme i svým spolubližním. Dej Bůh, abychom vždy měli pokoj se svým Bohem, byli s ním smířeni a byli v posvěcující milosti Boží. Kdo byl tak nešťasen a prohřešil se, vi, kde lze dosíci a vi za jakých podmínek lze dojiti pokojného svědomí. Dej Bůh milostivý, aby zavládl v našich rodinách a domácnostech pravý pokoj, pravý mír, takový, jaký nám dává milostivý Pán a Bůh náš.

Vánoce.

Vánoce, vánoce, dech váš zas cítím,
když přehlým mládím svým zpět zajdu
žitím.

Vzpomíná duše má na zaslé chvíle,
když jsem tam bývala u matky milé.

Co bylo v duši mé tužeb a přání,
když štědrý večer se ku zemi sklání.

Co se to rojilo v srdci i v duši,
to teprv v dnešní den duše má tuší.

Vánoce, vánoce, dech váš zas cítím,
když sama bloudím tu bez cíle žitím.

O zůstaň, Pane, s námi...

O zůstaň, Pane, zůstaň s námi,
kdy duši naší svírá žal,
a dej nám svoje požehnání
a neštěstí od nás vždy vzdal.

O zůstaň, Pane, zůstaň s námi,
kdy slza halí naší líč,
dej síly své nám k nové práci
a netrestej nás hněvem víc.

O zůstaň, Pane, zůstaň s námi,
kdy duše naše znavena,
a neodvrát své tváře od nás,
když rozpnem' k tobě ramena!

A. M. Kadlěčková.

Čtyry povinnosti o Novém roce.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Žádný člověk není netečným k změně roku. Hodina půlnoční v noci silvestrové je důležitý okamžik v našem životě: každá taková hodina je milníkem na cestě do říše záhrobní; ukazuje nám, jak daleko jsme. Možná, že nemáme již daleko k bráně, již každý člověk jednou projde. Kdož to může vědět?

V silvestrové noci pořádají se mnohé zábavy. Nehledě k tomu, že tanec je ještě o tom čase zapovězen, míním, že klučné zábavy na konci roku nejsou na místě; je lépe, když vážně strávíme poslední hodiny starého a první hodiny nového roku a je zasvětime. S Bohem začni každé dílo, praví přísloví, s Bohem je i dokonči. I každý rok máme s Bohem započítí, s Bohem je i dokončiti.

Čtverou povinnost máme k Pánu Bohu: povinnost chvály, diků, smíru a prosby. Této povinnosti máme si býti vědomi, i když se rok střídá. S chválou a dikem uzavřeme každý rok, se smírem a prosbou vstupme do roku nového.

Vzdejme Bohu povinnou chválu, klaňme se jeho velebnosti. Celá příroda musí zvěstovati chválu věčného a všemocného, podle slov žalmisty: Nebesa vypravují o slávě Boží, a dílo rukou jeho zvěstuje obloha. Jakž bychom my mohli, rozumní tvorové, chválu Bohu věčnému odepřít? Co konají v nebi andělé, musíme my lidé konati na zemi. Jak často vybízí nás písmo svaté k chvále Boží! Oslavujte Hospodina neboť jest dobrý, neboť na věky trvá milosrdenství jeho! Chvalte Pána všichni národové, chvalte ho všichni lidé! Chvalte Hospodina na výsosti! Na počátku křesťanského letopočtu zpívali andělé: Chvála na výsostech Bohu! Tento chvalo-zpěv má opět zníti v srdci našem a v ústech našich, kolikrát nový rok přidruží se k starému letopočtu, kolikrát začne nový rok týdnem a kolikrát zaujme den nový místo dne starého. Řekněme na nový rok a každý den po probuzení: Sláva Otci, jenž nás stvořil; sláva Synu, jenž nás vykoupil; sláva Duchu Svatému, jenž nás posvětil. Re-

kněme: Všechno k větší cti a slávě Boží! I tento nový rok chci ke cti Boží zbožně prožítí a jeden díl povinnosti své k Bohu tím vyplniti. Od Boha jsem vyšel, k Bohu se vrátím, on je alfa a omega všech věcí, počátek a konec, původ a cíl; s Bohem a pro Boha chci žítí i v tomto novém roce.

Vstup do nového roku ukládá nám povinnost, děkovat i Pánu Bohu za všechna dobrodini, jež nám prokázal v roce minulém. Celý rok byl v arše Noe, když potopa byla na zemi; opouští ji, přinesl Bohu obět diků. S potopou můžeme zcela dobře svět přirovnati; kdo v ní zůstal bez úrazu a žádného těžkého hříchu se nedopustil, musí Bohu děkovati, neboť ten mu k tomu dopomohl. Kolikrátkoli zvítězili Israelité nad svými nepřáteli, děkovali Hospodinu, za času prorokyně Debory, vdovy Judity, hrdin makabejských. Děkuje i my Bohu za vítězství, jichž nám popřál, buďto nad pokušeními vlastního těla, nebo zlých lidí nebo zlého ducha. Děkuje Bohu za všechny milosti, za všechny dobré myšlenky, jež nám vnikl, za pomoc při dobrých skutcích, za ty mnohé mše svaté, jejichž ovoce nám bylo k prospěchu, za svatá přijímání, rozhršení, za milosti při návštěvách nejsvětější svátosti. Děkuje Matce Boží za její mateřskou lásku a přimluvu, andělu strážnému za opatrování, milým svatým Božím duším v očistci a všem dobrým lidem, kteří nás do svých modliteb uzavřeli.

Ale nejenom za duchovní, nýbrž i za tělesná dobrodini musíme Bohu děkovati: za milost, že život náš opět o rok prodloužil a nám dal příležitost, ještě více zásluh pro nebe nasbíratí a tím vyššího stupně slávy nebeské dosáhnouti. Děkuje mu, že i v tomto roce se o nás otcovsky staral a všechno k životu potřebné nám udělil.

Nejenom za dobré, ale i za zlé musíme Bohu děkovati, řkouce s Jobem: Budiž velebeno jeho jméno. Neboť i to zlé bylo nám k prospěchu, sloužíc nám k pokání a obrácení, k odpykání trestů

očistcových, k cvičení se v trpělivosti, k rozmnožení zásluh, k našemu zdokonalení.

Naše třetí k Bohu povinnost jest povinnost smíru. Pokorně musíme se přiznati, že jsme Pána Boha v roce uplynulém dosti často urazili. Žádný den neminul bez nové položky v dlužní naší knize u Boha. S kolika špatnými myšlenkami jsme se zabývali, kolik zlých a neužitečných slov mluvili, kolik skůtek provedli, o nichž si přejeme. kdybychom jich raději byli nekonali Jak často jsme urazili Pána Boha, jak často rodiče, jak často bližního svého. Jak mnoho předsevzetí jsme pojali a nedodrželi! To všechno musíme na Bohu odprosit, napraviti, nahraditi, něco sobě za pokání uložit.

Ve světě a od světa mnoho spáse se hříchů, jež zůstaly neodčiněny, protože dotčení lidé nekonají žádného pokání. Tomuto nedostatku mají horliví křesťané odpomoci svatým přijímáním ku příkladu, návštěvami nejsvětější svátosti, různými skutky kajícími. Zvláště mají zadosť činiti rodiče za hříchy svých dětí, děti za hříchy svých rodičů, ženy za hříchy svých mužů.

Zakončeme starý rok litostí a pokáním, započneme nový s rozhodným předsevzetím: Ani jeden hřích smrtelný v tomto roce; počet všedních musí se

zmenšiti; modlitba musí teď býti svědomitě vykonána, žádné bohoslužby bez nutnosti nezmeškány, žádný svátek přehlédnut. Chci si dáti práci, co bych aspoň nad jedním zlým návykem v tomto roce zvitězil, aspoň jednu chybu odložil. V dobrém chci býti horlivějším.

K chvále, díkům, dostiučinění musí se připojiti prosba. Je tolik věcí, jichž i v novém roce tak nutně potřebujeme, tolik potřeb tělesných i duchovních. Prosme Boha, aby nám dále pomohl pokušení přemoci, v dobrém vytrvati. Chudým lidem nechť prostřednictvím dobrodinců opatří chléb, vdovy a sirotky nechť potěší, nemocné posilní a uzdraví, nebo jim šťastnou hodinku smrti popřeje, duše z očistce vysvobodí. Modleme se za ty, kteří v uplynulém roce zemřeli! Uzavřeme do svých modliteb všechny, kteří nám v předešlém roce něco dobrého prokázali.

Chvála, dík, smír a prosba, to jest, s čím se máme zabývat, kolikrát rok s rokem se střídá. To bude jistě lepší než oddávali se rozpustilostem silvestrových zábav. Provoláme li novému roku při pivě a víně, při hře a tanci nazdar, proto ještě nebude lepší a šťastnější. Ale tenkrát bude pro nás požehnaným, počneme-li jej s Bohem, abychom jej, je-li v tom vůle Boží, po dvanácti měsících i s Bohem zakončili.

Modlitba.

V trnech pokušení při nás,
při nás Pane, stůj, —
v ranách utrpení
před zlem opatruj!

Když nám štěstí dáváš,
od pychy nás chraň,
proti víry bludu
kříž buď naše zbraň!

V pracích sil nás, Bože,
ať jsou k slávě Tvé,
vždyť nás Srdce Tvoje,
k věčné lásce zve!

Petr Hluchý.

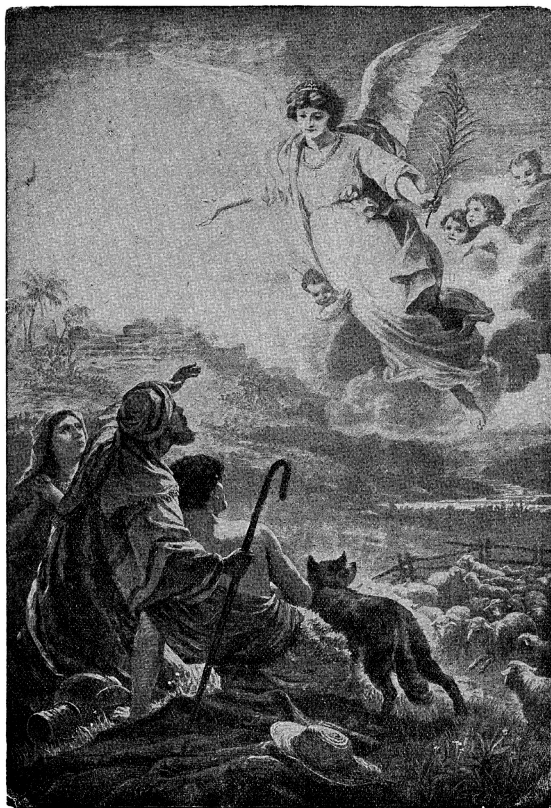
Až umru . . .

Až umru, život můj se skončí,
hrob uspí srdce v blahý sen,
má duše k Bohu zas se vznes
a tělo padne ve hrob jen.

Zde boly mé se všechny ztiší,
až uloží mne v matku zem,
zde pro každého místo malé
nám zůstalo všem údelem.

Až umru, život můj se skončí
a duše vzlétne v jiný kraj
a srdce klidno bude sníti,
kde jemu chystá Pán Bůh ráj.

A. M. Kadlčíková.

»Sláva na výsostech Bohu a pokoj lidem dobré vůle«.
(K I. článku).

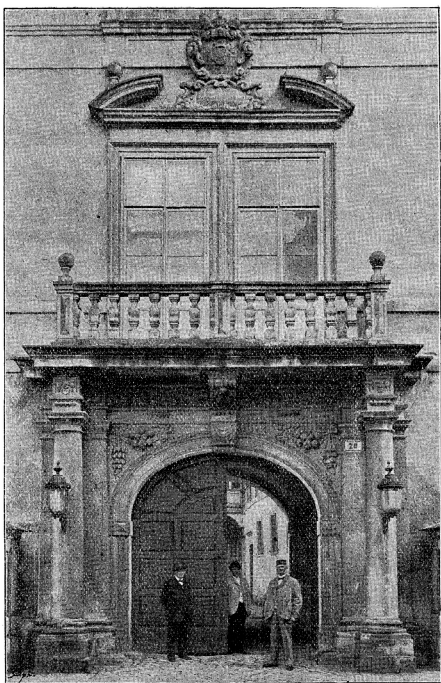
U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

1. Josef hostí své bratry.

Josef byl miláčkem svého otce, milostmi nebeskými obdařen, milým svou

Ze závisti jej prodali do Egypta, a tam byl odsouzen v bídě a opuštěnosti žaláře trádati.

OLOMOUC: Vchod do kníže-arcibisk. residence.

povahou, dvojnásob milým svou něžnou láskou k bratrům; a přece bez všeliké jiné příčiny toliko svou nevinností a zásluhami svými vzbudil žárlivost bratrů.

Nespravedlivě trápený trpítel jest obrazem Spasitele, svatostí povznešeného nad všechny lidi, jenž ze závisti vydán a za třicet stříbrných prodán i

hanebně opuštěn byl, ne rovnými bratry, ale tvory, dítkami něžně milovanými. A nevděk lidský se neobmezil na krátkou dobu života jeho pozemského. My sami, jež nesčíslná smilování věsti měla k ocenění jeho dobroty, příliš často jsme se dopustili přestupků politování hodných. Kdybychom poznali, jak hluboko naše nevděčnost zranila srdce našeho Spasitele, jaký zármutek a lítost, jaká bolest z lásky by nás prochvívaly. A zvláště tehdy by nás tyto city pronikaly, když vcházíme do jeho Svatyně. Třebas více vinou obtíženi a bídňější než bratři Josefovi, přece jako oni jsme přišli, přijati pokrm a život od neskonale štědrosti našeho Spasitele.

Vykupiteli duše mé, Bože spásy mé! Zhřešil jsem proti Tobě; svou vinou ztratil jsem nárok na Tvé smilování! Vidím-li Tě však na tomto oltáři, vím, že myšlenky Tvoje jsou myšlenkami pokoje, a nikoliv trestající spravedlnosti. Vím, že jsi milosrdnější než Josef, v jehož osobě předobrazeno bylo Tvoje umučení a oslavení, že mne přijmeš a mně odpustiš. (Jer. 3, 22.) Nuže, přicházím k Tobě.

2. Jak Josef bratry přijal. — Josef nevytýká bratřím nevěrnost, nýbrž něžně je objímá. Tak ctí Josef ony, kteří ho ponižili, a zahrnuje je tolikými důkazy přiznání, kolikou pohanu a urážku od nich zakusil.

Věčná dobrota, nezměnitelné milosrdenství Boží, jak chabé, jak nedokonalé jsi tu předobrazena! Ovšem byl ti Josef podoben, že pokrmem pomíjejícím zachoval smrtelný život těm, kteří ho usmrtit chtěli. Ale volil právě chvíli provinění, aby jim dal dar nejvzácnější? Dal sebe sama, aby je zachránil? Zemřel, aby oni žili? Nikoliv nejctíhodnější Beránku Boží! Takové zázraky lásky a smilování jsi sobě samému podržel. Proto se utíkám k Tobě, vinou stížen a bídňý, a vzývám Tvé něžné smilování. „Očekávání — Israelovo Hospodine, všickni, kteří Tě opouštějí, zahanbeni budou.“ (Jer. 17, 13.)

3. Josef zve bratry k stolu svému. — Srdečnému přijetí odpovídá i způsob, jak Josef pohostil své bratry. Nedbaje dřívějších urážek vytrpěných, činí Josef vše, co láska a náklonnost mu vnuká,

aby zapudil nedůvěru ze srdcí bratří, a naplnil je důvěrou v nezištnou svou lásku.

Jdi i ty, duše má, předstup před tvář svého uraženého, ale přece lásky plného Boha, a z vlastní blahé zkušenosti poznáš, že on spoji duši ustálou a všelikou duši lačnou nasytí. (Jer. 31, 25.) Přiblíž se bez obavy, neboť třebas jest Bohem, jehož jsi opustil, zaprodal a opovrhl, přece tu prodlévá, aby ti odpustil nepravosti tvé. Chce tě tolikými milostmi zahrnouti, kolikými urážkami ty's jej urazil.

Ó dobroto nejvyšší, hodná všeho klanění, hle, spěchám k tobě, neboť i nejmenší stín nedůvěry, byl by urážkou tvého srdce milosrdného.

4. (Po svatém přijímání.) Jaká vroucí vděčnost po tolikých důkazech lásky, jež na sebe zapominá, naplnila srdce bratří Josefových! Plni radosti nad šťastným výsledkem své cesty, obdivující velkomyslnou trpělivost svého bratra nezištného, závodí mezi sebou, by Josefovi dokázali svou vděčnost a lásku upřímnou! Vzdalují se od něho toliko, aby otcí oznámili, jak jsou zavázáni Josefovi, aby velebili dobrotu bratra tak šlechetného. Duše má, komu méně bylo odpuštěno, méně miluje. O kolik by měla tvoje láska a tvoje vděčnost překonati onu, jež přetékala ze srdcí těchto kajících Israelitů! Uvaž, jak tvoje hříchy jsou větší než jejich; přede vším pak uvaž ohromný rozdíl mezi davy pomíjejícími, jimiž odměněna byla jejich lítost, a klanění hodným, vzácným pokladem, který ti P. Ježíš daroval jako záruku svého odpuštění, by tvou lásku získal. Spěš, bys hlásal památku přehojné dobrotnosti jeho. (Ž. 144, 7.) Pozvi všechny tvory, by čest vzdávaly svému Bohu a velebily divy jeho milosrdenství a jeho lásky.

2. Beránek velikonoční.

Jak nepochopitelná jest nejsvětější svátost oltářní! Jest tajemstvím opravdu božské moudrosti a lásky, zázrakem všemohoucnosti a milosrdenství, božským ve své podstatě, v okolnostech svých i účincích. Z té příčiny byla i znamení, jež ji v starém zákoně předobrazovala, buď s nebe seslána, jako manna, aneb

Bohem samým nařizena, jako beránek velikonoční. Na výslovný rozkaz Boží Israeliti v noci před východem ze země otroctví požívali beránka bez poskvrny, aby vyvolený a omilostněný lid tímto pokrmem posilněn byl k pouti do země zaslíbené. Jak živý a vhodný obraz neposkvrněného beránka, jenž zabit jest od počátku světa, (Zjev. 13, 8.) onoho beránka, jenž nás osvobodil z mnohem potupnější poroby, než byla poroba egyptská, z vlády ducha zlého.

I my máme povinnost požívatí naši obět, obět nového zákona, Beránka Božího, abychom posilnění tímto nebeským pokrmem bezpečně a věrně kráčeli k městu Božímu, k naší vlasti nebeské, jež nám dědicem vyvoleným, Synem Božím, byla vykoupěna a přislíbena. Ale bylo třeba rozkazu, aby křesťan přivedl k těmto hodům lásky? Kdo by kdysi byl tušil, že tak slavně a rozhodně daný rozkaz Páně: „Kdo jí mé tělo, a pije mou krev, ve mně přebývá, a já v něm,“ (Jan 6, 57.) od tak mnohých křesťanů naší doby bude opovrhován? Neměla by nuznost a nahota lidí pobádat, by se utíkali k tomuto svatému prameni bohatství nevyčerpatelného? Neměl by slabý s radostí přistoupit k tomu, jenž v tomto slavném tajemství dává ustálému moc, a těm, kteří nejsou, sílu a mocnost rozmnožuje? (Is. 40, 29.)

Beránku neposkvrněný, nech mne k sobě přijít, přivab mne k sobě slasti tvé lásky — plné přítomnosti! Vím, že bez tebe jsem ztracen, a nebudu-li jisti tělo Syna člověka a pítí krve jeho, nebudu mítí života v sobě. (Jan 6, 54.)

2. Zvláštní obřady israelské slavnosti velikonoční byly Bohem samým nařizeny a podrobně určeny. Uvažujeme-li je podrobně, poznáme v nich nastiněny požadavky, jichž třeba, abychom hodně požívali svaté tělo Beránka Božího, jenž se za nás obětoval v ohni své lásky.

Synům israelským bylo nařizeno, aby tuto večeri tajemnou jedli stojíce a spěšně, obuví majíce na nohou a holi v rukou, připraveni na cestu. Jako cestující měli vytáhnouti do země, kterou dle vroucí touhy svého srdce již vládli.

I k duši mé zaznívá hlas milosti právě tak dojemně, jako kdysi k Israe-

litům. Nuže srdce mé, jez chléb, jež ti Pán připravil (I. Král. 9, 5.) Ještě chceš váhat, když, ten, jenž vyšší jest nad nebesa, na křídlech lásky sestupuje, aby tebe vyhledal i živil na cestě do vlasti nebeské?

3. Israelitům předepsáno bylo, aby beránka velikonočního jedli s chleby přesnými a saláty polními. Tento předpis má nás poučit, že kdokoli se blíží k velikonoční svátosti Beránka nového zákona, se nejlépe posvěti a k posvátnému a vznešenému úkonu připraví, když své srdce živí čistotou a pravdou, prostou pozemské nedokonalostí, a když dobrovolně okusí spásitelné trpkosti umrtvení a pokání. Ještě jiné nařízení dáno Israelitům. Krví beránka měli veřejně potříti, aby anděl zhoubce tímto znamením varován, uchránil jejich domy. Jak tento předobraz mluví k srdci? Jak vzbuzuje naši oddanost a důvěru, když přistupujeme k stolu Páně? Krev beránka velikonočního na veřejích domů připomíná krev nejdražší, vylitou z ran Beránka Božího, aby ji všechny národy pokropil a všechny hříšníky očistil i všechny zajaté osvobodil. Po celé zemi měl se proud této krve vylévat i svět vinný chránit před mečem přísné spravedlnosti Boží. Spěš duše má, bys se nejen pokropila touto krví, ale se i vykoupala v těchto pramenech spásy. Spěš, bys rocho obmyla a vybilila v krvi Beránka (Zjev. 7, 9)

Můj Spasiteli, miluji Tě a klaním se Tobě! Přijmi mne do svého Srdce probodeného, přikryj mne svými zásluhami, pokrop mne svou krví, bych byl očistěn! Obnvej mne svou krví a nad snih zbilen budu. (Žalm 50, 9.)

4. (Po svatém přijímání.) Zázračně byli Israelité zachráněni před mečem anděla zhoubce, jenž přišel s nebe jako bojovník nepřemožitelný, do prostřed země, naplnil všecko smrti. (Moudr. 18, 16.) Jak hluboko pocítovali Israelité velikost a smilování Boha, jenž bil protivníka jejich a je samy povýšil. Žehnali pravici mocné, jež je osvobodila, velebili všemohoucí sílu, jež zkormoutila knížata, a povznesla utiskované. Důvěřovali jeho prozřetelnosti dobrotivé, jež je živila a silila i chválili Pána, jenž je vykoupil.

Duše, jež svého Boha přijímá, jež ve velebné Svátosti dostává důkaz přesvědčivý o moci a dobrotě svého Tvůrce, duše má býti méně proniknuta vděčností, má méně býti horlivá ve chvále svého božského Mistra?

Můj Bože, proč Tě nemohu chváliti zanicením lásky Tvého národa vyvoleného, a Tvých vyvolených i svatých, které jsi korunoval slavně? Kdo podobný Tobě mezi silnými, Hospodine? Kdo podobný Tobě tak velebný ve svátosti, hrozný a chvalitebný, činící divné věci? Dej mi, bych posílen byl tímto chlebem života, dej mi, bych zkusil mocnou sílu této svaté krve, kterou jsem přijal. Duše má jest nasycena. Rozpomeň se, Pane, prosím vroucně, rozpomeň se na smilování, kterým jsi krev svatou vylil, pomni lásky, s kterou se nám podáváš, a dej, aby navždy duši mé vtisknuta zůstala památka Tvého neskončeného milosrdenství!

3. Manna.

Zázračně připravil Bůh Israelity na přijetí chleba tohoto zázračného. Prchali z Egypta, země temnosti a hříchu, přešli mořem, propastí bídy, v níž své nepřátele přemožené spatřili. Pak prošli pouští, nestýkajíce se s jinými národy, aby si zvykli obcovati toliko s Bohem. Konečně všeho pokrmu pozemského zbaveni, byli přinuceni svoje přání k nebesům povznést a na Boha samého svou naději založiti. Tu se stalo, že's ó nejvyšší Pane všehomíra, s nebe chléb dal pršet, že's je přehojně opatřil vybranou stravou, jež na zemi nebyla vyrobena, ani kdy na ní viděna byla, aby poznaly dítky Tvoje, jež miluješ, že ne rostlé ovoce člověka živi, ale slovo Tvé zachovává ty, kteří věří v Tebe.

2. Bez pochyby tato zázračná strava jiná dána velikým dárcelem nejen jako pokrm tělesný; ale tento chléb měl býti živým podobenstvím svátosti život dávající, jež v úradkách lásky milosrdné již tehdy dítkám vyvoleným připravována byla. Jestli tolik připrav bylo pro přijetí pouhého obrazu, kolik čistoty a dokonalosti bude třeba nyní, chceme-li přijati opravdovou mannu nebeskou! Náš chléb s nebe jest pravdivé a podstatně nejsvětější Tělo toho, jenž nepo-

chopitelným způsobem jest dárcelem a darem zároveň. Lze očekávat, že mocně bude přemáhat nedokonalosti ten, jenž chce se živiti chlebem živým, jenž s nebe sestoupil. (Jan 6, 41.) Jak statečně se křesťané budou usilovat, by se zprostiti otrockých pout hříchu! Jak pilně se budou cvičiti v umrtvení! Jak se odloučí od tvorů, jak přísně se budou zdržovat nízkých rozkoší pozemských, a konečně jak vroucně se budou snažit, by si navykli s Bohem býti spojeni, aby hojně zakusili ovoce této veliké svátosti!

3. Udivení volali synové israelští, vidouce tento zázrak: Co je to? Nevědělit, co by to bylo. — Vice příčin máme, bychom vidouce Slovo vtělené v udivení volali: Co je to? Co jest pohnutkou tak tajuplného proměnění?

Víra ať duši mé dá odpověď na tuto otázku a jí dá poznati, že Bůh pro ni tento zázrak učinil, aby tato svatá hostie byla pokrmem její spásy, že je chlebem, který Pán jí dal požívat.

Můj nejvyšší, božský dobrodinče! Věřím pevně, že přijímaje tento pokrm život dávající, v sebe přijímám celou Tvou božskou podstatu, které se v hluboké pokoře klaním. Dej mi přistoupiti k Tobě, protože odloučen od Tebe nenalézám ani míru ani klidu; dej mi žítí se z Tebe, neboť duše má odmítá veškerý jiný pokrm; dej mi přebývati u Tebe, po němž jedině touží duše má.

4. (Po svatém přijímání) Israelité přijímali kdysi se svatým zanicením tento zázračný dar s nebe udělený. Ale brzy zanikly vroucí city vděčnosti; lhostejnost a chladnost se dostavily, jež dostoupily až k pohrdání tímto vzácným darem Božím. Ano Israelité byli dosti nerozumní toužiti opět po cibuli a hrncích masa v Egyptě, jimž přednost dávali před mannou nebeskou.

Duše má, dnes jsi vešla ve svatyni Boha svého; požívala's nikoliv mannu, ale chléb života; pila's nikoliv vodu ze skály, ale krvi z boku Spasitelova napojila's své žíznivé srdce! Kéž chléb života, jež jsem požil, nikdy se mi neznechutí, jako kdysi manna Israelitům; kéž bych nikdy více netoužil po marných rozkoších světa a hříchu! Božský a klanění hodný dobrodinče! Ty's můj život, má síla, můj pokrm, mé útočiště. Ty's

můj Bůh, má spása na věky! Dej bych
Ti děkoval skrze Tebe sama, skrze
Tvůj vzácný dar! Jenž otvíráš ústa ně-
mých a mluvíti dáváš jazyku nemluvnat,

dej, bych Tvé neskončené milosrdenství
hodně velebil a Tobě s dokonalou od-
daností sloužil každé chvíle života svého.

(Pokračování).

Štědrovečerní.

Ty dobo posvátná, večere štědrý,
jak v srdci velice ráda tě mám,
ty mi vždy do duše naleješ štěstí,
když tě zas po roce uvítám k nám.

Do srdce vrací se z mládí mi chvíle,
radostně poslouchám rodičů hlas,
a slza radosti z očí mi skane,
že jsem ji ve zdraví nalezla zas.

Ze srdce jakoby přehly mé tísne
a v duši lásky jich oheň mi vzplál,
vzpomínky na dětství letí mi hlavou,
jak otec s matičkou se mnou si hrál.

Ty dobo posvátná, večere štědrý,
zavítej mnohokrát ještě zas k nám,
neboť tak blažený večer to pro mne,
dokud své rodiče na světě mám!

A. M. Kadlěková.

Rozjímání novoroční.

Napsal Dr. Rudolf Zháněl.

Plnost zákona jest láska.

(Řím. 13, 10.)

Uplynulo již osm dní svatého života Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista; v několika dnech připomene nám Církev sv. vzácnou návštěvu tří králů v chudíčkém chlévě Betlémském, křest Pána našeho v Jordáně a první zázrak v Káni Galilejské. Maličko a provázeti budeme Pána na Jeho poslední cestě do Jerusalema; v době postní a obzvláště v pašijovém týdnu předvede nám Církev před oči bolestné utrpení a přehořkou smrt Pána našeho na kříži.

Tak rychle plyne čas do moře věčnosti. „Dnové moji rychlejší jsou než posel“ (Job 9, 25). „Dnové moji pomíjely, myšlení má rozptýlena jsou“ (Job 17, 11).

Těž život lidský, život jednoho každého z nás, uplyne rychleji, než miníme; ani se nenadáme, když zaklepá u nás neuprosný posel Boží, „který přijde jako zloděj,“ snad v čas, kdy nejméně jsme čekali, staneme před branami věčnosti. Věnujme proto několik okamžiků počínajícího nového roku krátké úvaze, jak počítí si máme, abychom nikdy nelitovali promařeného života.

„Plnost zákona jest milování,“ dí písmo sv. (k Řím. 13, 10). Bude-li pravá, křesťanská láska pronikati všechny skutky, jednání, myšlenky, slova, hnutí naše, pak nesmíme se báti předstoupiti v hodině poslední před soudnou stolicí Boží; neboť „plnost zákona jest milování.“ Láska křesťanská budiž proto předmětem našeho novoročního rozjímání.

„Nejsvětější Srdce Ježíšovo, které jsi láskou k nám rozniceno bylo, které jsi v neskonale lásce k nám ubohým hříšníkům vylilo poslední drahocennou krůpěj krve své, zanež také srdce naše láskou pravou, láskou svatou, láskou čistou; kéž svatý žár ten nikdy nevyhasne v duších našich, nýbrž neustále roste a sílí, abychom jedenkrát na perutích lásky té povznegli se až ke trůnu Tvému. Tu milost popřej nám nyní, na počátku roku nového, a vždy po celý život náš, Ty ó Srdce nejsvětější, láskou pro spasení duší hořící!“

Rozjímání.

„Synáčkové moji, milujte se ve spolek,“ tak říkával často sv. Jan evandělista ve starobě své svým učenníkům, když již nemohl pro slabost kázati. Tázali se ho proto, nač tatáž slova neustále jim opakuje; i odvětil Jan, který ze Srdce Ježíšova čerpal všechnu moudrost svou: „Jest to příkaz Páně; kdo ho zachovává, činí dosti.“

Jak podivně shodují se slova tato s nahoře uvedeným výrokem sv. Pavla? Věru krásným doplňkem jsou ještě tato evandělická slova (I. Jan. 4, 7, 8.): „Láska jest z Boha; každý, kdo miluje, z Boha se zrodil a zná Boha; kdo nemiluje, nezná Boha; nebo Bůh jest láska.“

Láska křesťanská jest nebeským darem, korunou a královnou všech ctností. „Nyní zůstávají víra, naděje, láska, tyto tři: ale větší z nich jest láska“ dí sv. Pavel (I. ke Korint. 13, 13).

Kdo chce vésti život svatý, musí především znáti a pěstovati pravou lásku; láska přivede ho ku pravé svatosti; jsouť láska a svatost jako dvě mohutné řeky ústící do života věčného; břeh jedné jest břehem druhé, řečiště jedné, jest řečištěm druhé; jejich toky opírají se na sebe, vlny splývají sebou, a dovedou člověka k cíli tím spíše, čím prudší jest jejich tok. I. „Řekni mi, jak miluješ Boha, a řeknu ti, jak daleko jsi pokročil ve svatosti,“ praví jeden moderní spisovatel bohově vědecký (Doss). „Nade všechno mějte lásku, kteráž jest svazek dokonalosti“ napomíná sv. apoštol. (Koloss. 3, 14.)

1. První a nejdůležitější přikázání života křesťanského zní: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a z celé duše své, a ze vši síly své a ze vši mysli své“ (Luk. 10, 27). Přikázání toto určuje rozsah lásky: máme milovati Boha nade všechno, pokud jenom jest nám to možno; všechno co máme, všechny síly a mohutnosti duše i těla mají se nésti láskou k Bohu.

a) Srdce považuje se za sídlo vůle. Svobodnou volbou máme zcela přilnouti k Bohu, jak volá ve svatém zánici žalmista Páně (Žalm 72, 25.): „Co mi jest na nebi (krom tebe)? a bez tebe co jsem chtěl na zemi?“

Svatý Augustin, církevní učitel, vyobrazuje se s hořícím k nebi pozdvíženým srdcem, poněvadž miloval Boha z celého srdce svého; ve svatém zánici říkával, že zdá se mu, jakoby slunce, měsíc, hvězdy, hory a doly, řeky a moře volaly neustále: „Miluj Boha, Pána a Stvořitele svého!“

Milý křesťane! Na čem má zálibu tvé srdce? S kým zabývá se nejraději? U koho hledáš potěchy v žalu a zarmoucení? Jest to tvůj Pán a Bůh?

b) Milovati máme Boha z celé duše své, ze všech sil a mohutnosti její. U Boha dliti mají naše myšlenky, Bůh má býti předmětem našeho rozjímání, abychom hlouběji a hlouběji vnikali do jeho dokonalosti. Na paměť máme si častěji přivolávati dobrodiní, která nám prokázal a prokazuje neustále. Pevně založení v lásce máme vytvořiti si pevné zásady, dle nich žiti a nedati se svěsti převrácenými zásadami zkaženého světa.

Vtiskněme si v duši hluboko obraz Božského Spasitele, obraz Nejsvětějšího Jeho Srdce, ohněm obliteho, trním korunovaného, křížem zastíněného, obraz ten má neustále vznášeti se před duševním zrakem naším, pak budeme vítězně odraziti všechny úklady a nástrahy zlého ducha.

c) Všechny síly naše mají býti ve službě lásky Boží; člověk pozůstává z těla a z duše, musí všemi silami duše i těla k Bohu lnouti. Všechny smysly, údy, zdraví, život, tělo i duši přinášíme Bohu v obět.

Tak smýšleli a jednali všichni svatí a světice Boží.

Svatí tři králové sotva zahlédli zářnou hvězdu, dali se na dalekou cestu; srdce jejich zaníceno svatou láskou neznalo odkladu; nebylo jim obtížno opustiti trůn a národ, cestovati po dalekých pouštích, brodit se přes široké řeky, slézáti vysoké kopce, snášeti vedra a chlad, bouře a deště, neboť hnala je láska k Bohu. Oni skutkem dokázali, že

milují Boha ze všech sil svých, tak příklad davší nám, bychom následovali jich.

d) Ze vši myslí naší má plynouti láska Boží. Svátý apoštol Pavel, jehožto památku obrácení slavíme 25. ledna, budíž nám toho krásným příkladem.

Od té doby, kdy slyšel srdce pronikající hlas: „Šavle, Šavle, proč mne pronásleduješ?“ stal se divný převrat v myslí jeho. Dříve přemítal jen o tom, kterak by znepokojoval, týral a utrácel věrné stoupence Kristovy; nyní však předstupuje před rodáky své, cestuje po celém světě a káže Kristův kříž, třeba byl pohanům pohoršením, židům bláznovstvím. Mysl jeho proniknutá svatým ohněm lásky přemýšlí vždy s novým úsilím, kterak rozšiřovati má sv. evangelium. Na svatém zápalu nadšené myslí jeho roznětne chladné myslí své k lásce k Bohu.

2. Věru, zaslouží Bůh, abychom milovali ho z celého srdce svého, z celé duše své, ze vši síly své, ze vši myslí své! Vzpomeňme jen zkrátka na nesčetná dobrodiní, která neustále nám prokazuje!

Milovat nás Bůh, dříve než my Jeho, neboť stvořil nás z ničeho; povolal nás z tisíců a milionů lidí ku světlu viry pravé, dal nám tělo se zdravými údy a smysly, vdechl nám duši stvořenou dle obrazu a podobnosti svého.

Všechno ostatní stvořil Bůh pro člověka; jeho měli poslouchati všichni tvorové, jemu mají sloužiti a nápomocni býti, by cíle svého, věčného spasení, dosáhli.

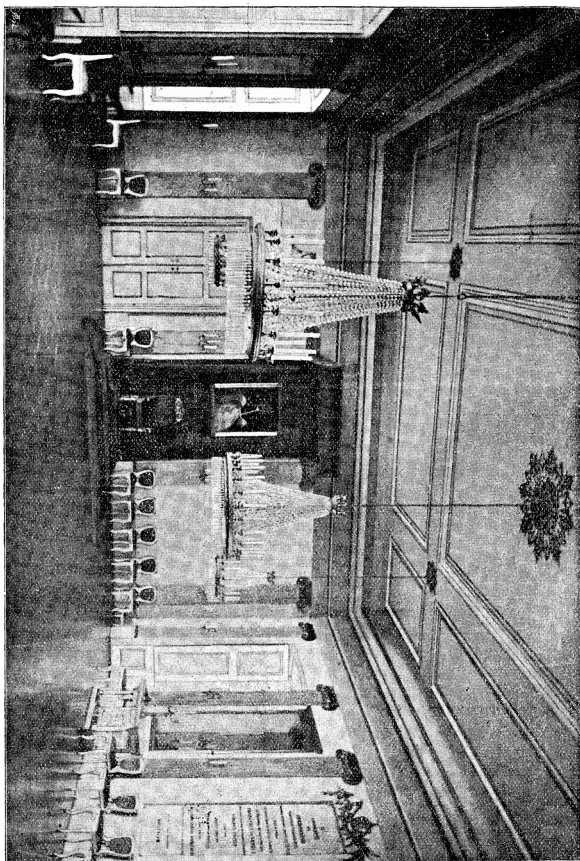
Nám, ubohým červům pozemským, na ochranu dal dokonalé duchy nebeské, vznešená knížata nadhvězdná; „andělům svým přikázal o tobě, aby ostříhali tě na všech cestách tvých; (jako) na rukou ponosou tě, abys snad neurazil o kámen nohy své“ (Žalm 90, 11, 12).

Ba ještě více učinil Bůh pro nás! „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (Jan 3, 16.) Pro nás Syn Boží „jsa ve způsobě Boží sebe samého zmařil, přijav způsobu služebníka, ku podobnosti lidí učiněn, a v způsobu nalezen jako člověk“ (k Filipp. 2, 7). Pro nás, z lásky k nám stal se věčný

syn Boží nepatrným chudým dítětem ve stáji betlémské, pro nás trpěl již tam nouzi a zimu, později pak pronásledo-

Pro nás, z lásky k nám pozůstavil Sebe v Nejsvětější Svátosti, kde jest nám přítelem, potěchou, posilou. Trpí

OLOMOUČ: Sál v kníže-arcibisk. residenci.

vání a útlisky od Heroda bezbožného. Kdož byl by srdce tak ledového, aby taková láska neučinila na něj dojem!

tu tolik křivd, tolik ústrků, pohan, potupení, ale nehleď na ně, nýbrž chce nám dátí nezvratný důkaz své převelike lásky.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V lednu modleme se za apoštolát na školách, v seminářích a jiných ústavech.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Č.	Obřezání Páně. Nový rok 1914. — Rozšíření a pěstování apošt. v seminářích. Vysvobození z tísně. Navrácení rozkolníkův (182 osob). — Požehnání.	
2. P.	Sv. Makaria , poust. (384). — I. pátek. — Pobožnost k nejsv. Srdci Páně. Dětiná oddanost k P. Marii. Zdar missiím balkánským. Pokoj v rodině.	
3. S.	Sv. Jenovefy , p. (512). — Apoštolát modlitby ve farnostech. Polepšení života pohoršlivého. Povolání k stavu řeholnímu. Smýšlení církevní	
4. N.	Neděle po obět. Páně. — Sv. Tita , bisk. v I. stol. — Apoštolát modlitby v katol. školách. Spolek sv. Michala. Věrnost v manželství. Duše v očisti.	
5. P.	Sv. Simeona , kajic. (450). — Apoštolát modlitby v ústavech. Dobrý úmysl. Důvěra v Boha. Vlažní ve víře. Sebe mrtvení, pokora a trpělivost.	
6. Ú.	Zjevení Páně. Sv. tři Králů. — Apoštolát modlitby v katol. spolecích. Missie mezi černochoy. Velepastyři naši. Mírnost a laskavost. Čistota.	
7. St.	Sv. Luciana , kn. m. (312). — Apoštolát modlitby v bratrstvech. Rozšíření víry mezi pohany. Obět mše svaté. Hodné sv. přijímání. Manželé. † otec.	
8. Č.	Sv. Severina , opata (482). — Apoštolát modlitby v mar. družinách. Horlivost pro spásu duší. Dokonalá lítost. Spolek sv. dětství Ježíšova.	
9. P.	Sv. Juliany a Basilisy , m. (313). — Apoštolát modlitby v řeholích. Chléb sv. Methoděje pro katol. Bulhary. † dobrodinci. Síla v pokušení.	
10. S.	Sv. Pavla , poust. (342). — Apoštolát modlitby v národě našem. Odstranění hříšného návyku. Katolické školy. Obrácení zlého. Mírnost.	
11. N.	Neděle I. po zjev. Páně. Sv. Theodosia , opata (549). — Apoštolát modlitby nejmočnější ochrana pro rok 1915. Nemocný. Obrácení hříšníků.	
12. P.	Sv. Arnošta , bisk. — Apoštolát modlitby v rodinách. Pobožnost k Panně Marii ustavičně pomoci. Katol. tisk. Chléb sv. Methoděje pro Bulhary.	
13. Ú.	Sv. Hilaria , bisk. a uč. církve (268). Apoštolát modlitby mezi kněžími. Zamezení pohoršení. Obrana víry. Mlčenlivost v příkoří. Trpělivost.	
14. St.	Sv. Felixe z Noly , kn. m. (310). — Obětavost pro missie mezi pohany. Zatvrzelci umírající. Pokoj a svornost v národě našem. † dobrodince.	
15. Č.	Sv. Maura , opata (584). — Řád benediktinů. Duchovní četba. Smír mezi příbuznými. Bohoslovci. Dar poslušnosti a pokory. Náhle zemřelí.	
16. P.	Bl. Bohumíra , vyzn. ř. prem. (1127). — Víra v národě našem. Zrušení zákona proti Jesuitům. † kněz B. H. — Nábožné obcování mše svaté.	
17. S.	Sv. Antonína , poust. (356). — Pokoření nepřátel. Apoštolát sv. C. a M. Missijní almužna. Nevinnost dětí. † kněží. Snášenlivost a pokoj v rodině.	
18. N.	Neděle II. po zjev. Páně. Nejsv. Jména Ježíš. — Úcta k nejsv. Jménu Ježíš. Sv. Otec Pius X. Zbožnost ve chrámech. Zamezení klení a rouhání.	
19. P.	Sv. Kanuta , kr. m. — Císař a král náš. Obrácení Anglie na viru katol. Nemocná matka. Chléb sv. Antonína. Kněžský svaz. † rodiče. † bratr.	
20. Ú.	Sv. Fabiana a Šebastiana , m. (250 a 288). — Sv. Otec Pius X. Duch tichosti a pokory. Síla v pokušení. Smíření stran. Pokoj a mír v zemi.	
21. St.	Sv. Anežky , p. a m. (304). — Řeholníci a řeholnice. Úcta k nejsvětější Svátosti. Víra v národě našem. Statečnost v utrpení. Mládež. † sestra.	
22. Č.	Sv. Vincence , jáhna, m. (303). — Představení v seminářích. Poslušnost ve sv. zpovědi. Pokora. Dar pravé lítosti. Katolická církev na Rusi. † dítě.	
23. P.	Zasnoubení P. Marie se sv. Josefem. — Spolek sv. Rodiny. Úctu k Matce Boží. Touha po nebi. Statečnost ve víře. Katolíci na Balkáně. † rodiče.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. S.	Sv. Timothea , bisk., m. (97). — Chovanci seminářů. Víra, naděje a láska. Odpirání dovolených požitků. Duch sv. Pavla, apošt. Náhle zemřeli.	
25. N.	Neděle III. po zjevení Páně. — Obrácení sv. Pavla , (35). — Apoštolát sv. Cyr. a Meth. Příprava na vyšší svěcení. Poslouchání slova Božího.	
26. P.	Sv. Polykarpa , bisk. m. (165). — Snahy unie. Katolíci na Balkáně. Obrácení hostejných. Poslušnost k vrchnostem duchovním i světským.	
27. Ú.	Sv. Jana Zlatoustce , bisk. a uč. cír. (497). — Hlásání slova Božího. Povolání ke stavu kněžskému. Setrvání v dobrém. Obřady mše svaté.	
28. St.	Sv. Rajmunda , kněze. — Čekatelé kněžství. Víra v našem národě. Trpělivost v nemoci. Poslušnost. Bázeň Boží. Zemřeli příbuzní. † kněží.	
29. Č.	Sv. Františka Sal. , bisk. a uč. cír. (1622). — Kardinál olom. Uctivost k posv. obřadům. Apoštolát modlitby a obnova jeho. Dobrodinci. † otec.	
30. P.	Sv. Martiny , p. a m. ve II. stol. — Sjednocení Slovanů ve víře katol. Dobročinnost. Křesťanská láska. Představení. Katol. missie. † rodiče.	
31. S.	Sv. Petra Nol. , zakl. ř. (1256). — Láska k duch. povolání. Přemáhání prchlivosti. Všechny úmysly dosud nevyslyšené. Zemřeli údové bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Jedním z mocných prostředků dobrého vychování dítek je též Apoštolát modlitby, aby totiž dítky již od útlého mládí rády se modlily a modlitby své spojovaly s ostatními členy Apoštolátu. Jistě jim bude modlitba tato s prospěchem a mocnou ochranou. Budou-li dítky takto již v rodině vedeny a seznámeny s Apoštolátem modlitby, pak bude snadno pokračovat v témž směru na školách, ústavech a v seminářích i vyšších koleích. Jak by to bylo hezké, kdyby školní dítky byly sjednoceny ve spolek Apoštolátu modlitby; byla by to mladička a nevinná armáda modlitby, která by jistě mnoho milostí vyprosila na božském Srdci Páně rodičům, vychovatelům, rodinám, národům a celé církvi svaté. V ústavech ať mužských, ať ženských bylo by velmi prospěšno učiniti z návštěvníků apoštolu modlitby. O jak by božské Srdce Páně plesalo nad touto mladistvou armádou modlitby. Neméně výkonným byl by Apoštolát modlitby v seminářích, kde se připravují na kněžský stav. Co to milostí by si vyprosili kandidati stavu duchovního! Proto ať roste Apoštolát modlitby a šíří se všude!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké, úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření Apoštolátu modlitby na školách a ústavech a seminářích a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852). Sv. Josefe, vzore a patronu cititelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Řeslo apoštolské: Všude zaváděť Apoštolát modlitby.

Úmysl v únoru: Návrat k jednotě církve katolické.

„Oheň přišel jsem pustit na zemi, a co chci, jediné, aby se zapálil?“ (Luk. 12, 49), di Božský Spasitel. Jako svitici, hřející jiskry rozsévá Bůh dobrodiní bez počtu a bez míry po celém světě; oheň ten změkčil a roztavil by i nejtvrdší kov, zda zůstane srdce tvé tvrdým, neobměkčeným?

„Milujme tedy Boha, nebo Bůh prve miloval nás.“ (I. Jan. 4, 19.)

V Paříži přišel jedenkrát kterýsi mladík s přátely svými do kostela na kázání. Když kazatel pronesl slova: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, ze vši duše své, ze vši síly své, ze vši mysli své“ odešel z kostela. Udivení tázali se ho přátelé, proč že již odchází, načež jinou odpověděl: „Slyšel jsem již dosti; napřed musím vyplnit toto přikázání, pak poslechnu dále.“ I odešel, opustil svět a vstoupil do přísné řehole.

II.

„Milovati budeš bližního svého, jako sebe samého,“ tak zní druhý díl přikázání lásky, a obsažen jest v něm příkaz a) křesťanské sebelásky, b) lásky k bližnímu.

I. Sebe „pro Boha“ milovati je sebe proto milovati, že i Bůh nás uznává za hodny své lásky a že nás k účastenství ve své vlastní blaženosti povolal. Milujeme sebe pro Boha tenkrát, když především pečujeme o spásu duše své.

Člověk nepozůstává toliko z těla, které můžeme očima spatřiti, nýbrž v nás žije podstata vyšší, které sice nevidíme očima, již rukama nepocítíme, ale které si sami vědomi jsme, a kterou poznáváme v její účincích. Tělo naše jest pouhou zevnější schránkou, která kryje v sobě podstatu vyšší, duchovou, sebe vědomou.

Toť jest ten posvátný dech, který vdechnul Bůh prvnímu člověku Adamovi, toť ten krásný obraz Boha nejvyššího, bytost drahocenná, v sobě pravou vlast mající, nesmírný poklad, nejvzácnější dar nejmocnějšího a nejdobrotivějšího Stvořitele.

Což jsou všechny krásy tohoto světa, všechny koruny a poklady královské, všechno zlato, stříbro, perly, drahokamy, všechny vzácnosti země i moře, což jsou

zářící slunce, lesklý měsíc, trpytící se hvězdy proti duši lidské?

Pošelcem jest, kdo jen po tom se pachtí, co se trpytí a leskne, co ho obveseluje, jemu lahodí, kdo shání se po penězích, statcích, vyznamenáních — a zapomíná na nesmrtelnou duši!

Věru „člověk, když ve cti byl, nesrozuměl, přirovnán jest hovadům nemoudrým a učiněn jest podoběn jim“ (Žalm 48, 13) „Nebot co prospěje člověku, by všechen svět získal, a své duši škodu učinil? Aneb jakou dá člověk výměnu za duši svou?“ (Marek 8, 36. 37.)

Jenom jednoho jest potřeby (Luk. 10, 42) jenom v tom jeví se pravá sebeláska, že hledíme zachovati a zachrániti svou duši. „Boha se boj a přikázání jeho ostříhej, nebo to jest veliký člověk.“ (Kazatel 12, 13.)

Což nám to uškodí, kdybychom i celý svět ztratili, když jen nabyli jsme duši svou! Třebas koruny tohoto světa se kupily na hlavě jednoho, žezla celé země se soustředily v ruce jedné, poklady tohoto světa plynuly do pokladnice jedné, všechny radosti pozemské popřány jednomu — a Ty jsi zneuznán, pohrdán, pronásledován, trpíš hlad, žízeň, nouzi a soužení — když oni všichni zahynou, ale Ty získáš duši svou — kdo získal více?

2. „Nejmilejší, milujme se vespolek“ (I. Janova 4, 7) toť jest první příkaz křesťanství, onoho vznešeného náboženství, které nám vykazuje nebe za domovinu pravou. „Přikázání nové dávám vám, abyste se milovali vespolek, jakož jsem miloval vás. abyste i vy vespolek se milovali; po tom všichni poznají, že jste moji učenníci, budete-li míti lásku jedni k druhým.“ (Jan 13, 34, 35.)

Jak velice miloval nás Pán Ježíš? „Kristus zamiloval mne, a vydal sebe samého za mne“ (Gal. 2, 20). Stal se za nás obětí spravedlnosti Boží, vzal hříchy naše na sebe, trpěl dobrovolně za nás, byl bičován, trním korunován a umřel potupnou smrtí kříže; na památku umučení a smrti své zanechal nám sebe v Nejsvětější Svátosti Oltářní.

Tak miloval Kristus nás, a my máme bližního tak milovati, jako Kristus miloval nás. Nikdo nemá větší lásku, než ten, který život dává za své.

Než ještě jiné měřítko lásky k bližnímu dal nám Kristus Pán: „Milovati budeš bližního svého, jako sebe samého“ (Mat. 19, 19). Jak miluji sebe? Jenom čásek, neúčinně, chladně, anebo trvale, účinně, srdečně? Varuji se všeho zla, přeji si jen dobro, a snažím se, bych nashromáždil dobrých věcí co nejvíce, pečuji o své blaho, pokud jen síly stačí. Tak miluji sebe, a dle příkazu Božího, zrovna tak musím i milovati svého bližního.

Aby láska naše k bližnímu tak dokonale byla, třeba rovněž tak pádného důvodu, a tím jest láska Boží. Křesťanská láska k bližnímu úzce souvisí s láskou k Bohu, neboť důvod obou jest stejný: Boha milujeme pro Něho samého, bližního pro Boha. Jestli bližní obrazem Božím, vykoupen drahocennou krví Ježíše Krista, údem na mystickém tělu Kristovu, povolán jako my ku dědictví věčnému.

Křesťanská tato láska má také jistý pořádek, tak že více milujeme své rodiče a ty, kteří svazkem krve jsou s námi spřízněni, jakož i své představené.

Ideál křesťanské lásky k bližnímu líčí nám sv. Pavel (1. Kor. 13, 4—8). „Láska trpělivá jest, dobrotivá jest; láska nezávidí, nečiní nic na chloubu, nenadýmá se; není cti žádostiva, nehledá, co jejího jest, nepoužít se, nemyslí zlého, neraduje se z nepravosti, ale raduje se v pravdě; všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všecko trpělivě čeká. Láska nikdy nevypadá (nepomíjí).“

Snažme se, abychom dosáhli tohoto krásného ideálu pravé křesťanské lásky. Obratme se za tou příčinou k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu!

* * *

Na počátku nového roku předvedme si často před duševní zrak, je-li možno,

zavěsíme do svého příbytku obraz Nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše. Jest obemknuto trnovou korunou, vyniká z něho kříž, znamení spásy naší, a vyrážejí mohutné plameny. „Viz, mé srdce — pravil Pán Bohem povoláné panně Markétě — plno něžné lásky k lidem, nemůže plamenů těch v sobě zadržeti, nýbrž chce je rozšířiti.“

Kéz jen jediná jiskřička ze svatého Srdce toho skane do chladných srdcí našich, aby zahorela pravou láskou křesťanskou, láskou k Bohu, k sobě a bližnímu. Přiložme však také sami ruku k dílu, odstraňme všechny překážky, pak vejde k nám milost a láska Boží a zůstane na věky.

Běda tomu, kdo nezná lásky křesťanské. Podobá se mrtvé, strnulé modle, která nedává ničeho, ale pořád něco vyžaduje; bydlí v příbytku zlatem a nachim vykládaném, leskne se zářícími drahokamy a duhovými perlami, kolébá se ve vzdušných obláčkách bílého kadidla, bezpočetné oběti prolévají před ní svou teplou krev, nevědomé zástupy klaní se jí dnem a nocí. Ale modla se ani nehne, neodplácuje, neslyší, neposkytuje, nechrání, neosvobodí.

Blahoslaven, kdo žije v lásce! Podobá se milému, jasnému slunci, které svítí, rozehrívá, zúrodňuje, rozšiřuje všude a mezi všemi pozhnání. Zlatými paprsky svými osvětluje chudobné střechy slaměných baráků, nádherné bány mramorových paláců, pyšná cimbuří nedobytných hradů; jasné světlo jeho ozaruje nejen nebetyčné vrcholy horských olbřímů, ale proniká také do hlubokých lesy zarostlých údolí, jeho zářivé paprsky působí radost, a život, ohřívají srdce.

Nejsvětější Srdce Pána Ježíše, za-něť v srdcích našich oheň svaté lásky!

Zima bílá.

Zima bílá, zima milá,
kněžna sterých krás,
již se blíží, očka klíží
naší zemi jas.

Kolem letí milé děti,
sype bílý sníh,
zúchly plesy, zmlkly lesy,
celý kraj je tich.

Bílá zima všecko jímá
ve svém objetí,
ledné květy sype v světy,
všude zaletí.

Zima bílá, zima milá,
kněžna sterých krás,
až jen Vesna přijde plesná,
opustí nás zas!

Zamrzly řeky...".

Zamrzly řeky, potoky,
zamrzly pole, stráně,
a hebký snížek napadl
v chomáčcích bílých na ně.

Vichřice žene po kraji,
skučí a divě hvízdá,
zavála sněhem cestičky,
zavála ptáčkům hnízda.

U kamen v jizbě vyhráté
pohádky mile zvoní,
a naše chýše maličká
hlavičku níže kloní.

Zamrzly řeky, potoky,
led se tu na nich blýská,
ve spánku klidně usíná
ta naše česká víska.

A. M. Kadlčková.

Novoroční úvaha.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Šťastný nový rok! Toto přání lze čísti na nesčetných listech, pohledkách, dopisnicích. Slovo »nový rok« má v sobě jakési zvláštní kouzlo pro každého člověka. Co je nové, to se nám líbí, to bychom rádi měli. Jak touží ženské po nových šatech, po novém klobouku! Jak dobře chutnají nám nové brambory, novopečený chléb, nová zelenina. Mužští sáhnou rádi po nových novinách, staré již nikoho nezajímají. Lidé se trhají o nové operety a jiné skladby hudební teprv vydané. A co teprv nový kalendář! Jaký to shon po něm! Kupec chválí svoje zboží, pravě: To je nejnovější, nejmodernější v této branži. Učenci napínají svůj rozum, aby něco nového vynalezli.

Ale jak málo lidí se namáhá, započítí nový život. Všechno chtějí obnoviti, jen ne samy sebe. Vitají nový rok, zůstávají však starými hříšníky. To je špatný konservatismus. Mnohý člověk má již hezkou řadu let za sebou, nestal se však za ten dlouhý čas ani o vlas lepším. Všechno stojí ve znamení pokroku, jenom v náboženském a mravném životě stojí svět na starém místě.

Šťastný nový rok! Bude šťastným, když započneme teď nový rok a odstraníme staré chyby a návyky. K tomu nás napomíná apoštol národů, an píše: Obnovte se v duchu. Vyslechte starého člověka, oblečte se v nového člověka, jenž jest stvořen podle Boha ve spravedlnosti a pravé svátosti. Vyčistěte starý

kvas, abyste byli nové skropení, jakž jste i křtem nekvašení! Známi jest nám program svatého Otce Pia X.: Všechno v Kristu obnoviti! Započneme tedy v novém roce nový život a žijme tak, jak to stojí v epistole novoroční: Ukázala se milost Boží všem lidem, učíci nás, abychom zanechali bezbožnosti a světských žádostí, a střízlivě, spravedlivě a bohabojně žili na tomto světě, očekávajice příchod Ježíše Krista.

Svatý Pavel má pravdu, napomíná nás k střízlivosti, spravedlnosti a bohabojnosti; to jsou tři ctnosti, jež nynějšímu světu nejvíce chybí, jichž má nejvíce zapotřebí.

První z nich je tedy střízlivost, zdrženlivost, střídmost a čistota. Lidské tělo má v sobě dva pudy, pud potravní a pud pohlavní; oba pudy musíme udržovati v mezích vyměřených; koňáme-li tak, žijeme mravně a počestně.

Ohlédneme se po světě, jak to v něm jde; uvidíme, že se střídmost a čistota víc a více mizí. Vzдор všemu obmezení v udělování koncese na výčep spotřebuje se čím dál tím více piva, vína a kořalky. Nařiká se na veliké daně; avšak vydání za lihové nápoje převyšuje všechny daně; na tyto dobrovolné daně nenahradí nikdo. Každá neděle, každá výplata dává příležitost k zneužití jejímu, k pití, karbanictví, k výstřednostem. Všechno chce se jen bavit při pivě a tanci, a je-li jaká slavnost ke cti a slávě Boží, nechce ani ďábel přijíti zkrátka. Kdybychom v novém roce obmezili touhu po vyražení a se uskovnili, bylo by to jen k našemu prospěchu.

Moderní svět hlásá mravnost a pozastavuje se pokrytecky, když kněz káže o nečistotě a nemravnosti a zpovědník se táže po druhu a počtu takových hříchů; ba i andělský pozdrav není mnohým vhod, že v něm se musí děti modliti: A požehnaný plod života tvého. Těm samým lidem je to však v pořádku, když se v divadle hrají kusy, na veřejných místech staví pomníky a ve výkladních skříních jsou vyloženy obrazy a knihy, jež jsou pravým opakem počestnosti. Krok za krokem potkáváme se s nuditami, nahota se musí všude roztahovati. Slizké a nemravné knihy jdou nejlépe na odbyt, v novinách se

hemží inseráty, v nichž se prosí o milostná zastaveníčka nebo radí prostředky proti plodnosti. Knihkupci, kteří si z prodeje špatných knih žádného svědomí nedělají, stávají se milionáři. Bordelly a veřejné domy hanby jsou hanebnou skvrnou na lidské společnosti. Nemanželské porodky jsou něco zcela všedního, nad čím se nikdo více nezastavuje, předmanželské obcování je takofká pravdivé. V městech to vypadá bezmála jako v Sodomě a Gomoře. Samo umění, dcera církve, se zneužívá k nemravným vyobrazením; právě takové obrazy bývají jako »umělecké« obrazy do nebe vychvalovány a fotografiemi a pohlednicemi ve známost uvedeny. Každá výstava neb obrazárna je pravou jatkou s lidským masem. V tom ohledu měla by nastati jedinou změna. Pryč se špatnými knihami, novinami, obrazy, divadly, svobodnými tanečními zábavami! Škoda každého krejcaru za takové věci. Počestným a mravným budíže naše obcování, naše smýšlení naše řeč.

Apoštol Páně napomíná nás dále ke spravedlnosti. Spravedlnost je ctnost, jež pořádá náš poměr k bližnímu. Máme bližnímu všechno dáti a prokázati, co jsme mu povinni. Rodičům jsme dlužni poslušnost a lásku, dětem laskavou péči a dobrý příklad; duchovní a světské vrchnosti účtu a poddanost. Ale co vidíme? Dnes jsou děti páni, a představení aby se řídili podle jejich vrtochů. Řekneme-li jim něco, odvážíme-li se je potrestati, hned je oheň na střeše. nepřátelství je hotovo, děti stávkují. Co vláda zařídí, není nikdy vhod, duch revolucionářský všude straší. Každý by rád byl svým vlastním pánem, každý by chtěl poroučeti, a nikdo poslouchati. — Dělníkům jsme dlužni spravedlivou mzdu, ale i ti jsou povinni, pořádnou práci vykonati. Kdyby tomu tak bylo! My však zříme na jedné straně, kterak lid dělnický bývá odiván a využítkován, kdežto akcionáři dělají mezi sebou vysoké dividendy; vidíme však i na druhé straně, kterak dělnici čas pracovní vždy více ukracují, vždy větší požadavky dělají a takovým způsobem přispívají k všeobecné drahotě. -- Spolubližnímu jsme dlužni upřímnost a svědomitost. Musíme šetřiti jeho jmění, jeho čest. Tak by to

mělo býti, avšak není. Sami vidíme, jak to jde ve světě. Šálení a ukracování jiných. Hnaní cen do výše lichvou, kartellem, vydíračstvím, to se jmenuje dělání dobré obchody. Lži, pomluvy, na cti utrhaní, zlé řeči musejí kořeniti každou zábavu a každou schůzi. — I celí národové měli by býti spravedlivými k národům druhým. Každý národ má právo existovati a se vzdělávati. Jednotlivé národy mají přátelsky dohromady se stýkati, vzájemně se podporovati, k sobě blížiti, v něčem jeden druhému povolit. Místo toho čteme a slyšíme o samých třenicích, hádkách, násilnostech na té a oné straně. Přemrštěná národnost nedá lidem dočkati se pokoje. Zde by byla v mnohých věcech náprava nutná; pokud se to nestane, nemůže býti ani řeči o šťastném novém roku.

Konečně upomíná nás svatý Pavel ve své epistole k Titovi k bohabojnosti. Rozumíme tím zbožnost a vykonávání náboženských povinností. Naši předci nebyli tak jemných mravů, byli však za to zbožnými. Moderní svět je jemnější a uhlazenější v chování, chce se však obejiti bez Boha. Modlení přenechává kněžím, dětem a ženským, před jídlem udělá se doma nanejvýš nějaký kříž, v restauraci, ve veřejném lokále zhola nic, do kostela se přijde na Silvestra, podívat se na Boží hrob, na Boží Tělo, na svatbu a na pohřeb; křížovou cestu a růženec zná panstvo jen podle jména; ku zpovědi se přijde před svatbou a potom se to nechá až snad na smrtelné posteli kde kněze zavolají, když už s nemocným nelze co spraviti. To je to móde ní náboženství. Vzdělání zachovají při tom jakousi slušnost, nevzdělání nadávají na všechno, co nějak s knězem souvisí. Takové poměry panují dnes nejen ve městech, ale z velkého dílu již i na venkově. Kostely jsou

prázdné, hospody plné; všude nařikají, že nepijdou lidé na žádné kázání, na žádné požehnání. Nábožnou knihu jako četbu nedělní nadarmo bys dnes pohledával, románů a snářů dost, i něco horšího. Nábožný obraz v moderním přibýtku je zrovna raritou (řidkým zjevem), nanejvýš ve spárně nad ložem. Kropenka je suchá, pakli vůbec nějaká tu je, růženec visí jen na stěně jako okrasa a ovine se mrtvému kolem ruky. Za dnešních časů lid se málo modlí, zřídka obcuje bohoslužbám, zřídka jde k přijímání, nanejvýš jednou za rok. Ach, co je tu všechno k reformování a napravení! K čemu jsou ty pěkné kostely, když stojí prázdné a přes celý den zavřené, a živé chrámy jsou zpuštěné a zanedbané.

Kdo to má změnit? Kněží jsou bez vlády, těch nikdo neposlouchá. Právě ti, kteří toho nejvíce potřebují, aby byli napomenuti, nejsou tu, když je chce kněz poučiti a napomenouti. Nikdo není s to, aby celý svět obrátil; ale každý jednotlivec je s to, sám sebe a svou rodinu obrátiti. S obnovením vnitřního člověka, jakž si je Svatý otec přeje, musí každý sám u sebe započít; když to každý tak udělá, pak se změní svět, neboť pozůstává právě z jednotlivců.

Nuže, nastupme nový rok s předsevzetím, pokud na nás to záleží, ve vlastním kruhu nepřipustiti takové poměry, jak jsem je vyličil, a kde se již zahnízdily, důkladnou změnu provést. Aj, já činím všechno nové, dí Pán Bůh ve zjevení. Řekněme též: Teď v novém roce udělám ve svém srdci, ve svém domě, ve své rodině všechno nové; nový život má rozkvést na starých zříceninách; počestně, spravedlivě a bohabojně chci teď žiti a příchod Ježíšův k soudu očekávati.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

Z ostrova Ceylonu.

Píše missijní sestra Cita.

Nuvara Elya, náš klášteríček na horách, je rozkošné zátíší na zotavenou pro naše sestry, které po namahavém ošetřování nemocných ve všeobecné nemocnici v hlavním městě Kolombo potřebují klidu, aby nových sil nabyly pro obsluhu ubohých. Hustá zeleň kol dokola skýtá zde chladivý stín. Mimosy (citlivky) dosahují zde výšky stromů a kolébající své kvetoucí ratolesti v čistém horském vzduchu naplňují celé okolí svou libeznou vůní. Zde už není žádných palm, ale za to vypínají se do výše obrovské stromy mírného podnebí a vysoké kapradí. Mnohé stinné koutky připomínají živé háje a lesy, které zdobí naše domácí krajiny. V hlubokých slujích válí divoké bystřiny své pěnicí se vlny jako v Tyrolsku nebo Švýcarsku. Na svazích pahorků třeptí se ve světle slunečním temnězelené listí čajových sadů a okolo našeho kláštera zelenají se artičoky, salát a zeli jako v naší evropské vlasti. Věru, nepřeháním, tvrdíc, že zdejší krajina je rajscky krásná.

Škoda, že vedle krásy přírodní nahromaděno zde tolik lidské bíd. Domo-rodci pracují v čajových sadech, ale jsou tak mizerně placeni, že jsou sotva živi. Doufáme, že později budeme s to, abychom tělesnou i duševní bídu těchto ubohých lidí zmírnili. Zatím nemůžeme bohužel žádného dobročinného ústavu pro ně zříditi.

Ačkoli je zde tak krásně, vracejí se naše sestry, jakmile se zde byly poněkud zotavily, rády zase na horké pobřeží. Tam mají příležitost tak mnohé duši otevřítí ráj mnohem krásnější, nežli je naše rajska krajina uvnitř ostrova.

Dokud zdejší nevědomí, zaslepení pohané zdraví jsou. Ipí houževnaté na své pověře a na svých mělkých mravních zákonech, které lidské slabosti až příliš vyhovují. Ale když zaklepá smrt a s jejích duševních očí závoj zaslepenosti sejme, pak poznávají, že jejich nečetní bůžkové jim po smrti nemohou ničeho

dáti. Katolická víra, kterou mnozí za živobytí obdivovali, ale neodvážili se jí přijati, jest jejich útěchou, jejich záchrannou kotvou, na které se v poslední hodině zachycují.

Dnes byl u nás pokřtěn pohan, jménem Paolis. Byl to horlivý stoupenec pohanského náboženství Buddhova. Je asi 50 let star, již od delšího času vodnatelný a blízek smrti. Nedávno přišla k němu jedna z našich křesťanských žen a jala se k němu mluvit o křesťanském náboženství, ale Paolis ji odmítl. Já jsem však jej dobře znala a věděla, že je to muž jinak hodný a vzdělaný. Mimo jiné mluvil dobře anglicky. Navštívila jsem ho tedy sama.

Když jsem k němu přišla, sotva jsem ho pozdravila, sáhl po mém křížku na prsou a pravil: »Matko, vy máte pěkný kříž.« Ukázala jsem mu křížek větší a pěknější, který s sebou vždycky nosívám, kdykoli jdu k těžce nemocnému nebo umírajícímu. Ale Paolis sáhl zase po mém křížku náprsním a pravil: »Tento jest přece krásnější!« — »Chceš se snad stát katolíkem,« ptala jsem se, »že se ti ten kříž tak líbí?« Paolis přiznal upřímně: »Jistá křesťanská žena se mnou o tom již mluvila. Já jsem ji odmítl. Ale od té doby jsem si věc rozmyslil. Nechtěl jsem vašeho náboženství přijati z ohledu na svého děda a mou babičku, kteří jsou buddhisty. Při tom jsem docela zapomněl, že mezi mými příbuznými jsou mnozí katolíci.«

Za této rozmluvy vstoupil do sálu student technického kolegia Don Steven, horlivý katolík, a vida, že se mu naskytuje příležitost, dobrý skutek vykonati, nabídl se, že bude Paolise ve víře vyučovati. Paolis svolil a učitel i žák byli tak horliví, že byl Paolis po čtrnáctidenním vyučování na přijetí křtu sv. dostatečně připraven. Když kněz k jeho lůžku přistoupil, pravil hlasitě: »Věřím z celého srdce všecko, co katolická víra, kterou přijmouti chci, k věření předkládá.« S dětinou radostí přijal pak křest sv. Ještě téhož večera vzal mu silný záchvat zimnice vědomí.

Několik minut před svou smrtí přišel zase k sobě. Přál si viděti svého přítele, Dona Stevena, jenž ho byl křesťanské

mně vypravoval tolik krásného o Bohu a svatě víře.« Dne 6. června zemřel.

Velkou radost nám způsobila při-

Obraz Nejsvětějšího Srdce Páně. (Dle originálu Stricknerova).

víře vyučil, ale ten byl již odešel do svého domova: »Kde je můj přítel Steven?« pravil, »rád bych ho viděl, neboť

kladná smrt ženy z ostrova Javy, jménem Kosmiry. Přinesli ji k nám jednoho dne ve stavu velmi zuboženém, nemocnou

a hladovou. Na naši otázku, čeho by si přála, prosila, abychom jí dali rýže. »Javané,« pravila, »jedí nejraději rýž.« Dali jsme jí tedy rýže, kolik chtěla, neboť její dnové byly sečteny. Tak zažila aspoň na konci svého života několik dobrých dnů. Ponenáhlu pokoušeli jsme se poučiti ji o katolickém náboženství. Kosmira o Bohu dosud ničeho nevěděla, k čemuž se pokorně přiznala řkouc: »Vašeho Boha neznám, nevím o něm ničeho.« — »Ani tvoji rodičové Boha neznali?« — »Mojí rodičové zemřeli, když jsem byla ještě malá. O Bohu mně neřekli ničeho. Od své mladosti musila jsem ustavičně pracovati, a nebylo nikoho, kdo by mne byl o Bohu poučil.« Časem naučila se Kosmira tomu nejpotřebnějšímu a byla krátce před svou smrtí pokřtěna.

Když před nějakým časem sestra Leokadie konala večerní obchůzku, našla na verandě nemocného člověka, kterého tam byli položili, ježto všechny postele byly obsazeny. Nesnesitelný zápach, který od něho vycházel, a jeho skroucený obličej poučily zkušenou ošetřovatelku nemocných s dostatek o jeho stavu. Hned postarala se o to, aby dostal někde lůžko a ošetřovala jej s pečlivostí co možná největší. Umírající odmítal však všechny léky a přál si jenom rýže. Dali mu tedy plnou misku, ale nešlo to. »Už nemohu jísti,« pravil smutně, »možná později.«

Běželo však také o spásu jeho duše. Byl zprvu ochoten stát se křesťanem a jeden z katechistů jej ve víře vyučil. Když však následujícího dne přišel misionář, aby ho pokřtil, vzpěchoval se. »Bezpochyby ho přemluvil nějaký pohan,« pravila sestra, »ale je naděje, že se brzy podrobí.« — »Obávám se,« pravil misionář, »že zemře jako pohan, neboť lidé z jeho krajiny jsou tvrdošíjně povahy.«

Ale sestra nedala se odstrašiti. Nejprve snažila se, aby ubožáku jeho bolestné utrpení ulehčila. Byltě tak slabá, že nemohl ani údem hnouti. A hle! její obětovná péče způsobila, čeho by snad dlouhé poučování nebylo docílilo. Stařec prosil před svou smrtí za křest svatý a přijav jej záhy na to tiše v Pánu skončil.

Sál, který této sestře je přidělen, má významné jméno »Nizina«. Leží tam nemocní na úplavici a takoví, jichžto tělo přechází ve hnilobu. Pořádek až úzkostlivý a největší čistota nejsou s to, aby ve zdejších horkém podnebí osklivých zápach nemocných docela odstranily. V tomto sále tráví sestra Leokadie a její pomocnice svůj život ve službě nešťastných. Jednoho dne udal se tam kratochvilný výjev.

Do nemocnice přivedli starého domorodce ve stavu velmi zuboženém. Dlouhý jeho vous byl rozčuchán, vlasy špinavé a zmotané, kůže pro několikanásobnou vrstvu prachu neviditelná. I strčili milého starocha do koupele a po dlouhém umývání dostali vlastní kůži na povrch. To se ještě jakž takž podařilo, ale hřebenem rozkořipanou hlavu učesati nebylo naprosto možná. »Můj staroušku,« pravila sestra odhodlaně, »nejlépe bude, když ti celou hlavu oholíme.« — »Za živý svět ne.« — »A proč ne?« — »To není pěkné, pravý obyvatel této země nemá nikdy vlasů svých stříhati.« Sestra zatím povolila a na starocha více nenaléhala, ale za několik málo dní nabídla se sám, že své vlasy obětuje nůžkám. Když byly operace u konce, liboval si, jak mu ulehčilo, a uznal, že sestra to dobře s ním minila. Po čase stal se křesťanem.

V nemocnici máme i nedospělé dítky. Ani by člověk nevěřil, že i malí 2—3letí kudrnáči znají rozdíl kastovní a dobře ví, ku které kastě náleží. Vedle 3letého Singhalesa ležela 2letá Tamula. »Je to tvá sestra?« ptal se ho kdosi. »Má sestra?« odpověděl kluk uražen, »nemohu přece míti Tamulu za sestru!« Jaká to pýcha v hlavince nedospělého děcka!

Avšak miláčkem všech obyvatelů nemocnice je bez odporu tříletý chlapec z kmene Tamulů, Supramal jménem. Myslíte si snad: »Ubohé dítě. Tak mlád a již stálým hostem v nemocnici!« Ale podívejte se na to zboží hodné z blízka, zda na něm nějakou nemoc naleznete. Obličej jako měsíček v úplňku, v něm září dvě živá, nevinná dětská očka s hvězdičkami jak o závod. Hrdě nosí v týle svůj chochol vlásků, jak to u Tamulů je zvykem. Když se směje,

koukají z hubičky dvě řady bílých zoubků jako perliček. Než někdy stáhne také obočí a mračí se, jakoby na jeho bedrách spočívaly starosti říšského kancléře.

Supramal dostal se mezi naše sirotky, ježto jeho matka zemřela a otec leží nemocen v naší nemocnici. Svého otce má velmi rád a těžce to nese, že nemůže býti stále u něho. Každý den za sítání vyklouzne ze sirotčince a běží, jakoby mu vlci v patách byli, do nemocnice. Také večer přijde ještě a schová se často pod postel otcovu, aby ho nikdo nespátřil a nezahnal.

Jednou zůstal u svého otce déle než obvykle. Když se do sirotčince vrátil, vidí, že mu jeho kamarádi snědli večeři. Nenechali mu ani hrstky rýže. Tiše, bez nároku a výčitek vrátil se k lůžku svého otce. Ale sestra upozorovala, že se něco neobyčejného stalo,

ježto by se byl klučina tak brzo nevrátil. Donesla mu tedy misku plnou rýže. Supramal sedl si u lůžka na zem a s chutí pojídal. Jiná sestra jdouc okolo ptá se žertem: »Nedal bys mi také trochu rýže?« Klučina neodpověděl hned, ale sebrav rychle poslední zrnka strčil do úst a pak teprve praví sestře: »Vidíš přece, že už nic nemám!«

Když přijde lékař, chodí s ním Supramal od lůžka k lůžku a nosí za ním ten neb onen nástroj, tu neb onu medicínu. A jak by se také mohl lékař bez něho obejít?

Jeho otec je velmi chudobný. V roztočilém dítěti má však poklad, který by za nic na světě nedal od sebe. Je již nyní zdrav a brzy opustí nemocnici. Svého synka vezme ovšem s sebou. Je to člověk doromyslný a hodný, ale bohužel ještě pohanem. (O. p.)

Před křížem.

Pane Kriste, pro své rány
otevři nám nebes brány,
objev se nám v záři stkvoucí,
Kriste, světlo nehasnoucí.

Pro nezvratnou v Tebe víru
dopřej srdci mému míru,
bych kdys z hříchu očištěný
vešel v stan Tvůj drahocenný.

Utiš moje žalné hoře,
ať mi vzejde spásy zoře,
tam, kde život nekonečný,
stálá slast a pokoj věčný!

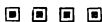
Tak častokrát.

Tak častokrát, když počlo se již šerit,
a duši mou zas jímál krutý sten,
já neměla se nikomu tu svěřit,
jsem vyšla do lesa za vísku ven.

Zde poklekla jsem u kapličky bílé
a Matce svěčila se docela,
a Ona upřela své oči milé
na mne, — že pomůže, jsem věděla.

A v srdce mé zas útěchu mi dala
a utišila v duši bolný sten,
já vesele se domů navracela
a snila v spánku sladký srdce sen.

A. M. Kadlěčková.

Na útěku před tureckými hordami.

Východ jedné bulharské vesnice. — Původní dopis od P. Ivana Boneva.

(Pokračování).

Zpozoroval jsem častěji zdaleka tlupy, kterak vcházely do nějaké osady, po pravé nebo levé straně mé cesty, a neuplynulo nikdy ani čtvrt hodiny, co bych nebyl zaslechl nějaké výkřiky aneb rány z pušek, a co bych nespátřil dýmu

z nějakého požáru. Věřte mi, že v okrese malgarském nezůstala ani jediná vesnička ušetřena a nemyslím, že někdy ještě spatříme někoho z těch, kteří ve své neprozřetelnosti zůstali doma, až Turci přišli.

»Běda! moje ubohá žena, mé drahé děti, kde jsou?...« dokončil nešťastný pop s bolestným povzdechem. —

Vypravování popovo mne hluboce dojalo; snažil jsem se potěšiti poněkud svého soudruha, a abych poskytl mu paprsek naděje, nabídl jsem se jemu, že budu v městě s ním hledati uprchlíky z Bulgar-Köju. Přijal můj návrh s vděčností. Bloudili jsme již více než dvě hodiny po náměstích a ulicích a doptávali jsme se u uprchlíků, ale žáden z nich nemohl popovi podati zprávy o jeho rodině. Konečně jsme se spolu rozloučili. Já jsem sobě umínil, že se zítřejšího dne vrátím do Ak-Bunar u povozem, na němž se měly dopravit zbraně pro naše občany. Moji hodní farníci prokázali mi však tu dobrotu, že mně poslali koně, abych ušel námáhám cesty.

III.

Vypravování jiného popa o obsazení a spustošení osady „Čop Köj.“ Uklidňování ze strany bulh. úřadů v Odrině.

Dne 19. července chtěje před odchodem do Ak-Bunar u získati nových zpráv o stavu účtu, zdržel jsem se dosti dlouho v Odrinu. I měl jsem tam opět podobnou schůzku, jako den před tím. Sešel jsem se totiž s jistým, 50ti letým popem, který byl pravoslavným farářem ve vesnici Čop-Köj (okresu Uzum-Köpri); s ním byli dva jeho farníci. Ten mi ihned vypravoval: »Když jsme viděli první uprchlíky, přicházející od jihu, naložili jsme něco ze svých věcí na vozy a dali jsme se bez váhání na cestu do Starého Bulharska«.

Ježto jsem se podívil nad takovou pohotovostí k útěku a vyjádřil pochybnost v nějaké nebezpečí, rozčílil se můj rozkolnický spolubratr a pravil mi s jistou živostí:

»Mluvíte jako bulharský úředník v Uzum-Köpri; ten chtěl věřiti jen tomu, co sám viděl a nyní mnohem rychleji než my utíká do Srědce (Sofie)«!

Pop bezpochyby postřehl můj távavý pohled, neboť pokračoval, chtěje mi věc blíže vyložiti: »Ano, tento horlivý úředník vytýkal nám, že svou nedůvěřivostí a upřelišňováním plašíme obyvatelstvo a poručil nám vrátiti se do vsi. Na oko jsme uposlechli, ale zastavili

j jsme se nedaleko za městem Uzum-Köpri se svými vozy v úmyslu, že se vrátíme v noci a jiným místem proklouzneme.

Když jsme čekali, napadlo nám, — protože jsme měli koně — zajeti se podívat, co se děje u naší vesnice. Vzali jsme ručnice a odjeli jsme v počtu 40. Já sám jsem se vyjížděky této účastnil. Když jsme se přiblížili, neviděli jsme nic podezřelého a odvážili jsme se vniknouti do vesnice. Ulice a dvory byly opuštěny a vše bylo na obvyklém místě, což nás zcela upokojilo. Jeden z nás, jenž byl zaměstnaním kramář (bakal), otevřel svůj »dukian« a rozdělal oheň, by nám uvařil kávu. Přes to však rozhodli jsme se poslati mladíky na stráž na pahorek, aby pozorovali okolí. Odešli. Mezi tím, co jsme klidně seděli rokující, objevil se pojednou u dveří kavárny jezdec a tázal se nás bulharsky, proč je vesnice opuštěna. Řekli jsme mu, proč se tak stalo. Bez příčiny jste se polekali, vece voják, není nebezpečí. Přiveďte co nejdříve ženy a děti a připravte potravu pro bulharský pluk, jenž se zde dnes večer zastaví. Pozvali jsme jezdce, by sesedl s koně, posadil se a napil se s námi kávy; než on odmítl, předstíraje, že má rychlé posláni a v trysku odejel.

Za několik minut nové překvapení: Pět jiných jezdcův se zastaví před dukianem a táži se na totéž, jen že po turecku. Odpovídáme jim; a též oni nám poroučeji, abychom přivedli obyvatelstvo zpět a připravili potravu pro pluk, jenž prý brzy přijde, jen že neřekli, bude-li to pluk bulharský neb turecký. Týmž směrem jak první, zmizelo i těchto pět jezdcův.

Tuše lest a ustrašen jsa zlozvěstnými těmito příhodami, vyšel jsem se zeptati našich mladíků, kterou stranou jeli tito jezdci do vesnice. Nemohli mi to pověděti, protože místo na stráž šli navštívit ještě jednou své domy. Velmi jsem se na ně rozhorlil a řekl jsem jim, do jakého nebezpečí nás vydali. Běželi potom na svá místa a já jsem šel za oněmi pěti nebo šesti vesničany, kteří mne v dukianu očekávali.

Jali jsme se opět hovořiti a kramář nám nalil zatím šálek kávy. Než jsem

však vypil polovici, vyplašilo nás z našeho místa několik ran z ručnic vystřelených na návrší. Viděli jsme z dola, kterak naši lidé urputně střílejí na rovinu. Jeden z nich brzy přiběhl a nám oznámil, že Turci jsou už dva kilometry od nás a že se stále blíží.

Vyzval jsem své druhy, aby se chopili ručnic a šli za mnou. Jen jeden z nás musil sednouti rychle na koně a jel pobídnout našich rodin, aby znova se vrátily do Uzum-Köpri a tam měl zaprositi prefekta města o pomoc pro nás. S návrší zpozorovali jsme 50 neb 60 bašibozuků ve vzdálenosti asi dvou kilometrů, ani postupovali od vesnice Pavla-Köj, kryjíce se stromy a skalami. Za nimi ve větší vzdálenosti byla řada pěšího vojska, jež stálo nehnutě, jakoby se dívalo na naši šarvátku. Stříleli jsme pokaždé, když se někdo z našich nepřátel ukázal a chtěl se přiblížiti. Naším úmyslem bylo, zpozdití pokud možno jejich příchod na úpatí pahorku; aby zatím naše vozy měly kdy uniknouti. Potom jsme sedli na koně a tryskem přidružily se ku svým.

Asi po třech hodinách boje viděli jsme přicházeti od Uzum-Köpri 11 bulharských vojinův: toť byla veškerá válečná moc, již prefekt vládl. Zaujali naše místo a my vrátili jsme se do města, kde jsme nalezli vysokého úředníka vlády, an byl konečně zaměstnán přípravami k vlastnímu útoku. Oněch 11 vojinů vrátilo se později. Zabili tři bašibozuky, avšak museli ustoupiti, když řadové vojsko obsadilo dědinu a založilo tam oheň. Tak, drahý otče — končil pop, — rozhodl se osud Čop-Köje a tak jsme spatřili Turky na vlastní oči.

Dal jsem přinésti popovi a jeho farníkům rakie a rozloučil jsem se s nimi, měl jsem se k návratu do Ak-Bunarů.

Jakkoliv byl veliký můj optimismus, (důvěřivost, že není tak zle), byl přece vypravováním, jež jsem právě slyšel, otfesen, a já neodvážil jsem se opustiti města, aniž bych se nevyptal, jaká v tom záhada. Než místo abych běžel za popy a vesničany, rozhodl jsem se tentokráte obrátiti se na ty, jimž se všeobecně říká »dobře zpravené kruhy«. Navštívil jsem tedy guvernera Odřínu, velitele místního a několik vysokých úředníků

nebo vyšších důstojníkův. Bylo k tomu třeba mnoho času a běhání, než do půl 5. hod. dopídl jsem se konečně, ač únavou jako zlomen, několik cených drobtů naděje, jež mě upokojily a jimiž jsem chtěl uklidniti své farníky.

Všude mně opětovali: »Pochod Turků, toť pouhá demonstrace!« — »Velmoci pohrozily Turecku konečným rozdělením říše jeho, nebude-li šetřiti hranice Enos-Media«. — »Turci couvají!« — »Vláda učinila nutná opatření, aby odrazila útočníky«. ... A sto podobných podivných odpovědí, oděných vším leskem a vši vážností, jakou může jim dáti autorita, v jejíž rukou jest telegraf, s drátem a bez drátu, pošta a dráha.

Odcházel jsem tedy klidnější a přišel jsem do Ak-Bunarů, když už nastávala noc.

IV.

Ak-Bunar se připravuje k útoku.

Všichni mě netrpělivě očekávali. Ručnice a střelivo, vládou zasláné, bylo na místě. Strávil jsem večer tím, že jsem venkovanům rozkládal, čeho jsem se dověděl od »kruhů dobře zpravených«. Ovšem, že jsetu jim nezdědil smutné podrobnosti, jež mi vyprávěli popové z Bulgar-Köj a Čop-Köj. Všichni se odebrali této noci klidně ku spánku.

Nazejtří, 20. července, povstal ve vesnici poplach sotva že jsme se probudili. Několik vesničanů přiběhlo ke mně se zvěstí, že přicházejí uprchlíci z Odřínu a ze všech stran, a že Turci se blíží. Šel jsem se podívat a spatřil jsem, že se v dolní části vesnice hromadí v řadách vozy z vesnic Muradže a Novo-Selo na cestě z Odřínu k bulharské hranici. Vykládali mi vesničané, že jim vláda sdělila četnictvem rozkaz, aby odvezli ženy a děti do Starého Bulharska, protože právě této noci opustila armáda turecká Kuleli Burgas a dala se na pochod k Odřínu.

Poněkud později přišlo několik vozů z města, doprovázených dobrovolníky, jakož i těžké vozy z vesnic sousedních Kurudži-Köj, Sofulari, Adóra a Provadia. Všichni tvrdili, že odjeli na rozkaz vlády.

Tu již nebylo lze pochybovati: Nebezpečí bylo vážné. Bylo třeba mysliti na své vlastní zachránění. Po krátké poradě se starostou a starešinami obce, rozhodli jsme se ihned rozdati zbraně a poslati týž den ženy a děti do vesnice Derventu na hranici. Sestavili jsme na to z nejodvážnějších mladíků stráž, jež by bděla nad naším majetkem do posledního okamžiku. Tu kvapil každý, by připravil vůz, sehnal dobytek a zabalil své věci na cestu. Bylo to běhání a zmatku v každém domě, nescházelo tam křiku ani hádky, ba ani slz. Otec nechtěl naložiti na vozík než nejnnutnější, matka by byla ráda všechno vzala a opustiti každý jednotlivý předmět stálo ji mnoho vzlykání a vzpírání. Po celý den jsem běhal od domu k domu: tíše tohoto, povzbuzuje onoho, radě neprozíravým, těše zarmoucené, povzbuzuje málomyslné. Sám bych byl arci potřeboval mnoho útěchy: kromě toho, že jsem tak všechno ztrácel jako oni, viděl jsem již svou drahou farnost rozptýlenou do čtyř úhlů světa a nemožnost, znovu ji kdy obnoviti v rozkolnickém Bulbarsku. Hořkost svého srdce jsem vyléval alespoň u nohou Boha svého v milém svém kostelíčku, ježž jsem s takovou radostí před dvěma roky stavěl a ježž Turci nyní měli spáliti!

Rodina za rodinou odjela ještě před večerem za hranice.

Zůstalo nás as 50 mužů v pustém Ak-Bunaru. Přehlíželi jsme pečlivě zbraně a rozdávali střelivo. Bychom poněkud uspořádali svou obranu, rozdělili jsme se na oddíly po pěti mužích s desátníkem. Vždy jedna skupina byla určena na stráž čtyř úhlů vesnice. Hlavní stan byl v dukianu u studnice. Tam bylo stále 20 mužů, již měli vystřídati stráž. Kromě toho byli tu dva dohlížitelé, konečně já s pravoslavným popem naší vesnice, Giorgijem a tři přední vesničané: jenerální to štáb. Bylo ujednáno, že každý uprchlík, jenž se ukáže u vchodu vesnice, bude podroben výslechu. Mělo býti bez milosrdenství střeleno na bašibozuky a na turecké vesničany z okolí, již by se chtěli přiblížiti, by loupili a pálili. Kdyby se však blížilo turecké vojsko, měla by se stráž vzdáliti bez jediného výstřelu. Několik

mužů bylo vysláno na obhlídku po okolí. Za heslo jejich a stráží zvolili jsme »Byvolica«.

Dne 21 července vyslali jsme jako vy-zvědače směrem k Odřinu mého synovce Christova Stojleva a starostu vesnice Muradželi, jenž se odhodlal zůstat s námi. Oba se vzdálili koňmo a dobře jsouce vyzbrojeni K poledni přivedli naše stráže uprchlíka ze Sofulare, bosého, s nepokrytou hlavou, jedoucího na chlupatém koni. Na otázky naše odpovídal:

»Pásl jsem se soudruhem dobytek, když jsme uviděli pět tureckých jezdcův. Můj druh zmocnil se ze stáda koně, by co nejrychleji unikl. Já však zanechal jsem tam všechno a utekl do křoví, vroubíciho naši říčku a skryl se tam. Několik ran z ručnic, jež za mnou střelili, mě nezasáhlo. Druh můj byl chycen a slyšel jsem na okamžik jeho křik a prosby, by jej nechali na živu. Asi jej však usmrtili, neboť se náhle odmlčel. Viděl jsem, kterak jezdcí shromáždívše dobytek, hnali ho k jihu. Krácel jsem podél říčky, skrýváje se co možná. Přišel na území vaše, spatřil jsem uprchlého koně, na němž jsem k vám přijel«.

Nenechali jsme pastýře tohoto jeti k Derventu, kde by byl svým výkladem našince jen poděsil. Poručili jsme mu, by se odebral na hranice směrem k městečku Bijipli nebo cestou na Urum-Bejli.

Zatím však projevila většina našich lidí, ustrašených neblahými těmito zprávami přání, odebrati se k svým rodinám, by se přesvědčili, zda jsou v jistotě. Bylo třeba k tomu svoliti. Slibili však, že se vrátí, jakmile poznají stav věci. Zůstalo nás na ochranu Ak-Bunaru stěží třicet mužů.

Pomyšlení, že jsou Turci v Sofulare, t. j. dvě hodiny jihovýchodně od naší vesnice, nás velice znepokojovalo, strachem o naše dva posly, které jsme poslali koňmo do Odřina. Unikl snad šťastně jízď nepřátelské? Díky však Bohu, vrátili se počátkem noci dva naši junáci se zprávou, že dostali se do města k bulharskému vojenskému veliteli, jenž je ujistil, že je vše již lépe, avšak že jest přece radno ponechati vystěhovalce

tři čtyři dny v Bulharsku; velitelství že dá samo pokyn k návratu. Dodali, že bulharská vojenská posádka stále ještě zaručuje pořádek v ulicích a drží na

uzdě obyvatelstvo turecké. — Tyto pověsti nás poněkud uklidnili a mohli jsme beze strachu spát. (Přístě dále.)

Různé zprávy.

Knížecí arcibiskupská residence v Olomouci. Dne 2. prosince 1913 bylo 65 let, co nastoupil vládu nynější císař František Josef. Stalo se to v Olomouci, v tuto vyobrazeném sále v kníž. arc. resi-denci. Vchod do této residence je z let 1664 ve slohu italské renaissance. — Sloup sv. Trojice. Není snad v naší vlasti města, kde by neměli na náměstí nějaké svaté sochy. K nejkrásnější čítáme baroční sloup svatě Trojice v Olomouci. Posvěcen byl r. 1754 u přítomnosti císařovny Marie Terezie a stál tehdy 150.000 zl. Je 35 m vysoký.

Hrozná bída uprchlíků bulharských.

Jak bulharské listy (dle slovinckého časopisu „Bogoljub“ 1913, č. 10) oznamují, octl se bulharští uprchlíci v Bulharsku z Macedonie a z okolí Drinopole ve hrozně bídě. Jest mezi nimi tři čtvrtiny děti a žen; mnoho mužů bylo zavražděno, ostatní byli v čas vpádu u vojska. Uprchlíci jeví co do zevnějšíku smutný pohled samých ubohých ošumělých žebráků v roztrhaném oděvu, mnozí jsou polenazí, neboť při útěku nemohli s sebou vzítí jen to, co právě na sobě měli; schází jim prádlo, aby se mohli převléci. Potravín s sebou též nemohli vzítí; utekli do Bulharska celí vyhladovělí a tam živí se z almužny bulharského lidu, který po dvou válkách jest také sám v nejkrásnější bídě. Bulharská vláda dává uprchlíkům denně po jednom bochníku chleba. Všech uprchlíků — v Bulharsku — jest přes 100.000. mezi nimi více tisíc katolíků. Jejich missionáři, zároveň s nimi strádající, prosí snažně o pomoc pro své ubohé stáde. Jest to zvláště známý nám již P. Pavel Christov s P. Ivanem Bonevem, kterýžto poslední svým dopisem samým, nyní uveřejňovaným nejúčinněji přednáší svou snažnou prosbu. K nim se přidružuje též P. Method Ustičkov, známý z unionistického sjezdu velehradského roku 1911, jehož se byl účastnil, raduje se,

že může při té příležitosti navštívití hrob svého velikého patrona, sv. Methoda. — Z bulharského města Jamboli, kde jest nyní duchovním správcem, podává zprávu, že v městě tomto jest plno bulharských uprchlíků z Macedonie, mezi nimi též mnoho katolíků. Nejvíce jest mu líto katolíků, kteří sem utekli z macedonského města Kukuše, (sídla sjednoc. biskupa katol. Bulharů, J. biskupské Milosti Epifania Šanova), kde hrozně trpěli od Řeků. Prosí též snažně o podporu. P. Christov a P. Ivan Bonev v poslední době zorganizovali uprchlé katolíky z Thracie po farnostech bulharských a putují nyní po všech mezi Plovdivem a Jambolem a shromažďují roztroušené katolíky, aby je mohli přivéstí nazpět do jejich farností v Thracii aneb je nasídlili jako kolonisty v bulharském území. P. Christov ve prospěch katolíků též osobně se přimlouval u bulh. ministerstva v Sofii.

Ak Bunar. Ak-Bunar, farnost P. Ivana Boneva, o níž nám vypravuje sám ve svém dopise od něho nadepsaném: „Na útěku před tureckými hordami“ (Východ jedné bulharské vesnice) jest nejkrásnější a nejúhlednější bulharskou vsí v drinopolském okolí, čítající asi 1000 obyvatelů národnosti vesměs bulharské. Mezi těmi jest dle víry polovice katolíků a polovice rozkolníků. Ku farnosti ak-bunarské náleží ještě okolo 100 katolíků ze sousedních vesnic, tak že čítá celá farnost přes 700 katolíků (115 rodin). Katolíci této farnosti získali si svým chováním a vzorným křesťanským životem velikou úctu jak u rozkolníků tak u Turků. Na tom má největší zásluhu jejich dobrý duchovní pastýř P. Ivan Bonev; on však svůj úspěch připisuje obzvláštnímu požehnání božímu, jež vyprošuje jemu přimluva služebníka božího O. Pantelejmona, který před téměř 50 lety v krajině té působil jako apoštol sjednocení se sv. Stolicí a horlil pro časté sv. přijímání.

Apoštolát modlitby ve školách, ústavech a seminářích.

(Hlavní úmysl.)

Jedním z mocných prostředků dobré, křesťanské výchovy jest modlitba, pěstovaná ve spolku „Apoštolát modlitby“, který zasluhuje co největšího rozšíření ve všech stavech a v lidy každého stáří. Má-li Apoštolát modlitby býti obnoven a zorganizován, třeba jest začít u dítek ve škole. Zbožní rodiče vedou děti své již doma, než přijdou do školy, k pobožnosti, k modlitbě, učíce je obyčejným modlitbám, jimž porozumějí až ve škole v dospělejším věku a to výkladem jim podaným. Proč by nemohly dítky ve vyšších třídách býti spolčeny ve spolku tak vznešeném, jakým jest Apoštolát modlitby? Dítky ať učiní začátek spolku, dítky ať jsou malými apoštoly uprostřed světa. Učinil tak církevní hodnostář, jenž vydal řadu spisků navedení dítek k pobožnosti. Chceš, milé dítko, býti apoštolem? Nechtělo bys začít milému Ježíšku duše zachrániti a k Němu přivést? Nechtělo bys hříšníky, a hodně mnoho hříšníků obrátiti k pokání? Ano? Tedy modli se a neustávej se modliti; neboť modlitbou můžeš velmi mnoho duší Pánu Bohu získati, tím se můžeš státi velikým apoštolem. Jistý nábožný kněz Tovaryšstva Ježíšova zkusil a není tomu dávno, k velikému překvapení, co zmůže modlitba a založil podivuhodný spolek modlitby, jež nazval Apoštolátem modlitby. Svatý Otec jako papež požehnal tomu spolku, obdaril jej velikými duchovními milostmi, a nyní je spolek ten rozšířen po všem světě. Do spolku tohoto může býti přijat každý katolický křesťan, také hoši i děvčata, ano i malé dítky. Všichni by měli vlastně býti členy Apoštolátu modlitby. Kdybyste jen věděly, milé dítky, jak si máme tohoto Apoštolátu vážit! Jistě byste se staly členy jeho! Tím, že se za jiné modlíte, sami se pobožnými stáváte a dobrými; modlitbou Apoštolátu dobudete si pro celý život nesčíslných milostí, pomoci jichž můžete bohumile žiti a jednou blaženou umřítí smrti. Co tuto řečeno o dítkách ku př. v obecné škole, platí též o větších dětech obojího pohlaví též na školách měšťanských, na lyceích, na realkách i gymnasiích, kde právě by se dal Apoštolát dobře zařídit. Jeden z horlivých členů by byl místním vedlejším ředitelem (hlavním má býti vždycky kněz), ten by měl ku pomoci zase horlitele, každý horlitel by měl svou skupinu členů a tak by všichni tvořili jednolitý celek. Co by tu dobrého se mohlo vykonati zbožnou modlitbou! Kolik zla by se tu odstranilo, kolika hříchům a pohoršením zabránilo! Nejen mravnost by tím byla zvýšena, ale i pilnost studujících i jejich poslušnost ke svým učitelům a představeným. Všem tomu učí modlitba, k tomu ke všemu vede své členy Apoštolát modlitby. A jak by tím povznoslo se časté i denní sv. přijímání! Jak by vzrostla upřímná zbožnost při službách Božích! Zkuste to jen a uvidíte nejkrásnější ovoce námahy své. Apoštolát modlitby zahrnuje v sobě i velikou úctu a lásku k nejsv. Srdci Pána Ježíše, pobožnost k nejsv. Svátosti oltářní, pobožnost sv. růžence a s ním i úctu nejbl. Panny Marie a hlavně obětování denního úmyslu, čím posvětití můžeme všechno naše smýšlení i jednání.

To vše by se ještě stupňovalo v kolejích a seminářích, kde se mladíci pilnými studiemi připravují na kněžský stav. Apoštolát modlitby má v sobě neobyčejnou moc vychovati z nich (členů svých) kněze horlivé a nadšené pro vše dobré, pro čest a slávu Boží a pro spásu duší nesmrtelných. Modlitbou touto

společnou vyprosí si dary Ducha sv. a jiné milosti, aby nejen prospívali ve vědách bohoslovných, ale aby též rostli ve ctnostech, každému bohoslovcí a knězi potřebných, a aby vytrvali ve ctnostném životě. Organizace by mohla být tatáž, jako na středních školách, ano ještě více zdokonalena, poněvadž víc pochopená. O kěz by v každém semináři bylo založeno símě Apoštolátu modlitby, aby jsouc pěstováno, vzešlo a stonásobný přineslo užitek. Semináře jsou vlastně přípravou na zakládání a šíření Apoštolátu modlitby mezi lidem ve světě žijícím. Budou-li chovanci semináře členy Apoštolátu modlitby, stane-li se Apoštolát modlitby druhou takřka jejich přirozeností, jistě bude každý chovanec až přijde do veřejného života apoštolem toho spolku modlitby. Nebude pak farnosti, kde by nezapustil kořeny své Apoštolát modlitby.

Právě v době velikého, nebezpečného převratu před 200 lety, v době nevěry a nemravnosti, otevřen pramen útěchy a síly věřícím v pobožnosti k nej-
světějšímu Srdci Páně. Svátek církevní hodinky, oltáře a bratrstva ku cti nejsv. Srdce Ježíšova, rozšířily se v době nepatrné po celém okrsku země, až k nejzazším končinám západní a východní Indie. Bratrstva a řady, mající za úkol pobožnost k nejsv. Srdci Ježíšovu, staly se takřka archami, v nichž se zachránili, kdož v potopě nevěry a hříchů utonouti nechtěli. Z této pak pobožnosti přirozeně vykvetl Apoštolát modlitby, tak že nyní spolu jako nerozluční přátelé trvají a mezi lidem křesťanským putují. Kdo z duchovních pastýřů chce zachránit nevěřící své od zkázy, založ Apoštolát modlitby a s ním pobožnost k nejsv. Srdci Páně. Nepodaří-li se to u dospělých, začni u dítek výkladem modlitby a návodem, jak ji mohou pěstovati pospolu v Apoštolátu modlitby. Budou-li získány dítky, budou získáni i větší a dospělí a tím získá velice mnoho křesťanský život v celé farnosti. Modlitbou Apoštolátu budou se posvěcovati dítky, mládenci a panny, mužové a ženy, otcové i matky a modlitba tato společná vyprosí všem nejhojnější požehnání. Hledají se všelijaké prostředky k záchraně dětí a mládeže dospívající, zakládají se spolky a sdružení omladiny a na nejkrásnější sdružení zapominají: je to sdružení všech ve zbožném spolku Apoštolátu modlitby spojeného s vroucnou pobožností k nejsv. Srdci Ježíšovu.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření Apoštolátu modlitby na školách, ústavech a seminářích a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Hešlo apoštolské: Všude zavádět Apoštolát modlitby.

Úmysl v únoru: Návrat k jednotě církve katolické.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

ÚNOR 1914

Já za ně prosím; ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal, nebo tvoji jsou. Otče zachovej je, kteréž jsi mi dal, ve jménu svém, aby byli jedno jako i my. (Jau 17, 9. 11)

Šla láska ...

Šla láska něžná po světě,
šla krokem volným krajem,
kde lidé byli chudobní,
leč život byl jim rájem.

Tam usedla si mezi ně
a laskala se s nimi,
a štěstí spjalo celý kraj
a byli blaženými.

Tam zpěv zněl celý boží den,
tam vše se blahem smálo,
a nikomu se o smrti
ni ve snu nezazdalo.

Leč zpyšněli a pohrdli
ti lidé láskou něžnou
a od té doby falší, lži
též za vděk zase vezmou!

Duše moje do oblak až ...

Duše moje do oblak až
s modlitbou na rtech vzlétla
a Marii tam z růžence
hned pěkný vínek pletla.

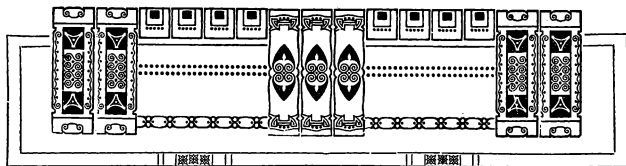
A duše moje sladce tak
též Bohu chválu pěla
a radostí se velikou
ve hrudi celá chvěla.

A naposled pak zpívala
dojemné, krásné písně,
že rázem hned mi uprchly
ze srdce bol i tísně.

Duše moje do oblak až
a odtud zase zpátky,
letěla své písně pěti:
před oltář své Matky.

A. M. Kadlěčková.

Generální ředitelství Apoštolátu modlitby a snahy pro sjednocení rozkolníků s katolickou Církví.

Pro měsíc únor letošního roku ustanovilo generální ředitelství »Apoštolátu modlitby« v Tournai jakožto hlavní úmysl tohoto znění: »Navrácení k jednotě katolické našich bratří církví východních«. (Le Retour à l'unité catholique de nos frères des Eglises d'Orient.) Jest to novým důkazem, kterak »Apoštolát modlitby« jest v pravdě »apoštolátem« pro největší a nejčasovější záležitosti: Božského Srdce Páně a jeho sv. Církve. Takový činitel, spolek který čítá po celém světě (dle nejnovější statistiky z r. 1913) přes 25 mil. horlivých a obětavých členů v 68.509 centrech (řádne zařízených a zorganizovaných aggregací) se svými 43 časopisy v nejrůznějších jazycích (v 6 slovanských) vcházejícími měsíčně v nejméně 925.675 (téměř lednoho milionu) výtiscích, činitel který vše, co ve svých členech denně podniká, modlí se, pracuje, trpí a obětuje, činí ve spojení s nejsvětějším Srdcem Páně, za nás, za svou Církev stále se modlícím a obětujícím, zajisté jest s to, aby přispěl co nejvydatněji v době tak příhodné, jaká nyní nastala na Balkáně obzvláště při onom jejich dobrovolném, cílém a rázném hnutí ku sjednocení se sv. Stolicí římskou. Považme, co může zde velkého působiti právě Apoštolát modlitby přes všechny obtíže a překážky, které ještě

nastati mohou proti tomuto dalekosáhlému dílu kýženého sjednocení! Apoštolát modlitby bude zde působiti bez zevnější okázalosti, bez veřejných schůzí, projevů a diskusí, tiše, nepozorovaně před světem a přece po celém světě, proto též bude postupovati bez překážky se strany nepřátel, kteří jeho síly a působivosti neznají neb oceniti neumějí a také i kdyby chtěli působení jeho překážeti, ničeho svým odporem a bojem nedovedou, poněvadž by odporovali zde působení Boha samého; neboť k dyž Bůh s námi, kdo proti nám?

Generální ředitelství Apoštolátu modlitby poskytlo dílu unie v poslední době též ještě jinou a to stálou pomoc tím, že pro další budoucí časy ustanovilo, aby tam, kde Apoštolát čítá velký počet členů, tak že každý den v měsíci, pro velký počet úmyslů zaslanych má své určité, stálé úmysly denní, na den 14. každého měsíce v roce byl doporučen členům Apoštolátu modlitby za navrácení východních křesťanů do katolické církve. Tato změna ve prospěch unie zavedena od měsíce listopadu r. 1913. Zvolen pro tento úmysl právě 14. den měsíce, poněvadž tímto dnem začíná u východních křesťanů, řídících se posud dle staršího kalendáře juliánského, nový měsíc; poněvadž jsou o celých 13 dní co do

kalendáře za námi, mají teprv 1. dne měsíce, kdy u nás čítáme již dne 14. Stalo se tak právě z láskyplného ohledu na východní křesťany, aby uznali i z toho naše upřímné snahy pro sjednocení církevní, když té první den každého měsíce dle jejich kalendáře věnuje římsko-katolická církev skrze Apoštolát modlitby ve prospěch uskutečnění velikého díla sjednocení obou církví, po němž též nejslechetnější údové východní rozkolnické církve touží dle prosby božského Spasitele, »aby všichni jedno byli.«

Úmyslů toho druhu sešlo se od různých stran a členů dle apoštolátního kalendáře francouzských měsíčních listků na den 14. listopadu 1913: 13.768; na den 14. prosince 1913: 16.572; na den 14. ledna 1914: 16.821; Pro nás jest při tom zvláště ta okolnost památná a milá, že dne 14. listopadu koná se u nás památka sv. Josafata, apoštola a mučedníka pro unii, na kterýž den tento způsob intencí apoštolátu modlitby byl významně zahájen a že 14. dne února koná se u nás památka úmrtí sv. Cyrilla, apoštola Slovanů a že též měsíc úmrtí našeho svatého apoštola v Římě, sídle jednoty církevní, jest letos věnován od generálního ředitelství Apoštolátu modlitby se schválením a požehnáním sv. Otce Pia X. velikému dílu žádoucího sjednocení církevního. — Kéž jen též u nás jest věnováno více zájmu pro Apoštolát modlitby, kéž se více a více rozšiřuje, takový spolek, taková organizace katolická, která se tak časově, pečlivě, láskyplně a účinně ujímá onoho hnutí našich slovanských bratří na Balkáně, abychom též my měli více účastenství na oné požehnané pomoci, kterou poskytují v Apoštolátě modlitby našim slovanským bratřím tak četní členové tohoto spolku u jiných národů po celém katolickém světě. —

Apoštolát modlitby a národ český roku 1915.

Jako nemalý příspěvek ku radosti vánoční radostně oznamujeme, že generální ředitelství Apoštolátu

modlitby v Tournai na zvláštní prosbu, v níž jemu poukázáno na známé snahy nepřátel katolické církve v českém národě vzhledem k r. 1915, velmi ochotně přislíbilo, že vřadí mezi hlavní úmysly Apoštolátu modlitby na r. 1915 tuto tak akutní záležitost věrných katolíků národa českého a sice dle proveného přání a návrhu právě na měsíc červenec téhož roku. Kdo zná význam Apoštolátu modlitby a jeho účinnou moc, kdo k tomu jest sobě vědom, že hlavní úmysly Ap. modlitby bývají předloženy sv. Otcí ku schválení a požehnání, ocení zajiště dalekosáhlý význam toho, co Ap. modlitby chce a jest s to vykonati pro náš národ. Ostatně stačí snad poukázati jen na to, co bylo napsáno ve zprávě právě předcházející a obě záležitosti srovnati.

Každý, kdo pozoruje věc naši pro rok 1915 ze stanoviska pravého a vníkl do zařízení a ducha Apoštolátu modlitby, uzná, že mezi akcemi, které se podnikají na obranu sv. víry katolické a zachránění její v tak velikém nebezpečí tato akce Apoštolátu modlitby bude působiti nejúčinněji, nejjistěji a dopomůže naší sv. věci k jistému vítězství a což více jest, zároveň bude působiti na zachránění právě mnohých z těch, kteří proti sv. církvi bojujati chtějí, jako kdysi zuřící Šavel. Apoštolát modlitby ve své pobožnosti k Božskému Srdci Páně a svých eviencích tří stupňů má svou zbraň, která raní nepřitele, jen aby hojila a uzdravila. Doufejme to nejlepší od boje této ohromné svaté armády 25 milionové proti ryku válečnému, jehož vzteky se ukáží marnými.

Jen se přičiňme, aby též u nás vzrostl počet vycvičených bojovníků, kteří by vstoupili do těch řad světové armády Apoštolátu modlitby, která chce bojovati pro nás český katolický národ. Rozšiřujeme Apoštolát modlitby v našem českém národě. Rozšiřujeme jeho organ, časopis »Školu Božského Srdce Páně« a přičiňme se o jeho zvelebení, zdokonalení, aby mohl účinně napomáhati k reorganizaci Apoštolátu modlitby u nás v celém českém národě. Takto se připravujeme na rok 1915.

Zdrávas.

Po tichém nebičku
mraky se honí
a večer po zemi
slzy své roní.

Hvězdiček na tisíc
stkví se tam v jase
a měsíc v úplňku
všecky je pase.

A z výsky klekání
tichounce letí,
duše má srdce své
Marii světlí.

Modlí se tichounce
to krásné Zdrávas,
Maria, Matičko,
oroduj za nás!

Oroduj u Syna
za svoje děti,
které Ti ve světě
srdce své světlí.

Po tichém nebičku
mraky se honí,
modlím se k Matičce,
zvon když Ji zvoní.

A. M. Kadlčíková.

Rány nejsvětějšího Srdce.

Rozjímání od Dra. Rudolfa Zháněla.

Úvod.

Goubert, duchaplný myslitel a znamenitý spisovatel, měl prapodivnou ctižádost, napsati celou knihu na jedinou stránku, celou stránku vyjádřiti jedinou větou a větu tuto pronésti jedním slovem. Muž ten vyslovil svůj sen, anebo jak říkal, svízel lidské řeči zápasící s myšlenkou. Vznešený tento sen, jehož umožnění nemůže lidská řeč, vyplnil se podivně v křesťanství. Bible, evandélium, zjevení, celá víra, filosofie a věda jest obsažena v jediném slově: Ukřižovaný.

Zvláště v době svatopostní pokazuje Církev na Ukřižovaného. abychom bolesti a utrpení jeho učinili předmětem svých rozjímání, říká se sv. Janem (3, 16): „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdož v něj věří, nezahynul, ale měl život věčný.“

V kříži a utrpení Kristově jest souhrn celého křesťanství a evandělia; proto praví sv. apoštol Pavel (1. Kor. 2, 2.): „Nesoudil jsem, že bych co jiného mezi vámi uměl, než Ježíše Krista, a to ukřižovaného.“ A opět (Gal. 6, 14): „Ode mne pak odstup to, abych se chlubil, leč v kříži Pána našeho Ježíše Krista, skrze něhož ukřižován mi svět, a já světu.“

Sv. Tomáš Akvinský počínal vždy studium své zbožnou modlitbou před obrazem ukřižovaného; když jednou ptali se ho, odkud že čerpá všechny vědomosti své, ukázal pokorně na kříž a pravil: „Zde jest pramen, z něhož čerpám své vědomosti; učím se od Ježíše ukřižovaného.“

Kříž Kristův ukazuje nejlépe lásku Boží k nám; proto chceme-li poznati lásku, kterou srdce Ježíšovo hoří pro svět, pozorujeme jen jeho přehořké utrpení a bolestnou smrt.

Nejsvětější srdce Ježíšovo! Se srdcem pokorným chceme rozjímati Tvé přehořké utrpení a bolestnou smrt; z převeliké lásky k nám ráčil jsi bolestnou smrt podstoupiti. Roznět také srdce naše oním ohněm, který jsi na svět seslal, aby hořel a neuhasinal v srdcích našich.¹⁾

I. Zarmoucené Srdce Pána Ježíše.

Smutnáť jest duše má až k smrti.
Matouš 26, 38.

Po poslední večeři rozloučil se Pán slovy dojemnými se svými milými apo-

¹⁾ Rozjímání tato jsou rozdělena na šest neděl postních, a to: I. Zarmoucené Srdce Pána Ježíše. II. Srdce nevinné. III. Srdce zneužívané. IV. Srdce ztýrané. V. Srdce umírající. VI. Srdce kopím probodené.

štoly a ubíral se pak s nimi přes potok Cedron na horu Olivetskou. Na úpatí hory této byla zahrada olivová, zvaná Gethsemanskou; tam dlíval častěji Pán na modlitbách, obzvláště v posledních dnech před svým utrpením (Luk. 21, 37), tam odebral se také na poslední zelený čtvrtek, kdy počítí mělo jeho přehořké utrpení.

Jako statečný vojevůdce necouvá ani neuhýbá před nepřítelem, nýbrž ho vyhledává. aby s ním svěsti mohl bitvu a ho porazil, tak Božský Spasitel neotálí, nýbrž jde vstříc svým nepřátelům, aby obětoval život svůj za nás a přemohl věčného nepřítele duší našich.

»Když pak přišli na popluží, řekl učenníkům svým: Sedtež tuto, až se pomodlím. A pojav s sebou Petra a Jakuba a Jana počal se lekati a teskliv býti. I dí jim: Smutná jest duše má až k smrti, počkejtež tuto a bděte« (Luk. 14, 32—34), jakoby se žalmistou Davidem říci chtěl: »Srdce mé zkormouceno jest ve mně a strach smrti připadl na mne; bázeň a třesení přišlo na mne a přikryla mne temnota.« (Žalm 54, 5. 6).

Podivuhodná událost! Syn Boží přišel, aby svět spasil, toužil po onom okamžiku, kdy dokonáno bude světa spasení, nyní pak kormoutí se a jest sklíceno Srdce jeho; Král nebeské slávy leží tu na zemi v úzkosti a strachu smrtelném, krůpěje potu krvavého pokrývají svaté tělo jeho a tekou až na zem (Luk. 22, 44)!

Svol, ó Ježíši, abychom nahlédnouti směli do Srdce Tvého zarmouceného; uvažme:

- A. Proč se rmoutilo Srdce nejsvětější,
- B. Kde hledalo v zármutku potěchy.

Proniknutí svatou láskou, úctou a vděčností, patříme na památné události na hoře Olivetské; kěž čerpáme z nich poučení pro život svůj, abychom se pilně varovali hříchů, které zranily nejcitlivější a nejlaskavější Srdce Ježíšovo; kěž dostane se i zarmoucenému srdci našemu v bídě a úzkosti smrti té útěchy a požehnaní, které nám zaslouzilo Srdce nejsvětější svými bolestmi.

A.

»Smutná jest duše má až k smrti« (Mat. 26, 38). Veliký byl zármutek Srdce Ježíšova na hoře Olivetské, tak že, jak dí sv. Jeroným (ve Výkladu sv. Mat. 26.), snad byl by přivodil i smrt Spasitelovu, kdyby Bůh ho byl neposílil. Proto ptá se sv. Vavřinec Justinian (o vítězství Krista ve smrti hl. 1), »kterak státi se mohlo, že nejspravedlivější Syn Boží byl tak zarmoucen? Kterak rmoutí se ten, který těší všechny zarmoucené? Kterak truchlí ten, který jest příčinou vši radosti?«

Srdce Ježíšovo rmoutí se proto, poněvadž

- 1. předvídá všechny muky, které ho očekávají,
- 2. nese hříchy a nepravosti celého světa.

1. Vzalo sice Srdce nejsvětější všechna utrpení dobrovolně na sebe, »obětován jest, poněvadž sám chtěl, a neotevřel úst svých,« ale lidská přirozenost Jeho lekala se strastí, která na ni čekaly.

Na hoře Olivetské viděl Pán Ježíš v celé své hrůze trest pokolení lidského, který měl nésti, utrpení zjevilo se zcela jasně před očima jeho.

Viděl, jak přichází zrádce Jidáš, polibkem pokoje zrazuje ho odpřisáhlým nepřátelům Jeho; patřil na tvrdá pouta a okovy strohé, jež vložil mu na nevinné ruce nelitostní pochopové, jak vlekou ho před soudnou stolicí soudců nespravedlivých, jak posmívají se Jemu; cítil již v duchu břítké pruty, jimiž šlehají útlé tělo Jeho, kterak tisknou mu trnovou korunu na zkrvácenou hlavu, pak nakládají těžké břímě kříže na znavená ramena; viděl onen ubohý lid svedený, jemuž jen dobře činil, kterak rouhá a posmívá se jemu; vzpomínal na laskavou Matku svou, kterak meč sedmibolestný proniká dobré Srdce její, ona vidí útrapy jeho; cítil rány, jimiž vrážejí ostré hřeby do utrápených ruk a nohou jeho.

Celé bolestné umučení procitilo Srdce Ježíšovo na hoře Olivetské, a proto bylo zarmoucené až k smrti.

2. V bolestné hodině té neslo Srdce Ježíšovo břímě všech hříchů celého

světa od počátku až do konce, a třásl se bolestí, zármutkem a lítostí nad tolika urážkami Boha, Otce nejdobrotivějšího. Břímě to nesmírné tisklo ho k zemi a vytlačilo na jasném čele jeho krvavý pot.

a) Ježíš patře do minulosti viděl první rodiče, kterak hříchem ztratili ráj, sebe a své potomky uvrhli v neštěstí a věčnou záhubu. Viděl, kterak zloba a hřích množí se na zemi, lidstvo zapominá na Boha, svého Stvořitele, tone v děsných neřestech a slepých vášních. Patřil také na trampoty, které hřích uvedl na zem, jak člověku je zápasiti s odbojnou přírodou a nepoddajnými živly, jak pracuje těžce a v potu tváře jí chléb svůj, jak nemoci, mor, hlad, bída, války řadí mezi pokolením lidským, jak smrt jest všem hrozná a trpká.

Srdce Ježíšovo vzpomínalo s bolestí na národ vyvolený; tolik dobrodiní prokázal jim Pán; vyvedl je z poroby egyptské, vysvobodil z mocné ruky Faraonovy, sytil je na poušti nebeskou mannou, ochraňoval je v boji proti nepřátelům, dal jim v moc zemi krásnou, bohatou, úrodnou, oplývající mlékem a medem, a přece národ ten tolikrát odvrátil se od Hospodina následuje modly pohanské a páchaje neřesti jejich.

Proto zarmoutilo se Srdce Jeho až k smrti.

b) A přítomnost? Svět spal spánkem tvrdým, spánkem hříchu, pýchy, zlé žádostivosti. »Na světě byl, a svět skrze něho učiněn jest, a svět ho nepoznal; do vlastního přišel, a svoji ho nepřijali« (Jan 1, 10. 11). Pohané chodí po svých převrácených cestách. milují noční temnoty, ale ani Israelští nechtějí znáti světla pravého.

Kněží znesvěcují chrám jerusalemský, zákonníci lživě vykládají zákon Boží, fariseové hledí si více svých stanovení než příkazů Božských. A právě nyní, když Srdce jeho nejdobrotivější dává se v obět za ně, scházejí se bezbožní usilující o život jeho.

»Ó Jerusáléme, proč nechceš poznati, co tobě jest ku spáse; kolikráte chtěl jsem shromáždit syny tvé, jako slepice shromáždí kuřátka svá, ale nechtěl jsi.«

Srdce Ježíšovo rmoutí se nad neodvratnou zkázou Jerusáléma, nad zhoubou vlasti a národa svého.

Neméně truchlivou jest mu vzpomínka na Jidáše, bývalého učenníka. Kolik a jakých milostí dostalo se mu, kolikrát napomínal ho dobrotivý Mistr, ale Jidáš byl mamonem zaslepen a slepě řítí se ve svou záhubu!

Proto zarmoutilo se Srdce Ježíšovo až k smrti.

c) V budoucnosti předvíдалo Srdce Ježíšovo smutný nevděk těch, pro něž trpělo a vydávalo se na smrt; černý nevděk ten daleko více rozlitošťoval je, než nevděk Israelitů; ti, které sytil Tělem a krví svou, pro něž vyhlilo poslední krůpěj krve své, zradí ho promijející okamžitou rozkoš!

Viděl a vzal na sebe Ježíš hříchy celého světa: všechna ta slova rouhavá, křivé přísahy, nepřátelství a pronásledování, nespravedlnosti, řeči a skutky nečisté, potlačování vdov a sirotek, provinění nezdárných synů a dcer proti rodičům, pomluvy a vraždy: proto srdce jeho zatřásl se pod ohromným břemenem hříchů těch.

Patřil na peklo, jak plní se těmi, pro které vylil krev svou, a kterak neustále noví a noví tam přibývají; ani bolesti ani rány ani krev jeho jim nepomůže, poněvadž nešťastníci ti nechtějí toho slyšeti, ale jen tonou ve hříších svých.

Rmoutilo se Srdce Ježíšovo, že za tolik tisíců zatvrzelých trpí marně; plamen lásky jeho nebyl s to, aby srdce jejich rozehrál; proto zarmoucená jest duše a srdce jeho až k smrti.

Poznejme na bolestném utrpení Srdce Ježíšova, jak velikým zlem jest hřích. Ukazuje nám to sice již pád andělů, trest za hřích prvních lidí, žár věčný, neuhasitelný, plápolající v pekle: ale nade vše jiné zjevují nám to utrpení Srdce Ježíšova. Kéz vzpomínka na sklíčené Srdce Jeho a krvavý pot probudí duši naši ze spánku lhostejnosti.

B.

Asi co by kamenem dohodil, vzdálil se Spasitel od milených svých učenníkův; »padl na zem a modlil se, aby, bylo-li by možné, odešla od něho ta hodina;

i řekl: Abba, Otče, všechno jest Tobě možné, přenes tento kalich ode mne; avšak ne co já chci, ale co Ty. I přišel a nalezl je, ani spí. I řekl Petrovi: Šimone, spíš? nemohl-lis jediné hodiny bdíti? Bďte a modlete se, abyste nevěšli v pokušení; duch zajisté hotov jest, ale tělo nemocné. A opět odešel modlil se tuze řeč mluvě. A navrátiv se, nalezl je, ani spí (Marek 14, 35-40), nebo byly oči jejich obtíženy; a nechav jich odešel opět a modlil se po třetí touž řeč říkáje (Mat. 26, 43. 44). I ukázal se Jemu anděl s nebe posiluje ho. A postaven jsa v úzkosti smrtelné dále se modlil; i učiněn jest pot jeho jako krůpěje krve tekoucí na zem (Luk. 22, 43. 44).¹⁾

V nevýslovné strasti své hledá zarmoucené Srdce Ježíšovo pomoci u Boha, hledá jí ve vroucí modlitbě.

U lidí hledá marně potěchy; apoštolové, kterým věnovalo tolik lásky, spí, když přichází k nim, ani ho nepoznávají, nebo byly oči jejich obtíženy. Za to však bdí zloba lidská, aby Ho zničila. Jidáš ubírá se srotou pochopů, aby ho polapil; Annáš, Kaifáš a vysoká rada se scházejí, aby nevinného odsoudili k smrti.

Proto volá Srdce skličené k Otci nebeskému trůkáře: »Otče, chceš-li, přenes kalich tento ode mne, avšak ne má vůle, ale Tvá buď« (Luk. 22, 42).

A hle, tu již snáší se velebný Seraf s nebes na horu Olivetskou k Ježíšovi, Bůh nebeský vlévá kalich útěchy do zraněného Srdce milého Syna.

Kristus vidí satana potřeňého, mocná jeho dvě ramena, hřích a smrt, zlomena. Vidí plesající arcioce, proroky, duše spravedlivé v předpekli, kteří velebí ho hlasem velikým, že otevřel jim brány ztraceného ráje. Vidí Církev svou milovanou, jak rozmáhá se na zemi, a s ní spása, milost, požehnání, vidí, jak jméno Otce Jeho velebí a chválí se od všech národův.

Neopustil nebeský Otec Syna svého, nýbrž uslyšel úpěnlivé lkání jeho a posilnil ho kalichem potěchy.

Dle příkladu Ježíše Krista utíkejme se také k Bohu v souženích, bolestech, strastech, utrpeních, zármutku. Kdežto u lidí marně bychom hledali soustrasti,

Bůh nebeský pozná naše utrpení a jeho Srdce Otcovské smiluje se nad námi. Proto píše sv. Jakub (5, 13): »Jestli kdo z Vás v zármutku, modliž se.« Bůh vyslyší úpění srdce skličného, a neodejme-li pro spasení naše kalicha utrpení od nás, sešle nám alespoň pomoc, potěchu a sílu s nebeského Sionu svého.¹⁾

2. V úzkosti své dává nám zároveň nejsvětější Srdce Ježíšovo nejkrásnější příklad, jak k Bohu modliti se máme.

a) Ježíš modlil se s velikou uctivostí. Ač byl Synem Božím, pokoril se před Otcem svým až k zemi, padnul na tvář svou a modlil se; proto píše sv. Pavel, že vyslyšen jest pro svou uctivost.²⁾

Kterak modlíme se my? Podobá se modlitba naše modlitbě pokorného publikána či modlitbě pyšného farisea? »Před modlitbou připrav duši svou a nebuď jako člověk, kterýž pokouší Boha,« napomíná mudřec starozakonní (Sirach 18, 23). »Bázeň Boží jest počátkem vši moudrosti« (Přísli. 1. 7.) a hlavní podmínkou zbožné modlitby. Vzpomeňme na sv. anděly, kterak koří se v prachu před trůnem Božské Velebnosti, vzpomeňme na Syna jednorozeného, an padá na tvář svou a volá hlasem úpěnlivým k Otci svému nebeskému, pak naučíme se modliti p o k o r n ě.

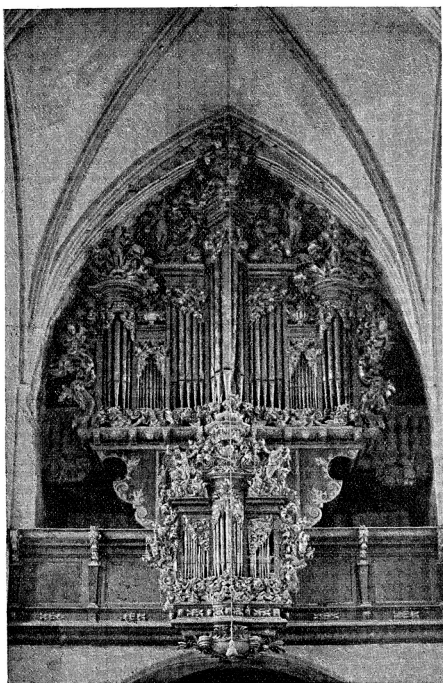
¹⁾ Předkové naši v dobách neštěstí utíkali se vždy v modlitbách k Bohu. Za časů třetislavových bylo veliké zemetřesení, jež trvalo po tři dny, až se lid strachem domníval, že blíží se soudný den. Tu uložil biskup Šebif půst, sám pak na zemi se prostřev modlil se k Pánu Bohu, nejedl a nepil, až zemetřesení přestalo.

Roku 1262. za českého krále Přemysla Otakara II. panovalo v Čechách veliké sucho. I ustanoven byl den, kdy jíti mělo procesí z hradu a měst pražských do blízkého kláštera břevnovského. V procesí nesli rámě sv. Markéty. Když prosební průvod přišel do Břevnova, ukázala se mračna na nebi a oběstřvila prahnoucí zemi svažujícími deštěm. Na památku toho dobrodiní dáno jest rámě sv. Markéty klášteru břevnovskému, kterýž od doby té zve se »u sv. Markéty.« Později, kdykoliv Bůh navštívil českou zemi velikým suchem, nesívalo se rámě sv. Markéty u slavném průvodu při modlitbách a zpěvích.

²⁾ K Židům 5, 7. kterýžto (Kristus) za dnů těla svého (t. j. ve smrtelné úzkosti své) s velikým křikem obětoval modlitby a použité prosby Tomu, kterýž by Ho mohl vysvoboditi od smrti, a vyslyšen jest pro svou uctivost.

b) Ježíš modlil se s odevzdá-
ností do vůle Otce nebeského.
Ačkoliv bylo soužení Jeho nesmírné,
přece nenaléhal neustupně, že musí
býti vysvobozen, nýbrž věda, že Bůh
naň dopouští utrpení pro spásu světa,

Podobně modleme se i my ode-
vzdávajíce vše do vůle Boží; »buď vůle
Tvá, jako v nebi, tak i na zemi.« Jestli
a zůstává Bůh dobrotivým Otcem naším,
třebas sesílá na nás strasti a trampoty.
Navštěvuje nás utrpením, abychom více

OLMOUC: Varhany na dómě.

a že by mu milerád odlehčil, kdyby
mohl cíl ten jinak býti dosažen, oddává
se zcela Jeho vůli přesvaté.

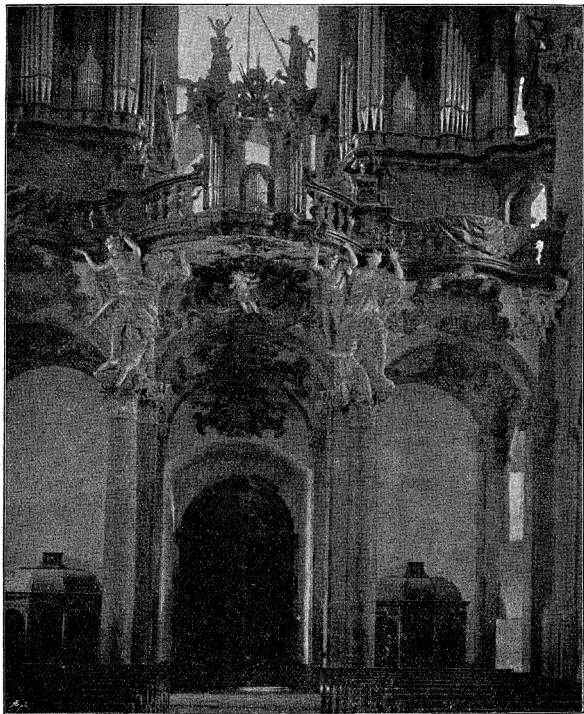
»Otče, chceš-li, přenes kalich tento,
avšak ne má vůle, ale Tvá buď!« (Luk.
22., 42.)

pamatovali na něho, aby nás pokořil a
přivedl k poznání vlastní křehkosti, aby
nás od hříchů zhojil a od nepravostí
uchoval, v trpělivosti vycvičil a tak
přivedl na cestu pokání vedoucí do nebe.

c) Ježíš modlil se vytrvale; dlouho ležel v zármutku na tváři své, třikrát volal k nebesům, pak teprve zjevil se anděl posiluje Ho.

Dle příkladu Ježíšova máme vytrvati na modlitbách a neumdlévat;

můj přišel z cesty ke mně a nemám, co bych mu předložil. A onen ze vnitř odpovídaje, řekl by: Nečiň mi nevole, dveře jsou již zavřeny a ditky mé jsou se mnou v pokoji, nemohu vstáti a dáti tobě. A bude-li on trvati tluka. pravím

OLOMOUC: Varhany u Jesuitů.

třebas Bůh hned nevyslyšel nás. Tak učil Pán Ježíš i v podobenství řka: »Kdo z vás bude mít přítele i půjde k němu o půl noci a dá jemu: Příteli, půjč mi tři chleby; nebo přítel

vám, že ač nedá jemu vstana, protože jest přítel jeho, však pro nezbednost jeho vstane a dá mu, kolikozkoli potřebuje. I jáť pravím vám: Proste, a bude vám dáno; hleďte a naleznete;

tlučte a bude vám otevřeno. Nebo každý, kdo prosí, běře, a kdo hledá, nalézá, a tomu, kdo tluče, bude otevřeno.* (Luk. 11, 5—10.)

Bůh slyší toho, kdo modlí se vytrvale; Pán Ježíš vyslyšel prosbu ženy kananejské, když opětě k němu volala, neoslyšel málomocných, kteří za ním běželi prosíce ho o pomoc, Bůh vyslyšel modlitby prvních křesťanů, když ustavičně se modlili za vysvobození Petra ze žaláře.

Modleme se proto pilně, horlivě, bedlivě a neustávajme nikdy. Vytrvejme na modlitbách, byť i bouře života a utrpení hučely kolem nás, třebaž ruka Boží dotekla se bolestně nás: vytrvejme, neboť Bůh sešle nám anděla svého, uslyší a potěší nás.

Z á v ě r.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo bylo na hoře Olivetské zarmouceno až k smrti. Trpělo tam také za nás, z lásky ke všem a každého jednotlivce. A můžeme potom ještě hřešiti? Nebojíme-li se pekla a věčných trestů, nestrachujeme-li se před trestající spravedlností Božskou, tu dejme se alespoň pohnouti takovou láskou! Či opozažuješ se hříšníci, šlapati nohama Jeho nejsvětější Srdce. pohrdati Jeho svatou Krví, týrati to Srdce nejlaskavější, které přišlo, aby tebe spa-

silo? A činíme tak, kdykoliv dopouštíme se těžkého hříchu.

A pohledme na dobrého Spasitele, tohoto muže bolestí, jak zápasí se smrtí, jak pije kalich vši hořkosti, mějme s ním soustrast, ušetřme ho dalších bolestí.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo! Hlc padáme před Tebou níci, a voláme: My zasloužili jsme smrt; vlej do srdcí našich bolest. naše srdce má býti zkormouceno až k smrti, proniknuto kajcností, lítostí, zkroušeností, že Ty za ně tolik strádati musíš.

U Tebe Srdce nejsvětější ve velebné Svátosti Oltářní hledati budeme potřeby, pokoje, pomoci ve strastech, námáhách, nemocech, pokušeních tohoto života; nikdy nebudeme se spoléhati na klamný svět tento a jeho přátely, nýbrž v pokore a důvěře, s odevzdaností do vůle Božské a vytrvalostí volati budeme k Otci nebeskému, jak učil jsi nás na hoře Olivetské.

Když pak přiblíží se poslední naše hodinka, když vše nás bude opouštěti, když duše naše chvítí se bude před Soudcem spravedlivým, tenkrát budiž Ty, ó Srdce nejsvětější, pro smrtelnou úzkost svou na hoře Olivetské naší záchranou a spásou!

Nejsvětější Srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi

Zvony naše . . .

Zvony naše, srdce máte,
jenom srdce z kovu
a přec city vzbudit znáte
v lidském srdci znovu.

Zvony naše, vaše znění
někdy jasné bývá.
a zas jindy bol a žalost
v znění tom se skrývá.

Zvony naše divně zníte,
žalostně i živě,
divně srdcem lidským chvíté,
radostně i tklivě.

O Matko milá . . .

O Matko milá, srdce pro tě bije,
bláživou touhou tvou chci věčně být
a zpívat své ti duše melodie
a pro tě stále jenom v světě žít.

Mé srdce by tvým věčně býti chtělo
a hledět ve tvou milou, jasnou tvář,
by stále jenom tebe blízko mělo
a vpíjelo v svou duši tvoji zář.

Ó Matko milá, duše moje mladá
tak častokrát v kraj letí dál-ký.
kde trůn tvůj je a chtěla být by ráda
vždy dítětem tvým, vždycky, na věky!

A. M. Kadlčáková.

Na útěku před tureckými hordami.

Východ jedné bulharské vesnice. — Původní dopis od P. Ivana Boneva.

(Pokračování).

V.

Náhly příchod nepřítele do Ak-Bunarů.

Zachránění rychlým útekem.

Nazejtří ráno, 23. července v 8 h. viděli jsme přicházeti z Odřína tři raněné vojiny. I oni opětovali, že město je klidné a že není se čeho báti. Slova jejich dodala občanům odvahy, že ze samé radosti nad tím pustili se do pití »rakije« (druh pálenky). Můj rozkolnický druh Giorgij nemálo k tomu přispěl svým návykem k »piti«. Zapřísáhání mé mělo přece nějaký účinek na občany ostatní; neboť jsem je ještě mohl odvésti na jejich stanoviště »na stráží«. Než ubohý pop neustále i na dále popíjel. Než tentokráte stála jej opilost — život, jak to níže uhlídáme. —

Z jitra došel jsem k strážím a pobuzoval druhý k bdělosti.

O půl 2. hod. odpoledne po návratu se své obchůzky, vešel jsem do své světničky a snědl stoje kousek jídla: vždyť od rána jsem ničeho neměl v ústech. Nato jsem si sedl, abych vykouřil klidně cigaretu, patře okénkem k našemu »hlavnímu stanu«. Tu spatřil jsem jezce, jenž se zastavil před dukianem a mluvil s našinci. Hned nato obrátil se a jel k jihu, odkud přijel, kdežto oni tři jali se běžeti k mému domu. Ve dvou vteřinách byl jsem na nohou a uchopiv karabinu, vyběhl jsem ze světnice jim vstříc.

Zvěštovali mi, že do vesnice vnikli čtyři Turci a že se skryli v jednom domě. Bulharský jezdec, jenž se zvěsti touto přijel, vrátil se, by střežil cestu k jihu a zabránil zločincům návrat s této strany. Po několika minutách spatřili jsme onen podezřelý dům a přichystali se ke střelbě pro případ boje. Než na první vyzvání dveře se otevřely a my uzfeli mladíka 18letého, oděného po evropsku, an má ruce k nebesům pozdvíženy. »Počkejte, bratři, volal, »nestřílejte, my jsme Bulhaři! Obrátili jsme ručnice a dali vyjiti ostatním. Byl to voják z Odřína, ozbrojený ještě

ručnicí zvanou »martinkou« a nábojnici, a dva pastýři.

Vyprávěli nám, že utekli se z města, stoupajíce podél Tundže k severu, než že se později obrátili z opatrnosti k východu až k naší vesnici, kdež zpozorovali podezřelou škadronu jízdy. Co jsme ještě mluvili, uviděli jsme sjižděti od západu onu škadronu, o níž právě byla řeč. Byli to však na štěstí Bulhaři a ne Turci. Bylo jich as 30. Důstojník zdaleka asi poznal naši skupinu, neboť v okamžiku byl u nás. Jal se vyptávati našich čtyř uprchlíkův. Avšak sotva jim dal tři otázky, když ze všech úst se vydral výkřik a zraký všech se upřely k jihu. Na hřebenu pahrbku, ovládajícího Muradželi, sotva čtyři kilometry od nás, objevila se četná jízda. První její řady právě již sjižděly po svahu k vesnici. Důstojník se podíval a dav svým jezdčům rozkaz seskočiti s koní, beze slova několik okamžiků prohlížel příjíždějící skupinu svým kukátkem.

Stál jsem vedle něho a netrpělivě očekával výsledek jeho zkoumání. Netrvalo dlouho, obrátil se ke mně a prudce vece: »Otče, hleď, by vaši lidé ihned se dali na útek na hranici. Jest to turecké vojsko, jež vstupuje do vesnice a jež pravděpodobně přijde až sem. Možná byly vyslány hloučky předních stráží různými směry. Jste tedy v nebezpečí. Počkám tu ještě 10 minut, bych vás kryl a kus cesty vás doprovodím. Než pospěšte si!« Ale jak jest jen možno, že tak četné vojsko mohlo až sem se dostat, aniž by nám to bylo oznámeno? Není to snad omyl, pane poručíku? Dovolte, bych se sám vašim kukátkem podíval. »Chcete mne snad učiti mému řemeslu?« vece přísně důstojník, »anebo myslíte, že mi záleží na tom, bych vás klamal? Opětuji, že vám zbývá pouze 10 minut, abyste shromáždil své muže. Déle tu čekati nebudu!»

Nebylo tedy kdy k dlouhým úvahám. Poslal jsem tři z vesnicánů zpravit o tom strážě, a sám jsem běžel vesnici oznámit to všem, kdož tam dleli. K velké bolesti nalezl jsem popa Giorgije a

ještě tři vesničany úplně opilé; marné bylo mé přemlouvání, by opustili krčmu: pili dále a vysmívali se mým neblahým předpovědím. Podobně jsem pořídil u tří stařen: odepřely jednoduše opustiti svou chalupu. Běhal jsem od dveří k dveřím, když jsem zaslechl poručíka, jak na mě křičel: »Pospěšte si, my odjíždíme!«

Prosil jsem jej, by poshověl ještě dvě minuty, bych mohl vzít si sebou své věci a letěl jsem k faře. Obratem ruky vložil jsem do tašky knihy kostelních účtův a nádobku s Nejvyšší Svátostí, již jsem vyňal ze svatostánku. Na kolenou pomodlil jsem se jedno Zdravas Maria, bych doporučil vše, co jsem opouštěl. A uchopiv tašku a pušku, spěšně jsem dohonil tlupu bulharských jezdců, jež již opouštěla vesnici.

Byl jsem celý zpocen a hrozně unaven. Avšak ještě více útrap působila mi hrozná obava, jež se mne zmocnila: Očekával jsem právě ten den slíbený povoz s koněm, abych mohl odvézt posvátné nářadí a hlavní předměty kostelní. Byl jsem nucen utéci ve zmatku co největším, nemoha zachrániti ničeho ani ze svých věcí ani z těch, které mi byly svěřeny! Ohlédl jsem se ještě naposledy, kdy jsem už měl ztratiti z dohledu svůj drahý Ak-Bunar, jehož jsem již neměl spatřiti. A poslav mu poslední »s Bohem«, ubíral jsem se zvolna na hranici. Jen dva občané zůstali u mne; ostatní byli už daleko a brzo zmizeli; kráčel jsem pomalu, neboť puchýře, jež se mi na nohou utvořily, působily mi bolest při každém kroku.

VI.

Na útěku z Ak-Bunaru do St. Srbska.

Musili jsme si odpočinouti u turecké vesnice Don-Köj. Zde dohonil nás uprchlík z Muradželi a vyprávěl nám, kterak do vesnice vrazila těžká jízda turecká, kterouž jsme my z dále zpozorovali a před kterouž jsme utíkali.

Začal vyprávět: »Zůstalo nás 15 hlídati naše domy. Někteří pásli dobytek na polích, jiní byli doma. Já pak jsem byl se čtyřmi ozbrojenými venkovany

před dukianem. Tu přijelo tryskem 10 tureckých jezdcův. Dva zastavili se u nás, a vypyťovali se nás; než sotva že začali, vychrčila se do ulice massa pěti až šesti set jezdců v jichž čele jel stkvostně oděný důstojník, bezpochybně paša. Spatřiv nás, ptal se, proč je vesnice od obyvatelů opouštěna?»

Odpověděli jsme, že měli strach a utekli do Bulharska.

»My nejsme Bulhaři, bychom cestou pálii a vraždili! — Běžte, přiveďte ženy a děti, by připravily jídlo statečným vojínům než přijdou. Není se na-prosto čeho bát.«

Kdo pak vám dal tyto zbraně? připojil, ukazuje na pušky.

»Vláda bulharská, pašo, bychom se bránili proti lupičům a lotrům.« »Nemáte toho už zapotřebí; neboť my jsme tu právě proto, abychom vás sami hájili! A kynul, by nás odzbrojili. Nato ptal se nás na cestu do Čöp-Köj.

Když zmizel, přiblížil se k nám mladý důstojník z jeho štábu, jenž zůstal pod jakousi záminkou pozadu, a šeptal nám: »Chraňte se přivést sem obyvatelstvo před čtyřmi pěti dny; tlupy jdoucí za námi, jsou sebránka Kurdů, Lazův a Arabů, kteří nešetří nikoho!«

Poděkovali jsme mu pohledem a on bodl koně a dohonil ostatní.

Když jsme ještě jako u vyjevení hleděli za vzdalující se tlupou, zastavilo se u nás ještě asi 10 jezdců, zadní to stráž. Tři seskočili s koní a s vytasenou šavli blížili se k nám. Zbledli jsme a zůstali beze hnutí. Předně nám dali několik pohlavků a pak strhli nám kalpaky (bulharské čepice) roztrhali je a pošlapali. Po té vyrazili kopající a hlavními pušk tlukouce dvéře dukianu a jali se rozbljeti sklenice a láhve. berouce co se jim zdálo cenným.

Druhové jejich vrhli se mezitím na touže práci v domech sousedních. My jsme se báli, že nás zabijí. Než — bohudíky — odjeli, aniž by se dále o nás starali. Potom šel jsem hledat svého koně, sedl naň a tak jsem se dostal až sem. —

Vypravování dalo nám podnět k mnohým starostem o ony nešťastníky, kteří zůstali v Ak-Bunaru. Však, bohužel, nemohli jsme jim pomoci! — Teprve v noci došli jsme do Derventu.

VII.

Ve Starém Bulharsku.

Dervent je malá bulharská dědina, tak dobře skrytá mezi horami pohraničí, že jest ji možno viděti až teprve se přijde k ní. Byla tehdy naplněna vozy s příprěžími koňským a hovězím, tak že stěží jsme se mohli pohnouti. Kráčeli jsme skoro v úplné tmě. Snažil jsem se uhádnouti dle zvuku hlasu, kde as mohli býti moji farníci. Únava konečně zvítězila. Sedl jsem si do kouta na zemi a prosil své dva druhy, by šli sami na výzvědy. Vrátili se brzo se zprávou, že lidé z Ak-Bunaru táboří daleko odtud v lese, tak že by bylo nemožno je v noci dostihnouti. Odeslal jsem tam jednoho z nich a zůstal sám se synovcem Christem Konečně dopidili jsme se místočka k přenocování v kupě obilí v jakés sýpce. Ale naléztí sebe menší kousek chleba, bylo nemožno!

Nahradil jsem si večeři jednou či dvěma cigaretami, jež jsem — jak se říká v Turecku — »pil« na vojném vzduchu před dukianem, kde hovořila skupina důstojníků okolo čadivého světla. Když jsem se na své procházce přiblížil k světlu, jeden z důstojníků mě poznal a po několika slovech s ostatními, zavolaal na mne. Byl to týž poručík, jenž se svým mužstvem napomáhal nám k útěku. Vybídl mne, abych si sedl na lavici k němu, a přátelsky si mně dobíral, proč jsem tehdy nechtěl věřiti, že by Turci mohli tam přijíti.

»Věřím už, pane poručíku«, pravím na to, »a to tím více, protože jsem se později dozvěděl, jak si tito Turci, do Muradželi vtrhnouší, počínali«. A vyprávěl jsem, co jsem slyšel od venkovana z oné vesnice, který nás na útěku dohnal.

Vypravování jak se zdálo, velice zajímalo důstojníky, a rozmluva rozprádlá se o taktice, již Turci při tomto vpádu, užili.

Mezi jinými byl tu jeden důstojník z posádky odřínské a jeden plukovník,

který velel posádce čataldžské. A zvláště velice mě zajímalo, co tento vyprávěl o počátku vpádu, při němž byl právě přítomen.

»Až do poslední chvíle«, vyprávěl, »jsme žili v dobré shodě s Turky; táhli jsme vždy zároveň podél nové hranice Midia-Enos. Chovali se k nám velice úslužně, ano předcházeli si nás, prokazující nám dobré služby při picování a utáboření. Nikdy nedošlo k hádkám při stanovení hraniční čáry«. »Tady jest nová hranice«, říkal mi nejednou turecký velitel přátelsky; »tam až jest vaše, sem až jest naše. Bude lépe, když se spočijeme každý se svým«!

Ale místo by vyslali několik oddělení, by zaujala nové ohraničení, viděl jsem, jak táhnou od Čataldžy pryč: byli seskupeni v mohutné massy, po stranách jízda, v zadu veškeré dělostřelectvo. Tušil jsem už, co se děje! Ale co učiniti? — Bylyť, bohužel, veškeré naše pluky zaměstnány na západě.

Postavil jsem řadou podél ohraničení malé hlídky. Ale zakázal jsem všechny provokace a půtky.

Tu jednoho krásného jitra dostal jsem zprávu, že několik pluků tureckých v noci překročilo hranici. Poslal jsem vyptat se na to u nejbližší hlídky. Odpověděli mi: »Nikterak nechápeme, co se přihodilo. Musí v tom vězeti nějaké nedorozumění, protože nová hraniční čára není ještě zřetelná. Ale co nevidět to urovnáme«!

Podal jsem o tom zprávu do Sofie. Sotva že jsem tak učinil, bylo mi oznámeno, že ještě pět pluků jízdy chystá se překročiti novou hranici na několika místech a že hlavní velitel ottomanský táhne osobně na první bulharskou stanici železniční, kde jest naše posádka. Tak tedy překročen Rubikon!

Sedl jsem na koně a jel bez rozpaků mu vstříc. Otázal jsem se ho, co míní takovým chováním. — Chladně mi odpověděl: »Dostal jsem z Cařihradu rozkaz překročiti se svými pluky nové ohraničení. Co na to říkáte?»

Protestoval jsem rozhodně jménem své vlády a připomněl jsem mu velikou zodpovědnost, jakou na sebe bere před velmo-

cemi, jež podepsaly usnesení londýnská.

„Co se týká zodpovědnosti,“ vece důstojník, „ta spadá na ty, již mi rozkaz dali. Dávám vám o své újmě lhůtu jedné hodiny, byste se rozhodli: buďte se vzdáte, nebo bojovati. Po lhůtě této potáhnu vpřed!“

Vzdálil jsem se, bych tu záležitost telegrafoval vládě. Odpověděli mi: „Hleďte zachrániti prachárny a skladiště! Já nato: „Všecko jest už v moci nepřítele! Jsem zcela obklopen!“ Po té rozkázala mi vláda abych odtáhl bez bitvy. A tak jsme také učinili — kus po kusu, — majice vojsko turecké v patách.“

Mezitím co jsem napjatě naslouchal, přiblížil se ve tmě starý venkovan, zatáhl mě za rukáv a prosil mě, bych poodstoupil stranou. Nato vložil mi tajně do rukou velikou skývu černého chleba a kus syru. Uhodli totiž moji drazí věřící, že jejich duchovní otec má asi hlad a poslali mu proto jeho podíl k večeři! Snadno si každý představí, jak mě pozornost tato dojala! Poděkoval jsem dobrému starci a šepchal jsem, abych sdílel neočekávaný dar s Christem, jenž už odpočíval v kupě obilí.

Spánek můj byl krátký, ale pevný. Při svítání jsem se probudil, a vykonav ranní modlitbu na kolenou vedle spícího druhá, uctivě vyňal jsem nejsvětější Svátost oltářní, již jsem v malém sáčku nosil. Pokloniv se Synu Božímu, přijal jsem sv. přijímání a ukončil modlitbu. Nato vzbudil jsem Christa a vyšli jsme ze stodoly, bychom pokračovali na své cestě.

Slunce již vycházelo, když jsme vstoupili do derventského lesa. Tu však nevidané divadlo objevilo se zrakům na úsvitu nového dne. Více než dvacet vesnic hledalo útulku ve stínu tohoto lesa. Vozy své postavili do mýtin. Na tisíce ohňů hořelo tu a tam, udržovaných suchým roždím. Malé děti spaly ještě na trávě a vedle nich připravovaly matky chléb v „tavě“ (panvi) nebo v malých dížích (neckách). Mužové a

hoši chystali vozy, snášeli roždí nebo zabývali se s dobyt看, roztroušeně mezi stromy se pasoucím. Bylo tu slyšeti jen řvaní, štekání, řehtání — přerušované voláním pastýřův. Nikdy nezapomenu této podívané na stěhující se lid. Nepřišli li právě tak naši nevzděláni („barbarští“) předkové do země této, z níž nás nyní vyháněl jiný „barbarský“ národ?

Celé ráno jsem chodil po lese, vytápaje se zástupů, jež jsem potkal, na své farníky. Avšak nikdo neviděl lidí z Ak-Bunar. Měli za to, že jsou dále na severu směrem k vesnici Himenli.

Na štěstí jsem se potkal s jednou katolickou rodinou z Indže-Köj, sousedící s Ak-Bunar. Otec rodiny té Dimitrej Kondilov, jež jsem znal a si vážil, byl hodným křesťanem. Sedl jsem si vedle něho na travu a vyprávěli jsme si své příhody. Dobrý venkovan uhodl brzy mou nesnáz; neboť za chvíli vstal pod záminkou nutně jakési práce, a ponechávaje mne pokračovati v rozmluvě s jeho rodinou, zmocnil se bez mého vědomí zavazadla a naplniv je chlebem a velkým kusem „kachkavalu“ (venkovský sýr) a pěti vejci, na tvrdo uvařenými. Poté položil brašnu na své místo, aniž, bych co byl zpozoroval. Matka a děti co mne poslouchaly, zprovázely očima počínání otcovo a dávaly mu na jevo svým tvářením a kynutím, jakous radost, čehož příčinu jsem však neznal. Teprve odcházejce jsem zpozoroval z tíže své brašny příjemné překvapení, jaké mi chtěli připravit. Nyní nastaly radosti a smíchu, na nichž účast braly i rodiny z vozů sousedních, zvláště když jsem se k tomu měl otevřítí brašnu a vrátiti aspoň část těch pokladův. Ale tu všechny děti rychle mne obklopily a uchopivše mne za ruce, překazily můj úmysl.

Hluboce jsa dojat prostinkou dobrotou chudého lidu, prosil jsem Boha, by jim požehnal a je odměnil. Políbili mi ruku a já pokračoval na své cestě k severu. Cestou snědl jsem několik soust: nebylť jsem mimo sv. přijímání ničeho ještě toho dne požil.

Srdce.

Co to skáče, co to tlučé,
co to bouří v nadru mém?
Jest to srdce, jsou to city
v těle mojim umdleném.

Co to bouří, co to zpívá,
co mou duši blaživá?
Jest to srdce, jsou to city,
láska když je zahřívá.

Co to pláče, co to sténá,
když bol duši zachřívá?
Jest to srdce, jsou to city,
proudí krev má obnívá.

Co to skáče, co to tlučé,
co to chvěje ve hrudi?
Jest to srdce, jsou to city,
jež nás k žití probudí.

Matce Boží.

O Maria, rajska růže čistá,
do nebe jsi vzata anděly,
tam před trůnem Boha nejvyššího
všichni se Ti, Panno, klaněli!

Ježíš Kristus. Syn Tvůj nejmilejší,
před všemi Tě nejvíc oslavil,
po pravici Otce na trůn zlatý
Tebe, Máti svoji posadil.

Na hlavu Ti korunu dal vložit,
jmenoval Tě v nebi královnou,
a na zemi všichni národové
císařovnou nejradš Tebe zvou.

Proto, Panno, Matko nejmocnější,
neopouštěj siré děti své,
ale dej, by cíle svého došli
tam, kde každého Tvá láska zve!

A. M. Kadlěčková.

Dělníci na vinici.

Několik myšlenek. Napsal Ig. Z h a n ě l.

I.

Na neděli Devítník předcítává se nám sv. evangelium, v němž vypravuje náš Spasitel podobenství o dělnících, které vyslal Pán na svou vinici. Povolává je v různou dobu, ale všem ukládá tentýž úkol: práci svědomitou, úsilovnou, neúnavnou, neustálou. Pracujme všichni, pokud síly stačí! Práce budiž nám radostí, budiž naším životem. Veleducha XIX. století Napoleona odvezli nepřátelé na malinký ostrov. Co začneme s tímto ztraceným a osamoceným ostrovem, stěžoval si Napoleon ku věrnému příteli Las Casovi, který s ním šel dobrovolně a z lásky do vyhnanství. Sire, odpověděl, budeme žít z minulosti. Nemůžeme se těšiti ze skutků veleduchů Alexandra a Caesara? Vy sám, Sire, budete se v nich zhlížeti. Dobře, odpověděl novověký Caesar, pišme tedy své vzpomínky, své memoiry. Ano, musíme pracovati dodal; práce jest osou života. Ostatně každý musí vykonati Bohem mu přidělené poslání, to jest mé učení, končil. Napole-

onův obličej se vyjasnil při myšlence, že práci úsilovnou vyplní svůj čas na strašném ostrově.

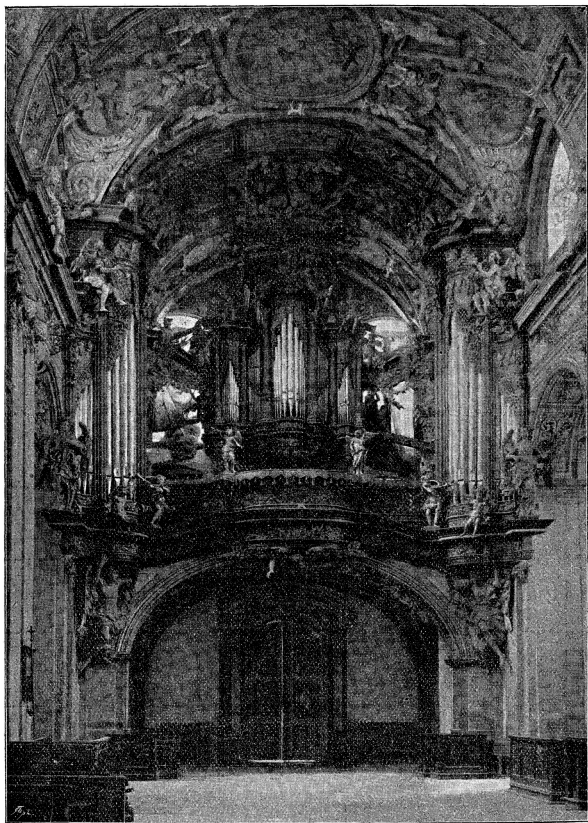
Ve svém nesmírně hrozném neštěstí nalézal veleduch Napoleon útěchu a posilu v neúporné práci. A my bychom nařikali, když se jí mnoho nahromáždilo? Všechn život náš budiž neustálou prací a každá naše práce budiž chválou a oslavou jména Božího!

Hospodář nebeský poslal na vinici svou dělníky, kteří pracovali jenom jedinou hodinu a přece je odměnil penízem denním. Právil: »Budou poslední prvními a první posledními.« (Mat. 20, 16.)

My vyrostli jsme všichni v ovzduší katolickém. Nepotřebujeme pracně shledávati jednotlivé pramenky, které by nás konečně dovedli k moři, kterým jest náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus. Od mládí vedli nás ku křesťanskému životu, nabádali nás ku vykonávání skutkův, odpovídajících naší zděděné víře. Jak docela jinak jsou nuceni pracovati a vyhledávati pravdu jinověrci?

Proslulý básník dánský a konvertita Johannes Jørgensen vypravuje ve svém svěžívotopisu: Sedával jsem jako mladík

shrbeni nad knihami, zabráni v četbu. Našel jsem jednou jakousi náhodou v nějakém slovníku latinská slova prvního

SVATÝ KOPEČEK u Olomouce: Varhany.

po celou zimu, kdy u nás v Dánsku máme tolik dlouhé večery, se strýcem v jeho knihovně a oba jsme sedávali

dílu modlitby: „Zdravas Maria“. Až jsem tehdy čítal teprve něco málo přes deset let, přece se mně tato slova tolik

salíbila, že jsem si je opsal na zvláštní papír, naučil jsem se jim na paměť a potom velmi často jsem se je modlival. Aby toho naši domácí nepozorovali, činil jsem tak večer a díval jsem se při tom z okna. Má nejstarší sestra mne proto prohlásila za modláře, který prý se klání hvězdám. Jsa ve věku třiceti let, stal se slavný Jørgensen z protestanta katolíkem a proslulým obhájcem naší sv. víry. Pracuje, seč síly stačí, aby hájil, vysvětlil, šířil zájem pro naši svatou víru. Ovšem bylo korunováno jeho úsilí kýženým výsledkem, ale někteří mu přece vytýkají, že jest pak ve svých spisech jednotvárným, že často se opakuje. Na tuto výtku odpovídá duchaplně takto: Za časů svatého Františka z Assisi tázal se bratr Jakub z Fallerony bratra Massea, proč ve svém neustálém i neúnavném plesání zpívá pořád tutéž píseň a nikdy nemění nápěvu? Odpověděl vesele: »Když nacházíme v jedné věci všechno štěstí, netřeba měnit písně, netřeba zpívat jiného nápěvu, stačí týž.«

Pracujeme každý ve svém oboru s chutí upřímnou, se všemi silami, pokud milosrdný Bůh života dopřeje.

II.

Hospodářem, volajícím dělníky ku práci, vyrozumívá se náš Pán Bůh. Stvořil svět, všechno jemu přináleží, může tedy nade vším poroučeti, vším vládnouti. Jednorozený Syn Boží po tři leta chodil jako Bůh-člověk zde po světě, povzbuzoval všechny ku práci, aby se starali o spásu své nesmrtelné duše, aby se jim dostala za úděl šťastná věčnost. A týž Spasitel volá až dosud stejně laskavě, stejně přívětivě všechny své duchovní syny a dcery, aby pracovali a jedenkrát mohli za svou práci odměnění býti životem věčným a to věčně šťastným v nebi.

Co se mnozí lidé napracují, co se nastarají, aby uživilí sebe a své domácí, jak se chudáci namáhají, jak všechny své síly tělesné věnují práci, kterou jim povolání jejich ukládá. A přemnozí zapominají při těchto starostech o život pozemský na to, co jedině člověku může dopomoci k pokoji a štěstí nikdy neustávajícímu. Zapominají činiti dobré skutky, záslužné pro nebe. Jak často

dává nám Bůh všeliká dobrá vnuknutí, ale my jich nedbáme, o ně se nestaráme, přehlýváme hlas tento starostmi pozemskými. Jak jsou přemnozí, kteří pracují do úpadu po celý boží rok, ale na spásu své nesmrtelné duše nemají ani času ani chuti. Jsou lidé, kteří kromě těla svého o nic jiného se bohužel nestarají.

A jak je náš Pán, náš nejvyšší hospodář milosrdný a nejvyšší shovívavý! Volá každé chvíle, třeba také až v poslední, jedenáctou hodinu. Proč jenom nechceme uposlechnouti jeho hlasu? Volá mladé lidi, dokud mají ještě čile, ku práci veskrze schopné síly, volá, když dospějí a i když již chýlí se jejich život k západu, když již blíží se dnové, kteří se nelíbí. Ježíš volá příslušníky všech stavů, nevybírá si jenom některých, ale všechny chce mít u sebe, všechny volá do své říše.

Ovšem poukazující na práci duševní a napominající, abychom se starali a pracovali o spásu své duše, nezavrhujeme nijak tělesné práce, ale tvrdíme, že je nám všem nezbytnou, jak praví naše národní úsloví: bez práce není koláče, anebo: pečení vrabeč nikomu nepřiletí do úst. Rozumná starost o ve-zdejší chlebek nijak nevylučuje péče o spásu věčnou; obě musejí býti spojeny.

Císař Rudolf jedenkrát došel na svých cestách do města Basileje. Ubytoval se u jakéhosi jirchaře, v jehož domě byl radostně přijat a náležitě uctěn. Při obědě divil se císař velice, když uviděl na stole mnoho skvostně pracovaného, stříbrného náčiní a když užřel, kterak jsou domácí oblečení drahým, nádherným šatem. Císař velmi byl překvapen a po chvíli oslovil svého hostitele a pravil: „Ale řekněte mně, proč se tolik dřete prací, když máte tolik jmění a jste tolik bohat? Máte přece všeho dosti a nepotřebujete tolik pracovat, máte všeho dostatek, odpocíhajte si.“ „Právě proto se dřeme a úsilovně pracujeme, abychom to, co máme, si také udrželi“, zněla odpověď jedno-duchého, ale moudrého i rozumného muže.

Učíme si pravidlem známé latinské úsloví: ora et labora, což znamená: modli se a pracuj! Modli se, aby

ti Bůh požeňnal, pracuj, abys měl a to, co máš, udržel.

Kolik boháčů zavinilo svou rozmařilostí, že, co měli, pozbyli a skončili bídě, jako žebráci. Za časů císařovny Marie Teresie žil ve Vídni dvořan, hrabě Czobor, který byl tehdy znám jako největší marnotratník. Vsadil se jednou s hrabětem Tarouccou o tisíc dukátů, který z nich přijde na dvorní ples v drahocennějším obleku, při čemž bylo vymíněno, že jsou perly a drahokameny vyloučeny. Taroucca přišel v nádherném, podle nejnovější pařížské módy upraveném šatě. Hrabě Czobor měl jednoduchý, hedvábný oblek. Všichni, kdož věděli o sázce, byli přesvědčeni, že ji vyhrá hrabě Taroucca. Když však porota měla pronést rozhodnutí, rozepjal Czobor svůj kabát a ukázal na jeho podšívku; byl totiž podšit malbou proslulého malíře Corregia. Vyhrál, neboť cenili nyní jeho oděv na stotisíc zlatých, vzhledem na jeho skvostnou podšívku. Czobor žil dále rovněž rozmařile a zemřel jako chudás. Našli jej zmrzlého v nevytopené světnici. Utrácel, nehospodařil, proto dočkal se takového smutného konce.

III.

Bůh povolává ku práci každého člověka! Co vykonají na příklad naši obětavi misijnáři u spásy nesmrtelných duší. Kněz Tovaryšstva Ježíšova P. Ant. Huonder vydal knihu: *Obrazy ze života katolických misijnářů*, kde se mezi jinými zmiňuje o proboštovi Valeriánu Gromadském. Tento kněz byl z neznámé příčiny vypovězen ruskou vládou z Polska na Sibiř. Z počátku působil jako farář pro katolíky v Omsku, později byl přeložen do vzdálenějšího Tomska. Jednou volali jej do kterési vzdálené osady ku nemocnému. Ač byla právě sibiřská zimní nepohoda, přece vydal se horlivý sluha Boží ihned na cestu. Jel na saních; doprovázeli jej dva muži Kalmykové na koních a hoch ministrant. Byla třeskutá zima a kromě toho byla hrozná sněhová vánice. Když vyjeli z osady ven na step, hnál se sních ze všech stran, takže byla skoro tma a nebylo viděti na krok před sebe. Koně byli dle tamního zvyku tří, unavili se brzy tak, že

nebylo možno dostati jich dále, až konečně zapadli až po břich do sněhu a nemohli ani krok dále. Byl večer a bylo nutno venku přenocovati. Nastala hrozná noc. Bouře hnala jim sních do očí, brzy nakopily se okolo nich velké hromady sněhu. Kněz svlékl se z teplejších šatů, dal je svým průvodcům a poručil jim, aby si sedli do sani. Sám dával pozor na koně. Bylo stále větší nebezpečí, že všichni zmrznou. Jeden z nich musil se obětovati a jíti do nejbližší osady pro pomoc; byla však vzdálena 21 kilometrů. Kněz se obětoval za své soudruhy a vydal se pěšky na cestu. Ale zima pronikla i kožemi, únava byla stále větší, až kněz upadl a zůstal seděti ve sněhu. Náhodou tam jel ráno nějaký sedlák, našel zapadlého do sněhu, naložil jej na saně a dovezl do své chaty. Jak se podivil, když poznal v polozmzlém kněze, pro něhož byl poslal dva Kalmyky. Kněz se probudil ze své mdloby v teplé chatě, obstoupen lidmi, kteří měli slzy v očích. Šli pro jeho průvod a dovezli je na saních. Jeden Kalmyk byl již zmrzlý, druhý namrzl a zemřel druhého dne, chlapci umrzly obě ruce. Kněze Bůh zachránil z nebezpečí života.

Kéž byli bychom všichni tolik starostliví o spásu své duše, jako byl probošt Gromadski o spásu duší sobě svěřených. Nelekal se žádného sebe většího nebezpečí a když volán byl k nemocnému, vždy rád šel a byl ochoten i život dáti za sobě svěřené nesmrtelné duše.

IV.

Bůh volá dělníky na vinici svou i v hodinu jedenáctou, totiž někdy čeká Bůh ve své neskončené dobrotě a shovívavosti až někdo leží na loži smrtelném a tu pokyne svou všemohoucí rukou a nemocný ozdraví, když ne na těle, aspoň na duši a vejde očištěn na věčnost. Svätý Klement Hofbauer (Dvořák) byl kdysi naléhavě žádán, aby přispěl umírajícímu, který se zdráhal přijmouti sv. svátosti a smířiti se s Bohem. Nemocný byl podivín, který dle svědectví své ustrašené matky a zbožné ženy, nebyl po více než dvacet let u správy Boží. Také nyní, ač byl těžce a nebezpečně ne-

mocen, nechtěl o knězi nic slyšet. Cti-
hodný sluha vstoupil do pokoje, v němž
ležel nemocný. Ale ten se tolik rozzuřil,
zahrnul jej tolika nadávkami, že ne-
možno jich opakovati, lze je pronést
jedině v ďábelské nenávisti a v úplné
nevěře. Ukazoval všcek rozložen na
dvěře, rozkazoval, aby kněz okamžitě
odešel. P. Hofbauer však řekl docela
mírně: „Kdo nastupuje na cestu, ohlíží
se po potřebných penězích, bez peněz
nelze nikam cestovati. Vy máte také
před sebou dalekou cestu a pohrdáte
prostředky, které jsou vám na ni tolik
nutné a nezbytné potřebné. Chci vás
zaopatřit sv. svátostmi, prosím, buďte
rozumní!“ Ale vše bylo marno; ne-
mocný nechal sluhu božího mluvit a
nechtěl o zaopatření ani slyšet. Tu šel
P. Hofbauer ku dveřím a jakoby se
chystal k odchodu. U dveří zůstal však
státi a pozoroval nemocného, mezitím,
co se modlil za něho růženec. „Co tu
ještě děláte“, řval nemocný co mohl nej-
silnějším hlasem, „již se kličte z mých
očí, je mně zle, dokud nám tu otravu-
jete vzduch; odejděte již konečně!“ Sv.
Klement však odvětil: „Nepůjdu již pryč,
protože váš konec jest blízky. Již často
byl jsem svědkem blažené smrti, nyní
chci však viděti, jak umírá odsouzenec.“
Tato slova otřásla nemocným. Uklidnil
se a změnil se docela. Jeho srdce bylo
nyní naplněno litoostí, zahanbením a
bázní před soudem božím. Zavolal kněze
ku své posteli a úpěnlivě prosil: „Račte
mně odpustiti urážky, které jsem vaš-
nosti nyní metal ve tvář!“ P. Hofbauer
odvětil: „Jest již odpuštěno!“ Pak po-
kračoval nemocný se slzami v očích:
„Odpusti mně Bůh také mé hříchy?“
„Odpusti“, ujišťoval kněz, „jest nejvyšší
dobrotivý, vzbudte lítost nad svými
hříchy, vyzpovídejte se, přijměte Tělo
Páně a bude vám odpuštěno.“ Nemocný
se vyzpovídal ze svých hříchů, tiskl

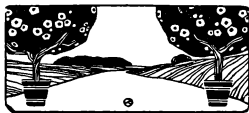
kříž, který mu podal P. Hofbauer ku
políbení a zemřel smířen s Bohem.

Nebudiž však vypravování toto ni-
komu pobídkou, aby odkládal s pokáním
a polepšením až na hodinu jedenáctou,
totiž až poslední chvíli, až Bůh bude
volati: „Pojď a vydej počet z vlada-
ření svého.“

V.

Znal jsem jednoho profesora, který
často říkával svým posluchačům: „Život
jest příliš vážným!“ Ano, život každého
člověka jest tolik vážným, že nutno va-
rovati se vši lehkomyšlnosti, vši lhostej-
nosti, co se týče spásy své duše. Jak
rychle uplyne čas, který nám Bůh zde
na světě dopřeje. Ani se nenadáme a
přijde kostlivec s kosou a přetne ní
našeho života. Na otázku, co stojí
nebe, odpovídá sv. Augustin: „Nebe je
odměnou za práci! Protože jest věčným
odpočinkem, mělo by býti odměnou za
věčně trvající práci. Ale Bůh žádá práci
jenom našeho krátkého života. Proto
pracuj každý z nás, pokud síly stačí a
pokud Bůh dá život.“ Uposlechněme
slov, která nám napsal svatý Matouš:
„Neskládejte sobě pokladů na zemi,
kdežto rez a mol kazí a kdež zloději
vykopávají a kradou. Ale skládejte sobě
poklady v nebi, kdežto ani rez ani mol
nekaží a kdež zloději nevykopávají ani
nekradou.“ (6, 19—20). Pracujme pokud
čas, nežli „přijde noc, kdež nebude
možno pracovati“. (Jan 9, 4).

Starý dělník pracoval na pile. Byl
ustaraný, ale stále veselý. Ptávali se
ho: „Co stále zpíváš, co jest ti pořád
do zpěvu?“ „Pracuji rád a nikomu ne-
závidím“, odpovídal. Pracoval v povo-
lání, do něhož jej Bůh povolal s chutí,
proto s radostí! Pracujme i my, pokud
síly stačí, pokud Bůh dovoli! Pracuj
každý svědomitě v povolání, do něhož
Bůh nás povolal!

Matko Boží . . .

Matko Boží, shlédni s nebes
na zem, na své na syny,
když Tě prosí, zrak zvedají
tam v ty nebes výšiny.

Nedej zhynout v době bouře,
chraň nás, Matko milosti,
Tobě chcem' svou duši dáti
v neštěstí i v radosti.

U Tebe jen, Matko naše,
mizí všechen světa klam,
neboť Tvoje ruka svatá
žehná stále s nebe nám.

Tobě žít chcem' v boji trudném,
Tobě chcem' i umírat,
Tebe ctít a Tebe chválit,
Tebe chcem' i milovat.

Matko Boží, shlédni s nebes
na zem na své na syny,
když Tě prosí, nezapuď je,
ale odpusť proviny!

A. M. Kadlěchová.

Mexiko.

Přeložil Fr. B.

Denní listy přinášejí zprávy o vážném sporu mocných dvou republik v novém dílu světa: „Spojených států severoamerických a Mexika. Nechybělo mnoho, a po sotva ukončené krvavé válce balkánské i tam by byla zahřměla děla a vznítit se válečný požár. A tu snad bude zajímati naše čtenářstvo těchto několik listů, přeložených volně z krásné knihy „Von der weiten schönen Welt“, vydané knižním družstvem sv. Josefa v Celovci, — od spisovatele Dra. R. Klimsche.

Nejkrásnější a nejbohatší země světa, země stříbra a květín.

1. Krajinná nádhera, velikost a podnebí Mexika.

Proslulý světový cestovatel Alexander z Humboldtů nazývá Mexiko nejbohatší zemí světa co do krás a pokladů přírodních. Právem možno použití slov, jež napsal o stejnojmenném hlavním městě, téměř o celé této zemi:

„Nejsou to budovy a pomníky, rovněž to není pravidelnost a šířka jeho nekonečných ulic, jimiž Mexiko působí mohutným dojmem tak, že nikdy nevymizí z paměti cestovatele; nikoli, nejsou to pomíjející lidská díla, — nýbrž jest to vznešenost, majestátnost nevyrovnatelně nádherné přírody, jež obklo-

puje město. Nesmíme tu mysliti na evropskou krajinu. Mexiko jest něco docela jiného. Zde nevábí našeho zraku jednotlivosti; ty jsou mnohdy smutny, ošklivý. Cizí, nevyličitelná vznešenost celku jest to, jež působí neodolatelnou mocí na pozorovatele a strhuje ho k obdivu, ano úžasu.“¹⁾

S Humboldtem souhlasí nejnovější cestovatelé. V časopise „Potulky a cesty“ („Wandern und Reisen“, Düsseldorf), přirovnává se nynější republika Mexická k Itálii a nazývá se zemí, jež patří útvarům svého povrchu k nejcharakterističtějším a nejkrásnějším, co do kultury pak k nejoriginálnějším a nejzajímavějším krajům naší zeměkoule, nevyčerpatelná to studnice pro malíře, archeology, kulturní dějepisce, geology, botaniky atd.

Nynější republika Mexická tvoří jižní část severoamerické pevniny a rozkládá se od 14. až k 32. stupni severní šířky. Na jihu hraničí se středoamerickou republikou Guatemalou, na severu se Spojenými státy severoamerickými. Na východě tvoří přirozenou hranici záliv Mexický, na západ Tichý oceán. Rozloha republiky obnáší 14 až 15 milionů

¹⁾ Klencke, „Život a působení Alexandra z H., Lipsko 1870.

čtverečných kilometrů, obyvatelstva se pátí na 14 až 15 milionů lidí. Je tedy Mexiko asi třikrát větší, nežli mocnářství Rakousko-Uherské a čtyřikrát větší, nežli Německo, má však pouze třetinu obyvatelů Rakousko-Uherska, čili čtvrtinu obyvatelstva Německé říše.

Co se týče podnebí, patří sice pás východního pobřeží v průměrné šířce 25 kilometrů mezi nejhorčeji, nejnezdravější končiny země, ale největší část území pne se přes 1300 metrů vysoko a mívá dosti rovnoměrnou roční teplotu 20 stupňů, tudíž nejpříjemnější, jakou si jen možno mysliti. Není zde ani citelného vedra ani zimy. Po celý rok nemízi zeleň a květy. Ovzduší je zdravé, půda úrodná, krajina rozkošná. Červenou půdu pokrývají kávovníkové sady ve stínu velikých stromů, jež jim skýtají ochranu; tabáková pole střídají se s banánovými; a domy, ověšené oranžovými stromy, květinami a úponkovitými květinami, podobají se ptačím hnízdům uprostřed lesní zeleně. Hrdí velikáni horští, převyšováni lesknoucími se ledovci, uzavírají v krásných záhybech obzor, a oslňující světlo tropického slunce propůjčuje svůj žár všem barvám této nádherné krajiny. Vedle rozsáhlých lesů dubových, vedle vinic a ovocných zahrad s broskvemi a hrušněmi stojí stále se zelenající listnaté stromy, zralé banány, citrony, ananasy a jiné vzácné jižní plodiny.

Úrodnost, bohatost květeny, drahé kovy, zvířena.

I v horských krajích o průměrné výšce 2200 metrů nad mořem jest tak mírné podnebí, že rostliny tam se vyskytující jenom s těží lze pěstovati v jižní Itálii. Většinou tropické druhy rostlin přestávají teprve ve výši okrouhle 2500 metrů, listnaté lesy až ve výšce 3000 metrů. Kukuřice se pěstuje až do výšky 2800 metrů, pšenice a ječmen do 2900 metrů, brambory až do výše 3200 metrů nad mořem; teprve u výši 3900 metrů leží věčný sníh. Pro svoji příznivou polohu bude Mexiko tak v celku jedinou zemí světa, která může vypěstiti všechny rostliny, a která může přivést k zralosti všechny druhy plodin: Počínaje od tropických plodů kávy,

třtiny cukrové, vanilký a kakaa (z něhož Aztékové připravovali čokoládu již před mnoha sty lety), od banánu, stromu mahagonového a vzácného barevného dříví až k evropským druhům obilí, olivovým stromům Španělska a Itálie a jedlovým stromům Alp.¹⁾

Ananasy, plody kaktusu, rajská jablka, americké třešně, švestky a hrušky bývaly na stole Indiánů, dříve ještě, nežli první Evropan vkročil na pevninu. Praobývatelé pěstovali mexické bataty, jejichž bulvy, chutnající zrovna jako kaštiny, rožířují se teď po celém světě jako „sladké brambory“.

Kukuřice poskytuje více než po 2000 let denní chléb a skýtá výnos dvěstě- až třistanásobný; v horkých krajích uzraje dvakrát do roka. Tykve a melouny poskytovaly Aztékům (Indiánům) již za vpádu španělského chutncu zeleninu. Pěstování kakaovníku jest omezeno na tropické kraje; ale káva, cukrová třtina a banány mohou se udati ještě ve výši 1300 až 1500 metrů.

Bavlna se zde pěstuje od nejstarších časů, ale trpí mnoho různými škůdci, za to však se rozmáhá každoročně pěstování rozmanitých vláknitých rostlin. Rovněž tak šíří se setba tabáku. Veliký jest počet všelijakých lékařských bylin, jež doposud málo známy, brzy nabudou asi veliké důležitosti. Budiž zde ještě zmíněno, že Mexiko obohatilo naše zahrady takovým množstvím nejkrásnějších květin a ozdobných keřů, jako žádná jiná země světa. Kaktusovité druhy, agavy, pocházejí skoro vesměs odtamtud, rovněž jiriny, verbenny, phlox, mučenky a mnoho jiných.

Zrovna tak jako na rozmanité užitečné květiny, jest tato země bohatá na poklady minerální: skoro všechny vzácné kameny, jež jsou pro člověka cenný nebo užitečný, možno nalézt v jejích pohořích. Jak známo, jest Mexiko na světě nejbohatší zemí na stříbro. Hlavní žíla jejího světoznámého pásma stříbra, které má délku 200 kilometrů a šířku 600 kilometrů, není nikde užší nežli 9 metrů, ba často jest 50 metrů zšíří. V Sonofe, Chihuahui a Jalisku vyskytují se někdy velké balvany dobrého stříbra v ceně až do 3000 korun. Roční vý-

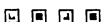
¹⁾ Daniel, Rukověť zeměpisu, 6. vyd., Lipsko.

těžek stříbra obnáší 100 až 150 milionů korun. — Mexiko má také mnoho zlata. Od jeho dobytí bylo vytěženo zlata za více než 50 miliard! — Na železo jest země ta bohata tak, že by jím mohla zaopatřiti celý svět na tři sta roků. — Kamenného uhlí vyváží se mnoho do Spojených států. — Polodrahokamy, jmenovitě opály, vyskytují se na mnohých místech. Mexický mramor jest velmi hledaný pro svoji krásnou barvu. Sůl poskytují různé prameny, jakož i laguny obou oceanů. Přítel honby bude asi zajímati, že v Mexiku naskytují se k lovu čtyři druhy medvědů, dva druhy lišek, čtyři druhy zajíců, pět druhů veverek, 17 druhů koroptví, 18 druhů holubů, 24 druhů papoušků, 28 druhů datlů a 58 druhů kolibříků. Též jest hojně ještě rozšířen americký lev (puma) a americký tygr (jaguár).

Bohatství kostelů.

Za španělské vlády byly všude stavěny velkolepé katedrály, takže bylo možno nazývati Mexiko zemí četných a krásných kostelů. Město Orizaba s 18.000 obyvateli mělo 25, Puebla s 80.000 obyvateli téměř sto znamenitějších kostelů. Mnohé z nich byly vyzdobeny až s hřívou nádherou a opatřeny massivním zlatým a stříbrným nádobím a vykládaním. Za proticirkevní republikánské vlády byly tyto nádherné stavby úplně vyloupeny, některé prodány za babku protestantským sektám, jiné darovány úředníkům a důstojníkům, kteří je dali buďto proměnití ve světské budovy, kasárny a hotely, nebo jich dokonce použili jakožto kamenolomu! Přes to jest země ta ještě dosud bohata kostely, jenže většina jich jest ve stavu spustléna.

(Přístě dále.)

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

(Pokračování).

4. Archa úmluvy v domě Obededomově.

Když Filistinstí Israelitům vrátili archu úmluvy, přivezli ji tito s největší uctivostí do domu Obededomova. Levita jeden, zapomenuv povinné úcty, doznal trestající ruky Boží. Oza, vida archu v nebezpečí, že by padla, rychle vztáhl ruku, by ji zadržel. Jako levita nesměl se dotknouti nejsvětějšího, ale tu se opovážil toho, co jen kněžím slušelo; za to byl náhlou smrtí potrestán. Třesouce se a hrůzou jati nechtěli Levité, ani sám svatý král David archu do svého domu vzíti, protože Pán zabil Ozu.

Jaká moc na zemi dala by se porovnat s tím, jenž se nebojí nikoho. Ne archa úmluvy se blíží k tobě, duše má, nýbrž Bůh sám přichází, by se ubytoval a odpočinul v srdci tvém. Ten, jenž v slunci postavil stánek svůj, (Ž. 18., 6.) sestupuje k tobě, aby tě oblažil a k sobě přivinul. Jak velká byla pokora Davidova, když volal: Kterak vejde ke mně archa Hospodínova? (I. Král. 6., 9.) A ty, s jakou

pokorou máš zvolati: Kterak vejde do duše mé Beránek Boží? Kterak sestoupí král slávy do hloubky mé nicoty?

2. David nechtěl uvesti archu úmluvy do svého paláce, aniž do domu některého velmože, nýbrž do domu Obededomova, jenž byl pravým Israelitou, prostým a spravedlivým, jenž se Boha bál a zlého se varoval.

Malý v očích svých, proto však veliký před tváří Páně, považoval se Obededom za nejnehodnějšího ze všech Israelitů, přijati u sebe archu úmluvy. Jistě trest, jenž stihl Ozu, naplnil tuto pokornou duši bázní a hrůzou. Ale přece poslechl rozkazu svého knížete a otevřel svůj dům arše úmluvy. Brzy hojně požehnání plynoucí z archy v domě složené, dokazovalo, že Pán rád ukazuje své dobrotivé milosrdenství, a nikoliv svou spravedlnost. Nebo trest v rozhnění jeho, a život ve vůli jeho. (Ž. 29, 6.)

3. Nejvyšší Pán nebes kam káže zanéstí pravou archu, svatou úmluvu míru, klanění hodnou a převážnou záruku svého milosrdenství? Uvažuj v nej-

hlubší pokoře nevystižitelný důkaz lásky tvého Vykupitele. Chce vložen býti do ubohého útulku tvého srdce, jež ho v hrozné nevďěčnosti již často urazilo a zapudilo. Pro své tělo nejsvětější nezvolil jako pro archu úmluvy dům spravedlivého, nýbrž pro své božství a člo- věčenství vybral nejchudší a nejbídnější příbytek, on, velikost nesmrtelná, jenž proniká moci nebeské a vládne vesmi- rem, před nímž všichni lidé jsou toliko prach a popel! Ó duše má, brzy budeš mít u sebe archu úmluvy, ne dřevěnou, nýbrž kamen zkušeny, uhelný, drahý, v základě založený. Šťasná, třikrát šťastná duše, která tě přijímá, o klanění hodná dobroto a nevystižná velebnosti!

Ale nemám-li, můj Spasiteli, otví- raje srdce své k tvému přijetí, se obá- vatí stejného osudu, jaký zastihl toho, jenž nerozvážně přistoupil a archy se dotknul? Nikoliv, Spasiteli duše mé, zákon přisnosti pomínul, a sladké po- zvání tvé neskončené lahodnosti mě po- vzbuzují, bych ti otevřel srdce své a vroucně si vyžádal příchod tvůj. Přijď tedy, srdce mé jest připraveno, můj Bože, hotovo jest srdce mé, by bylo tvým příbytkem na věky. (Ž. 107, 2.)

4. (P o s v. p ř í j í m á n í.) Vroucí vděčnost, jež naplnila srdce Obědedom a dům jeho, nebyla posledním darem, čerpaným z přebývání archy pod touto střechou. Pln údivu nad požehnáním a hojnými dobrodiními, plynoucími z toho- vzácného pokladu, zpíval Obědedom s do- mácími svými nadšeně chválu Boží a velebil nepochopitelnou dobrotu Krále nejvyššího.

Ó božský dobrodinče duše má, dej, ať i já vypravuji o divce tvé božské štědrosti, neboť ne méně milosrdným a milostivým byl jsi ke mně, jako k nej- zaslouženějším tvým tvorům. Můj Bože, všechny síly a každé hnutí duše mé má památku přehojné dobrotnosti tvé hlá- sati a o spravedlnosti tvé zpívati. Milo- vaný Ježíši, jenž jsi navštívil ubohou duši mou, zapísaň mě, dej mi podíl na onom požehnání, jež kdysi provázelo obraz nebeského pokladu, jež v pravdě nyní mám. Žehnej, ó Ježíši, požehnej domu služebníka svého, aby byl na věky před tebou a požehnáním tvým požehán bude. (II. Král. 7., 29)

5. Samsonova plaš' medu v ústech lva.

Jaké slávy a jak veliké cti získal si kdysi Samson vítězstvím nad silným lvem. Vítězným bojem dokázal nejvyšší udatnost, odvahu nepřemožitelnou a vy- trvalost. Neméní se však jeho skromnost a pokora. Jak velkomyslný byl rozdávaje kořist, sladký pokrm, na- bytý z úst dravce!

Podobně jak Samson mají jednati všichni, kteří cestou dokonalosti kráčeji. Nemají se štítit trpkosti umrtvení a sebe- zapření; velkomyslně se mají cvičit v pokoře a trpělivosti, vytrvale a houže- vnatě nemají ustati v boji, až dobudou vítězství a zápas těžký korunován jest oním mírem duše, jenž převyšuje všeliké myšlení.

2. Nepřítel, jehož Samson napadl, nebyl nepatrný, ale zuřivý lev, před nímž méně odvážní bojovníci na útěk by se dali. Statečný a vítězný Nazarej- ský unikl hrozičímu nebezpečí tím, že dravé zvíře v okamžení roztrhal.

Jak často jsi duše má v podobném postavení jako Samson. Jak často po- kouší tě onen lev řvoucí, jenž obchází, hledaje, koho by pohltil, (I. Petr 5., 8) by tě přivedl k pádu a k věčné záhubě!

Uvaž, dříve než by bylo pozdě, jak ti třeba rozhodnutí velkomyslných, aby's bojoval proti nepříteli duše tvé, aby's přemohl netvor hříchu a hlavní chybu, jež tě vydala tak často útokům světa, těla a ďábla. Jenom když s odvahou boj s tímto nepřítelem podnikneš, do- jdeš klidu a pokoje srdce, jenž pravým dítkám Božím přislíben jest.

Božský Vykupiteli! silo slabých a moci silných, ty's svět přemohl, ne pro tebe, ale pro mne. Patře na tebe a ná- sleduje tě. důvěřuji, že podporován divnou silou tvé milosti, zvítězím nad svými nepřáteli. Blížím se k tobě, a prosím tě, by's mne posilnil nejsvětějším tělem svým a nejdražší krví svou, abych po- žívaje tě, skrze tebe a s tebou tuhý boj s odvahou začal a vítězně dokonale.

3. Neochvějný mír, jenž plyne z úplného podrobení náruživosti a do- konalého sebezapření, měl by postačit, by všechny křesťany pobídl k oném po- třebným zápasům, jež činí bojováním život člověka na zemi. (Job 7., 1.) Jsou-li

tyto důvody samy v sobě důležité a závažné, přece ještě více nám slibuje pohled na oltář novozákonní: Tomu, který bojuje a zvítězí, slibena manna skrytá, chléb nebeský, jehož nikdo neví, leč kdo jej přijímá (Zjev. 2., 17.), o jehož nevýslovné slasti nemohou vyprávěti, leč ti, kteří se jím nasytit mohli. Kdo uváží velikou odměnu, nevýslovnou útěchu a přehojnou radost jediného hodného sv. přijímání, nepocítiv v srdci touhy a upřímného předsevzetí, by si zasloužil tak velikého štěstí, žádoucnějšího nad zlato a nad množství drahého kamení. (Ž. 18., II.) Kdo se v duchu ponoří do nevýslovné blaženosti těch, kteří dobrý boj bojovali, a následující apoštoly o stejnou korunu zápasili kráčeje v šlépějích Božích bojovníkův?

Příliš dlouho byla duše má vlažná ve veliké záležitosti spásy, v jednom potřebném. Povstaň, neboť již tu na zemi bude odplata tvá veliká velmi. Pán sám tě očekává, aby tvé námahy korunoval, navštěvuje tě. Aj, přichází a odplata jeho s ním. Přijď ó Ježíši, silo má nejvyšší, božská láska má, všechny námahy v slast se promění, jsi-li přítomen v duši mé.

4. (Po svatém přijímání.)
Když se Samson vrátil na místo svého

vítězného boje, s radostí a podivem nalezl v ústech lva vzácný pokrm, jehož tam nikdy netušil. Nám křesťanům v chlebě nebeském se podává pokrm sladší nad med i nad strdí, blaženost, jaké svět nezná. Požehnány buďte boje šťastné, jež nám přinášejí nevýslovnou lahodnost Spasitele. Se Samsonem volejme: »Ze silného vyšla sladkost.« (Soud. 14., 14.) Ano z neodolatelné moci lásky Spasitelovy vyšla sladká záruka něžného smilování a z trpkosti mocného pokušení vyšla opravdová radost pokojného svědomí. Ó nejsladší Spasiteli! moje útočiště a jediná naděje na zemi, posilni mne, bych v tvém jménu bojoval, a kráčel v šlépějích tvých svatých! Nejvyšší mé blaho, vím, že všichni, kteří s tebou nyní vládnou, zvítězili krví Beránka, krví nejdražší, kterou jsem právě přijal. »Jedli z chleba života, a šli v síle pokrmu toho až na horu Boží.« (III. Král. 19, 8.) Kéž tvoje svaté tělo totéž působí v duši mé. Buď ty, můj klanění hodný Spasiteli, v tajemství tvé lásky, mé světlo, má síla, má naděje, má útěcha, neboť kdo pevně důvěřuje v tebe a hodně přijímá nejsvětější Svátost, přemůže v síle tvého těla svatého sebe sama i nepřátele své spásy a dobude koruny věčného života. (Přidej dále).

Božské Srdce.

Božské Srdce, vzýváme Tě,
dej nám sílu vytrvání
v lásce k Bobu, v lásce k bližním,
k Tobě, k Tobě bez ustání.

Božské Srdce, osvětl mysl,
aby Tebe mohla ctíti,
když Ti nelze zcela splatit, —
uč nás aspoň svaté žítí!

Božské Srdce, prsa naše
zahřej teplem, aby stála
v mrazu vášní věrná Tobě,
v noci hříchu jako skála!

Petr Bluhý.

Píseň.

(Bratru Metodějovi).

Hledal jsem kdysi lásku světa,
než nenašel v ní věrnosti;
zklamané srdce zaplakalo —
však zbylo samo v žalosti.

Na dvěře siré duše tiše
Tvá láska, Jesu, klepała,
u Tvého Srdce v lásce vřelé
pak nalezla, co hledala.

Ty nyní, Jesu, ve Svátosti
jsi těch mouj jedinou:
kéž jen ty blahé chvíle s Tebou
ó nikdy, nikdy neminou!

JOSEF VERNÝ.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

(Dokončení.)

Křiklavou protivou k našemu rozto-
milému Supramalovi je stará Sello-
hamy, pravá to lidská zřícenina. Vráška
řadí se ke vrásce na jejím uvadlém
obličejí. Jediný, nesmírně dlouhý zub
vyjímá se ve vpadlých její ústech jako
osamělý předhoří na holém břehu moř-
ském. Vouska na bradě a pod nosem
dovršují obraz dohonalé ohyzdnosti. Jako
neprozkoumaný, ale za to hodně oživený
prales visely jí cápovitě šedivé vlasy
kolem obličejí, když k nám byla při-
vedena.

Vzali jsme milou starochu do práce.
Nejprve bylo třeba vlasy jí ostříhati a
zanešvařenou hlavu vymýti. Těžkou tuto
úlohu, zbaviti stařenu její paruky, vzala
na sebe sestra Celestina. Sellohamy ne-
mohla pochopiti, že by čistota a zdraví
vyžadovaly tak ohromné oběti, ale ko-
něčně si dala říci a ať neráda svolila.

Právě toho dne navštívil nemocnici
čínský missionář, biskup Merel z Kan-
tonu. Když vstoupil do sálu, seděla právě
»ači« (babička) na posteli a plakala nad
ztrátou svých vlasů. Spatřivši missionáře,
sepjala ruce a zvolala úpěnlivě: »Ach,
otče, dej mi mé vlasy zpět!«

Tento výjev zasloužil opravdu, aby
byl vymalován. »Skutečně,« pravil biskup,
»vaše Singhalesky jsou ještě směšnější
a dětinnější než naše Číňanky.« Několik
málo dní potom uložili jsme starou
Sellohamy pod vonný keř jasmínový
k poslednímu odpočinku. Její na křtu sv.
znovuzrozená duše patří nyní jistě na
tvář Boží.

Nedávno byly jsme svědky povstání
lidu, které stěží bylo potlačeno.

Před pěti měsíci zemřel v naší ne-
mocnici bohatý Singhalesan následkem
střelné rány. Jeho všakr, dříve policejní
dozorce, bohatý to, velkodušný a u lidu
velmi oblíbený muž, žil tehdy v Japonsku.
Přes to byl jako strůjce zločinu obža-
lován. Když pak krátce, do doby, než
na Ceylon, byl ihned zatčen a do vězení
vržen. V polovici dubna měl býti jeho
výslech. Cítě se však možná vinným,
chtěl se výslechu vyhnouti. Psal své
ženě, tvrdil, že je nevinný, a prohlásil,

že svým nepřátelům tu radost neudělá,
aby od nich byl odsouzen. Přinesl pry
si z Japonska jistý prášek, kterým se
otráví. A skutečně, co si umínil, provedl.
Umíraje, byl dopraven do naší nemoc-
nice, kde brzy na to zemřel.

Zpráva o jeho smrti rychle se mezi
lidem rozšířila, zvláště mezi povozníky,
jejichžto požadavky byl zemřelý v po-
slední době u vlády účinně podporoval.
Rozčilený, nenávisti plný zástup lidu
shromáždil se před naší nemocnicí. Brzy
však dostavila se policie a zástup ho-
lemi rozehnala. Slyšeli jsme několik
vtěklých výkřiků a pak bylo zase ticho.
Ale netrvalo dlouho. Ke druhé hodině
sběhl se lid zase u umrlčí síně, kde
byla mrtvola vystavena, a lomožil znovu.
Strážníci musili přeskočiti zeď, aby lid,
který kyji ozbrojen ku předu se tlačil,
přemohli. Teprv po delším čase podařilo
se jim učiniti pořádek.

Jinak utvářily se věci o 4 hodinách,
když lidé uviděli pohřební vůz. Přesko-
čivše zeď, vnikli mnozí do umrlčího
domu, vypřáhli koně u pohřebního vozu
a vytáhli jej s mrtvolou národního hrdiny
za pustého křiku na ulici.

Tento výjev pozorovali jsme z ve-
randy našeho domu. Zemřelý byl u domo-
rodců tak oblíben, že i naši katolíci
všeobecným rozčilením dali se strhnouti
a nescházelo mnoho, že by se i naši
sluhové byli připojili k demonstrantům.
Ano i naši nemocní opouštěli svá lůžka,
aby aspoň vůz s mrtvolou okolo jedoucí
spatřili.

Ze všeho vidno, jak nenáviděna je
u domorodců nadvláda cizinců, Evropanů,
jmenovitě Angličanů. V posledních letech
obrací se zraky všech Asiátů k Japon-
cům, v nich vidí předbojovníky za osvo-
bození všech obyvatel Asie z cizího pod-
danství. O Japoncích se domnívají, že
jsou nepřemožitelní, od té doby, co po-
razili Rusko. V nich skládají všechnu
svou naději na budoucí osvobození z ci-
zího jařma a pokládají je za rytířský
vzor v boji žlutého a tmavého plemene
za svobodu.

Večer byla mrtvola za přítomnosti ohromného množství lidu spalena. Výtržnosti neudály se žádné. Toliko nejhorlivější ze vzbuorenců pověsili černé šátky na bambusové tyče a nosili je městem jako prapory.

Všecky tyto rozčilující výjevy odehrály se blízko naší kaple, kde velebná Svátost po celou tu dobu byla vystavena. Ale všecky lidské boje, všecky úklady duchů temnoty, kteří ubohými pohany vládnou, nezmohou nic proti Nejvyššímu, jehož říše obejímá celý vesmír. Národové válčí proti sobě a mizí, nechat celý svět v bezmocném vzteku se proti církvi staví, církev zůstává silna a nepřemožitelná podle přípovědi jejího božského zakladatele: »Brány pekelné ji nepřemohou.«

Fric.

Není tomu dávno, co afričtí missonáři rozluštili důležitou otázku velkého dosahu. V africkém středozemí, kde namnoze není ani silnic, ani pravidelných cest, nerci-li železnic, je každá doprava, afsi osob, afsi zboží a nákladu, nesmírně obtížná. Čelné řeky byly by jinak dobrými cestami vodními, ale přemnohé vodopády a víry činí plavbu po nich nebezpečnou, často nemožnou. Zbývá tedy pouze doprava pomocí karavan a černých nosičů, která však je velmi nejistá a nad pomýšlení drahá. Missonáři jsou odkázáni na dobrou vůli vrtkavých černochů, kteří je často nechávají na holičkách a brozí-li nebezpečností, břímě odhazují a na útěk se dávají. A potom ty útraty! Nosič, nesoucí břemeno 25 kg, stojí 50—60 korun na vzdálenost 500—600 km. Dopravní výlohy jedné tuny jakéhokoliv zboží činí tedy asi 2000—2500 korun.

Vzhledem k těmto dopravním nsnázím přemýšleli missonáři ve francouzském Kongu, Otcové sv. Ducha, jak by bylo lze nespolehlivé nosiče nahraditi. Napadlo jim, zda by nebylo možná afrického slona na způsob indického jeho přibuzného ochočiti a k nošení břemen použiti. Ježto dospělý slon snadno dva tisíce až tři tisíce kilogramů unese, nemeškali o to se pokusiti.

První pokus byl učiněn na misijní stanici Fernan Vaz jménem. Tamější

missionáři dostali šťastnou náhodou mladého slona. V krajinách těch, na severním břehu jezera Nkomi žijí divoké kmeny Pakuinů, odvážných to a srdnatých černochů. Najednou usadila se na jejich území celá rodina slonů. Sloni vpadali do černošských sadů a zahrad a činili na rostlinstvu a zelinách velké škody. Ale Pakuinové nelenili. Jsouce obratnými lovci, vytáhli na lov, aby se nevítaných hostů zbavili a zároveň si jejich kly a tučnou pečení pojistili. Vyslídívše místo, kde slonů rodina se usadila, oběhali je dvojí ohradou ze silných kmenů a ze všech stran uzavřeli, tak že zvířata nemohla k vodě a trápena žízni nemohla se dlouho brániti. Černoši šest slonů zabili a jen jednoho mladého ušetřili, doufajíce, že jejich sousedé a dobří přátelé missonáři zvíře od nich rádi koupí. A to se také stalo.

Když se missonáři dověděli, jak vzácnou kořist jim černoši nabízejí, obasadili svůj volký člun potřebným mužstvem a jeli si pro milého slona. Ale africký tlustokožec nemínil hned tak bezevšeho následovat příkladu svého indického strýčka a dáti se poslušně ochočiti. Již na cestě na misijní stanici vedl si jako nepodajný pasažír. Ač provazy a řetězy ke člunu přivázan, lomcoval sebou tak, že by se byl člun málem několikrát převrátil. Nicméně dostala se výprava šťastně do přístavu a za pomoci všech zřízenců misijní stanice byl slon vyloděn a v ohradu ze silných kmenů uzavřen.

Nejprve byl navržen plán, jak slona vychovati a bratři Florentin a Matěj byli pověřeni, aby plán provedli. Výchova měla se diti po dobrém i po zlém jak toho vzhledem na slonovy schopnosti, avšak i jeho tvrdohlavost bylo zapotřebí. Aby Fricovi — tak byl tlustokožec pojmenován — vštípili slušné způsoby, odloučili ho jeho vychovatelé od celého světa a naučili ho přísnému pořádku.

Než teprv asi za dva měsíce bylo pozorovati, že Fric nabývá jemnějších způsobů. Tak na př. naučil se už svým vychovatelům táhati banány z kapsy anebo svým chobotem šimrati je po bradě. Je to staré přísloví, že krajnosti se stýkají, t. j. na sebe přitažlivě působí. Také Fric potvrdil jeho pravdivost. Od prv-

ního dne svého pobytu v missii dával mladý velikán na jevo nápadnou přítulnost k malé postavě svého vychovatele P. Breidela. Když byl Fric již tak dalece připraven, že mohl s prospěchem první lekce domácí výchovy strávit, bylo především třeba vstoupiti mu ctnost poslušnosti. Bratr Florentin uvázal okolo krku svého chovance provaz, na jehož konci byla velká klička, bratr Matěj ozbrojil se dlouhým železným kyjem a Fric byl ze své trestní cely vyveden. Při prvních pokusech škubal a trhal sebou co mohl. Byltě vrtkavý a nervlý, při tom však silný a pohled na čerstvé listí a ovocné stromy dráždil jeho žravost, ale provaz bratra Florentina při nejmenších poklescích proti poslušnosti stáhl se těsně okolo krku a železná tyč bratra Matěje také nezahálela. Takovými pádnými důkazy byl Fric stále napomínán na své povinnosti.

Po šesti nedělích byl missijní chovanec tak dalece vyučen a ochočen, že se směl v obvodu missie volně pohybovat. Tu a tam lomcovalo jím silné pokušení, když viděl ovocné stromy plny ovoce, ale hůl bratra Matěje nenechala žádného přestupku v této příčině bez trestu, a dnes neosměli se nikdo více hodného Frice vinit z krádeže banánů neb jiného ovoce.

Když si byl Fric navykl poslušnosti, jali se jeho vychovatelé přiučovati ho práci. Pokračující od malého k velkému docílili brzy pěkných výsledků. Zapražen

do lehkého vozíku překonával pomalu svou vrozenou lenivost a vžil se znenáhla do úlohy ochotného tahouna. Břemena naň nakládána postupem času byla vždy větší a větší a dnes utáhne Fric snadno náklad 800—1000 kg. Tak stal se důležitým pomocníkem v sadech missijních. Jak missionáři tvrdí, je velmi způsobilý, poslouchá na slovo a snadno nahradí 20 dělníků.

Jenom jednu chybu má Fric. Nevyradí dlouho bez svého přítele P. Breidela. Dokud byl ještě věznem, podstrčil mu tento tu a tam několik šfavnatých banánů a tlustokožec si prokázal sobě dobrodiní dobře zapamatoval. Jakmile missionář někam odejde, zmocní se Frice velký nepokoj. Všecek smuten pobíhá po sadech, prohledává každé křoví, slídí na břehu jezera, otevírá násilně dvěře a okna a dívá se dovnitř hledaje svého dobrodince. Sotva pak P. Breidel se vrátil, přestával nepokoj; chobot Fricův kyne příchozímu přátelským pozdravem vstříc a radostné troubení rozléhá se údolím, kde missijní stanice stojí.

To byl tedy první pokus, zapřahnouti afrického velikána do služeb missie. Zda a kterak se zdařil, právě jsme slyšeli. Jak se dovidáme, byly podobné pokusy i na jiných středoafriických missijních stanicích učiněny a jestliže se všude zdařily, byla tím otázka pro katolické missie na výsost důležitá šťastně rozluštěna.

O Maria, hvězdo moje . . .

O Maria, hvězdo moje,
dej, bych byla dítě Tvoje,
dítě Tvoje v každé době,
útěchu necht najdu v Tobě!

O Maria, hvězdo moje,
dej, bych byla dítě Tvoje,
abych v žití neustále
pěla Tobě vždy jen k chvále.

O Maria, hvězdo moje,
dej, bych byla dítě Tvoje,
dítě Tvoje v každém čase
v životě, po smrti zase!

O Maria, hvězdo moje,
dej, bych byla dítě Tvoje,
jež by Tebe stále ctilo
a Tvé jméno velebilo.

O Maria, hvězdo moje,
dej, bych byla dítě Tvoje,
které s láskou jako k matce
vinulo se k Tobě sladce.

A. M. Kadlěková.

Různé zprávy.

Varhany. V některých našich kostelích pořídili obětaví nadšenci také varhanám uměleckou výzdobu. V olomouckém domě mají varhany baroční výzdobu, kterou pořídil kardinál Karel I., arcivévoda rakouský, r. 1663—4. Olomoucký kostel jesuitů má varhany rovněž ve slohu baročním, kdež hlavně si každý povšimne skvělých postav andělských. Výzdoba je z r. 1728. Na Svatém Kopečku u Olomouce mají varhany též ve slohu baročním a práci tuto provedl roku 1732 mistr Tobiaš Schütz; tehdy za ni zaplatili 550 zlatých.

Ubohý stav katolických bulharských uprchlíků. Vesnice Ak-Bunar, jakož i též katolické vesnice Mostratli a Derviška-Mogila připadly po novém rozdělení k Turecku. Dle zprávy P. Christova v čas, „Missionen d. Augustiner“ byli též osadníci z Ak-Bunaru a ostatní žijí roztroušené ve St. Bulharsku. Do Ak-Bunaru se dosud vrátiti nemohli. Osady v Thracii dříve od Bulharů obývané stojí posud stále opuštěny; úroda polní hnije. Snopy úrodného obilí, které na některých místech, jako v Ak-Bunaru zůstalo ušetřeno, slouží nyní jako píce pro koně turecké jízdy. Uprchlíci sami, o vše své statky a zboží tak ukrutně připravení, žijí za chladného počasí podzimního v bezměrné bídě, o hladu, většinou pod širým nebem, postrádající i nejnnutnějšího oděvu. P. Method Ustičkov mezi jiným oznamuje z Jamboli, že tam jedné neděle přistupovalo více zbožných katolických dívek bulharských ku sv. přijímání, jež byly velmi chatrně oblečeny, v oděvu rozedraném, bosy, bez punčoch a obuvi. P. Method se nad nimi smiloval a zjednal pro některé z nich za podpory dobrodinců slovinských nový oblek. Jak vypravuje týž dp. missionář, jest bída mezi uprchlíky tak veliká, že by se rozplakal, kdo by to viděl. — A jak teprve se vede těmto ubohým v nynější době zimní! Kéž láska k chudičkému Spasiteli vzbudí též u nás bojně a štědré dobrodince, kteří by přinesli své vánoční dary těm

nyní snad nejchudším jeho bratřím, strádajícím jak On a z lásky k Němu na útěku a v tak žalostném vyhnanství! On nás sám k tomu vybízí a nám z jeslí kyne: „Pokud jste to učinili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste to učinili.“ (Mat. 25, 40). Almužnu lze posílati prostřednictvím ct. redakce „A poštola tu sv. Cyrilla a Methoda“ v Kroměříži s udáním účelu, jemuž jest určena. Na př. pro katol. bulharské uprchlíky z Thracie neb Macedonie, neb pro „Bratrstvo sv. Cyrilla a Methoda katol. kněží bulharských“. Také přímo na poslední jmenované „kněžské Bratrstvo“ lze příspěvky posílati a sice do Plovdiva (Philippopolis) v Bulharsku, do kláštera dpp. Otců Assumptionistů (na adresu známého P. Pavla Christova), nebo do Jamboli (v Bulharsku) na adresu P. Methoda Ustičkova. V Jamboli jest velmi mnoho uprchlíků z Macedonie. Na macedonské uprchlíky třeba též zvláště pamatovati, především pak na jejich ubohého arcipastýře, J. bisk. Milost Epifania Šanova, který dlí ve veliké tísní ve světa bisk. sídle Kukušu neb v Soluni mezi urputnými nepřáteli a nyní vládci, Řeky. Kéž platí o nás v té příčině chvála, jakom vzdává sv. Pavel Korintským a Macedonským o jejich štědrosti naproti tehdejšímu křesťanským chudým v Jerusalemě, což velmi případně hodí se právě vzhledem k nynějším křesťanským bulharským Macedoňanům a katolickým Bulharům vůbec: „Nebo o službě, kteráž se děje (ku sbírání almužny pro chudé jerusalemské) na svaté, jest mi zbytečné psáti vám. Vím zajisté o hotové myslí vaší, pro kteroužto se vámi chlubím u Macedonských: že také Achaja hotova jest... a vaše horlivost vzbudila mnohé... Protož vidělo mi se za potřebné, prositi bratří, aby k vám přišli napřed a připravili to zaslíbené požehnání (almužnu), aby bylo hotové, tak jako požehnání... kdož rozsívá v požehnání, z požehnání i žiti bude.“ (2. ke Kor. 9 1—6).

Svěcení neděle a blahobyt lidstva. Že není národní blahobyt zamezen svěcením

neděle, dokazují zřejmě dva národové, u nichž je všeobecně známo jejich bohatství, jakož i jejich horlivost ve svěcení dne nedělního, anebo sobotního. Jsou to Angličané a Židé. Angličanům je velmi dobře známo, co znamená den nedělní, ač je jinak jejich oblíbeným heslem: čas jsou peníze! V Anglii rádi přiznávají: tajemství našeho blahobytu a požehnání, nutno hledati především v naší neděli. Proslulý anglický dějepisec Macaulay píše o své vlasti: kdyby se byl u nás po 300 let nezachovával tolik přesné nedělní klid, kdyby se bylo v tento den pilně pracovalo motykou, rýčem, rádlm a kládívem, byli bychom národem mnohem chudším a méně vzdělaným. V podobném smyslu nazval hrabě Shaftesbury velmi případně neděli: spojitelnou lidstva. Ministru Palmerstonovi blahopřáli jednou, když čítal přes 30 let, k narozeninám a hlavně se divili gratulanti jeho svěžesti a neúmorné pili, ač mívá tolik práce a starostí, což považovali za něco zrovna zázračného. Tu vysvětlil ministr, že děkuje za svou vytrvalost především té okolnosti, protože po svůj celý život, od nejútlejšího mládí měl za pravidlo, že zásadně v neděli nikdy pranic nepracoval.

Svatá zpověď Učenec, protestant Leibnitz píše: nikdo nepopře, že zpověď docela odpovídá moudrosti Boží. V celém křesťanství nic není, co by bylo krásnější a chvály hodnější. Povinnost, vyznati se z chyb, zdrží mnohého od hříchů; kdo upadl, tomu přináší sladkou útěchu. Považují zbožného, vytrvalého a moudrého zpovědníka za účinný a požehnaný nástroj ruky božské ku záchraně duší. Jeho rada pomáhá nám život náš uspořádati, varovati se zlé příležitosti, zahnati pochybnosti a mysl povznést. Jedním slovem: zpověď je lék, mírní všechny bolesti duševní. Není ve světě krásnějšího poměru nad věrného přítele; jak velkolepé jest, je-li tento přítel svatostí božské svatosti zavázán k věrnosti a pomoci. Protestant Naville v Ženevě volá: kdo z nás nepohlíží závistivě na zpovědníky? Když svědomí činí úzkostlivou otázku, jsme-li opět v milosti Boží, kdo by tu v této tísní netoužil uslyšeti slova, proslovena jménem Božím: „jdi v pokoji, odpouštějí se tobě hřichové tvoji?“ Učenec protestant Wagner praví: kdo loučí se světem bez zpovědi, loučí se, aniž učinil pořádek se sebou a se světem, aniž uspořádal svých

záležitostí. Zpověď nás nutí zkoušeti náš náboženský i mravní život a ukázati tento obraz naší duše někomu jinému, vůdci, který pak vše ze své strany přezkouší a doplní k našemu dobru. Lord Fitzwilliam vyjádřil se následovně: nutným základem každého státu jsou: ctnost, spravedlnost a mravnost. Není však možno postaviti ctnosti, spravedlnosti a mravnosti na lepší a pevnější základ, než jakým jest soudní stolice svátosti pokání. Jestli stolice tato nejvznešenější ze všeho světa. Zpověď přemáhá svědomí a vede je účinněji k dobrému než každý jiný prostředek.

Národní den modlitby. Jak rychle mění se časy i v říši, která je na první pohled nehybná. Ano, Čína učinila pokrok, jakého nečinila dosud žádná nekřesťanská říše. Úředně požádala o modlitbu křesťanských náboženských společností a prohlásila 27. duben minulého roku za den národní modlitby. Již 17. dubna rozletěly se telegrafické zprávy z hlavního města, Peking, do všech měst, v nichž jsou místodržitelé a vysocí úředníci a kde jsou křesťanské obce, jakož i na představené těchto osad s následujícím výnosem: buďtež uspořádány veřejné modlitby za národní shromáždění, které právě zasedá, za presidenta, který jím bude zvolen, za vypracování příhodné konstituce, dále za uznání naší republiky od ostatních států, za udržení pokoje, za jmenování statných a svědomitých úředníků. Den 27. dubna buďž dnem národní modlitby všech křesťanských obcí. Zároveň bylo nařízeno, aby se úředníci zúčastnili těchto modliteb. Nadšené ujali se katolíci tohoto výnosu. Biskup Jarlin dopsal prezidentovi čínské republiky a vyjádřil radost, že může vyplniti přání vlády a ustanovil pro Peking 21. duben. V onen den byl skvostně a vkusně vyzdoben stoliční kostel, který ještě před dvanácti lety byl po celé dva měsíce obléhán Boxery. Nad hlavním vchodem vlál pětibarevný čínský prapor. Několik hodin před započetím pobožnosti obdržel biskup z ministerstva zahraničního následující zprávu: nejlůstovnější pane! Pokládám si za čest, sděliti s vámi, že ministr Lu-Tseng Tsing odpoledne se osobně zúčastní slavnosti bohoslužby. President republiky pošle jako svého zástupce, sekretáře Tang Tsai-Tchanga. Časopis „katolické missie“, napsaly pak o této slavnosti tuto zprávu: jako první dostavil se ministr zahraničních záležitostí, velmi milý pán, kato-

lík, který k nám přistoupil roku 1911; byla s ním jeho choť a dcera. Krátce po něm měli jsme čest uvítati zástupce presidenta. Mezi obřady myslil jsem si, že sním, tak obrovská je změna v této říši, kde se zachovávají tak úzkostlivě všechna stará zařízení. Připadalo mi, jakoby povstával nějaký nový svět, jakoby táhl nový duch přes čínskou říši, jakoby se obracelo násilí ve svobodu, nepřátelství a nědůvěra ku katolíkům v přátelství a důvěru. Zde v kathedrále byly věru duchovní hody, tlačila se tu hlava na hlavu. Našinci viděli, jak ctí vláda náboženství, viděli zasedati našince na předním místě, jako ministra. Hluboce dojatí opouštěli účastníci kostel. Když se loučil ministr, pravil mezi jiným: na tento den nikdy v životě nezapomenu. V městě Changhai zaslali jesuité, kteří tam mají kvetoucí koleje, pozvání na všechny mandarinny a vznešené Číňany, kteří pozvání vesměs vlněně přijali. Před odpolední pobožností přijal představený na nádvoří kostela svatého Františka místodržitele provincie Kiagsu, Excellenci Zen Si Lied. Doprovázeli jej všichni vyšší úředníci, jako civilní městský administrátor, kapitán policie, inspektor národní banky, president obchodní komory, asi 50 vznešených Číňanů — pohanů, mezi nimi byl i bývalý místodržitel Tseu-Ho. Pánové byli zavedeni před skvěle osvětlený hlavní oltář a byli přítomni krátkémuázání o významu míru, po němž bylo pok

žehnání. Byl to okamžik, na který nikdo z přítomných do smrti nezapomene. Když žehnal kněz velebnou svátostí katolíky i pohany, byli všichni hluboce dojatí. Po pobožnosti byli pozváni přítomní na malé občerstvení do jídelny jezuitské koleje, při čemž promluvil civilní administrátor města Chang hai jménem místodržitele a velebil význam dne modlitby. Prohlásil za velmi důležitou věc mír, který je nutnou podmínkou prospěchu a dalšího vývoje mladé republiky, podotkl, že považuje slavnost, jako tu, již se všichni právě zúčastnili, za velmi důležitou k založení a udržení pokoje. Preje si, aby všechny náboženské společnosti věrně spolupůsobily ku blahu vlasti.

(Z A S L Á N O .)

Nejvhodnější dárek pro mládež jest modlicí knížka „**Dítě, modli se!**“ Se-stavil kněz opatství Emauzského v Praze. Knižečka ona obsahuje nejdůležitější modlitby a písně pro mládež, je upravena zkušeným odborníkem dle nejosvědčenějších zásad katechetských a ozdobena jedenácti pěknými a poučnými obrázky, většinou originály umělecké školy beuronských benediktinů. Cena knížky (148 str.) vkusně vázaná 30 hal., poštou 35 hal. Při větších objednávkách sleva. Objednávky na adresu: Král. klášter »Emauz« Praha II.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Brna. Plníc takto slib svůj, vzdávám veřejně tisícere děkčinění Božskému nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše a Panně Marii, Matičce ustavičné pomoci, za udělené mně zdraví, za pomoc z nouze a soužení. V mé nemoci častokrát jsem s důvěrou vyzýval a líbala zázračnou medailku Neposkvrněného Početí Panny Marie a vyznávám veřejně, že jsem zázračně zachráněna byla.

M. S.

Z Prahy. Plníc slib svůj, vzdávám veřejně díky božskému Srdci Páně a

Jeho nejsvětější Matce a sv. Václavu za vyslyšení prosby. Čtenářka Š. B. S. P.

Z farnosti Rim. Díky vroucí vzdávám božskému Srdci Páně a bl. Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení modlitby v nemoci a za všecko dobrodiní. K. F.

Z Prahy. Jistá rodina z Prahy vzdává nejpokornější díky Pánu Bohu za uzdravení z těžké nemoci naší paní a dobroditelky. Čest a chvála božskému Srdci Páně, bl. Panně Marii a sv. Josefu za prokázané milosti.

Čtitelka P. Marie.

Návrat rozkolníků k jednotě církve katolické.

(Hlavní úmysl.)

»Ty jsi Petr, t. j. skála a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné ji nepřemohou«. Slovy těmito založil Ježíš Kristus svou církev jedinou a pravou, označil ji známkami jednoty, svatosti, obecnosti a apoštolstvím, aby všichni po těchto známkách pravou církev Kristovu poznati mohli. Za tuto jednotu modlil se Spasitel před svým umučením v oné velebné modlitbě, kterouž nám zachoval sv. Jan. (17. kap. 11. v.) »Otče svatý, zachovej je, kteréž jsi mi dal, ve jménu svém, aby byli jedno, jako i my... Neprosim pak toliko za ně (apoštolý), ale i za ty, kteříž skrze slovo jejich uvěří ve mně, aby všichni jedno byli, jako ty Otče ve mně a já v Tobě, aby i oni v nás jedno byli, aby uvěřil svět, že jsi Ty mne poslal«. Vložil pak Pán v srdce všech svých lásku, aby se vespolek milovali, potom že poznají všichni, že jsou učeníky jeho. A byli v prvotní církvi všichni jedna mysl, jedno srdce, jedna duše, všechny pojila láska k Ježíši, jehož každodenně ve způsobách chleba požívali. Všechny pojilo jedno stejné učení a všichni uznávali sv. Petra za nejvyšší viditelnou hlavu církve sv. Když církev sv. rozšířena byla netoliko na Východě, ale i na Západě v celé říši římské, všichni věřící uznávali římského papeže za svou nejvyšší viditelnou hlavu, všichni se hlásili ke stolci Petrovu. Sám Východ vykazuje veliké biskupy a učitele církevní, kteří byli za jedno s papežem římským. Byli to sv. Athanasius, sv. Řehoř Nazianský, sv. Bazil, sv. Cyrill Jerusalemský a Alexandrinský, sv. Jan Zlatouústý, sv. Epifanius. A odkud přišli sv. naši apoštolé Cyrill a Methoděj? Zdaž i oni nebyli z církve východní a přece s celou duší hlásili se k římskému papeži, od něhož byli též potvrzeni a na biskupy posvěceni.

Nadešla pak doba zlá, doba různic a roztržky. Jakmile byla světská říše rozdělena na západní a východní, již počala se trhati i jednotu církve pravé. Patriarchové východní církve chtěli být též nejvyšší hlavou a tak povstal krutý boj o primát papežův, jmenovitě za hrdého patriarchy Fotia v Cařihradě, za něhož se stala roztržka mezi církví římskou a řeckou. Od té doby jest církev řecká, východní, nepřítelkyní církve římsko-katolické. Církev řecká liší se i v učení od církve katolické. K církvi řecké přidala se svým časem i říše ruská — pravoslavná a strhla s sebou i menší národy slovanské na Balkáně, jako Bulhary, Srby, Černohorce a jiné. Mezi těmito národy však přece malé části zůstaly katolíky a proto museli mnoho vytrpěti pro svou víru, jak od Turků, tak od pravoslavných. Stávaly se pokusy o sjednocení, na př. sv. biskup Josafat, ale vše bylo marným. Až nyní po válce balkánské zdá se, že aspoň Bulhaři se nám katolíkům blíží. Uznávají obětavé působení katolických missií mezi Bulhary. Tyto missie jsou však velmi chudobné a proti nim stojí mocný rozkol, mající duchovenstvo méně sice vzdělané, ale četné a hmotně dobře zaopatřené a chrámy dobře zařízené i školy.

Ku podpoře chudobného duchovenstva katolického v Bulharsku bylo založeno v bratrstvo, jež má péči o zbudování a udržování kostelů, založení nových katolických škol, vydržování missijních kněží a učitelů, obstarávání předmětů bohoslužebných a školních. Patrony tohoto bratrstva jsou sv. Cyrill a Methoděj, pod jejichž ochranou a za jejichž přímluvy pracuje bratrstvo ku sjednocení řecké církve a pravoslavi s církví římskou. Kéž by co nejdříve vrátili se zase k pravé církvi, jak si toho Kristus Pán přeje a zač se modlil, aby všichni jedno byli.

Die zpráv ze Sofie učinil již J. Exc. nejdůst. pan arcibiskup Rober Menini patřičné kroky u všech příslušných činitelů v Bulharsku, jakož i u Synodu pravoslavné církve, který tehdy měl svou schůzi, aby bulharský národ přijal co nejdříve unii — sjednocení s církví římsko-katolickou. Schůze pro toto sjednocení konaly se již častěji v minulých měsících. Na třetí schůzi 2. listopadu 1913 byla přijata tato usnesení: 1. Po celém Bulharsku ať se konají schůze pro sjednocení, každé bulharské město a každá vesnice ať se usnese, že sobě přejí a přijmou sjednocení. 2. Exarcha, všichni biskupové a kněží ať se stanou sjednocenými a ať své poddané uvádějí na tuto jak pro církev tak pro národ spasitelnou cestu. 3. Bulharská vláda ať začne opravdově se zabývat s tímto přáním bulharského národa a ať vše potřebné ustanoví, aby unii přijal veškerý bulharský národ a jeho církev. Jiná ustanovení směřují též k této unii. Na nás jest nyní, abychom k tomuto sjednocení snad již blízkému napomáhali modlitbou a podporou katol. missií v Bulharsku, které tolik trpělo v poslední válce.

Mocná jest modlitba spravedlivého! Sv. Petr apoštol uvržen byl do žaláře od Herodesa, aby byl usmrcen. Ale všecken lid modlil se za něho a Pán poslal anděla svého, který jej vysvobodil z rukou Herodesových. Obrácení Šavlovo bylo jistě dilem modlitby a milosti Boží. Proč by tedy modlitba členů Apoštolátu modlitby nevyprosila též milost navrácení se asi 100 milionů rozkolníků do pravé církve Kristovy? Nestane se tak snad najednou ani snad hned, ale přece jeden národ po druhém by se mohl sjednotit v církvi katolické a to na vroucnou modlitbu členů Apoštolátu, kterých je též hezký počet. Když všichni budeme prosit to nejsv. Srdce Páně Ježíše, aby se slitovalo nad odtrženými ovečkami, aby přijaty byly do pravého ovčince, jistě se slituje. Nadarmo neslibil Pán: Začkoli prositi budete Otce mého ve jménu mém, dáť vám. Pro-te tedy a obdržíte! Sv. Cyrille a Methode, prostě za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotě víry shromáždění byli, aby se vrátili do pravého ovčince Kristova!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši, Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvlášť Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za sjednocení rozkolníků se sv. církví římskou na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlitbou i almužnou působiti ku sjednocení rozkolníků s církví svatou.

Úmysl v březnu: Duchovní cvičení.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V únoru modleme se za návrat rozkolníků k jednotě víry katolické!

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost	Úmysly:
1. N.	<i>Neděle IV. po zjevení Páně. Sv. Ignáce</i> , bisk. m. (107). — Navrácení rozkolníků ku sv. církvi. Umírající. Ochrana sv. patrona. Stálost ve ctnostech.	
2. P.	<i>Očišťování P. Marie. (Hromnic)</i> . — Obětování sebe Bohu. Zmužlost v pokušení. Povznesení mravnosti. Družiny mariánské. Nemocní. Příbuzenstvo.	
3. Ú.	<i>Sv. Blažeje</i> , bisk. m. (316). Dar zdraví. Odvrácení hrdelní nemoci. Nemocný kněz. Ohrožený mladík. Zbožná výchova dítěte. Umírající. † dítě.	
4. St.	<i>Sv. Ondřeje Kors.</i> , bisk. (1373). — Naši velepastýřové. — Požehnání pro duchovní cvičení. Láska k čistotě. Příprava k vyšším svěcením. † kněží.	
5. Č.	<i>Sv. Háty</i> , p. m. (252). — Úcta mar. v rodinách. Zdar duchovní četby. Povolání ke stavu duchov. Střídmost. — Lhostejnost bratrů u víře. Rodiče.	
6. P.	<i>Sv. Doroty</i> , p. m. (280). — I. pátek v měsíci. Úcta Srdce Páně. Křesť. matky. Náboženský život v katol. omlad. Vystříhání se pychy a marnivosti.	
7. S.	<i>Sv. Romualda</i> , opata (1207). — Rád benedikt. Poslušnost vůči představeným. Rozjímání o utrpení Páně. Katol. spolky. Jednota a svornost.	
8. N.	<i>Neděle Devítník. Sv. Jana z Matky</i> , řeh. (1613). — Šťastné dojití cíle. Sebezapírání. Příbuzní živi a †. Smír v rodině. Kněžský dorost. † otec.	
9. P.	<i>Sv. Apolonie</i> , p. m. (249). — Obrácení hříšníků. Trpělivost. Katolický tisk. Obrácení Francie. Pokoření nepřátel církve. Jihoslované. † matka.	
10. Ú.	<i>Sv. Školastiky</i> , p. abat. ř. (543). — Horlivost modlitby u vzdělaných. Dobré užívání jazyku. Ochrana před škodlivou bouří. Bohoslovci a novici.	
11. St.	<i>Zjevení se P. M. lurdské</i> . (1858). — Oslava P. Marie a důvěra v pomoc její. Poutní spolek. Trpící chudina ve městech. Marian. družiny kněží.	
12. Č.	<i>Sv. Eulalie</i> , p. m. (304). — Milosrdné sestry v nemocnicích. Odevzdálost do vůle Boží. Dobročinné ústavy. Láska ku představeným. † dítě.	
13. P.	<i>Sv. Kateřiny Ricci</i> , p. (1590). — Povolání missijní. Potěšení zarmoucené matky. Dobrý příklad. Láska a svornost v rodinách. Zemřelý bratr.	
14. S.	<i>Sv. Valentina</i> , kn. (306). — Sjednocení rozkolníků se sv. církvi. Apoštolát sv. C. a M. — Marian. družiny jinochů a mužů. Katol. na Východě.	
15. N.	<i>Neděle I. po Devítníku. Sv. Faustína a Jovity</i> , m. (121). — Trpělivost v neštěstí. Příklad sv. Rodiny. Statečnost u víře. Odvrácení hříchů.	
16. P.	<i>Sv. Juliany</i> , p. m. (300). — Podporování katol. tisku. Katol. spolky. Mravnost mládeže. Potírání opilství. Utvrzení ve víře. † bratří. † sestra.	
17. Ú.	<i>Sv. Evermoda</i> , bisk. prem. (1177). Rozšíření apoštolátu modlitby. Přemáhání vlažnosti. Častá vzpomínka na utrpení Páně. Dobrá péče o dítky.	
18. St.	<i>Sv. Simeona</i> , bisk. m. (106). — Obnova slibu křesťního. Výchova studující mládeže. Mar. družina kněží. Láska a trpělivost v příkořích. † bratří.	
19. Č.	<i>Sv. Cyrilla Alex.</i> , bisk. a uč. cirk. — Boj proti hlavním chybám. Spolek rozšíření víry. Sjednocení Slovanů ve víře katolické. Nepřátelé Boží.	
20. P.	<i>Sv. Eleutheria</i> , bisk. m. — Dobrá volba stavu. Dar skromnosti. Vytrvalost u víře. Duch umrtvování. Apoštolská horlivost kněží. Rodiče.	
21. S.	<i>Sv. Eleonory</i> , p. — Usmířování bož. Spasitele. Zdar aloisianské pobožnosti. Rádné vykonávání modlitby. Boj proti tělu a jeho žádostem.	
22. N.	<i>Neděle II. po Devítníku. Nastolení sv. Petra v Antiochii</i> . Pochopení úcty k nejsv. Svátosti oltářní. Boj proti hýřivosti. Apoštolát tisku.	
23. P.	<i>Sv. Petra Damiana</i> , bisk. a uč. cirk. (1072). — Velepastýřové naší. Hnutí po sjednocení v Bulharsku. Trpělivost v pokušení. Pokoj v rodině.	

Odpuštěny 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. Ú.	Sv. Matěje , Ap. P. — Příprava na dobu svatopostní. Svědomité plnění povinností. Katolické missie na Balkáně. Dar. čistoty srdce. † rodiče.	
25. St.	Popeleční středa. Sv. Valburgy , p. (799). Duch pokání u jiných a mužů. Věrné zachovávání postu. Zamezení nedovolených zábav. Statečnost.	
26. Č.	Sv. Alexandra , patr. (326). — Horlivé používání času k dobrému. Pokora a tichost. Přemáhání zlých náklonností. Duše v očištění. † bratr.	
27. P.	Trnové koruny Kr. P. — Sv. Leandra , bisk. (596). Duch pravé kajcnosti. Úcta a láska k bož. Srdci P. Mír v rodinách křesť. Duch modlitby.	
28. S.	Sv. Romana , opata. (450). — Duchovní cvičení. Živí a † členové Apoštolátu modlitby a bratrstva Božského Srdce Páně. Jiné dobré úmysly.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Kdo by neznal slova Kristova k lásce napomínající: Milujte se vespolek, jakož já miloval jsem vás. Potom poznají, že jste moji učeníci, budete-li mítí lásku jedni ke druhým. Otče svatý, zachovej je, aby byli jedno, jako ty jsi ve mně a já v tobě, aby byli jedno. To si přál Ježíš Kristus, aby všichni vyznavači jeho byli jedno srdce, jedna mysl, jedna duše! A ejhle nastala doba rozluky! Pýcha rozbila jednotu církve! Oddělili se svedení synové od společné matky své církve. Rozkol ten rozdělil církev na západní a východní. A přece jest jen jedna církev pravá, která má pravého nástupce sv. Petra a to jest církev římsko-katolická na rozdíl od církve řecko-východní, nebo pravoslavné. Již dávno se modlí členové Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda za spojení těchto dvou církví. Zdá se, že doba se blíží. Bulhaři kloní se k nám katolíkům. Kéž by co nejdříve s námi se sbratřili u víře, jako jsou s námi sbratření slovanskou krví. Proto modleme se, podporujme hmotně ubohé Bulhary, aby co nejdříve vrátili se do pravého ovčince Kristova, kam původně byli sv. apoštolý Cyrilem a Methodem uvedeni. Kéž by příklad Bulhařů získal církvi katol. "i jiných! Jihoslovanů.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za sjednocení rozkolníků se sv. církví římskou a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852).

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methoda, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlitbou i almužnou působiti ku sjednocení rozkolníků s církví svatou.

Úmysl v březnu: Duchovní cvičení.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

BŘEZEN 1914.

Vzdávám Tobě, Jezu Kriste, slávu, čest, jehož Božství v způsobách těch skryto jest, Tobě se duše
má zcela věnuje, a ve mdlobu padá, když tě zpytuje.

Modlitba.

Ty dobrý Bože, Otče náš,
jenž všemu lidstvu vládneš,
vím, že svou ruku k žehnání
mé duši neodtáhneš.

Že udělíš mi tolik sil,
bych hříchu odolala,
že popřeješ mi milosti,
bych marně nevolala.

Ty's dobrý Otec, vím to, vím,
a proto povždy k Tobě
se duše moje utíká
jak k matce malé robě.

Věčná lampa.

Plá jasná záře u oltáře,
to věčné lampy matná záře
dnem, nocí stále v chrámě svítí,
jak maják v moři chrání žití.

Když slunce hasne na obzoru
a nikde není slyšet sporu,
vše ve spánek se tuhý noří
a věčná lampa stále hoří.

Ó věčná lampo u oltáře,
nechť chrání mě vždy tvoje záře,
nechť v životě mi stále svítí
a chrání, kam bych měla jítí.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

Při svatém přijímání.

S lítostí bolest pálí,
když k oltáři se blížíme,
touha se zmocňuje duše,
když před oltářem klečíme.

Nitro zachvátí radost,
když, Ježíši, k nám přicházíš,
zajásá celá bytost,
když, Bože, v srdci dlíš!

Petr Hluchý.

Zrádce Jidáš.

Píše *Ignát Zhdněl.*

Není nikoho mezi námi, kdo by nebyl v čase svatopostním v jakémsi neobvyklém rozpoložení mysli. V některých kostelích bývá zvykem, že visívá nad hlavním oltářem na modrém plátně namalovaný kříž, na němž jest přibit náš božský Mistr, Ježíš Kristus. Není kostela, v němž by se v této posvátné době nemodlili věřící křížové cesty; bývají kázání postní, bývají zvláštní pobožnosti, což vše dojíká hluboce naši duši. Kdo by v této posvátné době nebyl dojat, k životu dobrému povzbuzen, musil by mítí místo srdce ve svém těle tvrdý kámen.

První a nejhlavnější osobou, kterou se v postní době obíráme, na kterou ponejvíce myslíme, s kterou trpíme, doufáme a litujeme, jest Ježíš. Doprovázíme ho po celou dobu, kdy trpěl přehorkká muka. Každý jeho krok, každé slovo, vše co mluvil, konal, snášel, je nám nevyčerpatelnou látkou k úvahám, rozjímáním i k následování. Srdce jednoho každého z nás se pak občerství, nadehne, potěší.

Při utrpení Kristově byly také účastněny ještě jiné osoby. Především jest to přemilá Máti Spasitelova, Marie. V popisu umučení Páně zmiňuje se svaté evandélium ještě o jiných osobnostech, které byly spoluúčastněny. Mezi jinými zajímá každou citící duši Jidáš, který má nepěkný přídavek: »zrádce«!

Ježíš odebral se po poslední večeři do zahrady Getsemanské. Apoštolové, unavení celodenním rozčlením, brzy usnuli. Tu přišel za hluboké noci Jidáš, doprovázen zástupen a přiblížil se k Ježíšovi, by jej políbil. Ježíš pak řekl jemu: Jidáš, políbením zrazuješ Syna člověka? (Luk. 22, 47—48).

I. Proč zradil Jidáš Krista?

Co bylo pohnutkou pro Jidáše, že se tolik zapomenul, že prodal Krista, aby mohl býti zajat a vydán svým nepřátelům, zákoníkům a fariseům? Písmo svaté udává nám důvod k tomuto černému činu. Svätý evandělista Matouš píše: »Tehdy odešel ku knížatům kněžským jeden ze dvanácti, kterýž slul Jidáš Iskariotský a řekl jim: co mi chcete dáti a já vám ho zradím. A oni uložili mu dáti třiceti stříbrných? A od té doby hledal příhodného času, aby ho zradil« (25, 14—16).

Šest dní před velikonočními svátky, v nichž vydán byl Syn člověka svým nepřátelům, přišel Ježíš do Bethanie, aby navštívil naposledy svého přítele Lazara i jeho sestry Marii a Martu. Připravili mu tam večeři a Marta posluhovala. Lazar pak byl jeden z těch, kteří s ním seděli za stolem. Marie vzala libru masti z nardu pravého, dražšího a pomazala nohy Ježíšovy a dům naplněn jest vůní té masti. Tedy řekl

jeden z učenníků jeho, Jidáš Iskariotský, kterýž jej měl zraditi: proč nebyla tato masť prodána za tři sta peněz a nebylo dáno chudým? To pak řekl, ne že měl péči o chudé, ale že zloděj byl a měšec máje, to, co do něho kladeno bylo, nosil. (Jan 11, 1—6.)

Z obou tuto uvedených míst pisma svatého lze viděti, že byla hlavní příčinou hrozného skutku Jidášova: lakota, nenasytná hrabivost a chtivost peněz. Uvažujeme-li déle o tomto činu, tu zdá se nám býti zrovna nepochopitelné, že mohl apoštol Páně tak hluboce poklesnouti? Je to skutečně záhadou psychologickou, že Jidáš pokročil až ku zradě. Během století snažili se mnozí vykladači písem svatých podati vhodný výklad, kterak se Jidáš tak zapomněl a kterak stal se z miláčka Kristova jeho nejzarputilejším nepřitelem.

Současníci Kristovi, tehdy žijící židé se domnívali, že přišel zaslíbený Vykupitel, aby obnovil jejich světské panství, aby je opět učinil prvním národem celého světa. Salome, starostlivá matka dvou apoštolů Kristových, Jakuba a Jana, přistoupila ku Kristu, klaněje se a prosíc něco od něho. Mistr řekl jí: co chceš? Řekla jemu: »rci, aby tito dva synové moji seděli jeden na pravici tvé a druhý na levici v království tvém. Odpovídaje pak Ježíš řekl: nevíte oč prosíte?« (Mat. 20, 20—22.) Také Jidáš snad se domníval, že bude v království, které založí Mistr, zastávati nějaký výnosný úřad, při němž by mohl pro sebe mnoho ušetřiti a sebe důkladně obohatiti. Proto domnívají se někteří vykladači Pisma svatého, že zradiv Krista, minil jej přinutiti, aby již konečně vyplnil touhu a očekávání všeho lidu židovského a přistoupil ku založení svého pozemského království. Možná, že toto byla jedna z příčin zrady Jidášovy.

Jiní vykládají, že Jidáš chtěl si, jsa bázlivcem a boje se o svou vlastní kůži, zabezpečiti přízeň vysoké židovské rady. Nevěděl, jak záležitost Mistra skončí. Uvažoval u sebe: Kristus jest Bůh, vykonal již tolik zázraků, pomohl již tolika cizím lidem, snad pomůže i sobě. I když já jej prodám, když vy- zradím místo, kde bude možno jej po-

lapiti: beze všeho hluku, docela potichu, i když jej zavrou do vězení, z něhož by se obyčejný vězeň nevysvobodil, jemu Bohu člověku není nic nemožného. Bylo by mu hříčkou vyjiti ven a pomoci sobě. Já budu mít peníze a Kristus si sám pomůže; tak snad uvažoval u sebe Jidáš. Kdyby však přece Kristus byl zajat a nějak potrestán od vrchnosti světské, chtěl si Jidáš pro sebe zajistiti beztrestnost a po případě i odměnu své věrolomnosti a svého nepřátelství ku Spasiteli.

Jsou možné i ještě jiné výklady tohoto ohavného skutku. Jidáš již vícekrát ošidil svého Pána, jehož byl pokladníkem, bez jeho vědění; přivlastnil sobě almužny, které byly udčleny Ježíšovi od dobrodinců a přátel. Byltě Jidáš zlodějem, defraudantem, podvodníkem. Protože se mu podvod vícekrát již beztrestně povedl, doufal, že se mu povede i tenkrát, že zastrčí do své pokladny třicet stříbrných. Třicet stříbrných byla tehdy obvyklá náhrada za otroka, který byl od někoho cizího usmrcen. Kdo zabil otroka, byl podle tehdejšího zákona odsouzen jenom ku pokutě třiceti stříbrných. V tom ukazuje se nám hrozná zloba a neskončeně veliká podlost zrady Jidášovy, že za tak nepatrný obnos, za který býval obyčejně ceněn a prodán otrok, prodal svého Mistra.

Možná, že se přivtělila k lakomství Jidášově také jakási pomstychtivost, zlost, že byl ve svých výpočtech a nadějích tak hanebně zklamán. Slyšel v poslední době několikrát mluviti Pána o své smrti a proto byl Jidáš nucen vzdáti se své sladké naděje na znovuzřízení světského království, v němž by zastával nějaký výnosný úřad, v němž by se mohl lehce, bez práce a námahy obohatiti a se povznésti.

Každý hříšník prodělá mnoho, namlouvá sobě všelijaké vytáčky, vymlouvá se, nalže sobě, jenom aby nějak utišil a ohlušil své svědomí. Podobně asi činil Jidáš, dříve než se odhodlal jíti ku zákoníkům a učiniti jim návrh, že prozradí, kde by mohli nenápadně a docela potichu Krista zajati. Snad se také bál, že bude konečně přece jednou prozrazen, že vejdou na jevo všechny jeho šmejdý, podvody, klamy, krádeže,

že bude odkryt, jako lhář, zloděj, podvodník a zahanben od Mistra před svými spoluapoštoly.

Ale jest zajiště nemožno sledovati srdce tak prohnané ve všech jeho záhybech a úmyslech. Není možno připoměti sobě, jak klesal Jidáš od prvního nepatrného podvodu, v němž snad zpro-
něvěřil malinký, nepatrný obnos peněží, až tak padl, že prodal a zradil svého Mistra a Pána. Proto praví také svatý evandělista Jan: »Při poslední večeři zkormoutilo se srdce Ježíšovo a pravil: jeden z vás mne zradí. Tedy vzhledali učennici na sebe vespolek, pochybuje o kom by mluvil? I otázal se Jan Mistra: Pane, kdo jest ten? Odpověděl Ježíš: Ten jest, komuž já podám skývu omočeného chleba. A omočiv chléb, podal ho Jidášovi. A po té skývě, všel do něho ďábel.« (Jan 13, 21—27.)

II. Nejsme i my zrádci?

Nejsou-li i mezi námi mnozí lidé, které bychom mohli docela dobře pojmenovati »Jidáši« a zrádci? Bůh jest našim největším dobrodincem a přemnozí jsou mu nevděční!

V jisté zapadlé horské dědině byla hlučná svatba. Ráno byli snoubenci se všemi svatebčany přítomni mši svaté, při níž byly vykonány oddavky. Průvod šel ven z kostela. Když vyšel ženich ven, otočil se na prahu a pohroziv rukou, hlasitě zvolal zpět do kostela: dnes byl jsem zde naposledy. Nevěsta hrůzou málem omdlévala nad nevěrou a drzostí svého manžela a také všichni svatebčané byli tímto rouháním a zjevným vyvoláváním pomsty Boží velmi nemile vyrušení a někteří ihned prorokovali nějaké neštěstí, řkouce: Bůh nebývá nadarmo vysmíván! Ale když došli do domu svatebního, zapomněli při všeobecném veselí na nemilou příhodu, a nikdo o ní již více nemluvil. Svatba byla v neděli. V pondělí ráno šel ženich po své práci, byl dělníkem v uhelných dolech. Jda do práce byl pln života, žertoval s domácími a pravil, že až večer dojde z práce, budou pokračovati ve svatebním veselí. Upozornil, koho mají ještě pozvati, na koho zapomněli.

Ale nedošel domů. Doma marně a dlouho do noci na něj čekali. Právě se

chystali, že se půjdou pozeptati po známých, zda nevědí, co se stalo s mladým manželem, když tu povstal před jejich domkem hluk a otevřely se dvěře, aby vpustily do vnitř přesmutný průvod. Nesli ztuhlou mrtvolu novomanžela na nosítkách. Právě v poslední chvíli, když se již chystal vystoupiti z dolů a jeti nahoru, když pln žertů vyprávěl společníkům svým o své včerejší svatbě a vychloubal se, co učinil odcházeje z kostela, byl zasáhnut velkým kusem skály, který padl na něho a okamžitě jej usmrtil. Jeho rouhavé a opovážlivé slovo se splnilo a stalo se pravdou v několika hodinách po tom, co je promluvil. »Mlýny Boží melou pomalu, ale jistě«, říkává náš zbožný lid. Nikdy nevybízejme spravedlnosti Boží!

Každý, kdo jedná proti rozkazům své víry, kdo překročuje zákon Boží a církevní, jest vlastně také zrádcem. Za starých dob byla zrada velmi krutě trestána. Kdo zradil svou vlast, poškodil ji, byl příčinou, že spoluobčané jeho utrpěli nějakou škodu, že potkalo je nějaké neštěstí, takovému zlosynovi vypálili na čelo písmeno : P. Zrádce jmenuje se totiž po latinsku : proditor, proto vytiskli takovému nezdráci toto písmeno na čelo. A tehdy nenosovali lidé takových pokrývek hlavy, jako nyní, kdy by bylo velmi snadno čelo zakryti, že by nikdo onoho potupného znamení neviděl. V takové oškřivosti měli tehdy zrádce, že jej označili tak, aby byl po celý svůj život označen jako člověk, jímž má každý opovrhovati.

Ježíš, ač pomáhal, kde mohl, měl přece mnoho nepřátel, kteří mu usilovali o jeho bezživost. Kdyby jej, nejsvětějšího, byl zradil někdo z jeho nepřátel, kdyby jej byl vydal a prozradil, kde se zdržuje, jeho nepřítel, byl by to hrozný přečin, převeliký hřích! Všechna pokolení lidská byla by toho zlosyna odsoudila a pravým jménem jeho čin pojmenovala.

Ale tohoto zločinu nedopustil se žádný i sebe zuřivější nepřítel Spasitelův, ale spáchal jej jeho vlastní zák, učenník, který jej doprovázel na jeho apoštolských cestách a měl přecasto příležitost přesvědčiti se na vlastní oči, že je Synem božím a pravým Vykupitelem. Byl za-

jistě svědkem oné věčně věkův památné události, když promluvil Kristus k Petrovi: »od nynějška lidi loviti budeš« . . . »na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné ji nepřemohou« . . . »Tobě odevzdám klíč království nebeského« . . .

Jakou osklivostí jest naplněno srdce naše, když uvažujeme o hrozném zlobě tohoto vyvrhele lidstva, o Jidášovi? A necítíme ostnu svého svědomí, neslyšíme výčitek, které nám snad činí náš vnitřní hlas, že také my jsme někdy se pozapomněli a prodali Krista za pouhý a nepatrný mamon, za nepatrný zisk, z lidských ohledů, aby nás nepovažovali lidé za tmáře a zpátečníky?

Věru mnohdy člověk ani nechce věřit svým očím, co vše za našich dob podnikají naši nepřátelé, aby zhanobili Krista a jeho věrné. Kdesi v našich zemích měl přijeti biskup na visitaci. Sotva vjížděl do osady, vyjela proti němu celá dlouhá řada volských potahů s hnojem a úplně zatarasila cestu, takže biskupský povoz nemohl z místa a musil čekat, až se cesta uvolnila. Trvalo dosti dlouho, než se biskup vprostil z tohoto málo vonného okolí. Tak daleko jde tedy zloba našich nepřátel, že si dovolí něco podobného, což nazývají lidé rozvášní klackovitostí, klukovstvím a podobně.

Učiní li něco podobného naši odvěcí nepřátelé, neznabozi, anarchisté, snad se nedivíme, ale že i příslušníci stavu rolnického jsou stejně nepřátelští, to přece jenom nemile a nezvykle překvapí.

Když učinili vídeňští »soudruzi« demonstraci v březnu, nedivili jsme se. Jest totiž ve Vídni zvykem, že podnikají v březnu »soudruzi« pout na hřbitov, aby utčili památku padlých v březnu

roku 1848. Když tam byli nedávno, dali na hrob věnec s nápisem: »modlíš-li se, necht' tě stihne kletba! Pracuj a budeš mítí výsledek! Pamatuj si: nepomůžeš-li si sám, Bůh ti nepomůže!«

Jest zajisté mnoho zrádců mezi námi, kteří nejednají o nic hanebněji, jako kdysi Jidáš!

Konec.

Dějiny umučení Ježíšova mluví jasněji a zřetelněji, nežli staré folianty a tisícere knihy. Charaktery jednotlivých osob, vystupujících na jevišti této truchlohry, jsou tak dokonalé, tak dovedné, tak pravdivé, že by toho nedovedl žádný umělec.

Povšimli jsme si dnes sobě jenom jediného Jidáše, jemuz se všeobecně říká: »Zrádce!« Zda není výstražným příkladem, až kam dovede člověka zloba, hřích, slabost a zbabělost?

A na druhé straně zříme, kterak umírá Ježíš Kristus s bezpříkladnou silou, neklesá, nepoddává se ani v největším utrpení. Nic nedovede zlomit jeho síly, ani sama smrt. V plném vědomí, že umírá za spásu lidstva, za lepší jeho budoucnost, v pevné naději, že nežil nadarmo, že nauky, které hlásal, s ním nezaniknou, v jistotě budoucího vzkříšení, odevzdává Ježíš duši do rukou svého nebeského Otce a volá: »v ruce tvé poručím ducha svého!« (Luk. 23, 46.)

Jdeme i my v boj s touž odvahou, s jakou chodili k mukám první učenníci a první vyznavači Kristovi! Podobně bojujme pro jeho učení, pro jeho víru i my, dnes žijící! Kéž Kristus jest naším pánem, naším vládcem a pak bude také jednou naším odplatitelem! Odmění nás stonásobně za vše, co jsme pro slávu jeho jména vykonali!

Je sladko pod Tvou ochranou.

Je sladko pod Tvou ochranou,
Maria, Matko Boží,
chei ruku Tvoji pomocnou,
necht láska má se množí.

Je sladko pod Tvou ochranou,
ó Paní, nebes květu,
buď stále těšitelkou mou,
se nese píseň z retů.

Je sladko pod Tvou ochranou,
když klid se z duše trátí,
neb pokyneš jen rukou svou
a mír se v duši vrátí.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

Mexiko.

Přeložil Fr. B.

(Pokračování).

Dějiny jeho objevení.

Jak poznali Evropané tuto krásnou zemi? Sotva se usadili Španělové v 16. století na západoindických, od Kolumba objevených ostrovech San Domingu a Kubě, pokračovali ve svých výzkumných cestách dále na západ.

V roce 1517. spatřili americkou pevninu, poloostrov Yúkatan, a s údivem hleděli na kamené chrámy a paláce na pobřeží. Následujícího roku vyslal místodržící na Kubě svého synovce Juana z Grijaľvy, aby prozkoumal nově objevené pobřeží. Obyvatelé Yúkatanu dali se s cizinci do obchodu a zaměňovali jim ochotně za železné nástroje a skleněné ozdůbky zlato, drahokamy a velmi uměle dělané nádoby. Španělé viděli všude známky mocného, spořádaného státu, jenž se jmenoval Mexiko a jeho císař Montezuma. S hrůzou přišli na svých cestách na stopy strašných obětí lidských.

Na Kubě způsobily jejich zprávy neobyčejné vzrušení. Ihned bylo usneseno vyzbrojit loďstvo a nově objevené země obrátiti od hrozného modlářství ke křesťanství a podrobiti je koruně španělské. Nemálo přispěla ovšem k provedení tohoto rozhodnutí také touha po slávě a bohatství. — Osmnáctého února 1519 opustilo za mlhavé noci jedenácte lodí tiše přístav v Kubě. Byl to Ferdinand Cortez, jenž vytáhl v čele 440 Španělů a 220 Indianů dobýti nových zemí. — Velasquez, místodržitel na Kubě, určil jej za vůdce výpravy; jelikož se však Cortez obával, že by mohl býti ještě v poslední chvíli sesazen, ujel tajně s nevyzbrojeným loďstvem. Když Cortez po několikadenní plavbě přistál na neznámém pobřeží, — byl to ostrov Cuzamil, — nalezl tam zaježatého mnicha jménem Agvilara. Pocházel z jedné španělské lodí, která se před osmi lety na blízku ztroskotala. Jeho druhové byli obětováni pohanským bohům, jemu pak hrozil v brzkou tůž osud.

Doraziv na mexickou půdu, dal Cortez svým vojínům sedm rozkazů, jež

svědčí o dobrém duchu jeho čet: že nikdo se nesmí rouhati Bohu nebo jeho svatým, proti svému soudruhu použití zbraně, leda v boji proti Indianům, nikdo nesmí sáhnouti na dívky, spojence urážeti, potřeby vojenské prohráti, bez dovolení pleniti, nebo nedovolenou kořist si vzíti. Aby znemožnil ústup, dal spáliti své loďstvo až na jeden koráb. Brzy se mu postavili na odpor Indiani z Tabasca. Jejich vojsko, jež sám Cortez odhadoval na 40.000 mužů, nemohlo odolati hrůze, kterou šířila děla a jízda, a prchlo, zanechavši na bojišti 220 mrtvých. Druhého dne podrobili se jim Kazikové a darovali mezi jiným Španělům více otrokyň. Jedna z nich, domorodá Mexičanka, nazývaná od svých krajanů Malincha a od Španělů Doña Marina, prospěla potom velice Cortezovi důkladnou znalostí zvyků svého národa. Zdá se, že se tu poprvé dověděl bližší zprávy o vysočině Anahuac s jejími velikými, lidnatými městy, o Mexiku a jeho císaři.¹⁾

Rychle se rozšířila zpráva o této vítězné bitvě. Přijel vyslanec mocného císaře Montezumy s drahocennými dary zlatými a stříbrnými. Španělé žaslí právě tak velice nad dovedností Mexičanů vyjadřiti obrázkovým písmem, co jim bylo nápadným na cizincích, aby to mohli zaslati svému císaři, jako Mexičané nad koni, kterých ještě nikdy neviděli, a nad hřměním děl a jejich účinkem. Cortez dal totiž své nepatrné armádě prováděti válečné pohyby, aby Mexičanům imponoval.²⁾

Brzy přišlo druhé a třetí poselství s dary vždy skvělejšími, aby byli Španělé pohnuti k návratu. Avšak obdržené drahocenné poklady jenom dráždily dobytvačnost bělochů, zvláště když se dověděl, že četné kmeny jsou nespokojeny s tyranskou vládou císaře mexického. Tonakové pozvali Španěly k sobě na návštěvu, aby s nimi uzavřeli spolek.

Nejprve navštívili Cempoallu. Španělové dorazili přes krajinu, plnou nej-

¹⁾ Spillmann, In der Neuen Welt, str. 54.

²⁾ Weiss, Weltgeschichte, 7. sv., str. 252.

bujnější květeny, do tohoto květinového města, které ji přijalo co nepřátelštěji. Ve všech místech, jimiž táhli, nalezali Španělé zbytky čerstvých obětí lidských, stěny a oltáře byly potřísněny čerstvou krví, obětní kameny a nože z pazourku, jimiž ubohým obětem otvírali prsa, aby z nich vyrvali srdce, ležely na svém místě. Většinou mrtvol chyběly ruce a nohy, jež byly snženy od Indiánů. Španělé pozorovali s hrůzou tyto chrámy. Tím, že Cortez na jedné straně poukazoval Španělům na to, že jsou od samého Boha povoláni učiniti konec těmto děsným ukrutnostem a na druhé straně obracel jejich zřetel na bohatou kořist, jež jim kynula, dotkl se jejich nejcitlivějších stránek, totiž jejich nadšení pro víru a jejich chtivosti, a rozohnil je k rekovně udatnosti.¹⁾

Tonakové byli získáni pro křesťanství, a tak Cortez se rozhodnul vyhledati císaře Montezumu v jeho daleko vzdáleném hlavním městě Tenochtitlanu (Mexiku), aby jej získal pro křesťanství a jeho říši přivedl pod španělskou nadvládu. V srpnu r. 1519 vyrazil Cortez, sesílen o 1000 Tonaků, nestaraje se pranic o varovné hlasy, proti hlavnímu městu. Nejprve musela být republika Tlaskala krutým bojem podrobena; stala se pak nejvěrnějším spojencem dobyvatelů. Ve své zprávě císaři Karlu V. praví Cortez o Tlaskale: »Veliké a podivuhodné je to město, větší a lépe opevněno nežli Granada, je také mnohem lépe zaopatřeno chlebem, ptactvem, zvěří, říčními rybami, zeleninou a jinými znamenitými potravinami. Ve městě jest veliké tržiště, kde se schází denně přes 30.000 lidí, jako prodavači, nebo kupci, kromě mnohých malých trhů pro zvláštní části města. Viděti zde také klenoty ze zlata, ze stříbra a drahokamů, a zvláštní druh ozdob z perí tak krásné pracovaných, že jich nelze nalézti na žádném jiném tržišti světa. Jsou zde holičské krámy a lázně, zkrátka nalezá se zde v každém ohledu dobrý pořádek, policie, a velmi rozumný a praktický lid, že se mu nevyrovná ani nejlepší národ v Africe. Vláda je těž jako v Benátkách, Janově a Pise, neboť není zde vlastního vládce nade všemi, nýbrž jest mnoho

vládců, a ti všichni bydlí v hlavním městě, kdežto venkovské vesnice zabývají se zemědělstvím.« — Tři týdny zůstal Cortez v pohostinské Tlaskale. Při odchodu připojilo se k jeho výpravě 6000 bojovníků jako dobrovolníci. V Cholule, nejbližším lidnatém a průmyslovém městě, které přijalo Corteza zpočátku přátelsky, vypuklo na podnět Montezumy spiknutí proti bílým mužům, čili »bohům«, bylo však objeveno a přísně potrestáno, a Cholula musela holdovati Karlu V.

Již blížili se Španělé hlavnímu městu říše; ještě jednou přišli poslové od Montezumy a slibovali veliké dary císaři Karlovi i Španělům; zároveň zakázal si císař Montezuma příchod cizinců do Mexika, neboť prý všichni jeho poddaní jsou ve zbrani, do hlavního města vede prý pouze jedna úzká cesta, a jest tam nedostatek potravin. — Avšak muže, jako byl Cortez, nebylo tak snadno odvrátiti od plánu jednou pojatého; má prý od svého mocnáře vyříditi osobně Montezumovi jistý rozkaz, nesmí prý se obrátiti tak blízko hlavního města, aniž by s ním císař naložil jako s ničemným člověkem; nedostatek potravin prý mu nevádí, neboť Španělé jsou prý zvyklí spokojiti se s málem.

Tu povolil Montezuma; vira, že cizincové jsou bohý, zbavila jej obezřetnosti a ráznosti. Nové poselství zvalo Španěly do Mexika, a tito táhli rychlými pochody po široké vojenské silnici k velikému jezeru. Jak tu zaslí Španělé nad množstvím měst a vesnic, nad krásou a úrodností země! »Náš údiv,« praví očitý svědek Bernal Diaz, »doustoupil opravdu vrcholu, co tak vysoko, pyšně a velebně týčily se věže a domy města ve svém massivním způsobu kamenné stavby vzhůru z vody; ba dokonce mnozí z našich lidí tvrdili, že všechno to, co vidí, jest jenom sen. Ne méně byl údiv Mexičanů; cesta nelsačila pojmuti množství lidí, kteří vybihali ven, aby nás viděli, a my se mohli sotva hýbati. Kromě toho bylo viděti všechny věže a chrámy plny diváků, a celé jezero bylo plno lodic, jež byly obsazeny zvědavci. A nás, kteří jsme na to všechno hleděli a těmito nesčetnými davy lidí táhli, nás byla

¹⁾ Weiss, str. 254.

LOUKA u Znojma: Průčelí kostela.

hrstka¹⁾ 450 mužů a měli jsme dosud plnou hlavu výstrah Tlaskalů před lstivostí Azteků! — Táži se: Byli kdy mužové, kteří tak smělý, odvážný kousek podnikli?²⁾

Po celý týden byli Cortez a jeho druhové co nepřátelštěji hostěni v hlav-

robiti a učiniti nás vasaly (poddanými). Poněvadž přicházíte od východu slunce, tak nemůžeme podle toho všeho, co o svém velikém králi vypravujete, souditi jinak, nežli že on jest náš dědičný vládce, jehož praotec se kdysi vystěhoval s námi na východ, a to tím jistěji,

LOUKA: Presbytář kostela.

ním městě říše Azteků. Velice jim prospěla pověst u Indiánů žijící, že kdysi tu zemi opanoval bílý muž, jménem Quecalkoatl. Inka (název Indiánů jihoamerických, též panovníků) pravil: Vždycky jsme měli za to, že jeho potomci jedenkrát přijdou tuto zemi pod-

protože dle vašich zpráv máte již dávno o nás vědomost. Můžete tudíž býti ujistěni, že vás budeme poslouchati a zástupce tohoto velikého panovníka jako knížete si vážiti.²⁾ — Při té příležitosti poznali Evropané poprvé tabák.

¹⁾ Weiss, str. 274.

²⁾ Weiss, str. 276.

„Po jídle,“ vypravuje Bornel Diaz, »podaly se panovníkovi tři krásně malované a pozlacené rourky, které byly naplněny ambrou a jakousi bylinou, jež se jmenuje tabák. Když přestalo jídlo a bylo po zpěvě a po tanci, zapálily se rourky, načež on vypouštěl z úst kouř.“¹⁾

V hloubi otfásl se Cortez, když vstoupil do nádherného chrámu a spatřil na obětním kameni sebou cukající lidská srdce. Jakkoliv se prokazoval Montezuma tak přátelským a štědrým k cizincům, přece nedůvěřovali Španělé svému postavení; tolik hostů muselo se státi posléze obtížnými; rovněž se zdálo Španělům, že v chování Mexičanů nastala změna. K tomu přišla tajná zpráva, že jeden místodržitel císaře mexického zachoval se zřejmě nepřátelsky proti Španělům ve Vera Cruz, a že bylo zabito několik křesťanů. Od té doby jest prý veta po více, jakoby Španělé byli bohy, a na místo vážnosti nastoupilo prý naprosté opovrhování, vzdor a zpupnost. A nyní dostali Španělé veliký strach: jsou prý v tomto pevném městě uzavřeni jako v nějaké síti a kleci. Montezuma potřebuje pouze zbořit most a zameziti jim dovoz potravin a vody a jsou úplně zničeni. Ústup jest rovněž nebezpečný, neboť Mexičané prohlásili by jej za útěk a začali ihned boj.²⁾

Okamžitě rozhodnut donutil Cortez císaře Montezumu, aby se odebral jako rukojmě do jeho zajetí, by tak svým životem ručil za zachování pokoje. Když zajatí náčelníci, účastnivší se přepadnutí ve Vera Cruz, označili jako vlastního původce toho císaře, dal Cortez k odstrašujícímu příkladu náčelníky upáliti. Montezuma musel v okovech přihlížeti jejich popravě, později však zacházelo se s ním jako se zajatcem se vši poctou. Cortez způsobil potom, že Montezuma složil poddanskou přísahu císaři Karlovi V. před svými předáky a vybidnul své věrné, aby učinili totéž. Učinili to se smutnou tváří. Toto holdování odůvodnil Montezuma před svými předáky předpovědí, že prý jednou přijdou bílí mužové od východu, kteří jsou povoláni převziti vládu a učiniti konec

říši Mexičanů: patrně jest tím míněn král španělský, jehož poddani jsou bohy (tajles).³⁾

Na důkaz uznání císaře Karla dal Cortez sbíratí po celé říši dary. Montezuma daroval za tím účelem poklad svého otce, a nasbíralo se toho tolik, že se toho Španělům ani ve snách nezadalo. Když však Cortez naléhal na odstranění lidských obětí a dal konati veřejné křesťanské bohoslužby, byli tím Indiáni nanejvýš rozhořčeni, a Španělové byli neustále v nebezpečí života.

Zatím uslyšel místodržitel Velasquez, jenž vyslal Corteza, o bohatství zlata v Mexiku a vyslal silné loďstvo s více než tisícem mužů, aby zajaly Corteza jako rebela. Domorodci postřehli brzy úmysl přichozích; postavení Cortezovo zdálo se ztraceno. S pouhými 70 muži spěchal Cortez proti nově přibylým, zvítězil nad nimi při nočním přepadu a přemluvil poražené, aby se dali do jeho služeb.

Hrozivé zprávy mísily se však do vítězného jásotu; celá říše že jest ve zbrani, lodí spaleno, těch 140 Španělů v hlavním městě uzavřeno a v největší nesnázi. A nyní nastala doba nejroztříštěnějších bojů. Španělé, blízcí smrti hladem, pokusili se ve vši tichosti opustiti město, kolem dokola obklopené jezerem. Ústup jejich byl zpozorován a cesta přes mosty odříznuta. Čtyři sta Španělů a 4000 s nimi spolčených Tlaskalů padlo za živa nebo po smrti do rukou nepřátel. Dosud žije v lidu památka na onu strastiplnou, smutnou noc. Těm, kteří unikli, zastavilo ohromné vojsko cestu. Po pětihodinném boji zdálo se, že jsou ztraceni; tu spatřil Cortez nepřátelského vojevůdce, a za ním národní prapor Mexičanů. Podařilo se mu velitele zabít a praporu dobytí. Tím byli Indiáni tak zmateni a zděšení, že se jejich vojsko v divém útěku rozprchlo a navzájem se zašlapávalo. Padlo prý na 20.000 Mexičanů. Přes toto vítězství byl by býval Cortez ztracen, kdyby mu nebyli zachovali věrnost spojení Indiáni s Tlaskaly, nedbající lákání ostatních kmenů.

Následovala nová výprava proti Mexiku, jež byla spojena s neménším

¹⁾ Weiss, str. 277.

²⁾ Weiss, str. 279.

³⁾ Weiss, str. 281.

nebezpečnostvím, protože pořád vzrůstal počet nepřátelských válečníků. Přes 100.000 Indiánů padlo v neustálých bojích na souši i na vodě. Teprve když také mnoho tisíc obležených zemřelo hladem, vzdalo se město. Španělové ukázali se podle příkazu ve všech bojích šetrnými a lidskými, nemohli však zabrániti, aby Indiáni s nimi spojení nedopouštěli se děsných ukrutností a nevrždili bezbranné ženy a dítky.

Tak podlešlo císařství Azteků po hrdinském odporu, ne tak střelbě Španělů, jako jejich duševní převaze. Počet mrtvých dlužno přičítati méně střílné zbraní, jako spíše rozvzteklosti Indiánů, kteří se mstili na Aztecích za jejich kruté utlačování. Císařství toto zasloužilo zajetí, neboť nikde v dějinách nevyskytlo se hroznějších obětí lidských a lidojedů.
(Příště dále).

Jest jedna . . .

Jest jedna krása nejskvělejší,
jest jedna krása nejvyšší —
toť úcta k Matce nejsvětější,
a k Tobě, milý Ježíši.

Jest jedna láska nejvěrnější,
jest jedna láska nejvyšší —
zapřít city své lásky vnější,
a cítit jen Tebe, Ježíši!

Jest jedna víra nejvřelejší,
toť víra v Tebe, Ježíši —
mučedníků nejčestnější
sbor hlásá v Tvoji ve říši.

Jest jedna pravda nehynoucí,
smrt Tvoje — za nás, Ježíši, —
že Tvoje tělo, pro nás mroucí,
na kříži pnělo ve výši.

Jest jedna naděj' — plamen vroucí,
jež zachvacuje srdce v plam —
toť život nikdy nehynoucí,
jež Ježíš Kristus zjevil nám.

FR. KURINA-BLATNICKÝ.

O pomoz, Máti!

O pomoz, Máti, v těžké chvíli
a odvrát chmurný mrak,
když neštěstí se na nás žene
a slzy kalí zrak.

Zuš boly, jež nám srdce tíží,
když k Tobě prosit jdem,
ó pomoz nám, ó Matko Boží,
a boly naše vem.

Ó pomoz, Máti, dětem sirým,
svou lásku dej nám znát,
když znaveny jsme v světa víru.
jim lásky své chtěj přát.

Před Tebou čelo každý sklání,
když luncy září svit,
to krásné „Zdravas“ prozpěvuje
a jde se pomodlit.

Ó pomoz, Máti, v těžké chvíli,
když duše vzlétne výš,
a přijmi prostou modlitbičku
a žaly v srdci ztiš!

A. M. KADLČÁKOVÁ.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

(Pokračování).

6. Chrám Šalomounův.

Třebas byl David mužem podle srdce Božího, nesměl přece Bohu nejvyššímu stavěti chrámu, protože život jeho většinou krvavými válkami vyplněn byl. Toto vyznamenání dostalo se synu jeho Šalomounu, nejmoudřejšímu a nej-

pokojnějšímu všech králů. Neméně než sedm let potřeboval Šalomoun k tomuto podniku, projevuje tu nejvyšší moudrost s největším bohatstvím. A přece všechn ten lesk a nádhera vynaloženy pro místo, kde spočinula archa úmluvy, jež byla jenom obrazem, stínem, nedokonalým

znázorněním nejsv. Svátosti, která přebývá na našich oltářích.

Duše má, která se nyní živým chrámem a živou svatyní Boha nejvyššího máš státi, jest tvé srdce očistěno, ozdobeno, posvěceno, by netoliko sláva Páně, ale sám Pán slávy tvůj dům naplnil a tu u tebe zůstal? Můj Bože, vroucně touží srdce zvolati se Šalomounem: »Vystavěl jsem dům k přebývání tvému, přepevnou stolicí svou na věky« (III. Král. 8, 13.) Ale bohužel, přecasto jsem, místo abych ozdobil duši k tvému přijetí, hřivnu tvé milosti nechal nepoužitou, místo bych s ní získal onen stupeň slávy, jež jsi mi od počátku dáti zamýšlel. Božský Spasiteli, dokonej ty sám ve mně, co nemohu vykonat; měj slitování se mnou! Sešli Ducha svého a srdce mé obrozeno bude, i obnovíš tvářnost země (Ž. 103, 30.)

2. V jaké úpravě chce Král slávy viděti srdce mé? Nejen paprskem věčného, nestvořeného světla mám býti osvícen, nýbrž samo slunce spravedlnosti vzejde v srdci mém! Ne obraz, ale podstatu svatosti mám přijati, ne archu úmluvy mám dostati, ale účtyhodnou záruku mé spásy a mé věčné blaženosti mám přijati. Jestli Šalomoun sedm let potřeboval k stavbě kamenného chrámu, neměl bych aspoň hodinu obětovat, abych ozdobil srdce, jež má brzy se státi živým chrámem vtěleného Boha? Nuže, duše má, rozněť svou horlivost, rozplameň v srdci svém nejvroucnější lásku k Bohu, odlož roucho hřísnosti a slabosti a oblec se v okrasu a v čest té, kteráž od Boha tobě jest, slávy věčné (Bar. 5, 1.)

3. Co se dalo kdysi, když chrám byl posvěcen? Toť předobraz toho, jak duši svou máš připravit, když Král slávy se snižuje, by vešel k tobě. Když archa úmluvy měla býti přenesena, starší israelští shromáždili se, aby dokázali účast srdci svých na této slavnosti, a vysílali vroucí modlitby k Bohu, že žár jejich jen málo se lišil od ohně stravujícího mnohonásobné dary Pánu přinášené. I ty živ v srdci svém žár plamenné lásky, bys hodně přijal pravou archu úmluvy. Má býti vyvoleným příbytkem Onoho, jehož rozkoší jest, býti se syny lidskými. Spoj všechny síly,

touhy a náklonnosti své, bys se klaněl Králi nejvyššímu; nechť modlitba tvá a povzdechy tvoje vystupují jako kadidlo před tváří jeho. Zvláště mu přines jako obět zápalnou všelikou hříšnou náklonnost, kterou jsi posud choval v odporu s jeho božským zákonem. Především však mu obětuj své srdce, po němž tvůj Pán a Bůh tolik touží, nechej je jako dokonale obět zápalnou ztrávit se úplně v plamenech jeho božské lásky.

4. (Po svatém přijímání.) Duše má, nyní, když jsi tak šťastna, že máš svého Boha, nyní, když srdce tvé v pravdě trdnem Nejvyššího se stalo, neměla bys s větším právem se Šalomounem zvolati: »Což domnívati se máme, že vpravdě Bůh bydlí na zemi? Můj Bože, jestliže nebe a nebesa nebes obsáhnouti tebe nemohou, čím méně dům tento srdce mého?« (III. Král. 8, 27.) A přece, Pane, věřím pevně a nezvratně, že v milosrdenství svém jsi se snížil, vejíti v srdce mé, protože všechny mohutnosti duše ohlašují mi přítomnost tvou. Nauč mne, bych tě důstojně chválil a velebil; nauč mne, bych ti v stálé, nezměnitelné věrnosti sloužil, ustavičně na tebe myslel a celý svůj ostatní život tebe vroucně miloval. Můj Bože, vím, že jsem bázliv, slab a nerozhodný, ale důvěřuje ve všemocnou tvou milost doufám, že dobrá svoje předsevzetí zachovám; neboť dnes jsem přijal v srdci svém milosrdenství tvoje, posvětil stanu svého nejvyšší. (Ž. 45, 5.)

7. Početí a narození Panny Marie.

Od věčnosti Pán Ježíš, Syn Boží, ustanovil, že se lidem daruje. V přehojné lásce své chtěl jim nesmírný poklad svého těla nejsvětějšího dáti jak v nepochopitelném tajemství svéno Vtělení, tak i v nevýslovné, libezné Svátosti oltářní. Nebylo-li záhodno, aby věčný Bůh pro tak vzácný poklad si připravil příbytek svatý, nevinný, oddělený od hříšníků, vyšší nad nebesa? (Žid. 7, 26.) Nebylo-li záhodno, by Beránek Boží, jenž se pase mezi liliemi, si za obydlí stvořil duši, jejíž čistota by závodila s neposkvrněností andělů, jejíž láska by plála ohnivěji jako serafinů, jejíž hluboká pokora ji povznášela na nejvyšší vrchol vši cti a slávy, jaké tvor

schopen jest? Ano, tento svatostánek byl připraven, od věčnosti zřízen a od starodávna, prve než země učiněna byla, byl postaven v srdci Oné, která od první chvíle svého neposkvrněného početí obdařena byla tak hojnou čistotou, dokonalostí a láskou, jaké neměl žádný tvor; bylať zvolena za nevěstu Nejvyššího. Kdo jest tímto dítkem posvěceným, při jehož narození začal svítati jasný den milosti a vykoupení pokolení lidského? Kdo jest Ona, která vychází z rukou svého Tvůrce jak proud vody z ráje (Sir. 24. 41.), aby vylila dlouho očekávané požehnání na zemi nemající pokoje. Viz a uvaž, duše má, tuto čistotu archy úmluvy, tento svatostánek, jež Nejvyšší posvětil, toto dítko požehnané, již v něžném věku obdařené všemi poklady přírody i milosti, aby si zajistila lásku nejvyššího, a duchům nebeským byla k obdivu, se kterým ji již nyní dítko vyvolené vítají a ji za svou královnu uctívají.

2. Proč to dítko šťastné tak vými-
nečně vyznamenáno a povýšeno bylo? Ne k jinému účelu, než aby ve svém čistém těle nosilo tutéž všemohoucí bytost, která dnes má vejíti do srdce mého. Věčný Bože, ty toliko měříš výsost, se které sestupuješ, bys se ubohým lidem daroval; v tomto svatém a omilostněném dítku, v tomto zázraku své milosti jsi představil jasný vzor oné čistoty a svatosti, se kterou ti mám při příchodu tvém vstříc vyjítí. Jak mne upokojuje a ponížíje tento příklad! Dej, Pane, by její zásluha i její modlitba za mne se přimlouvaly!

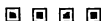
3. Maria, ona zahrada zamčená, studnice zapečetěná (Píseň 4, 12.), již nezkalil nikdy ani stín nedokonalosti, neváhala celou svou bytost věnovati a obětovati tomu, pro jehož obydlí byla stvořena. Jak hluboko vnikla do vznešených dokonalostí jeho nesmírné velebnosti, jak se klaněla tomu, jež ji do samoty uvedl, aby sám mluvil k srdci jejímu. Jak ochotně poslechla božský hlas velcí, by zapomněla na lid svůj a na dům otce svého, aby v zátiší sloužila Nejvyššímu a jenom jeho

milovala! (Žalm. 44, 11.) Tu zůstala vyvolená svatyně věčného Slova, oddělená od tvorů, pohřížená v stále rozjímání jeho božských dokonalostí, do nichž hlouběji vnikla než nejvyšší Cherub. Tu se roznitila láskou a toužila po příchodu toho, jež byl více žádoucím duši její, jako žádoucím všechněm národům (Agg. 2, 8.). Tu zářila jako hvězda jitrní uprostřed mlhy, jako měsíc plný ve dnech svých svítí, a jako slunce stkvoucí, tak Maria stkvěla se v chrámě Božím (Sir. 50, 6.)

4. (Po sv. přijímání.) Maria v samotě, pohřížena ve slast nazírání, od svého narození cizí všelikému citu, jež by ji na chvíli odvrátil od Boha, rostla každou hodinu v dokonalé lásce k svému Tvůrci, proniknutá vděčností za mimořádnou milost, která ji přivedla na svatou horu a k stánku Božímu, obětovala se Nejvyššímu. Všichni skutkové její jako slunce jsou před obličejem Božím, a oči jeho bez přestání patří na cesty její (Sir. 17, 16.) Každý den postupovala v poznání a lásce Boží; stále úžeji spojovala se duše její s božstvím, srdce její bylo rozniceno nejvřelejším zanícením oddanosti a vděčnosti, jaké znají jenom ti, kdož Pána toliko milují.

O Maria, jak jsi byla moudrá v mládí svém, jak bylo rozniceno srdce tvé, když jako ohněm ztrávená vzdychala po tom, v němž požehnání býti měli všichni národové! Jest to vpravdě týž, jehož jsem dnes přijal, jehož velebnost duši mou účtou a nadšením naplňuje, k jehož početí tě připravovaly dlouholetá samota, rozjímání a modlitba! Královno Serafinů, proč se nemohu přítomnému v duši mé klaněti s těmitěž city, jaké tvé srdce naplnily?

Ach, nejsem hoden takového štěstí, takové blaženosti. Svatá Panno, miluj Ho za mne, klaněj se Mu za mne, a vypros mi svou mocnou přimlouvu milostí, by nebeský host zkoumal a zkoušel mne, mé ledví a mé srdce zapálil oním ohněm šířajícím, jež tak vřele plápolal v tvé duši čisté! (P. d.)

Ve starém chrámu.

Unaven prací celého týdne,
v den sedmý spěchám v Boží chrám,
v ty zdi tak staré, však věčně vlídné,
tam k zbožným klekám modlitbám. —
Vše dávné, staré stojí tady,
památných lavic velké řady —
varhany rektor starý ladí —
všechno zde, všechno jako v mládí.

Monstranci zlatou kněz vzhůru zdvihá,
pokojnou duši zřít v klidné tváři —
též moji duši opouští tíha,
hostie bílá v monstranci září;
ministranti zvonky lesklými zvoní,
Bohu se davy křesťanů kloní,
jenž z tajemné hostie
svou milost v lid svůj vylíje.

Již slední stařec ze chrámu spěchá,
já dosud klečím, sám a v zadumání —
ach, jaká milá, neznámá těcha
vzbuzuje v srdci mém nové vzplání;
a neznámý mi šeptá duch:
Ten chrám, toť starý tvůj jest druh,
zde vzpomínka tě mnohá z mládí
k úvahám nutí, k úvahám svádí.

Tak pohřížen jsa v svoje zadumání,
nezřel jsem ani, že se šefí již,
že proužek světla v mystické tmání
ozáří někdy — sochy — kříž —;
A světlo věčně temným leskem
ozáří stěny rudým bleskem —
klekání hlas již zvonu zněl,
já na svět celý zapomněl.

Ó Bože, Bože, zde vše tak krásné,
a já tak na Tě zapomněl —
kéž plamen víry, jenž v srdci hasne,
zase by jsem zlatým atkvěl!
Ó Jezu Kriste, božské Ty robě,
jak často hřešil jsem proti Tobě,
však teď bych pro Tě chtěl i mřít,
teď věčně Tebe chtěl bych ctít!

Tys Ježíš Kristus, Syn Boha Otce,
chceš navždy s námi přebývat,
Ty, sám Bůh mocný, nechal's se krotce
od Židů bít a poplvat — —
Ty věčný, svatý, změněn v podstaty,
opustil's trůn svůj na nebi zlatý,
pro naše hříchy, pro naše pýchy
zemřel's na kříži, Ježíši tichý!

S oltáře světlo tajemné září,
já unesen jsa citů směsicí —
povstávám s dlažby a s jasnou tváří
chvátám již lodí k ulici;
v hlavě mi blučí citů melodie,
že na oltáři sám Bůh svatý žije! —
Ó kouzelná ty chrámu poesie,
tvá něha v duši nový život líje.

FR. KUŘINA-BLATNICKÝ.

Rány nejsvětějšího Srdce.

Rozjímání od Mgr. Dra. Rudolfa Zháněla.

II. Srdce nevinné.

A vylévali krev nevinnou.
Žalm 105, 38.

Patriarcha Jakob měl dvanáct synů,
z nichž mu byl nejmilejším Josef
pro čistotu mravův; ale bratři nenáviděli
ho. Když poslal ho jednou otec za nimi,
aby je navštívil, kde pásli stáda, jali
ho, uvrhli do prázdné cisterny a pro-

dali za třicet stříbrných kupcům ma-
diánským. Tak přišel Josef do Egypta,
kde opět pro krivou obžalobu uvržen
nevinně do žaláře, až ho Farao otud
dal vyvésti.

Josef, jak praví sv. Ambrož (v knize
o Josefovi), byl předobrazem Božského
Spasitele, který rovněž jsa prost vši
viny byl vězněn, před soud postaven a
odsouzen k smrti.

Provázíme dnes v duchu Srdce Ježíšovo nevinné, kterak trpí za nás, když vedou Spasitele jako zločince s hory Olivetské do města Jerusalema, ač viny na něm nenalézají, odsuzují ho k přehořké smrti kříže; pozorujeme Srdce jeho nevinné, kterak snáší všechna muka tak tiše a pokorně, a učme se od něho těmto ctnostem.

Předmětem rozjímání o Srdci nevinném budiž:

- A. Nespravedlivý ortel Annáše a Kaifáše.
- B. Tichost a pokora Ježíšova.

Srdce Ježíšovo, nevinná oběti za hříchy naše, smiluj se nad námi! Ježíši tichý a pokorný Srdcem, učiň srdce naše podle Srdce svého.

A.

»Kdož z vás trestati mne může z hříchu?« tázal se Božský Spasitel nejzarytějších nepřátel svých (Jan 8, 46), a nevěděli, jak by odpovíděli. Hledali polapiti ho ve slovech, ale nepodařilo se jim.

Když dověděli se, že Ježíš vzkřísil Lazara z mrtvých, »tehdy sešli se nejvyšší kněží a Pariseové a pravili: Co učiníme, nebo tento člověk činí mnohé divy? ... Jeden pak z nich, jménem Kaifáš, který byl toho léta nejvyšším knězem, řekl jim: Vy nic nevíte, aniž myslíte, že užitečno jest nám, aby jeden člověk umřel za lid, a ne aby všecken národ zahynul ... A protož od toho dne myslili, aby ho zabili.« (Jan 11, 47.—53.)

Soudcové již předem ustanovili, že Ježíš zemřítí musí, aby pak alespoň poněkud lid oklamali, svolali vysokou radu, předvedli svědky a tvářili se, jako by chtěli souditi.

Vhodným nástrojem byl jim zrádný Jidáš, který věděl, kam Ježíš se ubírá. »Co mi chcete dáti a já vám ho zradím? A oni uložili mu dáti třicet stříbrných.« (Mat. 26, 15)

Již běře se zrádce s hloučkem pochopů na horu Olivetskou. »Kohokoliv políbím, Tent jest; držtež ho a vedte opatrně,« praví jim. A přistupuje k Mistru, líbá jeho tvář řka: »Zdráv buď, Mistře!« Ježíš však odpovídá: »Příteli, nač jsi přišel? Políbením zraňuješ Syna člověka?«

I vychází dobrý Spasitel vstříc svým pochopům, nechává se jimi spoutati a vésti do města. Jediné slovo jeho sice dostačilo, že klesli jako bleskem omráčení k zemi, ale Ježíš chce, aby se naplnila písma.

Smutný průvod vrací se do města, kdež zastavuje se nejprv v domě Annášově. Annáš tázal se Ježíše po jeho učennících a učení. Odpověděl mu Ježíš: »Já zjevně mluvil jsem světu, učival jsem vždycky ve škole a ve chrámě, kde se Židé scházejí, a tajně jsem nic nemluvil.« Na slova ta dal mu jeden ze služebníků políček.

Annáš poslal pak Ježíše svázaného ke Kaifášovi, nejvyššímu knězi. Tam sešli se zákonníci, kněží a starší lidu a hledali krivého svědectví proti němu, aby ho na smrt vydali; ač přistoupilo velmi mnoho falešných svědků, nemohli přece nic naleznouti, neboť svědectví jejich se nesrovnávala. Na konec přišli dva falešní svědkové a pravili: »Tento řekl: Zbořím chrám tento a ve třech dnech ho zase postavím.«

Čtěli tím — stavíce se, jakoby neporozuměli výroku Kristovu — obžalovati ho ze zločinu nejhoršího, jakoby byl pomýšlel ztroskotati chrám jerusalemský.

Tu povstal nejvyšší kněz a otázal se Ježíše: »Neodpovídáš ničeho k těmto věcem, které tito tobě vyčítají.« Ale Ježíš mlčel, věda, že vysoká rada šlapouc nohama všechno právo a spravedlnost, již dávno odsoudila ho k smrti.

Opět otázal se ho nejvyšší kněz řka: »Zaklínám tě skrze Boha živého, abys nám pověděl, jsi-li Ty Kristus, Syn Boha živého?« Dí mu Ježíš: »Ty jsi řekl, jáť jsem. Ale pravím vám, od tohoto času uzříte Syna člověka, sedícího v pravici moci Boží a přicházejícího v oblacích nebeských.«

Tehdy roztrhl kníže kněžské roucho své řka: »Rouhal se, což ještě potřebujeme svědků? Aj nyní jste slyšeli rouhání, co se vám zdá?« Oni pak všichni odsoudili Jej a řekli: »Hoden jest smrti.«

Ortel nespravedlivý vysloven, srdce nejnevinější odsouzeno k potupné smrti. Přišel Ježíš na svět, aby povolal především ztracené syny israelské, srdce jeho

šlechetné bilo každým úderem pro lidstvo, plálo k nim láskou nevýslovnou, a za to odměňují se mu trestem smrti.

B.

»Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem« (Mat. 11, 29.), pravil

ZVĚSTOVÁNÍ PANNY MARIE.

(25. března).

Ó Srdce Boha našeho, Srdce nejčistější, nejnevinnější, jak krutá jest rána, která Ti tuto jest zasazena nevděkem lidstva a národa Tvého vyvoleného!

Božský Spasitel a naplnil skutky po celý život svůj, obzvláště pak v době umučení svého, když nevinně odsouzen byl k smrti.

1. Jak ušlechtilé jeví se při nevinném odsouzení tichost Srdce Ježíšova.

a) Jak laskavě má se dobré to Srdce Ježíšovo ku zrádci Jidášovi! Přísně káral

Z počátku ovšem, dokud Jidáš od zradného úmyslu mohl ustoupiti, řekl Ježíš: »Běda tomu, skrze koho Syn člověka zrazen bude.« Rekl to, chtěje Jidáše spasitelnou bázni naplniti, aby ustal a

Kristus v zahradě Gethsemanské.

Kristus fariseje a zákonníky pro jejich nepravosti; jmenoval je pokrytci, obilnými hroby, plemenem ještěřčím. Proč nedomlouvá tak přísně Jidáši, který mnohem těžšího hříchu se dopustil?

Škola B. S. P. 1914.

se napravil. Nyní, když již zradu vykonal, netresce ho tvrdými slovy, předvidaje jeho brzká vnitřní muka a zahynutí, aby nepřivedl ho k zoufalství. Věděl, jak mu potřebí bude víry v ne-

vyvážné Boží milosrdenství, až procitne jeho svědomí; a toto své milosrdenství chtěl mu odhaliti při posledním potkání. Proto dí: »Příteli, nač jsi přišel; Jidáš, políbením zrazuješ Syna člověka?« Ó ty nevýslovně dobrotivě a tiché Srdce Ježíšovo!

b) Svatý Petr, neohrožený vyznavač Božství Ježíšova a nadšený pro Mistra učenník, chápe se meče, aby Ho obhájil a utíná služebníku Malchovi ucho. Mistr dobrotivě napomíná ho, pak dotýká se ucha a uzdravuje služebníka veleknězova. Opět nový důkaz tichého Srdce; chtěl napravit přehálení Petrovo a utišiti vztek žoldnéřů. Zástup přichází na něho se zbraní, a On jim jde milosrdenstvím vstříc! Malchus vztáhl ruku, aby ho polapil, Ježíš vztahuje ruku, aby ho uzdravil, dobrodiním odpálci zločin.

Řídně se i my příkladem jeho, abychom stali se dítkami toho, který velí vycházeti slunci nad dobrými i zlými, dešť sesílá na spravedlivé i nespravedlivé.

c) Proti všemu právu a obyčeji opovážil se prostý biřič, kterýž nikdy do jednání soudního zasahovati nesmí, kárati Krista Pána, ba dáti mu políček. »Tak odpovídáš nejvyššímu knězi,« obořil se na mírného Mistra a udeřil ho svoji svalnatou paží přes milostnou tvář. Byl to skutek velmi nespravedlivý, k němuž biřič neměl ani nejmenšího práva. Annáš měl pokárati drzého služebníka; ale neučinil tak. Pán Ježíš pak pravil jen mírně: »Mluvil-li jsem nepravdu, dokaž mi to; mluvil-li jsem pravdu, proč mne tepeš?« Krásná to odpověď, svědčící o nebeské trpělivosti a tichosti dobrého Ježíše; čím srdce jest plno, tím oplývají také i ústa.

2. Ale nejenom vzácnou tichost, nýbrž i nejhlubší pokoru projevilo Srdce Ježíšovo při nevinném svém odsouzení.

a) S velebnou vážností šel Kristus Ježíš Jidáš a jeho zástupu vstříc, pokojně tázal se jich: »Koho hledáte?« Odpověděli: »Ježíše Nazaretského.« I odvětil jim: »Já jsem!« Postoupili zpět a padli na zem. (Jan 18, 4.—6.) Dovedl tu Pán svou všemohoucnost; jediné slovo stačí, aby je všechny porazil. Pak ale podává jim ruce a nechá

si je svázati. Jak veliké to ponižení Srdce Ježíšova, jak nevýslovná to pokora, když připouští, aby svaté ruce jeho svázány byly provazy!

Když Oza vztáhnul nešetrně ruku k arše Hospodinově a zadržel ji, rozhněval se Hospodin, porazil ho pro tu všetečnost, že umřel (II. Král. 6, 6.) Zde vztahuje bezbožný zástup ruce své na Syna Božího, a On pokorně se jim poddává!

Rozjímaje o umučení Páně vypravuje sv. Bernhard o jistém králi, jenž šípem byl proklán. Než vytáhli šíp z rány, prosili ho lékaři, aby se dal svázati, ježto by i nejmenším hnutím mohli se velice uškoditi a padnouti v nebezpečí smrti. Ale král odpověděl: »Nesluší spoutati krále; svobodná a svrchovaná jest moc jeho!«

»O králi králův! — volá tu sv. Bernhard (trakt. o umučení hl. 4.) — jak jest tu zkrácena tvá moc a svoboda! Ty sám máš moc vázati a rozvázati, a jsi spoután potupnými okovy! Ale z milosrdenství stalo se, žeš se dal spoutati, abys nás vysvobodil z bídý naší!«

b) Bylo to výronem naprosté libovůle, že dovedli pochopově spoutaného Ježíše k Annášovi; veleknězem byl Kaifáš, proto Annáš neměl pražádné právomoci Ježíše souditi. Nicméně Ježíš na otázku jeho dává mu odpověď (sr. Jan 18., 19.—23.), a tak opět projevuje svou pokoru.

c) Božský Spasitel stojí před nejvyšším knězem Kaifášem a vysokou radou. Přivádějí proti němu podplacené falešné svědky, ale výroky jejich se rozcházejí; Božský Spasitel vída, že tuto mluví jen zaslepená vašeň, mlčí ke všemu, až se tomu diví všickni. Teprve vyzván byv jménem Božím od nejvyššího kněze, dává odpověď, ukazuje takto pokorně, kterak poslušni máme býti vrchnosti a představených at dobrých at zlých.

d) Kterak jasně září hluboká pokora Nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše, an stojí před soudem nespravedlivým!

Syn Boží, všemohoucí Tvůrce a Vládce nebes i země, nejsvětější, na němž není poskvrny ani hany, nejdobrotivější a nejlaskavější, který všem jen dobře činil, stojí před soudem za-

slepeným neskrutitelnou záští! Stojí před nimi jako nejhorší zločinec; jeho ruce dobrotivé, které všem jen žehnaly, nemocné uzdravovaly, malomocné očišťovaly, hluchým sluch, slepým zrak navracovaly, všude pomáhaly, jsou spoutány nemilosrdnými tuhými pouty! Božský Spasitel jest cílem jejich pomluv, posměchu, lání, potupy, ano i nejprostší služebníci smějí ho dle libovůle své týrati.

»Nemá podoby ani krásy; viděli jsme ho . . . pohrdaného, nejposlednějšího z mužů, muže bolesti, znajícího nemoc; jako skrytý byl obličej jeho a potupený« (Isaiáš 53, 2. 3.)

»Já pak červ jsem a ne člověk: pohanění lidí a povrhel obce« (Žalm 21, 7.)

»Hříchu neučinil, aniž jest nalézena lest v ústech jeho; když mu zlořečili, nezlořečil, když trpěl, nehrozil, ale vydával se soudicím ho nespravedlivě« (1. Petr. 2, 22. 23.)

»Ponižil sebe stav se poslušen až k smrti kříže« (Sv. Pavel.)

O nepochopitelná pokoro Srdce Ježíšova! Ten, který proniká srdce a ledví lidská, kterému Bůh odevzdal veškeren soud zde na světě, před jehož soudnou stolicí státi bude jednou všechno lidstvo, před nímž všichni účty skládati budou, stojí nyní pokorně, když vynáší se nad ním nespravedlivý ortel. Zda lze něco srovnati s takovou pokorou, zda lze pomysliati většího ponížení?

Z á v ě r.

„Lide můj, což jsem učinil aneb v čem jsem byl těžek tobě? Odpověz mi. Že jsem tě vyvedl ze země egyptské a z domu sloužících vysvobodil jsem tebe (Micheáš 6, 3), ty jsi mne odsoudil ke smrti«, tak rmoutí se a kvílí nevinné Srdce Ježíšovo, bezprávně k smrti odsouzené, nad zavrženým národem israelským. Učinilo, aby vzešel lidu jeho den milosti a spásy, oni pak odplácejí jemu tím, že přivolali noc nevýslovného zármutku a neslýchané nespravedlnosti.

Pojďte sem lidé pyšní a slávy chtiví, kteří holedbáte se svou domnělou spravedlností! Sem pojďte všichni, kteří jen na to myslíte, abyste vážnost svou rozmnožili a v očích lidu velikými se zdáli! Zde můžete poznati zlobu pýchy své.

Neboť za pýchu vaši snáší nevinné Srdce Kristovo potupu a křivé odsouzení! O my bídní hříšníci! Za naši pýchu trpí Srdce nejslechetnější nevýslovné ponížení a jest posměchem nevzdělaného lidu.

Ale uvažme, zda nenakládá svět bezbožný doposud podobně se Srdcem nejsvětějším? Až doposud vystupují proti němu falešní svědkové, utrhají, pomlouvají, klnou, zlořečí mu. Či slovo bylo kdy tak převráceno, jako slovo Ježíšovo? Či kniha byla tak zneužívána, jako evangelium jeho? Či zákon jest tak rušen, jako zákon jeho? Či služba jest tak zlehčena, jako služba jeho? Či srdce jest tak uráženo, jako Srdce jeho? Či vyznávači jsou tak nenáviděni, jako vyznávači jeho? V našem, jak se říká, osvíceném, ale viry a mravnosti prázdném století, za hanbu, za zločin téměř se počítá býti nábožným křesťanem! Dosud vydává svět křivá svědectví o Ježíši a jeho Srdci, a dle nich ho soudí.

Ale doposud platí také proroctví Davidovo (Žalm 2, 1—5): »Proč se zbouřili národové a lidé smyslili marné věci? Postavili se králové země, knížata sešla se v jedno proti Hospodinu a proti Pomazanému jeho volajíce: »Roztrhejme svazky jejich a vrzme od sebe jho jejich.« Ale Hospodin, jenž přebývá v nebesích, směje se jim, a Pán posmívá se jim. Bude mluvit k nim v hněvu svém a v přehlivosti své zkormoutí je.«

Nábožní ctitelé Srdce Ježíšova shromažďují se však kolem Církve, matky své, uctívají Srdce nevinné modlitbou a následující jeho ctností. Nedají se od nikoho svěsti marnými slovy (Efes. 5, 6).

Velebíme, o Ježíši, Tvé pokorné a tiché Srdce, nevinné ke smrti odsouzené, děkujeme Tobě, že dávaje nám je za příklad nejen mocně nás vybízíš, abychom je následovali, nýbrž i svou pokorou, tichostí a tolikým pokořením nám cestu ukazuješ a urovnáváš. O jak jsme byli nemoudří a nevděční! Jak daleko jsme zabloudili z cesty pravé! Odpust nám! Od této chvíle, kdy uvažovali jsme bolestné rány Tvého nevinného na smrt odsouzeného Srdce budeme Tě následovati tichými a pokornými srdcem, abychom nalezli pokoje a spásy.

O přesladké Srdce Ježíše, dejž at Tě milujeme vždy více a více.

Panně Marii.

Zdrávas, Panno spanilá,
Matko naše rozmilá,
rač se s trůnu nachýlit,
vinu naši usmířit.

Zdrávas, Panno líbezná,
miluje Tě, kdo Tě zná,
ó dej nám též lásku svou
a buď naší přímluvou.

Budiž štědrá v potřebách,
když duch bloudí v těžkých snách,
ať každické soužení
v úsměvy se promění.

Když nás zlý duch chce tu svěst
přispěj, Panno, ty nás vést,
zapuď s duší hříchu mrak,
osviť zatemněný zrak.

V těžkou chvíli při nás stůj,
bolům mile ulehčuj,
ať nás zbaví věčných vin
Tvůj přemilý Ježíš, Syn!

V dálné kraje . . .

V dálné kraje duše moje
letí v touze za tebou,
do dlaní svou hlavu klade,
bolest svírá duši mou.

Z očí vřelé slzy tekou,
volně kanou po líci,
a na srdce rozbourené
prudce tiskne pravici.

Zdá se mi, že vyletí mi
bolné srdce ze hrudi,
když se bol a kruté žaly
v nitru mojim probudí.

Duše moje unavena,
srdce žalem krvácí,
a přec k tobě, miláčku můj,
zpět se zase navrácí.

Navrací se k tobě tiše
ve vzpomínkách každý den,
v srdce bolem rozechvěné
volá zašlé lásky sen.

A. M. Kadlčíková.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

Založení nové missijní stanice Teganfu v Číně.

Je tomu právě osm let — píše missionář z řádu Františkánů, P. Zeno Moeltner, — přišli ke mně v Teganfu, kde jsem právě konal missie, tři mužové s prosbou, abych je přijal do církve katolické. Na otázku, odkud jsou, jmenovali místo, kam ještě žádný missionář ani katechista nebyl přišel. Jmenovaná dědina byla od tehdejšího mého bydliště nejméně dvacet hodin vzdálená a bylo možná se tam dostat jenom na krkolomných horských cestách na mezcích schválně k tomu vycvičených. Na mou další otázku, jak se o katolickém náboženství dověděli, odpověděli, že v rozmluvě s jinými slyšeli, že katolické náboženství je dobré. Neměl jsem k nim zpočátku velké důvěry, ježto právě toho

času v oněch krajinách velké tlupy povstalců se potloukaly a loupežemi, drancováním a zhářstvím krajinu znepokojovaly. Mandarini podnikali na ně se svými vojáky časté honby a mnozí z lupičů byli uvrženi do vězení.

Mezi těmito chycenými zločinci vydávali se mnozí za křesťany, aby se naší ochrany mohli dovolávat. Proto jsem i těmto třem mužům nedůvěřoval. Minili vážně křesťanství přijati, anebo byla jejich žádost pouze záminkou, aby tím směleji krásti a loupiti mohli? Přes to dal jsem je na svém missijním domku dobře pohostiti, poskytnuv jim dostatek masa i vína. Ale cizinci odmítli oboje a spokojili se chlebem a zeleninou. Napadlo mi tedy, že snad náleží nějaké sektě, která požívání masa a opojných nápojů zapovídá. A tak tomu také bylo; všichni tři náleželi sektě jménem „Hu-

ancido“, jejižto členové věří ve stěhování duší a se domnívají, že umrtvováním a vůbec dobrými skutky si zde na světě vymohou přednost, aby po smrti jako mandarini, vysocí úředníci, císařové neb králové, podle stupně svých zásluh na tomto světě se zase objevili. Zdržují se úplně masitých pokrmů a opojných nápojů, jakož i některých druhů zelenin a skládají před svými představenými, kteří je několikrát do roka navštěvují, jakési vyznání hříchů. Za pokání ukládá se jim peněžitá pokuta, která se používá k vydržování představených a k rozšiřování a podporování sekty. Občejně poznají jim jejich nejvyšší představený již za živobytí stupeň a hodnost, kterou po smrti budou mít. Někteří z těchto nově obrácených řekli mi později, že to již přivedli na hodnost budoucího velkomandarina druhé třídy.

Jelikož jsem jim pořád ještě nedůvěřoval, a čas a okolnosti se mi nezdály býti příhodnými, abych jim ihned nějakého učitele nebo katechetu poslal, propustil jsem jich určitě je, že jim pokud možná nejdříve pošlu katechetu, který je blíže s účelem a pravdami katolického náboženství obeznámí. Kdyby však mysli, že katoličtí missonáři jsou jen na to, aby jejich hádky a spory urovnávali, anebo dokonce aby na jejich nepřátelích se mstili, že jsou velice na omylu. Mužové spokojili se s tímto vysvětlením a odešli.

Po nějakém čase poslal jsem jim katechistu. To byl první krok, kterým křesťanství v okrese Le-u bylo zavedeno. A dnes, po osmi letech, jest tam 12 malých sice, ale pevně založených katolických obcí se 400 křesťany a 700 katechumeny čili čekatelů křtu svatého. Mezi těmito obcemi jsou některé, které mohou jiným sloužiti za vzor, na př. osada Manšuiuien. Tam si křesťané na vlastní útraty postavili pěknou prostrannou kapli a slušný domek pro kněze. Každoročně ukládají ze svých příjmů jistou částku stranou, aby svému missonáři pojistili živobytí a za duše v očistci mohli dáti sloužiti mše svaté. Ačkoli jsou v čas žní v neděle a svátky od zákazu těžkých prací osvobození, zachovávají nicméně příkázání církevní

velmi přísně, tak že v tyto dni ani žádných nákupů nečiní.

Mezi sebou a se svými pohanými sousedy žijí ve stálém míru a pokoji, jsou u nich pro svou poctivost a upřímnost v jednání a obchodě všeobecně vážení a nejednoho z nich pohnuli svým dobrým příkladem, že přijal křesťanství. Hned po svém obrácení poslali velmi nadaného hocha do katechetické školy v Cínaenfu, aby se tam důkladně ve všech pravdách katolického náboženství vyučil. Hoch naučil se čísti nejenom v náboženských učebnicích, které jsou tištěny starými čínskými písmeny, ale také v učebnicích, které jsou tištěny písmeny evropskými. Tento způsob psaní vynalezl apoštolský vikář msgr. Cosi v severním Šantungu. Tomuto způsobu psaní lze se snadno naučiti, poněvadž má spořádanou abecedu a jako v evropských řečech z písmen hlásky a slova tvoří, kdežto čínská spisovná řeč pro každé slovo zvláštní známku má. Počet těchto známek páčí se na 80 tisíc, tak že celý věk lidský nestačí, aby se jim někdo naučil.

Zmíněný hoch předčítá křesťanům v neděle a svátky kapitolu buďto z Ná sledování Krista od Tomáše Kempenského anebo biblických příběhů a naučil také jiné tomuto umění, tak že nyní i mnozí jiní náboženské knihy ve své vlastní lidové řeči čísti mohou. Horlivost v modlitbě těchto křesťanů je velmi příkladná. Stává se velmi zřídka jen, že by někdo předepsanou společnou ranní a večerní modlitbu během roku několikrát opomenul. A přece trvají tyto modlitby velmi dlouho na př. k večerní modlitbě náleží: Anděl Páně, krátké vzbuzení víry, naděje, lásky a lítosti, přípravná modlitba, vyznání hříchů, modlitba díky, Otčenáš a Zdrávas Maria, vyznání víry, modlitba prosebná, modlitba k sv. andělu strážnému a sv. patronu, Zdrávas Královno, Loretanská litanie, modlitba za dobrou smrt, modlitba k sv. Josefu, modlitba za biskupa, kněze, zemřelé rodiče, příbuzné a dobrodince, modlitba za zemřelé a modlitba závěrečná. Mimo to přidává se k těmto modlitbám v březnu pobožnost k sv. Josefu, v květnu k Panně Marii, v červnu k Božskému Srdci Páně, v říjnu svatý

růženec a v listopadu pobožnost za duše v očisti. Společná ranní modlitba je o něco kratší a méně se podle svátků, které na ten neb onen den připadají. V neděle a zasvěcené svátky trvá ranní a večerní modlitba mnohem déle a není-li missionář přítomen, předčítá představený obce něco z některé duchovní knihy a místo mše sv. koná se křížová cesta. Při odpolední pobožnosti předčítá se katechismus, modlí se růženec a loretanská litanie a konají se modlitby za zemřelé a modlitby spolkové. Modlitba obyčejného křesťana trvá v neděle a svátky téměř 5 hodin a všechny pobožnosti konají se kleče. Tato horlivost v modlitbě nově obrácených křesťanů, kteří před krátkým časem byli ještě modlo-lužebníky, zahanbuje zajisté mnohé katolíky v Evropě, kteří se pokládají až za příliš pobožné, jestliže v neděle a svátky slyšeli tichou mši svatou. Jakou horlivost tito křesťané dávají na jevo, jedná-li se o obrácení jiných, zvláště jejich příbuzných, ukazují následující příklady.

Jistý otec stal se s dvěma svými ženatými syny a svými vnuky křesťanem; ženy však jeho snů nechtěly křesťanství přijati, což starého muže velmi mrzelo. Ježto všecko napomenutí a všechny prosby byly marny, uložil si horlivý otec rodiny za povinnost každý týden třikrát se postiti a každý den tři růžence se modliti a sice tak dlouho, až by se obě jeho snachy obrátily. Jeho horlivost byla podrobena dlouhé tvrdé zkoušce. Pět plných let vytrval při svém předsevzetí a svědomitě vykonával, co si byl uložil, až konečně jeho přání se vyplnilo. Po pěti letech dožil se radostného dne, ve který obě jeho snachy přijaly křest svatý.

V jiné rodině zase byli již všichni domáci křesťany vyjma manželku. Tato žena nejen se vzpírala státi se křesťankou, ale přemlouvala i svého muže a své dospělé děti, aby odpadli. Nepodařilo se jí to sice, ale domácímu míru byla její tvrdošijnost velmi na ujmu. Konečně upadl muž do těžké nemoci. To ji postrašilo. Ve strachu o jeho život učinila slib, že se stane křesťankou, jestliže Bůh na životě jej ponechá. Bůh prosbu její vyslyšel, muž z těžké nemoci

se pozdravil. Žena vyplnila svůj slib, dala se vyučiti a pokřtěna a je nyní horlivou křesťankou.

Avšak jako není růží bez trní, tak není ani v čínských missiích pěkných úspěchů bez pronásledování. Také těmto křesťanům bylo zpočátku od pohanů mnoho příkoří trpěti. Nejprve jim spíláno a vyhrožováno, později nedali si pohané ujíti žádné příležitosti, aby jim mohli škoditi. A když i to se jim zdálo býti málo, neštíteli se ani veřejných násilností, tak že jsem častěji u příslušného mandarina ve prospěch křesťanů musil zakročiti. Od té doby se poměry poněkud zlepšily, ale bez menších útisků a příkoří není nikdy.

Nyní máme u nás 203 sirotky; nových přibýlo 36, zemřelo v minulém roce 28. Na výchovu a výživu všech našich sirotek vydal jsem v minulém roce 5500 korun, z toho připadá na jednoho sirotka asi 25 korun ročně; je to sice poměrně málo, ale vzhledem k jiným našim vydáním na katechisty, školy, kostely, semináře, nemocnice a p. velmi mnoho.

Hojných žní pro nebe docílili v minulém roce moji katechisté. Pokřtiti 3412 umírajících pohanských dětí. To jest nyní zajisté tolikéž andlíků a přimluvčích u trůnu Božího, kteří nejen na naše missie, ale i na jejich dobrodince pozhnání Boží svolávají.

Horlivost katolických Indiánů.

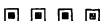
Naše missijní stanice — píše P. Heřman Schuler missionář v Idaho v severní Americe — je zasvěcena Božskému Srdci Páně a může býti dokladem, jak blahodárně pobožnost k Božskému Srdci na mysli zdejších domorodců, divokých to kdysi Indiánů, působí. Naši Indiáni tuto pobožnost velmi často, aspoň jednou za měsíc, a velmi rádi konají. Mám vůbec za to, že žádný Indiánský kmen v celé severní Americe vykonává své náboženské povinnosti nejeví takovou horlivost jako naši Indiáni. Na př. letos v měsíci červnu, od slavnosti Božího Těla do neděle po slavnosti Božského Srdce Páně měli jsme 1600 sv. přijímání. Z toho připadl jen nepatrný počet na bělochy. Z Indiánů, kteří přistoupili tehdy ke stolu Páně,

pocházeli mnozí z krajin až sto mil vzdálených a přišli jedině za tím účelem, aby se slavnosti Božského Srdce Páně, která se zde každoročně s obzvláštní okázalostí koná, účastnili.

V naší škole máme nyní 36 chlapců, mezi nimi několik bělochů, ostatní jsou plnokrevní Indiáni anebo smíšenci. Všichni jsou hodní a zbožní, při tom čilí a veselí a dělají nám mnoho radosti.

Poslední neděli přišel k nám mladý muž a prosil, aby ve víře katolické byl vyučen. Pochází z Anglie a je protestant, jako jeho celá rodina. Na vyšší škole naučil se latinsky a francouzsky, později

však dostal od svého otce místo na kterémsi vystěhovaleckém parniku a tak se dostal do severní Ameriky do Portlandu. Ježto se mu však na moři nelíbilo, odešel přede dvěma lety tajně z Portlandu. Od několika neděl má místo na blízké indiánské farmě, nedaleko naší missijní stanice. Příkladný, křesťanský život našich Indiánů, který bezmála každodenně na vlastní oči vidal, učinil naň hluboký dojem. Soudil, že v katolické církvi působí nějaká nadpřirozená síla, která tyto divochy v době tak krátké proměnila. Tato okolnost přivedla ho k úmyslu, státi se také katolíkem.

Zahrádečka malá...

Zahrádečka malá,
mnoho však v ní kvítí,
z něhož Matce Boží
vínky vždy chci víti.

Vínky kolem hlavy
a kol jejích skrání
z kvítků těch chci víti
nebeaké své Paní.

Nebeské své Paní
i jejímu Synu
z kvítků prostých vínky
každého dne vinu.

Zahrádečka malá —
srdce moje vřelé,
Kristu, Jeho Mátí
patří ono celé!

Kříž v poli.

Za dědinou na kopečku
v poli kříž tam stojí,
kdo se k němu utíkává,
tomu bol se zhojí.

Kristus s něho dolů shlíží,
v oku mír mu plaje,
a pod jeho něžným hledem
každé srdce taje.

Byť by srdce jako kámen
tvrdé a zlé bylo,
před pohledem na tvář Krista
vždy se obměkčilo.

Ku kříži tam za dědinou
ráda duše spěchá,
neboť vždy tam bol i trudy
srdce svého nechá.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

Sv. Benedikt, patriarcha řeholnictva na Západě.

(Ke dni 21. března.)

Na sklonku V. stol. zaniká Západní říše římská a trosky její dostávají se v plen barbarským podrobitelem. Rozpadnutí státního celku zhoubně působí na vnitřní stav bývalé veleříše. neutešený již od dob Augustových a měrou nejvyšší dokonává jeho úpadek. Sedmi-

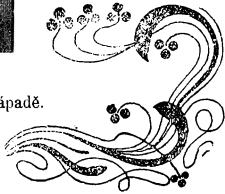
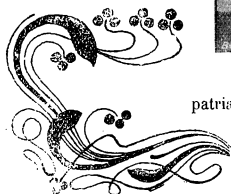
pahorkové město podobá se zpuchřelé, hnilobou prosáklé budově, jež zatopena kalem hříchu a nejhoršími neřestmi, nepevně stojí na půdě, kde cit pro čest a mravnost dávno již utuchl. Ani církev není ušetřena zhoubného vlivu rozvrácené společnosti římské a bludařství, ba

namnoze i nekázeň objevují se v ní v takové míře, jako snad nikdy před tím. Stav řeholní, přední opora její klesá, vlny Ariova učení tím směleji narážejí na lodičku Petrovu, usilující ji potopiti — a všeliké hlasy volající po nápravě vyznívají na marno.

tak když ne o mnoho utěšenější poměry nastaly na sklonku věku pátého a všeobecně žádáno nápravy, jako za nástroj této vůbec a znovuzřízení pokleslého stavu řeholního zvláště, vyvolil Bůh muže ctihodného života, jehož jméno bylo Benediktus, t. j. Požehnaný.

SV. BENEDIKT,
patriarcha řeholnictva na Západě.

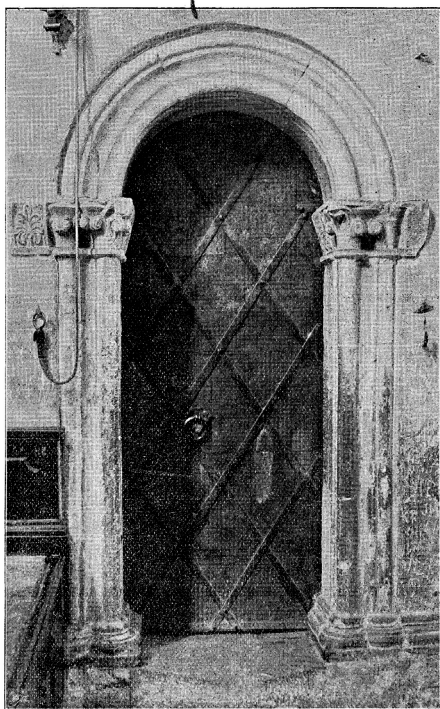

Zdálo se, že vrátily se doby Octaviána Augusta, kdy hřích a všeobecná zchátralost hnala národ římský v neodvratnou záhubu. A jako tenkrát, v posledním okamžiku takřka před pádem, Bůh na svět poslal jednorozeného Syna svého Ježíše Krista, aby novým zákonem, zákonem lásky, lidstvo spasil:

Narodiv se léta 480 v italském městě Nursii z rodu šlechtického, dán byl do Říma na studie. Tam však — jak píše životopisec jeho sv. papež Řehoř Veliký — vida mnohé řítiti se do propasti neřestí, sotva nohou do světa vkročiv, vztáhl ji na zpět, aby snad také sám z jeho marnosti okuse, náhlým

pádem nezahynul.« Opovrhnuv tedy vědami a zřeknuv se světa, v útlém věku uchýlil se »vědomě nevědom a moudře neučen« na poušť subjacenskou, kdež v jeskyni osamocen 3 léta strávil v rozjímání a umrtvování, [znám jsa toliko

jeho svatém životě a zázračných skutcích rozšířila se po celé zemi. V klášteře vikovarském, mnoho slyšíce o jeho dokonalosti, zvolili ho opatem, když pak bratři nechtěli se podrobiti nezvyklé kázni, ba usilovali o jeho bezživotí,

LOUKA: Dveře do sakristie.

mnichu Romanovi, jenž mladistvého poustevníkaездеjšími potřebami opatroval. Prozrazen byv pastýřům té krajiny, vyučoval mnohé z nich víře a mravům s takovým úspěchem, že zdaleka přicházely k němu zástupové a pověst o

opustil se světec zázračně objeviv úklady, a vrátil se na poušť subjacenskou.

Opět hrnul se k němu z blízka i z daleka lid, žádaje poučení a přiváděje mu pacholíky na vychování. Nejprdnější rodové římsí svěřovali své ratolesti

muži božímu, o němž šla po kraji jedna řeč a jehož skutkům divili se mnozí. Stále vzrůstající počet učenníků, kteří povždy umínili sobě dlíti v blízkosti Benediktově, způsobil, že z nehostinné pouště subjacenské povstalo krásné údolí, v němž pod dozorem světcovým vzkvétalo dvanácte klášterův, z nichž v každém bylo 12 mnichův a jeden opat.

Po třicet let blahodárně působil sv. Benedikt v Subjaku, že — jak sv. Řehoř Veliký podotýká — »celá krajina tamější daleko široko se rozlítla v lásce k Pánu našemu Ježíši Kristu, a mnozí opustivše světský život pod lehkým jhem Vykupitelovým krotili tvrdé šíje svých srdcí«. L. 529 musil však opustiti krajinu subjacenskou, jeho příčinlivosti vzdělanou, pro úklady kněze Florentia, jenž světcí záviděl jak slávy, tak zdárného ovoce jeho práce. Uchýlil se pak sv. Benedikt s některými učedníky na horu Monte-Kassino, kde potěv pohanské modly a zbořiv chrám Apollonův, na místě jejich vybudoval proslulý mateřinský klášter řádu benediktinského, který dle slov papeže Urbana II právem má býti považován za hlavu všech klášterů, »neboť odtud vyprýštila se ze srdce Benediktova zbožnost řeholního řádu jako z rajskeho pramene«.

Jako v Subjaku, tak i na Monte-Kassinu proslavil se sv. Benedikt mno-

hými zázraky, uzdravuje nemocné, křise mrtvé a moc maje nad zlými duchy. Svou laskavostí a lidumilností stal se dobrodincem celého kraje a ohnivým slovem zástupy obracel ke Kristu. Jeho klášter stal se semeništem víry a ctnosti, v něm vznikla věhlasná řehole benediktinská, z něho vzešla dvě veliká světla Sicili a Gallii (nyn. Francii) v sv. Placidovi a sv. Maurovi, kteréžto učenníky poslal sv. Benedikt do zemí těch, aby hlásali evangelium Kristovo a šířili řád benediktinský. —

Té zvláštní milosti bylo dopráno sv. Benediktovi, že viděl duši své sestry sv. Školastiky, kteráž byla představenou ženského kláštera na úpatí Monte-Kassina, v podobě holubice vznášeti se k nebesům. a že sám předpověděl bratřím svoji smrt. Píše o tom sv. Řehoř: »Šest dní před svou smrtí dal si připravený hrob otevřiti Brzy na to uchvátila ho prudká horečka, jež svou hroznou palčivostí rychle tráвила jeho síly. Když pak den ode dne nemoc se horšila, dal se šestého dne od svých učenníků donésti do oratoria. Tam se posilnil na svůj odchod Tělem a krví Páně, a opíraje slabé své údy o paže učenníků, maje ruce k nebi pozdvížený, stál zpřímá, a modle se vypustil duši, dne 21. března r. 543 v 63. létě věku svého a pohřben byl vedle své sestry sv. Školastiky. (D. p.)

Božské Srdce.

Zázehem Tvoji veleby,
hle, člověk žízni po nebi
a stoupá k Tobě blíž a blíž —
a sladším je mu každý kříž.

Ó Srdce svaté, očist duši,
ať už se k Tobě přivine,
ať nic je z blaha nevyruší:
co brání mu, ať pomine!

Největší Srdce, Srdce Boha,
Ty nebi, zemi kraluješ;
kž kraluješ po všechem čas
nad námi, Srdce, Spáso spás!

Petr Bluhý.

Zdrávas buď!

Zdrávas buď, ó Panno mocná,
zdrávas buď, ó Maria,
nedej zhynout v proudu žití,
k Tobě volám, Matko, já!

Zdrávas buď, ó Paní naše,
k stanu svému vždy nás veď,
k Tobě nech mou duši plouti,
vldným okem na mě hleď!

Zdrávas buď, ó Panno svatá,
dítkem svým mne nechej slout,
ve Tvou říš tam nad hvězdami
nech mne jednou spočinout!

A. M. Kadlécková.

Na útěku před tureckými hordami.

Východ jedné bulharské vesnice. — Původní dopis od P. Ivana Boneva.

(Pokračování).

K polednu musil jsem se zastavit, jelikož mé rozbolavené nohy nechtěly mne dále nésti. Sedl jsem si k vodě blízko mlýna, a jal jsem se pomoci trnů, jež jsem cestou nasbíral, propíchávati puchýře na nohou. A když jsem vodu z nich vytlačil, pocítil jsem značné ulevení. Umyl jsem si pak nohy a asi hodinku si odpočinul. Zotaviv se poněkud, ubíral jsem se dále.

O dvou hodinách dorazil jsem do Ilimenli a našel tam skutečně několik rodin z Ak-Bunarů. Byly to však rodiny pravoslavné. Moje, katolické, jak mi bylo řečeno dorazily dále až k vesnici Lalkovo, hodinu cesty k východu. Dal jsem se proto na cestu, brašnu v ruce, ručníci na rameni a patnáct balíčků s ostrými patronami v kapsách. Krajina pozůstávala z malých údolí a četných návrší stromy porostlých, kde křížuje na sta stezek. Úplně jsem zbloudil a myslím, že bych byl musil noc v lese ztráviti, kdyby mne nebyl najednou právě v příhodném okamžiku, kdy jsem se obrátil zády od svého cíle, zpozoroval z daleka nějaký hoch, který mne poznal a ze všech sil zvolal: »Otče, otče, my jsme tady!« Poznal jsem hoča toho po hlase. Ihned jsem se zastavil a povzděchl si: Slava ti, Bože (Chvála P. Bohu!) A vskutku, byli naši na blízku. Sedl jsem na osla, jež přivedl hošík k potoku napojit, a před noci ještě jsem slavnostně vjel do Lalkova, kde mne s výkřiky radosti přijali.

Nežli jsem šel spát, zosnovali jsme se starostou Lalkova, jenž, jak se zdálo, byl rozumný a rozhodný muž, plán na obranu. Mimo to sestavil jsem pro den příští malou výpravu, která by nás zpravila o stavu naší vesnice a zachránila nejcennější předměty z našeho kostela.

VIII. Naše pokusná výprava do Ak-Bunarů. Žalostná podivánka na naší právě hořící vesnici.

Zaopatřili jsme si koně a 24. července ráno odjeli jsme se svými šesti katolíky, dobře vyzbrojenými. Bylo nutno

vyžádati si souhlasu důstojníkův v Derventu umístěných a zpraviti o tom hlídky na hranici, nechťeli-li jsme se vydávati nebezpečí, že budeme při návratu pronásledováni ranami od vlastních krajanů. Museli jsme jeti jen v noci, ve dne však se skrývati a pozorovati.

Když jsme dorazili na návrší, kde je stará hranice, vyšplhali jsme se na strmý vrch, a jala zvaný. bychom odtud lépe pozorovali okolí. Avšak jaké smutné divadlo naskytlo se tam očím našim: Veškerá rovina k jihu a východu naplněna ohněm a kouřem! Žraky naše hned shledaly místo, kde jest Ak-Bunar. — A tam také spatřili jsme sloupy kouře zvedati se ze středu vesnice — pět až šest ohňů v části západní — tam právě kde je kostel a škola. Pozněhla zachvacoval požár celou vesnici. Po půl hodině poskytovala drahá naše vesnička pohled ohnivě pece, šlehající tisíci ohnivými jazyky k nebi!

Výše než ostatní zvedaly se plameny, šířající můj milý kostelíček: střecha, jen prozatím na zimu zřízená, shodila asi za $\frac{3}{4}$ hod.; na to zmizely plameny a místo nich objevil se náhle hustý, černý kouř. zvedající se pozvolna k oblakům: — zřejmě to znamení, že vazba se sesula.

Jest třeba poznamenati, že jsme všichni slzy prolévali, patřice na toto děsné divadlo zkázy?

S vrchu Jajly možno patřiti topografii (místopis) země jako na nějaké mapě. Odtud mohli jsme se — arci s tajnou bázni — přesvědčiti, že požáry řadí už za hranici Starého Bulharska. Hordy turecké již je překročily a bylo se obávati, že budeme obklopeni od západu. Nám po pravici byly již v plamenech Sudžak, Vakö, Srém, a nad údolím Tundžy směrem k Tatar-Köj na silnici k Jamboli stály též sloupy kouře.

Pohled tento valně otrásl odvahou našeho, malého zástupu. Usnesli jsme se, že se ihned vrátíme do Lalkova, abychom se tam postarali o záchranu

svých drahých. Šťastně jsme tam dospěli a vypravovali, co jsme viděli. Nedovedu vypovědět výbuchy nářků a žalostných výkřiků, jimiž byla zvěst o požáru Ak-Bunaru přijata. Za hlasitého nářku opustili jsme rychle ležení v lese, bychom se soustředili v samé vesnici Lalkovo, na jehož obranu jsme se připravovali, ozbrojivše ony občany, kteří uměli nejlépe s puškou zacházeti.

Dne příštího, 25. července, vystáli jsme mnoho strachu: došla zpráva, že

na hromadu a je hned vydají! Nechť nachystají potravu pro turecké mužstvo! Na zejtří nechť vyjdou vojsku vstříc, nesouce bílé praporce, na znamení, že se vzdávají. Nebude-li některý z požadavků vyplněn, nezůstane zítra na místě ni živá duše!

Poručík bulharský, se šedesáti jezdci tu přítomný, odpověděl, že sám »pašovi žádané zbraně přinese«. A vskutku se vydal na cestu, provázen jsa našimi venkovany, ozbrojenými, by napadli ne-

LOUKA: Bývalý klášter.

nepřítel obsadil vesnice: Bojalöku a Ilimenli, které byly nám po straně východní.

Hrozilo nám nebezpečí tím větší, poněvadž vesnice poslední jest sotva hodinu vzdálena od Lalkova. Obyvatelstvo řecké, značně četné v končinách těchto, loupilo a pátilo zároveň s Turky. Večer uzřeli jsme přicházet vyjednávacího posla (parlamentáře) pašova, jenž nesl sebou »výzvu ku vzdání se«. Zněla takto: »Obyvatelé Lalkova a všichni, jež se tam ulekli, nechť složí své zbraně

přítele. Na štěstí přišlo na pomoc ještě 100 bulharských jezdců z dědiny Arapli a dva oddíly pěších, takže jsme mohli toho dne zahnati Turky z Ilimenli.

Dne 26. července byli Turci od našich přepadeni, v Bojalöku a Odžaköj, kde sobě počínali tak zbaběle, že pro rychlý útěk zanechali své věci a stany. Při této příležitosti vedli si naši občané s chladnokrevností a udatností starých vojinů, takže se jim dostalo od důstojníků zasloužené pochvaly. Tehdy odtáhly hordy nepřátelské konečně

z bulharského území a my jsme si mohli oddychnouti. Poznenáhla byla i stará hranice obsazena jako před tím hlídkami bulharskými.

IX. Opětná výprava do Ak-Bunaru. Poslední pohled na akbunarské zříceniny.

S bezpečností vrátila se nám i odvaha. Vrátili jsme se ku svému úmyslu, jehož provedení nám bylo oněmi příhodami bohužel znemožněno: navštívit totiž trosky Ak-Bunaru.

Dne 29. července odvážili se čtyři z nejstatečnějších jinochů, dobře jsouce ozbrojeni, přes hranici. Dva jiné zástupy, jsouce povzbuzeny tímto příkladem, připojily se k nim, aby navštívily jiné vesnice.

Dva dny jsme očekávali, jsouce plni obavy, jak se jim vede. Konečně se vrátili, jeden z nich, Jiří Stanev, vypravoval mi, co spatřil, následovně: »Dostali jsme se na území turecké chvíli před západem slunce. Já jsem šel jako vyzvědač 50 kroků napřed; druhové následovali v řadě, ve vzdálenosti deseti kroků od sebe. Sestoupili jsme do řečiště Don-Köj, kde jsme chtěli čekat až do noci. Tu však spatřili jsme za sebou ve vzdálenosti dosti značné zástup asi dvaceti Turků, jež nás před tím neviděli. Činili zákopy za tím jistě účelem, aby přepadli bulharskou pohraniční hlídku. Jakmile se k nám obrátili zády, slyšeli jsme zřetelně, jak počínají palbu. Ale

hned na první jejich rány odpověděli jsme ze zadu my, jsouce spolehnuti na příkrý břeh řeky. Nanejvýš jsouce překvapeni, pozorovali Turci odkud rány přicházejí. Poznavše však, že se na ně střílí ze zadu, dali se co nejrychleji na útek.

Nejprve jsme se smáli, kolik strachu jsme Turkům nahnali. Avšak uváživše věc blíže, poznali jsme, jak snadno by mohly naše výstřely dáti poplašné znamení tureckým vojákům nebo bašibozukům a přivést je na naši stopu. A proto již málo scházelo a byli bychom se vzdali svého úmyslu. Odvaha však přece zvítězila, a my jsme pokračovali na své cestě.

Úplně v noci jsme došli k Ak-Bunaru. Avšak neodvážili jsme se vejít do vesnice, nevěduce, je-li ještě obsazena nebo ne. Proto jsme ji obešli a ukryli se na jižním okraji v nepožatém ještě obilí; byla tam přirozená jáma, vroubená křovím. Z toho úkrytu viděli jsme před sebou naši vesnici, a mohli jsme též pozorovati na levo silnici z Odřina vedoucí, vzdálenou asi 200 metrů. Po celou noc nezaslechli jsme žádného hluku, ani ničeho v temnotě nerozeznali. Všude bylo ticho. Svitání však odhalilo poznenáhlu nejsmutnější podívanou. Znenáhla zřeli jsme všechny hrozné podrobnosti, jednu po druhé. Ani jediný dům nezůstal v Ak-Bunaru ušetřen, vše bylo proměněno ve spáleniště. Všady pouze začernalé a polozřícené zdi. (D. p.)

Různé zprávy.

Louka u Znojma. V Louce založil markrabí Ota roku 1190 klášter premonstrátský, jež zrušil císař Josef II. 29. června 1784. Nyní jest z budov klášterních kasárna. Původní kostel ve slohu románském byl vystavěn roku 1200, z čehož se uchovaly mezi jinými dveře do sakristie a krypta. Gotický presbytář jest z let 1444—7, loď kostela vystavena 1576—80, budovy klášterní jsou postaveny kolem roku 1700. Vnitřek kostela má třináct oltářů; hlavní

oltář má dva vzácné obrazy od umělce Maulpertsche, sv. Trojice a Nanebevzetí P. Marie. Kazatelna, ze solnohradského mramoru, pořízena r. 1699.

Kongres pokrokových náboženství. Jenerální sekretář Pavel Loyson učinil u příležitosti, kdy zasedal v Paříži kongres „svobodných katolíků a spřízněných vyznání“, zajímavé vyjádření, že je mnoholetá působnost tohoto spolku velkým fiaskem. Židovský účastník Theodor Reinach žádal,

aby protestoval kongres proti rituální vraždě v Kyjevě a varoval účastníky před antisemitismem. Dr. Carpenter z Manchesteru upozorňoval, že nutno si zvyknouti, aby byl buddhismus považován za rovnocenné náboženství, které má také své missionáře. Professor Montét ze Ženevy mluvil o významu islamu, který prý má skutečný mravní základ a má proto velikou budoucnost. Paní Petrová ujišťovala, že nevymřel dosud modernismus. Professor Funk z Mnichova prohlašoval se za „pokrokového římského katolika.“

Spalování mrtvol v Rusku. Synod ruské pravoslavné církve prohlásil, že jest spalování mrtvol nedovoleno a že je proti všem ústním podáním.

Britská Guinea. Žije tam mezi 170.000 obyvateli asi 22.000 katolíků, jimž zhořela kathedrála. Velmi mnoho nekatolických osob, hlavně všichni skoro duchovní, zaslali biskupovi msgru Galtonovi značné peněžitě dary a soustrastná připsy. Missie tato je podřízena Jesuitům. Neruší tedy náboženského míru, ač žijí mezi mnohými nekatolíky a těší se přece velké lásce u všech, což dokázalo účastenství při tomto požáru.

Zpozděná výchova. V Novém Yorku skončila sebevražda 15letá dívka, kterou popisují noviny jako obzvláštní krásku. Patřila k nejlepším a k nejvznešenějším kruhům novyorské společnosti a vzdor svému

mládí neustále ji obklopovali četní mladí páni, v jejichž společnosti dívka ráda dlela. Matka často zakazovala a až když opět neposlechla, tělesně ji potrestala, což se podruhé opakovalo, když přestoupila rozkaz matčin. Tu odešlo děvče do vedlejší světnice a zastřílelo se.

Kardinál hvězdářem. Kardinál Maffi, arcibiskup pisánský, je z nejslavnějších žijících astronomů. Dokončil právě obrovské dílo o astronomii, jemuž zasvětil celý svůj život. Svě dílo předložil k posouzení papeži. Kardinál Maffi řeší nové problémy o slunečních skvrnách, formaci mraků, o atmosféře planet atd.

(Z A S L Á N O)

V českém překladu vyšla „Svatá hodina“ — pobožnost k uctění smrtelných úzkostí Ježíšových na hoře Olivetské, jak ji dle návodu samého Božského Spasitele konala nedávno v pověsti svatosti zemřelá služebnice Boží Gemma Galgani. Všem upřímným citelům přehořkého utrpení Páně vřele ji doporučujeme. Třetina čistého výtěžku věnuje se na proces blahorečení Gemmy Galgani. Cena výtisku 20 h, poštou 22 h. Obnos ten možno poslati ve známkách současně s objednávkou, které vyřizují Školské sestry O. S. F. na Král. Vinohradech, Korunní tř. č. 4.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Od Břeclavy. Plníc tímto slib učiněný, děkuji nejsvětějšímu Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za vyslyšení prosby v mé dlouhé nemoci a za další ochranu a pomoc

M. C.

Od Kyjova. Vzdávám srdečné díky božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za zachránění svého bratra od jisté smrti, abych tím přispěla k rozmnožení cti a slávy Boží v době nynější.

N. S.

Z jižní Moravy. Plnice tímto svůj slib, vzdáváme vroucné díky bož. Srdci Páně, Panně Marii a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby ve velice stísněných

poměrech. Byli jsme již několikrát vyslyšeni, ale v posledním pádě možno jen mluvit o zázračném vyslyšení. Proto doporučujeme každému, kdo v úzkostech a trampotách se nalézá, by jen s jistotou důvěrou se obrátil k bož. Srdci Páně, k Panně Marii a k sv. Antonínu Pad., že jistě bude vyslyšen! F. T. B.

Z Přerova. Vypĺňuji slib a vzdávám srdečný dik nejsv. Srdci Páně a Panně Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu Pad., bl. Janu Sarkandru a sv. Vavřinci za vyslyšení prosby za mé dítě. Budiž za to pochválena nejsvětější Trojice: Otec, Syn a Duch svatý. J. V.

Duchovní cvičení.

(Hlavní úmysl.)

Co je to za doby naší rozmanitých cvičení! Cvičí se lidé v umění, ve vědách, cvičí se lidé v rozličných sportech nynější doby, cvičí se lidé ve věcech potřebných i nepotřebných; ale všechna tato cvičení týkají se více méně života tělesného, vzdejšího. Na jedno pak cvičení, a to nejdůležitější ze všech, se zapomíná, nebo aspoň nedbá; týká se toto cvičení duše naší a duchovního života vůbec. Tato cvičení konají se ponejvíce ve klášteřích, v seminářích a jiných duchovních domech a sice nejvíce pro duchovní osoby: kněze, řeholníky, jeptišky, bohoslovce. Avšak tážeme se: Jsou jen tyto osoby zavázány konati duchovní cvičení? Jini lidé, světští, jich snad nepotřebují? Jsou jen duchovní osoby povolány k dokonalosti, k spasení, a lidé světští že nikoliv? Všichni lidé jsou zavázáni pečovat o spasení své, o duši svou, všichni křesťané jsou zavázáni snažiti se po dokonalosti křesťanské, protože Pán Ježíš přikazuje všem svým vyznavačům: „Buďte dokonalí, jako Otec váš nebeský dokonalým jest.“ A proto jak se cvičí lidé v umění světském, tělesném, tak cvičiti se mají i v umění duchovním, to jest ve ctnostech, aby zlého zanechavše od ctnosti ke ctnosti postupovali výš a výše v dokonalosti a svatosti. Co je to duchovní cvičení? Duchovní cvičení jest uchýliti se do samoty a zde zabývati se jen modlitbou a rozjímáním, uvažováním o nejdůležitějších pravdách sv. víry naší a porovnávat život svůj s těmito pravdami Božími. Takové pravdy jsou: cíl člověka, hřích, tresty za hřích, odvrácení se od hříchu, návrat k Bohu, smrt, soud, nebe, peklo, očista duše, milosrdenství a spravedlnost Boží, láska a dobrota Boha našeho, příklady krásných ctností, upevnění v dobrém a ctnostném životě. Takovéto pravdy poslouží dobře všem lidem, i duchovním i světským. A proto je třeba i lidem ve světě žijícím takových duchovních cvičení. I zde má Apoštolát modlitby veliký úkol. S radostí pozorujeme, že nyní již uznávají lidé ve světě důležitost a potřebu duchovních cvičení. Konají je učitelé i učitelky, ovšem že katoličtí, konají je již i omladiny naše jak mladíci tak děvy, konají je rolníci a jich manželky, i pro vojiny a rekruty konají se již duchovní cvičení. Jest však ještě mnoho jiných stavů, které i y též potřebovaly duchovních cvičení, ku př. studující středních a vysokých škol, intelligence naše, živnostníci naši, nebo rozličné spolky, aby v nich duch křesťanský byl vzpružen a zachován. Všem, naprosto všem lidem a stavům jsou duchovní cvičení potřebná a prospěšná. Jak písmo sv., tak příklady svatých doporučují všem duchovní cvičení, to jest rozjímání a modlitbu jako nejmocnější prostředek k zachovávaní příkázání Božích, ku konání spravedlnosti a k dosažení dokonalosti křesťanské. Již sv. apoštol Pavel doporučuje Timotheovi rozjímání, an dí: „O tom přemýšlej, v tom buď, aby prospěch tvůj zjevným byl všechněm“ (I. Tim. 4.) Sv. Augustin praví: „Naprosto je nemožno, aby někdo zlé konal, kdo má dobré myšlení.“ David se v tom co nehorlivěji cvičil, jak svědčí žalm 118. Apoštolé se uchýlili do samoty a trvali na modlitbách, očekávající příchodu Ducha sv. O nejsv. Panně čteme, že všechna slova, která k ní Simeon promluvil, zachovávala v srdci svém. Dle těchto příkladů také svatí a světice Boží velmi rádi konávali rozjímání čili duchovní cvičení, jsouce se sv. Tomášem Akv. přesvědčeni, že nikdo bez rozjímání nemůže v dobrém prospívat; neboť podle sv. Terezie jest rozjímání po-

čátek a pramen všeliké ctnosti. Ano, k ústní modlitbě patří rozjímání tak nevyhnutelně dle Hugona od sv. Viktora, že ústní modlitba nemůže býti ani dokonale, neprovází-li ji nebo nepředchází-li ji modlitba rozjímavá. Není se tedy co diviti, že Kristus Pán tuto rozjímavou modlitbu všem doporučil, když pravil k Marii Magdaleně, sedící u nohou jeho a poslouchající učení jeho, tato slova: „Jen jednoho jest potřebí; Maria nejlepší stránku vyvolila.“ O kěz by všichni při rozličných pracích a povinnostech pamatovali na tato slova Páně: „Jednoho jen jest potřebí.“ A co je to? Spasiti duši svou nesmrtelnou. Kdo chce spasiti duši svou, musí též užívatí prostředků k tomu, mu daných; a jedním z těchto prostředků jsou duchovní cvičení, kteráž by měl každý konati aspoň jednou za rok. Koná-li kdo častěji v roce duchovní cvičení, tím lépe pro něho. Ale stačilo by, kdyby všichni lidé aspoň jednou v roce na některém místě tak cvičení duchovní konali. Poněvadž ale všichni lidé nemohou každého roku duchovní cvičení konati, jako kněží a řeholníci nebo bohoslovci je konávají, tedy aspoň některý rok, třeba každý 3. nebo 5. rok by je mohli konati, jak bývají pozváni na staroslavny Velehrad, kde apoštolát sv. Cyrilla a Methoda takové duchovní cvičení pro jednotlivé stavy pořádá a konává. Mají z toho velikou zásluhu všichni, kteří ke zdar duchovních cvičení těchto přispívají nebo je pořádají. Kolik lidí jimi bylo již od hříchu odvráceno, v dobrém posilněno, kolik z účastníků nabylo opět živé víry, pevné naděje a vroucné lásky k Bohu a tím i k povolání svému! Každý, kdo se takových duchovních cvičení účastní, jest jako znovuzrozen, každý odchází za svým povoláním s novou radostí a odhodlaností, každý působí svým příkladem na jiné a hledí zase jiné získati pro účast na duchovních cvičeních.

O kěz by všichni, kdož duchovní cvičení konají, konali je v pravém duchu zbožnosti, s čistým úmyslem Bohu se líbiti a duši svou spasiti. Pane, žehnejž všem duchovním cvičením, která se letos i budoucně konati budou!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdar duchovních cvičení a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se za zdar duchovních cvičení.

Úmysl v dubnu: Vítězství katolické věci ve Francii.

Úmysly apoštolátu modlitby

V březnu modleme se za duchovní cvičení

(Ustanoven a zehánán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost	Úmysly:
1. N.	Neděle I. postní. Sv. Rudesinda , bisk. (909). Zachování postu. Kazatelé postní. Obrácení hříšníků. Povinnost velikonoční. † kněží. † příbuzenstvo.	
2. P.	Bl. Anežky české , řeh. (1282). — Smíření stran. Napravení poměrů ve vlasti naší. Ctnost čistoty. Náboženský život v kat. omlad. Katol. tisk.	
3. Ú.	Bl. Bedřicha , ř. prem. (1177). — Řád premonstr. Úcta marian. v rodinách. Obrácení Francie. † kněz Povolání ke stavu kněžskému. Umírající.	
4. St.	Sv. Kazimíra , králev. (1438). Císař a kral. náš. Katolíci na Rusi. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Statečnost u víře. Duch pokání u mužů.	
5. Č.	Sv. Perpetuy a Felicity , muč. (203). Statečná trpělivost. Zamezení pohoršení. Dar pokory a tichosti. Horlivé používání času. Dar sebezapírání.	
6. P.	Kopí a hřebů Páně . (I. pátek v měsíci). Pobožnost k nejsv. Srdci Ježíšovu. Boj proti hlav. chybám. Pobožnost křížové cesty. Duch pokání u jinochů.	
7. S.	Sv. Tomáše Aquin. , učít. cirk. (1274). — Bohoslovci. Katol. studující. Ochrana sv. patrona. Obrácení nevěrců. Povznesení mravnosti v dělnictvu.	
8. N.	Neděle II. postní. Sv. Jana z Boha , zakl. ř. (1550). — Řád milosrd. Lidové missie. Úcta k rodičům. Láska a svornost v rodinách. † kněží.	
9. P.	Sv. Františky Řím. , vd. (1440). — Ženské řehole. Mariánské družiny mužů a jinochů. Jednota sv. Methoda. Podpora v katol. tisku. † rodiče.	
10. Ú.	Sv. 40 vojínů , muč. (320). — Křesť. duch ve vojsku našem. Podpora chudiny. Katol. missie na Balkáně. Boj proti hýřivosti. Pokoj v rodině.	
11. St.	Sv. Vincence , muč. (630). — Velepastyřové naší. Sjednoci Bulharů s církví katol. Svědomité plnění povinností. Odstranění neblahých poměrů.	
12. Č.	Sv. Řehoře V. , pap. a uč. cirk. (604). — Sv. Otec Pius X. Ohrožený mladík na světě. Cyrillské Jednoty. Lhostejnost u víře. Trpící chudina.	
13. P.	Pohřebního roucha Páně . — Pobožnost Křížové cesty. Mar. družina kněží. Milosrdné sestry v nemocnicích. Utvrzení ve víře Konvertnité	
14. S.	Sv. Mathildy , cis. (968). — Apoštolát modlitby. Dar síly. Sjednoci rozkolníků s církví katol. Touha po dokonalosti Sebranost mysli. † dítě.	
15. N.	Neděle III. postní. Sv. Klementa Marie , vyzn. (1820). Napravení poměrů. Obětavost u věřících. Boj proti samolásci. Naše kněžstvo. Duše v očistci.	
16. P.	Sv. Heriberta , bisk. (1021). Snahy po sjednocení s církví katol. Zdar zkoušky bližního. Vytrvání v povolání. Darové Ducha sv. — Dobročinné ústavy.	
17. Ú.	Bl. Jana Sarkand. , muč. (1620). — Úcta sv. patronů našich. Mar. družina bohoslovců. Účast věřících na službách Božích. Katol. mezi protestanty.	
18. St.	Sv. Gabriela archanděla . — Velepastyři naší. Láska k církví sv. Důvěra v Boha. Katol. missionáři v Číně. Dar bohabojnosti. Zbožnost u oltáře.	
19. Č.	Sv. Josefa , slavná památka. — Úcta sv. Josefu. Rozšíření sv. církve. Milost pravého povolání. Spolek katolických tovaryšů. Křesť. dělnictvo.	
20. P.	Pětí ran Krista Pána . — Obětavost ve službě Boží. Missie v Bulharsku. Setrvání v modlitbě. Přemáhání náruživosti. Pobožnost k 5 ranám K. P.	
21. S.	Sv. Benedikta , patriarchy, řeh. (543). — Řád sv. Benedikta. Rozkvět missií katolických. Povolání k řeholi. Dar pokory a poslušnosti. † spolubratři.	
22. N.	Neděle IV. postní, družebná. Bl. Mikuláše Flue , p. (1487). — Upřímnost ve sv. zpovědi. Studující na vysokých školách. Pohrdání světem. Nemocný.	
23. P.	Sv. Viktorina , muč. (484). Katol. církev v Anglii. Smírné sv. přijímání. Láska mezi spolubratry. Odloučenost od příbuzných. † rodiče. † bratr.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. Ú.	Sv. Simeona , muč. — Následování Kr. P. — Horliví kněží. Katolci mezi protestanty. Úcta nejsv. Svátosti. Dar skromnosti a poslušnosti. † dítě.	
25. St.	Zvěstování P. Marie . Zasvěcení se P. Marii. Pobožnost k P. Marii dle bl. Grignona. Modlitba „Anděl Páně“. Zdar pouti mar. a euchar. sjezdu.	
26. Č.	Sv. Haštala , muč. (I. stol.) Příprava k svěcení na jáhenství. Dar pobožnosti. Setrvání v dobrém. Trpělivost v nemoci. Láska k čistotě srdce. † kněz.	
27. P.	Sv. Ruperta , bisk. v 8. stol. — Láska k povolání řeholnímu. Katolici v Rusku. Trpělivost a vytrvalost ve studiu. Pravá láska k Pánu Ježíši.	
28. S.	Sv. Jana Kapistr. , kn. (1260). — Svěcení na jáhny. Modlitba za nepřátele. Šťastná hodina smrti. Obrácení bludařů a nevěrců. Horlivost v dobrém.	
29. N.	Neděle V. postní, smrtná . — Sv. Ludolfa , bisk. — Velepastyři naši. Spolek sv. Děťtvi. Živí a † příbuzní. Dobrodinci chudých. Katol. tisk.	
30. P.	Sv. Janá Klimaka , opata. (605). — Duch kajcnosti. Zachování postu. Náboženské přesvědčení Katol. spolky. Vítězství nad pokušeními. † otec.	
31. Ú.	Sv. Quida , opata. (1076). — Dar osvětlení Duchem sv. Všichni živí a zemřelí údové Apoštolátu modlitby a bratrstva bož. Srdce P. Svornost.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Duchovní cvičení jsou doba či dnové, ve kterých rozjímáním, modlitbou, zpytováním svědomí a jinými duchovními prostředky hledíme hříchy s duše své smazati, ctnosti vstřípiti a v nich prospívati, čili hledíme cestou sebepoznání, očistou s Bohem se spojití. Sv. Pavel dí: „Tělesné cvičení malého jest užitku; ale pobožnost je ke všemu užitečná, majíc zasilení nynějšího života i budoucího.“ (I. Tim. 4.) Proto jsou duchovní cvičení jak pro světské lidi, tak pro duchovní velmi potřebná a užitečná. Jimi se duch z prachu vezdejšího života povznese k Bohu, poznává Jej, miluje Jej, zasvěti Mu svůj život a vše konání, slovem obnoví se na duchu, svléká člověka starého, hříšného a obléká člověka nového, který jest podle Ježíše Krista. Duchovní cvičení by tedy měli konat lidé každého stavu a povolání at mladí nebo staří, at učené nebo prostí, at muži at ženy. Všichni mají hledět spasit duši svou a k tomu hlavně směřují taková duchovní cvičení, rozjímání o věčných pravdách Božích; o cíli člověka a jeho povolání, o hříchu a ctnosti, o posledních věcech člověka, o odplatě na věčnosti. Kéž by všichni poznali důležitost a užitek duchovních cvičení! Kéž by je také všichni každoročně konali!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city, žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Decr. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za a zdar duchovních cvičení a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešo apoštolské: Modlitvi se za zdar duchovních cvičení.

Úmysl v dubnu: Vítězství katolické věci ve Francii.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

DUBEN 1914.

Motivše jej s dřeva, položili do hrobu. Bůh pak vzkřísil jej z mrtvých třetího dne, a viděn jest po mnohé dny od těch, kteří byli s ním spolu vstoupili z Galilee do Jerusalema. (Sk. ap. 13, 30).

Bohu.

Vždy v myslí sobě rozjímám,
co čeká na mne v světě,
a u sebe se tiše ptám,
zda štěstí mé tu vzkvete.

Zda najde duše moje jen
ty milé kdys mi tváře,
zda spočine v mé duši sen
ztracené lásky záře?

Zda najdu ještě přátele
v své milé, drahé vlasti,
zda s láskou kdos mi ustele,
zažene bol i strasti?

Vždy v myslí sobě rozjímám
a zase kráčím dále . . .
Pak tichým hlasem zazpívám
Ti, Bože věčný, k chvále!

A. M. KADLČÁKOVÁ.

U kříže.

Tak tiše v lese v podvečer
jen větrík slabě dýše
a pohrává si v dubině
a ševel spouští s výše.

Kdes ptáče pje v podrostu
a bol mu z hlásku vane,
a při tom zpěv v povzdechu
jen slza z oka kane.

Tak mnohá chvíle života
mi znova nitrem chvěje,
tak mnohá chvíle ztracená —
to, že ten ptáček pje.

A s jeho zpěvem z duše mé
se tichá prosba line —
a srdce s Bohem smířené
v Ném v lásce odpočine. —

METÝNOV J.

Štěstí.

Co je štěstí, lidské štěstí? —
Vábná, něžná vločka sněhu.
Sáhneš po ní, běda! — zmizí,
v mraznou kapku změní něhu.

Co je štěstí, pravé štěstí?
Láska k Bohu, milost nebe.
Obětuj mu zcela život —
neopustí nikdy tebe!

KÝNA JÁN.

Rány nejsvětějšího Srdce.

Rozjímání od Mgr. Dra. Rudolfa Zháněla.

(Pokračování).

III. Srdce zneuznané.

Tehdy řekl Pilát: „Co je pravda?“
a vyšel opět ven. Jan 18, 38.

V hlavním městě markrabství moravského v Brně stojí na ulici „Křenové“ nedaleko mostu přes řeku Svitavu sloup zvaný „Zděradův“. Byl prý tam zavražděn r. 1090. Zděrad, velmož český, o čemž vypravuje se takto: Když Vratislav, král český, chystaje se obléhati Brno, určoval, kde který zástup má rozbítí své stany, podotkl Zděrad u přítomnosti vojévůdců, že má král se rozložití na břehu Svitavy, aby se mohl nakoupati do libosti; narážel tím na nehodu, která zastihla krále v Sasku; mladistvý tehdy kralevic koupal se, jsa na válečném tažení, v parném dni s jinými urozenými pány, Sasíci na ně však udeřili, a jen se ztrátou mnoha životů byl Vratislav zachráněn. Pohanění to popudilo citlivého krále tak, že podpalován svou družinou, dal Zděrada zavraždit.

Tak jedná svět; tresce potupu a pohanění mnohdy i krví.

Zcela jinak však jedná věřící křesťan; máje před očima svýma dobrotné Srdce Ježíšovo, tolikrát zneuznané, ale přece vždy láskyplné, neodplácí zlé zlym, právě jak to činil Božský Mistr.

Aby srdce naše ještě více připodobilo se k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, rozjímajme nyní „o zneuznaném Srdci Ježíšovu“ a poznáme, kterak

1. nejen ve svém utrpení,
2. nýbrž po celý pozemský život, ba až podnes nejsvětější Srdce jest zneuznáváno.

I.

Vysoká rada židovská odsoudila Ježíše ke smrti a vydala ho stráží, aby ho až do rána ostříhali: „Tehdy plivali na tvář jeho a dávali mu zášijky; jiní pak políčkovali ho říkajíce: „Hádej nám, Kriste, kdo jest, kterýž tebe udeřil?“ (Mat. 26, 67. 68.)

Když uvnitř jednala vysoká rada, seděl Petr v předsíni; vstoupila tam jedna děvečka, a vidouc ho řekla ostatním: I ty jsi byl s Ježíšem Galilejským. Ale on zapřel přede všemi řka: Nevím, co pravíš. Po chvíli užřela ho jiná děvečka a řekla těm, kteří tam byli: I tento byl s Ježíšem Nazaretským. Ale Petr opět zapřel s přísahou: Neznám toho člověka. Po malé chvíli přistoupili, kteří tu stáli a řekli: Jistě i ty z nich jsi, neb i řeč tvá známa tebe činí. Tedy počal se proklínati a přísahati, že nezná toho člověka. (Mat. 26, 69.—74.)

A obrátiv se Pán, pohleděl na Petra. (Luk. 22, 61.)

Kdož popíše bolest, kterou pocítilo v okamžiku tomto zneuznané Srdce Ježíšovo? Všichni učenníci jeho se rozutíkali, Jidáš ho zradil; a Petr, který sliboval, že hotov jest pro něho umřítí, nyní třikrát ho zapírá!

Když bylo ráno, vedla vysoká rada Ježíše k Pilátovi, aby potvrdil jejich rozsudek; nemělit tehdy Židé práva trestati na hrdle, nýbrž rozhodnutí takové příslušelo pouze římskému vládaři.

Tam čekalo Božského Mistra nové ponížení.

Pilát táže se: Jakou žalobu vedete proti člověku tomuto? Odpověděli a řekli: Kdyby tento nebyl zločinec, nevydali bychom Ho tobě. I řekl jim Pilát: Vezměte jej vy a podle zákona svého sudte jej. I řekli mu Židé: Nám nesluší zabít žádného. Pak žalovali říkouce: Nalezli jsme ho, jak převrací národ náš, brání daně dávati císaři a praví, že jest Kristem králem.

Tehdy vešel Pilát do domu radního, povolal k sobě Ježíše, aby ho sám vyslechl a tázal se: Ty-li jsi král židovský? Odpověděl Ježíš: Sám-li to od sebe pravíš, anebo ti jiní pověděli o mně? Řekl Pilát: Zmáliš jsem já žid? Národ tvůj a nejvyšší kněží vydali tebe, co jsi učinil? Odpověděl Ježíš: Království mé není z tohoto světa. Řekl Pilát: Tedy král jsi ty? Dí Ježíš: Ty pravíš, já jsem král; narodil jsem se k tomu a přišel na svět, abych svědectví vydal pravdě: Každý, kdož jest z pravdy, slyší hlas můj. Dí Pilát: Co jest pravda? a vyšel ven.

Nejvyšší Pán nebe i země stojí se svázanýma rukama a s tělem umdleným, jako bidný zločinec před pohanským soudcem. Na prostranství před radnicí sešly se nepřehledné zástupy lidí, kteří všichni sočí proti němu; ale také Pilát ani neposlouchá valně jeho řečí, ba prohodiv uštěpačal otázku: Co jest pravda? vychází ven. Ó, co jsi vytrpělo na bolestné cestě této, Srdce nejsvětější? Přišlo jsi spasiti všechny, ale nechť jí tě ani poslouchat!

Stoje venku ohlašoval Pilát Židům: „Já žádné viny nenalezám na

tom člověku.“ Tu žalovali na něho nejvyšší kněží a shromáždění: Bouřit lid uče po všem Judsku počav od Galileje až sem.

Tedy Pilát uslyšev o Galileji otázal se, je-li z Galileje. A když to zvěděl, poslal Ježíše k Herodovi, knížeti Galilejskému, který právě dlel v Jerusalemě. Herodes užřev Ježíše zaradoval se velmi, neboť od mnohého času žádal jej viděti, protože byl slyšel mnoho o něm a nadál se, že nějaký div od něho užití.

I tázal se ho mnohými řečmi, ale Ježíš neodpovídal; knížata pak kněžská a zákonníci stáli neustále žalující na Něho. Pohrdl jím tedy Herodes se svým dvorem, posmíval se mu, oblékl jej v roucho bílé a odeslal opět k Pilátovi. (Luk. 23.)

Ó, moudrosti Božská, jaké potupy se Ti tu dostává! Ó, učitelí nebeský, v jaké opovržení jsi upadl! Ó vznešenosti Boha našeho, jak jsi zneuctěna. Vizte a uvažujte tuto novou ránu v nejsvětějším Srdci Ježíšovo.

Pilát svolav knížata kněžská řekl k nim: Dovedli jste mi tohoto muže, jako by bouřil lid, ale ani já, ani Herodes nenašli jsme žádné viny na nem. Protož potrestám ho a propustím. (Luk. 23, 14.—16.)

Bylo pak obyčejem, že propouštěl vládař na den slavný velikonoční lidu vězně, kterého si přál; byl tehdy ve vězní pověstný buřič jménem Barabáš. Když přistoupil lid a počal žádati, aby se stalo dle starého zvyku, navrhoval Pilát: Chcete-li, propustím vám krále židovského? Ale lid popuzen nejvyššími kněžími volal: Ne toho, ale Barabáše. (Mar. 15, 6.—11.)

Ach, nejsvětější Srdce Ježíšovo, kterak zarmoutilo jsi se, když svedený lid židovský volal: Ne tohoto, ale Barabáše! Nad zlomyslným buřičem a úkladným vrahem Barabášem slitovali se Židé a žádají o jeho svobodu — Tebou pak, svým Messiášem, opovrhují.

II.

Provázeli jsme Božského Trpitele na cestě od vysoké rady k Pilátovi a Herodovi, a pozorovali, kolika brit-

kými ranami zasaženo bylo nejdobrotivější Srdce jeho, když lid, kterýž tak milovalo, neustále je tupil, haněl, zneuznával. Ale nejen na cestě této, nýbrž po celých 33 let pozemského svého života strádalo Srdce to nejdobrotivější zneuznáním lidstva, ba muka ta neustala do dnes.

1. Již v chudobné stáji betlémské započíná trpěti toto Srdce Nejsvětějšího. Hle, Syn Boží stvořil celý svět a zachovává ho, když pak přichází na svět, aby ho vykoupil z hříchů, nenalézá ani lidské střechy, která by ho přijala; ve stáji, na místě, kde obyčejně odpočívají zvířata, jest první jeho pozemský přibytěk, a prvním lůžkem jest mu tvrdé dřevo prostínkých jeslíček!

Na nebi klanějí se mu zástupové andělů, Cherubíni a Serafíni pějí mu chvály o závod, zde pak na zemi nikdo se o něj nestará, ba mocní tohoto světa usilují o jeho bezživotí!

Když pak vystoupil uče veřejně, lidé pak pozorně naslouchali řeči jeho, která tak příjemně plynula z výmluvného jeho úst, zcela jinak než bylo tomu u fariseů a záporníků, tu pomlouvali ho: Odkud má tento svou učenost; což není to nevzdělaný syn prostého tesaře? Poslal-li učenníky své do města hlásat evandélium, vyhnali je; prokázal-li někomu dobrodiní, nikdo mu nepoděkoval. Učinil-li zázrak, kárali ho, že znesvěcuje den sváteční; osvobodil-li ukožáky zlým duchem posedlé, namlouvali lidu, že tak činí skrze Belzebuba, nejvyšší kníže zlých duchů!

Dotýká-li se nás nemile každé bezpráví, kterak sklíčen o býti musilo nejcitlivější Srdce Pána Ježíše nad takovou neuznalostí, nad tolikým nevěděkem!

2. A zdaž potupa Srdce Kristova netrvá nepřetržitě skoro již dva tisíce let?

Nevěra a nevědomost uráží Ježíše Krista v jeho Církvi, převracují její učení, podezřívají její působení, její služby pronásledují. Vira jest jím nevědomostí, zákon Boží trýzní, pobožnost sprostotou, čistota bláznovstvím, mírnost bážlivostí, poslušnost otro-

ctvím, ctnost nasmyslem; domnívají se, že dojdou štěstí, když učení Kristovo, svátosti a příkazy Církve zavrhnou, když zapřou Prozřetelnost Boží, nesmrtnost duše a věčnost.

O jaké to zneuznání nejsvětějšího Srdce Ježíšova; vždyť i za ně všechny prolévalo svoji drahocennou krev, za ně trpělo až do posledního tlukotu na kříži!

Plno klidu a lásky k lidstvu dli Srdce nejsvětější v chrámech našich na oltářích, abychom měli je vždy ve své blízkosti a přednášeti mu mohli své potřeby. Ale kolik jest těch věrných, kteří jej tu navštíví? Zda nejsou i mnozí, kteří nesou jméno křesťanů, ale přece v přítomnost Jeho ve veliké té Svátosti věřití nechťejí? Jiní zase přicházejí, ale zneuctívají ho ve stánku jeho smyslnými pohledy, pošelilým smíchem a planými řeči.

Vypravuje se, že nebylo dovoleno pohanskému žreci ve svatostánku Svantovitově ani vydechnouti, aby dechem svým smrtelným neposkvrnil přibytku mocného boha; a kterak chovají se křesťané ve chrámech svých, kde Bůh jejich skutečně přebývá na oltářích? Zda nezraňují a znovu neotvírají mnozí hlubokých těch ran zneuznaného Srdce Ježíšova?

Kolik dobrodiní prokázalo nám od počátku života našeho Srdce to nejdobrotivější?

Jeho milostí to bylo, že narodili jsme se z rodičů křesťanských a hned na počátku života svého obmyti byli spasitelnou vodou křtu sv.; dostalo se nám křesťanské výchovy, svaté svátosti nás sílí na krušné cestě tímto slzavým údolím, ve Svátosti oltářní uděluje nám Srdce nejsvětější všechno, co má a dáti může. Kdybychom pilně používali prostředků těchto, jak daleko bychom byli již pokročili v duchovním životě?

Odpusť nám, Srdce nejsvětější, že zanedbávající milostí tvých družili jsme se k těm, kteří zneuznávají Srdce tvé; od dnešního dne stane se náprava.

Modlitba odprošovací.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo, protnutí hlubokým žalem a studem

klekáme před Tebou, neboť vzpomínáme nevďeku, kterým jsme se prohrěšili proti Tobě, svému největšímu dobrodinci a nejláskyplnějšimu Spasiteli. Nejen že jsi za nás muka nejhorší na sebe vzal a na potupném dřevě kříže svatý život svůj dokonál, ale také chceš mezi námi až do skonání světa přebývati v nejsvětější Svátosti oltářní, aby nikdy nevyhynula památka tvého utrpení a hojněji se nám dostalo jeho ovoce.

Neskonalá láska, která jest možná, že jsme tak málo na Tebe vzpomínali, tak lhostejně, chladně měli se k Tobě? Kterak jest možno, že právě v této Svátosti, kde lásku svou nej-

více ukazuješ, od nevděčných lidí nejvíce urážen a zneuznáván býváš? Také my byli jsme takovými nevděčníky, často a těžce urazili jsme Tě v nejsvětější Svátosti! Ó, lež bychom to mohli napravit úctou a klaněním se, modlitbou a odprošováním, obětující sebe Tvému nejsvětějšímu Srdeci.

Proto utíkáme se k Tvému Srdeci, které jest smírnou obětí za hříchy světa a pramenem milosrdenství Božího; v něm doufáme dosíci odpuštění a hojných milostí, kterými posilíme, chceme Tobě sloužiti pravou láskou a horlivostí neunavnou, zvláště hlášení se Tobě v živé víře a nehlubší, pokore v nejsvětější Svátosti oltářní

(Přátě dále).

Na nebi...

Na nebi na sta hvězdíček
na ten svět dolů patří,
když vyjde krásný měsíček,
s nimi se ihned bratří.

V duši tak milo, blaze je,
na čele ani vráska,
ve tváři úsměv sladický
a v srdci hřeje láska.

Na nebi na sta hvězdíček
a v oku plno štěstí,
ó dejž mi Pán Bůh, by stále
chtělo mi v světě kvést!

Ty rodné lány.

Ty rodné lány ve sněhu
jak ze stříbra se stkví,
co duše moje myslí si,
to sám Bůh milý ví.

Ty rodné lány štěstí mé,
mně drahý jejich kout,
ty srdce moje potěší
a zhostí cizích pout.

Ty rodné lány ráda mám,
v nich ztlumím každý žal,
já nepřeji si více než to,
bych žít v nich mohl dál.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

(Pokračování).

8. Zvěstování Panny Marie.

Když nadešla hodina od věčnosti ustanovená, ve které skryté poklady lásky neskončené všem lidem měly býti zjeveny, ustanovil věčný Otec povznéstí padlé dívky Adamovy a je znovu uvéstí v práva hříchem ztracená. Pamětliv svého

přislíbení, že sám ženy potře hadovi hlavu, a milosrdenstvím pohnut nad bédami země, jsa všemi svatými vroucně žádán o dávno slíbeného Vykupitele, ustanovil Bůh milostí lidem ukázati milosrdenství své a spasení své jim dáti. Proto poslán byl anděl k Marii, Panně

neposkvrněné, která od věčnosti byla vyvolena za matku Spasitele, jenž svět s nehem smířiti měl. Vznešené tajemství, nepochopitelný zázrak, jež věčná láska působí v posvěceném lůně Panny! Ale obdivující blaženost požehnané mezi ženami, nezapomínejme Toho, jenž přehojným smilováním Božím k nám přichází! Není to posel s nebe, ale sám Pán nebes, není to anděl Gabriel, ale sám »anděl velké rady«, jenž nás nabádá, bychom se stali chrámem Božím a přijali téhož Boha, po jehož vtělení v lůně čisté a pokorné Panny ji blahoslavenou nazývají všichni národové. Kéž bychom dobře poznali štěstí jediného hodného svatého přijímání! Ponořme se hluboko v úvaze o velikosti, všemohoucnosti a moudrosti Tvůrce a přednost dáme spojení s ním před všemi bohatými a trůny a vše za nic budeme považovat, porovnáme-li to s vzácným a přece skrytým darem Božím.

2. Anděl Gabriel viděl v Marii vyvolenou svatyni Nejvyššího, mistrovské dílo všemohoucnosti, zázrak milosti, jemuž od stvoření nebylo rovného krásou, a k obdivu unesen byl pro tak vznešené přednosti. V hluboké úče pozdravil ji slovy: »Milosti plná« a zvěstoval jí, že věčný Otec ji za svou dceru vyvolil, Slovo a Moudrost nejvyššího ji v této chvíli za Matku svou vybralo, a Duch svatosti ji před tisíci povznesl za svou nevěstu. Jak hluboké jest zřídlo, z něhož se vylévá tak přehojná milost, jak čisté srdce, jež chce obohatit!

Co cítí Maria, když jí bylo zvěstováno, že se jí dostane nejvyšší hodnosti, k níž žena dojiti může? Daleka jsouc oddati se radosti, třese se při poselství andělově, leká se slov chvály, jaké se hodnou neuznává. Pozdravená »milostiplná« ponořuje se do hloubky své ne-hodnosti. Má býti povýšena k hodnosti Matky Boží a v nehlubší pokoře volá: »Aj, já děvka Páně.«

Maria, pokorná služebnice Páně, má nám býti vzorem, abychom hodně k stolu Páně přistoupili. Nemůže-li srdce naše vzplanouti oním žářem lásky, jakým srdce Panny Marie naplněno bylo, aspoň se od ní naučme spasitelnou bázní se třásti, blížíme-li se k nebeskému Králi. Ale bázeň sama at neplní srdce, raději

s Marií plni vroucí důvěry rceme: »Aj, já děvka Páně.«

3. V posvěceném těle Panny nejčistší chtěl přebývatí věčný, nesmírný Bůh. Králi věků se zalíbilo, v tomto svatostánku milosti, v této svatyni všech ctností zůstávati. Tu všemohoucnost poprvé se zdála slabou, nesmírnost poprvé obmezenou, tu vše ovládající božská moc dobrovolně zamezena. Tu radost andělů podrobena bolesti, tu původce života stal se přístupný smrti, tu Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi (Jan 1, 14)

Co myslí svatá Panna, jsouc povýšena k vrcholu cti a slávy, když Stvořitel v stánku jejím odpočívá, když miláček duše její se jako pečet položil na srdce její? Sotva si uvědomila svou blaženost, sotva svolila k tomu, by dle slova andělova v těle jejím neposkvrněném tajemství vtělení Boha se uskutečnilo, celá duše její se všemi mohutnostmi před Slovem vtěleným se poklonila, by tímto nejhlubším pokolením uctila jeho ponížení nepochopitelné. Pokoušela se ještě hlouběji sestoupiti, nežli Všemohoucí se k lidem snížil. Její rozum pohřbil se úvahou skryé jeho Velebnosti, její vůle vzplanula žárnou láskou ku klanění hodné krásy jeho, paměť její představila si množství jeho smilování, její obrazotvornost představila si lásku jeho člověčenství, všechny smysly její zapomněly aneb vypověděly vnější službu, ztracely se v Bohu. Její oko toužilo spatřiti jeho věčnou krásu, její ucho žádalo slyšeti jeho sladký hlas, její náruč objímala jej v dětinnosti, její rty jej libaly s uctivostí. O božské vyvolení, o blahoslavená, omilostněná Panno! Jak povznešená duše tvá, jak neocenitelná tvá odměna!

4. (Po svatém přijímání.) Majíc toho, jež spatřiti tisícové toužili, byla Maria přestastná, když poznala předivné milosti, jichž se jí dostalo. Její čistá duše, proniknutá citem živé vděčnosti, velebila Pána a duch její vzplesal v Bohu, v svém Spasiteli (Luk. 1, 46) Zapomněla na všechny tvory, aby se Tvůrci svému klaněla, odpočívala v pokoji ve stínu toho, po němž toužila. Jeho božská vnuknutí pronikala do nejtajnějších hlubin duše její. Sladký pokoj,

nevýslovná rozkoš, božské útěchy zaplavily její srdce. Šťastní, kdož krále pokoje do srdce přijímají a vážice si jeho přítomnosti jako Maria. hodni se stávají jisti a píti, ano i opojiti se rozkošemi, jež z tohoto tajemství vyplývají.

Duše má, ty přijala's téhož Boha, jehož Maria počala; i ty jsi jako ona osvícen sluncem věčné spravedlnosti. Proč jsi tak lhostejný, tak málo obáven tímto štěstím? Přišel-li Ježíš do srdce tvého bez lásky ztravující, bez krásy klanění hodné, jež duši Panny Marie zaujaly a tak roznitily, že se mu úplně obětovala jako zápalná oběť lásky a díků?

Můj Bože, i pro mne velké věci jsi učinil. Božský Spasiteli, zapřisahám tě pro zásluhu a přímluvu Oné, která tě ze všech tvorů nejhodněji přijala, nejvroucněji milovala a ti nejvěrněji sloužila, popřej mi všechna požehnání milosti, jež dle tvých nevyzpytatelných úradků z této vznešené Svátosti vyplývají! Přitáhni mne za sebou, bych budoucně jako tvá požehnaná matka všechnu svou blaženost nalezl v tom, kráčet v šlépějích tvých, žítí pro tvou čest a umřítí pro tvou lásku.

9. Narození Pána a Spasitele našeho.

Pán Ježíš, žádost pahrbků věčných (I. Moj. 49, 26), očekávání všech národů, mohl na zemi sestoupiti a velké dílo vykoupění provésti, aniž by byl prošel ponižující stupně dětinství a mládí. Mohl se zjevit v tomto slzavém údolí, aniž by svou věčnou slávu snížil do lůna své matky, aniž by úctyhodné člověčenství byl zahalil do temné roušky, jež sice neposkvřněná a více než andělskou čistotou ozdobena byla, přece však nebyla dosti hodna toho hostiti, jež jest vyšší než nebe a povznešen nad hvězdy. Ale třebas král nebes se snížil a skryl ve svatyni, kterou si sám připravil, daleko hlouběji se ponižil a ukryl v tomto tajemství nejsvětějším, kde nepatrné způsobu chleba a vína nám skrývají jeho vznešenou velebnost a lesk nestvořelý! V lůně Panny Marie bylo lze Pána Ježíše ještě poznati; neboť jako nebesa vypravují slávu Boží a dílo rukou jeho zvěstuje obloha, tak byla Panna nejčistší zrcadlo bez poskvřny velebnosti Boží a obraz dobrotivosti jeho; v ní odrážely se jaksi božské

dokonalosti bytosti nejsvětější, kterou nosila. V nejsvětější Svátosti jest Pán opravdu Bůh skrytý, Bůh od tak mnohých nepoznaný, od jiných zapíraný nebo pohrdaný, od přemnohých opuštěný nebo zanedbávaný.

Veliké, nevýslovné tajemství, jak mocně mne pobádáš, by h svého Tvůrce nalezl! Vznesené dítko! Božský, opuštěný, věřím, že je tisíckrát lépe s tebou býti pohrdaným a zneuznaným, než celému světu rozkazovati. Kdo mi popřeje, bych tebe nalezl v skryté hlubokosti srdce, by se stal zahradou zaručenou a studnicí zapečetěnou, nepřístupnou pro všechny mimo tebe — božský ženichu mé duše!

2. Popatřme, klanějice se uctivě, na božské dítko, které Maria v plénky zavinula a do chudých jeslí položila. Třebas žádné znamení jeho slávy a velebnosti nehlásá, přece nás vira učí, v něm uznati svého Boha a Spasitele. O hluboké, nevystihlé tajemství! Bůh, jehož nemírnost nebesa nepojmou, leží tu v jeslích, obmezený na úzké meze těla dětinného; ten, jež jest nepřebraňným pramenem věčné blaženosti, leží v pláči a zimou se chvěje; nejvyšší Pán všehomíra odpocívá na hrstce slámy! Obrátme se od jeslí k Betlému, k Betlému našich oltářů, pravému domu chleba, v němž jest chléb živý, jež s nebe sestoupil. Uvažme s vroucí uctivostí ponížení Syna Božího, jež nebylo obmezeno na chlév, v němž se narodil.

Podobně jako ve chlévě betlémském jest jeho božská Velebnost v našich chrámech podivně přítomná, uzavřená v úzké prostore svatostánku. Jako v dětství svém je tu vůli tvorů mlčky podroben. Klanění hodný vzore božské pokory! Účinný léku lidské pýchy! Duše má, uč se pokorovat a svou pýchu sklánět, abys Boha pokorného do srdce přijala. Jenom takto budeš příjemna tomu, který se z lásky k tobě tak hluboko ponižil.

3. Jenom kdo zasvěcen jest do tajemství lásky k Bohu, pochopí svatě city, které naplnily srce Panny Marie, když spatřila Slovo vtělené. V nitru osvětlená a tušíc proroctví Simeonovo z předpovědi proroků, patřila Maria na božské dítko s nevýslovnou bolestí. Věděla, že se narodil toliko, aby trpěl, a

vtělil se, aby zemřel. Jak hluboce se
mu klaněla v jeho nesmírném ponižení!
Jak něžně poslouchala jeho dětský pláč,

z lásky k němu dobrovolně podrobovala.
Jak ráda by vroucím žářem své lásky
zmírnila strohost roční doby!

LOUKA: Vnitřek kostela.

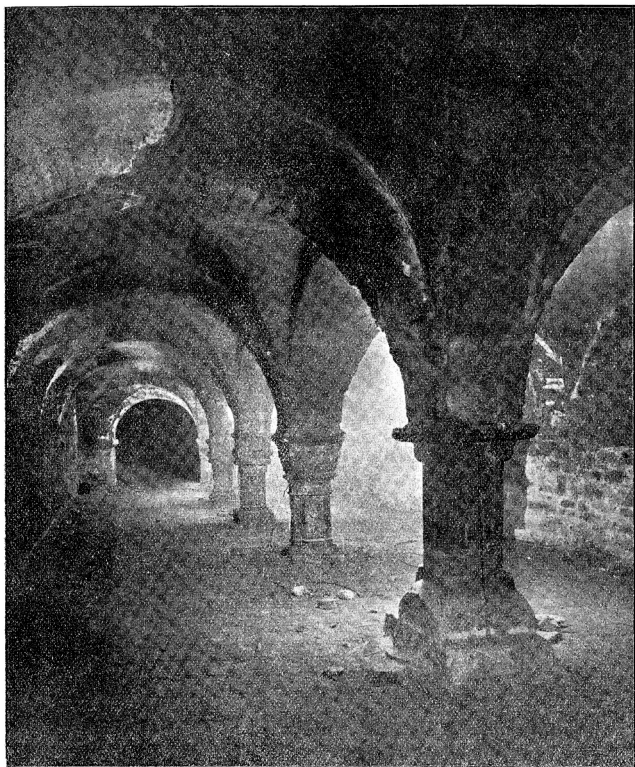
mísic svoje slzy se slzami, jež rosily
jeho božskou tvář. Jak bolestně citila
jeho chudobu a nuznost, kterým se

Božské dítě! Nejsem hoden se
klaněti, nejsem schopen milovati tě podle
nekonečné tvé laskavosti. Přece však

jsi, milosrdný Vykupiteli, mne pozval, bych byl svědkem tvého milostného narození na oltáři nového zákona. Ano, mé vlastní, ubohé, nehodné srdce jsi zvolil za svůj stánek. Kéž bych pamětliv

den víc a více povzbuzovaly, tě z celého srdce, ze vši duše své a ze všech sil svých milovati.

Matko čisté lásky, podej mi své božské dítě, z tvých rukou chci je

LOUKA: Krypta pod kostelem.

byl utrpení tvého dětství, kdykoliv oko mé spočine na svatostánku. Kéž by vlažnost tolika křesťanů a urážky, jež v nejsvětější Svátosti trpíš, mne každý

přijati, ale teprve až duši mé vyprosíš aspoň část své dokonalé přípravy.

4. (Po svatém přijímání.)
Nebeští duchové viděli svého Boha ležeti

v jeslích, viděli Všemohoucího, jak se stal viditelným a přístupným svým tvorům; a unesení obdivem nekonečného milosrdenství Božího, jakož i nepochopitelné blaženosti lidské, zpívali: „Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ Tak oslavovali Vznešeného, jehož ponížení se klaněli, tak blahopřáli lidem k příchodu Toho, jenž souditi bude podle spravedlnosti chudé a trestati podle pravosti tiché země (Is. 11, 4.) Jestli již dočasný pobyt vtěleného Boha v chlévě betlemském a pokorné jeho narození anděly k podivu a chvalozpěvům pohnulo, jak nekonečně veliké bude nadšení jejich ásky, když svého nejvyššího Pána spatří přebývajícího v chudém srdci lidském! — Jak uctivě se mu tu klanějí v jeho hlubokém ponížení. S jak ohnivou láskou oslavují jeho milosrdenství, s jak posvátnou závistí patří na duši, které se dostalo pokladu cennějšího nad všechny statky nebes i země! Toto spojení Boha s tvorem jest andělskou radostí, jest

andělských chvalozpěvů hodno. Jak bídní, jak politování hodni jsou, kdož v roztržitosti a lhostejnosti pro vlastní štěstí ve chvíli svatého přijímání nepamatují na veliká dobrodiní nebeského hosta, aneb nedbají na hlas milosti. Nad takovými poslové pokoje (andělé) hořce plakati budou (Is. 33, 7.), takoví nedojdou požeňání neb-s.

Ty pak duše má, omilostněná svatyně knížete pokoje ponoř se v lásku svého božského hosta; příchod jeho milostný budiž ti k požeňání pro čas i věčno t. On jest tvým jediným dobrem, tvou pravou, nejvyšší blažeností, odevzdej se do jeho vůle a vytrvej v službě jeho.

Vznešený Spasiteli, sladká radosti duše mé, budiž od této chvíle mým králem a mým Bohem! Moji jedinou snahou budiž tobě sloužití, a mé jediné přání tebe milovati. Jenom toho žádám, vímť, že naleznu jenom v tobě pravý pokoj a úplnou bezpečnost pro čas a věčnost. (P. d.)

Po dešti v poli.

Přestalo pršet, obloha jasná,
skřivánek poúiná pět,
větérček tichounce rozhoupal stromy,
hlavičku pozvedl květ.

Slunéčko na nebi zasvitlo zase,
ztratil se všeliký mrak,
a lidé ku nebi pohlíží vděčně,
zazářil radostí zrak.

Vždyť zase vláhu má políčko zprahlé,
poroste, co v zemi jest,
v modlitbě hospodář díky své vzdává
a hlásá Jemu vždy čest.

Paprsky hřejivé osuší rosu,
teplem se růmění líč,
v zahradě, na poli, v lese i v sadě
nebude smutno již víc.

Vždyť deštěm vzkříšena příroda celá,
vše, co již zmrálo tu,
všecko se veselí, co kolem zříme,
v tisícovém jásotu.

A. M. Kadlěková.

Srdce Ježíšovo.

Srdce Ježíšovo,
mukou posvěcené,
Otci nebeskému
za dar přinesené,
srdce Ježíšovo,
smiluj se nad námi!

Lásko Krista Pána,
v srdci ukrývaná,
trpícímu lidu
od věčnosti daná,
Lásko Krista Pána,
smiluj se nad námi!

Srdce, Lásko Krista,
nikdy nehasnoucí,
od oltářů svatých
k nebesům se pnoucí,
slyš je, slyš je, slyš je:
naše prosby vroucí —
smiluj se nad námi!

Petr Hluchý.

Na útěku před tureckými hordami.

Východ jedné bulharské vesnice. — Původní dopis od P. Ivana Boneva.

(Dokončení).

K deváté hodině ranní spatřili jsme od Odřina příjízdy mnoho vozů, tažených voly i koňmi; Turci přijížděli na loupež. Po celý den patřili jsme na jich drancování. Když vozy byli naplněny, odjeli. — K páté hodině večerní byla vesnice pustá. Tehdy vyšli jsme ze svého úkrytu a sestoupili v řečiště.

První, co jsme spatřili, byli psi a kočky shromážděny v houfech u vody proti nám, jako by nám zabíraovali cestu. Psi štěkali a cenili zuby, kočky mňoukaly a chystaly v pohotovosti proti nám své drápy. Nechápalí jsme z prvu ničeho z tohoto neočekávaného zjevu. Krácejíce však v před, zřeli jsme, že oba břehy jsou pokryty zabíjícími vepří, jež psy a kočky už načali. Tu se všecko vysvětlilo: psy a kočky obraňovaly před námi svou kořist. Všichni vepří z vesnice leželi tady prohnání kulkami nebo bajonety. (Známoť, že mohamedánům jest vepř zvíře nečisté, před nimž mají ošklivost.)

Čím více jsme se blížili k vesnici, tím nesnesitelnějším stával se zápach, takže jsme si museli zacpáti nosy. Přišedše 20 m za studni, našli jsme v řečišti samém ležícího tváře na zemi mrtvého Theodora Talumbadževa; hlava jeho dělila proud vody ve dvě. Kolem pasu byl hrozně naběhlý a zmodralý. Puškami jsme jej obrátili: měl tři zející rány na prsou a velkou ránu na krku se strany pravé, v níž se hemžili červi. Ale hroznější ještě jsme zřeli: břicho a části okolní byly ukrutně popáleny! Katanští Turci jej asi mučili, by nabyli jeho peněz než jej usmrtili.

Pět metrů dále ležela mrtvola popa Georgija, oděna ještě v „rasso“ (plášť východních kněží se širokými rukávy), užíváný u kněží východních. Voda nanesla naň písku až po kolena. Rámě levé bylo zkrouceno pod tělem, rámě pravé bylo hlavou. I jemu pálii skráně žhavým železem; vous byl spálen. Na krku a na pravé straně na prsou měl několik ran od bajonetu. Zápach byl tak hrozný, že jsme tam nemohli vytrvati.

Nalezli jsme také mrtvolu dvou starců a tří stařen, kteří zůstali ve vesnici. Avšak oheň je tak zohavil, že jsme nemohli na nich nic jistějšího poznati kdo jsou.

Z domu zbyla pouze hromada trosek, popelu a ohořelých trámův. Jen zdi nového katolického kostela zůstaly státi celé, z fary však a ze školy byly opět jen trosky. Kde býval chrám pravoslavný, bylo ztěžší poznati z několika na polo zřícených zdí. V celé vesnici nezůstal ani plot, ni strom, ni stéblo trávy, by označovaly, kde byly druhy dvory a zahrady. Ak-Bunar byl mrtvý.

Nějakou útěchu nám poskytovala tato okolnost: Turci nezapálili totiž stojiho obilí, jehož byla jen polovice asi požatá. Kupy snopů — jediná ochrana před hladem — zůstaly posud na polích netknuty, kdež očekávají své majitele.

Na zpáteční cestě dověděli jsme se od svých druhů z Provadie a z Adöry, týž den se vracějících, že hůře je tomu u nich, tam bylo totiž všecko bezohledně spáleno, nejen vesnice, nýbrž i obilí na poli.

Tak zněla zpráva našeho statečného posla.

Následující dny rozdělával jsem své zbědované stáde po několika vesnicích, abychom nebyli všichni na obtiž šlechtným Lalkovanům. Všude nás laskavě a ochotně přijali.

A já jsem našel bratrské přijetí, nejprve u P. Tomáše Przybilského, svého katolického spolubratra v Gadžilově, později u Otců řádu Nanebevzetí. Panny Marie (Assumptionistů) v Plovdivě. Jsem tady ještě s mnohými jinými nešťastníky, došlými sem z Thracie a Macedonie.

V trpělivosti a modlitbě očekáváme všichni konec duů zlých a milosrdenství Boží.

P. Ivan Bonev.

Do frančiny přeložil P. Pavel Christov.

Dodatek ku dopisu: »Na útěku před tureckými hordami. P. Ivan Bonev svou zprávu, kterou P. Pavel Christov byl přeložil do francouzského

jazyka, a jež tuto dle francouzského překladu jsme podali v rouše českém, vydal později ve svém mateřském jazyku bulharském pod názvem »Tursko to nachluwane v Trakija prěz mesec julij 1913 godina«. („Turecký vpád do Thracie v měsíci červenci roku 1913“) v Jamboli a sice jak s hora na titulním listě spisku vytištěno, »ve prospěch bulharských uprchlíků« (»Na pomošt na bēžanci-tē«). Cena 40 stotníků. Dle tohoto bulharského originálu, který jest obšírnější než zpráva francouzská, připojujeme ze závěrku jeho následující podrobnosti o jeho otcovské péči pro uprchlíky, jakož i tisni, jaká ovládala tehdy mysl nešťastných Bulharů.

Dne 19. července (dle našeho římského kalendáře 6. srpna) ustanoveno, že nemají všechny naše rodiny zůstat v Lalkově, kde bylo mnoho uprchlíků též z jiných vesnic, nýbrž že se mají ubytovati v okolí, zvláště pak okolo vesnice Gadžilova, poněvadž zde máme též katolický kostel a jest nám možno takto plnit své křesťanské povinnosti. Proto ještě téhož dne jeden vůz odjel do vesnice Čatalova, druhý do Uromu-Begli, třetí do vesnice Arapli a Gadžilova; v Lalkově však zůstali jen ti, kteří měli tam své příbuzné. Po takovémto rozdělení našich, odebral jsem se následujícího dne do vesnice Gadžilova ku tamnějšímu katolickému faráři, P. Tomáši Przybilskému a prosil jsem jej, aby se ujal našeho lidu. On přes všelikou nouzi, jaká tížila jej i jeho osadu, přislíbil všemožnou pomoc. Prostřednictvím místního starosty docílil toho, že pro 20 našich rodin bylo obstaráno přístřeší a zaměstnání (práce); pro naše nemocné rozdál potřebné léky a obstaral pro ně léčení; dokud neměl práce, neváhal dělit se s nimi o svůj skrovný cblěl. Já pak sám jsem jemu nemálo k díkům zavázán, předně, že mne tak laskavě přijal a pak ještě více, že se o to postaral, aby moje prádlo a oděv dostaly se do patřičného pořádku.

Než mezi mým stádcem byly i tak chudé a ubohé rodiny, jež trpěly nouzí ve všem. Abych jim v jejich žalostném postavení nějak získal pomoc a úlevu, odebral jsem se do Jamboli;

avšak zde jsem nemohl ničeho pořádit. Toto město, které jsem spatřil ponejprv, zdálo se mi jako mrtvým; obchody ponejvíce zavřeny, poněvadž majitelé jejich byli ještě u vojska. Obyvatelstvo samo bylo celé ustrašeno před možným vpádem tureckým. Nechtě se zde dlouho zdržovati, opustil jsem Jambol a odebral jsem se do města Plovdiva (Philippopolis); zde mne přijali s velikou laskavostí Otcové Assumptionisté (bulh. »Uspenci« od slova Uspenie — Nanebevzetí Panny Marie) do svého kláštera. Kdybych věděl, že neublížím jejich skromnosti, řekl bych bez upřílišování, že jsou oni nedostižni ve své dobrotivosti, a v horlivém zastání pro spravedlivou věc. Učeliště jejich shledal jsem přeplněno uprchlíky; u stolu jejich viděl jsem každého dne několik vojínů, buď důstojníků buď lékařů. Jedni z nich pečují o uprchlíky, jiní neopomenou podporovati plovdivské sirotky. Ne dosti na tom; jsou ještě vážnější věci, v nichž tito dobří řeholníci osvědčili svou přízeň k našemu bulharskému národu.

Když jsem dostihnul do Plovdiva, bylo Bulharsko osamoceno (isolováno) od celé Evropy; ani pošta ani telegramy nemohly býti do cizozemska vypravovány. Věrolomní nepřátelé Bulharska — Řekové a Srbové — naplňují cizozemský tisk pomluvami a výmysly o zhovadilostech a ukrutnostech, spáchaných od Bulharů. Současně mírová konference v Bukurešti, nejen že zadržela mocnou ruku Bulharska, již by mohlo zasaditi poslední rozhodující ránu svým nepřítelům, nýbrž ještě je připravila o nejkrásnější země. Na všech tvářích zračí se hrozná bolest a beznadějnost. Kohokoliv potkáš, s kým se dáš do hovoru, vždy slyšíš jednu a touž odpověď: »Hrozné postavení, veliká nespravedlivost; jsme ztraceni«. (»Grozno položenie, golema nepravda; izgubeni sme«.) Uprostřed tohoto všeobecného — řekli bychom — pessimismu, přece ještě jedině v této francouzské koleji, »nebyly ani zbraně složeny ani prapory svinuty«. Jen zde ještě jest naděje pevná, že tato nespravedlnost brzy přestane, a že Bulharsko i z tohoto boje vyjde čestně a slavně.

Takové city vštěpovali šlechtí Otcové svým hostům a návštěvníkům, s těmi city zastávali se neunavně též před Evropou bulharské záležitosti. Přes Cařihrad a Oděsu šly jejich zprávy do Německa a Francie, v nichž opravovali a osvětlovali všeobecné špatné mí-

nění o Bulhařích, tak velice porušené a zmatené lstivostí řeckou a srbskou. Tento šlechtý příklad působil též na mne, a proto jsem se rozhodl, dát na veřejnost tyto své poznámky, aby pravda vyšla na světlo.

Náš život.

Je trnitá cesta život náš
a těžké v světě žítí,
a málo komu tu ve světě
to velké štěstí svítí.

Je tajemství vše, co podává,
a vše je plno záhad
a přec ten život nás lidí všech
chce po štěstí svém sahat.

Je tajemství: slza, smích i žal,
jenž v duši naší padá,
a to vše život nám podává
a v srdce naše vkládá.

Je trnitá cesta život náš
a zračí se nám v oku,
své štěstí jednou-li uhlídáš,
hned mizí v divém skoku.

Slunéčko s nebe.

Slunéčko s nebe čarovnou mocí
do srdce vlévá hřejivý jas,
rozptýlí bouři, ozáří noci,
vykouzlí květy nesčetných krás.

Slunéčko s nebe, stolistá růže
bez ostrých trnů, plná jen vnad,
mění jak divem, kdekoli může,
pláň holou, pustou, v překrásný sad.

Slunéčko s nebe, kouzelné dítě,
uvádí lidi ve štěstí chrám,
kdo však se vrhá v temnoty sítě,
ten štěstí škůdce veliký sám.

Slunéčko s nebe čarovnou mocí
do duše vlévá člověku mír,
kdo však ho nedbá, ten bez pomoci
vrhá se jistě v záhuby vír.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

Sv. Benedikt, patriarcha řeholnictva na Západě.

(Ke dni 21. března.)

(Ostatek.)

◉ Vocem života světcova jest jeho proslulá řehole benediktinská, jež prohloubivši namnoze řehole svatých otců východních (Basilie, Pachomie), ujala se po celém Západě, kdež původci svému zjedнала jméno zákonodárce a patriarchy řeholnictva. V sedmdesáti třech kapitolách překládá sv. Benedikt učeníkům svým pravidla života řeholního, zvláště dotýká se modlitby, již nazývá dílem Božím, mlčenlivosti, pokory, poslušnosti, sebezapírání, samoty a mimo rozjímání ukládá ruční práce a čtení duchovní, jež se mají konati za tím účelem, »aby ve všem veleben byl Bůh«. Každý klášter zákona sv. Benedikta má

býti samostatnou společností s opatem v čele a řeholníci mimo obvyklé tři sliby vázání jsou i stálostí místa, čímž zabráněno přecházení a toulání se mnichů a klášterům dána tak pevnější organizace. V závěrečné kapitole udává sv. Benedikt prameny, na nichž řeholi svou zbudoval (Písmo svaté Starého i Nového Zákona, spisy sv. Otců církevních, Rozpravy Otců, Ustanovení a Životy jejich, řehole sv. Basilie) a dokládá: »Kdokoliv tedy k vlasti nebeské spěcháš, zachovej s pomocí Kristovou tuto maličkou, pro začátek psanou řeholi; a potom dojdeš pod ochranou Boží svrchu dotčených vznešených výsostí moudrosti a ctnosti«.

Svatý Řehoř Veliký, svatý Tomáš Aquinský, svatý Antonín a jiní velcí světci považují řeholi benediktinskou za bezprostřední vnuknutí Ducha svatého a papežové i mnohá světská knížata rozšiřovali její čest a slávu. Věhlasný učenec Mabillon nazývá ji »zbraní Boží« a řád takovouto zbraní chráněný »tvrzí nepřemožitelnou«. —

Svým výborným zřízením zapudila poznenáhla řehole benediktinská všechny řehole starší, jakožto méně příhodné a rychle šířila se po celém západě evropském, zejména v Gallii (Francii), Anglii a Německu. Z Monte-Kassina přišli také první benediktini do krajín československých. Do Čech uvedl je sv. Vojtěch, biskup pražský, sám benediktin, a prvním klášteřem toho řádu stal se Břevnov (993). Však již dříve kníže český Boleslav II. Pobožný založil klášter panen benediktinek u sv. Jiří na hradě pražském. Břevnov pak byl kolébkou mnohých klášteřů v Čechách, na Moravě, v Polsce i v Uhrách, z nichž, bohužel, jen některé na naše časy se zachovaly. Tak z benediktinských klášteřů moravských zbyl jediný Rajhrad, založený českým knížetem Břetislavem r. 1045, v Čechách pak Břevnov-Broumov a Emausy, ne-

dávno osazené z Německa vypuzenými mnichy kongregace neuronské, takže v českých zemích jsou nyní pouze čtyři kláštery benediktinské. —

Již 1400 let uplynulo od sepsání řehole sv. Benedikta a jakého ovoce za ten čas strom světlem zasazený přinesl, o tom skvělé svědectví vydávají dějiny. Jakých jen zásluh dobyt sobě řád benediktinský o rozšíření křesťanské víry, o vzdělání pustých krajín, o blahobyt a osvětu lidstva! Věrní mnišskému heslu »ora et labora« »modli se a pracuj« — synové sv. Benedikta s horlivostí jenom jim vlastní vždy a všude plnili poslední vůli a vzácný odkaz svatého patriarchy svého Benedikta a s jakým úspěchem, dokazuje nejenom veliké množství učenců, ale také značný počet světců a vysokých hodnostářů církevních, kteří z řádu sv. Benedikta a z jeho odvětví vyšli. Tak se počítá přes 50.000 světců, 42 papežů, 200 kardinálů, 1600 arcibiskupův a na 4000 biskupův, jimž byla řehole benediktinská vodítkem v životě. Zjistěte nejlepší to vysvědčení řádu, jehož veškeré konání po příkazu sv. Benedikta směřuje k tomu, »ut in omnibus glorificetur Deus« — »aby ve všem veleben byl Bůh«. V. P.

Zdrávas Maria.

Po ztichlém kraji klekání
své krásné „Zdrávas“ vyzvání,
a duše v hrudi znavena
hledí, kde hvězda plamenná,
a ret se modlí „Zdrávas Maria.“

Po ztichlém kraji zvonů hlas
Marii pěje „Zdrávas“ zas,
umlkli v hnízdech zpěváci
a hlavu k nebi obrací
a tiše pějí „Zdrávas Maria.“

Po ztichlém kraji vítru van
své krásné „Zdrávas“ věje v stan,
kde skryta bílá kaplička
a v ní Maria Matička,
Jí pěje v posled „Zdrávas Maria.“

Já křídla chtěla bych dnes mítí ...

Já křídla bych dnes chtěla mítí
a zaletět tam v tu výš,
kde andělé se Bohu koří,
kde lásky věčné svatá říš.

Já křídla bych dnes chtěla mítí
a zaletět tam v oblohu,
tam pro své srdce vyposila
bych klid a mír si na Bohu.

Já křídla bych dnes chtěla mítí
a zaletět tam v ten svět,
kde na vše zlé, co duši svírá,
bych mohla rázem zapomněti!

A. M. Kadětková.

Pokoj Vám!

Velikonoční rozjímání. [Napsal Ignát Zhděš.]

Na Boží Hod velikonoční slavujeme každoročně památku, že vstal Ježíš Kristus z mrtvých vlastní mocí jako vítěz nad smrtí a nad ďáblem. Vstav z mrtvých zůstal Ježíš zde na světě mezi svými ještě po celých čtyřicet dní. V této době častěji se zjevoval buď jednotlivcům buď několika osobám anebo také všem svým apoštolům, když byli někde pochromadě shromažďováni. Svaté evandélium vypravuje nám, že Ježíš zjeviv se svým také je pozdravil. Tu zajisté jsme zvědaví dozvědět se, jak zněl tento pozdrav, jakými slovy proslovil Ježíš svůj pozdrav? Pozdrav tento nesestával z mnoha slov, byl kratičký, byla to pouze dvě slova; byl tedy velice krátký, ale vzdor této krátkosti jest obsah jeho velmi bohatý, ba řekněme přímo nevyvážitelný. Pozdrav zněl:

„Pokoj vám!“

Pokoj! Jaké kratičké to slovo, sestává toliko ze dvou slabik, ale co vše je v tomto tak kratičkém slově obsaženo! Když božský Spasitel použil tohoto pozdravu jako vhodného, bude zajisté pozdrav tento zasluhovat, aby-
chom si ho povšimli poněkud blíže a zevrubněji.

Nemáme ve světě většího pokladu, většího dobra, nad pokoj, nad klid, nad pokojné svědomí. Velký světec a učitel církevní svatý Řehoř Nysejský píše takto o pokoji: »Ze všech věcí, kterých touží lidé užiti a po kterých se shánějí všemi silami, je nejlepším pokladem pokoj. Mnoho věcí je na světě, které by mohly život lidský zpříjemnit. Je to na příklad: bohatství, zdraví, rodina, rodiče, přátelé, je to úrodná půda, bujné louky, skvostné zahrady, jsou to místa, na nichž se ráda prohání mládež, kde se shromažďuje ku společenským hrám, je to některým osobám pěkná hudba, dobrá četba, věda, umění, příjemná zábava, jsou to zkrátka všechny potřeby, všechny věci, které jsou způsobily, aby život náš učinily příjemným. Ale co je všechno tuto vyjmenované a mnoho ještě jiného, co by nazýval člověk svým, kdyby neměl při tom pokoje, kdyby toho nemohl v pokoji, v klidu užívat? Co by mu toto

vše pomohlo, kdyby byla válka, kdyby byly nepokojné časy? Jediný klid, pokoj činí vše, co máme a čeho užíváme, cenným, příjemným.«

I. Pokoj je největším dobrem pro jednotlivce, pro rodiny, ano i pro celé národy. Je tedy pokoj nanejvýše potřebným pro:

a) každého jednotlivce. Každé nově narozené dítě bývá u nás doneseno do kostela a křtem svatým stává se členem církve katolické, spoludědicem království božího, synem a dcerou Ježíšovou. Kněz uděluje pravidelně křest v kostele. Kmotři drží novorozené dítě na rukou, kněz pak po různých obřadech, když byl polil hlavu dítěte křestní vodou a vše vykonal, co předpisuje církev, propouští novokřtěnce slovy: »Vade in pace, dominus sit tecum«, což znamená: »Jdi v pokoji a Pán tě doprovázej. Pán budiž s tebou na všech cestách tvých!« Každý člověk dostává tedy již při křtu svatém jako do vinku od církve přání, aby pokoj jej doprovázel po celý život, aby pokoj byl jeho údělem od tohoto prvního vkročení do života až do posledního vydechnutí.

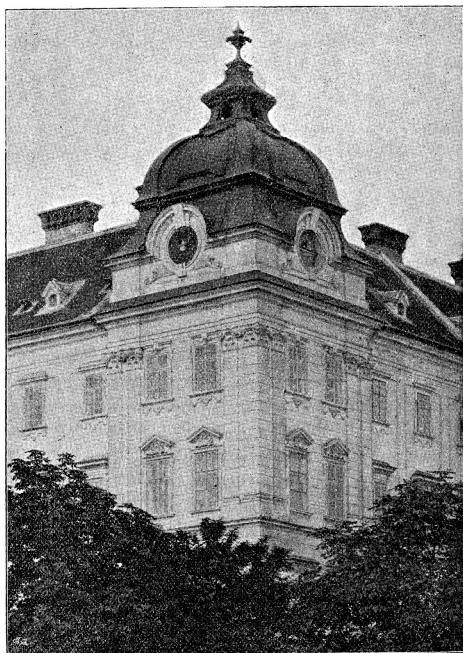
Při biřmování, které se u nás obyčejně uděluje ve věku, ve kterém opouštějí dítky otcovský dům, když udělil biskup tuto svátost, propouští každého biřmovance se slovy: »Pax tecum«, což znamená: »Pokoj budiž s tebou!« Toto přání církve pronášívá také kněz, když je volán, aby zaopatřil nemocného; když vstupuje do domu, říkává po latinsky: »Pokoj domu tomuto!« Církev svatá uznává v těchto, tuto sdělených případech převelikou důležitost pokoje a doprovází nás s přáním tímto ode křtu až do posledního okamžiku našeho života. Ano, když vynáší mrtvé tělo katolika a když pak koná kněz předepsané obřady při pohřbu, tu ne jednou, ale několikrát opakuje známá nám všem slova: »Requiescat in pace!« což znamená: »Odpočívej v pokoji!« Při každé vhodné příležitosti přeje tedy církev svým dítkám pokoj!

Není také pro žádného z nás většího štěstí nad pokoj se svým svědomím, nad

pokoj s Bohem, nad pokoj se sebou samým. Kolik sebevražd bylo jenom proto spácháno, že samovrah nemohl najít pokoje. Tam, kde jej mohl a měl hledati, nechtěl, vzal pak tak žalostný konec. Kdo by byl s to, aby popsal nepokojné svědomí a co vystoží člověk,

tu bývá vždy táž odpověď: nemohl jsem vydržeti výčitek svědomí, ať jsem dělal, co chtěl, svědomí stále mne pronásledovalo, proto abych je utišil a došel konečně pokoje, přicházím se sám udati.

V Solnohradech byly kdysi ukradeny držími lupiči skvosty, zavěšené v kostele

LOUKA: Pavillon klášterní budovy.

kterého něco hledá, který má něco na svědomí? Mnohý nemůže snést těchto výčitek a třeba po letech přichází k soudu a udá dobrovolně na sebe, čeho se před dávnou dobou dopustil a úpěnlivě prosí, aby byl za to potrestán. Když se jej pak vyptávají, co bylo příčinou jeho vyznání, co jej pohnulo, že sám se udal,

na milostném obraze mariánském. Zmizely tehdy nevysvětlitelným způsobem všechny tam od dobrodinců uložené předměty, které měly také velikou uměleckou cenu, odezíraje od ceny skutečné. A trvalo to dlouhých třináct let, když již lidé dávno na tuto drzou krádež zapomněli, tu přiznal se na úmrtní po-

steli umírající, že byl tehdy při tom
súčasně a pravil, že již nemůže snést
výčitek svého svědomí.

Kdyby kněží vyprávěli, jakou radost
pocitují, když přijde k nim hříšník a
vyzná se ze svých hříchů. Ó jak často
se slzami v očích děkuje za pokoj, který
po svátostném rozhřešení zavítá do jeho
srdce. Často přiznává se, kdo jde ku
svaté zpovědi, že nutí jej k tomu svě-
domí, jehož výčitek již nemůže vydržeti.

kojně svědomí! Toto štěstí bylo mnohdy
zjevno i na jejich tváři, která vyzna-
ovala jakousi vnitřní spokojenost a vzbuzo-
vala podiv všech, kteří měli příleži-
tost viděti tyto miláčky Páně.

Je tedy pokoj, klidné svědomí nej-
větším pokladem pro jednotlivce, ale
je také nesmírně cennou věcí

b) pro každou rodinu. V po-
hádkách vypravuje se často dětem, dy-
chtivě naslouchajícím, kterak měl nějaký

LOUKA: Klášterní křížová chodba.

Ježíš Kristus dal nám ve své lásce
k nám lidem prostředek, kterým můžeme
lehce, bez obtíží získati klidu svědomí,
když byli jsme tolik nešťastní a ztratili
jej. Ustanovil svatou zpověď řka apo-
štolům: »Kterýmž hříchy odpusíte, od-
pouštějít se jim, kterým je zadržíte, za-
držány jsou.« Jan 20, 23. Kéz použije
tohoto neomylně působícího prostředku
každý, kdo nemá pokoje ve své duši.

Jak šťastni byli svatí a světice boží,
kteří jsouce spojeni s Bohem, měli po-

kouzelník zrcadlo divotvorné. Když se
do něho podíval, viděl v něm úplně
jasně a zřetelně, nač myslil anebo vůbec,
co chtěl zvěděti. Anebo vypravuje se
také v pohádkách, že mívá kouzelník
zázračný klobouk. Když si jej dá na
hlavu, nikdo ho nevidí, je pro druhé
lidi neviditelným, může jíti, kam chce,
ale sám vše vidí, slyší, co se před ním
odehrává.

Kdybychom my měli podobný kou-
zelnický klobouk a podobné kouzelnické

zrcadlo, ó jak často přesvědčili bychom se, že není vše zlato, co se třpytí. Není v mnohých rodinách štěstí, jež tam dle zevnějšího náteru, dle zevnějšíku předpokládáme, místo zlata našli bychom v mnohé rodině bezcenné pozlátko. Kněz, který trávil ve velikém městě mnoho let v duchovní správě, vypravoval:

„Znal jsem jednoho živnostníka, který svým přičiněním, svými vlohami, svým důvtipem stal se z malého průmyslníka velkocbchodníkem. Z chudého venkovského chlapce, který přišel do města do učení, stal se z vlastní síly zámožným průmyslníkem. Tento vážený měšťan měl dvě dítky, syna a dceru. Jeho nejvroucnějším přáním bylo, aby si syn oblíbil otcův obor a s ním v závodě pracoval. Od malíčka vedl jej k tomu, ale syn měl v zaměstnání otcově pramalé zálibení. Ať činil otec, co chtěl, místo aby záliby přibývalo, ubývalo ji. Otec vida synovu nechuf, s krvácejícím srdcem dovolil mu, aby byl státním úředníkem. Sestarav prodal závod velmi lacino a trápil se, že syn se mu nevydalil po jeho vůli. Jediná dcera dorostla, usmyslila si, že se vdá za svého vyvoleného. Rodiče předvídali, že bude nešťastna, proto činili, seč byli, aby ji odvrátili od jejího úmyslu, ale jak již bývá; čím více domlouvali, tím více dcera vzdorovala, až dosáhla, co chtěla, a provdala se po své vůli. Dle zevnějšíku mohlo se souditi, že se jí vede výtečně, byli rodinou zámožnou, váženou, hledanou, ale vše bylo jenom pozlátkem, jenom slupkou bez jádra. Byla nespokojena, což bylo na ní viděti, když chodívala po ulicích města jak bludná duše.“ — —

A kolik podobných rodinných tragedií, truchloher mohlo by se uvést. Řídně se napomenutím sv. Pavla: „Láskou bratrskou se vespolek milujte... rovnomyšlní vespolek buďte... žádnému za zlé zlý neodplácejte (K Řím. 12, 10 n.)

Je tedy pokoj nezbytně potřebnou věcí pro každou rodinu, ale je také nanejvýš potřebným

c) pro každý jednotlivý národ. Říkává se: Co člověk má, toho si neváží. Ani nám nenapadne nějak pomýšletí, jaké neocenitelné dobro je mír, když jej máme a v míru žijeme. A přece

modliváme se v litanii: od vojny vysvobod nás, Pane! Hrozné zlo je válka a především dobro je mír!

Zdá se nám až skoro neuvěřitelně, co všechno vypravují staré kroniky o zlu, které přináší s sebou válka a jež má v zápětí. Vezměme za příklad jenom náš milý národ! Nábožnost a zámožnost nasnášela za starých dob do chrámů našich takovou nádheru a osvědčila takovou krasochut, jakou si v myslí můžeme jenom zobraziti, povážíme-li, co po hrozném boření husitském, co po válce trvající skoro dvacet dlouhých let a po skoro dvě stě let trvajících nepokojných odbojích, bojích a bouřích domácích v XV. a XVI. století, co konečně po záhubách války třicetileté, co po tom po všem ještě se zachovalo! Táboři ustanovili sobě 14 článků, z nichž v šestém prohlásili, že všechno nářadí chrámové, roucha bohoslužebná, missály, zpěvníky kostelní mají se spáliti a zničiti. Jak ujednali, tak konali; zničili nesčetné skvostné knihy a drahocenné památky umělecké i veliké budovy; i dí právem Vavřinec z Březové, utrakvista a profesor při tehdejší universitě pražské: vzdali se titíž Táboři napotom téměř vši milostnosti, spravedlnosti, pokory, všeho milosrdenství a vši trpělivosti, a ne jako lidé rozum mající, ale jako divá zvíř a jako vzteklí psi a lvové vrhali se úprkem na všechny ty, kdo nesouhlasili s dotčenými domněnkami, trýznice je kořistěním, ohněm a rozličnými tresty a potupami. A tak stalo se, že slavné druhy království české dány za divadlo všem národům a že na věky přišlo v pořekadlo.¹⁾

Je tedy pokoj věci neocenitelnou pro jednotlivce, pro rodiny i pro celé národy. Ale co činiti má, kdo pozbyl tohoto drahocenného pokladu?

II. a) Ztratil-li jednotlivec pokoj ve svém srdci, najde jej jedině při Kristu, ve Kristu a s Kristem. Kdo nesmířen je s Bohem, smíř se s ním ve svátosti pokání, choď pak častěji ku stolu Páně, živ tělo i duši svou chlebem a krví Ježíše Krista, pamětliv jsa slov Jeho: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve

¹⁾ Hlavinka, „Bludy a lži v dějinách,“ II. vydání, str. 158, 217.

mne přebývá a já v něm.“ Kdo je spojen s Kristem Ježíšem, kdo je jeho pravým vyznavačem, jeho skutečným synem, skutečnou dcerou, má poklid ve svém nitru, je spokojen se vším, co mu uštěďuje milosrdný a nejvyšší milostivý Bůh.

Ještě nikdo nelitoval, kdo žil život věřícího křesťana, kdo víru svou dotvrzoval skutky. Ku konci sedmnáctého století žil proslavený muž, kterého vyhlašovali za zázrak, protestant, jménem Leibnitz, a ten napsal následující paměti-hodné věty o užitku zpovědi: „Zpověď je dílo moudrosti božské a křesťanství nemůže se vykáhati ničím vznešenějším. Považuji moudrého, rozumného zpovědníka za vzácný prostředek Boží ku spáse duší. Sotva najdeme na světě pravého přítele; čím více nutno si vážiti takového, který je náboženskou, božskou přísahou zavázán víru zachovávat i duším pomáhati! Zpovědník přináší a rozdává pokoj, čest, osvětlení rozumu a mravní svobodu.“

b) Každé rodině uchová mír a pokoj pravá křesťanská láska k bližnímu. Nikde nenajdeme krásnějších výrazů nad slova, jimiž nám vyličil pravou lásku svatý Pavel. Píše: „Láska trpělívá jest, dobrotivá jest, láska nezávisí, nečiní nic na chloubu, nenadýmá se, není ctižádostivá, nehledá, co jejího jest. nevzpouzí se, nemyslí nic zlého... všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká.“ (I. ke Kor. 13, 4 n.) Kdyby zavládla podle těchto vět uspořádaná láska mezi námi, žili bychom věru v ráji byla by radost býti člověkem.

Krásný příklad vzájemné lásky vypravuje nám první kniha Mojžíšova: Abraham měl mnoho služebníků a služek, velká stáda velbloudů, oslů a ovec. Ale i Lot měl veliká stáda, takže krajina ta neměla pro ně dostatečných pastvin. I stal se svár mezi pastýři stád Abrahmových a Lotových, což hnětlo a bolelo

Abrahama pokoje milovného. Řekl tedy k Lotovi: Necht, prosím, není sváru mezi mnou a tebou, mezi pastýři mými a tvými, nebo bratři jsme. Hle, všechna země před tebou jest: odděl se, prosím, ode mne. Půjdeš-li na levou stranu, já pravou držeti budu, jestliže ty pravou strauu zvolíš, já půjdu na levou.“ I zvolil sobě Lot krásnou, vodami hojně zvlažovanou krajinu okolo řeky Jordánu, i rozloučili se. Lot bydlil v Sodomě, Abraham pak u Hebronu. (I. Moj. 13.) Jsme všichni bratři a sestry v Kristu Ježíši! Ó jak krásné by bylo, kdybychom též žili podle toho!

c) Nezáleží na nás, my nerozhodneme, budeme-li jako národ žiti v míru či ve válce? Ale je naší povinností modliti se, aby nás uchránil Bůh vsí války. Nedávno hrozilo u nás nebezpečí války. Velké pohromy národohospodářské stihly nás, nebylo práce v továrnách, nebylo výdělku v obchodech, nikdo nechtěl poskytnouti úvěru, stouply úroky, na všech stranách pocítovali jsme všichni, jaké hrůzy byly by spojeny s válkou. Proto vším právem modlíme se: »od války vysvobod nás, Pane!«

»Není pokoje bezbožným, praví Hospodin.« (Is. 48, 22.) Od té chvíle, co zradil Jidáš nevinného svého Mistra, neměl pokoje, až bídně zhynul osidlem se oběsiv. Pokoj zavítá do srdcí našich, budeme-li zachovávat zákon Boží, pravít žalmista Páně: »Pokoj mnohý těm, kteří milují zákon tvůj a jsou bez úrazu.« (Žalm 118, 165.)

Kéž jsme všichni zúčastnění při pokoji, který slibovali andělé na luzích betlémských »lidem, kteří jsou dobré vůle«. Přičinme se, abychom měli dobrou vůli s Bohem, s bližním, se sebou samými, pak nic nebude nám překážeti a zavítá k nám pokoj, pokoj Ježíšův, mír, který učiní nás šťastnými zde na zemi a také jednou na věčnosti. Amen.

Panně Marii.

Před oltářem Boží Matky
poklekla jsem tiše,
duše moje modlila se,
létla v nebes říše.

Matko Boží, Matko čistá,
drž nade mnou ruku,
chraň mne v světě nepravosti
a vzdal strastí muku.

Nedej, by má duše mladá
v hříchu zahynula,
ale přej, by tam do nebe
se kdys vyšinula.

Buď mou milou, drahou Máti
zde v tom bouřném žití,
by má duše po smrti kdys
s Tebou mohla dlíti.

Tam k té modré dáli nebe...

Tam k té modré dáli nebe,
tam tak ráda zalétám,
kde andělé s Matkou Boží
a Bůh Otec mají chrám.

Tam k té modré dáli nebe,
tam má duše zalétá,
štěstí lásky nepoznané
srdce moje oplétá.

Tam k té modré dáli nebe,
tam zrak smutný upírám,
a v posled si tichým hlasem
jak ten skřivan zazpívám.

Tam k té modré dáli nebe
moje kroky, Bože, veď,
dej, bych jednou v brány ráje
dostala se naposled.

A. M. Kadlěková.

Katolické hnutí mezi Bulhary.

Ku hlavnímu úmyslu měsíce února.

I.

Pán Bůh ve své prozřetelnosti se-
silá občas neštěstí a všeliké trpkosti
jak na jednotlivce tak na celé lidstvo
se spasitelným úmyslem, aby je buď na
pravou cestu přivedl, buď je zkoušel a
v dobrém utvrdil. Tak učí nás svatá
naše víra na mnoha místech Písem sva-
tých. Na př.: »Blahoslavení lkající, blaho-
slavení, kteří protivenství trpí pro sprave-
dnost...« (Mat. 5, 5, 10); »Blaho-
slavený muž, kterýž snáší pokušení...«
(Jak. 1, 12). »A že jsi byl příjemný
Bohu, potřebí bylo, aby pokušení zkusilo
tebe.« (Tob. 12, 13.) Dle této pravdy
můžeme patřiti též na události poslední
války bulharské, v níž národ bulharský,
který nejvíce obětoval na osvobození
křesťanů z tureckého jarma, tak nepa-
trně, ba smutné ovoce sklídl za svou
hrdinou obětavost a tak byl ponížen.
Bůh dopustil nynější velikou pohromu
a bídu na bulharský národ, jak se zdá,
aby utrpěl ztrátu a škodu na statcích
vezdejších, na slávě zevnější, aby mohl
jemu dáti dobro nesmírně větší a vyšší

a trvalejší, totiž šťastný návrat ku pravé
milované matce, ku sjednocení se svatou
římsko-katolickou církví pod její nejvyšší
viditelnou hlavu, od níž byl v tak ne-
smírně většině po dlouhá století zlobou
lidskou násilně odtržen. Katoličtí mis-
sionáři, kteří již po mnoho let pracují
mezi katolickým lidem bulharským a
znají proto také velmi dobře rozkolnické
(pravoslavné) Bulhary, s nimiž se stý-
kají, jsou přesvědčeni, že Bulhaři jsou
nejpochtivější národ na Balkáně; ne-
mohou si proto na mysl připustiti, jak
vypravují, že by Bůh dopustil, aby
Bulhaři nynějším neštěstím byli zničeni,
jako toho jejich blízcí i vzdálení ne-
přátelé sobě by přáli. Dle jejich úsudku
jest naopak pravděpodobno, že Bůh má
s Bulhary své zvláštní záměry, Bulhaři
ve válce proti staletým nepřátelům a
škůdcům křesťanů východních na Bal-
káně osvědčili tolik křesťanského nad-
šení a obětavosti, takže Bůh, dle mínění
mnohých tamějších missionářů, je za
to jistě jednou odmění a sice snad právě
milostí pravé víry v náručí sv. katolické
cirkve.

Krev těch okolo 100.000 padlých neb zraněných chrabrých křesťanských vojinů, slzy tak mnohých vdov, sirotků a rodin, jež ztratili své živitele, a opět krev tolika zavražděných bezbranných bulharských křesťanů, zvláště pak nevinných dětí, při lupičském vpádu Turků i Řeků v druhé válce, ten srdce-rvoucí a nesmírný bol počestných panen a statečných žen ano i dětí beztrestně zneužívěných neb do bídného otroctví tureckého násilně odvedených a tam na duši i těle snad hynoucích; bezměrná bída, stotisíce uprchlíků, již jen s holým životem mohli vyváznouti z drahých domovů, aby je snad nikdy více nespatriili; zároveň pak obdivuhodná trpělivost, statečnost, odhodlanost a odevzdanost do vůle Boží, s jakou své útrapy snášejí, zvláště pak modlitby těchto tak těžce zkoušených křesťanů — vše to jest úpěnlivým a mocným voláním k nebi, nikoli o pomstu pro nepřátele, ale o smilování pro nešťastný národ bulharský. A milosrdný Bůh své smilování již připravuje všem, kdož budou dobré vůle.

Krev těch novověkých mučenníků má býti též semenem, z něhož vyklíčí bohá nová, požehnaná úroda, obnovení neb rozšíření jednoty církevní se svatou apoštolskou Stolicí v Římě, jako bývala v oněch dobách, kdy Cařihrad a celá Thracie byly křesťanskými, kdy země ony byly pro svou velkou pobožnost k panenské Bohorodičce, „královstvím Marie Panny“, a stkvěly se záti přechetných svatých a světíc a mezi nimiž jako hvězdy pravého řádu vynikali slavní učitelé církevní a apoštolští mužové, jako sv. Jan Zlatoústý a hlavně nám tak blízcí a drazí naši sv. apoštolové Cyrill a Methoděj.

II.

Než cesta ku pravé víře, ku sjednocení církevnímu, není pro rozkolníky — jakými jsou po veliké většině Bulhaři a nejvíce v Bulharsku samém, tak snadná, jako bychom se snad na první pohled domnívali. Rozkolníci na rozdíl od protestantů jsou dle své víry a dle svého církevního zařízení katolické církvi nejbližší, a oni jsou sobě toho také vědomi,

že rozdílu velkého mezi nimi a námi není. A právě proto jest těžko je přesvědčiti, že jejich víra a církev není pravou vírou a pravou církví. Původcové a vůdcové církevního rozkolu (schisma) na východě vymyslili a nahromadili mimo to proti katolické církvi velmi mnoho lží a pomluv a je mezi lidem rozšiřovali. Proto jsou rozkolníci většinou velmi neústupní a tvrdohlaví, domnívajíce se, že jen oni mají pravdu; zároveň jsou též plni předsudků a podivných nesprávných názorů o naší římsko-katolické víře a Církvi. Správně tedy za to máme, že pro obrácení rozkolníků jest obzvláště potřeba milosti Boží, aby mohli celou pravdu dobře poznati a aby mohli pak překonati všeliké obtíže a přinášeti oběti, jaké jim nastanou, když by se chtěli s katolickou Církví sjednotiti a býti a zůstatí vždy jejími věrnými dítkami.

Možná, že nynější neštěstí seslal Bůh na Bulhary proto, aby byli tím více připraveni pro tak velikou milost a s ní věrně spolupůsobili. Mimo to jest u Bulharů cesta ku jednotě církevní přece snadnější než u jiných rozkolníků na př. u Rusův a Řekův. poněvadž aspoň nepronásledují katolíků a nečiní žádných překážek těm, kteří by chtěli spojití se s katolickou Církví jakžto uniaté, s obřadem východním, jak se stává na př. v Rusku, Srbsku a Řecku i v době nejnovější. Státní ústava v Bulharsku svými zákony ponechává katolické Církvi úplnou svobodu. A porovnáme-li stav katolické Církve v Bulharsku co do skutečnosti, v provádění zákonů těch v praxi s postavením její v ostatní Evropě, zvláště ve státech „katolických“ bije nám ihned do očí ten obzvláště úkaz, že v Bulharsku ona požívá více svobody nežli ve větší části zemí evropských, kde jest většina obyvatelů přece katolická. Ano katolíci mají v Bulharsku před ostatními vyznáními, kterým jest zde též podobná svoboda zaručena, ještě tu přednost, že nejsou jen bulharskými poddanými jako tamější Turci, Arméni, Řekové, nýbrž že jsou pravými Bulhary a krevními bratry pravoslavných spoluobčanů.

III.

Bulhaři jsou mezi všemi rozkolníky Církvi katolické nejvíce příznivci. To se dá zvláště odtud vysvětliti, že Bulhaři v posledním stotetí utrpěli nejvíce křivd a pronásledování právě od původců církevního rozkolu, od Řeků. V poslední nešťastné válce a po jejím ukončení tak nepříznivě pro Bulhary uzavřeným mírem rozmnožily se útoky a bezpráví se strany Řeků ještě více. Řekové hůře snad než sami Turci týrali a vraždili bulharské obyvatelstvo, a drancovali a pálili jeho osady a majetek¹⁾ a ještě posavad se stále snaží, aby vyhubili, vyplnili a zničili v Macedonii všechny Bulhary. A to činí na podnět a návod právě nejvyšší pravoslavné (rozkolnické) vrchnosti duchovní a též světské, samého řeckého panovníka, jak o tom vypravují očití svědkové v nejnovějších zprávách. Dle těchto zpráv sami řečtí biskupové se osvědčovali jakožto nejvíce pomstychtiví náhonci v nelidské honbě na Bulhary, a hellenští konsulové konali služby nejošklivějšího špehounství. Ba neslycháno, řecko-rozkolnický patriarcha cařihradský, Germanos V., jemuž se přikládá od rozkolníků titul Jeho Velesvatost, přislíbil každému Řeku odpuštění všech jeho hříchů, jen bude-li napomáhati tomu, aby bulharský národ byl vyhuben a úplně zničen. V témž smyslu mluvili též řečtí důstojníci ku svým vojákům, dle rozkazu krále Konstantina, v němž doslovně čte: Každá bulharská vesnice musí býti vypálena a každá bulharská bytost musí býti se světa zprovozena.²⁾

¹⁾ Doklady k tomu podaly již dříve naše listy, zvláště Našinec ze dne 12. listopadu 1913 č. 263 (katolické hnutí v Bulharsku. Řádění Řeků v Macedonii) nejvíce pak slovinské listy Slovenec a Bogoljub v z. r. 1913.

²⁾ Tak píše missionář, assumptionista P. Herrmann Giesler z Plovdiva, jehož zpráva jest uveřejněna v Missionen der Augustiner von Mariä Himmelfahrt č. 1, 1913 (Dinsheim, Unter Elsass) pod záhlavím: „Ja kulisami bratrovražedné války na Balkáně.“ Sám pak poznamenává: „Jakkoli by se zdály některá líčení neuvěřitelnými, mohu Vám dáti přece ujištění, že neobsahují nic nepravdivého, ba nic přehnaného, poněvadž jsem čerpal jen z autentických (původních) pramenů a uvádím tvrzení nejspolehlivějších očitých svědků.“

A Srbové, nejsou velice lepší Řeků. Macedonští Bulhaři v srbské Macedonii jsou ve velikém nebezpečí, že budou úplně potřeni a zničeni od svých bratří, kterým bukureštský mír přidělil část macedonských Bulharů, jakožto nových poddaných.

Takové jest tedy postavení Bulharů co do národnosti. Jsou pronásledováni, poškozeni a nenáviděni od svých rozkolnických sousedů a souvěrců. A v tomto neštěstí smocné rozkolnické pravoslavné Rusko úplně opustilo. To vše Bulhaři tak citelně se dotklo, že ztratili naději v „pravoslavnou“ církev a začali opravdově uvažovati, zda by nebylo lépe na ochranu své národnosti a říše úplně se odločiti od rozkolnické církve a spojití se s Církví katolickou, v níž důvěřují, že svou spravedlnost a láskou a svým vlivem u ostatních říší přispěje nejúčinněji jim na pomoc v jejich tísní a nebezpečí.

IV.

Proto nastalo mezi Bulhary, předně mezi uprchlíky z Macedonie hnutí pro sjednocení s katolickou Církví. Dva rozkolnické politické časopisy v Bulharsku¹⁾ jež skoro po celé dva měsíce (v říjnu a listopadu) uveřejňovaly psaly o této záležitosti uveřejňující velmi ochotně nadšené články, povzbuzující k jednotě s Římem. V rozkolnickém Bulharsku ano v samém bulharském hlavním městě, Sofii, konaly se v té době veliké schůze, na nichž řečníci rozkolníci nadšeně mluvili pro unii, jichž řeči přijaty s bouřlivými projevy souhlasu: „Přijmou si unii!“ Na poslední schůzi v Sofii přijat návrh, aby byl celý národ bulharský vybízen ku kýženému sjednocení prostřednictvím patřičných orgánů, jež o to mají býti požádány. V Sofii utvořil se mezi znamenitějšími rozkolnickými Bulhary zvláštní výbor, který má úkol, připravovati vše potřebné, aby sjednocení církevní stalo se skutkem.

Ovšem. že jsou mezi Bulhary též protivníci zamýšlené unie, kteří ve svých politických časopisech před ní varují jako před nějakým velikým zlem, jež by pryč národ teprv zničil. Proti unii

¹⁾ „Večernja Pošta“ a „Dnevnik“.

vyslovil se v poslední době oficiálně též „sv. Synod“ bulharský ve zvláštním okružním listě podepsaném od bulharského rozkolnického exarchy Josefa, sídlícího nyní v Sofii a z rozkolnických biskupů, ač úřední list „sv. Synodu“, „Cerkoven Věstník“ nějakou dobu dříve, sám poukazoval na potřebu sjednocení. „Večernja Pošta“ a „Dnevnik“. Zdá se, že jest „sv. Synod“ v poslední době asi pod vlivem, rozkolnického Ruska, které též v letech šedesátých tehdy docílené sjednocení dosti velké části Bulharů všemožně se snažilo zrušiti, bohužel nikoli bez výsledku. Nynější, bulharská vláda sama není však výslovně proti unii; naopak ona jeví známky jisté přízně pro tuto záležitost. Vypravuje se, že když Jeho Excellence arcibiskup Robert Menini byl navštívil některé bulharské ministry v Sofii, mezi nimi i předsedu jejich Dra. Radoslavova, prý všichni ministři projeví, že jsou přesvědčeni o užtku unie jak ji odporoučejí některé listy a že v unii spočívá vážný moment politický. Tak oznamoval sám polovládní bulharský list Mír, jinak unii málo příznivý. Přízeň vlády ku katolické církvi dosvědčuje v poslední době též ten potěšitelný úkaz, že vládní kruhy jsou P. Pavlu Christovi, který se tak pečlivě stará o bulharské katolické uprchlíky, velmi nakloněny, a dosud jemu neodepřely žádné prosby, naopak mu vyplnily každé přání. Vláda bulharská vděčně uznává blahodárné působení katolických missonářů, řeholnic a škol zvláště v poslední válce a dala tomu výraz i okázalým způsobem. Ovšem že jako důvod hlavní pro sjednocení s Římem jest u Bulharů všeobecně národnostní, politický prospěch. Než neméně jest pravda, jak píše sám katolicko-unitský arcibiskup, J. M. Michal D. Mírov, sídlící v Cařihradě, že milost Boží může i politiky použití ku spáse duší. Bulhaři, zvláště macedonští chtějí se odloučiti od nešťastného Fanaru (patriarchatu řeckého v Cařihradě) a zároveň vymaniti se na vždy z vlivu Ruska, odkud přichází na ně všecko zlo; dle jeho vědomostí, jichž nabyl v okolí samého exarchy bulharského, jsou dvě třetiny Bulharů pro unii Hnutí

to jest dosti vážné, než schází lidi, kteří by se věci té patřičně ujali. Unie hro-madná celého národa bulharského není ovšem nyní ještě možná, a nebyla by také prospěšna hlavní věci, blahu duší, poněvadž by scházelo dostatečné a správné řízení a pastorování nových katol. věřících skrze dostatečný počet schopných duchovních, a nebyla by asi též již proto trvalou, jak zkušenost učí z minulosti.

Hnutí toto bude mít však jistě velký prospěch pro katolickou Církev v Bulharsku, byť i nedosáhlo tak skvělého, okázalého výsledku, jak někteří z horlivců očekávali. Nejlépe bude prospívat mezi lidem, kterému se v pravdě jedná o viru samu, a zachránění duše, a který nehledí při tom na výho y politické, jako snad městská intelligence, která prý jest ve příčině víry velmi vlažná. Ovoce se ukazuje již nyní v samém Bulharsku, kde počet katolických unitů před válkou byl tak nepatrný, že se ani neudával. P. Christov podává totiž zprávu, že všichni z Thracie s katolíky uprchlí rozkolníci, kteří žijí nyní ve Starém Bulharsku společně s katolickými uprchlíky se vyjádřili, že chtějí žíti ve shodě s katolickými sousedy a se řídit dle návodů katolických missonářů. Ti tedy prohlásili již, že jsou pro unii. Ve St. Bulharsku se hlásí rozkolnické osady a prosí o katolické kněze. Katolické hnutí bude tedy mít nejprve ten úspěch, že vesnice dle náboženství smíšené (většina «katolických» vsí jest taková) stanou se docela katolickými, a že k nim připojí se pak několik čistě rozkolnických vesnic, v městech pak se rozmnoží počet katolických rodin a farností. S takovým úspěchem můžeme býti pro tu dobu úplně spokojeni. Zároveň pak nynější katolické hnutí zanechá stopy též v oněch kruzích, které v nejbližší pro tentokráte době ještě nebudou moci veřejně spojití se s katolickou Církví. Símě zaseté do srdcí bulharského lidu poněmáhle vzejde a uzraje a přinese, jakž doufáme, jednou ještě hojnější ovoce.¹⁾ (O. p.)

¹⁾ Slov. časopisu Voditeli v bogoslovnech vadech č. 1. 1914 přináší o tom článek Dra. F. Grivece, o «katol. hnutí v Bulharsku».

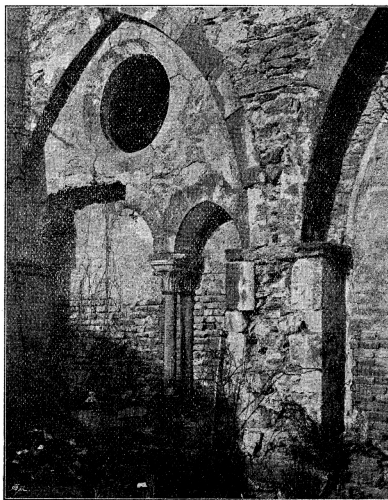
‘Zrada Achitofela a zrada Jidášova.

Pán Ježíš zrádce svého zjevil. (Dle sv. Bonaventury).

Achitofel ku nejtajnějším radám krále Davida připuštěný s Absolonem se proti němu spíkl a radil, aby David byl zabit. (2 Král. 15, 17.) Kdyby můj nepřítel byl, byl mi zlořečil, snesl bych ovšem. A kdyby ten, kterýž mne nenáviděl, proti mně veliké věci mluvil, byl bych se snad ukryl před ním. Ty však

vzdychal z hluboka tak, že i učenníci spolu zármutek veliký pochopili a spolu s ním zarmoucení byli.

V zármutku dosvědčil, když řekl: »Pravím vám jistě a jistě jest, že mne jeden z vás, jenž ji se mnou, zradí. A rukce zrádce mého jsou se mnou za stolem«. Jak ulekli se učenníci Kristovi

LOUKA: Část zdi z venku.

člověče se mnou jednomyslný, jeden z vůdců mých a známý můj: ježto jsi jedl se mnou chutné pokrmy: (Žalm 54.) mluví slova písma sv. o Jidášovi zrádci napřed již dávno v minulosti. Za stolem seděl Kristus Pán s učenníky, rmoutil se pro své přehořké umučení nastávající. Na to sice vzpomínal milostný Pán, ale zajisté více na zlost a zlomyslnost Jidášovu.

Zármutek na srdci — ukázal zevnější znamením; byl bledý na tváři,

těchto slov; neboť uznávali, že budoucí věci v skutku a v pravdě Pán předpovídal. Ač všichni kromě zlostiného Jidáše nevinnost svou uznávali, nicméně přece se strchovali, aby snad Bůh takového pádu na ně nedopustil. Zastrášen byl i Jidáš nešlechtný; neboť se obával, aby ho Pán neprozradil, aby snad ostatní učenníci, horliví milovníci Pána, jej nezabili. Hleděli na sebe vespolek učenníci, nevěděli však nic, o kterém by mluvil Pán. Každý jen rozmýšlel z nich, který

jest ten zlostný člověk mezi námi, jenž dobrého Mistra našeho chce na smrt vydati. Hleděli upřeně také na Pána, jakoby říci chtěli: »Pane, pověz!« Počali se také tázati mezi sebou, který by mezi nimi to byl, jenž by to mohl učiniti a zda-li někdo něco prve o tom co byl slyšel? Tak sám i zlostný Jidáš činil s jinými, jenž podle ostatních seděl, a mluvil s nimi, aby neznamenal nic, že by on to byl.

Matouš evangelista dokládá, že byli smutni, tázali se jeden druhého a pak jeden po druhém řekl Pánu: »Jsem-li

obecně řekl: »Jeden ze dvanácti to jest z vás, již se mnou stolíte«. Jiní sice učennici Páně byli tu ze sedmdesáti dvou, ale nestolili s Pánem, nýbrž toliko posluhovali Jemu a za jiným stolem seděli. Všeobecně řekl Pán: »Který sahá se mnou rukou do mísy«. Těmi slovy návštěi dal Jidášovi, že ví, kdo tím zrádcem by byl. Jiní učennici tomu ale nerozuměli, neboť všichni z jedné mísy jedli.

Pokračoval Pán: »Syn člověka jde k umučení a k smrti, jakož psáno o něm, ale běda člověku tomu, skrze

LOUKA: Okno v křížové chodbě.

já? Věděli dobře, že se dle slov Páně stane a každý se bál, aby snad to zlé na něm neuvázlo, ačkoliv žádnému z jedenácti to nikdy na mysl nevstoupilo, nýbrž uznávali svou všichni mdlou, slabost strachem spravedlivým. Žádal každý proto, aby jim oznámeno bylo, zdali by to z nich který byl, že by raději ode jiných učenníků chtěl života zbaven býti, než toto zlé spáchat.

Líbila se Pánu Ježíši láska jejich, kterou k Němu měli, avšak nechtěl jim jmenovitě a rychle zrádce zjevit; vše-

něhož Syn člověka zrazen bude«. Jakoby řekl: »Ten člověk, jenž mne zradí, půjde do zatracení věčného, kde věčná běda pro něho. Věru dobré by bylo pro něho, by se byl nenarodil, nebo v pekle nic jiného není, jediné běda, jediné muky a trápení«. Důvěrně dosud Kristus Pán Jidáše napomínal, aby ode zlé vůle upustil; ale v zlosti zatvrzelý byl Jidáš celý a ani se neobměkčil. — Když pozoroval Jidáš, že již učennici všichni se ptali, nechtěl také mlčet, aby druzí nezpozorovali, že by on tím zrádcem byl.

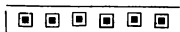
Pravil tedy ku Pánu: »Zda-li já jsem Mistře?« Nazýval milostného Pána svým Mistrem, jenž ho takové zlosti neučil, nýbrž ctnosti a dobrotě. Řekl mu pak na dotaz Pán: »Ty jsi řekl.« Jakoby pověděl: »Ty sám praviš, já nepravím, já jsem to nepověděl.« Ze slov podvodný Jidáš dobře porozuměl, že Pán ho dobře zná. Ale učenníci poznati nemohli, poněvadž to Pán míti nechtěl.

Proto strachoval se Jidáš a sem i tam myslil, jak by mohl ujíti od učenníků a tak se stavěl ve všem, aby žádný na něho ani domněnky neměl.

Byl mezi učenníky jeden (totiž Jan), jenž se položil na Pána Ježíše, kterého také miloval Pán. Seděl Jan po straně Pánu. Pročež vzal dobrotivý Pán Jana za hlavu a přitlačil ku boku svému z lásky, kterou k němu měl pro jeho neposkvrněné panictví. To když viděl Petr, že Pán Ježíš znamená takové milování laskavého Janovi ukazuje, byl by rád zvěděl a poznal, kdo onen zrádce jest. Proto pokynul Janovi, aby se otázel, kdo by byl, o kterém mluvil Pán. Když prosil Petr Jana, aby se Mistra otázel — tehdy Jan sklonil hlavu na prsa Pána Ježíše a řekl jemu: »Pane, kdo jest, jenž Tě zradí.« Pán svému milému nic odepřiti nemohl, proto naklonil hlavu svou ku hlavě Janově a pošeptmo, aby jiní neslyšeli, řekl: »Ten jest, kterému omočený chléb podám.« Proto znamenal Jan, komu by omočený chléb Pán dal a zrádce zjevil. Vzal Pán Ježíš chléb (ne svátost, neboť Pán Ježíš tak mnoho toliko posvětil, co by mohlo postačiti jim ku přijímání) neposvěcený a namočil jej v polévce, anebo omáče a dal Jidášovi Iškariotskému, jakoby mu nad jiné všechny obzvláštní uctivost učinil. Nicméně zlostný Jidáš ani v nejmenším obměkčen nebyl dobrotou Krista Pána. Evangelium praví, že po skyvě mu podané vešel do něho ďábel, ne jakoby ho posedl, jako některé lidi, nýbrž že

více moci nad ním ďábel měl, aby vedl jej ze hřichu do hřichu pro zatvrzelost jeho. Miláček Jan jak zrádce poznal, velice se zarmoutil a divil se velice, nebo věděl, že mu mnoho milostí Pán udělil. Avšak Petrovi pověděti nechtěl dle vůle Pána. Poněvadž, jak píše sv. Jeronym, tak miloval Petr Pána, že kdyby byl poznal zrádce, byl by ho zajisté zabil.

Svatý Jan píše, že Pán Ježíš Jidášovi řekl: »Co činíš a činiti chceš, čin brzy.« Jakoby chtěl říci: »Já dobře vím zlou vůli tvou, že bys rád u židů byl, nebo nehleďš jedině ku dveřím, pročež jdi tam. A kdybych já sám sebe dobrovolně na smrt vydati nechtěl, nemohl bys učiniti ani to nejmenší.« Proklatý člověk porozuměl dobře slovům Páně, ale učenníci Páně ostatní neporozuměli hned, nýbrž domnívali se, že Pán Ježíš poručil Jidášovi, poněvadž měsíc měl, aby nakoupil potřebných věcí ku svátku, anebo aby něco dal chudým. Vzal omočenou skyvu chleba a vyslyšev řeč Páně, vstal hbitě a vyšel ze tovaryšstva či společnosti andělské a nevrátil se více, poněvadž do ní již nenáležel. A byl již večer. Myslí zlovlný člověk Jidáš, že příhodný čas jest, aby Pán jat byl. Chtl jati Ježíše a jat byl sám: žádostí očí, žádostí těla a pýchou života, jež zaslepily duši jeho a ďáblu odevzdaly. Jidáš přechytrváním zaslepen, doklad farisejství, nad nímž Kristus Syn Boží volal tak často: »Běda, běda, běda vám, fariseové! Zdalíž ujdete pekelnému ohni?« Zatvrzelost Jidášova však přece odvažuje se až tak daleko, že přistupuje ku Synu Božímu a volá: »Zdráv buď, Mistře!« A Mistr a Pán vševědoucí odpovídá: »Jidáši, příteli, proč jsi přišel? Políbením zrazuješ Syna člověka?« Skrytý hřích, přetvářka, zatvrzelost vedou ku zradě a jdou za sebou, jako šla na jatá rota žoldnéřův na Krista s vůdcem jich Jidášem. A konec jich, konec pokrytců a zrádců jest právě konec nejhornejší: »Jidášův.« P. Š.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Kateřinek u Opavy. Plníc svůj slib vzdávám díky nejsv. Srdci Páně, neposkvrněnému Početí Panny Marie, sv. Antonínu Paduanskému za vyslyšení všech svých proseb. A. K.

Z Tábora. Ve veliké tísní vzala jsem útočiště své k Rodičce Boží, sv. Antonínu a sv. Janu Nepomuckému s tím dodáním, bude-li má prosba vyslyšena, že v časopise svůj dík uveřejním. A nad

moje očekávání byla jsem v tak brzké době vyslyšena. A proto vzdávám tisícere díky Pánu Bohu nejvyšší dobrotitivému.

Čtenářka „Školy B. S. P.“

Z Trebiče. Jistá čtenářka „Školy Božského Srdce Páně“ plní tímto slib svůj, že došla v jistých záležitostech a v operaci, na přimluvu bolestné Matičky Boží, sv. Antonína Paduanského a blahoslavené M. Elekty vyslyšení proseb svých.

Různé zprávy.

Přesvědčení a život. Clemenceau onemocněl těžce a lékaři uznali, že bude nezbytná operace. Ač je v Paříži mnoho klinik, vyvolil si tento pronásledovatel církve katolické a vůdce francouzských radikálů, ústav, na němž jsou činný milosrdné sestry. V loňském květnu uveřejnil pak pařížský list „Cri de Paris,“ následující zprávu, která velmi překvapila. Clemenceau přišel do obchodu s květinami a poručil, aby majitel zasílal na jeho účet po celý měsíc květen, každodenně kytici z čerstvých květin do kaple milosrdných sester v ulici Bizetové. Je to týž ústav, kde byl Clemenceau ošetřován a operován.

Potěšitelné ohrazení. Spolek havířů v Dolní Gebře v Německu měl svěcení spolkového praporu. Byl na něm nápis: „i v nehlubší šachtě bdí oko Páně.“ Sociálně demokratický list tamější, ačkoliv prohlašují jinak sociální demokraté náboženství za soukromou záležitost, psal zlomyslně o tomto nápisu. Tu měli havíři schůzi, na níž podali následující pozoruhodné prohlášení a ohrazení: odmítáme výtku co nejrozhodněji; v Bohu máme útěchu, nedá nám zoufati v hrozných nebezpečích našeho nebezpečného povolání, činí nás silnými, mužnými, abychom s důvěrou v Něj dále pracovali. Proto chceme vždy s důvěrou státi při svém praporu a hlavně pro krásný výrok o důvěře v Boha, který jsme dali na něj vyšítí.

Příčiny zesurování mládeže. Ředitel trestnice pro mladistvé zločince v Lenzburku ve Švýcarsku považuje za hlavní příčiny hrozného zesurování nynější mládeže, špatnou a zaslepenou výchovu, požíravost, nechť ku práci, špatnou četbu, vyvěšování zamilovaných obrazů a necudných pohlednic ve výkladních skříních. Všeobecně ve všech zemích se pozoruje, že přibývá mladistvých zločinců.

V mých okovech chci zemřítí. Nebožtík kníže-biskup Zwerger jednou vyprávěl: Když jsem byl duchovním správcem v trestnici u Vídně, byla tam roku 1850 svatá missie. Měla stkvělý výsledek; trestanci nosili trpělivě a oddáni do vůle Boží i řetězy, které byly tehdy ještě v obvyklí. Několik měsíců po missii onemocněla těžce jedna trestanka a byla v nemocnici. Když ji Zwerger zaopatřoval, slyšel, že rachotí pod dekou řetězy. Pravil laskavě k nemocné: „Proč nosíte řetězy, což nevíte, že nemocní jsou od nich osvobozeni?“ — „Vím to,“ odpověděla nemocná, „ale prosila jsem pana ředitele, aby mně nechal řetězy, chci je nésti až do smrti z úcty a lásky k našemu Spasiteli; prosím o milost, abych s nimi mohla umřítí.“

Smutný úkaz. Ve Svatém Havlu ve Švýcarsku byla o prázdninách slavnost všech švýcarských dělnických zpěváckých spolků. V neděli, když byly v katedrále

bohoslužby, přišli tam účastníci sjezdu a chovali se tolik urážlivě, že musili být z kostela odstraněni a po dvakráte musel být kostel uzavřen. Vysmívali se přítomným a jinak je uráželi.

Setník, jako vzorný křesťan. 1913 zemřel ve Švýcarsku setník Schmid, který byl po celý život svůj horlivým katolíkem. Vypravuje se o něm, kterak r. 1899, jsa velitelem v Harisau přivedl své vojáky ku procesí na Boží Tělo. Ráno po snídání byli vojáci shromážděni na dvoře kasárny a tu velel setník : katolíci vystoupí z řady ! Vystoupilo jich jenom několik a bojácně se ohlíželi, co tomu řeknou soudruzi. Tu se rozhodl setník a zvolal hromovým hlasem : co je to za vojáky, kteří nemají ani tolik erdnatosti, aby se přihlásili ku své víře ? Ihned vystoupilo více vojáků. Setník vedl je sám do kostela, sedl si do lavice vedle jednoho rekruta a byl zbožně přítomen celým bohoslužbám. Chodíval každou neděli a svátek na služby Boží a vždy se příkladně při nich choval.

Duchovní cvičení pro rekruty. V městě N. N. v Německu loučil se setník s vojáky, kteří odslouživše svůj čas, ubírali se domů. Kázal, aby vy-toupili z řady vojáci, kteří se zúčastnili před nastoupením své vojenské služby duchovních cvičení. Pak je oslovil a řekl : přátelé, byli jste vzorem pro všechny své soudruhy. Až se vrátíte do své otčiny, přičiňte se, aby každý katolický rekrut, dříve než nastoupí svou vojenskou službu, šel na duchovní cvičení.

Spisovatel Dickens. Angličané čítají ku svým nejznamenitějším spisovatelům humoristu Dickensa. Ač zemřel před 43 lety, má stále mnoho čtenářů. Byl nadaným satirikem a humori-tou, ale nikdy nenapsal ani nejmenšího vtipu a narážky na mravy a víru. A přece mu jednou vytýkali, že tak učinil. Hájl se následovně : vždy jsem se přičiňoval, abych budil svými knihami zájem a úctu pro život a učení Kristovo, protože sám jej ctím a protože sám jsem napsal život Kristův pro svou rodinu, ač jej znali děti dávno před tím, než začali mluvit. Ovšem jsem se s tím nikdy nepochlubil.

Klopýtá jste ? První president francouzské republiky Thiers navštívil Řím. Žádal o audienci u tehdejšího svatého Otce Řehoře XVI., ale jediné pod tou podmínkou,

když nebude nucen pokleknouti a ruku políbíti. Když přednesli tuto prosbu presidentu, který byl protestant, tu papež usmívaje se, dobrotivě zvolal : ať si činí, jak je mu libo. Thiers vkročil a jak uzel papeže, padl na kolena a políbil papeži ostatky, které má ve střeřevci. Laskavě zeptal se papež : pane, klopýtá jste přes něco ? Ovšem, odpověděl Thiers : klopýtá jsem a my všichni klopýtáme přes velikost papežství.

Ženy jako zákonodárce. V Kalifornii mají ženy volební právo, které pilně vykonávají. Národní společnost vydala tam nedávno provolání proti volebnímu právu žen a na základě důkladných studií, praví, že kalifornské ženy našly ve volebním právu novou hračku a že zavedly do zákonodárství přehnanost a výstřednost. V posledním zasedání kalifornského parlamentu bylo podáno 4000 návrhů na nové zákony a 1100 nových zákonů bylo přijato. Mezi jinými byla uzákoněna velikost košů pro slepice když snášejí vajíčka, o formě střeřevců pro školní děti, o velikosti dek postelních v hotelích. 31 nových komisí založeno, které vyžadují roční náklad milion dolarů. Na každý způsob pracoval prý zákonodárny mlyn žen ve zlatém americkém státě s neobyčejnou pilností a velkou péčí o malíčkostech a vedlejších věcech.

Studentky na universitách V Německu bylo roku 1908 na všech universitách 1150 ženských posluchaček. 1910 bylo jich 2800, v letním pololetí 1913 bylo jich 3436, oproti 2958 rok před tím. K oněm napočteným v posledním letním semestru 3436, nutno připočísti ještě 1037 žen, které jsou připuštěny, jako dobrovolné posluchačky, ale nepodrobují se žádným zkouškám. Ze všech universitních posluchaček jest v Německu 5·7 procent žen. Ve Francii, kde studují ženy na vysokých školách již od mnoha let, bývá průměrně mezi 100 studujícími 10 žen. V Německu je ze všech posluchaček vždy ze sta asi 26 katolíček.

Rozmařilost. V Schaffhauseně, dosti malém venkovském městečku ve Švýcarsku, byl cirkus a po čtyři dny dával představení. Tamější denník píše : tolik se mluví a nařiká všobecně na zlé časy ; naše obce nemohou najíti peněz pro chudé, jichž přibývá očividně. Ale přece najdou lidé dosti prostředků, aby upokojili svou touhu po zábavách. Cirkus Charles byl u nás jenom po čtyři dny a přece jsme zaplatili vstupného skoro 40.000 K.

Jesuité. Počátkem roku 1913 byli Jesuité rozděleni na 27 řádových provincií a na pět velkých asistencí, totiž na Německo, Anglii se severní Amerikou, Francii, Itálii a Španělsko. Všechny členů se čítalo 16,471, o 177 více než rok před tím.

Rím. V Římě je nyní 57 far, 365 kostelů a veřejných kaplí. Světských kněží je 550. Domácích seminářů je 7, cizozemských 22, mezinárodních duchovních kolegií 15. Řádových generálů a protektorů bydlí tam 99, řádových kněží je 890 a bratří 200. Katolické university jsou 4, bratrstev se svými domy 82, klášterních škol pro hochy je 11 s 1095 žáky, dívčích řeholních škol je 19 s 3600 žákyněmi. Sester klášterních je asi 1200, které vykonávají velkou většinou služby u nemocných anebo výchovatelské. Katolické spolky jsou tyto: 31 komitety farní, 26 spolků pro vzájemnou podporu a pomoc, 9 odborných spolků, 32 spolků mládeže, spolků 52 pro sport a 20 spolků pro jiné účely.

Pryč od Říma v Rakousku. Během roku 1912 odpadlo dle sdělení protestantských listů v celém Rakousku 4372 katolíků, totiž 3525 ku vyznání augsburskému a 547 ku helvetskému. Protestantů se navrátilo ku církvi katolické 1262; z augsburského vyznání 996, z helvetského 226. „Čistý“ příjem ruchu „pryč od Říma“ byl tedy za rok 1912: 3110 odpadlíkův

Obyvatelstvo Indie. V celku je tam 315 milionů obyvatelstva. Z nich je 3,876.203 křesťanů; mezi nimi je 1,843.724 katolíků, což je ze všeho obyvatelstva 0.6 procent. Hindů je 217, mohamedánů 66, buddhistů 10 milionův.

(Z A S L Á N O.)

Duchovní cvičení. Na posv. Velehradě budou se r. 1914 konati duchovní cvičení:

dívky 14. až 18. dubna; 27. dubna až 1. května;
žen 11. až 15. května;
dělníků 30. května až 2. června;
paní a slečen 15. až 19. června;
kněží 20.—24. července; 3.—7. srpna;
intelligence 10. až 14. srpna;
studujících vyšš. tříd 24.—28. srpna;
akademiků 31. srpna až 4. září;
rekrutů 28. září až 2. října;
rolníků 23. až 27. listopadu;

omladiny 11. až 15. prosince.

Dotazy a přihlášky přijímá Kollej Tovaryšstva Ježíšova na Velehradě.

Program české výpravy k 25. světovému sjezdu eucharistickému v Lúrdách r. 1914. Česká sekce světového sjezdu eucharistického 1914. Byla zřízena péčí »Spolku československých poutníků do Lurd a jiných posvátných míst se sídlem v Praze« dle usnesení výborového sezení 29. prosince 1913. Účel české sekce: representovati národ český při světovém projevu víry v Ježíše Svátostného a úcty k Panně Neposkvrněné před národy tohoto světa; pracovati některé otázky eucharistické zvláště se zřetelem na Lúrdy a světovou literaturu, povzbuditi příslušníky národa českého ku větší a vřelejší úctě Svátostného Spasitele, poskytnouti příležitost shlédnouti Lúrdy mnohým, kteří po místě onom podivném a milostném touží. — Protektori: Jeho Eminence nejdůstojnější pan kníže-arcibiskup pražský Lev kardinál ze Skrbenských, Jeho Eminence nejdůst. pan kníže-arcibiskup olomoucký dr. František Sal. kardinál Bauer. Čestný předseda: Jeho Excellence nejdůstojnější pan biskup královéhradecký dr. Josef Doubrava. — Výkonný předseda: Monsgr. dr. Mořic Pícha, sídelní kanovník metropole sv. Víta v Praze. Sekretář: Dr. Al. Kolísek, professor v Hodoníně. Na sekretáře budtež adresovány všechny záležitosti české sekce.

II. Sjezdový vlak do Lurd od 16. července do 1. srpna. Vlak vyjede z Prahy, jakožto hlavního města království Českého, pojedje Brnem na Břeclavu, by přibral Moravany a Slezany, ve Vídni připojí se věrní Čechové vídeňští a bratři Slováci. Sjezdový vlak pojedje nejkrásnějšími kraji: Itálií, francouzskou Rivierou, Švýcarsy a rakouskými Alpami. Ve význačných městech budou delší nebo kratší zastávky, a to za účelem noclehu, pobožnosti a prohlídky památek. Vrchní a hlavní vedení duchovní celé výpravy bude míti Jeho Excell. nejdůst. p. biskup Dr. Josef Doubrava. Technickou stránku bude míti na starosti technické pořadatelstvo, v jehož čele jest osvědčený technický vůdce Viktor Šl.

Kóvér. — Jízda tam: 16. července, čtvrtek, odjezd z Prahy v 8 hod. ráno, Brno-Vídeň Benátky (nocleh, 26 hodin zastávka) — Padova (zastávka) — Janov (zastávka) — Nizza (nocleh, 19 hodin zastávka) — Marseille-Toulouse-Lúrdy 21. července v 1 hod. 30 min. odpo. Pobyt v Lúrdch 6 dní od 21.—26. července. — Jízda zpět: 26. července, neděle 7 hod. večer z Lurd; Montpellier-Marseille (nocleh, 25 hodin zastávka) — Milán (nocleh, 24 hodin zastávka) — Luzern (zastávka) — Einsiedeln (nocleh, 15 hodin zastávka) — Innomosti-Linec-Vídeň-Brno-Praha — 1. srpna. Poznámka: Paray-le-Monial bylo nutno vynechat, protože odbočka ta byla by spojena s velkými obtížemi technickými a finančními, neboť v období sjezdovém francouzské dráhy nepřipouštějí poutnických vlaků jindy obvyklých. Ceny míst: I. tř. 670 K, II. tř. 530 K, III. tř. 340 K. Vedle toho režijní příspěvek: I. tř. 20 K, II. a III. tř. 10 K. Za ceny ty obdrží účastníci: jízdní lístek, celé zaopatrění pro dobu výpravy, počínaje od snídaně v Běláku dne 17. července až do snídaně v Linci dne 1. srpna, nocleh, sjezdový lístek, cestovní knížku sjezdovou s popisem cesty a podrobným programem, odznak. Dle rozhodnutí pořadatelstva lúrdského do vlaků sjezdových nemají býti bráni nemocní jako při vlacích poutních. Přihlášky přijímají: Antonín Kašpárek, farář Praha II., Jungmannovo náměstí 20.; Josef Rössler, kaplan Velký Oufim v Rychnovu nad Kn., Čechy.; Leopold Kolísek, konsist. rada, farář, Blansko, Morava. Přihlášky musejí býti vykonány do 15. dubna 1914, protože do 30. dubna musí býti počet účastníků v Lúrdch oznámen, a obnos za zaopatrění v Lúrdch, jakož i za lístky sjezdové do této doby musí býti zaplacen. Přímou u komitétu lúrdského žádný jednotlivec nedostane sjezdové legitimace. Ceny počítány co nejmenší a nemohou býti zmírněny, protože dráhy francouzské nedají obvyklých výhod, a poplatky za zaopatrění v Lúrdch jsou značné, větší než při obyčejných poutích. Platiti je třeba u Leopolda Kolíska jeho složenkami a sice režijní poplatek a polovici celé ceny lístku do 15. dubna, ostatní do 25. června 1914. Podrobné pokyny,

jak se vypraviti na cestu, budou podány v cestovní knížce, kterou účastníci v čas obdrží.

Čechové! Súčastněte se v počtu nejhojnějším 25. světového sjezdu eucharistického v Lúrdch. Neposkvrněná Rodička Boží zve i Vás k oslavě svého Svátostného Syna v Lúrdch.

Modlitbové tažení křížové za Afriku.

(Od 24. dubna do 3. května).

Družina sv. Petra Klavera, náboženská společnost ku podporování katolických misii v Africe, koná každoročně tak zvané „Modlitbové tažení křížové za Afriku.“

Toto modlitbové tažení spočívá v tom, že se každý účastník modlí soukromě nebo, kde je to možné, společně s jinými po devět dní před svátkem Ochrany sv. Josefa, letos od 24. dubna do 3. května, církevně schválenou modlitbu k Nejsv. Srdci Ježíšovu za polany africké. Účel této devítidenní pobožnosti, při níž se tisíce a tisíce katolíků obrací důvěrně v modlitbě na Nejsv. Srdce Ježíšovo, jest dvojí: předně má vyprositi srdcím pohanských černochů milost, aby se stala přístupnější hlasu missionářů, za druhé má vyprositi na Bohu nové missionáře, nové žence pro bohatou žeň duší v Africe, aby se tak vyplnilo přání Ježíše, řkoucího: Proste Pána zní, aby poslal dělníky na vinici svou!

Zmíněnou smírnou modlitbu k Nejsv. Srdci Páně, které se při tomto křížovém tažení používá, může obdržeti v libovolném počtu zdarma a vyplaceně každý, kdokoli o ni požádá.

O hojnou objednávku snažně prosí

Družina sv. Petra Klavera

pro africké missie

V PRAZE, na Hradčanech 33.

Nádražní missie má za účel poskytnouti radu a ochranu dívkám, které samy cestují do velkých měst. K tomu účelu vysílá nádražní missie na nádraží velkých měst své ochránkyně, které lze poznati dle odznaku se žlutobílou stužkou. Ochránkyně zdarma doprovodí dívku buď do útulku, kdež se dívka poradí stran služby, aneb na adresu, kam si dívka přeje. Dívky při jízdě vlakem necht jsou opatrní, nikomu ať se s cílem

své cesty nesvěřují a s neznámými lidmi ať řeči nezapřádají. Aby byla dívka ochránkyní nádražní missie poznána, nechť si dopíše korespondenčním listkem nejméně 3 dny před odjezdem o modrou doporučovací kartu na adresu: Nádražní missie v Praze II., Slupy 14. Tuto kartu drží pak v ruce u příjezdu na nádraží, aby byla ochránkyní poznána. Když by dívka náhodou žádné členky nádražní

missie na nádraží nenašla, nechť se odebeře v Praze do sekretariátu Nádražní missie na Slupy č. 14. pod Emauzským klášterem, kdež se jí další sdělí. V Podmokli nechť se obrátí na nádražní missii na pí. E. Jirsikovou, Teplická třída č. 35. V Chomutově na pí. Annu Čechovou, choť majora v Lázeňské ulici (Badgasse) č. 18. V Chebu na choť lékárníka p. Fr. Kaspra, Bahnhofstrasse.

Vítězství katolíků ve Francii.

(Hlavní úmysl.)

Kdož je s to vylíčiti všechna pronásledování, všechny útrapy, jaká již církev sv. od časů Krista Pána až po dnes vytrpěla! Kolik to krvavých pronásledování jak od židů tak od pohanů překonala! Kolik to bludů a kacířstev během století pokořila! Kolik to rozličných ústav v jednotlivých zemích překonala! Zlatě nejsou patrna povždy slova Pána Krista: »A brány pekelné nepřemohou jí!« Rozhlédneme se za doby naší, jak se kde církvi katolické daří. V Anglii jest sice boj vlády mezi Angličany a Irčany, ale přece se stávají v Anglii častá obrácení na víru katolickou. Na Rusi nyní církev katolická nepoživá skoro žádné svobody, ba jsou katolíci dosti opuštěni a tím se stává, že buď přestupují na pravoslavi, nebo vůbec ztrácí víru. V Německu jsou katolíci mezi protestanty v menšině, ale tam jsou katolíci dosti zorganizováni a proto se umí bránit a jsou uvědoměli. U nás v Rakousko-Uhersku jest se nám katolíkům brániti proti svobodomyšlným volnomyšlenkářům a pokrokářům a jiným nepřátelům církve. Neškodilo by, aby se nám katolíkům, kteří jsme přece ve velké většině, lépe vedlo. Nyní hrozí nepřátelé stále odpadem, připravovaným na rok 1915. Co zhnílého, odpadne, co zdravého, zůstane. I tuto bouři církev přechká, a možno, že se katolíci tím více uvědomí. V Itálii osnují proti církvi katolické bouři; tak nepřítel škodí sobě samým. Nebyla by Itálie nikdy tím, čím je, bez papežů; ti to byli, kteří Itálii zvelebili a vzácnými památkami obohatili. Ve Španělsku a Portugalsku jsou smutné poměry pro církev katolickou; jest pronásledována; katolíci utiskováni od zednářů.

Ve Francii, jak známo, zavládly smutné poměry. Otěží vlády zmocnili se zednáři, odloučili stát od církve; pobrali katolíkům kostely i s jejich poklady, pobrali katolíkům školy; kláštery zrušili, jmění jejich pobrali, řeholníky a řeholnice vyhnali; musili hledati druhého obydlí v jiných zemích. Když katolíci si školy znovu zřídili a sami si vydržovali, i ty jim vlada zavřela. Jako vlny rozbouřeného moře hned ku břehům se valí, hned zase od břehů se vzdalují, tak jest i v životě jednotlivých národů, ustavičný příboj a odboj; brzy se blíží ke Kristu, brzy se zase od něho odvrací; brzy Krista uznávají za svého krále a podrobují se zákonu jeho, brzy zase volají: „Nechceme, aby tento panoval nad námi!“ Podobně je to i ve Francii. Ovšem dle toho se mění též osudy každého národa; v míře, v jaké národ ke Kristu se hlásí a jemu věrným zůstává, touž měrou řídí se i blaho a štěstí a pravý pokrok téhož národa, jakmile však od Krista se odvrátí a sladké jho se sebe svrhne, upadá, klesá, ztrácí štěstí a blahobyt svůj. Podobá se, že katolíci ve Francii toto nazývají, a proto lze pozorovati utěšené hnutí, zjednati zase Kristu Pánu platnost. Probouzí se k novému životu. Organizují se k obraně sv. víry a zájmů církve svaté.

Asi před rokem rozeslal spolek »Katolická omladina« provolání na všechny své členy, aby po celé Francii byly na cestách postaveny kříže, všude tam, kde byli pobořeny anebo nedbalostí poškozeny nebo odstraněny. Provolání toto mělo

velkolepý výsledek, že na počátku měsíce ledna t. r. mohl časopis »Nový život« napsati: Odpověď na provolání následovala v zápětí. Učiněn opravdu vojenský plán a na všech stranách dali se katolíci do práce. Někde byly postaveny polní kříže, jinde zase misijnářské kříže a sice s velikou slávou, při kteréžto slavnosti mládež nesla obraz Ukřižovaného na ramenou až na určené místo. Jedna skupina postavila v krátkém čase asi 7 křížových cest. Co potřebujeme více ještě věděti, abychom v lepší doufati mohli budoucnost? Na jeden pokyn přátelé naši postavili celý les křížů po celé Francii. Zda není tento skutek hlasem odpuštění, jakéž Spasitel nad Francii pronáší a že Kristus Pán zase počíná vládnout v srdcích našich? Hle, tak naplňují se Spasitelova slova: »A já když na kříži povýšen budu, všechno potáhnu k sobě!« Kříž stojí ve středu dějin světa; na Kalvarii dělí se cesty lidstva. Všichni, kteří tu putují, musejí jíti okolo a žádný nemůže na Ukřižovaného hostejně patřiti. Kdo není s ním, jest proti němu; kdo nechce od něho býti přitažen, ten musí utéci. Co se dalo na Velký pátek na hoře Kalvarii, to se ustavičně opakuje; jedni lkají a modlí se, druzí se rouhají; jedni věří, druzí zlořečí; jedni pijí vděčně z pramenů milosti, prýstičích z otevřených ran Spasitelových, jiní pohrdají nabízeným jim spasením a zatvrzují srdce své.

Zdá se, že nastává katolíkům ve Francii nová doba. Biskupové mají důležitou poradu v Paříži; lid se pilně organizuje, aby tím účinněji mohl hájiti svá práva a zájmy sv. církve proti tak zavilým nepřátelům. Hrozný obraz skýtlá nyní vládní strana Francie, kdež obhájce spravedlnosti byl úkladně zastřelen ve své kanceláři ženou ministra. Vychází touto událostí čím dále tím horší věci na jevo. Tak osklivá hniloba zavládla tam, kde víra zahynula. Tyto poměry musejí otevřiti oči mnohým, kam až to člověk bez víry přivede. Právě tyto poslední hanebné události budou podnětem katolíkům, aby tím více se semknuli a k těmto uvědomělým zajisté se přidají i jiní, kterým opravdu záleží na blahu Francie. Zajisté k této organizaci katolíků a k vítězství jejich mnoho přispěje eucharistický sjezd, který bude se v letě konat na místě památném, posvěceném zjevením se »Neposkvrněné Panny«, v Lúrdch. Pomáhejme k tomuto vítězství katolíků svou vroucnou modlitbou!

Obětování denního úmyslu.

* Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za vítězství katolické církve ve Francii a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednu za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

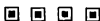
Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se za vítězství katolíků ve Francii.

Úmysl v květnu: Pání a služební.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V dubnu modleme se o vítězství katolíků ve Francii.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost	Úmysly:
1. St.	Sv. Jana Damase. , uč. cirk. (754). — Dar vděčnosti a stálosti v dobrém. Duch kajivosti. Velikonoční sv. zpověď. Křest. dobročinnost. † kněží.	
2. Č.	Sv. Františka Paul. , (1508). — Velepastyřové naši. Velikonoční exercicie na střed. školách. Katechumeni. Příprava dítek k sv. přijímání. Nemocný.	
3. P.	Sedmero bolest. P. M. — I. pátek v měsíci. Bratrstvo bol. P. M. Missie mezi černochoy. Sjedenocení rozkol. s cirkví sv. Náb. poměry na Balkáně.	
4. S.	Sv. Isidora , bisk. (636). — Láska k cirkvi sv. Nejdůst. arcipastyř. Pobožnost k umučení Páně. Svěcení neděl a svátků. Nemocný bohoslovec.	
5. N.	Neděle květná. — Sv. Vincence Fer. , (1419). — Pokoření nepřátel cirkve. Představení. Dobrý příklad. Dar pokory. Pohrdání statky zemskými.	
6. P.	Sv. Viléma , opata. (1202). — Duch zbožnosti. † opat G. K. Vytřvalost v dobrém. Sebezapírání. Obrácení nevěře. Horlivost v duch. životě.	
7. Ú.	Bl. Heřmana Jos. , ř. prem. (1233). — Bdělost nad smysly. Láska k bližnímu. Svornost mezi příbuznými. Trpělivost. Častější sv. přijímání. † kněží.	
8. St.	Sv. Alberta , bisk. (1214). — Dar moudrosti. Odevzdanost do vůle Boží. Zabránění svatokrádežného přijímání. Podpora chudiny. Kajníci. † kněz.	
9. Č.	Zelený čtvrtek Sv. Celestina I. , pap. (432). — Láska k Ježíši svátostnému. Sjezdy eucharistické. Zpětívi hříšníci. Návštěva božího hrobu.	
10. P.	Veliký pátek. Sv. Meehtily , abat. (1312). — Pobožnost k Ukřižovanému. Podpora svatých míst v Palestině. Poznání lásky Spasitelovy.	
11. S.	Bílá sobota. Sv. Lva Vel. , pap. (461). — Milost odumřítí světu. Plnění dobrých předsevzetí. Horliví kazatelé. Úcta k posv. obřadům.	
12. N.	Hod Boží velikonoční. Sv. Julia I. , pap. (352). — Duchovní vzkříšení. Odložení hříšného života. Rozmnožení živé víry u vzdělanců. † rodiče.	
13. P.	Pondělí velikonoční. Sv. Hermenegilda , muč. (586). — Stálost u víře. Porozumění pisma sv. Sv. zpověď vzdělaných. Kat. missie v Bulharsku.	
14. Ú.	Sv. Justina , muč. (167). — Úcta sv. kříže. Vítězství katolíků. Pomoc a útěcha nemocným. Úcta bl. Janu Sark. Denní sv. přijímání. † bratři.	
15. St.	Sv. Petra Gonz. , řeh. (1247). — Duchovní radosti. Povolání k řeholi. Víra v národě našem. Láska k nepřátelům. Katol. na Balkáně. Čistota.	
16. Č.	Sv. Paterna , bisk. (555). — Láska k chudobě. Požehnání prací polních. Utvrzení ve víře. Ochrana sv. čistoty. Zamezení pohoršení. † rodiče.	
17. P.	Sv. Aniceta , pap. m. (168). — Dar stálosti. Sv. Otec Pius X. Radostné konání povinností. Přemáhání náruživosti zlých. Katolické spolky.	
18. S.	Sv. Apolonia , muč. (186). — Láska k Spasiteli. Pokoření nepřátel Božích. První sv. přijímání. Věrnost slibům křest. Důvěra ke zpovědníku. † dítě.	
19. N.	Neděle I. po Velik. — bílá. Sv. Lva IX. , pap. (1059). — Dar upřímnosti. Podpora kat. Bulharům. Missie v Africe. Katolíci na Rusi. Kat. omladiny.	
20. P.	Sv. Anežky z Montepel. , p. a řeh. (1316). — Dar sebemrtvení. Vzpružení duchovního života. Snahy unie. Nově přijetí sodálové. Duch živé víry.	
21. Ú.	Sv. Anselma , bisk., uč. cirk. (1109). — Umění státí se svatým. Horlivost v modlitbě. Pilné studium. Kandidati kněžství. Dobrodinci. † rodiče.	
22. St.	Sv. Sotera a Kaja , pap. a muč. (206). — Neohroženost křest. Návrat k cirkvi. katol. Smíření různých stran. Víra ve vlastech našich. † kněží.	
23. Č.	Sv. Vojtěcha , bisk., muč. (997). — Úcta sv. patronů. Řád bened. Katol. spolky. Obrácení Anglie na víru katol. Požehnání úrodě zemské. † bratr.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. P.	Sv. Jiří , muč. (333). — Dar kajenosti. Katolický tisk. Krocení smyslů. Rozkvět mar. družin. Katol. missie v Bulharsku. Boží ochrana. † dítě.	
25. S.	Sv. Marka , evang. Páně (68). — Porozumění sv. evangeliím. Požehnání úrody zemské. Odvrácení pohrom živelních. Křesťanská výchova dítek.	
26. N.	Neděle II. po Velikonoci . — Sv. Kleta a Marcelína , pap. m. (89). — Sv. Otec. Mar. družiny. Odpor k lenosti. Oddanost ke sv. Otcí. Missie.	
27. P.	Bl. Petra Kanis. , tov. J. (1597). — Horlivost pro spásu duší. Snahy unie u rozkolníků. Řeholnice. Podpora spolku rozšíření víry. Umírající. † bratr.	
28. Ú.	Sv. Pavla z Kříže , zakl. ř. (1795) — Pobožnost o umučení P. Pokoření nepřátel Božích. Duch katol. spolků. Duch křesťanský ve vojsku našem.	
29. St.	Sv. Hugona , opata. (1109). — Dar statečnosti. Povolání ke stavu řehol. Konvertité v Anglii. Snášení protivenství. Zmírnění duševních bolestí.	
30. Č.	Sv. Kateřiny Sen. , p. (1380). — Láska k církvi sv. Příprava na májovou pobožnost. Živí a † údobí Apoštolátu modlitby a katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Francii zaplavila nevěra a s ní níže spojená nemravnost. Smutné to poměry pro katolíky, kterým vláda zednářská sebrala kostely i školy, které si katolíci vydržovali sami. Ba nyní již i úkladně jsou stříleni ti, kteří spravedlnost zastávali. Lid nemaje ani svých kněží zlostejně úplně a znemravněl, čemuž vláda zednářská ještě nadřazuje. Sv. Otec Pius X. neustoupil před státem a novotářským duchem. Lid vída, kam to vede za takových poměrů, pomalu se znovu obrozuje, přichází k vědomí, obrozuje se náboženský duch a církev sv. jde ku předu a snad nebude to dlouho a stane se zase veliký obrat ve Francii. I v politické příčině pracuje se opět o nové organizaci katolíků. Dne 28. února t. r. měli všichni francouzští biskupové v Paříži schůzi, na níž se jednalo o založení nové katolické strany. Kéž by tato katolická strana co nejrychleji se po celé Francii rozvětvila, k čemuž jistě dopomůže letoší světový eucharistický sjezd v Lúrddech, místě to oslaveném zjevením se nejl. P. Marie.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymíjám(e), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za vítězství katolické církve ve Francii a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852).

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlíti se za vítězství katolíků ve Francii.

Úmysl v květnu: Páni a služební.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

KVĚTEN 1914.

Hledal jsem všude pokoj, ale našel jsem všude jenom kříže, trápení, trampoty a nesnáze všeho druhu.
Není pokoje, jenom u dědičství svatých.

Náš kostelíček.

Ty náš milý kostelíčku,
s nahnutou již hlavou,
máš již střechy porosteny
mechem, plísní, travou.

Ty náš milý kostelíčku,
rádi tebe máme,
každého dne na mši svatou
k tobě pospícháme.

Ty náš milý kostelíčku,
zahrej na své zvony,
ať je slyšet širým krajem
přes úrodné hony.

Ty náš milý kostelíčku,
k tobě jdem jak k matce,
ve tvém klínu duši blaze
a srdéčku sladce!

V bolu.

V bolu svém ruce studené
na horké tisknu čelo,
a v ňadru srdce vzbouřené
se mocně pozachvělo.

A slza tryskla do očí
a klid mé duše drtí,
leč bolnou moji vzpomínku
přec ona neusmrtí

A kloním hlavu do rukou
a tisknu horké skráně
a z retů vroucí modlitba
zas letí k nebes bráně.

A sotva ret se domodlil,
již nová naděj svítá.
to láska k životu novému
mým celým nitrem zmítá.

Před Tvým trůnem.

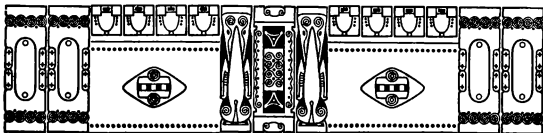
Před Tvým trůnem, Matko Boží,
duše má se sklání,
vylej na mou hlavu zmdlenou
svoje požehnání.

Utiš v srdci žalné vzdechy,
krůpěj dej mi rosy,
když Tě duše moje bolná
o mír a klid prosí.

Nezamítej prosby vřelé,
jež z mé duše vanou,
ale usuš slzy vřelé,
jež mi z očí kanou.

Před Tvým trůnem, Matko Boží,
skláním svoje čelo,
neboť vím, že tvoje srdce
vždy mi rozumělo.

A. M. KADLČÁROVÁ.

Vstoupil na nebesa.

Píše Ignát Zhánel.

I. Kde jest pravé štěstí?

Znám pána, který žertem říkává, že by chtěl jenom jednou v životě přijíti do Monte Carlo, tam vsaditi zlatý peníz a pokusiti se o výhru. Když jsem jednou v létě navštívil toto přerokozkošné ležící město, poslal jsem onomu pánovi odtud pohlední lístek. Když mně ústně za něj děkoval, podotkl: nerozumím, co ti lidé na té hazardní hře mají? Ano, tomu žádný rozumný člověk neporozumí, co táhne tolik lidí ze všech zemí, ze všech povolání, že hledají své štěstí na točícím se kole v herně Monte Carlo? Lze ho tam najíti?

Na jaře roku 1912 vydal ve Vídni dr. z Arnímů knihu, v níž podává několik dokladů, kterak lidé v tomto městě nenašli štěstí, ale skončili smutně, buď sebevraždou anebo jiným nečestným a hříšným způsobem. Z přemnohých v této děsně zajímavé knize stůj zde aspoň ten onen příklad, při čemž podotýkáme, že spisovatel této knihy žil po deset let poblízku osudné herny a pozoroval se zájmem její návštěvníky. Každoročně přijížděl tam z Německa lékař světového jména. Po celý rok pracoval, šetřil; vydělal si obrovské peníze, ale také je vždy prohrál a bez krejcaru odjížděl do své vlasti. Jiný příklad: padesátiletá kuchařka, která sloužila po třicet let v nejlepších šlechtických domech a ušetřila si několik tisíc, které byly rozmnoženy dědictvím po rodičích, vystoupila ze služby a zařídila si hotel v Mettách. Za společníka si vzala příbuzného.

Obchod šel výborně. Jednoho dne zmizel její společník, sebral všechny hotové peníze, co se dalo zpeněžit a jel do Monte Carlo. Tam vše prohrál; hotel musil býti prodán. Majitelka šla na stará kolena opět do služby. Není možno děle se obíratí touto přesmutnou kapitolou, jenom podotýkám, že na hřbitově v tomto městě najdeme jména ze všech národů; jsou to vesměs sebevrazi, kteří po sklamané naději sáhli si na život.

Tímto a jiným podobným způsobem hledají mnozí nešťastníci své štěstí, ale najdou místo něho bídu, trampoty a přechasto si sáhnou na život. Kde tedy máme hledati pravý pokoj, pravý klid, pravé štěstí? Vzpomeňme si na známý výrok: »Nemáme zde pravé vlasti, ale hledáme ji«; pravou naší otčinou jest nebe.

II. Nemáme zde pravé vlasti.

Ve Starém Zákoně vypravuje se nám, kterak přišel Esau jednou všecek unaven z honby domů. Měl velký hlad a uviděv, že jeho mladší bratr Jakub právě se chystal jisti čočku, žádal o ni. Jakub mu ji chtěl dáti, ale jenom pod tou podmínkou, když mu za ni dá své prvorozenství, což Esau učinil, řka: k čemu je mi prvorozenství, když umírám hladem. Později ošidil Jakub svého osleplého otce a vydávaje se za Esaua, dostal požehnání otcovo a tím také na něj přešla všechna zaslíbení. (1. Mojž. 25.)

Kolik jest lidí, kteří podobně dají se oslepti a nechají si vydrati z rukou svých nároky na dědictví Ježíše Krista

na nebe! Není mnoho těch, kteří se vzpamatují, neupadnou do osidel zlých lidí, uchovají si pozhnání Boží a mohou vejít do slávy věčné.

U mnohých trvá velmi dlouho, že jest třeba i pozdě, než se přesvědčí, až jsou pravdivá slova moudrého Šalomouna: »Marnost nad marnost a všecko marnost.« (Kazatel 1, 2.) Milovníci světa tohoto se horší, když se jim dobře daří, když žijí jako v opojení, v radostech světa tohoto, a když je Bůh navštíví křížem anebo nějakým neštěstím. Nejsou nadšeni, když se jim připomene, že jest ještě jiný život, než tento pozemský, že nutno pečovat o spásu své nesmrtelné duše. Přemýšlejí, jak by se zbavili svých útrap; ale o polepšení, o změně svého života nechtějí slyšet. Vymlouvají se: na to dosti ještě času. Proto neměl nepravdu, kterýsi zbožný papež, který řekl, že jest obrácení hříšníka větší zárak, nežli vzkřísiti mrtvého z mrtvých. Ovšem jsou bohudiky také lidé, kteří rádi a ochotně poslechnou volání a hlasu Božího. Přemnozí přesvědčují se z vlastní zkušenosti o pravdě výroku: hledal jsem všude pokoj, ale našel jsem všude jenom kříže, trápení, trampoty a nesaže všeho druhu. Není pokoje, jenom v dědictví svatých.

Jaké vznešené a pozoruhodné příklady tu najdeme: Boleslav, polský král, zavraždil vlastní rukou krakovského biskupa, svatého Stanislava 8. května 1079 právě když sloužil mši svatou v kapli na Skalce v Krakově. Štván svědomím, uprchl král a jako neznámý poutník bloudil světem, až došel do Korutan a tam zaklepal na dveře benediktinského kláštera v Osiachu. Stavěl se němým; odevzdal opatovi lístek s napsanou prosbou, aby byl pro milosrdenství Boží přijat za sluhu do kláštera, kde si přeje žít v nejprísnejší kajcnosti. Domněle němý byl přijat; po osm let konal všechny mu uložené i nejnižší práce, až umíraje promluvil a opatovi se přiznal, kdo jest. Podnes uchoval se v kostele osiašském náhrobek do zdi zasazený, na němž jest vytesán osedlaný kůň s nápisem: Boleslav, polský král, vrah svatého Stanislava, krakovského biskupa.

Kronika světoznámého kláštera na Monte Kassino vypravuje: Nejstarší syn Karla Martela a strýc Karla Velkého, král Karlomann, stoje na výši své pozemské slávy, opustil roku 785 svět. Odevzdal vše pod ochranu krále Pipina a uchýlil se do ústraní na horu Sorakte, kde mu však pro jeho opovrhování světskou slávou prokazovali příliš mnoho nevitane pozornosti. Jednou v noci utekl s jedním toliko soudruhem, přišel a zaklepal na bránu kláštera v Monte Kassino, kde se opatovi představil, jako chudý Frank, který chce konati přísné pokání. Byl přijat a dlouho nikdo nevěděl, kdo jest. Byl pravým kralém v poslušnosti a pokoře, vše co se mu poručilo, vykonal. Pásal ovce, vyváděl je na pastvu, z večera je zahnal domů; hájil je i proti útokům lačných vlků, kteří se na ně z blízkých hor přihnali. Zemřel v tomto klášteře v pověsti světce.

Ejhle, příklady, kterak se mnozí lidé pečlivě starali o spásu své nesmrtelné duše. Vše podnikli, ničeho se nelekali, ničeho se neštítili, šlo-li o spásu duše!

O druhém jenerálu řádu dominikánského, Jordánu ze Saska vypravuje kronika, že kázal s takovým velkolepým úspěchem, že po jeho kázáních v městech Bologni a v Paříži opustilo přes tisíc jinochů tato učiliště a šlo za ním do klášterů jeho řádu. Po jednom kázání přišel k němu také mladý muž, čítající třicet let a prosil o přijetí. Byl to pozdější ozdoba řádu, vědy i církve Albert Velký, o němž píše kronika: Byl velký jako kouzelník, větší jako filosof, největší jako theolog (bohoslovec).

Nejsou-li tyto uvedené příklady živým dokladem pravdivosti úsloví, že nemáme zde stálé vlasti, že jsme zde na světě toliko hosté? Někteří žijeme déle, někteří krátce, dle toho, jak milostivý Bůh ustanoví.

Bezbožný nedělá si z ničeho nic, neleká se sebe větších hříchů, žije docela bezstarostně. »Srdce jeho jest tvrdé jako kamen a tuhé jako kovářovo nákovadlo.« (Job 41, 15.) Člověk žijící v nepravostech pustne čím dále tím více, otupuje své svědomí, přehlušuje jeho výčitky; proto svědomí jeho ozývá se čím dále tím slaběji, až docela

utuchne, usne nadobro a hříšník nepocituje žádných výčitek. Ale »dnes, uslyšíte-li hlasu Hospodinova, nezatvrzujte srdci svých.« (Žalm 94, 8.) Nezapomeňme, že zde na světě nemáme stálé vlasti, ale, že ji hledáme, že účelem života našeho jest, abychom byli věčně šťastně živi.

III. Nebe, naše pravá vlast. Velkých obětí jsou lidé schopni. jedná-li se o jejich časný prospěch. Velmi zajímavé zprávy podal kdosi o dvou vynikajících hercích, kteří dokázali ve vykonávání svého úřadu přímo hrdinské sebezapření. V divadelním časopise, nazvaném »Komedia« vypravuje neznámý spisovatel, kterak proslulý baritonista pařížské opery Cerdan, právě, když měl jíti na jeviště, obdržel telegram, že mu náhle zemřel otec. Měl tolik času, že zdrcující zprávu toliko přečetl a odloživ ji, již musil býti pohotově a zpívat. Ač se mu srdce svíralo v největších holestech, bavil obecenstvo a nikdo neměl ani potuchy o jeho nesmírné bolesti. Přezpíval svou úlohu a ukončiv, jel přímo na nádraží. Tam však zadržena bolest tak prudce vypukla, že padl dvakráte do hlubokých mdlob, z nichž jej probudili teprve po velké námaze. Výtečný komik francouzský, který zemřel letos na jaře v Lyonu, Delliard, měl jediného syna, který mu zemřel. Právě se chystal do divadla, kde měl hráti hlavní úlohu. Nebylo možno odřici, musil hráti hodně rozpustilou, komickou úlohu. V meziaktí sedl do automobilu, jel do svého bytu, tam minutu pobyv, potěšiv svou zdrcenou choť, polibiv mrtvé dítě, zase spěchal do divadla, dělal vtipy a hrál s obrovským sebezapřením.

Ejhle, takových věcí jsou lidé schopni, jedná-li se o tento pozemský život! A pro život věčný, posmrtný, nechceme my, vyznavači víry Ježíše Krista, pranic podniknouti, nic snášeti, nijak se namahati?

Řikává se: Mnoho cest vede do Říma. Podobně mohli bychom říci, že jest mnoho cest a cestiček, které nás dovedou, máme-li opravdovou vůli, do nebe. Ale jednou z nejdůležitějších jest: Pokora. Jednou přistoupili k Ježíšovi jeho učedníci a řekli: Pane, kdo jest větší v království nebeském? Ježíš pak zavolal pachole, postavil je uprostřed

nich a řekl: Amen, pravím vám, neobráte-li se a nebudete-li jako malická pacholata, nevejdete do království nebeského. Protož, kdožkoliv se poníží, jako toto pachole, ten jest největším v království nebeském. (Mat. 18, 14.) O našem Spasiteli, vzoru vši pokory, praví Písmo: »Ponížil sebe samého, učiněn jsa poslušným až k smrti a to smrti kříže.« (K Filip. 2, 8.)

Pozdě večer došlo k opatství cisterciáků v Morimondě ve Francii patnáct studentů z pařížské university a prosili o přístřeší pro sebe i pro svůj průvod. Byli ze vznešených rodů a cestovali dle tehdejšího zvyku s průvodem služebnictva. Přišel sám opat, uvítal hosty s velikou laskavostí. Byli pohostěni a uvedeni do pohostinských pokojů. Ale nemohli dlouho usnouti, stále měli na mysli přelaskavého opata. Ticho, které bylo v četně obydleném klášteře, slavný zpěv, který zazníval z oratoria, vše, co viděli a slyšeli, zaměstnávalo čile mysl mladíků. Když pak ráno zazvzněly zvony k modlitbě, sešli se mladíci a jeden druhému se přiznal, že se odhodlal vstoupiti do tohoto klášteře. Šli k opatovi a přednesli mu svou žádost. Opat se vyptal na jejich domácí poměry a přijal je. Nejvznešenějším z nich byl Otto, pozdější biskup v bavorském městě Frýsinku, syn svatého Leopolda, vévody rakouského. Když sestaral Otto a cítil, že nebude dlouho živ, zatoužil po svém milovaném zátiší klášterním, dal se donésti do opatství Morimondského a tam uprostřed bratří zemřel, 21. září 1159.

* * *

Vystupuje do nebe, pravil Ježíš svým apoštolům: »V domě Otce mého jsou mnozí příbytkové . . . a jdu, abych vám připravil místo.« (Jan 4, 2.) Příbytky tyto jsou i pro nás připraveny, přičiňme se, abychom se do nich po smrti dostali. Nazýváme Boha svým Otcem; nuže ctěme jej jako svého Otce, zachovávejme, co nám poroučí, přičiňme se, aby se nám nebe mohlo dostat v úděl za naše dobré skutky. Učiňme si za životní pravidlo slova svatého Bernarda: »Jestli píšeš anebo čtu, nelíbí se mi, nepíše-li, nečtu-li tam nic o Ježíši. Jestli rozmlouvám anebo radím se, nelíbí se mi,

neslyším-li nic o Ježíši. Ježíš jest medem v ústech, hudbou v uších, jásotem v srdci. « Hlavním a nejpřednějším cílem našeho života budiž naše spása! Považujme tuto práci za nejdůležitější ze všeho,

co činíme a podnikáme. Prosme Boha, aby nás neopouštěl a dopřál po smrti slávy věčné! Kéž nás uvede jednou Ježíš do přibytků pro nás připravených! Amen.

Dozvuky missií.

Mužové dva s křížkem v pasu
přišli v naši vísku.
snad jak mnozí pohovět si,
či snad k vůli zisku?

Ano, ano, poklad velký
hledali zde s pílí —
duše lidské pobloudilé
k nebes vedli cili.

Neúnavně zasévali
svaté símě Boží,
kéž by v půdu dobrou padlo
a ne v trní, hloží.

Slova ostrá jak meč britký
rozrývala duše;
mnohé srdce zachvělo se
v úzkostlivé tuše.

Balsámem však v duši chorou
naděj svatou lili,
že se rány zasazené
zase zacelily.

Zlato víry zakopané
vydobyli skvěle,
naději mdlou povzbudili
v Boha Spasitele.

Roznítíli lásku v srdcích
ku Matičce Boží,
která mocnou přímlovou svou
stále divy tvoří.

Víte již, kdo mužové ti,
kteří spásе duší
celý život zasvětilše,
v tvrdá srdce buší?

S vděčností vás vzpomínáme,
apoštolé Boží,
kéž se vaším přičiněním
Boží chvála množí.

Požehnány kroky vaše,
kamkoli se šinou,
modlitby se z vděčných srdcí
za vás k nebi linou.

MARIE D.

Enoch, Eliáš a Ježíš Kristus na nebesa!

(Die sv. Bonaventury.)

Enoch, muž spravedlivý, od Boha byl přenesen, aniž byl více na zemi spatřen (I. Mojž. 5.)

Eliáš mluvil s Eliseem, svým učedníkem, a na vozu ohnivém vzat byl (VI. Král. 2.)

Jako orlice vzbuzuje orličátka svá ku letu a nad nimi lítá a roztahuje křídla svá, vznáší se (V. Mojž. 32.)

Vstoupil ukazuje cestu před nimi (Micheáš 2.)

A kdo jest to, jenž se běře z Edom v rouchu umořeném z Borru? Ozdobený rouchem svým kráčí u velikosti síly své (Isaiáš 63.)

Pozdvihněte knížata bran svých a vyzvedněte se brány věčné: Vejdeť Král slávy (Žalm 23.)

Vstoupil Bůh v radostném zpěvu a Pán ve hlasu trouby (Žalm 46, 6.)

Vstoupil nad Cherubíny a letěl na křídlech větrův (Žalm 17.)

Vstoupil na výsosti, pojal jsi vězně (Žalm 67.)

Prozpěvujte Bohu, kterýž vstoupil nad nebesa nebes ku východu slunce (Žalm 67.)

Viděl jsem u vidění nočním a aj, s oblaky nebeskými podobný Synu člověka přicházel, až ku starému dnův

přišel a před ním postaven byl a dáno jest Jemu panství, sláva i království (Daniel 7.)

Čtyřicátého dne po Vzkříšení Pán Ježíš, když přišel čas, aby odešel ze světa ku Otci svému nebeskému, vstoupal slavně a slavněji než Enoch a Eliáš: Pán jejich a oni jen jako služebníci Jeho. Miloval své učedníky, kteří byli na světě, miloval je tak, až do konce miloval je. Pročež, jak praví sv. Bonaventura, pojal Pán Ježíš duše svatých otcův z ráje zemského a požehnal Eliáše a Enocha, již v ráji zůstávají a ještě živi jsou, přišel s nimi k učedníkům svým. S Matkou Páně na hoře Sion ve večeradle byli, nebo dle vůle Pána zase z Galilee do Jerusáléma přišli. Sv. Marek praví, že naposledy, když jedenácte stolilo, ukázal se Pán Ježíš „a jedn naposled s nimi,“ sv. Lukáš dodává. Okolo třetí hodiny byli tu s velikou radostí, dobrořečice si vespolek jako dobří přátelé si činí, když od sebe odcházejí. Řekl jim Pán Ježíš: „Nejmilejší moji učedníci! Čas jest, abych šel ku Otci svému nebeskému. Až vstoupí ku Otci svému a ku Otci vašemu, ku Bohu svému a ku Bohu vašemu.“ — Pokáral je z nedůvěry jejich a ze zatvrzelosti srdce, že těm, kteří Ho z mrtvých vzkříšeného viděli, nevěřili. Napomínal je, aby stáli byli, v Jerusálémě aby zůstali a očekávali zaslíbení Otcovo, které z úst Ježíšových byli slyšeli a na příchod Ducha svatého se těšiti měli. „Nebo Pán křtil vodou, ale Vy pokřtěni budete Duchem svatým po dnech nemnohých“ — pravil.

Když se tedy dohromady takto byli sešli a spolu pohromadě s Pánem byli, otazovali se Pána: „Pane! Zda-li pak v tento čas navrátíš a obnovíš israelské království?“ Někteří z učedníkův prve než byli přijali Ducha svatého, domnívali se, že časně panovati bude nad lidem israelským a vysvobodí jej zvláště ode poddanosti Římanův. Pán jejich odpověděl: „Neníť věcí vaší, abyste znali časy, neb chvíle, kteréž položil Otec nebeský v moci své.“ Jakoby říci chtěl: „Nestarejte se vy nyní, kdy já královati budu nad světem veškerým, nebo ukáže se všechno ve světle jasném v den soudný, o němž věděti není věcí vaší.“

Dále doložil: „Znamenejte, co čeká vás. Přijmete Ducha svatého, kterýž přijde na vás a budete mi svědkové, že jsem Vykupitelem světa v Jerusálémě a ve všem Judsku a v Samařsku až do končin země.“ To jest: Před navrácením království kázáno bude evangelium a to netoliko v Jerusálémě, v Judsku a v Samaři, nýbrž po celém světě.

Sv. Bonaventura praví dále: Jak Matka Páně uslyšela, že by Syn její milý měl na nebesa vstoupiti, radost spolu se zármutkem měla a sklonivši hlavu svou na prsa Páně, vedle něhož seděla a volněji a svobodněji to učiniti mohla z mateřské k Synu svému svobody, než sv. Jan při poslední večeři. Řekla tedy k Němu: „Můj nejmilejší Synu, chceš-li vejiti do království svého Otce, vezmiž mne, prosím Tě, sebou!“ Pán Ježíš odpověděl: „Má drahá Matko! Ještě zde při učednících svých a věřících zůstati musíš. Jim k útěše, jim ku podpoře, ale přijdu potom a vezmu Tě k sobě. Neopustím ani tak Tebe, často mne budeš mít u sebe!“ Matka Páně svolila: „Poněvadž tak chceš, ráda zde zůstanu; neboť hotová jsem pro duše, za kteréž Jsi Ty umřel, všechno i smrt podstoupiti.“

Byli zarmoucení též i učedníci Páně a jiní věřící a mezi nimi též Magdalena. Řekl jim Pán: „Nechťěte se rmoutiti aniž se strachujete, jdu, abych vám připravil místo. Nenechám vás sirotkův. Ač odejdu od vás, ale zase brzy přijdu k vám a potěším vás.“ Na to řekl: „Jděte ku Bethánii na horu Olivetskou, tam mne uvidíte, že vstoupím ku Otci svému nebeskému.“ Šla tedy Matka Páně s Magdalenou i se mnohými učedníky a věřícími na horu Olivetskou. Pán Ježíš skutečně přišel tam zase k nim a požehnal Matku svou, kteráž uchopila se hrdla jeho. Řekl jí: „Požehnej těbe Bůh Otec můj, já jdu k Němu jako mocný Král nebe i země. Měi se dobře, nejdu nyní ku umučení, nýbrž ku radosti!“ Maria, Matka nemohla slzí se zdržeti z lásky upřímné, kterou ku Synu svému měla.

Jedenácte učedníkův padlo ku nohám Ježíšovým líbajíce, jak praví svatý Bonaventura, nohy jeho. Pán Ježíš řekl učedníkům: „Jděte po veškerém světě,

přijmete Ducha svatého, kaŝte evangelium veškerému stvoření, to jest všem lidem: Netoliko totiž židům, nýbrŝ i pohanům. Kdoŝ uvěří, víru máje, která skrze lásku pracuje a působí, spasen bude, kdo pak neuvěří, bude zatracen.« Doloŝil Pán: »Znamení pak těch, kteří uvěří, následovatí budou: Ve jménu mém, to jest mocí jména mého ďábly vymítatí budou.«

Potom rozŝehnal se se všemi svými učedníky Pán a dal jim políbení pokoje. Byly tu, praví sv. Bonaventura, neviditelné duše Otcův svatých, jeŝ hleděly na dceru svou, Rodičku Boŝí, Pannu Marii. Chválili Ji, jeŝto skrze Ni plod spasení a života na zemi přišel. Pozdvihnuv Pán Jeŝíš ruce své, poŝehnal všechny a bral se od nich do nebe mocí svou vlastní, pro své Boŝství, kterýmŝ všechny věci může a pro oslavu svého člověčenství. Nebo tělo oslavené jest s duší jednosvorné ku přenesení se z jednoho místa totiž na druhé — darem rychlostí.

Pán Jeŝíš počal se vznášeti! Podle člověčenství svého, nebo podle Boŝství svého vsudy jest — vznášeti se počal k nebi. Maria, Matka Páně, padla, učedníci a všichni přítomní padli na kolena svá a přijavše poŝehnání ode Pána, hleděli na Něho s radostí plácem přerušovanou řkouce: »Pane náš, vzpomeň nás!« Tak dlouho pak z nenáhla vstupoval, jak dlouho viděti mohli, s vyzdvíženými rukama viděti Pána s veselým obličejem, kterým ku východu slunce obrácen byl, jak praví sv. Damascenus. Vzal Pána světlý oblak, vzal Jej od očí tělesných, tak ŝe Ho více viděti nemohli, ač stále po něm hleděli. Duše svatých Otcův s Ním téŝ vstupovaly zpívající Pánu píseň: »novou«.

Svatý Michael, kníže rajský, přišel do vlasti nebeské s oznámením slavným: »Pán vstupuje!« Jak při dvoru nebeském zaslyšáno, ŝe přichází znamenáný Vítěz nade ďáblem, ďábla přemáhá, vězně ze vězení předpekli sebou vede, lidské pokolení vykoupí, ať, chystali se ze všech kůřův andělských vstříc Pánu s radostí vyjítí. Jej jako Boha svého a Krále, jenŝ jim vedle člověčenství od Boha Otce dán byl, vítatí a uvítatí chystali se všichni. A když ku Pánu přišli, po lidsku řečeno,

vystupovali dále a dále s Ním s velikou uctivostí a radostí nepopsatelnou jen zpívající: »Allelujah!« Poŝehnaný, Jenŝ přicházíš ve Jménu Páně; neboť Jsi největšího nepřítele, odporníka našeho: ďábla přemohl a spolubratry naše vykoupil. Kdo může vypraviti veselí a radost Andělův, kterou měli, když viděli Pána oslavena ve člověčenství oslaveném!

Ode času, v němŝ stvoření byli, takové slávy neviděli. Jak téŝ s velkou radostí vítali svatě a blahoslašené otce, na něŝ tak dlouho čekali. Dle řečí prorockých opravdu vstupoval Pán s radostí a plesáním. Nebeští kůrové andělští šly před ním. Někteří spolu se svatými otci na pravé, jiní na straně levé byli a ve chvíli radosti plné v nebeské vlasti byli v radostném: »Allelujah!« Matka Páně a učedníci s velikou touhou do nebe hleděli. Přišli dva andělé ve způsobu mláďenců rouchem bílým oblečení a pravili: »Muži galilejští co tu stojíte, hledíce do nebe?« Jakoby říci chtěli: »Coŝ jste pozapomněli, co činiti máte? Obratěte se a jděte do města zpět, čekajte na přípověď, jakŝ vám pověděno bylo. Pán Jeŝíš, kterýŝ vzat jest do nebe, zase v oblaku ve člověčenství svém přijde, jak jste Jej viděli jíti do nebe. V den poslední zase přijde ku poslednímu soudu.« Matka Jeŝíšova řekla jim, aby Ji a učedníky Jejím nejmilejšímu Synu v nebeské vlasti doporučili. Andělové zmizeli. Všichni pak na místě pozůstali poklonu učinivše šlépějím Páně, které na kameni pozůstaly, šli s hory Olivetské. Sv. Bonaventura praví: »S velikou slávou, triumfem do nebeské vlasti přišel Pán Jeŝíš a brána nebeská, která až do té doby veškerému lidskému pokolení zavřena byla, otevřena. Přišel ku Otci svému nebeskému, padl před Otcem svým nebeským a s otci, které z vězení a z mocí ďábelské vyvedl, díky vzdával, ŝe Mu dal vítězství proti všem nepřítelům.«

Otec pak nebeský pozdvihl Ho (po lidsku řečeno) a posadil Ho na pravici své. A to jest, ŝe vedle Boŝství svého má jednostejnou moc s Bohem Otcem. Dle člověčenství pak nade všechno stvoření bývá ctěn. A poněvadŝ člověčenství a Boŝství v jednu osobu spojené jest, proto jakou čest činíme Boŝství Krista

Pána, tutéž pro jednotnost osoby. člověčenství Jeho vzdáváme. Znamenatí však musíme poučení obecné, že když my lidé zde na světě mluvíme o skutečích Božích, tak mluvití musíme, jako rozum náš postihnouti může. Nebo Bůh jest Duch, ať již řekneme, že stojí anebo vedle Božství svého sedí, pak pravíme: »Sedí na pravici Otce svého nebeského.«

ve všem vůli naší vyplnil, pročez dávám Tobě moc nade veškerým stvořením a činím Tebe velikomocným Králem a Pánem na nebi i na zemi. Čiň a působ se vším stvořením, co chceš. Všechny věci mají Tobě býti poddané na nebi, na zemi i v pekle.«

Andělé padli hned a duše spravedlivých slibující služby a poslušensví Pánu

Nanebevstoupení Páně.

Ale můžeme my něco mluvití anebo myslití, což jest Božskému působení nápodobné. Poněvadž víme, že Kristus Ježíš všelikou moc ode Otce přijal. můžeme také myslití, že Bůh Otec nebeský Pána Ježíše přede všemi zástupy nebeskými posadil na stoličce slávy a nejvyšší velebnosti. Korunoval Ho jako nejvyššího Krále a řekli: »Můj milý Synu, Ty Jsi

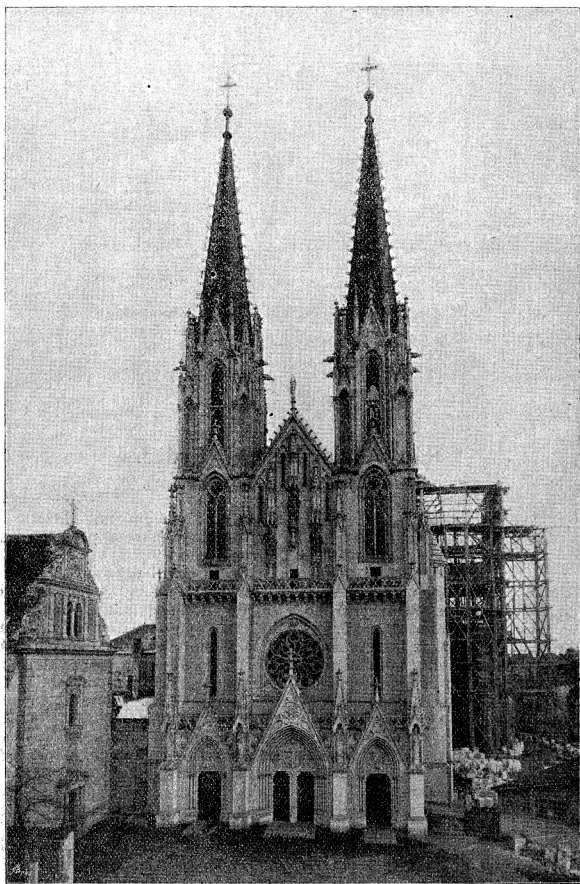
Ježíši a řekli: »Pane! služebníci tvoji býti chceme na věky!« »Mnoho tisíc tisíců,« praví sv. Jan ve Zjevení, mnoho tisíc andělův padlo přede trůnem a volalo: »Hodent jest Beránek, kterýž byl zabit a vzkříšen, vziti moc a Božství, moudrost a silu, čest a slávu i požehnání atd.« Toť byla chvála od andělův a duší svatých, když se poddávali člověčenství

Krista Pána. Ano tak a podobně po veškeré vlasti nebeské zpíváno bylo: Věčné „Allelujah!“

Pán Ježíš pak jako Král Mocný duším svatých, které do nebe uvedl, místa rozdával. Některé do kůru Andělů,

jiné do kůru Archandělů, jiné do jiných kůrů postavil až do devátého. Na to, když devět kůrů andělských obzvláštní svou slavnost vyplnilo, Ducha svatého seslal svým učedníkům.

P. ŠEVČÍK.

OLOMOUC: Dóm mezi opravou (1883—90).

V háji u Matičky.

V tichém háji
jako v ráji
ptactva slyším hlas,
duše moje
bez úkoje
chce tu býti zas.
Od rána tu
ve jáсотu
tíše bloudívám,
ptactva pění
bol můj mění
v radost, již tu znám.

Květy voní,
hlavu kloní,
když je trhávám,
v kytku váží,
jich se táží,
kam vás dáti mám?

Dám vás Matee,
u níž sladce
milo vždycky být,
tam má duše
s nimi kluše,
tam chce sladce snít!

Naše zvony.

Naše dumné zvony
„Ave“ vyzváněly,
v jejich sladkém hlasu
modlitby se chvěly.

Modlitby se chvěly
jako píseň ptačí,
mnohé oko lidské
slzami se smáčí.

Všecko kolem zmlká,
když „Ave“ se zvoní,
v zbožném zanícení
všecko hlavu kloní.

Sladký hlahol zvonů
sladké šeptá báje,
o nadzemském světě
píseň vyhráváje.

O té lásce Boží
dnes i do skonání,
to těch našich zvonů
jediné je přání.

A. M. Kadlčáková.

Rány nejsvětějšího Srdce.

Rozjímání od Mgr. Dra. Rudolfa Zháněla.

(Pokračování).

IV. Srdce ztýrané.

Spletše korunu z trní, postavili ji
na hlavu jeho. (Jan 19, 2.)

Svatá Alžběta dle na hradě Vart-
burgu na dvoře lantraběte durynského,
šla na svátek Nanebevzetí Marie Panny
do kostela; na rozkaz lantraběnky
musila se ozdobiti šperky a drahokamy.
Když přišla ve chrámě před veliký
kříž, sňala s hlavy drahocennou korun-
ku svou, položila ji na klekátko a po-
klekši sklonila hlavu hluboko k zemi.
Když ji lantraběnka proto kárala,
odpověděla Alžběta skromně: Milá
paní, nemějte mi to za zle; vždyť jest
tu obraz mého Boha a krále, tichého,
milosrdného, trním korunovaného Je-
žíše. Já, ubohé stvoření, měla bych
státi před ním s perlami, zlatem a

drahým kamením na hlavě? Zdaž
by to nebylo jako na pósměch trnové
koruně jeho?“

V tu chvíli pohnulo se srdce její
lítostí posud nikdy nepocítěnou; i dala
se do hořkého pláče, poklekla na
klekátko před křížem a modlila se
s takovou vroucností, že cíp pláště,
kterýmž tvář svou zakrývala, slzami
jejími naskrz byl promočen.

Tento obraz Ježíše zbičovaného,
trním korunovaného, těžký kříž ne-
souceho chceme pozorovati dnes a
uvažovati o bolestech, které trpělo
při tělesných strastech těch tak ukrutně
ztrýzněné Srdce Ježíšovo.

O nejsvětější Srdce, vtiskni rány
své hluboce do srdce mého; kéž z nich
proudí milost do duše mé, kéž krev
Tvá obmyje mne k životu věčnému.

A. Bičování.

Svatí evandělísté vykládají dosti zevrubně ve spisech svých, kterak Božský Spasitel byl zajat v zahradě Genesaretské a pak odsouzen k smrti; o tom, kterak byl bičován, nepíše sv. Lukáš nic, ostatní pak zmiňují se jen zkrátka řkouce: „Tedy vzal Pilát Ježíše a zbičoval.“ (Jan 19, 1.)

Příčinou toho jest, že truchlivá vzpomínka na brozná muka, která Ježíš vytrpěl byv bičován, příliš rozžalostnila vděčné srdce jejích, proto nebyli ani s to, aby více o utrpení tom napsali. Dovidámet se z knih jiných, že způsob; jakým trest tento býval u Římanů vykonáván, byl nad míru bolestný a ukrutný. Že vojínové římskí, kteří exekuci tu konali, nikterak nedali se vésti citem lidským, dosvědčuje ta okolnost, že zbičovavše Spasitele, přidali ještě o své újmě trním korunování.

Přivázali božského Mistra ke sloupu a pak bez milosrdenství ho tepali ze všech sil, až sklesl polomrtv k zemi; tak smutně se vyplnila slova prorokova: „Všechna hlava jest neduživá, všecko srdce truchlí. Od spodu nohy až do vrchu hlavy není na něm zdraví: vše rána, zsinálost, otekliná, není obvázána, ani léčena lékařstvím, ani zmírněna olejem.“ (Isai. 1, 6.)

Jaké trýzné duševní bylo v okamžicích těch podstoupiti nejsvětějšímu Srdci? Král králův, který rozprostřel nad zemí blankytnou oblohu, který přioděl trávu polní rouchem krásnějším, než měl je král Šalomoun ve vší své slávě, který příkrývá les i luh, pole i luka, hory a doly nejspanilejším smaragdovým kobercem protkaným květy líbezny, stojí tu obnažen a vydán na posměch líté chátře! Kdož může vypočísti, jaká muka tu vytrpělo to Srdce Nejčistější?

Nejsvětější Srdce vzalo muka tato na sebe, aby odpykalo všechny hříchy nečistoty, jimiž lidé tak často Boha urážejí. Ó běda světu pro hříchy tyto! Nejen že na sebe svolává kletbu nebes, vrhá se do neštěstí časného a věčného, ale také rozmnožuje muka Srdce Ježíšova, které lne tak velikou láskou k lidstvu!

Proto hříšníci, mějte soustrast s bičovaným Spasitelem, ustaňte ve hříších, přestaňte Krista trápití. — Očistte srdce svá ode všech nežádoucích hnutí, opatrujte oči své, ostříhejte tělo své, aby se neposkvřnilo neřestmi; varujte se, abyste nikomu nedali pohoršení! Co bylo pochybeno, napravte upřímným pokáním, pak nezapomínejte, jaká muka pro nepravosti vaše musilo dobrotitivé Srdce Ježíšovo na se vzítí, a přičiňte se, aby drahocenná krev Jeho nebyla vylita marně za vás.

Rozvažme jen, že Bůh posvěcuje tělo naše a povolává, aby účastným se stalo jednou slávy nebeské.

Stvořil v ráji Bůh tělo lidské, vytvořil je sám svou všemohoucí rukou, a učinil je příbytkem nesmrtelné duše. Když pak lidé hříchem ztratili nesmrtelnost duše a za trest určeno bylo, že má se tělo zase obrátiti v prach, z něhož vzato jest, sestoupil Syn Boží s nebes, aby nás vykoupil od trestu hříchu, a přijav lidské tělo na se, povýšil je k hodnosti nejvyšší, spojiv je co nejúžeji se svým Božstvím. Tak povýšena tělesná schránka lidská nad anděly, neboť Ježíš sedí nejen jako Bůh, ale také jako pravý člověk na pravicí Boha Otce všemohoucího.

Ale nejen na sobě povolal Ježíš tělo lidské k veliké důstojnosti, nýbrž také na každém z nás. Neboť na křtu sv. stali jsme se dítkami Boha Otce v nebesích a bratry jeho jednorozného Syna, v ostatních pak svátostech posvěcuje se také tělo naše, ve Svátosti oltářní pak spojuje se co nejúžeji se Srdcem Ježíšovým.

Proto napomíná sv. Pavel (Řím. 10, 1); „Prosím vás, bratří, skrze milosrdenství Boží, abyste vydávali těla svá v obět živou, svatou, Bohu libou, rozumnou službu svou.“ A opět (1. Kor. 6, 20): „Oslavujte a noste Boha v těle svém.“

B. Trnová koruna.

Mimoděk řídí se podřízení přikladem svých představených; co si dovolují vyšší, to vyměňují si také nižší. Překročí-li představení meze spravedlnosti, následují zlého příkladu

také poddaní, jdouce však ve své bezohlednosti ještě dále.

Annáš, Kaifáš, vysoká rada, Heródes a Pilát nakládali se Spasitelem ne příliš vlídně, ba mučili a trýznili jej proti všemu právu; proto ani vojáci nepřestali na pokutě Pilátem ustanovené, nýbrž o své újmě mučili ho dále.

Když byli božského Trpitele zbičovali, tak že tělo jeho pokryto bylo ranami, spletli korunu z trní, vtiskli mu ji na hlavu, přiděli ho starým purpurovým pláštěm, dali do rukou třtinu, pak posmívali se mu, vykřikující: „Zdráv buď, králi židovský.“

V okolí města Jerusalema roste doposud druh hlohu, jehož větve mají ostny velmi dlouhé, a který do dnešního dne nazývá se trním Kristovým; z takových větví udělali nelidští ti surovci korunu a vtláčili ji zbičovanému Kristu na hlavu.

Ó, neslýchané muky, jakýchž od počátku světa až do té chvíle nikomu se nedostalo! A proč nové toto ukrutství spácháno jest na Kristu?

Srdce nejsvětější trpělo tuto muka, aby zadost učinilo za všechnu pýchu, kterou tak často prohřešují se lidé.

Každý člověk, který nepozbyl citu, zajiště s ošklivostí odvrací se od krutých zločinů, kteří tak surově jednají proti božskému Spasiteli, než zkoumejme sami, zda nejednají lidé podobně doposud, zda nejednali jsme mnohdy i sami podobně jak oni.

Doposud dlí jednorozený Syn Boží pod způsoby chleba zde na zemi a často nevede se mu nijak, než jako tenkrát v Jerusalemě. Kolik pohany, potupy vytrpělo tu již jeho nejsvětější Srdce?

Když zločnící Krista Pána trním korunovali, nezjevilo se jim nic z jeho božské velebnosti, neviděli nic, než prostého člověka, a proto také počínali si proti němu tak bezohledně. Podobně zahaluje božský Spasitel velebnost svou ve Svátosti oltářní; proto také neváží si ho lidé, tupí a pohaňují ho.

Tak stalo se — budiž Bohu žalováno — před několika lety i ve vlasti naší, v jedné vesnici v okolí Brna, že byly přes noc uloupeny z kostela

sv. nádoby, posvěcené hostie pak byly nalezeny rozházeny po zemi nedaleko kostela.

Zajiště odvrací se každý s odporem od tohoto hanebného skutku a prosí Boha, aby nepřipouštěl podobného pohoršení.

Ale tak mnohý z nás prohřešuje se proti povinné účtě ke svátostnému Spasiteli, když v kostele při službách Božích zbytečně mluví, šeptá, neuctivě se směje, ohlíží a jiné vytrhuje z pobožnosti. Kterak lhostejně, neuctivě, lehkomyšlně chováme se často k Bohu ve Svátosti přítomnému! Zdaž nezraňujeme, tak si počínající, znovu milostné Srdce Ježíšovo? Ale škodíme také sobě sami, neboť účta k nejsvětější Svátosti oltářní jest zdrojem všech milostí.

Navštěvujeme proto často Ježíše ve Svátosti oltářní, podivujeme se tu jeho nesmírné lásce, s kterou dává se nám celý. Jest tu přítomno totéž dobrotivé Srdce, které tolik vytrpělo pro spásu naši, a jest hotovo slyšeti nás, když zbožně k Němu voláme.

C. Křížová cesta.

Truchlivá tragédie jerusalemská blíží se svému konci; proti svému lepšímu přesvědčení vydal nesamostatný Pilát Ježíše lidu, aby byl ukřižován, nyní pak valí se již ječící zástup na horu Kalvárii, uprostřed pak kráčí ke smrti zemdlý Spasitel, nesa těžké dřevo kříže.

Nábožní křesťané vděčně a se soucitem nejhlubším vzpomínají této krušné cesty Spasitelovy modlice se častěji, zvláště v čas svatopostní, křížovou cestu.

Kolik bolestí vytrpělo na cestě této nejsvětější Srdce Ježíšovo!

Božský Spasitel všude, kudy chodil, činil dobře: nemocné a choré uzdravoval, těšil zarmoucené, sytil lačné, pomáhal ubohým, nyní pak, když klesá pod křížem, nemoha na znavených ramenou udržeti těžké to břemeno, nenalézá se nikdo, kdo by pomohl mu je nésti. Teprve přinucen, bere Šimon Cyrenejský kříž a následuje Krista. Jak bolně doléhal tento

krutý nevědek na dobrotivé Srdce Ježíšovo!

Na cestě této bolestné potkal se Ježíš s milovanou Matkou svou. Písmo sv. nevypravuje nám, zda a jak Ježíš oslovil zarmoucenou Matku svou, ale snadno představíme si, že asi velmi břitký meč bolesti proniknul útlocitné Srdce jeho, když viděl milou Matku svou v hrozném zármutku, kteréhož zmírniti nemohl, poněvadž ustanovil vypítí kalich hořkosti až do konce!

Písmo sv. pouze vypravuje (Luk. 23, 28), kterak božský Spasitel, vida veliký zástup lidu a žen, kteréžto plakaly a kvílely, obrátil se k nim a pravil: „Dcery jerusalemské, neplačtež nade mnou, ale plačte samy nad sebou a nad svými syny.“ Ó ty Srdce láskyplné, ve vlastním zármutku rmoutící se nad neštěstím lidu zaslepeného, zdaž možno pocity Tvé slovy vystihnouti?

Smutná, přesmutná to byla pro Srdce Ježíšovo cesta, která vedla z rodného domu na horu Kalvárii; ale Ježíš ji přece podstoupil, aby příklad zanechal nám; „kdo chce býti mým učedníkem, zapři sebe, vezmi kříž svůj a následuj mne!“ (Mat. 16, 29.)

Učme se od Srdce Ježíšova, nepřekonaného bolestí na cestě křížové, trpělivosti, kterou kříže pozemské snášeti máme. Blahoslavená Kateřina Emmerichová vykládá ve svých zjeveních, že Ježíš bera na sebe kříž, na němž mělo být dokonáno spasení světa, vroucně a s láskou ho pozdravil. Rovněž budme i my vždy pamětlivi slov blah. Tomáše Kempenského: „Pro duši není spásy, není naděje na věčný život než v kříži. Proto vezmi kříž svůj na sebe, následuj Krista, a jdeš nejpřímější cestou do života věčného.“ (Následování Krista Pána, II. kn. 12. hl.) Proto říkal sv. František Xaverský, kdykoliv ho soužily strasti, neštěstí, nebezpečí: „Pane, neodnímej tohoto kříže ode mne, leč chceš-li mi poslati větší.“

V životě ctihodné Markéty Rakouské, manželky Filipa III. španělského, se vypravuje, kterak trpělivě snášela bolesti nemoci své, jsouc po mnoho let připoutána na lože. Kdysi

navštívila ji přítelkyně a poukazuje na kříž, pravila: „Pros ukřižovaného, aby tě vysvobodil od těch bolestí.“ Na to odpověděla nemocná ve svatém zanicení: „Jak můžeš poukazovati na kříž a raditi mi, abych prosila Ukřižovaného, by sprostil mne bolesti? Což nevisí sám na kříži a neprosí Boha, aby ho vysvobodil od kříže; a já, ubohá bříšnice, měla bych ho o to prositi?“

Utrpení Srdce Kristova jest všem křesťanům nejlepší školou trpělivosti.

Z á v ě r.

Rozjímali jsme o bolestech, které trpělo Srdce Ježíšovo, když Ho bičovali, trním korunovali a vložili Mu těžký kříž na zraněná ramena. Nevýslovné bolesti vzalo tehdy Srdce nejsvětější na sebe, aby zadost učinilo za hříchy naše a příklad zůstavilo nám.

Neutíkejme proto zde na světě před strastmi a bolestmi; vždyť jsme je zasloužili pro své hříchy, a pod hlavou krvavou zda mohou údy býti zdravými?

Velmi důmyslná legenda římská ukazuje nedaleko Říma kapli, které říkají „Quo vadis?“ t. j. „Kam jdeš?“ Svatý Petr prý narážej v Římě na mnoho překážek, odhodlal se, že opustí město pohřížené v temnostech pohanů. Již ubíral se silnicí Appijskou z města pryč, když potká velebnou postavu, v níž poznává dobrého Mistra, jak kráčí k městu; pln údivu ptá se ho: „Domine, quo vadis?“ „Pane, kam jdeš,“ načež Mistr dí: „Venio iterum crucifigi.“ — „Jdu dáti se znovu křižovati,“ Petr zahanben, vrátil se do města a setrval v něm až do své smrti mučednické.

Neutíkejme strastem, nýbrž prosme Pána se sv. Teresíí, aby zde na světě nás trestal, káral, zkoušel, ale ušetřil na věčnosti.

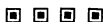
Ó nejsvětější Srdce Pána Ježíše, které jsi hrozná muka snášelo při bičování, učíň, abychom trpělivě snášeli tresty, jež Bůh na nás sesílá a abychom spasitelnou přísností krotili žádosti svého těla.

Nejsvětější Srdce, které jsi hrozně poníženo bylo při korunování trním, učíň, abychom zde na zemi pokorou a

sebezapřením si zasloužili účastenství na koruně slávy Tvé.

Nejsvětější Srdce, které jsi se nelekalo kříže, ale trpělivě ho na se

vzalo, požehnej nám, abychom horlivě a trpělivě konali povinnosti křesťanské, nelekajíce se ani protivenství ani zármutku ani soužení.

Důvěřuj!

Má duše těžce zraněná
a rány ty, ach, tolik bolí,
že klesá v boji únavou
a se smrtí víc nezápolí.

A věčná smrt již prostírá
svá černá křídla nad obětí
a peklo jícen otvírá,
by uvrhlo ji do podsvětí.

Již zdá se, vše že ztraceno,
a každý zápas že již marný;
tu v hloubi duše ozve se
tak jemný hlas, však nyní kárný:

A duše znovu povstává
a v nový boj se s peklem dává,
a v Tvoji mocnou ochranu
se, Pane, zcela odevzdává.

„Proč zoufáš si a běduješ,
ó duše slabá, malověrná,
měj víry víc a důvěry,
je milost moje bezeměrná.

Hleď, Petr jako po zemi,
po moři s věrou ke mně krácel,
však pochybností strachem jat
hned ve vodě své nohy smácel.

A koho volal k pomoci
a kdo jej vedl rukou pevnou?
Nuž, vzmuz se již a neklesej
ve zoufalosti propast černou.“

MARIE D.

Katolické hnutí mezi Bulhary.

Ku hlavnímu úmyslu měsíce února.

(Dokončení.)

V.

Aby však naděje ta se splnila, a ovoce tak mnohoslibného hnutí bylo hojným a trvalým, bude záviseti ovšem od účinné podpory. Bude potřeba předně hojně a vroucně modlitby, aby Bůh bulharské rozkolníky Duchem svatým osvětil, by v nynějším náboženském hnutí poznali celou pravdu sv. katolické Církve a její viry, by všeliké špatné předsudky a neoprávněné obavy odložili, všelikých nesprávných a příliš lidských a světských úmyslů se zbavili, a s plným přesvědčením, s důvěrou a dětinnou oddaností spěli do náručí pravé svaté matky, katolické Církve, a v jednotě její pak věrně vytrvali.

Napomáhejme takto ku plnění nejvroucnějšího přání nejsvětějšího Srdce božského Spasitele, jež vyslovil před

svou smrtí, maje na mysli mezi jinými též nynější naše bratry slovanské v jejich nynější nouzi a touze po záchraně a jež i nyní opětuje ve své modlitbě velekněžské ve svatostánku: »Otče, prosím, aby všichni jedno byli.« (Jan 17, 20.)¹⁾

Pamatujme na tuto velikou a snažnou záležitost nejsvětějšího Srdce Páně, zvláště jakožto členové »Apoštolátu modlitby« a konejme horlivě, co pro tento měsíc jest ustanoveno jakožto

¹⁾ Jeho bisk. Milost arcib. Mírov ve zmíněném listě při zmínce o hrozném pohromě, jaká stihla Bulhary vůbec a zvláště katolické missie v Thracii a Macedonii, povzbuzuje k modlitbě, zvláště ku nejsvětějšímu Srdci Páně: »Modlete se a povzbuzujte k modlitbě duše nábožné, aby nebeské Srdce Ježíše Krista slitovalo se nad námi a vysvobodilo nás co nejdříve z těchto svízeli ku slávě Svě a ku spasení duší.«

hlavní úmysl, totiž: »snažně se modlití za navrácení a sjednocení našich rozkolnických bratří východních.« Mezi zvláštními modlitbami doporučuje se především ona zásvětná modlitba k nejsvětějšímu Srdci Páně, která se konává na první pátek každého měsíce při pobožnosti k Božskému Srdci Páně, v níž se modlíme za obrácení rozkolníků zvláště významnými slovy: »Nejsladší Ježíši... budiž králem i oněch, jež svedl blud různý anebo odtrhl svár; i přivolej je opět do přístavu pravdy a k jednotě svaté víry, aby zakrátko byl jeden ovčinec a jeden pastýř...«

Užijeme často povzdechu: Sladké Srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi našimi zbloudilými bratry. (Odpustků 100 dní pokaždé. Pius X. 13. srpna 1908.)

Ano, modleme se, modleme se co nejvíce a nejčastěji v duchu Apoštolátu modlitby, dle jeho hlavního úmyslu pro tento měsíc a to právě v této době; neboť v několika týdnech má se rozhodnouti, kolik úspěchu bude mít ono nastalé katolické hnutí mezi Bulhary. Spěchejme tedy na pomoc se svými modlitbami rychle bez otálení, dokud jest čas. Obětujeme na ten úmysl mimo modlitbu též svatá přijímání mše svaté, své návštěvy nejsvětější Svátosti oltářní, zvláště pak pobožnosti před nejsvětější Svátostí oltářní, které se konávají v posledních dnech masopustu. Konejme na týž úmysl některou devítidenní pobožnost ku cti božsk. Srdce Páně neb ku cti Panny Marie. Prosme a povzbuzujeme jiné, aby tak činili, což možno zvláště v rozličných náboženských spolcích a sdruženích, hlavně pak v Marianských Družinách, též ve spolcích missijních, k nimž pne účel náš, náleží zajisté nejvíce Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje. Upozorňujeme členy tohoto Apoštolátu na ono dílo sjednocení a použijeme této příležitosti k tomu rozšiřovati co nejvíce i tento Apoštolát, jehož účelem jest mezi jiným právě též podporovati dílo sjednocení rozkolnických Slovanů s katolickou Církví skrze modlitbu a almužnu.

Kěž členové Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje právě v této důležité době konají co nejhorlivěji a nejvroucněji svou denní apoštolátní modlitbu (1 Otčenáš a Zdrávas Maria — se vzýváním: »Svatá Panno Maria, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!«)

Ano vzývejme, prosme svaté o pomoc, zvláště svaté naše apoštoly sv. Cyrilla a Methoda, nejvíce však přemocnou pomocnici křesťanů Pannu Marii, která též od rozkolníků vůbec, a zvláště od rozkolníků bulharských jest horlivě uctívána pod názvem Skoroposlušnica, (Ona, která skoro, brzy, rychle vyslyší). Obětujme často na úmysl ten sv. růženec. Odporučujeme zde k tomu cíli též zvláštní modlitbu odpustkovou k Neposkvrněnému Početí Panny Marie za sjednocení rozkolníků, složenou od J. Em. kardinála Parrochi. Zní takto:

Panno Neposkvrněná, která jsi zvláštní výsadou milosti byla uchována před hříchem prvopočátečným, shlédni milostivě na naše odloučené bratry, kteří jsou též tvými dítkami, a přiveď je ku středu jednoty. Ač jsou odděleni, přece zachovali k Tobě, ó Matko, co nejněžnější pobožnost; poněvadž jsi tak dobrodětivá, odměň je za to tím, že jim vyprosíš navrácení.

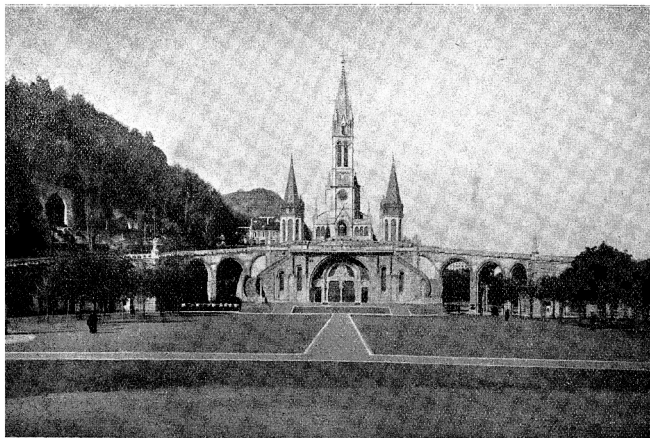
Ty, která jsi vítězkyní nad pekelným hadem již od počátku svého bytí, obnov nyní, kdy jest toho velmi naléhavá potřeba, dávnou vítězoslávu. Trvají-li naši nešťastní bratři stále ještě nyní v odloučenosti od společného otce, jest to dílem nepřítele: Ty proto odhal úklady, rozptyl řady jejich, aby konečně viděli, že není možno dosáhnouti spásy mimo jednotu s Nástupcem svatého Petra.

Ty, která v plnosti darů oslavila jsi již od počátku Jeho moc, jež způsobila v Tobě tak veliké divy, oslav Syna svého a přiveď nazpět zbloudilé ovce do Jeho jediného ovčince pod vedením nejvyššího Pastýře, který jest Náměstkem Jeho na zemi, a budiž slávou Tvoji, ó Panno, že, jako jsi vyhladila

ve světě veškeré bludy, potřela jsi podobně všechny rozkoly a přinesla opět pokoj celému světu. Amen. (Odpustek 300 dní, jedenkrát za den. Lev XIII. ze dne 1. února 1896.)

Vyňato ze sbírky modliteb týkajících se jednoty církevní, obsažené v knize »Mše svatá« podle obřadu východního, vydané »Apostolátem sv. Cyrilla a Methoda« v Kroměříži, jež se doporučuje všem přátelům sjednocení.

uprchlíci bulharští budou museti stavěti nové vesnice, kostely a školy; téměř všechny katolické kostely jsou od Turků a Řeků rozbořeny a spáleny. A v nově obrácených osadách bude třeba stavěti též nové kostely katolické. Bude třeba nákladu nového a většího na obnovení zničených missií, na zbudování katolických vychovávacích ústavů, seminářů, klášterů, na podporu katol. duchovenstva, na vzdělání a vychování kněžského a řeholního, domácího

Basilika v Lúrddech.

Ano, modleme se, a prosme též, abychom se uměli modliti na takový úmysl: »Pane Ježíši, nauč nás modliti se, jako jsi k Otci se modlil, aby všichni jedno byli.« (Odp. 100 dní. Lev XIII. ze dne 9. března 1893.)

K modlitbě pak připojme dle možnosti též nějakou hmotnou podporu, almužnu. Jest vedle modlitby velmi třeba též této hmotné podpory. Katoličti

dorostu. Proto konejme též skutky křesťanské dobročinnosti, povzbuzujme a prosme o totéž jiné, aby naše účastenství a zásluha na díle tak velikém, jako jest sjednocení rozkolníků se svatou katolickou Církví a podpora ubohých opuštěných věrných katolíků bulharských, byla tím hojnější. Vyslyšme úpěnlivou prosbu svých bratří: Bratři, ó bratři, bratři Slované, podejte nám ruku, ať vstaneme!

Mexiko.

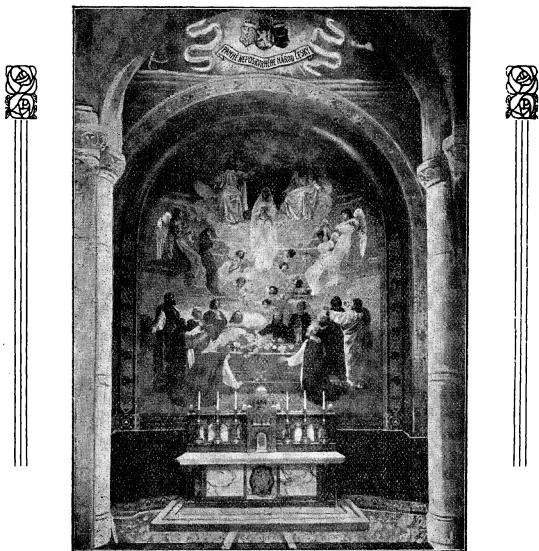
Přeložil Fr. B.

(Pokračování).

Lidské oběti v Mexiku.

Slavnosti bez lidských obětí byly vzácností, a od Aztéků přešel zvyk obětovati lidi také k ostatním kmenům. U jednoho jediného chrámu bylo uschováno 136.000 lebek, jako čestný pomník bůžka. Při zasvěcování velkého chrámu

oděvu, s dlouhým rozpuštěným vlasem, položili toho, jenž měl býti obětován, na basaltový stůl, podobný mlýnskému kamenu, nahoru poněkud vypouklému. Čtyři z nich drželi pevně ruce a nohy, pátý stlačil mu dřevem hrdlo. Červeně oděný vrchní kněz, totpilcin, který nosil

Česká kaple v lúrdské basilice.

Huicilopochtlisova v roce 1486 bylo prý obětováno 72.000 zajatců; průvod obětní byl dvě míle dlouhý. Počet ročních obětí obnášel prý jenom v Cholule 6000, v celé říši nejméně 20.000.¹⁾

Obětování samo popisuje Lauterer takto: Pět černě pomalovaných podřízených kněží, v bílém, černě lemovaném

veliké zelené kameny v lalůčcích uších, v nosi pak nebo v horním rtu modrý kámen a na hlavě ozdabu z perí, otevřel nožem (icli) zhotoveným z obsidianu (kamene bohů, teotetlu) břišní stěnu pod žebry, prorazil sobě bránici cestu k srdci, uchopil je, a proříznuv hlavní žíly, vyrval je i s osrdím ven. Zatím, co sebou ještě šhubalo, zvedl je vzhůru

¹⁾ Weiss, str. 260.

ke slunci, položil je potom do diry „v kamenu, z něhož pijí orlové“, nebo je položil do úst boha války, kterému je pomazal ještě i krví. Později bylo srdce spáleno. Hlava se usekla a nabodla na kůl vedle modly. Obětování srdce dělo se vždy na vrcholu chrámové pyramidy, nejbližší slunce; mrtvola, o kterou bohové nestáli, shodila se se schodů dolů.¹⁾

Někdy byla oběti před vyrváním srdce sedřena kůže, aby se bohové mukami více potěšili! Tímto způsobem bývala dokonce mexické „Ceres,“ matce bohů Centeotli, usmrcována ročně i jedna žena. O svátku boha Paynala byli ti, kteří měli být obětováni, nejdříve napolo upečení, a o svátku boha vod Tlaloka byly koupeny tři šestileté dívky a zaděny do sklepa nebo utopeny v Texoku.²⁾

Mrtvoly shozené s chrámové pyramidy bez hlavy a bez srdce byly od vítěze, nebo majetníka přineseny domů a seženy jako ragout, nebo jako pečeně se španělským pepřem v přátelském kruhu. Aby docílili chutnějšího masa, zavírali oběti do dřevěných klecí a krmili je. Pro mnohé chrámy byly skupovány dívky k obětování. Sandoval, důstojník Cortezův, našel v indiánském táboře v Matlalcinku upečené děti jako spíží!³⁾ Žádná hostina neobešla se nacistě bez lidského masa. Vznešení zabíjeli své otroky. A nad vším tím vznášel se závoj civilisace. Měli ubrousky, kapelníky, a jedlo se z jemně pracovaného nádobí hliněného, stříbrného a zlatého.⁴⁾

Z uvedených čísel lze snadno poznati, že Mexičané sami v několika letech pozabíjeli více soukmenovců, než-li jich zahynulo za celého dobývání této země.

Zevnější vzdělanost starých pohan- ských Mexičanů.

V ostatku byli Mexičané vysoce vzdělaní a zblhli v mnohých uměních a vědách. Stavěli vodovody, silnice a obývali velkolepá, výstavná města s domy o dvou poschodích. Císařský palác v Mexiku měl 20 bran a přes

1000 pokojů, pečlivě pěstěné zahrady s besidkami, jakož i sbírku živých zvířat. A přece nemělo Mexiko ještě žádných peněz; jako cenných známek a výměnných prostředků používalo se zrn kakaových, kousků cínů, mědi, a brků naplněných zlatým práškem. Kupeckých obchodů nebylo, za to velká tržiště. V Mexiku byl co pět dnů trh, navštívený často od 20.000 lidí; každý předmět měl vykázano své zvláštní místo. Tržní policie bděla pečlivě nad pravostí zboží a správností míry. Řemeslo bylo u velké vážnosti. Železa neznali Aztékové, uměli však připravovati zvláštní směs z mědi a cínů a tak ji přiotřítiti, že ji obráběli i nejtvrdší kameny. Jejich zlatnické práce, zvířata s pohyblivými údý, byly v Evropě nanejvýš obdivovány; rovněž i jejich výrobky z bavlny a barevné ozdoby jejich pláští z ptačího peří. Dolování poskytovalo zlato, stříbro, cín, měď a drahokamy; z kamene obsidianu zhotovovali nejostřejší britvy a meče Zemědělství kvetlo velice, umělé vodovody zúrodnily suché plochy. Zvláště horlivě pěstila se kukuřice, indiánské žito a veliké mexické aloi; z kukuřice připravovali cukr a z kaka a lihový, chladivý nápoj. Proti neúředným létům bylo postaráno obilními sýpkami; zvláštní zákony zamezovaly svévolné a škodlivé kácení lesů. Na jezeře Tezcuicém byly celé plovoucí zahrady na vorech.¹⁾

Daně byly vyměřeny vysoko a přesně; některá místa byla povinna odváděti ptačí peří, jiná zrna kakaová, druhá zase zlaté plátky, nachové barvivo, jiná med, barviva, měděné sekery, papír, slaměné přikrývky, břevna a podobné věci. Vyběrci daně byli všude obáváni, neboť kdo neplatil svých daní, byl prodán za otroka.

Zákonodárství bylo přísné, trest smrti velmi častý. Byl ustanoven nejen na vraždu, nýbrž také na krádež, podvod a opilství. Náboženství obklopovalo pohanského domorodce ve všem jeho životě. Novorozeňátkům kropily se vodou rty a prsa, aby z nich smyt byl hřích a jejich srdce očištěno. Ba dokonce

¹⁾ Lauterer; Mexiko země kvetoucí agavy, jindy a nyní. Str. 43.

²⁾ Lauterer, str. 44. ³⁾ tamtéž. ⁴⁾ tamtéž

měli jakýsi druh zpovědi, (avšak pouze jednou v životě), jež osvobozovala od zákonitých trestů a byla chráněna neporušitelným mlčením.

Počet předepsaných obětí byl značný. Ani půst s jednodenním pouze nasycením a se zdrženlivostí od masa nebyl jim neznám. Úžasná byla vážnost četných kněží (Clavigero čítá jich na čtyři miliony!), jejichž úkolem bylo netoliko přinášeti oběti, nýbrž také vychovávat mládež a poučovati lid. . . Ovšem, kdyby někdo chtěl tvrditi, že křesťanské náboženství přijalo z velké části své nauky a obřady od mexických Indiánů, každý by se mu vysmál. Přece se však vyskytují opravdu „vzdělanci“, kteří právě následkem takovýcho podobností tvrdí, že mnohé obyčejy církve pocházejí z nauky Budhovy, ano že veškeré křesťanství jest pouze nápodobeninou buddhismu. Taková domněnka jest zrovna tak nehistorická a nerozumná, jako mínění, že se křesťané naučili postu od Mexičanů.

Cortez zavádí nové poměry.

Sotva se stal Cortez neobmezeným pánem říše Aztéků, jal se ihned poměry znova uspořádati. Zakládala se města, a noví osadníci byli přiváděni; město Mexiko čítalo brzy 2000 španělských rodin; šla o něm chvála, že jest to jedno z nejkrásnějších a nejbohatších měst na světě. Každý osadník musel si do 18 měsíců z Evropy přivést ženu. Byl-li chudý, pomohla mu vláda.

Všechny lodí, jež pluly do Mexika, musely přivážeti evropské květiny a semena; brzy začalo se pěstovati víno a bavlník. Cortez dal si největší práci, aby obrátil obyvatelstvo domorodé a zůstane to na věčné časy jeho nehybnoucí slávou, že pokřesťanil tuto zemi, aniž by byl použil násilí. Cortez prosil císaře (Karla V.) o cnostné a učené misionáře, neboť, kdyby prý kněží nežili čistě a počestně, tu by zůstalo marným všechno kázání u bystrozrakých Mexičanů.

V roce 1524 přišlo dvanácte velmi učených a cnostných mnichů františkánů. Jak tu žasli Indiáni, když viděli mocného vládce Corteza před nimi poklek-nouti! Z počátku děla se kázání pomoci tlumočníka, ale misionáři přiučili se

brzy řeči Aztéků, otevřeli školy a vyučovali předmětům světským i náboženským; pohanství mizelo; ve dvaceti letech bylo prý obráceno devět milionů. (Weiss, str. 298).

Pokřesťanění Indiánů bylo velice usnadněno tím, že se v jejich původním náboženství vyskytovaly četné zvyky a pověsti, které se mohly beze všech obtíží vykládati po křesťansku. Pověst o Cluecalkoatllovi dala se snadno obrátiti na božského Spasitele, nebo na některého apoštola; tento jejich bůh totiž zobrazoval se jako běloch s dlouhým vousem; všichni občané za jeho vlády byli bohatí a šťastní; byl mírný, láskyplného srdce a zavrhoval lidské oběti: pouze plody a květiny mají prý se obětovati své hříchy má člověk smývatí postem a pouštěním krve z jazyka a uší. Teckatlepoka žárlil prý však na něj a snažil se jej zapuditi, načež prý tento bůh vystěhoval se na východ se slibem, že prý se jednou opět vrátí.) Rovněž podobají se některé už svrchu zmíněné obyčejy rozhodně křesťanským předpisům.

Zajisté měli Španělové též svoje chyby, nesporně dopustili se též ukrutností. Ale, jak praví jeden spisovatel, přivedli výstřelky svého soukromého života v zapomenutí skutky lásky a svou vroucí věrou. A to platí zvláště o Cortezovi. Věc, které nespustil nikdy Cortez se zřetele, praví protestanský spisovatel Helps, bylo obrácení domorodců. Prosim Vaše císařské Veličenstvo, piše v jednom svém listě císaři Karlu V., aby ráčilo opatřiti pro tento úkol zbožné lidi dobrých a příkladných mravů. Když pak přišli Františkáni, představil je obyvatelstvu mexickému těmito slovy: To jsou mužové od Boha posláni, kteří si vroucně přejí spásu vašich duší. Nežádají si ani zlata, ani vašeho území, poněvadž opovrhují statky tohoto světa, hledají jenom statků budoucích.

Úspěchy misionářů.

Zrovna podivuhodný byl úspěch kázání. Biskup ze Zumaragy v Mexiku vypravoval v roce 1551, že od samotných františkánů bylo pokřtěno už přes milion Indiánů, pět set (pohanských)

1) Weiss, str. 268.

chrámů bylo rozbořeno, a dvacet tisíc model rozbito, nebo spáleno. Místo oněch chrámů vzrůstaly ihned kostely, kláštery a školy. Sám protestant jeden doznává: Vzrůst náboženství v Americe následkem kázání několika chudých řeholníků, zvláště z řádu sv. Františka, byl tak podivuhodný, že během čtyřiceti let bylo založeno v této zemi šest tisíc klášterů a šest set biskupských sídel.¹⁾ K tomuto velikému počtu obrácených, k tomu v dějinách ojedinělému výsledku přispěl zajisté velmi vzorný způsob života mnichů.

Jejich chudoba, jejich střídmost, jejich jednoduchý způsob života, pravi jistý spisovatel protestanský, doporučo-

valy je ihned Indiánům. A když přišly nové kolonie dominikánů a františkánů, kteří byli všichni naplněni touž láskou, a kteří rozvinuli křesťanské náboženství v jeho nejušlechtlejší a nejpřitažlivější podobě, pochopili Mexičané, že tito mužové přišli k nim, majíce své ruce naplněny milostí a požehnáním. Musíme vyjádřiti svůj obdiv, praví anglický jeden přírodopysce, nad vznešenou zbožností římsko-katolických misionářů, kteří v těchto zemích, obývaných od bytostí stojících na nejnižším stupni úpadku lidskosti, snášeli všemožnou chudobu a bídu, aby získali Indiány pro lepší mravy a čistější viru.

(Pokračování).

S modlitbou na rtech...

S modlitbou na rtech upřímnou
spěchám vždy k Tobě, Máti,
a volám hlasem chvějícím,
ó chtěj mne vždycky znáti!

Ó vyslyš, Matko, prosby mé,
když bol mne tísní v žití,
ó dej se ke mně aspoň znát,
když chci Tě v srdci cítiti!

Ó neopouštěj dítko své,
jež miluje Tě vřele,
a vezmi za vděk, když Ti dám
svou duši, srdce celé!

S modlitbou na rtech upřímnou
vždy spēchám, Máti, k Tobě
a volám hlasem chvějícím,
mé chráníž v každé době!

Klekání.

Když zvony slavně zahlaholí
a den se chýlí k západu,
tu spēchám k Tobě, Matko svatá,
Tvě „Zdrávas“ pomodlit se jdu.

Své zraky obracím tam k Tobě,
v tu nadehvdznou výšinu,
a v bolesti své duše teskně
se k Tobě, Máti, přivinu.

Já obracím své zraky k Tobě
a v modlitbě Tě vcelebím,
mé srdce láskou k Tobě plane,
vždyť dítětem jsem, Matko, Tvým.

Ó nezamítej mne od sebe
a hlas mé vřelě prosby slyš,
když „Zdrávas“ k Tobě pomodlím se,
mé rozervané srdce ztíš!

A. M. Kadléková.

Nové nebezpečí hrozí Zambežské missii.

P. P. Šebesta, missionář. Chipanga, Zambezia portugueza Africa Oriental.

Mračí se nad oblohou naší Zambežské missie. Jest tomu právě více než 2 roky, když vyvázla z velikého nebezpečí. Tehdy hodlali portugalští svobodní zednáři rozbít celou katolickou

missii vyhnáním missionářů Jesuitů. Nepodařilo se jim to zakročením Německa a Rakouska. Ačkoliv missie ztratila mnoho v tom hluku, byla to přece vláda zednářská, která podlehla. Zatím zůstalo všecko v pokoji. Ačkoliv v Portugalsku samém odluka cirkve od vlády byla

¹⁾ Marshall, die christl. Missionen, 3 sv. 184.

v skutek uvedena, přece nic se nedělalo v koloniích. A tu přece na samém konci roku 1913 obdaření i my jsme byli missionáři novým dekretem, jenž prohlašuje rozluky církve od vlády.

Dekret počíná velmi potěšitelně pro nás missionáře, prohlašuje totiž v prvním i v druhém odstavci úplnou svobodu všech náboženství a jejich obcování. Tedy právě to, po čem jsme missionáři tak dlouho toužili. Až dosud neměli jsme nutně nám volnosti, které se těší hned všickni missionáři v jiných koloniích. Bohužel již v druhém odstavci přivěšeno jest zkracování svobody té; ujišťuje se totiž svoboda úplná, není-li proti svobodě kolonistů neb černochů samých. To znamená mnoho. Na příklad: Chtěl-li by křesťanský černoch oženiti se s pohankou a bránil by mu missionář, což jest povinen, pak se může černoch obrátiti na světský úřad se žalobou, že missionář mu brání. A tu zákon mu dá právo proti missionáři. O svatá svoboda zednářská! Takový přívěšek jest dobře vymyšlen.

Dále zakazuje se všem uveřejňovati různým způsobem bully, pastorální psaní neb jiné dekrety římské kurie neb jiných představených církevních beze svolení státního. Kde pak jest ta svoboda?

Jiná ještě věc více jest akutní než již jmenované. Až dosud někteří missionáři byli placeni vládou; všechny stanice totiž obdržely hned při jejich základu pozemek, na němž stanice jest vystavena. Jeden odstavec zmíněného dekretu však oznamuje, že všechny stanice, které se nepodrobí dekretu během šesti měsíců, ztratí pozemky, budovy atd., které kdysi bývaly státními. Snadno jest možná, že ztráty budou veliké a částečně citelné.

Není mi možno celý dekret čtenářům předložit, jest dlouhý a rozbírá mnohé věci. Mezi jiným též mluví o nových missionářích tak zvaných »civilizadores«, kteří budou míti za účel rozšiřovati civilisaci mezi černochy. Jsou to neb budou to prostí lidé, kteří rozumí trochu rolnictví, trochu lékařství, snad i stolařství. Tito vládou budou podporováni všemožně. Dosud takových missionářů není — není pravda — již jest jeden v kolonii. Saleziány vyhnala vláda z jejich missie, kde měli výborné dílny. Nyní sedí tam kněz-odpadlík, jako ředitel. To budou slavné výsledky. Ba i takový misijní seminář již má vláda v Portugalsku, ředitelem jest náčelník kavalerie. Trináctého dne po utvoření semináře vybuchla již revolta mezi žáky.

My missionáři v Zambezi hledíme již s jakousi starostí do budoucnosti. Ztratíme-li snad některé budovy a stanice, pak třeba bude začítí poznovu; ustoupiti a ponechatí pole, na němž již pracovali 30 let naši katoličtí missionáři, nemůžeme, lépe působiti v nouzi ale v úplné svobodě, než míti stříbrné zednářské řetězy na nohou. Co si utvoříme nyní s pomocí našich příznivců a dobrodinců v Evropě, bude majetek misijní, který ani zednářská vláda poraziti nebude moci. Ovšem nastane poplach, a nové začátky budou snad trudné, ale přece naše věc zvítězí. Všele doporučuji dnes tuto důležitou věc laskavým čtenářům »Školy Božského Srdce«; snad i jiných příznivců a přátel nám přivede Srdce Ježíšovo, kteří rádi nám pomohou jak modlitbou tak i podporou, čím více nepřátelé naší věci proti nám zuřiti budou.

V kostele.

V tom našem kostele
při mši svaté
na vrchu oltáře
dítě zlaté.

Ježíšek ve zlatě
na oltáři
v tom našem kostele
při mši září.

Duše má v modlitbu
pohroužena
doufá, že bude Ním
vyslyšena.

Ježíšku zrozený
z Panny čisté,
vím, že Ty's spasení
naše jisté!

A. M. Kadlěková.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

(Pokračování.)

10. Klanění mudrců.

Třebas chvíle zjevení jeho před světem ještě nenadešla, přece božské Dítě toužilo, vystoupiti z úkrytu, by oblažilo svoje tvory. Sláb de těla a všemohoucí v lásce své k lidem, povolal mocný Bůh, jenž řídí srdce knížat tohoto světa, tři krále z východu, aby jej hledali a jemu se klaněli. Řidě z jesli pohyb hvězd, dal hvězdě svítiti, by ukazovala obydlí panovníka, jenž jest spásou národů, učít je nevážiti si tohoto světa, ale hledati království Božího a spravedlnosti jeho. Závídění hodni byli králové tito, kteří osvicení paprsky věčné pravdy, přivábeni byli krásami božské lásky! Třikrát blahoslavení jsou však ti, které Pán Ježíš vyvolil, od věčnosti miloval a v čase povolal v předivné světlo své (I. Petr. 2, 9.) Pro mne, můj štedrý dobrodince, stala se víra, tento dar neocenitelný, hvězdou jasnou a jítíni (Zjev. 22, 16), protože mi vzešla na úsvitě mého života, dříve než jsem mohl milost poznati a svému dobrodinci děkovati. Svaté světlo, skrze tebe nalezl jsem v králi nebes Otce, ve vládci světa přítele. Tys mne přivedlo dnes k svatě hoře jeho, tys můj rozum osvitilo, by mohl proniknouti onu roušku, která zakrývá mého Spasitele ve svaté hostii. Pane, posilni víru mou, aby se mi stalo podle víry mé, když vejdeš do duše mé.

2. Oni horliví ctitelé Boha v podobě dítěta byli dle svatého evangelisty Matouše mudrci, a jejich skutky byly výrazem horlivé snahy po moudrosti oné, skrze niž králové kralují a ustanovitelé zákona spravedlivé věci nařizují (Přisl. 8, 15), jež synům svým život vdýchá, a jde před nimi na cestě spravedlnosti (Sir. 4, 12.) Sotva jejich rozum byl osvicen tím, který přišel jako světlo k osvicení pohanů, sotva jejich srdce dotknuta byla jeho milostí, sotva spatřili jeho hvězdu na východě, ihned se vybrali a bez bázně lidské tázali se po novonarozeném králi židovském. Timto velkomyslným, víry plným spolupůsobením milostí stali se vhodnými nádobami božského smilování. Vedeni tím, jenž jest svící nohám a

světlem stezkám (Ž. 118, 105), naleznou hledaný poklad, a oči jejich spatří dítě, krále jejich ve vši ozdobě.

Duše křesťanská, dnes ti světlo víry ukazuje cestu, kterou se máš ubírat; dnes tě volá vnitřní hlas milosti, bys povstal ze spánku vlažnosti, a Boha svého tam hledal, kde ho jistě nalezneš. Dnes ti svítí jeho největší smilování a ukazuje ti ke svatostánku, kde tě pln něžnosti očekává. Králi věčné lásky, jasné slunce spravedlnosti, měl bych ještě váhati, vrhnouti se do náruči a nechat ti vejíti do srdce svého, když pohané chodí v světle tvém a králové v lesku východu tvého (Is. 60, 3.) Vstaň, duše má, osvět se, nebo přišlo světlo tvé a sláva Hospodinova nad tebou vzejde.

3. Jakmile mudrci novonarozeného krále vyhledávací začali, zmizela divná hvězda, na kterou spoléhali. Kdyby se byli vrátili a neslyšeli v nitru srdcí hlasu božského, jenž jim pravil, že hledaný Pán sám chce býti jejich hvězdou, jaké poklady milosti byli by ztratili na věky! Ale neučinili tak a zasloužili najíti poklad hledaný. Jak dobře bylo by mnohým, kteří ruku k pluhu přiložili, neohlížeti se zpět jako tři králové! Ale příliš zaslouženě vytýká Pán mnohým křesťanům záměry zistné. Jak mnozí hledají v službě jeho toliko slast jeho útěchy a odměny. Kdo jest mezi vámi, kterýžby zapálil oltář můj darmo? Kdo chce Boha milovati pro něho samého? Kdo jej chce častěji přijímati v tajemstvích jeho ponížení, nemaje sladkých radostí, jakých očekávají z jeho svaté přítomnosti? Křesťanská duše, Pán Ježíš tě osvitl a pouty své lásky k sobě přivábil, on ti vnuknul, bys ho často navštěvoval v nejsvětější Svátosti. Kráčeť dále šťastnou touto cestou, spěchej k Pánu, neboť v den souzení tě potěší. Pln důvěry vrhni se do jeho náruči božského; a byť by vody souzení vnikly až do duše tvé, rozmnož svou touhu, jej přijati, byť by se mu zalíbilo ti všecko vzíti až na štěstí svatého přijímání. Nebude se hněvati na věky, světlo tváře jeho opět nad tebou zaslavné, večer v lesku poledním ti vzejde.

4. (Po svatém přijímání.) Když se tři králové dověděli, že hledaný panovník v Betlémě se má narodit, cestovali dále, bez jiného světla, toliko s živou vírou, oním matným svitem, kterým toliko viděli skrze zrcadlo v podobnosti. Ale jak rychle a přehojně byli odměněni. Hvězda, kterou viděli doma, šla před nimi, stojíc nad místem, kde bylo dítě. Vešli do domu a našli božské dítě, které proroci čtyř tisíc let předpovídali, jehož den proroci a králové chtěli viděti. O šťastný, milostný pohled!

Ty pak, duše křesťanská, co ty vidíš? Co nyní cítíš, kdož totéž klanění hodné dítě v tvém srdci spočívá? Nyní máš u sebe toho, po jehož příchodu toužil Abraham, i viděl a radoval se. Nepřetéká i duše tvá vděčností, nerozšíří se srdce tvé, když k tobě vešel ten, jehož nebesa neobsáhnou? Neotevřeš svých pokladů, bys obětoval všemohoucímu králi? Kdo jsem, že za hodna jsem uznán, krále věků přijati do duše? Co mám Pánu obětovati? O mé věčné světlo! Dnes jsem užírl tvou hvězdu! Dnes mi vzešla v nevýslovné jasnosti, abych rozptýlil temnosti duše své. Dnes mne jasný paprsek víry k tobě přivedl, aneb raději moc tvé božské lásky mne k tobě přivábila. Já jsem vešel do domu tvého a tys přišel do srdce mého. Nepřislíbil's, že ozdobíš místo své svatyně a oslaviš místo, kde přebývá tvá sláva? Dej mi sám ony dary, které ti mám obětovat. Dej mi ryzi zlato lásky, kadidlo vroucí modlitby, a dej, ať skutky moje očištěny spasitelnou trpkostí umrtvení, stanou se příjemnými v očích tvých.

11. Stařec Simeon.

Jaký život sebranosti a modlitby získal ctihodnému Simeonovi milost, by Spasitele světa do náručí přijal! Vysokého stáří a pln zásluh, byl Simeon prorokem Páně, hodným, by Všemohoucího pod rouškou dětství spatřil. Duchem svatým mu bylo zjeveno, že neokusi smrti, dokud neužijí Mesiáše. O radostná naděje, útěšné ubezpečení! Simeon čekal na Svatého israelského a tato vyhlídka byla dostatečná, by ulehčila tíži stáří ctihodnému a spravedlivému muži a osladila mu pouť prodlouženou. Ty pak,

duše má, čekáš nejen na pohled na svého Spasitele, nýbrž on sám se ti dává a s tebou se spojuje. Jsi tak málo podniknuta velikým tímto štěstím, že sotva jakéhos citu radosti a díků schopna jsi? Co bys ještě mohla žádat, majíc přijati Beránka Božího, touhu národů? Po čem můžeš toužiti, leč po tomto Bohu láskyplném? Hledáš síly? On jest nejsilnější. Hledáš krásu? On jest spanilý tvárností nad syny lidské a nad to vše milosrdenstvím samým a naději všech končin země.

2. Co Simeona hodným učinilo tak veliké milosti? Dle svědectví Pisma sv. byl spravedlivý a bohabojný a očekával potěšení israelského. Duše jeho byla již chrámem ducha lásky a vzácné milosti, které provázely přítomnost Boha lásky, ho uschopnily, by knížete pokoje vzal do svého náručí. Kéž by všichni, kteří touží po štěstí, Pána přijali do srdce svého, byli jako Simeon bohatí na milosti, vzplesali by v duši a těšili by se z hojného požehnání Božího. Ale bližší se všichni křesťané svatému svatých s takovými city, jaké jsou přiměřené svatosti, s vroucí láskou, s jakou Bůh lásky má býti přijatý? Kéž touha všech po spojení se Spasitelem se vyrovná touze, se kterou on žádal beránka jisti s nimi!

O Ježíši, prameni života, žádosti veškerého stvoření, nejsem hoděn tebe spatřiti, tím méně tebe přijati! Ty však, o Bože smilování, nepatř na mou nehodnost, ale přijď ke mně, posilniž a obohatiž duši mou ubohou! Toužím vroucně tebe nyní do srdce přijati, bych kdysi věčně byl u tebe!

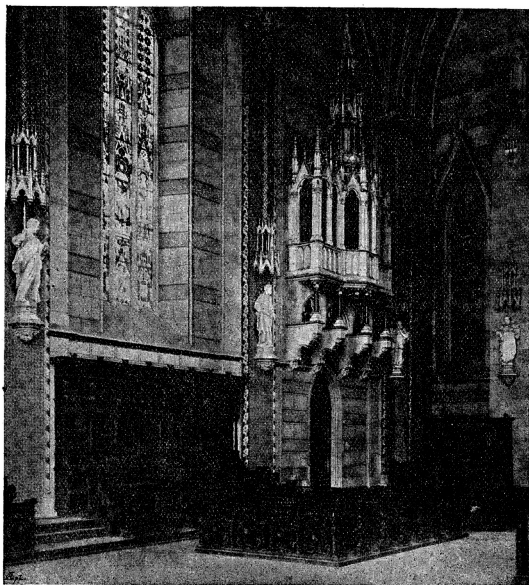
3. Konečně nadešla chvíle dlouho toužená. Duchem svatým do chrámu přiveden, vidí stařec Spasitele a klání se v hluboké pokoře božskému Dítěti, jehož velebnost převyšuje nebesa, jehož velikost ještě skrytá zůstává, kterou však oko pokorné víry přece poznává. S jak velikou radostí, s jakou sladkou útěchou přijal Simeon tuto vzácnou záruku vykoupení hříšného světa. S jak vděčným roznicením objal v třesoucí náručí toho Boha v podobě dítěte, Boha, jehož skrytou moc velebil jako světlo k osvětlení pohanů a světlo lidu svého israelského.

Duše křesťanská! Uč se poznati náležitě štěstí své a vážiti si ho. Brzy

téhož Beránka Božího bez poskvrny ne do náručí, ale do duše své přijmeš. Zpytuj, zdali opravdu duch lásky a svaté touhy nebo toliko moc zvyku tě dnes přivedla do chrámu Božího. Snažil-li se jako Simeon, zasloužit si jména »spravedlivý a bohobojný?« Či spíše jsi roucho nevinnosti, jež ti dáno na křtu svatém, poskvrnil a upřímné hnutí lásky utlumil, jež v letech větší horli-

podle tvé přípravy osvědčí se ti jako pokrm nesmrtelnosti nebo jed smrtící.

4. (Po svatém přijímání.) Když Simeon Spasitele bral do náručí, naplněna byla duše jeho útěchou nevýslovnou. Každý úder srdce ukojen byl úplně v božském pokladu, jež v té chvíli držel. S něžnou láskou a hlubokou úctou pozoroval Simeon božské ditko, jež nazváno bude: Podivný, Rádce,

OLOMOUC: Dóm, vnitřek.

vosti srdce tvé naplňovala? Je-li tak tomu, vzbud' a oživ znova víru! Vzpomeň, že toto dílo svaté bylo postaveno jak k pádu tak ku povstání mnohých v Israeli, že nejsvětější Svátost, třebaš jest předně chlebem života, nepochybně má opačný účinek pro ty, kteří se opovažují, nerozsuzující těla Páně, odsouzení sobě jísti, píti (I. Kor. 11, 29). Ano,

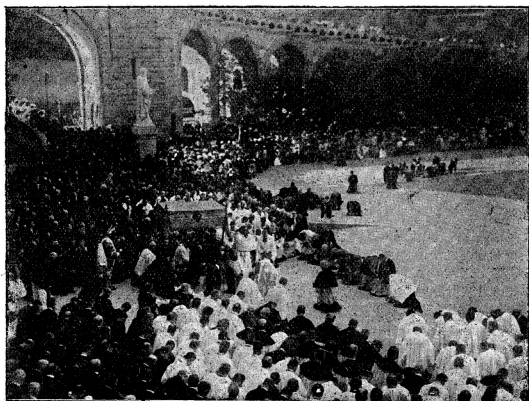
Silný, Otec budoucího věku, Kníže pokoje (Is. 9, 6.) On obětoval Otci věčnému prvorozeného všech pokolení, věděl o něm, že sám dobrovolně za spásu světa obětován bude. Předpověděl umučení Beránka neposkvrněného, když předpověděl bolesti Oné, jež srdce se srdcem Syna Božího nerozlučně spojené radost mělo z oslavy jeho a žalost z jeho

umučení. Láskou roznícen a zapálen ohněm toho, jehož tisknul k srdci, povznešen nad sebe i nad všechny věci stvořené volal nadšeně: »Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého podle slova svého v pokoji, nebo viděly oči mé spasení tvé.« (Luk. 2, 29.)

Viz tu, duše má, divné účinky hodného přijetí Beránka Božího. Jestli již pouhý pohled na krále nebeského tohoto spravedlivého pohnul, by pohrdal vším, co jest nižší než Bůh, když pomíjející držení Spasitele všechny naděje a touhy srdce ukojilo, proč skutečná přítomnost,

daleko užší spojení s tímž Bohem nepřináší duši tvé tutéž šťastnou proměnu? Proč se něžné, ale mocné síle božské lásky nepodaří, tebe osvobodit od všeho, co není Kristus? Proč ty nelkáš se Simeonem, býti rozloučenu a býti s Kristem?

Klanění hodný Ježíši, v této chvíli nejužšího spojení slibuji ti, že ti obětuji vše, co mi překáží, bych tebe měl, byt by to bylo tisíc životů! Co naleznou na nebi i na zemi kromě tebe, Dobro nejvyšší? Ty's mi vším na zemi a na věčnosti mé všechno. (P. d.)

Průvod s Nejsvětějším v Lúrddech.

Matičce Boží.

Matko milá, ve zlé době
skryj nás ve Svůj mocný plášť,
hříchu nevydej nás zlobě,
odvrť od nás světa zášť.

Na všech cestách neustále
Ty buď naší vůdkyní,
bychom žili k Boží chvále,
milostivou rádkyní.

Kle-ajícím ruky svoji
pomocné rač podati,
by se všichni k lásky zdroji,
k Bohu mohli dostati.

Přimlouvej se za hříšníky,
Svou milost by Bůh jim vlil,
nad nimi pak, kajícíky,
milesrdným soudcem byl.

A když zrakem zakaleným
smrti pohlédneme v líc,
pak, ó Matko, přeblaženým
dítěm Svojim přijdi vstříc.

Uveď do nebeské říše,
v lásky božské věčnou zář,
pros pak za nás u Ježíše,
žít ať siníme v Jeho tvář.

MARIE D.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

Na ostrově Flores.

Flores jest jeden z malých ostrovů Sundajských v Indickém oceánu. Tyto ostrovy náležely kdysi Portugalcům. Patrné známky jejich panství v těchto končinách pozorovati nejvíce na zmíněném ostrově Flores. Portugalští osadníci usadili se tam v 17. století, smísili se s domorodci a založili tři malé říše: Larentuka, Sika a Maumeri. Tyto říše jsou tam podnes a mají domorodé panovníky, tak řečené radže. V posledních letech spojily se Sika a Maumeri v jednu říši. Ježto obyvatelé, tak řečení černí křesťané, z doby Portugalců mnohé vzpomínky ve svém jazyku, ve svých zvycích a obyčejích a hlavně ve svých náboženských názorech byli podrželi, měli katoličtí missonáři, když později na ostrov přišli, snadnou práci a tak se stalo, že jsou tam podnes dvě téměř docela katolická království pod katolickými knížaty.

V království Larentuka, v hlavním městě téhož jména, je sirotčinec, který spravují sestry Františkanky. Před nějakým časem byla do sirotčince přesazena sestra Cecilie, která byla před tím ztrávilá 14 roků v sirotčinci v městě Samarangu na ostrově Jávě. Všecka šťastna, že jí bylo vykázáno nové neznámé působiště, kde mohla více než dosud věnovati své síly lásce k bližnímu, píše svým příbuzným v Evropě:

»Připadá mi to dosud jako sen, že mé dávné přání se tak znenadání vyplnilo. Náhodou slyšela jsem jednou večer, jak sestra představená, matka Celestina, pravila: »Jedna ze sester v Samarangu pojede co nejdříve do Larentuky«. Tušila jsem, že onou sestrou budu asi já a tušení mé se vyplnilo. Připravovala jsem se tedy na cestu. Denně vyučovala jsem sestru, která měla mou třídu převzít a dávala jsem jí různé pokyny ohledně školního zpěvu. Teprv 15. září slyšela jsem, že 18. září bude mi odcestovati. Nemůžete si mého štěstí ani představit, ačkoli jsem v Samarangu byla spokojena a naše děti měla velmi ráda, bylo přece vždycky

mým nejvroucnějším přáním, působiti mezi pohanskými Malayi. Večer před odjezdem rozloučita jsem se s našimi sirotky; děti věsily se mně na ruce a na šaty, tak že jsem se nemohla od nich vyprostiti. Následujícího rána, když jsem vyšla ze své cely, musila jsem se s nimi ještě jednou rozloučiti, potom se sestrami, z nichž matka Celestina a dvě jiné mne doprovodily do přístavu. Tam očekávaly mne mnohé z mých bývalých žákyň a jiní známi, aby se se mnou rozloučili. Vystoupivši na parník, dlouho jsem se dívala za odcházejícími, až za přístavním náspem zmizeli. O 8. hodinách byly vytaženy kotve našeho »Laudona« a již se bereme na východ do země mých tužeb. Jedna z mých žákyň doprovázela mne až do Sarabaye, kde má provdanou sestru. Představená Uršulek přišla si pro mne na parník a tak jsem prožila tři pěkné dny u dobrých sester, které všechny znám a z nichž jedna byla před 14 roky mou společnicí na cestě z vlasti do ciziny.«

Dne 22. září dorazil »Laudon« do Mangkassaru na jihozápadním pobřeží ostrova Celebes. Tam bylo sestře Cecilii přestoupiti na parník »Soembavu«, jehož úkolem bylo objeti pobřeží ostrova Flores. Na palubě nového parníku píše 27. září:

»Již několik hodin plavíme se okolo severního pobřeží naší nové vlasti. Počasí je nádherné; silný mořský vítr ochlazuje vedro, tak že na palubě je tak příjemno, jak v Evropě na jaře. Dnes budu vypravovati o mém novém domově, co je mi o něm zatím známo.

Jméno Flores dostal ostrov od Portugalců, kteří přišedše tam nádhrou tamní květeny byli překvapeni. Nádhra později částečně zmizela, ježto výbuch sopky Lobetobi větší část ostrova dosavadní úrodnosti zbavil. Ostrov je asi 350 km. dlouhý a průměrně jen 30 km. široký. Západní část zov se Mangerai a náleží dle jména sultánovi čili radžovi z Bimy; obyvatelé však uchýlili se do středu ostrova, aby si svou neodvislost zachovali. Prostřední část ostrova slove Ende a je obydlena silným, horským,

ale úplně divokým národem, který stojí v pověsti, že příležitostně dostává chut i na lidské maso. Východní část záleží z říše Larentuka. Tam se v 17. století usadili Portugalci, uzavírali s domorodci sňatky manželské a založili tak říše Larentuka, Maumeri a Sika, jejichžto obyvatelé zavou se Černými Portugalci a mnozí z nich portugalská jména mají. Hlavní město Larentuka leží na svahu vysokého kopce. Mořská užina mezi Flores a sousedním ostrovem Adonara je tak úzká, že tam sestry dobytek na širokém, vypouklém člunu převážejí na pastvu.

Je v neděli z rána a my se dosud za nádherného počasí plavíme podél pobřeží. Viděla jsem sice malé Sundajské ostrovy na mapě bezpočtukrát a mohla jsem všechny zcela dobře přikryti jediným prstem, ale nyní přesvědčila jsem se o jejich skutečné velikosti. Plavíme se již 20 hodin podél pobřeží ostrova Flores a náš parník vykonává za hodinu cestu 8 mořských mil a přece nejsme ještě u cíle. V zátoce u Maumeri spatřili jsme malý člun s dvěma domorodci. Když tiito viděli, že parník jede proti nim, skočili strachem do moře a málem by se byli utopili. Náš kapitán dal je vyloviti. Na otázku, co vlastně chtějí, pravili: »Pigi main« t. j. jdeme si hrát. Vyjeli si tedy pro zábavu. Byli to křesťané; jeden z nich měl růženec kolem krku.

Příchod do Larentuky a první dojmy tamtéž popisuje sestra Cecilie následovně:

»Poslední noc na parníku nemohla jsem rozčilením spáti. Oblékla jsem se tedy a vyšla jsem na palubu podívat se, zda slunce již vyšlo. Kormidelník, kterého jsem se ptala, zda nebude již brzo ráno, odpověděl, že je teprv půl druhé. Ježto bylo velmi teplo a bezvětrno, zůstala jsem nahofe, modlila se růženec a křížovou cestu a k vůli změně dívala jsem se na moře a hvězdy. Jeli jsme velmi pomalu, abychom teprv z rána se dostali do úzké Larentucké úžiny, neboť žádný větší parník netroufá si za tmy tudy projeti.

Když konečně slunce vyšlo, ležel v. levo. od nás ostrov Adonara v celé své kráse; vysoké hory jsou až k vrcholům hustými lesy pokryty a na úpatí

vysokými palmami ověnceny. Ačkoli suché roční počasí bylo na sklonku, byla zeleň na pobřeží tak čerstvá a svěží, jako by bylo denně pršelo. Sestry nestačily vypravovati, jak je ostrov úrodný. Bezpochyby že se tam za několik měsíců odstěhují, jelikož tam hodláme postavit dům a stáje pro dobytek. Kormidelník mi pravil, že budeme o 7 hodinách v přístavu; postavila jsem se proto na přední část lodní, abych co možná nejdříve spatřila dům sester a jejich kostelíček. Bohužel zvedl se brzy protivný vítr a parník musil vši silou pracovati, aby se dostal ku předu, takže byly kotvy teprv o půl 10. hodině večer vyhozeny. Má touha dostoupila nejvyššího stupně. Prve ještě než naše čluny byly vysazeny, viděli jsme blížiti se loďku našich sester, s dvěma sestrami a jednou starší žákyní na palubě. Jak radostné shledání, jak radostné přijetí. Sestra Marcellina, se kterou jsem před 14 roky do Východní Indie jela, byla by mne radostí málem umačkala, když jsem z člunu vystoupila. Děti stály ve dvou řadách od mořského břehu až k domovním dveřím a zpívaly »Slamat datang« t. j. na přivítanou. Cítila jsem se ihned doma, uvázala si velkou modrou zástěru a dala se s ostatními ihned do práce. Jsem zde již druhý měsíc a všechna šťastná, zdravá a spokojená.

Nyní však dost již o sobě a mé cestě; čekáte zajisté zprávy o našem domě, naší škole a o dětech.

Náš dům představte si jako stodolu se slaměnou střechou. Střecha spočívá na kolech z palmových kmenů. Nejsou ovšem rovny jako svíce, ale velmi vysoké, tak že i stavba je vysoká a vzdušná. Na metr vysoko jsou stěny zděné; kameny jsou kusy lávy, vápno na maltu bylo páleno z mušlí a korálů. Výše jednoho metru pozůstávají stěny z pletiva, které je hlinou naházeno a oličeno. Strop je neznámým přepychem, podlaha vydlážděna hrubými kameny, které volně leží v písku a všechny bezmála jsou popukány, tak že třeba se míti na pozor, aby člověk nezapackal a neupadl. Délka domu činí 25, šířka 11 metrů. Je rozdělen v pět místností: kapli, jídelnu, dvě spárny a spižírnu. Okolo celého domu vine se chodba 3 metry široká.

V předu se jí užívá jako hovorny, na ostatních stranách sedávají sestry a pracují. Toliko kaple a jedna spárna mají okna, ale bez sklených tabulí; sklo nahrazuje proutěná síť. Ale jakkoli tento náš příbytek je chudobný, považuje se zde nicméně za hotový palác a je stokrát krásnější, než obydlí radžovo. Zdejší domorodci bydlí v chatrčích, které jsou bídnější nežli naše evropské prasečí chlívký. Na čtyřech kolech stojí střecha, která má 6 metrů v objemu; místo zdi visí se střechy palmové listy. Psi a celé hejno malých, černých, polodivokých prasátek pobíhá okolo. Tato zvířata jsou tak dotěrná, že probíhají řadou dětí ubírajících se do kostela. Kdykoli se přiblíží až ke mně, nastrčím jim slunečník k rypáku, čehož se leknou a chrochtajíce utekou.

Škola je druhá, podobná, ještě větší stodola, pozůstávající z jediné místnosti. Ve dne je školou a jídelnou, v noci ložnicí. Uprostřed stojí několik lavic, na kterých se píše a jí, podél zdi táhne se listva, 2 metry široká. Večer před večerní modlitbou rozprostře na ni každé dítě svou malou rohožku, položí na ni polštář a lůžko je hotovo. Z rána zabalí se polštář do rohožky a položí ke stěně. Vidíte, jak se musí naše dítky uskovnit. Ovšem nebyly dříve zvykly na větší pohodlí. Jenom jedno ze 125 děvčat troulá si posadit se na židli; toto děvče je však jedno z nejvznešenějších v zemi, neteř dědičného prince. Ještě nikdy neměla jsem ve škole dítek tak poslušných jako jsou tyto; jediné slovo, jediný pohled dostačí a přece mnohé z nich byly pokřtěny již v dospělejším věku. Nyní, co toto píšu, je v domě jediná nekrtěná.

Za školou je dětská kuchyně. Krb je zděný a metr vysoký. Na krb položí se několik kamenů, mezi ně suché dříví, na kameny postaví se kotel a dříví zapálí. Kouř hledá si východ otvorem ve střeše. Palivo sbírají děvčata v lese. Už několikrát sbírala jsem s nimi. Domů nosí pořádné nůše na hlavách; naše princezna je ovšem vyjmuta. Strava dětí je co možná nejjednodušší: ráno a večer

kukuřice vařená ve vodě anebo pečená na sádle, k tomu vždy rybička. Maso, kterého se zde vůbec málo pojídá, dostávají zřídka. Kuchyně sester je podobná budova na způsob stodoly a za ní stojí stáje pro 30 kusů hovězího dobytka, mezi nimi 9 dojných kráv. Kdyby nám bylo dovoleno přesídliti na úrodný ostrov Adonaru, mohli bychom chovati i 100 dojnic.

Bohužel o krmivo je zde velká nouze. Zvířata živí se skoro výhradně listím, které pastevci v lese trhají se stromů. O vodu je bída. Larentuka leží totiž na příkrém, východním svahu bývalé sopky, jménem Illimandiri, která asi 800—1000 metrů je vysoká. Každé mračno, které od východu přichází a ostrovy Adonaru a Solor hojně vodou zásobuje, roztrhne se o horu a na naši stranu padne sotva několik kapek. Všecka ostatní voda spadá na západní stranu sopky a tam vznikají větší nebo menší potoky, které do vnitř země proudí a úrodná údolí zvlažují. Na naší straně pozůstává půda na hodiny daleko z hrubého kamení, které dílem sopkou bylo vyhozeno, dílem deštovými přivaly naneseno. Mezi kamením vyčnívají ohromné balvany, kterých žádná ruka lidská bez stříelného prachu nebo dynamitu nedovede odstraniti. Jest na bíledni, že taková půda těžko se obdělává. S nevýslovnou námahou proměnili jsme kousek půdy v zahradu, celých pět let nosily sem děti v malých košíkách úrodnou prst ze vzdáleného okolí. Kdyby se půda dala snadněji obdělávati a kdyby zde byla plynoucí voda, nemohli bychom si přát krásnější polohy. Bydlíme jen několik kroků od moře; je-li příliv, přibližuje se voda až na 5—6 metrů k zahradním dveřím. Děti koupají se v moři denně a plavou jako ryby. O slanou vodu není tedy nouze, za to sladké vody se nedostává. Sladká voda leží hluboko v zemi, větší děvčata ji čerpají s velkou námahou pomocí košíků, z palmových lupenů zhotovených. Proto také nemůžeme zahradu za suchého počasí dostatečně zalévat, tak že nám všechno usychá. (Přísloví dětské).

Různé zprávy.

Olomouc: dóm. Nynější olomoucký dóm byl přestaven nákladem zemřelého kardinála Fürstenberga v letech 1883 až 1890. Je mohutnou gotickou stavbou s třemi věžmi, dvěma v průčelí, jednou po straně.

Kam vede pověra? Všechny Pařížanky jsou velmi pověřivé. Platí u nich za velké štěstí, mohou-li se dotknouti hrbatého člověka. Jednou šla paní Adela Betoulová přes zahradu luxemburskou a uviděla tam u rybníka státi malého hrbáčka. Byla by si dělala výčitky, kdyby nepoužila této tak vhodné příležitosti. Šla blíže k němu a nepozorovaně se dotkla jeho hrbu. Ale hrbáček to zpozoroval a tak se rozzlobil, že ji chytl a hodil do rybníka. Na štěstí nebyl rybník hluboký, a když na křik paní Adély přišlo jí na pomoc několik policistů, ukázalo se, že voda neměla hloubky ani jednoho metru.

Křesťanský hrdina. Josef Matoušek narodil se v Kašavě v Uhrách roku 1776 jako syn setníka u dělostřelectva. Otec si přál, aby byl vojákem, což také odpovídalo náklonnostem mladíka. Vstoupil ve věku sedmnácti let dobrovolně k vojsku jako obyčejný voják. Byl poslán do Nizozemí, kde se účastnil všech bitev. Brzy postoupil za praporečníka, ale po dobytí pevnosti Ypernské byl zajat a odveden do zajetí francouzského. Důstojníci byli odděleni od vojáků a odvedeni do vnitřní země, kde pak byli odsouzeni ku smrti. Dne 31. července 1794 stál Matoušek se 34 soudruhů pod guilotinou a všichni měli býti popraveni. Byli většinou důstojníci a pocházeli z Rakouska, Bavorska a z Pruska. Když chtěl započítati kat, vystoupil z řad odsouzců starší kněz kapucín, který byl u rakouského vojska polním kaplanem, a prosil, aby byl jako první popraven, aby se mladší nebáli a aby jim byl příkladem, jak mají pro vlast umírat. Kat souhlasil a když utal kapucínovi hlavu, ukázal ji shromážděnému lidu. Pak přišla řada na ostatní, a když již zbývali jenom tři, strhl se obrovský hluk! Další poprava zastavena, neboť přišly zprávy z Paříže, že tam byl popraven Robespierre a jeho soudruzi.

Matoušek byl odveden zpět do vězení, z něhož se mu podařilo utéci. Vstoupil do rakouského vojska, prodělal všechna válečná tažení proti Napoleonovi a postoupil až na polního podmaršálka. Když umíral ve věku 88 let, žádal, aby přišel kněz a zaopatřil jej. Když mu kněz dodával odvahy, pravil: „Nebojím se smrti, vždyť hleděl jsem jí nesčíslněkrát do očí, jsem katolík a starý voják!“

Bůh nebývá posmíván. Z úplně spolehlivého pramene zvěstovaly listy tuto zprávu: Za tmy, v noci způsobili tři mladí muži v jednom dolnorakouském místě před farou výtržnost, házeli kamením do farských oken a několik jich rozbili. Pak táhli ke kostelu, kde vyzývavě řvali: „Jenom vyjdí, jsi-li tam!“ Neminuly tři neděle a všechny tři účastníky zastihl zvláštní osud. Pán k nim přišel, ale tak ho neočekávali. Dva dny po tomto výstupu svalil se jeden z nich, který byl holičem, na zem a byv raněn mrtvicí, ihned zemřel. Byl teprve stár 24 let. Druhý, kupecký mládenec, náhle se zbláznil a byl převezen do ústavu pro choromyslné. Neuplynuly ještě tři neděle a třetí z nich, zámečník, onemocněl na zápal mozkových blan a po krátké nemoci zemřel.

Matka a zpusťlý syn. V Berlíně stál před soudem vrah. Jmenuje se Kirschner, ale dle udání je to Bierwagen. Jako Kirschner jest odsouzen pro falšování peněz, jako Bierwagen zavraždil svou ženu. Když dodán byl do vězení, poznal jej klíčník na první pohled, že se jmenuje Bierwagen, neboť byl tam dříve po osm let vězněn. Třicet svědků, mezi nimi jeho švagr, poznají v něm Bierwagena, ale on směje se drze všem do očí a tvrdí, že se mylí, že se jmenuje Kirschner a nikoli Bierwagen. Konečně zavolají jeho 70 let starou matku. Přejde, předseda podá jí židli a po několika otázkách a odpovědích ptá se, zda poznává v obžalovaném svého syna. Matka: „Vypadá dnes jinak než dříve.“ Předseda: „Obžalovaný, dejte pryč brojle, dříve jste jich nenosil. Nuže, paní Bierwagenová, poznáváte nyní svého syna?“ Stařena jde

blíže k obžalovanému a plačtivým hlasem praví k němu: „Jsi-li můj syn, odpověz!“ Ale obžalovaný, drze se usmívaje, praví: „Paní se mylí, neznám jí!“ Předseda: „Mlčte, obžalovaný, jste drzý člověk; třicet svědků, mezi nimi váš švagr, vás poznali.“ Obžalovaný: „Není to moje matka!“ Předseda: „Můžete říci do očí této ženě: „Nejste má matka!““ Obžalovaný: „Ano, mohu. „Nejste má matka!““ Stařena: „Podle hlasu myslím skoro, že není to můj syn, ale neviděla jsem ho již přes 19 let. Raději se vzdávám výpovědi.“ Předseda: „Matka pozná svého syna i po 20 letech. Nechcete asi svého syna ještě více zatížit?“ „Ano,“ odpovídá stařena, „tak je tomu.“

(Z A S L Á N O.)

Exercicie. Jako každoročně, tak i letos budou exercicie pro paní a dívky v ústavě sester Dominikánek v Klimkovicích ve Slezsku. Za celé zaopatření platí se 8 korun. Přihlášky přijímá správa ústavu do 10. července 1914.

Sešlo se žen a dívek lonského roku mnoho a zajisté každá s radostí vzpomíná těch chvil, krátkých sice, avšak opravdu blahých. Rozcházejíce se pronesly nejedny pevně předsevzetí pro

příští rok následujícími slovy: „Dá-li Bůh mi příštího roku dočkat, přijdu jistě opět — však ne sama, ale musím přivést i jich více!“ Nuže, pamětlivý těch slov, jež připomíná jedna z účastnic, přičiňte se, ať slib nezustane pouze slibem, nýbrž at skutkem i vy pracujete pro dobro jiných. Je zapotřebí obnoviti se každoročně, bychom opět s větší horlivostí zastávaly povinnosti křesťanské paní a dívky. Na shledanou tedy v milém ústavě klimkovském ve dnech 17.—20. července 1914. Připojujeme, že vlak jede až do Klimkovic.

Duchovní cvičení. Na posv. Velehradě budou se r. 1914 konati duchovní cvičení:

žen 11. až 15. května;
dělníků 30. května až 2. června;
paní a slečen 15. až 19. června;
kněží 20.—24. července; 3.—7. srpna;
intelligence 10. až 14. srpna;
studujících vyšš. tříd 24.—28. srpna;
akademiků 31. srpna až 4. září;
rekrutů 28. září až 2. října;
rolníků 23. až 27. listopadu;
omladiny 11. až 15. prosince.

Dotazy a přihlášky přijímá Kollej Tovaryšstva Ježíšova na Velehradě.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Nov. Bydžova. Vzdáváme díky božskému Srdci Páně a přimlouvě Panny Marie lúrdské za uzdravení ve dvou případech nemoci. Š. s.

Z Kralovic. Dle učiněného slibu uveřejňujeme v tomto časopise, jak podivuhodně osvědčila se moc sv. Josefa na šestileté chovance našeho ústavu. Táž byla stížena nemocí, silnými záchvaty epilepsie. Výrok lékařův zněl: „Jestli neumře, zůstane Lazarem.“ Všichni obrátili jsme se s důvěrou k sv. Josefu, jemuž naše nově zřízená kaple jest zasvěcena. Zvláště 4letý bratříček a 4letá sestřička oné nemocné dívky prosivali: „Sv. Josefe, prosíme tě, uzdrav nám

naši Toničku!“ — A sv. Josef skutečně pomohl. Nyní jest dívka k naší veliké radosti úplně zdravá a čilá, začez sv. Josefu nejvroucnější díky vzdávají

Školské sestry d. N. D.

V Kralovicích dne 31. března 1914.

Z Hodonína. Vroucí díky vzdávám Pánu Bohu a Panně Marii lúrdské za milostivé zachránění a pomoc v těžké operaci, kterou jsem podstoupila 17. listopadu 1913 v stáří 65 roků. Zároveň zasílám milodar 100 K na stanici missijní, nově zařízenou v Africe pode jménem nejsvětějšího Srdce Ježíšova, aby tam bylo hodně uctíváno. Leopolda Š....á.

Páni a služební.

(Hlavní úmysl.)

Spasitel náš přišel na tento svět, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo. Proto chodil ve vlasti své s místa na místo a všude dobře činil a pomáhal. Jako slunce vše ozařující a zahřívající, tak rozdával Pán nebeské dary a milosti všem bez rozdílu. Každý nešťastný, nemocný, který se mu s důvěrou přiblížil, odchází potěšen a uzdraven. Přišel též jednou setník ku Pánu prose za nemocného služebníka svého a byl vyslyšen. Jaký to krásný příklad všem pánům a hospodářům, jak mají o své služebné se starati; mají býti svým služebným jako otcové a ochráncové. Ovšem ve starém věku neznali takového poměru pánů ke služebným a dělníkům; tento poměr rodinný vytvořilo křesťanství, které učí, že máme Boha milovati nade všechno a bližního pro Boha jako sebe sami. Především tedy mají mítí páni, hospodáři a prácedárci ke svým služebným a dělníkům otcovskou lásku; vždyť jsou tito též dítkami téhož Otce nebeského, jsou též vykoupeni touž krví Kristovou, jsou též povoláni ku věčné blaženosti, jako jejich páni. Praví Hospodin Bůh skrze ústa Siracha: »Máš-li čeledína věrného, budiž tobě jako duše tvá: a jako s bratrem tak s ním nakládej: nebo v krvi duše dobyt jsi ho.« (Sir. 33, 31.) Kristus Pán ještě více tuto povinnost na srdce klade slovy: »Amen pravím vám, pokud jste to učinili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste to učinili.« (Mat. 25, 40.) — Páni mají svým služebným dáti všechno, co spravedlivě jest, tedy zdravou a vydatnou stravu, jest toho dělník hoden. Mají-li pracovat, ať se také najedí. Páni jsou povinni svým služebným dáti umlouvenou mzdu; jestli jim ji zadržují, hřeší těžce, že hřích ten až do nebe volá o potrestání. Proto praví sv. apoštol Pavel: »Páni, což jest spravedlivého a slušného, prokazujte služebníkům, věduce, že i vy Pána máte na nebi.« (Kolos. 4, 1.) — Páni poučujte služebnictvo své v pravdách sv. náboženství, nebo je aspoň posílejte do kostela na kázání a na mši sv., prospějete tím nejen jim, ale i sobě; budou vám sloužiti z lásky a s trpělivostí, budou věrně a svědomitě konati práce a povinnosti své. »Jestliže pak kdo o své a obzvláště o domácí péče nemá, zapřel víru a jest horší než nevěřící,« toť jsou slova sv. apoštola Pavla. Nepomeňte též dávatí dobrý příklad svým domácím, aby vidouce dobrý váš příklad, tím více slov vašich poslušni byli.

Páni mají býti svým služebným též ochránci; mají se totiž starati o jejich tělesné zdraví, jako ten setník v evangeliu se staral. Není to hezké, když nemocného čeledína propustí, že nemůže pracovat; hospodář má o něj se starat, jako o vlastní dítě, jinak by byl bezcitný, ba dokonce ukrutný. Tak činívali pohané, že nemocné sluhý utráceli, aby se jich zbavili. Avšak nejen o tělesné zdraví domácích mají pečovat páni, ale ještě více o zdraví duše jejich. Mají tedy dohlídat na ně a v kázni je držet a všeliké nebezpečení hříchu odstranit, netrpět nic pohoršlivého. Hle takový krásný poměr pánů k domácím vybudovalo křesťanství. Buďte tedy svým domácím láskyplnými otcí, ochránci dle těla i dle duše, pečujte o blaho svých časné i věčné a budete mítí za to od Pána odměnu, jako setník odměněn byl útěchou od Krista Pána. Nedomnívejte se páni, že máte jen vy povinnosti ke svým domácím; též tito mají své povinnosti k vám, tak tomu chce Bůh, tak to ukládá zákon Páně. Domácími jsou služební a dělníci, neboť obojí pracují za mzdu. První povinností dělníka jest, aby byl spokojen se stavem svým, a nezhrel na pána svého; nemohou býti všichni pány a nemohou býti všichni dělníky. Rozmanitost stavů jest z vůle Boží, a proto nemá nikdo proti Bohu reptati pro svůj stav. Přísně takovému domlouvá sv. apoštol Pavel slovy: »O člověče, kdo jsi ty, že odmlouváš Bohu? Zda-li hrncé dí tomu, kdo jej udělal: proč jsi mne tak udělal? Zda-liž hrnčič nemá moci nad hlinou, aby z jednotejného trupu jednu nádobu ke cti a jinou ku pokutě?« (Řím. 9.) V každém stavu možno Bohu sloužiti a každý stav jest cestou do nebe vedoucí, jen-li kráčí ve světle sv. víry. Kéz by všichni dělníci smýšleli jako starý Tobiaš, jenž pravil

synu svému: »Neboj se synu můj, chudý sice život vedeme, ale mnoho dobrého mítí budeme, jestliže se báti budeme Boha a jestliže odstoupíme od všelikého hříchu a budeme-li dobře činiti.« Dělníci poddání buďte pánům svým, v uctivosti je mějte a věrně jim služte, jakož Vám přikazuje Pán a budete mítí za to odplatu jako hodné dítky.

Dělníku, nepracuj nikdy žádného díla, jež by ti sice výdělek vyneslo, ale na újmu bylo spasení duše tvé. Ci kdo se vzmáhal bez Božího požehnání? Proto nikdy k vůli výdělku nezanedbávejte svých povinností k Bohu a péče o spásu duše své. Ci co by vám prospělo, byť jste celý svět získali, ale na své duši škodu trpěli? A proto mějte vždy na paměti především Pána Boha po celý den při práci i v odpočinku. Zatím co pracuje ruka tvá, buď srdce tvé u Boha! Jako má dělník povinnosti k Bohu a k sobě, tak má též povinnosti ke svým pracedárcům. Především máte dělníci ctíti ty, kteří vám výživu poskytují. »Syn cti otce a služebník pána svého!« A sv. Petr napomíná: »Služebníci podléhání buďte ve vši bázni pánům netoliko dobrým a mírným, ale také nevhodným.« Kde jest pravá uctivost, tam jest také pracovitost. Jestli dělník hoden své mzdy, pak zajisté je hoden i práce ten, kdo dává mzdu a proto dělník je povinnen pracovati pro toho, kdo mu práci dává. Když se dělník dobrovolně k jisté práci za jistou mzdu propůjčí, povinnen jest práci tu vykonati, jak bylo smlouveno, jinak by rušil smlouvu a jednal by proti spravedlnosti. Jak krásným byl by život i chudého i bohatého, kdyby se obojí řídili zákonem křesťanské lásky! Kéž by páni, hospodáři, pracedárci spravovali se přikázáním lásky k bližnímu! Kéž by i dělníci za povinnost svou uznávali, že i jim jest řídit se zákonem Božím a nikoliv hesly a frásami lidí nerozumných, lidí, kteří zákona Páně nedbají a dle své převrácené vůle vše napravovati chtějí, co Bůh sám zařídil a ustanovil. Všechny at pány at dělníky objímá láska nejsv. Srdce Pána Ježíše, jež jediná jest s to překlenouti propast mezi různými stavy na sebe žehrajícími.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťanský poměr mezi pány a dělníky a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

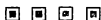
Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michéli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se, aby duch křesťanský zavládl mezi pány a dělníky.

Úmysl v červnu: Pobožnost k nejsv. Srdci Páně.

Úmysly apoštolátu modlitby.

Ve květnu modleme se za křesť. poměr mezi pány a dělníky.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Sv. Filipa a Jakoba , ap. P. (62). — Pobožnost mariánská. Novosvěcení jáhnové. Usmířování nejsv. Srdce Páně. Pomoc katolíkům na Balkáně.	
2. S.	Sv. Sigmunda , muč. — Setrvání v dobrém. † kněz a jeho rodiče. Sobotní marián. pobožnost. Náhle zemřelí. Smíření nepřátel. Velikonoční povinnost.	
3. N.	<i>Neděle III. po Velik.</i> Slavná památka sv. Josefa . — Vítězství sv. církve. Ochrana benedikt. kongregace. Úcta sv. kříže. Denní sv. přijímání.	
4. P.	Sv. Florian , m. (297). Sv. Moniky (387). — Rádost v utrpení. Vytřvalost v modlitbě. Křesť. matky a vdovy. Odvrácení neštěstí. Zabránění pohoršení.	
5. Ú.	Sv. Pia V. , pap. (1572). — Sv. Otec. Spolky růžencové. Katolíci v Rusku. Apoštolát modlitby. Družiny mariánské. Jednota a svornost v národě.	
6. St.	Sv. Jana , ap. m. (95). — Pobožnost k Srdci Páně. Katolíci v Bulharsku. Katol. missie mezi pohany. Pokoj a mír v zemích našich. Umírající.	
7. Č.	Sv. Stanislava , bisk. m. (1079). — Dar lásky Boží. Katolíci v Srbsku. Sjednovení církve východní s římskou. Činnost čistoty. Duchovní cvičení.	
8. P.	Zjevení se sv. Michaela , archand. (490). — Pokoření nepřátel. Katolíci na Černé Hoře. † opat B. K. Pravý duch v katol. tisku. Příbuzní.	
9. S.	Sv. Řehoře Naz. , bisk. a uč. cirk. (391). — Duch pokoje. Vážení si obětí mše sv. Obrácení bludařů. Obrácení Francie. Povolání ke stavu kněžskému.	
10. N.	<i>Neděle IV. po Velik.</i> — Sv. Antonína , bisk. (1459). — Dar bázně Boží. Zatvrzení hříšníci. Katolíci v Řecku. Apoštolát sv. C. a M. Statečnost u víře.	
11. P.	Sv. Mamerta , bisk. (477). — Spása duší. Katolíci v Bosně a Hercegovině. Dar pokory a tichosti. Horlivé používání času. Duch právě kajícnosti.	
12. Ú.	Sv. Pankráce a spolumuč. (304). — Statečnost u víře. Oživení víry. Sebezapírání. Mír v rodinách křesť. Boj proti hlavním chybám. † kněží.	
13. St.	Sv. Serváce , bisk. (384). — Velepastyři naši. Stálost v dobrých předsevzetích. Mravnost u dělnictva. Duchovní četba. Ochrana nevinných dětí.	
14. Č.	Sv. Bonifáce , muč. (307). — Dar živé víry. Navrácení rozkolníků k církvi. Katol. láska a svornost v rodinách. Obrácení Anglie. Podpora chud. ny.	
15. P.	Sv. Jana de la Salle . (1719). — Křesť. školy a výchova v nich. Spolek katol. učitelů. Vítězství katolíků ve Francii. Střední a vysoké školy.	
16. S.	Sv. Jana Nepom. , muč. (1383). — Věrnost v povinnostech. Katol. missie na Balkáně. Přemáhání pokušení. Horliví zpovědníci. Trpělivost v souzení.	
17. N.	<i>Neděle V. po Velik.</i> Sv. Paschala Bayl. , řeh. (1592). — Úcta nejsv. Svátosti. Pomoc katol. misijnářům. Hnutí unionistické. Ohrožený mladík.	
18. P.	Sv. Venancia , muč. (250). — Dar síly. Odvrácení škodlivých bouří. Katolíci v Albansku. Milosrdné sestry. Mar. družina kněží. Zachování úrody.	
19. Ú.	Sv. Petra Celest. , pap. (1296). — Den pokory. Odvrácení neštěstí. Katolíci v Turecku. Sdílení Apoštolátu modlitby. Vlažní katolíci. † rodiče.	
20. St.	Sv. Bernardína Sen. (1444). — Úcta ku jménu Ježíš. Dar umění. Láska mezi spolubratry. Odloučenost od světa. Katolíci mezi protestanty.	
21. Č.	Nanebevstoupení Páně . — Touha po nebi. Dar bohabojnosti. Královská cesta kříže. Obětavost ve službě Boží. Rád sv. Bened. Dar rady. † kněží.	
22. P.	Sv. Julie , p. a m. (439). — Čistota mravů a mládeže. Katol. církev v Anglii. Následování Krista Pána. Horlivost kněží. Bohoslovné ústavy.	
23. St.	Bl. Ondřeje Bobola , ř. m. (1657). — Statečnost v protivenství. Modlitba Anděl Páně. Láska k řeholnímu povolání. Sebranost myslí. † bratři.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. N.	Nečle VI. po Velik. P. Marie, pomocnice křesť. —	Plnění vůle Boží. Touha a snaha po dokonalosti. Přemáhání náruživosti. Rozkvět missií katol.
25. P.	Sv. Řehoře VII., pap. (1085). —	Láska ke sv. církvi. Hájení práv církve sv. Potřeby sv. církve. Poznání sebe. Důvěra v pomoc Boží. Nemocní.
26. Ú.	Sv. Filipa Ner., vyzn. (1595). —	Císař a král náš. Obětavost pro čest a slávu Boží. Boj proti samolásce. Horlivost ve službách Božích.
27. St.	Sv. Magdaleny z Pazzis, p. (1607). —	Pevná důvěra. Milost pravého povolání. Kněžský dorost. Láska ku představeným. Katolické spolky.
28. Č.	Sv. Viléma, řeh (812). —	Pohrdání světem. Zmúžilost v pokušeních. Umírněnost. Přemáhání pýchy a marnivosti. Dobré užívání jazyka.
29. P.	Sv. Maximina, bisk. (394). —	Sebeobětí. Dobrá péče o dítky. Obrození křesť. života. Dobrá volba stavu. Dar skromnosti. Missijní povolání.
30. S.	Sv. Gerlaka, ř. prem. (1689). —	Půst. Dar pokorné naděje. Dětství Ježíšovo. Zbožnost ve chrámech. Spolek kněží »Pro církev a sv. Otce«.
31. N.	Seslání Ducha sv. (Letnice). —	Za dary Ducha sv. Sjednocení rozkolníků s církví katol. Živí a † údové Apoštolátu modlitby a bratrstva Srdce Páně.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Nebylo by rozličných bojů a stávek dělnictvu proti svým pánům, kdyby oboji řídili se příkázáním lásky k Bohu a bližnímu. Toto dává na ruku pánům, jak nakládati mají se svými služebníky a dělníky, aby jim byli starostlivými otci, je chránili ode zlého na duši i na těle, by jim dávali, co jim přináležejí po spravedlnosti, aby pak své povinnosti a práce s radostí konali a ne toliko pro odměnu mzdovou. Dělníky opět učí příkázání lásky, aby svých pracedárců si vážili, jich ctili a milovali jako ditko rodiče své ctí, poslouchá a miluje. Učí je, aby práce své a povinnosti svědomitě konali a smlouvenou mzdu sobě zasloužití hleděli. Hlavním ale je, aby byli se svým stavem spokojeni a nehleděli závistně na své pracedárce, protože rozličnost stavů jest od Boha samého zřízena ku blahu lidstva. Vyprosme tedy u nejsv. Srdce Páně lásku jak pánům tak dělníkům, aby je všechny pojila pro spásu duší jejich.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Díec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťanský poměr mezi pány a dělníky a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852).

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se, aby duch křesťanský zavládl mezi pány a dělníky.

Úmysl v červnu: Pobožnost k nejsv. Srdci Páně.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

ČERVEN 1914.

Otevři mi, o Ježíši, Tvé svaté srdce, ukaž mi jeho líbeznost a spoj mne s ním na věky!

Pod křížem.

Za městem vrch se nevysoký zdvihá,
pod ním se v chatach světlo matné mihá
a na něm — vztyčen kříž.
Na kříži trůní všeho světa Spása
a k srdci tvému stále volá, hlásá:
„Ó pojd' jen ke mně blíž!“

Nad křížem lip dvě větve svoje spíná
a v jejich stínu ptáče pousíná,
již soumrak zapad' v kraj.
Nad řekou dole šedá mlha stoupá
a lůna v rose paprsky své koupá,
svět celý jako báj.

Zde nic neruší zbožné rozjímání,
i větěrku teď ztichlo jemné vání
i stromů zmlkl šum.
Jen klid a mír posvátný kolem dýše
a duše má se nese k nebi výše,
jsouc plna tklivých dum.

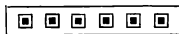
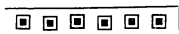
A vidím v duchu horu Kalvarii,
již nepřehledné davy lidu kryjí,
kdež skončen hrůzný čin.
Hle, Kristus s kříže smutně hledí dolů,
na tváři známky nesmírného bolu,
na čele — smrti stín.

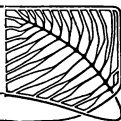
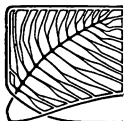
Ta svatá hlava k rameni se kloní,
z pod trnové se koruny krev roní
a smáčí svatou líc;
ač zuřivě mu laje rota divá,
přec nechmuří se Kristova tvář tklivá,
jim láskou září vstříc.

A z Jeho úst se nesou slova mírná,
to k Bohu Otei letí prosba smírná:
„Jím odpusť, Otče můj!“
Ó Bože můj, kéž mně táž slova platí,
jež v slední chvíli šeptly rtové svatí,
než skončím život Svůj.

Ó, úzkostí se dech mi v prsou tají,
jak velký díl mé hříchy při tom mají
a bolest bije v hruď.
Hle, slza lítosti se z očí mojíh leje
a na retu se prosba vroucí chvěje:
ó milostiv mi buď!

MARIE D.

Pán Ježíš ve svaté hostii.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

V oktávě Božítělové volá nás církev ke klanění se nejsvětější Svátosti; proto ji vystavuje po osm dní. Počíná hodinky výzvou (invitatoriem): Klaněme se Kristu králi, vládci národů, jenž plnost ducha dává všem, kteří ho požívají. První, co se Ježíši klaněli, byli Maria a Josef, potom andělé, kteří lidským očím neviditelní plnili jeskyni betlemskou; potom zbožní pastýři, na to mudrci od východu; ti se mu klaněli jako Bohu pravému, jako králi všeho stvoření a jako beránku, jenž měl umřít pro naše hříchy; proto mu i obětovali příslušné dary; zlato jako králi, kadidlo jako Bohu nejvyššímu a myrrhu jako beránkovi, jenž měl za nás smrt podstoupiti.

I v nejsvětější Svátosti je přítomen Pán Ježíš jako Bůh, jako král a jako obětovaný beránek, a zasluhuje jako takový naší úcty, úklony, holdování a obětování. V tomto rozjímání chceme Krista Pána představití sobě ve velebné Svátosti jako Boha.

Ježíš je v nejsvětější Svátosti pravý Bůh. Jenom Bůh mohl tak veliký zázrak učiniti a vůbec tento prostředek vynalézt, aby mohl při nás po věčné časy zůstat, za nás se obětovati, nám se za pokrm dávat. Zde je týž Bůh, jenž stvořil nebe i zemi, jenž pravil na Sinaji: Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; jemuž na nivách betlemských zpívali andělé: Sláva na

výsostech Bohu; jenž jako Bůh byl uctěn od mudrců z východu a při křtu od Otce nebeského za syna prohlášen; jenž slavně povstal z hrobu a vítězně vjel na nebesa; jenž teď sedí na pravici Otce svého; jemuž obyvatelé nebesťi provolávají: Zdar Bohu našemu, jenž sedí na trůně; dík, čest a moc Bohu našemu po vše věky.

Že je Ježíš jako Bůh přítomný v nejsvětější Svátosti, ukazuje svojí všudypřítomností; na tak mnohých místech, v tak mnohých chrámech a kaplích, v tak mnohých hostiích, jež jsou sotva k spočtení, je současně přítomen. — Svou všemohoucností, ježto na jediné slovo v nivec uvádí podstatu chleba a vína a proměňuje ve své tělo a ve svou krev, ale tak, že způsoby zůstanou nezměněné; skrze tuto Svátost koná skutky své všemohoucnosti, zázraky totiž, jako ku příkladu v Lurdech, kde při průvodu s Nejsvětějším nemocní bývají náhle uzdraveni.

Tato Svátost je dílem jeho Boží moudrosti. Moudrost vystavěla sobě dům, čteme v knize přísloví, vytesala sedm sloupů; smísila víno a připravila stůl a vyslala děvečky, aby zvaly do zámku: Pojďte a jezte chléb, jež jsem přichystala, a pijte víno, jež jsem pro vás smísila. Jak moudře to Bůh zařídil, že, ačkoliv do nehe se vrátil, přece viditelným způsobem mohl zůstat i na zemi.

Tato Svátost je dílem dobroty Boží; on se zde ukazuje jako dobrý otec. Otec dává dětem chléb, ježž prvé musí vydělati. V evangeliu prosebních dní čteme: Kdo z vás prosí svého otce o chléb, a obdrží od něho kámen? Když tedy vy, kteří jste zlí, dětem svým dobré dary dávati umíte, čím více Otec váš v nebi! Každý den se modlíme k milému Pánu Bohu: Chléb náš vezdejší dej nám dnes! Timto chlebem vezdejším je sice každý chléb, ale obzvláště chléb nebeský, jenž denně může a má býti požíván, nejsvětější Svátost, již nám Ježíš skýtá. Amen, amen, pravím vám, ne Mojžíš dal vám chléb s nebe, ale Otec můj dává vám pravý chléb s nebe.

V této Svátosti zjevuje Pán Ježíš svou milosrdnou lásku. Když se chystal ustanoviti tuto svátost, ukázal, jak svatý Jan podotýká, že miloval své až do konce. Toužil velmi po ustanovení této Svátosti: Měl jsem velikou touhu, s vámi jisti tohoto velikonočního beránka, dříve nežli bych trpěl. Osoby sebe milující chtějí býti blízko sebe; i Ježíš chtěl býti jako Bůh-člověk blízko u nás, ve chrámu Páně, kdež jej každého času můžeme navštívit; ba ještě blíže, neboť chce se s námi spojití ve svatém přijímání. Když už Mojžíš mohl říci: Kde je jaký národ, jenž by měl své bohy tak blízko, jak my máme blízko svého Boha: co teprv můžeme říci my křesťané!

V nejsvětější Svátosti je přítomen Bůh nejsvětější, jemuž andělé a křesťané při požehnání provolávají: Svatý, svatý, svatý jest Ježíš Kristus s výsosti v nejsvětější Svátosti. Všechno, co s ním přijde do styku, musí býti posvěceno: nádoby, roucha, oltář, kněz. I srdce, jež ho přijímá, musí býti čisté a svaté. My jmenujeme Svátost oltářní »nejsvětější«; neboť nejenom že nás posvěcuje jako ostatní svátosti, ale chová v sobě původce svatosti samého.

Někdy ukáže se Ježíš v této Svátosti též jako spravedlivý Bůh, když trestá náhlou smrtí posměvače a rouhače. I nehodní přijímatelé mají trest Boží k očekávání. Kdo nehodně jí a pije, ten jí a pije sobě odsouzení, ten se provinil na těle a na krvi Páně, píše svatý Pavel.

V této Svátosti obnovuje Ježíš svoji moc tvůrčí. Na počátku vyvolal k bytí neb životu svým tvůrčím slovem »bude« nespočetné bytosti a věci. Ústy kněze nechává vysloviti slova: Totof jest tělo mé, totof jest krev má, a ona volají k životu bezživotné dary, chléb a víno, přivolávají Syna Božího a nutí ho, započítí svůj svátostný život.

V této Svátosti obnovuje Ježíš svou činnost vykupitelskou, své utrpení; na památku svého utrpení ji ustanovil. Čiňte to na mou památku! Kolikrátkoli z tohoto chleba jisti budete nebo píti z tohoto kalicha, smrt Páně zvěstovati budete, dokud nepřijde. Na oltáři je Ježíš týmž obětím darem, touž hostií, jako na kříži. Nemůže sice po druhé zemřítí, může se však po druhé obětovati.

Velebná Svátost je mocnou pomůckou našeho posvěcení. Touto Svátostí živena, činí duše obrovské pokroky ve ctnosti a svatosti. Všichni, jež církev vyhlásila za svaté, vyznamenávali se velkou láskou k svátostnému Kristu, navštěvovali ho, jak často mohli, přijímali ho často nebo skoro tak často jako kněz.

V nejsvětější Svátosti přítomen je tedy Bůh, milý Spasitel jako Bůh a člověk; protože však jsou v Bohu tři osoby, a kde je jedna, tam jsou i druhé dvě spolupřítomny, tak je ve Svátosti oltářní vlastně celá nejsvětější Trojice, všechny tři Božské osoby, ač ne všechny tři týmž způsobem. Toto učení bývá často na monstrenci krásně a případně znázorněno. Na vrchu vidíme obyčejně obraz Boha Otce, v prostředku je svatá hostie, a pod ní holubice Ducha svatého.

Isaiáš prorokoval: Panna počne a porodí syna, a nazváno bude jméno jeho Emanuel, to jest Bůh s námi. Toto proroctví se hodí i pro velebnou svátost; neboť zde je v pravdě Bůh s námi a mezi námi. Je s námi, aby nám dělal společníka, jako otec, aby nás živil, jako učitel a vůdce, aby nás doprovázel na této pozemské pouti a nás k dobrému vedl, jako lékař, aby uzdravil duši naši, jako přítel, aby nás těšil, jako vojevůdce, aby nás chránil. Jeho kdybychom neměli, byl by kostel

prázdný a země pustá; i v našem srdci byla by velká prázdnota. Ó jak šťastni jsme, že ho máme u sebe.

Když se ukázal Pán Ježíš Tomášovi, vrhl se mu tento k nohoun, volaje: Pán můj a Bůh můj! Modleme se též tak k Svátosti oltární: Pán můj a Bůh můj! Svátý Otec obdaril tuto střelnou modlitbu odpustky, říkáme-li ji při pozdvihování a podíváme-li se na velebnou Svátost. Tys můj pán, ó Ježíši, já chci býti tvým sluhou; všechno, co mi poroučíš, chci vykonati,

pamětliv napomenutí matky tvé: Všechno, co vám řekne, učíte! Tys můj Bůh a mé všechno! Tobě chci s mudrci obětovati kadidlo a za Boha tím tebe uznati; jako Bohu chci se ti klaněti a k tobě pobožně se modlit; v tebe jako v Boha chci složit svou důvěru, zvláště v hodince smrtelné, když přijdeš ke mně jako posila na poslední cestu; tebe, Boha svého, své nejvyšší dobré, chci milovati nade všechno, Pane můj a Bože můj!

Můj Ježíšku!

Můj Ježíšku, tys naděj má,
jen v Tebe doufám stále,
Ty vezdy jsi mi pomáhal,
Ty pomůžeš i dále.

Ty z neskončených milostí,
jichž bezedné jest moře,
jen kapkou koho oblažíš,
mu v radost změníš hoře.

Ó schyl se ke mně, Ježíšku,
a zavítej v mou duši,
Ty mého srdce střežíš klid
a svět jej neporuší.

Ty nejlíp víš, co ku škodě,
co k prospěchu mi slouží,
nuž, staň se, Jezu, vůle Tvá,
můj duch se v Tebe hrouží.

MARIE D.

Kaplička v poli.

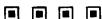
V poli, tam v údolí,
kaple je bílá,
do ní se Maria
se Synem skryla.

Nad její hlavou se
koruna třpytí
a kolem dokola
věneč je z kvítí.

Tam denně pospíchám
s bolem své duše,
k Marii modlím se
v neklamně tuše.

A matka vyslyší,
oč duše žádá,
proto tam do pole
za ní jdu ráda.

A. M. Kadlčáková.

Letničný oheň*).

Vystoupíme-li s učedníky Božského Mistra v den Nanebevstoupení Páně na horu Olivetskou, budeme svědky nejdolemnějšího loučení, jaké se kdy stalo na zemi. Spasitel Ježíš Kristus opouští své, kteří jsou na této zemi, jež miloval a miluje více, než svůj vlastní život.

*) Myšlenky jsou vyňaty ze spisku «Poslední vůle Ježíšova». Pfel. Fr. Všetěčka, farář. — Nákladem mis. domu sv. Gabriela, Maedling. K 1-50. Instruktivní tato knížetka buď doporučena co nejvíce!

Jest ovšem pravdou, že zůstane sám s nimi neviditelně, jakožto všemohoucí ochrana v těžkých bojích, kde jim bude bojovati, avšak stejně jest pravdou, že ještě jen »maličko a neužijete mne«. Hodina loučení již uhořela a bolest z loučení prochvívá srdce všech, tam na pahorku u Jerusalema.

Ježíš přehlíží zástup svých, kteří jsou s ním spojeni vírou, nadějí a láskou. Kdyby mu jeho vševědoucnost neodhalovala jejich myšlenek, byl by mohl

z jejich očí vyčisti náladu jejich srdcí. V hodině loučení padají všechny zá-
vory a láska vystupuje ze svých bran.

Učedníci obrazení zraky k Božskému Mistru. Vědí, že k nim promluví, ach, naposledy! Nikdy nebyli tak hoto-
vými učení Ježíšovo přijímat, jako v této chvíli. Jejich srdce jsou otevřena jako skříně na ostatky svatých, by v svém nitru skryla slova Páně jistě a bezpečně.

Co jim asi Spasitel ještě řekne? Mnoho myšlenek se tísní v jeho milujícím srdci, jenom nejdůležitější z nich se bude smět v tomto posvátném okamžiku projevit. Promluví slovo, které bude tak obsažné, jak je dovedou promluvit jenom jeho božské rty a které důstojně ukončí jeho pozemské žití a životní úkol, jeho pěti stům učedníků pak, jakožto dědicům jeho království bude a zůstane jeho řeč pravidlem smýšlení a rozvrhem pracovním.

Již pozvedá svou ruku: »Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi. Jdouce tedy, učte všechny národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého, učte je zachovávat všecko, co jsem přikázal vám, a aj, já jsem s vámi po všechny dni až do skonání světa.« (Mat. 28, 18—20.)

Tato slova, pronesená se vši uchvacující důvěrou a velebností, dostávají pečeť božského původu svého velikým divem viditelného nanebevstoupení Páně. Učedníci jsou svědky tohoto božského divadla, a zatím co upjatě pohlíží na odcházejícím Mistrem, zmocňuje se jich přesvědčení a otrásá jejich nitrem, že ten, jenž z vlastní moci se vznášá nad svět k nebesům, má moc i právo k nim mluvit: »Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi. Jdouce tedy, učte všechny národy, křtíce je.«

To že by ale měli vykonati apoštolové, oni tak bojácní apoštolové? Ale Mistr, Pán jejich jim slíbil, že jim pošle Ducha svatého, Utěšitele. A teď jsou shromáždění, modlí se, tak vroucně se modlí s Marií, matkou Páně . . . Kdy milovaný Mistr splní svůj slib? O jak jim je třeba síly jeho, potěšení jeho! O jak cítí, že jsou ještě slabi, hodně slabi, a Mistr louče se s nimi, uložil jim úlohu, tak velikou, tak důležitou:

Jdouce do celého světa . . . A dále se modlí, vroucí prosby vznášejí se k nebesům: »Pošli Ducha tvého!«

A Spasitel stál k slovu! Povstal prudký vítr, povstala bouře kolem domu, kde byli shromáždění apoštolové, a Duch svatý sestoupil v způsobě ohnivých jazyků, jež se ukázaly nad hlavami modlících se . . . bouře tak zvláštní, tak zázračně tajemná, že celé město, ba celý svět se diví a pospíchá k tomu domu.

Duch svatý sestoupil ve způsobě ohnivých jazyků, a jak oheň svítí, zahřívá, čistí, sílí a utvrzuje, plamen ohně pak vznášá se vzhůru, tak i Duch svatý, který v podobě ohně se ukázal, osvětlil apoštolů. Dříve nemohli mnohým věcem porozumět, které jim Kristus ohlašoval, ale teď, když Duch svatý přišel, osvětlil je tak, že dokonale porozuměli všemu, co od Krista Pána slyšali, a že náležitě poznali učení jeho a své úlohy . . . Pak oheň zahřívá! Jak byli apoštolové Duchem svatým zahřátí a rozníceni láskou k Bohu a ke bližním. Mysl jejich vznášela se od té doby jen k věcem nebeským, a byli by také rádi všechny lidi ke Kristu Pánu obrátili . . . Oheň také sílí a utvrzuje. I Duch svatý apoštolů posilnil, utvrdil a upevnil. Před sesláním Ducha svatého byli bojácní, ze strachu se zavřeli, by jim židé nemohli uškoditi. Svatý Petr ze strachu třikrát zapřel Krista Pána, a všickni apoštolové opustili Mistra svého, když byl jat na hoře Olivetské. Tak byli slabi a tak se báli, ale Duch svatý je tolik posilnil, že již beze strachu veřejně kázali . . .

A bylo to kázání tak nové, kázání nové pravdy a svobody, kázání spásy a pokoje. Ze svatého Petra totiž mluvil Duch svatý zázračně mluvou, mluvou to lásky, a každý jí porozuměl . . . A tři tisíce se jich hned hlásí, v jejich srdcích již podobně září oheň Ducha svatého, oheň víry a lásky . . .

Ejhle narozeniny nevěsty Ducha svatého, církve svaté, církve missijní.

A od té doby, když sestoupil Duch svatý, jeho sv. oheň v církvi již nezhasl. »Budete mi svědkové v Jerusalemě a ve všem Judsku i Samařsku, a až do posledních končin země.« (Sk ap. 1, 8.) Smýšlení a tužby apoštolů jsou od té

doby prozářeny i proniknuty rozkazem missijním, jejich práce jest nejhrošivější práce missijní. Jejich smrt poslední a největší obětí za věc missií. K tomu právě přišla síla s nebe, pomazání Duchem svatým... a hned prvním účinkem tohoto křtu ohněm o letnicích bylo dle svědectví Pisma: »Počali mluvíti rozličnými jazyky.« (Sk. ap. 2, 4.)

K čemu as?

Jest to záračná výzbroj k dílu missijnímu a nebeský pokyn, aby dílo bylo započato. Pozorujme zde božskou souvislost. Co Kristus v nezapomenutelné hodině rozloučení vložil apoštolům jakožto nejnáléhavější záležitost na srdce, totéž se jeví v účincích Ducha sv. na prvním místě. Učedníci přijímají zaslíbeného Utěšitele s nevýslovnou radostí, neboť On jest prvním překrásným znamením, že na ně mileny Mistr pamatuje v dalekém domě Otce, o němž jim tak často vyprávěl. S tímto sladkým darem však spojil účinnou vzpomínku na poslední svůj rozkaz. Jest to právě tak, jako by Pán používal již nejbližší příležitosti, by je upozornil na jediné potřebné. Propůjčení darů jazyků jest pro apoštoly hlasem Mistrovým s nebe: Nyní vzhůru k dílu missijnímu!

Již nemohou a nesmějí váhati. Petr počíná mluvíti a zvěštuje poprvé sv. evangelium. Při tom pozorují opět nový, srozumitelný pokyn, poukazující na apoštolské působení v celém světě, takoráž předznak missijního díla, majícího se vztahovati na okřesek zemský. Jako totiž naznačuje Bůh mnohojazyčnosti apoštolského kazatele, že poselství víry má býti hlášáno v řečích všech národů, tak způsobil, že prvními posluchači jsou »muži nábožní ze všelikého národu, kterýž pod nebem jest.« (Sk. ap. 2, 5.) Partští, Medští a Elamitští, a kteříž přebývají v Mesopotamii, v Judsku a v Kapadocii, v Pontu a v Asii, ve Frygii a Pamfylíi, v Egyptě a v krajinách Lybie, kteráž jest vedle Cyreny a přichozí Římané, Židé... Krétské i Arabští... (Sk. ap.)

Jak živě as tato okolnost připomínala apoštolům slova Mistra: »Učte všechny národy!« Za jediný životní úkol považovali od té chvíle tuto myšlenku

ve skutek uváděti. S vynaložením všech sil duševních i tělesných, s ohnivým nadšením a věrností, hotovou zemřítí, počínají svou missionářskou dráhu a nedovede jich od ní odvrátiti ani »soužení, ani úzkost, ani hlad, ani nahota, ani nebezpečení, ani protivnosti, ani meč, ani život, ani smrt.« (Řím. 8, 35.)

Dvanáct mužů, mužů chudých a neznámých, rozděluje mezi sebe okřesek zemský. Počínají největší dílo, nejnamáhavější práci, která kdy byla podniknuta. Před nimi se rozprostírá pohanský svět, opojený slávou, věděním, uměním, omámený bohatstvím a smyslnými rozkošemi. A těchto dvanácte mužů jej chce učiniti čistým a pokorným, chce jej donutiti, by se poklonil Kristu trním korunovanému, by sklonil koleno před Bohem ukřižovaným.

Pravda, tisíce obtíží se stavi v cestu, tisíce pochybností se snaží odstrašiti, tisíce důvodů se vtírá jako výmluva. Nikdy nebylo nic započato zdánlivě tak beze vší vyhlídky, bez naděje ve zdar, nikdy nebyli věrohvěstové na širém poli své práce opuštěnějšími, pohrdanějšími, avšak nade vším vítězí vůle Mistra.

Byli ovšem apoštoly k svému povolání skvěle vypraveni. Měli náplň Ducha sv. a přesvědčující záračnou moc svého Mistra. Avšak tyto vynikající dary se staly tak požehnanými pro spásu lidstva jenom tím, že si byli apoštoly vědomí zvýšené zodpovědnosti i povinnosti. A jediné toto vědomí je uchránilo, že nezakopali nebeských hřiven, zabalených v roušku pohodlnosti a malomyslnosti.

Jenom proto, že apoštoly tak vážně na povinnost svoji pohlíželi, proto, že se v nich ozýval tak rozhodný rozkaz, proto, že libý hlas Ježíšův k obrácení pohanů vyzývací, každý zvuk životních bouří a bolestí účinně přehlušoval: jen proto vyrůstalo horčičné seménko křesťanské obce, vzniklé o prvních letnicích, v mohutný strom, v království Boží, sahající až ku končinám země.

O kdyby se byl tento apoštolský duch v celém svém rozsahu po všechna staletí dále dědil, až na naše časy, s vědomím povinnosti a zodpovědnosti, se svým žarem a plamennou horlivostí, se svou láskou ku Spasiteli a k duším:

Zda by bloudilo ještě osm set milionů duší v temnotě pohanstva, vzdáleno milostných paprsků Slunce Kalvarského? . . .

Ale i pro tyto miliony blíží se rozhodná chvíle. Duch vane, kde chce, a kdy chce. Oheň Ducha sv. jak hořel za slavných časů apoštolských, jak plápolal již brzy 2000 let v církvi jeho, i podnes ještě hoří a plápolá, hoří a plápolá v duších 16.000 horlivých následníkův apoštolů, missijních kněží, a 6000 bratří missijních . . . Oheň Ducha svatého hoří a plápolá v obětavých srdcích 18.000 missijních sester . . . Ten oheň Ducha sv. více a více rozsvětluje hroznou onu tmavou noc, v níž dosud dlí tolik milionů nesmrtelných duší. Oheň Ducha sv. hoří a plápolá v nesčíslných srdcích

katolických, která tak dobře porozuměla »Poslední vůli Ježíšově«, a jichž nejvyšším ideálem je, spolupracovati všemožným způsobem pro Boha a nesmrtelné duše. A snad právě jejich pomocí, jejich modlitbou a obětí, zasvítí též brzy oheň Ducha svatého i v oněch tmavých krajinách, kde posud ještě dli hřích a bída — duševní i tělesná — a kde ještě panuje duch pekelný, protivník Ducha sv.

Jak od počátku apoštolové, tak až podnes stojí missionáři na bojišti, bojují často i tváří v tvář s tímto duchem pekelným a jeho tajuplným vlivem . . . My však sepjatými rukama volejme, jak vroucně volali apoštolové: Přijď Duchu svatý! Pak brzy se »obnoví tvář země!«

P. J.

Panně Marii.

Zdrávas buď, ó Panno svatá,
Matko všaké pomoci,
k tobě jest má duše vzhátá
ve dne, ba i za noci.

Tebe ctím a tebe zývám,
tebe vroucně miluji,
ve tvém chrámu ráda dlívám,
lásku svou ti slibuji.

Ty jsi matka dobrotivá,
slyšíš, oč tě prosí ret,
tobě srdce moje zpívá,
tobě nesu lásky květ!

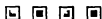
Útěcha v Kristu.

Plno v světě soužení,
plno bolů je tu,
šťěstí lidské krátké jest
jako růže v květu.

Ku Kristu tam na kříži
spěchám s boly mými,
On mi sejme bolesti
těmi boly svými.

K Němu spěchá duše má
každíčkého rána —
v pokoře a zbožnosti
uctím Krista Pána.

A. M. Kadléřková.

Nazveš jméno jeho Jan.

Píše Ignát Zhdněl.

Anděl Páně poručil, že má se jmenovati syn Zachariášův a Alžbětin Janem. Nikdo z celého jejich příbuzenstva neměl toho jména, proto chtěli příbuzní, když se sešli oslaviti narozeniny nově zrozeného dítěte, aby byl nazván po otci Zachariášem. Otec Zachariáš však určil: »Jan jest jeho jméno«. Luk., 1. 63. I divili se všichni, neboť nevěděli, že již dříve anděl Páně poručil, aby dítě tímto jménem bylo pojmenováno.

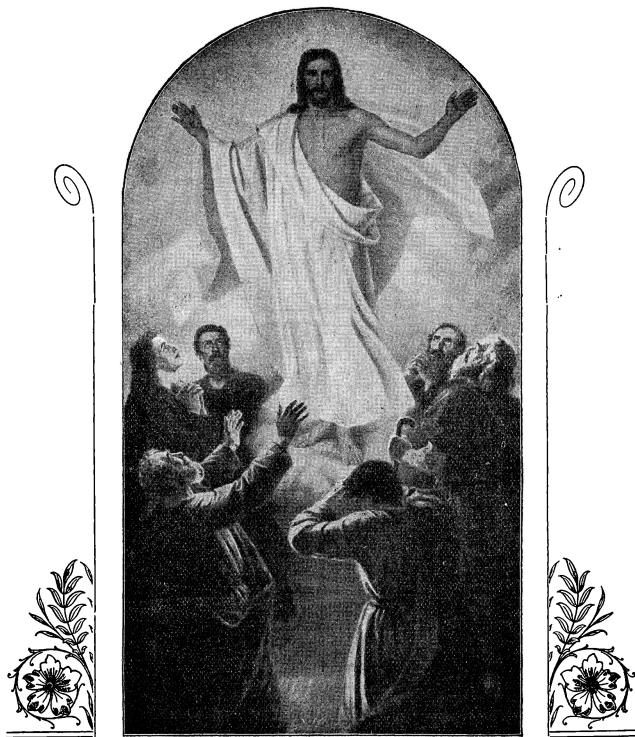
Jméno Jan stalo se nad míru oblíbeným a jest nyní velmi rozšířeno; mnoho zajisté lidí jmenuje se Jan. Jana, jehož svátek slavíme dne 24. června, jmenujeme také Křtitelem. O významu tohoto obojího pojmenování chceme dnes něco uvažovati. Proč bylo nazváno dítě 1. Janem? 2. proč jmenujeme je také Křtitelem?

1. Jan jest jméno jeho. V naší řeči znamená Jan tolik jako »dítě mi-

losti«. Když pozorněji pozorujeme život Janův, často se přesvědčíme, že byl po celý život svůj skutečně »dítětem milosti«. Bůh mu pomáhal, stál při něm od onoho okamžiku, kdy jeho otec dle obyčeje

byl po celý život svůj »dítětem milosti Boží, miláčkem Božím«.

Jan se také ze všech sil přičinil, aby si toto obzvláštní vyznamenání zasloužil. Žil, zapíraje sama sebe, vedl

Nanebevstoupení Páně.

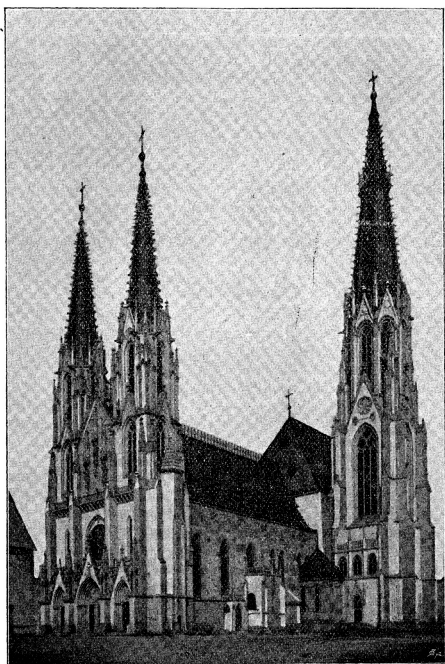
konal úřad svůj v chrámě jeruzalemském až do chvíle, kdy zuřivý král Herodes dovolil, aby byl Jan sťat, kdy pak donesla Herodias hlavu Janovu na míse a ukázala ji všem hostům Herodesovým. Jan

přísný život. Práví o něm písmo svaté: »Měl pak ten Jan roucho ze srsti velbloudí a pás kožený okolo beder svých a pokrm jeho byly kobylky a med lesní«, Mat. 3, 4. Roucho jeho bylo totiž hrubé.

nanejvýš prosté, pokrm jeho byl chudý, všecek jeho život byl svatý, přísný, žil u velkém sebezapírání.

K čemu Jan jiné napomínal, také sám činil. Měl roucho ze srsti velbloudí, což nemáme sobě představit, jakoby nosil Jan nějaký šat z kože velbloudí,

(11, 22), čini se zmínka, že dovoleno jest židům jísti kobylinky. Kobylinky dosahují v oněch krajinách velikosti až třinácti centimetrů, jsou na prst tlusté a chudina požívá je, když vytrhly se jim hnáty a křídla a když byly soli osoleny, buď čerstvé anebo na slunci

OLOMOUC: Dóm, celkový pohled.

nýbrž nosil šaty vyrobené z velbloudích chlupů, z velbloudí srsti, z níž až dosud vyrábějí se na východě pokrývky, pytle a šaty pro chudinu. Strava jeho byla také docela chudická, neboť chudina na východě až dosud požívá kobylinky, jichž jest v tamějších krajinách obrovské množství. Již ve III. knize Mojžíšově

usušené anebo mezi kameny semleté anebo spečené ve vdolky. Medem vyrozumívá se med divokých včel, ukrytých v lesních roklich, nacházející se v dutinách starých stromů anebo také medovitá tekutina, která vytryskuje z fik, anebo šťáva, která se usazuje na lupeních některých kmenů stromo-

vých. Podle ústního podání jedl také Jan ovoce stromu, který po něm dostal jméno »svatojanského chlebička«, čímž se vyrozmývají lusky stromu rostoucího až dosud v zemích východních, jenom s tím rozdílem, že tam dávají se tyto plody dobytku, kdežto u nás jsou pro svou sladkou chuť oblíbeným pomlskem dětí.

Jan vedl tedy přísný život, zapíral sám sebe způsobem pro nás až neuvěřitelně přísným. Podobné přísnosti nežadá jistě od nás Pán, ale přece jest jednomu každému znás potřebná cnost: sebezapírání. Hřích, jehož se co nejvíce varovati máme a jenž této cnosti oproti jest postaven, jest rozmařilost.

Jací jsou mnozí lidé v této cnosti umělci, praví virtuosové! V letoším dubnu přišel o život při automobilovém neštěstí, jedá šílenou rychlostí veliký přítel sportu D.... Otec jeho patří mezi největší boháče naší říše, ale přece vedl si tento jeho syn tolik rozmařile, že byl dán jako marnotratník pod kuratelu. Jednou před lety myslil si, že vystrojí nádherný oběd, jakého dosud svět neviděl. Byl právě na letním pobytu na ostrově Brioni, poblíže našeho vojenského přístavu Pola. Byla mu tam dlouhá chvíle, proto objednal si telegraficky dvanáct svých nejlepších přátel a dvanáct dam k obědu. Někteří bydlili ve Vídni, někteří byli v lázních na francouzské Riviéře, jiní byli v Paříži. Aby mohli co nejrychleji dojetí, objednal pro ně tento umělec v rozmařilosti pro každého zvláštní vlak. Když dojeli bylo vše při stole co nejvzácnější. Každý z pánů dostal na památku zlatou schránku na doutníky, každá dáma zlatou příruční kabelku. Na těchto předmětech bylo vyryto datum, kdy byla tato slavnost odbývána, což bylo obstaráno diamanty; ovšem mluvilo a psalo se tehdy o tomto obědě, jako o nějaké pohádce, vždyť stál tento jediný oběd 800.000 K. Tak a podobně rozmařile žijí mnozí lidé.

My však chceme žiti přemáhající sebe samy. Víme dobře, že jest srdce a vůle naše od té doby, co zhrušili naši prarodičové v ráji, nakloněna více ku zlému než k dobrému; často převládá v nás nezřízená žádost tělesná,

často jsme ochotni říditi se žádostivostí těla a nikoli co duše káže. »Duch zajiště hotov jest, ale tělo nemocno«, Mat. 26. 41, což znamená, duše uznává často, co je lepší, co činiti má, ale tělo jest malé, slabé, proto nelze spoléhati na vlastní sílu a vlastní dobrou předsevzetí, ale jediné na milost Boží. Mnoho pokušení staví nám v cestu svět, jakož i jeho přátelé a ctitelé. Svatý Petr praví, že »obchází ďábel, jako lev řvoucí, hledaje, koho by pohltil.« I. Petr 5, 8. Proto napomíná nás přelaskavý Spasitel, řka: »Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a beř kříž svůj na sebe a následuj mne«. Luk. 9, 23. Jinde praví Spasitel: »Ode dnů pak Jana Křtitele až dosavad trpí království nebeské násilí a ti, kteříž násilí činí, uchvacují je«. Mat. 11, 12.

Přemáhejme se, nedovolme, aby vládlo tělo naše nad duší a jejími žádostmi. Co uzná náš rozum a víra za dobré, to provedme, ať se stane, cožkoliv chce. Upravme všecko své jednání, tak, abychom dávali vždy, všude každému dobrý příklad, aby lidé viděli naše dobré skutky. Běda, kdyby někdo z nás dal světu pohoršení. »Běda světu pro pohoršení! Ačkoliv to musí býti, aby přeházela pohoršení, však běda tomu člověku, skrze něhož pohoršení přichází«. Mat. 18. 7.

Po příkladu Jana Křtitele přemáhejme se, mějme na paměti jeho vznešený příklad. Ač nežijeme, jako žil Jan na poušti, vzdálení všech lidí, přece neustále se nám naskytuje příležitost zapírati se, činiti si újmu v tom anebo jiném skutku, dávati dobrý příklad. Nikdy nezapomínejme na našeho Pána a Spasitele; »také vezmi kříž svůj na sebe a následuj mne!«

II. Jan, jmenuje se také Křtitel. »Jan křtil na poušti vodou«. Luk. 3. 16. Křest jeho nebyl svátostí, ale měl napomínati k pokání, měl býti předobrazem, znázorněním křestu, který ustanovil Ježíš Kristus jako svátost.

U nás nosivají každé novorozeně ku křtu svatému a dítě obdrží při něm jméno toho onoho »světce. Často bývá použito jména Janova, vždyť není snad žádného jiného jména, které bylo tolik oblíbeno, jako právě toto jméno: Jan.

V letech šedesátých minulého století vydal augsburský kanovník dr. Jan Stabler veliké dílo v šesti obsáhlých svazcích: slovník světců. Tam vypočítává v díle třetím skoro na 250 stranách jména všech různých svatých, blahoslavených a v pověsti svatosti zeměřelých, kteří se jmenovali Jan a našel jich 994. Protože zajisté ušli někteří jeho pozornosti, můžeme směle říci, že je jméno Jan z nejoblíbenějších a že je daleko přes tisíc různých svatých, blahoslavených a v pověsti svatosti zeměřelých osob, kteří se jmenovali Jan. Kromě toho uvádí tentýž spisov. ještě svěťce, kterým bylo jméno Johanna, a vypočítává jich 119.

U křtu svatého mají se dětem dávat jména svatých, nikoliv nějaká jména světská. Co to má na příklad za význam, když kdysi poroučel si při křtu otec, professor gymnasiální, že se má jeho hoch jmenovati Plato, podle řeckého filosofa. Zajisté až hoch tento doroste, budou na něho kamarádi pokřikovati a dávati mu přezdívku: »Blato«. Již ve starém Zákoně pravil moudrý Sirach: »Těla svatých v pokoji pochována jsou a jméno jejich živo jest od národu k národu«. 44. 14. Jména svatých žijí a památka na ně uchovává se u Boha v nebi, u všech svatých a andělů, všech lidí na světě. Tím se také povzbuzují lidé, aby nám též byli zářícím příkladem, jak máme život svůj uspořádati, abychom jednou také se tam dostali, kdo oni nyní Boha vidí tváří v tvář a velebí Jej na věky věků.

Proto jest u nás katolíků zaveden obyčej, že neslavíme dne narozenin, ale den jmenin. V den narozenin máme si vzpomínati, že zrodili jsme se, obtíženi jsouce hříchem prvopočátečným, který se nám teprve milosrdenstvím Božím odpouští při křtu svatém. Již starozákonní Kazatel praví: »lepší jest den smrti, než den narození«. 7. 2. Den našeho zrození pro svět nezasluhuje žádné oslavy, neboť jest to toliko den narození hříšníka na svět. Ale slušno oslavovati den, kdy obmyta byla duše naše od hříchu prvotného, kdy nám dán nějaký světec za patrona. Jenom troje narozeniny oslavuje církev svatá zvláštním svátkem. Jsou to narozeniny našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista

dne 25. prosince, den narozenin Panny Marie dne 8. září a den narozenin svatého Jana Křtitele dne 24. června, protože dle jednomyslného učení svaté církve, toliko tyto tři osoby byly uchovány vši poskvrny hříchu dědičného.

Zde na světě potřebujeme každý služeb svých spolubližních, nikdo nežijeme v poušti, úplně o samotě, ale všichni žijeme uprostřed mezi lidmi, jsme proto odkázáni jeden na druhého. Když se vrátil velký Napolen z ostrova Elby do Paříže, první, co vykonal po tomto návratu bylo, že svolal své bývalé důstojníky, kteří dostávali od vlády jenom polovici platu, který jim sám dříve dával a konal nad nimi prohlídku. Každému z nich stiskl srdečně ruku, s každým přátelsky porozprávěl a když všechny obešel, řekl jim: »Mili přátelé, potřebuji vašich služeb a počítám na vás, jako i vy na mne počítati můžete«.

Potřebujeme-li zde na světě každý pomoci svých bližních pro různé potřeby světa tohoto, tím více potřebujeme pomoci našich svatých patronů, aby nám svou přímluvou u Boha pomáhali, abychom jednou se mohli dostati do slávy věčné. Zvláštně se to má činiti v den našich jmenin.

Každý z nás přičiní se, abys znal životopis svatého patrona a pak snaž se následovat jej svým životem. Dobře pravil kdysi svatý Jan Zlatoústý: »Nejsou všichni Janové, kteří se Jan jmenují«. To jest nežijí všichni, kteří mají jméno Jan, jak žil tento svatý. Podobně jest i s jinými jmény. Jaké vzácné příklady dočítáme se v životě světců Božích! Svatý Kliment Hofbauer, spolupatron Moravy, setkal se jednou na svých cestách, jeda poštou s mladým mužem, zkaženým na těle i na duši. Hrubý tento neotesanec posmíval se hlasitě světcům, dobíral si je velikými příliší mastnými nadávkami, klením, poznámkami a ustavičným obtěžováním. Světec jej napomínal, ale brzy se přesvědčil, že jest všechno mluvení marné. Proto uznal, že bude asi nejlepším prostředkem mlčet a nevsímal si dalších jeho urážlivých řečí. Přijeli k nejbližšímu hostinci, kde mladý muž chtěl sestoupiti z vozu a posilniti se. ale pro slabost nemohl. Tu přiblížil se k němu svatý Klement,

vzal jej, zapomenuv na všechny jeho urážky, které mu před malou chvílí metal do očí, na svá ramena, donesl do hostince a když se občerstvil, zanesl ho zase nazpět do poštovního vozu. Tento skutek největšího sebezapření otrásl zlomyslným nadávácem tak velice, že prosil řeholníka za odpuštění a hlasitě doznal: »Kdybych byl dříve poznal takové kněze, jako vy jste, nebyl bych snad padl tak hluboce.«

Uchoval se nám obsah kázání, které proslovil Jan káže na poušti. Mezi jiným pravil: »Čiňte pokání, ovoce hodné pokání. Již zajisté sekera ke kořenu stromů přiložena jest. Protož každý strom, který nepřináší ovoce dobrého, vyřít a na oheň uvržen bude«. Luk. 3. 8. 9. Kéž bychom si také my vzali tato slova k srdci. Sotva se člověk narodí, začíná vlastně již umírat. Ať jdeme kam chceme, všude jde s námi smrt, neujdeme jí nikde a nikdy. Všichni víme, že zemřeme, ale nikdo neví kdy? Mnoho lidí umírá náhle, umrou nepřipraveně, snad umírají v hříších, z nichž se nekáli, jichž nelitovali a budou proto, jako neužitečné stromy, které nepřinášejí dobrého ovoce, uvrženy ve věčný oheň: Vždyť nikdo neví, kdy jej Bůh povolá, proto budme stále připraveni. Nedávno chystala se v Praze 83 let čítající stařena, vdova po zámečnicku Anna Nejedlá, ku spánku. Klekla si, dříve než si ulehla do postele k pohovce a chtěla se před spaním pomodlit. Ale neukončila, ubohá, svou modlitbu: Byla raněna mrtvící. Ráno našli

ji mrtvou a měla ještě ruce spjaté k modlitbě. U nás v Troubsku šel před lety na nový rok do kostela, který jest od osady asi čtvrt hodiny, stařec skoro osmdesátiletý. Došel do předsíně, namočil do kropenky prsty, požehnal se, ale padl na zemi, a než jej donesli do blízkého bytu hrobařova, skončil. Poslední jeho úkon, který na světě vykonal, byl, že se pokropil svčcenou vodou. Kéž mu to bylo ku věčné spáse!

Jakých pošetilostí dopouštějí se mnohdy lidé a ne právě ti, kteří by neměli v sobě žádné chytrosti a byli nevzdělání! Když žil učenec a proslulý filosof Kant, podívovali se někteří jeho stoupenci jeho učenosti tak velice, že se kterýsi dal strhnouti k následujícímu výroku: »Za sto let zaujme Kant místo Kristovo v lidstvu, čím byl zakladatel křesťanství, tím bude původce kriticismu v budoucnosti«. Ale uplynulo již od smrti Kantovy přes 110 let a dosud není pozorovati, že by byla jeho nauka základnou, podle níž by se řídilo všechno lidstvo. Ba kdo se neobírá vědou, nikdy o Kantovi nic nezvěděl, vůbec jej ani podle jména nezná.

Jako došel kdysi Kristus k Janovi a poručil mu, aby jej pokřtil, tak přijde taky jednou Ježíš, aby nás všechny soudil. Kéž obстоjíme u tohoto soudu kéž vynese nad námi všemi při této příležitosti Ježíš rozsudek znějící: »Pojďte, požehnaní otce mého, do šťastné věčnosti, kteráž připravena jest pro vás od počátku světa«. Kéž shledáme se jednou všichni u trůnu Páně! Amen.

Maria Panno!

Maria Panno, Matičko milá,
pro tebe vínek z pomněnky vila
ruka má;

Matičko Boží, přesvatá Panno,
tebe má duše večer i ráno
objímá.

Maria Panno, přesvatá Máti,
k tobě se duše vždycky chce znáti,
v každý čas;

Matičko Boží, ochrano jistá,
pro tebe duše lásku jen chystá
a zní hlas:

Maria Panno, bělostný květe,
Tebe má duše miluje v světě
nejvíce;

Matičko Boží, tam k nebes ráji
písní z mé duše rty vyzpívají
tisíce.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

Stav Unie mezi Bulhary před balkánskou válkou a po ní.

Die časopisu »Missionen der Augustiner«.

I. Před válkou.

Před vypuknutím balkánské války (koncem roku 1912) obnášel v zemích balkánských počet sjednocených s katolickou církví (uniátů) 14.850 věřících v 49 farnostech a filiálkách s 3 biskupy a 65 kněžími a sice:

A. V apoštolském vikariátě **Thracii—Bulharsku**, jež spravuje Jeho Milost biskup Michal Petkov, sídlící v Drinopoli.

1. V Thracii: 3350 sjednocených v 10 farnostech se 16 kněžími.

2. V Bulharsku samém: 1020 sjednocených v 10 farnostech s 10 kněžími. V hlavním městě Sofii jest t. č. jen 62 sjednocených bez kostela a sjednoceného kněze.

B. V apoštolském vikariátě **Macedonii**, v jehož čele jest nyní J. b. M. Epifanij Šanov, sídlící v Soluni, čítalo se 10.140 sjednocených v 27 farnostech s 36 kněžími.

Pro vzdělání a výchování domorodého kněžského dorostu měli sjednocení 2 semináře, v Kara-Agači u Drinopole (Odrína) a v Zeitenliku u Soluně.

O křesťanské výchování a vzdělání bulharských katolíků pečováno v 38 katol. národních školách, ve 2 seminářích ku vzdělání učitelů pro farní katolické školy, ve 4 středních školách: v Soluni (s 200—300 žáky), v Drinopoli (s 90 žáky), v Kara-Agači (s 165 žáky) a v Plovdivě (s 350 ž.) a ve 2 vychovávacích ústavech pro dívky (v pensionátech v Kara-Agači a Drinopoli) a v 6 ústavech milosrd. sester v Macedonii. Sirotci a nemocní ošetřování v několika sirotčincích a nemocnicích svěřených péči milosrdných sester, mezi nimiž některé byly již rozené Bulharky.

Takový byl stav katolické církve a misii před válkou. Byl to patrně utěšený pokrok pro katolickou věc za dobu těch 50 let, která uplynula po prvních nepatrných začátcích po r. 1860 a přátelé unie zároveň s neunavnými misijnáři těšili se již blahou nadějí na další rychlejší rozkvět katolické církve

mezi Bulhary, kdyžtě následkem vítězného postupu Bulharů proti sverepému nepříteli křesťanstva v první válce měli nastati příznivější poměry pro balkánské katolíky.

II. Po válce.

Nastala však druhá balkánská válka, která pro Bulhary tak nešťastně skončila; ještě větším neštěstím však byla tato poslední válka pro katolickou církev v oněch zemích, jež byvše s tak velikými obětmi od Bulharů vydobytý, byly jim úskočně a násilně odňaty.

Jak známo z dřívějších zpráv i v tomto časopise uveřejňovaných, vpádem Turků, Řeků a Srbů do nově dobytého území bulharského v Thracii a Macedonii zničeny v několika dnech téměř všechny ony katolické missie, které po celých 50 let s velkou námahou pomalu byly zřizovány a rozšiřovány neunavnou prací misijnářů a obětavosti šlechtných dobrodinců. Na 40 katolických dědin bylo vyloupeno, mezi nimi 30 úplně zničeno; podobně zničeno okolo 30 katolických kostelů. Bez mála 20.000 katolíků přišlo o svůj domov, neboť náhle musili vše opustiti, chtějíce zachrániti aspoň holý život; mnozí z nich ztratili veškeré svoje jmění.

Bezpečný útulek mohli nalézt jen v Bulharsku, které hostí nyní na 150.000 uprchlíků, z nichž velká většina se tam usazuje, nemohouc se více vrátiti do svých domovů, poněvadž byly buď zcela zničeny aneb od Turků neb Řeků obsazeny. Také katolíci zůstali většinou v Bulharsku, kdež péči svých v pravdě otcovských duchovních pastýřů zakládají nové osady a hodlají zbudovati nové kostely s farami a školami, což jedině tím umožněno, že vláda bulharská jim, ač jest rozkolnická, jako v Řecku a Srbsku, nečiní překážek a jest jim dosti příznivá. Jen velmi nepatrná část katolických uprchlíků vrátila se nazpět do Thracie, kde vládnou opět Turci. Návrat do nového Řecka a Srbska jest však katolickým uprchlíkům nemožným, chtějí-li zůstati věrnými katolické církvi.

III.

V následujících řádcích máme před sebou podrobnější přehled, který nám představuje smutný stav katolické církve na Balkáně po druhé válce.

A. Apoštolský vikariát v Thracii:

Turci zničili zde 9 osad a připravili o přístřeší 3380 katolíků; jsou to jmenovitě: Elagünö 850 katolíků, Derviška Mogila 70 katolíků, Ak-Bunar 350 katolíků, Novo-Selo 120 katolíků, Lisgar 350 katolíků, Mostratti 300 katolíků, též klášter řeholníků a dům řeholnic (jen turecké přibytky ušetřeny), Pokrovany 800 katolíků, Jendišköj 250 katolíků, Olüdže 100 katolíků, Muradželi 200 katolíků, Čömlek-köj 130 katolíků.

Vypleněny byly od Turků, později však znovu obsazeny od katolíků se navrátilivších: Kajadžik 250 katolíků, Suffli 15 katolíků, Sudžak 70 katolíků, Gudžilovo 230 katolíků.

Tuto poslední osadu zachránil tamější katolický farář P. Tomáš Przybylski; následkem toho navrátilo se tamtéž do katolické církve 450 rozkolníků, kteří se stali nyní unity. Obětavost katolického kněze, kterou se osvědčil i oproti rozkolníkům, byla pro ně mocnou pohnutkou k takovému kroku. Katolíci z Pokrovany, kteří byli od Turků dvakrát vypuzeni, usadili se nyní v domech, jež byli Turci opustili, vyhlédnuvše sobě a obsadivše ovšem jiná lepší bydliště. Mimo 100 katolíků od Turků zavražděných zemřelo zde následkem nemoci mnoho žen a dítek.

Škoda na majetku způsobená obnáší několik milionů korun.

B. Apoštolský vikariát v Macedonii.

Řekové zničili zde 12 katolických farností a sice:

Kukuš (čítající 200 katolických rodin); jen francouzský katolický ústav byl ušetřen v tomto městě čítajícím 12 000 obyvatelů.

Alexovo 120 katolických rodin, Gërbašel 30 katol. rodin, Kalinovo

†. Jména mnohých těchto, jakož i následujících osad jsou známa z dopisů dřívějších o zničení katol. bulharských misíí a ze článku »Na útěku před tureckými hordami«

45 katolických rodin, Michalovo 30 katolických rodin, Murarci 50 katolických rodin, Mutulovo 25 katolických rodin, Novo Selo 30 katolických rodin, Postular 60 katol. rodin, Gramadna 2 katolické rodiny. Senfko 50 katol. rodin, Rošlovo 70 katolických rodin; obyvatelé této osady od nelidských Řeků byli všichni posekáni (»niedergesäbelt« piše missionář v »Missionen«).

IV.

Ač katolíci Bulhaři jinak statečně trpěli pro sv. viru a přemnozí raději život za ni položili, nežli by byli dali se donutiti neb přemluvit k odpadu, bohužel přece jistá část macedonských katolíků neodolala hrozbám a ukrutnostem Řeků, nutících k odpadnutí od katolické víry. Tak se stalo, že násilím (a jen násilím) rozkolnických Řeků odpadlo k rozkolu (stali se schismaticy, rozkolníky čili »pravoslavnými«), 6 katolických osad a farností i se svými kněžími.

Ze 22 katolických farností zůstaly zde ještě jen 4, které Řekové jen z bázně před cizinci ušetřili, jsou to: Soluň, Paleorci (kde jest klášter a noviciát milosrdných sester nejsvětější Svátosti oltářní (Eucharistinek), kdež mají 2 sirotčince (jeden pro hochy, druhý pro děvčata), Jenidže a Jünčite.

V části Macedonie nyní Srbům připadající, donutili Srbové také 2 katolické farnosti a sice též jen násilně k odpadnutí (rozkolu): Piravu (40 katol. rodin) a Muin (60 katol. rodin). Staříký katol. farář této poslední osady statečně však odporoval a raději se nechal mučiti, nežli by byl se stal sv. víře katolické nevěrným. Nelidští Řekové jej pověsili za jeho dlouhý vlas. Neschází vůbec ani zde krásných příkladů statečného mučednictví prvotních dob křesťanských. Jest obava, že budou ukrutnými zákony srbskými donuceny k odpadu posud ještě věrní katolíci z Geogeli (16 katolických rodin), Stojakova (60 katolických rodin) a Bogdanci (40 katolických rodin).

Též na Černé Hoře bylo zničeno více katolických vesnic a kostelů.

* * *

Žalostný stav katolíků na Balkáně, jejich bída hmotná

(umírají mnozí následkem bídy, hladu a zimy zvláště ženy a děti), ještě více však bída duševní, násilně oloupená víra, nebezpečí dalšího odpadu, nedostatek katolických chrámů, škol a kněží, vše to opět nás výmluvně vybízí. abychom pomáhali svým katolickým bratřím a podporovali unii. Pamatujme na ně tedy předně častou, denní zvláštní modlitbou, sv. přijímáním a jinými skutky zbožnosti, zvláště dle návodu udaného v tomto časopise (čl. »Katolické hnutí mezi Bulhary«). — Prosíme obzvláště »Královnu nebes«, aby vyprosila katolíkům na Balkáně potřebnou vytrvalost, sílu a trpělivost, zbloudilým jejich bratřím opětné navrácení ku sv. víře otců, a oněm rozkolníkům dobré vůle, toužícím upřímně po sjednocení s naší sv. katolickou církví, potřebné milosti, aby tak veliké dílo kýžené unie zdárně mohli dokonati. Jsoutě křesťané balkánští Panně Marii obzvláště milí, neboť kraje ty, jako celá dřívější říše východní s Cařihradem v čele, byly kdysi »Královstvím Panny Marie« a to od dob císaře Konstantina Velikého.

Vzýváme často též Ducha svatého, zvláště v nastávající době svatodušní, »aby zapálil v nich onen oheň lásky své, jež v době prvních letnic národy rozličných jazyků v jednotu víry shromáždil«.

Zároveň však dle možnosti snažme se poskytnouti oněm ubohým nějakou,

podporu hmotnou. Napomáhejme almužnou k tomu, aby mohly katolické missie na Balkáně opět se vzkřísiti a pro nynější tamější katolíky tak i pro sjednocení Bulharů ostatních (rozkolnických) s katolickou církví vydatněji a požehnaně pracovati.

Bylo-li hmotné peněžitě podpory pro balkánské missie a unii vždy jindy třeba, jest tato potřeba nyní jistě tím naléhavější. Dle úsudku mužů, kteří s předmětem tím se blíže zabývají a poměry i potřeby náboženské na Balkáně dobře znají, jest nyní třeba, aby na př. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda, který mezi jiným věnuje se hlavně dílu sjednocení rozkolnických Slovanů s katol. církví, měl ku dispozici mnohem více příspěvků než posud. Jest prý třeba nyní, aby sebralo se ročně nejméně 100 000 K. Pak teprv může Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda vydatně působiti pro katol. missie a sjednocení Slovanů na Balkáně s katol. církví.

Podporujeme tedy Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda svými řádnými příspěvky jakožto členové aneb i pokud možno mimo to i zvláštními milodary a jiné k takovéto podpoře povzbuzujeme; tím vedle stálé almužny, modlitby mnoho přispějeme ku zlepšení stavu sv. katol. církve u bratří našich na Balkáně a takto i ku splnění nejvroucnějšího přání nejsvětějšího Srdce Páně: Přijď království tvé!

Spěj, duše má . . .

Spěj, duše má, spěj v nebes výše,
kde Bůh sám světu kraluje,
tam vyšli modlitbu svou tše,
když srdce tvoje bolné je.

A klaň se králi králů všechněch,
neb On je všech těch světů Pán,
jenž zadržuje v hrudi tvůj vzdech
a Jím jen tobě život nový dán.

Spěj, duše má, spěj v nebes výše
a k zemi skloň svou hlavu, tvář.
tam vyšli modlitbu svou tše
a zachraň srdce čistou zář.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

Zdrávas Maria!

Slyš, Matko milá, nehodné dítě,
jež k Tobě volá ze srdce plna,
v pokoře velké a s láskou vroucí:
»Zdrávas Maria, milosti plná!«

Tak často člověk zármutkem svírán
zoufá hned sobě na osud klna;
já však v zlé době s důvěrou volám:
»Zdrávas Maria, milosti plná!«

Po bouřích mnohých loď mého žití
k břehům až věčným došplouná vlna,
poslední silou pak ještě zvolám:
»Zdrávas Maria, milosti plná!«

MARIE D.

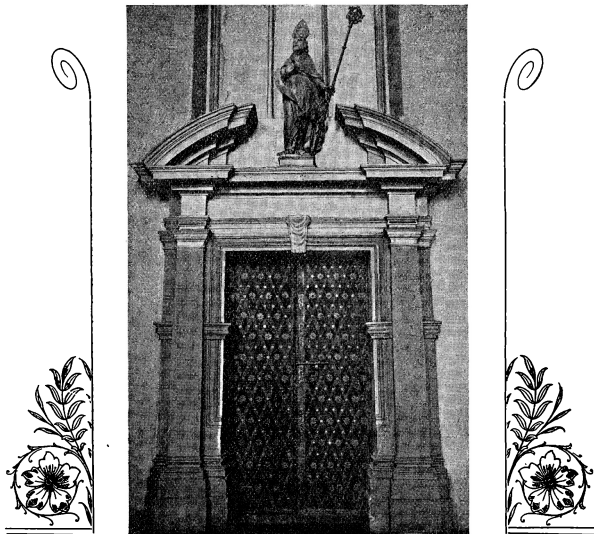
Různé pobožnosti.

Božský Spasitel pravil kdysi k Marii Lataste: »Dcero má, modli se mnoho, ach modli se mnoho za mé kněze, neboť lidé ani nevědí, jak jest to něco velikého a svatého, kde se jedná o kněze.

Dcero má, nezapomeň toho nikdy: Kdo mé kněze tupí nebo jimi pohrdá, dopouští se svatokrádeže.«

1. Za živé kněze (a o kněze vůbec).

Pozdravuji tě, ó Maria, skrze nejsvětější Srdce Tvého milého Syna, jakožto bílou lilii nejsvětější Trojice: Prosim Tě pokorně, obětuj věčnému Otci ony předrahé krupěje krve a vody, které řinuly ze Srdce Ježíšova, jakožto oběť smírnou, aby ráčil svaté Církvi

OLOMOUC: Dóm, portál ve vedlejší lodi.

Ku sv. Gertrudě pravil Pán: »Nic nelíbí se mému nejsvětějšímu Srdci a mé nejsvětější Matce tak velice a nečiní nám tolik radosti, jako modlitba za živé a zemřelé kněze.«

Zbožné duše měly by proto po každém sv. přijímání, které konají, a při každé mši svaté, které jsou přítomni, zvláště po pozdvihování vykonati následující dvě modlitby k Panně Marii.

poslati mnoho a to svatých kněží. Amen.

2. Modlitba k Panně Marii za zemřelé kněze.

Ó Maria Panno, má nejsladší Matko, prosím Ťě, pro všechna Tvá utrpení při smrti Tvého Syna: obětuj věčnému Otci krev Syna Tvého za kněze v očistci trpící. Amen.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V červnu modleme se o pobožnost k nejsv. Srdci Páně.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne		Na slavnost:	Úmysly:
1.	P.	Pondělí svatodušní. Sv. Fortunata , kn. — Apoštolský duch podle Srdce Páně. Usmiřování nejsv. Srdce P. Císař a král náš. Za dary Ducha sv.	
2.	Ú.	Sv. Blandiny , p. m. (177.) Pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Poznání pravého povolání. Zdar pouti. Úcta P. Marie. Nemocní. † kněží.	
3.	St.	Sv. Klotildy , královny. (545.) — Úcta k Ježíši. Láska k utrpení. Duch pravé kajcnosti. Zřízení kněžského domu. Hodné přijetí sv. biřmování.	
4.	Č.	Sv. Františka Caracciolo (1608.) — Kněžský spolek. Vytřvalost v konání povinnosti. Milost pevné víry. Bohoslovné ústavy. † bratři.	
5.	P.	Sv. Boniface , bisk. m. (755) I. pátek. — Velepastyřové naši. Spolek sv. Boniface. Tovaryšstvo Ježíšovo. Apoštolská horlivost. † rodiče.	
6.	S.	Sv. Norberta , zakl. ř. prem., úmrtí (1134.) — Láska ku sv. čistotě. Pobožnost k P. Marii. Zachování úrody. Láska k nepřítelům. Umírající.	
7.	N.	Neděle I. po sv. Duchu. Nejsv. Trojice. — Obnovení křest. ducha. Dar živé víry. Příprava na sjezd unionistů. Apoštolát v mar. družinách.	
8.	P.	Sv. Medarda , bisk. (545.) Oddanost ke sv. církvi. Zapuzení pochybností živou vírou. Svaté přijímání dětí. Katolické omladiny. † rodiče.	
9.	Ú.	Sv. Prima a Feliciani , m. (286.) — Bohoslovné semináře. Mariánské družiny studujících. Nemocní bohoslovci. † kněží. Horlivost v dobrém.	
10.	St.	Sv. Markéty , král. (1093.) — Svěřenci. Zpovědníci. Kláštery v Uhrách. † matka. Spolek sv. dětství. Katolíci na Rusi a v Anglii. Za duchovní.	
11.	Č.	Božího Těla. — Úcta k nejsvětější Svátosti. Účast na eucharistických průvodech. Časté sv. přijímání u mužů. Usmiření za urážky. † kněží.	
12.	P.	Sv. Lva III. , pap. (816.) — Sv. Otec Pius X. Kazatelé. Rozšíření víry v nejsv. Svátost. Pobožnost k nejsv. Srdci Páně. Apoštolát modlitby.	
13.	S.	Sv. Antonína Pad. (1239.) Úcta tohoto svätce. Láska k Písmu sv. Pohrdání světem. Duševní mír. Chléb svätého Antonína. † rodiče.	
14.	N.	Neděle II. po sv. Duchu. Sv. Basílii , bisk. a uč. círk. (379.) — Návrát rozkolníků do církve katol. Dobročinnost a láska k chudíně. † bratři.	
15.	P.	Sv. Víta a spolmuč. (300.) — Katol. spolek rolnický. Návštěvy svato-stánku. Zabránění nepřátelskému tisku. Smiřeni nepřátel. † kněží.	
16.	Ú.	Sv. Bennona , bisk. — Časté sv. přijímání v rodinách. Dobrá příprava ku svčeni na kněžství. Úzkostlivé duše. Zbožné obcování mši sv.	
17.	St.	Sv. Františka Reg. , řeh. (1640.) — Duch modlitby. Siroctví v nebezpečnosti mravní zkázy. Dobročinnost v městech. Posvátnost manželství.	
18.	Č.	Sv. Marka a Marcelína , muč. (286.) — Snaha po dokonalosti. Katol. spolky na venkově. Duchovní cvičení pro jinochy. Missie. † rodiče.	
19.	P.	Nejsv. Srdce P. Ježíše. — Pobožnost k nejsv. Srdci Páně. Láska k duch. životu. Obrácení hříšníků. Ochrana mládeže. Apoštolát modlitby.	
20.	S.	Sv. Florentiny , p. — Katolické omladiny. Smiřeni manželů. Odvrácení pohoršení. Napravení poměrů. Jednota a svornost. Za † příbuzenstvo.	
21.	N.	Neděle III. po sv. Duchu. Sv. Aloisia z Gonz. (1591.) — Dar čistoty srdce. Zasvěcení se Bohu. Dokonalá poslušnost. Víra u studujících.	
22.	P.	Sv. Pavlína , bisk. (431.) — Zapařtění umírajících. Důvěra k P. Marii. Snášení protiventství. Obrození lidu. Katolický tisk. Křesťanské školy.	
23.	Ú.	Sv. Edilitrudy , abat. (679.) — Křesťanské matky. † sestra. Svčeni nedělí a svátků. Křesťanský duch u středních stavů. Nemocní.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne		Na slavnost:	Úmysly:
24.	St.	Sv. Jana Křtitele. — Dar kajcnosti. Odřikání se. Dokonala příprava na sv. přijímání. Missie katol. mezi černochoy. † kněží. Naše mládež.	
25.	Č.	Sv. Viléma, opata (1142.) — Představení řeholí. Pořádek v rodinách. Vděčnost k představeným. Pokoj a mír ve vlasti. Za duchovní.	
26.	P.	Sv. Jana a Pavla, muč. (362.) — Obrana víry. Požehnání pro duchovní správu Zanedbaná obec. Požehnání pro zkoušky. Za † příbuzenstvo.	
27.	S.	Sv. Ladislava, kr. (1095.) — Císař a král náš. Láska k povolání. Zabránění pohoršení. Poslušnost k církvi sv. Křest. rodiny. † bratří.	
28.	N.	Neděle IV. po sv. Duchu. Sv. Lva II., pap. (683.) — Dar umění. Návrat rozkolníků do církve katol. Větší účast na nedělních kázáních.	
29.	P.	Sv. Petra a Pavla, apošt. P. (67.) — Oddanost k církvi sv. Pevnost u víře. Zdar katol. missii. Kněží spolubratří. Farnost. † rodiče.	
30.	Ú.	Sv. Pavla, apošt., památka. — Obrácení hříšníků. Péče o katolické vzdělance. Živí a † údové bratrstva B. S. P. a Apoštolátu modlitby.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Nejsv. Srdce Ježíšovo jest způsobou, pod jakou Spasitel náš chce, abychom Jej poznali a znáti naučili jiné. Že nás nevýslovně miloval a dosud miluje, kdožby o tom chtěl pochybovati? Či má někdo větší lásku k nám než ten, kdo život svůj za nás obětoval? Patřme tedy na obraz lásky nevýslovné, patřme na nejsv. Srdce Páně, uvažujme, jak nás miluje dosud, abychom sami v lásce k Ježíši se rozničili. A poznavše sami lásku Boží, učme ji též jiné, šířice obrázky nejsv. Srdce Páně, konajíce pobožnosti k božskému Srdci Páně, navádějme též jiné, aby s námi zároveň milovali a ctili to Srdce, které za nás se ustavičně obětuje na oltářích Otci nebeskému. Zasvěťme tento měsíc a každý jeho den účtě a pobožnosti nejsv. Srdce Páně a tím vyplníme též přání Pána Ježíše, který pravil: Což chci jiného, než abych byl milován! Budiž tedy, o Pane náš, ctěn a milován na věky věkův!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření pobožnosti k nejsv. Srdci Tvému a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852).

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Horlivě šířiti pobožnost k božskému Srdci Páně.

Úmysl v červenci: Eucharistický sjezd v Lurdech.

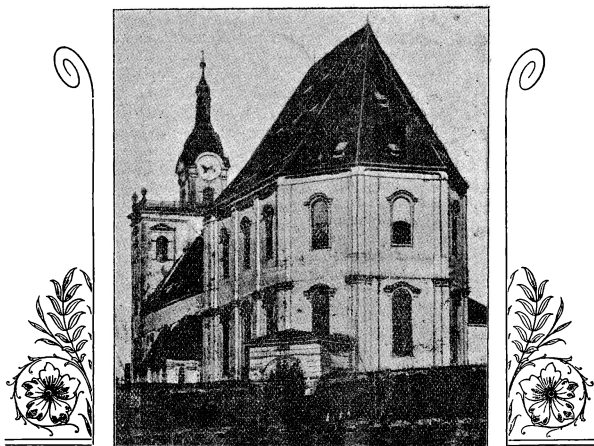
3. Modlitba k Pánu Ježíši za kněze.

Ó nejmilejší Ježíši, Příteli kněží: sešli všem kněžím každodenně všech sedmero darů Svého svatého Ducha, aby všem byli vším v životě i ve smrti.

Dej jim trpělivost s milými malíčkými, soustrast s nemocnými, pokoru k chudým, statečnou otevřenost naproti nepřátelům Tvé svaté Církve. Učiň je neunavnými v poučování, neomrzelými ve zpovídání, štědrými v udělování svatého přijímání. Učiň, aby jevíli se

4. Modlitba za dobré kněze.

Ó Ježíši, věčný Pastýři duší! ach, vyslyš naši modlitbu za naše kněze, vždyť tím vyslyšíš i svou vlastní nekonečnou žádost! Viz! Srdce Tvoje bije právě za kněze nejvroucněji a nejněžněji, kněží jsou Tvoji svrchovanou láskou, v nich všechny duše láskou Svoji obímáš! Doznáváme, že jsme se stali nehodnými mít kněze bezúhonně; než smilování Tvé nekonečně převyšuje naši bláhovost i naši zlobu! Ó Ježíši, pečuj

OLMOUC: Dóm před opravou.

strašnými naproti peklu a všem, kteří pro peklo pracují, zároveň však knížaty pokoje všem, kdož jsou dobré vůle. Kamkoli půjdou, sprovázejž je Tvoje požehnání, kdekoli zůstávají, tam uhostiž se Tvůj svatý pokoj; komu žehnají, budiž též od Tebe, ó Bože, požehnán. Učiň je apoštoly, učiň je svatými. Amen.

Jiná modlitba za dobré kněze a sice odpustková jest obsažena ve knize »Odpustková modlitební knížka« od Dra. Jana Nep. Ševčíka na str. 271—272, vydané v benedikt. knihtiskárně v Brně r. 1911. Zní takto:

Ty sám o to, aby k důstojnosti kněžské jen duše od Tebe povolané se povznášely! Osvěcuj velepastýře při jejich volbě, duchovní vůdce v jejich radách a pokynech a vychovatele ve vzdělávání a poznávání Tvého božského povolání! Daruj nám kněze, kteří by se rovnali čistotou andělům a skvěli se dokonalou pokorou, kteří by hořeli svatou láskou Serafinů a pláli hrdinnou obětavostí, kteří by byli plni apoštolské horlivosti jak pro Tvoji čest a chválu, tak pro spásu a posvěcování duší!

Smiluj se nad tolika nevědomými,

jimž mají býti světlem, slituj se nad tolika dělníky, kteří prosebně volají, kdo by je od bludu ochránil a ve jménu Tvém spasil, měj soucit s tolika dětmi, dívkami a jinochy, kteří hledají, kdo by je zachránil a k Tobě přivedl, ustrň se nad tolika trpícími, kteří potřebují tě šitele, který by je v Srdci Tvém potěšil! Pomni, kolik duší může dosíci dokonalosti právě činností kněží v pravdě bezúhonných! Protož, ó Ježíši, dej se znova pohnouti soucitem a ustrň se nad zástupy lidu, který lační a žízni! Ach, učiň, ať Tvoji kněží celé choré lidstvo k Tobě přivedou, aby jimi země ještě jednou byla obnovena, Tvá svatá Církev vyvýšena a království Srdce Tvého v pokoji utvrzeno.

Neposkvrněná Panno Maria, Matko věčného velekněze a sama kněžko i oltáři, která jsi za svého prvního syna přijala svatého Jana, kněze a miláčka Páně, jenž pak při Tobě, ó učitelko a královno apoštolů, ve večeřadle stál: ach, přijmi milostivě na Svě přesvaté rty naší pokornou prosbu a učiň, ať zazní ozvěnou v Srdci božského Syna Tvého, a vypros Svou všemohoucí přimluvou Církví Svého Ježíše stále se obnovující svátky letnic! Amen.¹⁾

Velmi se doporučuje z této knihy modlitba za sv. Otce Pia X. na str. 269 a 270. Jest to vlastně modlitba k Božskému Srdci Páně, již lze konati při pobožnostech k B. S. P. zvláště na I. pátek v měsíci.

5. Modlitba k nejsv. Srdci Ježíšovu za sv. Otce Pia X.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo! S vroucí žádostí a pokornou důvěrou k Tobě želáme za Tvého náměstka, našeho sv.

¹⁾ 7 let a 7 kvadragen pokaždé. — Plnomocné měsíčně za čtyř podmínek. Pius X. 27. října 1907.

Otce Pia X., jemuž jsi zde na zemi svěřilo všechny Svě radosti a všechny Svě starosti. Ó dobrý Ježíši, Ty's učinil kněžím, kteří Srdce Tvé uctívají, zvláštní příslibení, neboť jsi je ujistil milostí, že pohnou i nejzatrvelejším srdcem a že budou se záračným úspěchem pracovati o spásu duší: Ach! splň toto Svě příslibení plnou měrou na veleknězi Svě Svátosti a Svého velebného Srdce! A poněvadž jest nejvyšším knězem všech lidí, uděl mu síly, aby pohnul zatvrzenými srdci v celé společnosti lidské! Jeho slovem, které jest vnuknutím Božského Srdce Tvého, osvit všechny, které buď nevědomost zaslepila nebo odbojná pýcha zatvrdila, naplň svatou láskou všechny, které smyslná žádost pozemská schvátíla, uděl všem slabým, zbabělým a vlažným síly, odvahy a živosti!

Nejsladší Srdce! obnov v něm radosti kněžského pomazání, oslaď mu námahy velekněžské vlády a urychli hodinu, kdy splní se jeho apoštolská touha: všechno v Tobě obnoviti! Kéž svatý Otec, který lásku Srdce Tvého, toužícího po svátostném spojení, tak dobře pochopil, brzy uvidí, jak jeho spolupůsobením se splňuje i Tvoje druhé přání a modlitba Tvá ve večeřadle: aby všichni jedno byli! Nuže, Srdce plné moci a nekonečného milosrdenství, sdruž kolem něho všechny, které Otec nebeský Tobě a Ty Svému náměstku jsi svěřilo, abychom byli všichni svorni v lásce, která jediná sbratřuje, spojení se svatým Otcem poslušností, která jediná osvobozuje, a jedno s Tebou, jak i Ty s Otcem jedno jsi. Amen.¹⁾

¹⁾ 300 dní pokaždé. — 7 let a 7 kvadragen před vystavenou nejsvětější Svátostí. — Plnomocné v poslední den měsíce června za čtyř podmínek, kdo modlitbu tuto koná denně po celý červen. Pius X. 12. dubna 1908.

O Božím Těle.

V tom našem kostele,
v kostelíčku,
bylo dnes tak krásně,
jak v lesíčku.

Stromečky bílých bříz
kolem stály
a světla voskovic
jasně plály.

A v září sluníčka
vše se stkvělo,
neboť se slavilo
Boží Tělo.

Překrásnou písničku
lidé pěli,
a s nimi varhany
mile zněly.

Hudba, zpěv, zvonů hlas
dohromady
pochtu svou Bohu tu
pěly rády.

A potom v průvodu
po dědině
zve Kristus, Boží Syn,
lid k hostině.

Družičky před Něho
sypou květy,
z úst vroucí modlitba
k nebi letí.

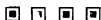
Modlí se zbožný lid,
hudba hraje,
a záře monstrance
kolem plaje.

A když kněz udílí
požehnání,
všichni se v průvodu
k zemi sklání.

A pak zas do chrámu
pospíchají,
poslední účtu tu
Kristu vzdají.

V tom našem kostele,
v kostelíčku,
bylo dnes tak krásně
jak v nebičku!

A. M. Kadlěčková.

Srdce Kristovo.

(Dle sv. Bonaventury.)

Když dobrý Pán Ježíš na kříži
umřel, každý šel odtud. Matka Páně
pak se svým tovaryštvem šla na vrch
Kalvárie a objevši kříž rukama, jak
mnozí s úvahou podávají, pravila a
volala: »Ježíši, Synu můj! Jak těžký
boj Jsi měl dnes na kříži! Mé dítě
drahé, již jsou všechny věci dokonány,
které Tobě Otec Tvůj nebeský poručil
pro vykoupení lidského pokolení. Synu
můj! Ty zde visíš mrtvý, ač dáváš
život všemu stvoření. Tvá hlava drahá
zbořena jest pěti smyslů svých. Tvé
oči, které otevřeny vždycky byly milo-
stivě na hříšníky, ba za hříchy jejich
slzy prolévaly, ztratily vidění a zrak.
Synu můj! Proč Jsi zarmoucenou Matku
nevzal smrti Svou zároveň sebou? Kříži,
proč jsem já také s mým drahým Synem
na tobě nezemřela? Ale milý Synáčku

můj, pomni dnes na pokolení lidské
za kteréž Jsi ukrutně a přece nevinen,
umučen. Osvěť srdce lidské, aby po-
znala lidská srdce v pravdě lásky,
kterouž Jsi jim dnes dokázal. Neodejdu
drahý Synáčku můj, dokud Tebe mrtvého
na rukou mítí nebudu.«

Těmi a podobnými slovy pohnula
Matka Ježíšova všechny okolostojící ku
pláči a přece ku soustrasti ba žalu.
Posadila se Matka Ježíše s tovaryštvem
u kříže a prosila, aby popřál Bůh Otec
nebeský, aby mohla Pána s kříže Jeho
sníti.

Poněvadž pak ten večer Velikého
Pátku byl a měl na druhý den začít
v sobotu svátek, nechtěli židé mítí, aby
těla ukřižovaných zůstala na kříži, neboť
jak praví evangelistové: »byl a měl
býti veliký ten den sobotní« a dvoj-

násobný slavný svátek. A těla s kříží tak blízko brány města byla. A přece i přikázáno měli, aby před západem slunce ukřižovaných těla pohřbili. Proto prosili židé Piláta, a to svými posly, nebo sami šli požívat i slaviti beránka a tedy ne do jeho domu, nýbrž prosili skrze posly Piláta, aby zlámány byly holeně nohou jejich a tak aby pak byli s kříže složeni. Nic takového židé sami učiniti nesměli bez dovolení Pilátova. — Pilát hned dovolil a poslal vojáky své, kteří ukřižovali Pána, aby učinili, co židé si přáli; přidali zajisté židé některé služebníky své a přísne prikazovali, aby Ježíše usmrtili, jest-li ještě neumřel a Jej dokonce rozsekali. Když pak vycházeli, potkal se s nimi Josef z Arimathie, jenž chtěl jíti ku Pilátovi a prositi za tělo Ježíšovo. Proto prikazoval jim, aby se nedotýkali Ježíše, že chce Piláta prositi a Jej sám s kříže složit.

A hle! Když tak se dalo — Matka Páně s tovaryštvem svým u kříže seděla a ustavičně na Pána vzhlížela a mezi dvěma lotry visícího litovala. Pomoci nějaké očekávala, jak by Syna svého mrtvého dostati s kříže mohla. Uzděla zbrojné muže z města vycházeti. Hned povstala s tovaryštvem svým a novým strachem skličena nevěděla, co by to zase býti mělo. Bálať se, aby židé nový posměch Pánu neučinili.

Pro lítost a bolest skoro polomrtvá byla a nevěděla, kam by se za pomoc nějakou obrátiti měla. Hleděla na Synáčka svého na kříží visícího s očima plnými slzí a pravila, ježto dobře věděla, že Božství Těla Kristova neopustilo: »Nejmilejší Synu můj! Proč ještě ti, již Tě ukřižovali, sem jdou? Co chtějí s Tebou začít? Zda-li Tě neusmrtili a hanebně neumučili? Nejmilejší Synáčku můj, nevím opravdu, kam se pro pomoc obrátit mám. Já jsem Tebe živého obhájiti nemohla, i mrtvého Tebe já slabá zajisté ochrániti nedovedu. Ale budu u kříže zde státí, zdaž aspoň pro zármutek můj, milosrdně s Tebou snad naloží.«

V tom přišli s chvátáním, hlukem, nepokojem a kyselostí služebníci Pilátovi a židovští vzhlíželi na ukřižované. Když

pak viděli, že dva lotři živi jsou ještě, vylezli dva ku jednomu a druhí dva ku druhému a polámali nohou holeně jejich a dokonce je dobili a do jakés jámy nemilosrdně vhodili.

To když zarmoucená Matka Ježíšova viděla, srdečně se ulekla. Takovou ukrutnost nikdy neviděla a starala se, aby totéž snad Tělu Syna Jejiho učiniti nechtěli. Proto dle svého obyčeje v poníženosti a skromnosti přikročila.

Vojáci z jámy, do níž těla lotřův uvrhli, se vraceli a všichni čtyři ku Tělu Pána Ježíše přímo šli a zrovna to samé, ba rozsekati chtěli. Matka Páně padla před hříšníky na kolena na zem a s rukama sepjatýma a očima slzavýma, hlasem srdcovoucím, prosila vojáky, aby Tělo Synáčka Jejiho ušetřili.

Než odstrčili Matku Páně spolu i s tovaryštvem Jejím ode kříže, aby v práci jejich jim v cestě nebyla. Stáláť tedy truchlivá Matka Páně na jednom místěku vrchu Kalvárie s tovaryštvem svým. Čekala s bolestmi, zármutkem, co s Tělem činiti budou Ježíšovým. Ale když ku Pánu Ježíši přišli a viděli, že již umřel, nezlámali holení nohou Jeho. Plnilo se písmo: »Kosti nezlámete v něm!«

Jeden však z vojákův, jménem Longín, pohan a služebník Pilátův, chtěl ujistiť býti, zda skutečně Pán umřel, proto vzal své kopí a bodl Pána v pravý bok až k srdci a učinil ránu velikou a otevřel bok. Vyšla krev a voda proti očekávání. Byl již mrtvý Pán, on prve mnoho krve vylil. Krev znamenala věru naše vykoupení, voda pak hříchův obmytí. I zde plnilo se písmo, kteréž praví: »Uzří, koho bodli.«

Matka Pána uviděvši, co učinili, pravila: »Synáčku můj! Což netrpěl Jsi dost? Jak nemilosrdní jsou lidé tito, kteří Tebe ani ve smrti Tvé neušetří.« Ačkoli Kristus Pán rány té bolesti necítil, neboť již mrtev byl, avšak milá Matka Páně dobře cítila. Splněno, co Simeon dávno předpověděl slovy: »A Tvou vlastní duši pronikne meč«, tak že jako mrtvá na zem padla, držena rukama jen Magdaleniny.

Vrátili se služebníci Pilátovi potom domu. Longín měl špatný zrak a oči pošmourné. Přihodilo se, že krev Kristova

po kopí dolu tekla. Nenadále krví dotekl se očí svých a nabyl hned zraku. Probuzen jako že sna uznal moc Ukřižovaného vyšší Jeho a sám u sebe Kristu oddati se a sloužiti Jemu si ustanovil. Upustil ode služby dosavadní své a po Nanebevstoupení Pána byv vyučen ve víře Kristově od apoštolův, žil třicet osm let v Cesarei Kapadocké život mnicha. Ve svátosti života trval a vytrval. Slovem i příkladem množství lidí ku Kristu přivedl, ano, jak Isidorus svědčí, biskupem a mučedníkem se stal.

Chtěl Kristus Pán pět míti ran, aby pět smyslů člověka vykoupil, které od ďábla jatý byly. Všechnu krev vylil, že nejmenší kapky v Ném nezůstalo. Neboť krev mezi kůží a tělem bičováním, krev hlavy trním korunováním, krev v žilách probítymi hřeby na rukou i nohou, krev srdce a vnitřních částí, boku kopím otevřením do poslehu vytekla. A poněvadž tedy veškerá krev vytekla a v Ném nezůstala, neměl věru krásy ani způsoby. To všechno stalo se jen z veliké lásky, kterouž k nám měl. Svátý Augustin na to právě ukazuje, když praví: »Člověče pomni, jak veliké věci pro tebe trpěl Kristus! Když jsi byl nepřitelem Otce mého nebeského, volá Kristus Pán tvůj, s Ním jsem tebe smířiti chtěl a smířil. Když jsi byl jako ovce ztracená, která bloudila, hledal jsem tebe a na ramenou svých jsem tebe nesl. Já jsem tě navrátil Otci svému. Hlavu svou jsem trním vydal, nohy své a ruce hřebům podal, krev svou pro tebe jsem vylil, duši svou za tebe jsem položil — proto, abych tě ku srdci svému připojil. A ty utíkáš přede mnou. Obrát se ke mně, já tě

přijmu. Jednu ránu jsem otevřel, abych ti ukázal, jak jsem tě miloval, srdce své a s ním bránu nebe jsem ti otevřel. Zdaž nezasloužím lásky tvoji?!

Jak plamennou lásku měla by v srdcích našich roznititi slova Apoštola (Řím. 8, 32.): »Za nás za všechny vydal!« O lásko, o lásko, o lásko! Jakou důvěrou ale naplňují další slova: »Kterak nám také s Ním všeho nedá?!

Jak bych se mohl báti, Bože můj, že mi neodpustíš, že mi nedáš milosti, abych vytrval, že mi nepopřeješ lásky své, že mi nedáš nebe a všelikých milostí, jichž mi doufati lze od Tebe, když Jsi mi dal, co Ti nejmilejší jest: Vlastního totiž Syna svého? Již vím, co mám činiti, abych došel od Tebe všeho dobrého. Prositi pro lásku Ježíše, jenž srdce Božské své nám všem hříšným otevřel!

P. Ševčík.

* * *

Modlitba ku Nejsvětějšímu
Srdci Páně:

Pius IX. (1854.)

Otevři mi, o Ježíši. Tvé svaté srdce, ukaž mi jeho líbeznost a spoj mne s Ním na věky.

Každý povzdech a každé žilobiti srdce mého i když spím, ať Tobě osvědčuje lásku mou a ustavičně říká: »O Pane, já Tebe miluji! Přijmiž milostivě ty skrovné dobré skutky, které konám a uděl mi tu milost, abych napravil to zlé, které jsem spáchal. Ať Tebe velebím zde na tomto světě a blahoslavím po celou věčnost. Amen.«

O nejsladší srdce Marie, budiž opatrovnice má. (Odpustky 300 dnů. Pius IX. 1854.)

Za soumraku.

Soumrak se nad kraj roztáhl,
je plný krásy, lesku,
když je tak krásné na světě,
jak je as v nadnebesku?

Tak volám k Bohu na nebi,
když slunko západ zlatí,
když kamsi den se ubírá
a za horou se trátí.

Když večernice klene se
na nebi jasném zlatá,
tu duše moje v modlitbě
je Bohem zaujatá.

A modlí se můj chvějný ret
a Jemu jen se klaní,
vždyť On jen mocnou rukou svou
mne od zlého vždy chrání.

A. M. Kadlčíková.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arnáta podává Jan Tagliaferro.

(Pokračování.)

12. Útěk do Egypta.

Sotva Pán Ježíš na zemi se ukázal, začalo pronásledování, jež teprve jeho umučením skončiti mělo. Božské dítě, postavené ku povstání mnohým v Izraeli, poznalo brzy nenávist a pohrdání od těch, které přišlo spasit. Kniže pokoje, jehož království nebylo z tohoto světa, jehož božskou tichost prorok předpověděl řka: »Třtiny zlomené nezetře a knotek kouřícího se neuhasí« (Is. 42, 3.); Ten, jehož velebnosti nekonečné kůrové nebeských duchů pokorně se klanějí, jehož božská velikost v dětství se skrývala a se snížila, by poddána byla tvorům svým, byl brzy podezříván panovníky pozemskými. Ze země posvěcené jeho narozením vypudila ho zuřivost Herodesova. Ale v jakém poměru stojí tato nenávist a toto pronásledování nevěřícího k urážkám, jež křesťané působí Pánu Ježíši v tajemství jeho lásky? Každý den, ano každou hodinu vtuluje se na našich oltářích, a jako kdysi v chlévě betlemském představuje se Bůh všemohoucí v rouchu ubohého člověčenství, zbavuje svou božskou velebnost všeho lesku nebeského a odívá se v přitažlivé roucho nevstihlého milosrdenství a laskavosti. Planoucí láskou vchází do srdcí svých tvorů, ale často se mu tu dostává chladné lhostejnosti a zapomnění. Jak často, jak hanebně ruší se sliby učiněné ve chvílích milostných, jak lehkověrně se zneužívá milostí nám tak hojně udílených, jak často duševní ozdoba, kterou udělil božský Spasitel, skrytý pod způsobou chleba, se ztrácí, svolíme-li ke hříchu smrtelnému. Hříchu, kdož tě pochopí! Největší a jediné zlo, jak by měl se otráti člověk, slyší-li tvé jméno? Ty jediné uloupíš duši všechny poklady, jichž se jí dostává, přistupuje-li hodně k svatému přijímání! Ty jediné vypudíš ze srdce Boha svatého, jehož oči příliš čisté jsou, abys neviděl zlého a hleděti k nepravosti nebude moci (Hab. 1, 13.)

2. Poslušen vůli Otce svého nebeského prchá Pán Ježíš před zlobou Herodesovou. Třebas jest neodolatelný

ve všemohoucnosti své, tak že by jediným pokynem svého hněvu porazil své pronásledovatele, přece jako tichý a milosrdný Spasitel zadržuje přísnou vládu své spravedlnosti a ukazuje se jako Bůh, jenž se rozpomíná na milosrdenství své, když se hněvá. Proto opouští na čas místo svého narození a prchá do Egypta. Tu žije božské dítě, rozkoš nebes, jež celý svět zachovává a spravuje, skryté, neznámé, opuštěné. Tentýž Bůh jest nyní v nejsvětější Svátosti přítomný, závislý na vůli svých tvorů, pokorně skrytý pod způsobou chleba, od mnohých neuznán, zapomenut i pohrdán. Kolik milionů nechce nic vědět o tomto nevstihlém tajemství jeho milosrdné lásky! Jiní věří sice v Ježíše, ale zapominají svého jediného cíle, že jsou na zemi, aby ho poznávali, jej milovali a jemu sloužili; a zbavují se dobrovolně velikých milostí této svátosti, kterou nejlépe možno se naučiti vniknouti do hlubokosti bohatství, moudrosti i vědomosti Boží (Řim. 11, 33.) Jak málo prospívají u vědomosti a lásce Boží i ti, kteří jeho svaté tělo často přijímají, protože z trestuhodné nedbalosti nepůsobí spolu s milostí Boží, a tak se nikdy nenaučí oné vědě, ve které člověk začíná, když je u konce, a když přestane, cítí svou nedostatečnost.

O Ježíši, věčná blaženosti všech tvorů, přijď do ubohé duše mé, aby, byť by tě všichni opustili, tvá milost božská mne osvitila, abych tě poznal a všecko obětoval ve službě tvoji.

3. Pán Ježíš přišel na zemi, aby zdtřil pýchu lidskou; chtěl tedy i za pobytu svého v Egyptě svou slávu zahaliti a všem lidem zůstatí neznámým, až na několik málo, které jeho milost osvitila a k sobě povolala. Ten, jenž na výsostech přebývá, a jehož trůn jest na sloupě oblakovém (Sir. 24, 7.), bydlil v chudé chýžce? Ale i v této zemi modloslužby přece se Pánu Ježíši dostalo přibytku, jeho něžné lásce přiměřeného. Srdce těch, kteří ho znali a jemu se klaněli, byla vyvolenými svatyněmi, milými stánky, jež Všemohoucí

navštívil; tu odpočíval, tu ho přijímali s nadšením, tu se mu vroucně klaněli, tu ho vše milovali.

Šťastné duše, které Spasitel z temnosti egyptské povolal v předivné světlo své (1. Petr 2, 9.), která vyvolil za svatostánek svého těla neposkvrněného, jež k sobě přivedl svazky smilování a slasti své lásky, jež pobádá, by vše opustili a jej následovali.

K počtu těchto omilostněných náleží i ty, má duše! Ty náležíš mezi šťastné, jimž skrytý Bůh zjevuje půvaby své lásky, které tak často a vroucně pozývá k hodům, jež slibují nesmrtelnost. Cítíš-li na sobě milosrdenství Boží, jdi odvážně i neohroženě vyznej před světem toho, jež před tisíci tvé srdce za své obydlí vyvolil. Dej pozor, bys se nestal spoluvinníkem těch, kteří v zaslepené tvrdošijnosti Pána nepoznali, třebaš jej měli mezi sebou. Přijmi jej s důvěrou neobmezenou a vyznávej jeho jméno před vším lidem, neboť on tebe povolal a ti řekl: Ty jsi služebník můj, já jsem tě vyvolil a nezavrhnul tebe.

4. (Po svatém přijímání.)
Účinky, jež měla přítomnost Ježíšova v zemi egyptské, jsou obrazem ovoce,

jež má roditi duše, kterou navštívil Pán Ježíš. Jakmile tato země modloslužebná a nevěrecká omilostněna byla přítomností vtěleného Slova, padly modly k zemi a na znamení, že toto dítko jest Bohem, jež stvořil zemi svou mocí, připravil okresek země moudrosti svou a opatřností svou roztáhl nebesa (Jer. 10, 12.) Jak může srdce, které má Pána všehomíra, zůstat necitelo k jeho přítomnosti? Hory jako vosk se rozplývají od tváře Hospodinovy (Žalm 96, 5.) a nerozumná pýcha lidská aneb marné modly světské cti mají obstát před nekonečným Bohem, jež se z lásky nepochopitelně snižuje až do hlubin duše lidské? Nikoliv, můj božský Spasiteli, Bože srdce mého, úděle můj, Bože na věky; tys vešel do duše mé a neobmezeně vládneš v ní. Nikdy ať v ní nenalezneš soka. Daruji se ti úplně, se vším co jsem a na vždycky. Klanění hodný Ježíši, nespustím se tě, pokud mi nepožehnáš. Dej mi své spásenosné požehnání, které v Egyptě kdysi tak veliké věci vykonalo, že pouště této země svatými se zalidnily. Dej, ať rosa tvé milosti i spasitelný účinek tvé přítomnosti mou duši pronikne, by suchá země její konečně vydala ovoce, jaké již dávno ode mne očekáváš. (P. d.)

Rány nejsvětějšího Srdce.

Rozjímání od Msgr. Dra. Rudolfa Zháněla.

(Pokračování).

V. Srdce umírající.

Podle píání starého otce pochovali Josef a jeho bratři patriarchu Jakoba v zemi kananejské v jeskyni dvojité, kterou byl koupil Abraham v Mambre za pohřebiště. Pak navrátil se Josef do Egypta s bratřími a vším komonstvem. Ale bratři netroufali si předstoupiti před tvář jeho, bojíce se, aby snad nepamatoval na křivdu, kterou mu učinili, nýbrž jen vzkázali mu řkouce: „Otec tvůj přikázal nám, dříve než umřel, abychom tobě jeho slovy toto řekli: Prosím, abys zapomenul na hřích bratří svých a na prohršení i na zlost, kterouž učinili proti tobě; my také

prosíme, abys služebníkům Boha otce svého odpustil nepravost tuto.“

Což uslyšev Josef zplakal (1. Mojž. 50, 12.—17.).

Dobrý syn proléval horké slzy, když připomenuli mu poslední slova umírajícího otce. Poslední slova drahých rodičů jsou každému vděčnému dítěti svatá, jejich poslední přání jest mu rozkazem; srdcem pohnutým vzpomíná vždy na okamžiky, kdy naposled promluvila ústa ta laskavá, památka ta nikdy ze vděčného srdce dětského nevymizí.

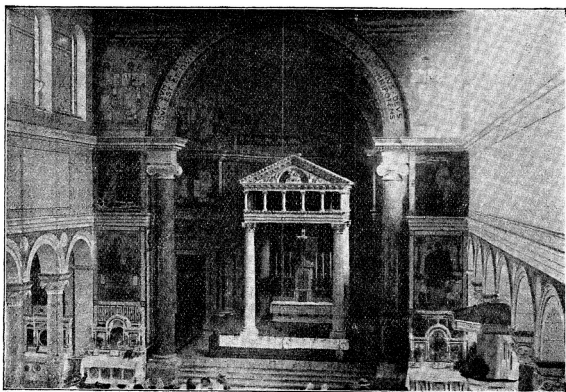
Tak i zbožní křesťané mají u věčné paměti velevýznamná slova, která

božský Spasitel promluvil na svém loži smrtelném — na tvrdém dřevě kříže. Památná slova ta jsou dokončením evandělie a jadrou trestí celého křesťanství, celého učení Kristova a jeho velekněžské modlitby.

Nuže, postavme se tedy pod kříž s Marií Pannou a zbožným učedníkem Janem, naslouchejme posledním slovům trpícího Spasitele, která s výše hory Kalvárie znějí po celém světě a po všem lidstvu. Slova tato jsou posledními dojemnými výroky jeho láskyplného Srdce, uvažující o nich poznáme nejdobrotivější Srdce to neustále dokonaleji, a budeme čerpati potěchu,

(Mariaschein) v severních Čechách; když r. 1865 processí jejich ubíralo se protestantskou osadou „Gottlauba“, vysmívali se jim tu a tropili si z nich posměšky. Nedlouho potom stalo se, že osada vyhořela; katoličtí Lužičané byli první, kteří pořídili sbírku pro ubohé pohořelce a značný dar jim poslali. Když příštího roku opět šli na pout, přišla jim celá osada vstříc.¹⁾

Lužičané jednali zajisté velmi šlechetně odplácejíce zlé dobrým; jestli křesťanská láska k nepřátelům nejkrásnějším a nejspanilejším výkvětem na stromě křesťanství. Lásky té neznali pohané, Starý zákon pouze ji

Kostel Panny Marie v Curychu ve Švýcarsku.

posilu a milost z této nevyvážitelné studnice milostí.

Ó Ježíši ukřižovaný, pohled milostivě na nás, shromažďující se pod Tvým svatým křížem, žehnej našemu rozjímání, abychom naučili se Tebe následovati. Nejsvětější Srdce Ježíšovo, v lásce Tvé chceme žítí i umíratí, Srdce nejdobrotivější, Tvoji jsme v životě i ve smrti.

1. První slovo.

Katoličtí Lužičané putují každý rok v dlouhém průvodě do Bohosudova

tušil, Ježíš Kristus pak ji jasně hlásal celému světu.

„Milujte nepřátele své, dobře činite těm, kteří vás nenávidí a modlete se za ty, kteří vám protivenství činí a utrhají vám, abyste byli synové Otce svého, jenž jest v nebesích, jenž slunci svému velí vzházeti na dobré i na zlé, a déšť dává na spravedlivé i nespravedlivé,“ (Mat. 5, 44. 45), tak učil Božský Spasitel zástupy na hoře, kteří poslouchali poučnou řeč jeho s velikým

¹⁾ Srovnej: Mehler, Beispiele 3. Bd., S. 72.

napětím; neboť učil zcela jinak, než učitelové jejich a zákoníci.

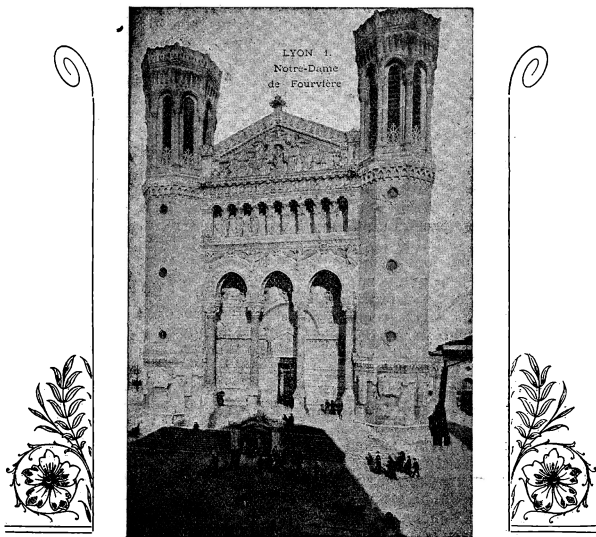
Četný zástup tenkrát asi netušil, že nadejde doba, kdy výmluvný učitel skutkem dokáže, čemu učil na hoře.

Neuplynula ani tři léta, Božský Mistr jest opět na hoře a kolem Nĕho četný zástup. Ale jaká to hrozná proměna! Visí na kříži, tvář jeho je zsilalá, tělo ztýrané, ruce a nohy zbodeny

nyní vysvobodí, chce-li, neboť řekl: Syn Boží jsem.“

Ani přirozeného soucitu, který káže člověku mlčeti, vidí-li člověka trpěti a umírat, neznají zapřísáhlí nepřátelé a vrahové Kristovi!

A Božský Trpítel mlčí ke všemu. Zdaž neposlal by mu nebeský Otec legie andělů, kdyby o ně prosil? Zdaž nespadl by s nebe oheň a zničil ohavné

Průčelí chrámu Notre Dame de Fourvière v Lyonu.

ostrými hřeby, hlava obtížena trnovou korunou. Zástup a mimojdoucí nemají s Ukřižovaným útrpnosti; pohybující hlavami pokřikují na něho: „Ha, kterýž ruší chrám Boží a ve třech dnech ho zase vzděláš, spomozíš sobě samému a sestup s kříže.“ Knížata pak posmívali se jemu: „Jiným pomáhal, sám sobě pomoci nemůže; je-li král židovský, je-li Kristus, ať sestoupí s kříže a uvěříme v něho.“ „Doufal v Boha, ať jej

to pokolení, kdyby jako Eliáš zaň volal? Zdaž neporazil by zlostníky ty blesk, ten rychlý posel Boží, kdyby chtěl?

Než Syn Boží nepřišel, aby svět soudil nebo zatratil, nýbrž aby ho spasil.

V hrozných mukách otvírá zkrvacená ústa svá, oči bolestí znavené hledí v milostivé útrpnosti na rozličné dole stojící davy, k nebi pak řine

modlitba: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“

Ó Ty Srdce šlechetné, dobrotivé, milosrdné, velkodušné! Tak modlí se a umírá jen pravý Bůh!

Ó zlatá slova, kdož bez vnitřního pohnutí mohl by na ně vzpomenouti? Když Božský Mistr na kříži tak dojemný dal světu příklad, zda jest možno, aby křesťan ještě v srdci měl zášť a nenávist, nepřítelství a zlost proti bratru svému?

Pryč od kříže odstup každý, kdo nechceš zapomenouti na křivdy a nářky bližním ti učiněné, kdo zlé zlým odůplácíš, neboť nejsi hoden slouiti učedníkem toho, který na kříži nejen odpustil svým nepřítelům, nýbrž i se modlil za ty, kteří ho ukřižovali.

2. Druhé slovo.

Ctnostný Josef strádá ve vězení; uvrhl ho tam mocný Putifar, ač byl nevinen. Ale ani ve vězení Bůh Josefa neopustil; správce vězení si ho oblíbil a učinil ho dozorcem nad spoluvězni.

Byli pak ve vězení dva vězni znamenití: nejvyšší číšník a dvorní pekař egyptského faraona. Když jedenkrát oba se rmoutili, nemohouce pochopiti podivný sen, vyložil jim ho Josef.

I stalo se, jak jim Josef pověděl: číšník byl opět ustanoven ve svůj úřad, pekař pak dokonal potupnou smrti na popravišti.

Tento obraz Starého zákona se naplnil při smrti Kristově.

Tři kříže stojí na Golgotě; „ukřižovali s ním lotry, jednoho na pravici, druhého na levici . . . Jeden pak z těch lotrů, kteří viseli, rouhal se jemu řka: Jsi-li ty Kristus, pomozíš sobě i nám. Odpověděv pak druhý, trestal ho řka: Ani ty se Boha nebojíš, ježto v témž odsouzení jsi? A my zajisté spravedlivě, neb co náleží na skutky naše bēfeme, ale tento nic zlého neučinil. I řekl Ježíš: Amen pravím tobě: Dnes budeš se mnou v ráji.“ (Luk. 23, 33.—43.)

Ó ty srdce plné milosrdenství! Nechceš smrti hříšníka, ale aby se obrátil a živ byl (Ezechiel 33, 11.). Zlovestný zlosyn a mnohonásobný vrah

to byl, kterému drahocenná krev Kristova dala život věčný; kdož pochopí divné evyzyptatelné cesty milosti Boží. Hříšník v reřestech svých sešedivělý obrací se, když již vyvstává mu pot smrtelný na čele, dobrotivé Srdce Ježíšovo neodpuze ho, nýbrž přijímá láskyplně a slibuje mu korunu věčné slávy.

Jak velikou jest to útěchou pro každého hříšníka! Ty ubohé, slabé, křehké, různým vlivům podrobené srdce lidské, netřeba se tobě báti; proč třeš se, proč malomyslníš, nač zoufáš? Pohled, lotr kající přijat jest na milost, čiň i ty pokání, lituj zkroutěných svých hříchů; vyznej se upřímně z nich, jak to učinil lotr, ještě dříve staré se milosrdenství Boží nad Tebou, ještě dnes přivine Ťe k sobě milosrdné Srdce Ježíšovo, na kterémž odpočívaje, nalezeš pokoj.

Ale neodkládej s pokáním; pohled na druhou stranu kříže a viz, kterak umírá nekající hříšník v děsré zoufalosti.

3. Třetí slovo.

Před několika lety (roku 1899) přinesl anglický „Tablet“ a po něm skoro všechny časopisy evropské tuto zprávu.¹⁾

Tklivý příklad lásky synovské udál se při ztroskotání rybářského člunu „Firelight“, který nesl rybáře Taylora a jeho čtyři syny. Vyjeli na moře lovit, ale byli zachvázeni hroznou bouří. Marně zápasili s rozzuřenými vlnami, člun se ztroskotal a potopil; dravé vlny unesly tři syny, zahynuli a nezbylo po nich ani památky. Otec chopil se vesla člunu a pomocí něho zachránil se, bojuje silou nadlidskou s rozzuřeným mořem, až doplul bez vědomí ku břehu. Byl jediný, který přežil děsnou tu katastrofu, a vyprávěl drsnou prostotou, ale přece velice dojemně o reřestě, které je stihlo. — Čtvrtý syn chopil se s počátku také vesla, které jedině z trosek člunu vynořilo se na povrch moře, a plaval po boku otcově; záhy však zpozoroval, že slabé veslo obou zachrániti nemůže,

¹⁾ Viz „Obzor“ r. 1899 č. 23., S. 349, dle „Katolických Listů“.

že jeden musí se ho spustiti, nemají-li oba zahynouti. Právil tiše otci v nářečí skotském: „Weel, weel, father; i maun jistawa“, (dobře, dobře, otče, již musím pryč), pustil se záchranného vesla, padl do rozvířených vln mořských a našel v nich chladný hrob. Otec byl zachráněn.

Toť zajisté vznešený příklad obětavé lásky synovské, lásky, nad níž nikdo větší nemá!

Podivuhodným jest pouto, které váže k sobě tělesa neteská, aby nevypadla ze svých drah; pevným jest svazek, který spojuje duše spřátelové; ale nade všechny tyto svazky pevnějším a mocnějším jest pouto lásky, které jímá matku a dítě, a dítě a matku. Samo umírající Srdce Ježíšovo tajuplný svazek tento posvětilo.

Prostými, nehledanými, nelíčenými slovy vykládá nám to sv. evandělsta (Jan 19, 25.—27.): „Stály pak blízko kříže Ježíšova matka jeho a sestra matky jeho . . . Tedy užřev Ježíš matku a učedníka tu stojícího, kteréhož miloval, dí matce své: Ženo, hle syn tvůj! Potom dí učedníkovi: Hle, matka tvá! A od té hodiny přijal ji učedník k sobě.“

Ó ty srdce předokrotivé, přístupné všem citům šlechetným, posvěcující umírající přirozenou pásku lásky dětinné a mateřské!

V nevýslovných bolestech visí Boží Syn na kříži, od hlavy až k patě není na něm místočka zdravého, celé svaté tělo jest jedna rána, ukrutná bolest proniká ho všude, ale přece nemyslí na sebe, nýbrž mírní bolesti druhých.

Ze Srdce, plného nejsvětější láskou, plynou tato slova potěšitelná k zarmoucené matce, provází je pohled plný nevýslovné lásky, vyslovuje hlas plný nejněžnější lásky.

Božský Spasitel chtěl nám dáti příklad — dí sv. Jan Zlatoustý — že povinni jsme pečovati o své rodiče, povinnost ta počíná životem a končí jen smrtí. Rovněž učí nás — jak praví sv. Cyrill — že nesmíme povinností k rodičům a povinností stavu svého nikdy zanedbávati, třeba bychom byli v největší bídě a největším zármutku. Mohl milovanou Matku svou světit také péčí andělů a rebeštanů, ale reučinil tak, aby nám ukázal, jak lidé lidem mají pomáhati v neštěstí.

(Pokračování).

V den Nejsv. Srdce Páně.

Dnes svátek velký nebe, země slaví,
to Srdce Tvého, Bože můj a Pane!
A nebe celé jásavou zní písní
i srdce každé láskou svatou plane.

Kol trůnu Tvého nejbliže se těsní,
kdož na zemi Tvé srdce zvláště ctili,
toť svatá Markéta a svatá Teresie
a mnoho jiných, kteří touhou nylí,

v Tvém Srdci přesvatém jen věčně žítí
a z lásky k Tobě umřítí si žďálí;
teď spojeni tou svatou láskou věčně
Ti v nebi prozpěvují hymny chvály.

Ó Srdce svaté, plné slitování,
i nade mnou se smiluj, prosím vřele,
ó očisť srdce moje od zlých vášní
a skryj je v ráně Srdce Svého cele.

I země celá hold svůj vzdáti¹ pílí
a nádhrou se přioděla skvělou,
bor vůni kadidla kol kolem šíří,
mír svatý vnáší v duši rozechvělou.

Ó Srdce — Srdce, jemuž rovné není,
jež v lásce k lidstvu strávilo se cele,
když obět svatá dokonána byla
a kopím proklán bok byl Spasitele.

Ó Srdce Páně, Srdce Boha mého,
i nehodné Tvé dítě se Ti koří;
hleď, duše lká, že urážela Tebe,
a srdce touhou po Tvé lásce hoří.

MARIE D.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

(Pokračování.)

V průčelí domu máme překrásnou vyhlídku na mořskou užinu Larentuckou, půl míle širokou, a na věčně zelené hory ostrovů Adonary a Soloru; právě naproti našemu domu leží užina, která oba ostrovy dělí od sebe. Jižně odtud vypíná se asi dvě hodiny vzdálena sopka Lobitobi, která neustále kouří a již mnohých zemětřesení byla příčinou. Před krátkým časem utvořila se jihozápadně od nás malá nová sopka. Za naším domem otevírá se čarokrásný výhled na hluboká údolí a sluje západní části ostrova, jehož se nemohu dosti nasytit.

To je tedy náš dům; naše zahrada a okolí Larentuky. A nyní něco o zdejších poměrech a naší činnosti.

Nyní jest ostrov Flores a tedy i království Larentuka majetkem Hollanďanů, t. j. v hlavním městě sídlí pod titulem místodržitele hollandský úředník, jenž vlastně má jen zmíněný titul, ale skutečným místodržitelem není, jenž vlastně po celý rok nemá nic jiného na práci, než docházející a odcházející listy opatřovati úředním razítkem a okolo Nového roku zaslati výroční zprávu do Batavie, hlavního to města hollandského na ostrově Jávě. Domorodci nazývají úředníka Tuan Petter, t. j. panem zástupcem, jinak vládně v zemi radža čili král, jenž i jiné poplatné radže má pod sebou. Panství našeho radže prostírá se na severním pobřeží až k řiši Maumeri, která jest mu poplatná. Vnitrozemí je však jen dle jména jeho majetkem. Mimo to náleží mu i část ostrovů Adonary, Lomblemu a Soloru.

Král je dobrým křesťanem; také jeho vznešenější poddaní jsou většinou křesťany. U severního vchodu do užiny Larentucké leží několik křesťanských dědin, ve kterých však bydlí i mnoho pohanů, z nichž každý ještě má »kooke«, t. j. svůj dům ďáblův. Je to sířcha na kolech, kde se prasata, kozy a slepice zabíjí a ďáblu obětují. Ostatní dědiny podél silnice jsou obydleny hlavně pohanem, jenom málo některé mohamedány. Vnitro ostrovů Flores, Adonary, Pantaru

a Lomblemu jest podnes pohanské. Lze mít za to, že zde na východním pobřeží asi 3—4000 pokřtěných domorodců bydlí — křesťany je nemožno nazvati, ježto pro nedostatek kněží jsou velmi zanedbáni. Za dřívějších časů zavedli portugalští kněží bratrstvo mariánské, mezi vzdělanějšími domorodci, jichž povinnosti pak bylo, o to se starati, aby za nepřítomnosti kněží děti byly křtěny a neděle a svátky modlitbou sv. růžence slaveny.

Za posledních pěti let se zde mnoho zlepšilo. Missionáři zabývali se více muži a snažili se pohnouti je, aby horlivě chodili do kostela a učili se katechismu. Ale to byla nevděčná úloha a také mnoho nepořídili. Obrát k lepšímu nastal, když přišly sestry a začaly se ženami. Nyní dochází denně slušný počet žen na mši sv. Po mši sv. posedají na chodbu okolo našeho domu a jedna ze sester je vyučuje katechismu. Tu sedí mladé ženy a stařeny vedle sebe, odříkávají naučené modlitby a odpovídají na otázky katechismu, na př. kolik je Bohů? kdo všechno stvořil? a pod. Po dostatečné přípravě přistupují společně k prvním sv. přijímání a ten den slaví jako svátek. Tak stává se každoročně velký počet dospělých domorodců křesťany. Následek toho jest, že i život rodinný stává se křesťanštějším. Ženy říkají, že od té doby, co jsou zde sestry, dostávají od svých mužů méně bití, patrně proto, že nyní své domácí povinnosti lépe konají. V tomto roce přijalo v čase velkonočním sv. svátosti přes 800 věřících, kdežto před několika roky jich sotva 100 ke stolu Páně přistoupilo. To je tedy obor naší působnosti: vyučování dospělých a výchova mladších děvčat, jichž nyní již 140 v našem domě bydlí a které na pořádné, čistotné, pilné a zbožné hospodyně a matky vychováváme.

Mimo nedbalost v návštěvě služeb Božích, ačkoliv i tu částečná náprava se stala, jest nám i proti jiným zlozvykům bojovati, na kterých zvláště staří lidé křečovitě lpí. Takovým zlo-

zvykem na př. jest způsob, jakým se uzavírají manželství. Snoubenců nikdo se netáže na jejich souhlas; rodiče koupí synovi, i když třeba ještě je dítětem, za peníze nebo polní plodiny nevěstu. Proto byla žena dříve mužovou otrokyní, nikoliv společníci, musila za něho pracovat a za to dostala ještě bití. Proti tomuto zlozvyku zahájila naše sestra představená rozhodný boj. Před dvěma roky byla totiž dcera vznešeného domorodce tímto způsobem k manželství donucena. Ještě v kostele samém vzpírala se vši moci a byla od své vlastní rodiny k oltáři přivlečena. Zlozvykem bylo také, že dívky, i když proti sňatku nebyly, do zád byly žduchány a tak k oltáři honěny. Hieronyma, tak se mladá manželka jmenovala, hynula a ztrácela se po sňatku jako sníh na slunci a zemřela při porodu prvního dítěte. A tu řekla naše představená: »To je ponejprv a zároveň naposled, kdy jsem připustila, aby dítě takovýmto způsobem k sňatku bylo nuceno.« Budete se snad ptáti: jak tomu můžeme zabránit? Tu nám přichází jiný obyčej na pomoc. Kdo totiž nějaké dítě vezme do svého domu a vychová, má nad ním totéž právo jako rodiče. Tak podléhají všechny dívky, které vychováváme, naší právomoci a my jim pak v čas potřeby domlouváme, že není třeba, aby se daly prodati, a mimo to i na rodiče působíme, aby dcer svých ke sňatku nenutili.

Jiný nezpůsob zapovídá novosnoubencům, první tři dny po svatbě z chatrče se vzdáliti, tak že potom v neděli nebo ve svátek na mši sv. proto nepřicházejí.

Umřel-li někdo, běží všechno do domu zemřelého a tam strhne se křik a nárek takový, že všichni truchlíci ochraptí. Ovšem že návštěva kostela také se zanedbá. Je-li mrtvola pochována, musí nejbližší rodina kolik dní na rohožce seděti, na které mrtvola ležela. Také toto »djaga tikar«, t. j. »strážení rohožky«, bývá příčinou, že s návštěvy nedělních nebo svátečních služeb Božích sejde. Také jiný, od portugalských missonářů ve staré době zavedený, původně krásný obyčej stal se zlozvykem. V předvečer neděl a svátků chodí totiž

mnozí lidé, k tak zvané »Mariánské kapli« a zpívají tam celou noc až do východu slunce. Tento obyčej jmenují »Djaga Kadissa Maria«, t. j. bdění u sv. Marie. Z rána pak si lehnou a spí, zanedbají služby Boží a pokládají se ještě za pobožnější jiných křesťanů. To jsou zlozvyky, které třeba potíratí.

Mnohem hůře však řadí mezi domorodci čarodějství, které se zachovalo z doby pohanské, a zločiny, které následují v zápětí. Přihodí-li se nějaké neštěstí, dopadnou-li špatně žně, nechce-li nemoc povolití atd., má se za to, že »svangi«, t. j. čarodějnice mají v tom své prsty a podezřelá osoba, a s ní často celá rodina bývá povražděna. Od mého příchodu byli již dva muži a dvě ženy pro podezření čarodějství u jídla přepadeni a usmrceni; dvě jiné osoby mohly ještě závčas uprchnouti. Dříve podobných vražd skoro nikdo nekáral, nyní však pověra a spojené s ní ukrutnosti poněkud mizí.

Jiný následek pověrčivosti je modlovlastně ďábloslužba, kterou se podnes i mnozí křesťané provinují. Je-li na př. někdo nemocen, má se za to, že to ďábel zavinil. Aby se usmířil, zabíjí a obětuje se mu koza, slepice nebo prasátko, anebo se na nějaký kámen před domem nebo na cestu položí rýže nebo obilí a lidé se domnívají, že si to ďábel odnese. Nikdo si netroufá se toho dotknouti; zatím však pochutnávají si na obětních darech psi a ušípané!

Tento měsíc umřel v našem sousedství stařec, který by jistě musil býti zavržen, kdyby snad mu nebyl Bůh v posledním okamžiku dal zvláštní vniternou milost. Jsa ještě děckem byl pokřtěn, v dospělém věku byl ve víře vyučen a k svatému přijímání připuštěn. Později od víry odpadl a stal se vrchním modloslužebníkem, který z vnitřností zabitých obětí věstil budoucí věci. Missonáři dali si všemožnou práci, aby ho pohnuli k obratu, ale zatvrzelec nedovolil, aby k němu někdo promluvil; když kněz vstoupil do jeho domu, přelh zadními dvířkami na blízké hory. Pošetilec byl zaslepen nezměrnou pýchou a pokládal se za učenějšího všech missonářů.

(Dokončení).

Různé zprávy.

Dobry tisk. Na valné schůzi „Bonne Presse“ učinil arcibiskup pařížský Amette tento projev: „Srdce moje sevře největší starost, jdu-li ráno ulicemi velkoměsta a v rukou tolika lidí vidím tisk církvi nepřátelský a nemravný. Byl bych šťasten, kdyby v každé farnosti moji arcidiecése zřízen byl tiskový výbor, který by nejprve katolíkům a pak lhostejným vyložil, že mají povinnost odebírat dobré časopisy. Kéž by všude a horlivě provozoval se apoštolát dobrého tisku! Není úkolu pro záchranu duší důležitějšího a pro naši zemi nutnějšího. Nic není vaší námahy, obětavosti a snah hodnotnějšího. Prosim Boha z celého srdce, aby dílu vašemu žehnal a dal vzrůst jeho ovoce!“

Obětavost amerických katolíků. Pan James Flaherty, hlava řádu Kolumbových rytířů v Baltimoru, odevzdal v těchto dnech kardinálu Gibbonsovi šek na 500.000 dollarů (asi 2½ mil. K) na katolickou universitu. Slavnostnímu odevzdání šeku byl přítomen msgr. Tomáš J. Shahan, rektor university. Skoro současně daroval bankéř Tomáš Kruse biskupu Karrolovi v Heleně (stát Montana) 100.000 dol. (půl mil. K) na dokončení stavby katolické kathedrály. Kruse již jednou dal na stavbu tu 80.000 dollarů a kromě toho chce věnovati ještě chrámu nádherné varhany. Katolíci v Nov. Yorku postavili si moderní spolkový dům pro katolické pomocníky.

Pouze za stavební místo dali 30.000 dol., stavba sama a zařízení bylo rozpočteno na 85.000 dollarů.

Nepřátelé Lurd. Na mnoha místech i u nás na Moravě pořádali v poslední době přednášky veřejné dr. Aigner a bojoval proti Lurdům. Často mluvili po něm naši lidé a dokazovali mu, že se mýlí a je nedobře zpraven.

Katolíci v Číně. Biskup pekinský Jarlin zaslal prezidentovi čínské republiky Yuansikajovi blahopřání ku jeho nastoupení vlády. Předseda odpověděl biskupovi listem, v němž praví, že má ve veliké úctě katolické učení a že mu přislubuje v celé říši úplnou svobodu a svou obzvláštní ochranu.

Katolická republika. Zákonem ze dne 14. října 1913 zasvětila se republika v jižní Americe, Kolumbie, svátostnímu Kristu a bylo nařízeno, že každoročně bude svátkem této události 5. srpen, kdy přinesou svátostnímu Bohu svou úctu úřady i vojsko. Téhož dne byla upevněna na státním paláci mramorová plotna, na níž stojí tato slova: Srdci Ježíšovu země a lid v Kolumbii. Nynější prezident této republiky jmenuje se Dr. Karlos Restrepo, býval nevěrcem a volnomyšlenkářem, ale obrátil se po mnohých vnitřních bojích.

Pastorky. Církevní protestantská rada v Neuenburgu dovolila 74 hlasy proti 22, že mohou býti dány pastorkami.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Rajhradu. Beze své viny a úplně nevědomky stal jsem se příčinou opomenutí, které, přirozené a po lidsku počítáno, muselo nezbytně míti pro mne i okolí mé nad pomyšlení těžké a mrzuté následky. V úzkosti, nad níž jsem sotva kdy prožil větší, obrátil jsem se modlitbou k Božskému Srdci Páně, sv. apoštolu Judovi Tadeáš, o němž slychám, že

je mocným přimlvcem a pomocníkem v záležitostech beznadějných, a duším v očištění, na které na světě nikdo již zvláště nepamatuje. Věc se urovnala takorůzka v zápětí a sice popudem právě těch osob, které byly mým opomenutím postiženy a od nichž jsem se právem obával největších obtíží. Od události této uplynulo již skoro půl roku, seznal

jsem za tu dobu dosti podrobně souvislost všech okolností a čím dále tím mocněji se utvrzuji v přesvědčení, že zle muselo býti zasáhnuo vyšším vlivem, během přirozeným tak rychle a nápadně, že obtíže urovnány a odstraněny býti nemohly . . . Dle slibu tenkrát učiněného uvěřejňuji své nejvroucnější díky na těchto místech a slibuji zbožnou úctu Božskému Srdci, sv. Judovi Tadeášovi a upřímné modlitby za nejubožejší, lidmi opuštěné duše v očistci po celý svůj život. F. P.

Z Uh. Brodu. Kolikrátkoli jsem již ve svých těžkostech a v potřebách důvěrně vyzývala nejsladší Srdce Pána Ježíše a vždy jsem byla vyslyšena, pročež veřejně projevují svůj dík, volajíc ku

všem zbožným čtenářům »Školy B. S. P.« : »Chvalte se mnou Pána, neboť on dobrý jest, velebte jej na všech místech, neboť On ve Svatých svých mocný jest.« F. A.

Z Ostravska. Plnic svůj slib, vzdávám veřejně tisícere díky božskému Srdci Páně a Panně Marii ustavičné pomoci za navrácení mého zdraví z těžké nemoci. A Ž.

Z Prahy. Jistá služebná byla zachráněná z těžké nemoci, když vroucně prosila nejsv. Srdce Páně, Pannu Marii růžencovou a sv. Josefa. Díky budtež za to Bohu neskonale! Služebná.

Ze Štramberka. Božskému Srdci Páně vroucně děkuji za uzdravení z těžké nemoci. A. H.

Pobožnost k nejsv. Srdci Páně.

(Hlavní úmysl.)

Jako měsíc květen zasvěcen byl nejbl. Panně Marii, Královně nebes, tak opět měsíc červen zasvěcen jest nejsv. Srdci Ježíšovu, abychom skrze Marii Pannu dospěli k božskému Srdci jejího Syna Ježíše Krista. Než co vidím? Svět nynější utíká od Boha, nechce se pokořit v hrdosti své pod mocnou rukou Boží, nechce poklonit se vtčenému Synu Božímu. Smyslnost a tělesnost zaujaly celého člověka, a proto není divu, že zapomíná na nevýslovnou lásku Boha našeho. A jak ji doba naše potřebuje. Kde však ji nalezneme? »Uprostřed vás stojí, kteréhož vy neznáte« volal kazatel na poušti. Ježíš Kristus uprostřed nás; zde máme nebeský pokoj a pravou lásku Boží čerpati a na celé pokolení lidské svolávati. Tato láska Boží to byla, jež pohanský svět obnovila; ona i dále zázračně působí v nejsv. tajemství Svátosti oltářní. O jak veliká jest láska, kterou nejsv. Srdce Spasitele ku člověčenstvu hořelo! Většího milování nemá žádný nad to, by kdo život svůj položil za přátely své! A neměl na tom dosti Spasitel náš; jeho Srdce se teprve uspokojilo, když se nám zcela daroval a nejvroucněji s námi se spojil. S toužebností žádal jsem tohoto beránka jisti s vámi! A po čem toužilo Srdce Páně, to se vyplnilo při poslední večeři, to se ustavičně naplňuje při oběti mše sv. a při sv. přijímání. Ničím nedal se Spasitel zdržeti v ustanovení této památky své lásky, na všechny urážky byl připraven a snáší je nadále, aby s námi byl, aby nás proudem svého požehnání obohatil a duše naše k životu věčnému nasýtil. Proto nechceme nevděčnými býti, ale chceme zejména tento měsíc dnem i nocí u svatostánku se shromážďovati, abychom jeho Srdce odprosili, co bezbožnost a nevěra proti němu provinila. Chceme na Pána ve svatostánku patřiti a od jeho nejsv. Srdce se učiti býti pokornými a poslušnými na tomto světě. Tak tedy chceme před jeho trůnem ve svatostánku ve svaté lásce a pobožností čestnou stráž držeti.

Nezapomínejme, že na oltáři máme v nejsv. Srdci Ježíšovu nevysychající pramen života, jenž život věčný nám dává. »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den nejposlednější.« Pamatujme, že odtud se zahrada církve zroduňuje, aby se zdobila růžemi mučednictví a lilii čistoty. Odtud čerpají kněží a misionáři onoho obětavého ducha, obětovati se pro spásu nesmrtelných duší. Zde bývají slabé řeholnice k své hrdinské obětavosti posilněny,

keroužto přítel i nepřítel obdivuje. Pojďme tedy a klaněme se svátostnímu Spasiteli, uctíváme jeho nejsvětější Srdce! Jako druhdy Nikodem v noci, jako Samaritánka u studnice Jakobovy, jako Maří Magdalena u nohou jeho, tak i my nebudeme nadarmo dleti u svatostánku, nýbrž potěšení, omilostnění, uspokojení a posílení budeme odtud odcházeti. V pravdě s Mojžíšem můžeme volati: »Kde jest jiný národ, který by měl Boha k sobě přibližujícího se, jako Bůh náš přítomen jest všem prosbám našim!«

Proč zůstává s námi Spasitel náš? Proč hárá Srdce jeho k nám takovou láskou? Pro co jiného, než aby nás tím dále milovati mohl a to až do soudného dne. Zůstává s námi, abychom i my u něho zůstali. »Pojďte ke mně všichni, kteříž pracujete a obtíženi jste a já vás občerstvím.« Tak zve Pán všechny ty, kteří jej milují i ty, kteří pozváním jeho pohrdají. Tato láska Spasitele vyžaduje vzájemnou lásku. Věčné lásce nejsv. Srdce Ježíšova, kterou nám projevuje v nejsv. Svátosti, sluší věčný dík, věčná láska, věčné uctění, nejvroucenější pobožnost.

Z té příčiny máme nejsv. Srdce Pána Ježíše co nejvrouceněji ctíti a tato úcta naše má býti hlasitým vyznáním naší víry v Boha našeho, jenž v našem bydlí středu; má býti radostnou daní naší lásky. K tomu, jenž nás věčnou miluje láskou a slabou náhradou za to, že lidé tolik na Boha svého zapominají. Vratme se sami k Ježíši svátostnému a pomáhejme i jiným, aby se k němu vrátili. Vizme příklady vroucné pobožnosti k nejsv. Srdci Ježíšovu ve Svátosti oltářní. Sluha Boží P. Alois La-Nuso, slavný missionář, již jako jinoch ve světě tak vroucně miloval Ježíše Krista, že se zdálo, jakoby se nemohl odloučit od svého milého Spasitele. A když odcházel od svatostánku, popostával, ohlížeje se po oltáři a stále se uklonuje, tak sladce a milo mu bylo u Spasitele. U svatostánku se též sv. František Xavérský zotavoval od úmorných prací. František z Assisi ve všech útrapách a křížích svých spěchával k Ježíši svátostnému, aby si mu požaloval a s ním se potěšil. Než obzvláštní něžnou pobožností k nejsv. Svátosti vynikal sv. Václav, kníže český. Miloval tak vroucně Ježíše svátostného, že radostí pln knězi přísluhoval při nejsv. oběti a v noci i v tuhé zimě do kostelů chodil navštívit nejsv. Svátost. Při těchto návštěvách Srdce Páně tak rozežrálo srdce i tělo knížete, že i snih pod šlépějemi jeho se rozplýval. Dočítáme se i jiných příkladů svatých, jejichž největší radostí bylo dlíti u nejsv. Srdce Páně v nejsv. Svátosti. Všichni svatí byli celým srdcem oddáni této krásné pobožnosti. Jisto jest, že pobožnost klanění se Pánu Ježíši v nejsv. Svátosti čili uctívání nejsv. Srdce Páně jest ze všech pobožností Bohu nejmilejší a nám lidem nejprospěšnější. Protož zasvěťme tento měsíc pobožnosti k nejsv. Srdci Páně a zanechme neúčinného obcování s lidmi a dleme raději, pokud nám bude možno, ve chrámu Páně u Pána Ježíše ve velebné Svátosti přítomného. »Okuste a vizte, jak libý jest Hospodin.« (Žalm 33.) Blah. Jindřich Suso praví, že Ježíš Kristus na oltáři ve velebné Svátosti přítomný spíše než kde jinde vyslyší modlitby věřících. Či kde pojímaly duše svaté nejkrásnější úmysly své, ne-li před nejsv. Svátostí, a božského Srdce Páně? O, jak blažená to rozkoš, s věrou a s myslí pobožnou klečeti u oltáře a mluvit důvěrně s Ježíšem Kristem, a prositi Jej, aby nám odpustil, čím jsme Ho rozhněvali, aby nám daroval lásku svou a s ní nebe!

Budiž tedy měsíc červen, měsícem pobožností k nejsv. Srdci Pána Ježíše. Konejme pobožnosti doma vzbuzováním dobrého úmyslu dle Apoštolátu modlitby; konejme pobožnosti své ve chrámu při mši sv. a též jinou dobu. Navštěvujme Pána Ježíše ve chrámě, odprošujme Jej za všechno rouhání, za všechny urážky, kteréž trpí od nevěrců a jiných hříšníků. Přistupujmež co nejčastěji ano denně ke sv. přijímání, aby duše naše odpočala a okřála na nejsv. Srdci Páně, pramenu lásky, dobroty a milosrdenství. Čest a chvála hudiž nejsv. Srdci Ježíšovu!

Heslo apoštolské: Horlivě šfítí pobožnost k božskému Srdci Páně.

Úmysl v červenci: Eucharistický sjezd v Lurdech.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

ČERVENEC 1914.

Jestli vše nevychází z Boha a k němu také nesměruje, nic není po všem. Jediná víra slíbí nás v životě i ve smrti. Ó jak hluboké a nepochopitelné jsou cesty Boží! Brentano.

Bouře.

Lodička tiše po vlnách pluje,
lehounce vánek ve plachty duje,
duše se poutníka povznáší výš,
kde Ty, Pane, dlíš!

Dobře se pluje života mořem,
duše když nelká bolestí hořem
a když se nesklání pod hříchů tíž,
a Ty, Pane, bdíš!

Však slyš! Hrom v dáli hrozivě duní,
ohlas ten slyšet ve vodní tůň,
mraky se stahují vždy blíž a blíž,
a Ty, Pane, — spíš!

Ve mracích blesky křížují rudé,
Bože můj, co jen z lodičky zbude,
skoťápkou vlnami zmitána již,
a Ty, Pane, — spíš!

Vlna již loďku přikrývá zpola,
ó kterak slabá nárazu zdolá,
noc temná sklání se níže a níž,
a Ty, Pane, — spíš!

Sem tam ní točí vichřice litá,
rozbití ji hrozí úskalí skrytá
a na vždy ponořit v tajemnou skrýš,
a Ty, Pane, — spíš!

V závrtném chvatu nad vírem krouží,
poutníků dech se úzkostí ouží,
moře svou obět snad pohltní již,
a Ty, Pane, — spíš!

K nebi se zvedá tvář jeho siná,
v zoufalé prosbě ruce své spíná:
Všemocný Bože, té bouře děs ztiš,
ó probud se již!

MARIE D.

Srdce Ježíšovo.

V tišinách lesů,
na vrcholku hor
zří velebu Tvoji
zdivený tvor.

Daleko světa,
i kde víří ples,
jsi přítomen, Bože,
včera i dnes.

Všecko kde, tvore,
tě zapřelo již,
Kristovo Srdce
nese tvou tíž.

Petr Hluchý.

Sv. Cyrill a Methoděj, apoštolové slovanští.

» Chvalme muže slavné a otce
v pokolení jejich . . . Těla
jejich v pokoji pochována
jsou, ale jméno jejich žije od
národa do národa.« (Sir. 44,
1, 14.)

Od počátku IX. století chodili do krajin našich němečtí missionáři, aby pohanským předkům našim zvěstovali Kristovo učení. Že však slovanský lid německým věrozvěstům nerozuměl a pak, že hlásání víry křesťanské sloužilo za pouhý plášť, jímž Germanie svoje čistě politické úmysly a podmanitelské snahy přikrývala, padalo símě víry Kristovy ponejvíce vedle cesty, na skálu a mezi trní, málokde zapustivši kořeny v zemi dobrou. Proziravý Rostislav, kníže moravský, včas prohlédnuv záměry germánských sousedův, učinil přítrž missii německé, vyprosil si u dvora cařihradského věrozvěsty, kteří mluvili jazykem lidu moravskému srozumitelným.

Bylo to l. P. 863, kdy Michalem, císařem řeckým vysláni, přišli na Moravu dva bratři ze Soluně, učený filosof Konstantin (Cyrill) a důmyslný Methodios, oba řeholníci zákona sv. Basíla a missionáři již osvědčení, kteří divoké Bulhary a Chazary nedlouho před tím obrátili na víru Kristovu.

Působení jejich jest nejdůležitější dobou v dějinách veškerého Slovanstva a také činnost jejich měla daleko mocnější výsledky než práce německých missionářů. Makedonským jedním nářečím — předkům našim ne srozumitelným —

kázali svatí věrozvěstové, do něho také přeložili Písmo sv. a knihy bohoslužebné, když Konstantin vynalezl pro písemnictví slovanské zvláštní písmo, nazývané obyčejně hlaholici. »Tak učitelé slovanští« — píše Fr. Palacký — »hledavše duchem právě apoštolským ne jmění a panství, ale jen spasení duší, proto zvláště zasloužili vroucí a věčné díky celého potomstva českého, že vyučovavše rozumným slovem i písmem spolu, obrátili novou víru, aspoň v domě knížecím a u předních národu hlav, hned v úplné srdečné přesvědčení. Tak rozsíváno a hlídáno byvši símě evangelia, rostlo napotom v zemi silou vlastní, která zahynouti jemu již nedala.«

Úspěch sv. bratří a zvláště to, že při bohoslužbách užívali slovanského jazyka, pobouřil velmi německé kněžstvo a apoštolé, křivě nařknuti z bludů, musili se dostaviti k zodpovídání do Říma. Papežem Hadrianem II. však nad očekávání slavně byli uvitáni, od něho dosáhli také vysvěcení svých žákův na kněžství a konečně schválení slovanské liturgie, když v ní neuznáno nic závadného. Konstantin, vstoupiv do římského kláštera, zemřel tam krátce na to jako Cyrill (869) a Methoděj vrátil se s hod-

ností arcibiskupa moravsko-pannonského a plnomocníka apoštolského do krajin slovanských.

Znova nastaly mu boje s bavorskými biskupy, byl od nich konečně i jat, souzen a uvězněn, až se mu dostalo vysvobození od papeže Jana VIII., nástupce Hadrianova. Kněz Pavel, biskup jakynský, z rozkazu Stolice apoštolské uvedl ztýraného moravského arcibiskupa do jeho diecese a ty, kdož ho věznili, stihl klatbou. Slovanští však sloužití už se sv. Methoději i z Říma zabraňovalo a teprv velikým úsilím při druhém jeho předvolání před soud papeže římského, kamž se, obžalován německým klerem z východních rozkolnických bludů, dostavití musil — docíleno aspoň, aby při bohoslužbách čtení konalo se nejprve jazykem latinským, pak slovanským. Za biskupa suffragana v Nitře dán mu Alaman Viching, úhlavní nepřítel jeho, kterému podařilo se na stranu sv. Methoději protivnou přivést i Svatopluka, krále velko-moravského. Neuznával Svatopluk arcibiskupa Methoděje, nepochopil jeho významu pro Velkou Moravu, k jejímuž vytvoření sítě křesťanství, svatým věrozvěstem a jeho bratrem zaseté, nemálo přispělo. Jen křesťanství připojilo Čechy (sv. Methoděj pokřtil knížete Bořivoje a kněžnu sv. Ludmilu) a Pannonii k velejší Svatoplukově, která byla prvním pokusem sloučiti v srdci Evropy všechny kmeny slovanské pod jediné žezlo.

A tak opuštěn, zneuznán a uštván umřel sv. Methoděj, arcibiskup moravsko-pannonský na královském Velehradě dne 6. dubna 885, oplakáván lidem, jemuž se sv. Cyrilem rezzal »víry světlo blahé.« — — —

Působení soluňských bratří v končinách naddunajských jest nejdůležitější dobou v dějinách veškerého Slovanstva, kteréž v nich spatřuje velikány, největší své dobrodince a apoštoly, o jejichž blahodárné činnosti pojednává téměř dva tisíce vědeckých prací ve všech řečech kulturních.

Kdyby nám sv. Cyrill a Methoděj nebyli přinesli viru, kterou již celý západ evropský vyznával, snad by dnes českého národa nebylo více; byl by utonul v moři německém. Píše protestant

Fr. Palacký, který povolání sv. bratří na Moravu považuje za největší čin IX. stol.: »V pokřesťanění záležela oné doby životní otázka všech národů slovanských. — Že Čechové osudu Obodritův, Laticů, Ratarův (zaniklých Slovanův polabských) a jiných pokrevenců svých unikli, za to nejvíce děkovati mají včasnému a upřímnému pokřesťanění svému —.«

Sv. Cyrillu a Methoději — podle slov encykliky papeže Lva XIII. »Grande munus« — »všecek národ slovanský děkuje nejen křesťanskou viru, nýbrž i za dobrodiní světského vzdělání.« Důmyslem sv. Cyrilla vynalezeno písmo pro slovanský jazyk, kterého předkové naši ještě neměli a vzdělaností hodné stáli za svými sousedy. Překlad Pisma sv. a knih bohoslužebných, pořízený svatými bratry, jest základem písemnictví našeho. Fr. L. Čelakovský zahajuje svoje »Čtení o počátcích dějin vzdělanosti a literatury národů slovanských« slovy: »Vstupující nyní na samu půdu písemnictví slovanského prvního našeho oddílu, důstojně otevíráme pořadí spisovatelů jmény oněch dvou učených, a co větší váhy jest, sv. mužů (Cyrilla a Methoděje) —.«

Uvedením slovanštiny do bohoslužby sv. Methodějem dostalo se jazyku tomu řídkého významění, jakým se ani jedinký národ v Evropě, ani německý, ani francouzský, ani vlašský honositi nemůže. Bohužel, že tento slibný květ požehnaného díla cyrillo-methodějského v prvním květu zahladila zášť Vichingova, úklady Svatoplukovy a nesvornost jeho synů a vpád Maďarů; pod troskami říše velko-moravské zahynula i slovanská bohoslužba v zemích českých. U pravoslavných se dosud udržela, nezůstávajíc bez viru na kulturní život. — —

Mezi slovanskými národy jsme zvláště my Čechové v Čechách, na Moravě a ve Slezsku povinni ctiti památku svatých Soluňanů, jakožto našich pravých věrozvěstů, učitelů a největších po Bohu dobrodinců. Svátek jejich, stanovený církví sv. na den 5. července, jest svátkem celého markrabství moravského, které si sv. Cyrilla a Methoda vyvolilo za patrony zemské. Památku velikých mužů nejlépe oslavíme, budeme-li jich

nejenom vzpomínati, ale i vážit si jejich odkazu. Odkazem, dědictvím cyrillo-methodějským jest sv. víra, kterou nám sv. apoštolové z dalekého Řecka přinesli a jejíž směr — podle slov Palackého — »ujavši se pevně, odolalo bouřím všech potomních věkův a i podnes ještě hojně a spasitelně ovoce milionům lidstva vydávati nepřestává«. To drahé dědictví nedáme-li si ze srdci vzít a hleděti budeme je spíše rozmnožiti a utvrditi, tak zajisté nejdůstojněji uctíme památku sv. apoštolů a ochránců naší země. A to jest povinností nejen každého vlastence,

jenž upřímně s otčinou smýšlí a úctu má k slavné její minulosti, ale také každého řádného katolického křesťana, jemuž to přikazuje církev sv. ústy velkého papeže Lva XIII. v proslulé encyklice »Grande munus«: »Přejeme si také, aby víc a více šířilo se uctívání oněch sv. mužů, kteříž slovanské národy, hlásající katolickou víru, od záhuby zachránili a nyní na nebesích jsou mocnými jejich přímlověcími.«

Víře vždy věrni budou Moravané:
Dědictví otců zachovej nám, Páne!

V. P.

Chtěla bych být . . .

Skrivánkem bych chtěla být,
zpěvem svým Tě velebit,
zaletět až k Tvému trůnu,
k chvalo zpěvu cherubínů
skrovný hlas svůj připojit.

Slavíkem bych chtěla být,
láskou srdce roztoužit,
by to moje srdce celé
touhou svatou rozechvělé
pro Tebe jen mohlo žít.

Potůčkem bych chtěla být,
v údolí se tichém krýt,
překážky vše hravě minout,
v milostí Tvých moře vplnout
a tam věčně, věčně žít.

Orlem též bych chtěla být,
v pevných skalách mít svůj byt,
mocným vzmachem křídla svého
setrást vše, co pozemského,
na Tebe pak, Bože, zříť.

MARIE D.

»Hnutí« pravoslavné církve bulharské proti unii.

(Okružní list sv. Synodu. — Jeho neuspěch.)

Proti rychle vzrůstajícímu se hnutí mezi rozkolnickými Bulhary ku katolické církvi vydala nejvyšší rozkolnická vrchnost církevní, zvaná »sv. Synod«, v čele s bulharským exarchou Josefem II., nyní v Sofii sídlícím, ku konci měsíce prosince r. 1913 okružní list, v němž úsilovně varuje bulharský národ před sjednocením s Římem a snaží se jej odstrašiti od tohoto spasitelného úmyslu. Pokládá dle svého zaslíbeného, nepravého názoru zamýšlenou unii za největší neštěstí, »morální sebevraždu« pro národ bulharský, líčíc pomluvačně »katolický Řím« jakožto nepřítel každé národnosti, tedy i bulharské, a jako největší potupu památky těch přecetných hrdinů bulharských,

kteří ve válce obětovali se za právo a svobodu: prý pod praporem pravoslavné víry. Velebí a vynáší pravoslavnou církev jako jedinou chránitelku »čistého evangelia lásky a obětavosti«. Za to tupí a odsuzuje církev katolickou a upírá jí všecken smysl a cit pro právo a svobodu národů, zvláště vzhledem k národům slovanským. Bulharský národ má prý se řídit dle hesla předků: »Ani k Římu ani k Fanaru« (řecké patriarchální církvi v Cařihradě), nýbrž státi věrně k pravoslavné církvi bulharské pod ochranou velikého Ruska. Zároveň neštít se okružník opakovati staré předsudky a pomluvy na církev naši katolickou a její nejvyšší viditelnou hlavu způsobem, jak jen zavilá závist a zášť

jest schopna právě téhož pravoslavného učení na odív stavěné lásky ku bližním.

Patrně jest, že okružní list byl vydán pod vlivem rozkolnického Ruska, které, jako učinilo bohužel asi před 50 lety, rádo by i nyní ve své zášedi proti katolické církvi překazilo odstranění rozkolu a návrat národa bulharského ku pravé jednotě víry, po níž touží tak velká část jeho slechetných synů. Než, bohudík, okružní list nedosáhl svého účelu dle přání rusofilských rozkolnických kněží a mnichů. Orgán Synodu »Cerkoven Věstnik« sám toho doznává a sobě stěžuje, kterak prý »očekával, že lid nyní po vydání okružního listu přestane se svojí propagandou pro unii s Římem, ale bohužel prý se tak nestalo.«

Hnutí k Římu trvá a pokračuje i na dále. A hnutí to jest, jak v nedávné době vypravoval jistý důstojník bulharský zdržuje se v Albansku (v Elbassanu) bývalému rozkolnickému knězi, nyní statečnému konvertitu-katoliku, O. Germanu, rozhodné a všeobecné. Tvrdí též, že jediným důvodem odpůrců sjednocení jest: Učiníme-li tento krok, pak nás Rusko opustí!

A proto brojí rusofilský »Církevní Věstnik« dále proti unii a vytýká i vládě a králi Ferdinandovi, že zde nezakročili. Toho však nynější vláda bulharská sotva bude dbáti již z politických ohledů. Časopisy »nacionalní«, ano i částečně vládní to dávají zřejmě na jevo a od-suzují jednání sv. Synodu. Lid sám nedílí smýšlení rozkolnických zaslepenců, ale věří více katolickým mis-ionářům, kteří jemu bez rozdílu náboženství dokázali právě ve válce a ještě více po ní vpravdě otcovskou, obětavou péči a lásku katolické církve v dobách krutých pohrom, vyhnanství, nouze a opuště-nosti, na čemž nemalou vinu měli právě pravoslavní Řekové a Srbové. Oproti pomluvám rozkolnického duchovenstva, vytýkajícím »kupčení s vírou«, poučují katoličtí mis-ionáři lid po pravdě toužící

o pravé podstatě unie. Tak na př. vydal jeden z nich, známý P. Ustičkov v Jamboli, spisek zpracovaný dle fran-couzského originálu a přizpůsobený pro Bulharsko, zvaný »Bulgarska-ta Crkva i Papsko-to glavenstvo.«¹⁾

V něm stručně vysvětluje a hájí unii a dovozuje její prospěch a potřebu právě pro národ bulharský, který za dřívějších dob slavných vlastních carů byl s Římem sjednocen a měl tehdy řadu biskupů, kteří jsouc věrně oddáni sv. Stoliči římské, byli zároveň nejlepšími vlastenci bulharskými. Ku konci spisku uvádí spisovatel slova samého rozkol-nického katechismu ruského — proti rozkolu: »Rozkol jest hřích proti prv-nimu Božimu přikázání, kterého se člověk dopouští, když dobrovolně se oddělil od jednoty bohoslužby a Boží církve, ka-tolické a pravověrné (orthodoxní).« I táže se na konec odpůrců unie a tím jim též dává zároveň odpověď, že toužící po unii nechybují, ale zcela správně jednají. »Kdo chce býti spasen, hledá, aby byl spasen, jest možno, aby byl ve hříchu?« (»Kojto iška da se spasi, može-li da stoji v grěch?«)

Katoličtí mis-ionáři nejlépe vědí, že dobrý a tak oklamáný bulharský lid hledá upřímně spásu duší v jednotě s katolickou církvi, a proto křivdí jemu nepřítel unie velice a hřeší, když jej od spasitelného úmyslu zdržují a jej klamou. Však pravda přece zvítězí!

¹⁾ Bulharská církev a papežské prvenství (Primát). Titul francouzského spisu jest: *Le schisme gréco-russe et la Primauté pontificale par Albert Dugout. Reims. Spisovatel zmíněné brožurky, P. Method Ustičkar, který jakožto konvertita z rozkolu umí oceniti pravdu víry katolické a blaho jednoty církevní, zajisté z přesvědčení a pravé lásky synovské ku svému bulharskému národu napsal ony řádky, neboť zkusil sám již v mládí svém, jak vypravoval na Velehradě roku 1911, neštěstí a neutěšenost víry rozkolnické a s vroucí vděčností vzpomínal té doby, kdy předně milostí Boží a pak dobrotou katolických mis-ionářů, kteří jej do katol. semináře přijali, nalezl pravdu, záchranu a pravý pokoj v katolické církvi a proto těch neocenitelných dober přeje upřímně celému svému národu.*

Před obrazem Nejsv. Srdce Páně.

Můj drahý Spasiteli,
Tvé srdce zbodené,
a koruna se z trnů
kol něho krutá pne.

Ach, přiznávám se s želem,
to trní hříchů mé,
v mém ono vzrostlší srdci
teď bodá Srdce Tvé.

A nad Srdcem Tvým, Pane,
zřím zářit svatý kříž,
na němž Jsi z lásky vroucí
mých hříchů nesl tíž.

A z nitra Srdce Tvého
tak mocný oheň plá,
jímž rozpáliti toužíš
i naše srdce mdlá.

Ó drahý, drahý Jezu!
Tvé Srdce krvácí,
že srdce moje bídne
Ti láskou nesplácí.

Ó rozpal srdce moje
tím ohněm lásky Svě,
ať v Tobě žije, zmírá,
je zcela, zcela Tvé!

MARIE D.

Rány nejsvětějšího Srdce.

Rozjímání od Megr. Dra. Rudolfa Zháněla.

(Pokračování).

4. Čtvrté slovo.

„Bylo pak okolo hodiny šesté¹⁾ a stala se tma po vší zemi až do hodiny deváté, a zatmělo se slunce“ (Luk. 23, 44. 45.). O zatmění slunce, které stalo se při smrti Spasitelově, vypravují nejen souhlasně svatí tři evandělisté (Matouš, Marek a Lukáš), nýbrž také pohanští spisovatelé, tak že mučedník a obránce víry Tertullian (Apol. 21.) mohl se na ně odvolati. Divíš, člen vysoké rady athénské, dlel tenkrát v Egyptě a dosvědčuje, že zatmění to, které bylo proti všem pravidlům astronomickým, naplnilo ho velikým obdivem, tak že zvolal: „Buď rozpadne se svět anebo umírá nyní Bůh, Stvořitel světa.“

Svatý otec Leo pak podotýká, že slunce zahalilo se v mráčky, právě tak jako srdce národa israelského bylo pohříženo ve tmy nevěry. Slunce nechtělo viděti bezpráví, které se právě dělo na zemi, proto neposlalo paprsků svých na zemi, kde křížovali světlo světa a původce života.

Temná noc, která o polednách rozestřela černá křídla svá po okrsku

zemském, jest zároveň názorným obrazem bolesti, které Srdce Ježíšovo vzalo dobrotivě na sebe, aby vysvobodilo lidstvo z noci hříchův. A s tím souhlasí i čtvrté slovo, které volal Ježíš do těchto ponurých temností, řka: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil.“ (Mat. 27, 46.)

Jak smutně zní ta slova, jež slyší nebe i země, andělé i lidé, a co znamenají?

Jsou to počáteční slova žalmu dvacátého prvního, který předobrazně popisuje hrozná muka Spasitelova; žalm tento modlil se Kristus na kříži, vyplnil ho svým utrpením, hlasitě však pronesl jen první jeho slova.

Než slova ta mají také vyznačiti nesmírné bolesti, které v poslední hodině vytrpělo Srdce Ježíšovo; aby vyprázdnilo cele kalich utrpení, neposílal je již nebeský Otec vnitřní útěchou.

Nám pak jsou slova ta — jak dí sv. Leo — poučením a nikoliv nářkem; neboť Srdce nejsvětější chtělo přetrpěti všechno toto pro nás, nám pak příklad dáti, kterak v utrpení a úzkostech máme hledat útěchu a posilu v modlitbě.

¹⁾ Staří čítali hodiny jinak než my nyní; ráno o 6. počínala u nich hodina první, tak že o polednách měli hodinu šestou, odpoledne o třetí hodině byla dle nich hodina devátá.

5. Páté slovo.

Z tělesných utrpení jest žízeň největší a nejnesnesitelnější; žízni zlomeny povahy i nejotužilejší, ba málem dovedeny až k zoufalství.

Tak zakusil Sven Hedin na svých cestách pouštěmi středoasijskými. — Nabrav do všech nádob vody vydal se na cestu; cestovali pouští, tu docházela jim voda; zbývající byla rozdělena na dávky a každý den rozdávána. V těch dnech padali soumaři a zvířata jejich jedno po druhém, po několika trapných parných dnech klesli i dva průvodčí blouzníce žízni a znavení až na smrt do horkého písku pouště. S posledním druhem ubíral se Sven Hedin dále, ale i ten klesl brzy utrmácen až k smrti polomrtev na zemi, proto plazil se sám s napětím posledních sil dále. A hle! Štěstí bylo mu příznivo; konečně našel dávno hledanou žádoucí hladinu občerstvující vody.

Tato muka drásavé žízně vytrpěl na kříži Božský Spasitel. „Vyprahla jako stěpina síla má, jazyk můj přilnul k dásním mým a v prach smrti přivedl jsi mne.“ (Žalm 21, 16.)

Snášet již celý den Spasitel muka nevýslovná, která seslabiti ho musila: na hoře olivetské smrtelnou úzkost a pot krvavý, byl po městě smýkán od Annáše ke Kaifáši, od Piláta k Herodovi, utrpěl hroznou ztrátu krve při bičování a trním korunování, pak s napětím posledních sil vlekl těžký kříž na horu Kalvarii, kde z otevřených ran na nohou a rukou řinula se mu teplá krev. Kromě toho stálo slunce na obloze, byly právě hodiny poslední, pročť Ježíš bolestí přemožen volá: „Žízním.“

Muka tato vzalo Božské Srdce proto na sebe, aby zadost učinilo za všechny hříchy naše, které pácháme zneužívající jazyka a úst.

Ale zároveň naznačuje slovy „Žízním“ neskonalou touhu Srdce svého, aby oslaven byl Otec a dokonáno spasení světa.

Dí žalmista: „Jako jelen dychtí po studnici vod, tak dychtí duše má po Tobě, Bože. Žízni duše má po Bohu

živém, kdy přijdu a ukáži se před tvář Boží.“ (Žalm 41, 2. 3.)

Raněný, krvácející jelen spěchá k čerstvému a občerstvujícímu prameni; Srdce Kristovo touží ve smrtelném zápasu po Bohu, prameni věčného světla, od něhož v době zatmění zdálo se býti opuštěno.

Žízni Srdce Ježíšovo po spáse člověčenstva, kteréž přichází hříchy na místa tečvodá a pustá a hyne v bludech a nepravostech na těle i na duši.

Ó Ty Srdce rejsvětější, nikdy nezapomeneme na žalostný výkřik Tvůj v hodině smrti, nikdy nezapomeneme, kterak v žízni Tvé napájeli Tebe žlučí a octem. Ostříhati budeme úst a jazyka svého, abychom neposkvrmili je hříchem a nestřídmostí v jídle a pití.

6. Šesté slovo.

„Vstupujeme do Jerusalema a dokoná se všechno, co psáno jest skrze proroky o Synu člověka; nebo bude vydán pohanům, bude posmíván a bičován a uplván; a když jej ubíjejí, zabijí jej“ (Luk. 18, 31. 32), tak pravil Božský Spasitel ke svým apoštolům, když na poslední slavnost velikonoční ubíral se do Jerusalema.

Stalo se v těchto dnech, co Pán předpověděl, co Bůh řekl v ráji, přislíbil patriarchům, skrze proroky po věky hlásal, co rozličnými způsoby, věcmi a osobami vyobrazil. Syn Boží dokonál úlohu svou, pro kterou s nebe sestoupil, člověkem se stal a žil třicet tři léta, „velekněz nového zákona vešel skrze vlastní krev do svatyně a nalezl vykoupění věčné.“ (Žid. 9, 12.)

Proto volá Ježíš, povýšiv svého hlasu, aby to slyšeli všichni vykoupění tvorové: „Dokonáno jest.“ (Jan 19, 30.)

Velebné slavné slovo to zní až vzhůru k nebes výšinám a dolů do bezradostných síní předpekli, zní po celé zemi od východu slunce až na západ, zní všemi věky a pokoleními od počátku až do skonání.

„Otče, oslavil jsem Tebe na zemi, dokonál jsem dílo, které jsi mi uložil“ (Jan 17, 44), tak zní z umírajícího Srdce Ježíšova.

Kéž bychom i my podobně jedenkrát v hodině smrti říci mohli:

Svatý Cyrill a Methoděj, apoštolové slovanští.

„Dokonáno jest; oslavoval jsem Tebe, ó Srdce Nejsvětější, konal jsem dílo, které jsi mi uložilo.“

Konejme všechno ke cti a chvále Boží, nejeďme dle svých choutek

modlitby, pak na konci života budeme moci svědectví si dáti: „Dokonáno jest!. Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokonál, víru jsem zachoval. Proto složen jest mi koruna spravedlnosti,

Návštěva Panny Marie.

a libovůle, nýbrž jen vůle Boží budiž vodítkem našich konů. Vzbuzujme každý den z rána dobrý úmysl, vysílejme často za dne k Srdci Ježíšovu střelné

kterouž mi dá v onen den Pán, spravedlivý soudce; a retoliko mně, ale i všem, kteříž milují přísti jeho.“ (2. k Tim. 4, 7. 8.)

7. Sedmé slovo.

Srdcervoucí a zoufalivé jsou obrazy a sochy umělcův pohanských, na nichž znázorňují smrt. V rysech tváře umírajících zračí se tak děsná bolest, že by až srdce divákovo zkřehlo v led.

Příčinou toho jest smutné pozírání pohanů na život posmrtný; podsvětí, do něhož duše vstupují po smrti a kde stíny nebožtíků s pláčem bloudí po ponurých březích temné řeky podsvětné, bylo dle názoru jejich místem smutku a útrap. Proto praví jejich básníci, že raději byli by otroky, žili v nemoci, bídě a soužení na zemi, než by sestoupili do nehostinné temnoty podsvětné. Smrt byla pohanům nejkrutějším a nejhorším nepřitelem.

Zcela jinak jest nám křesťanům od té doby, kdy Pán umíraje na kříži volal: „Otče, v ruce Tvé poručím ducha svého.“ (Luk. 23, 46.) Od doby té pozbyla pro nás smrt svou hrůzu!

Smrt jest zbožnému křesťanu nejlepší přítelkyní, převádějíc ho z tohoto údolí slzavého do radostí věčných, nebeských.

Neboť Ježíš „smazav zápis úsudku, kterýž byl nám odporný, i vzav jej z prostřed, přibyl jej na kříži.“ (Koloss. 2, 14.)

Žijme proto tak, abychom se nemusili báti smrti, budme hodnými dítkami nebeského otce, které těší se a touží, aby shledati se mohli s ním.

Pak také budeme moci na smrtelné posteli zvolati: „Otče, v ruce Tvé poručím ducha svého.“

Doslov.

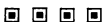
Sedm slov areb vět promluvil Ježíš na kříži; jsou to slova umírajícího Přítele našeho nejlepšího, slova plynoucí ze Srdce z lásky k nám se obětujícího. Uvažujme o nich proto častěji, jsou studnicí nevyčerpatelnou věčných pravd.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo, ty jediná naděje a spásu naše. Dokonalo jsi a jak žalostně. Neumřel Ježíš na lůžku, ale na tvrdém dřevě kříže pod širým nebem. Neměl ani kam by hlavy vložil. Kolem něho stáli jeho úhlavní nepřátelé, rouhajíce se jemu. Ani matka, ani učedník věrný nemohli posloužiti jemu, jen lotři a kataré stáli kolem něho v poslední hodině. Žluč a ocet byly Ti občerstvením.

Ó Srdce nejdobrotivější, tolik stálo tě vykoupení a spasení naše! V takových mukách musilo jsi umřít, aby dostalo se nám života věčného.

V nejhlubší pokoře padáme na tváře své, nejvroucnější díky vzdávající Tobě za umučení a smrt Tvou, bez nichž musili bychom zhynouti.

Ó Srdce nejsvětější, přijmy sliby naše, že dle učení a příkladu Tvého žítí budeme zde na zemi, abychom nepozbyli života věčného na nebesích.

Tam k té jasné nebes výši . . .

Tam k té jasné nebes výši
upírám své zraky,
když mou duši unavenou
táhnou černé mraky.

Tam k té jasné nebes výši
vysílám své hoře,
neboť láska Matky Boží
útěchy dá spore.

Tam k té jasné nebes výši
letí srdce celé,
k Matce Boží pomodlím se
její „Zdrávas“ vřele.

Tam k té jasné nebes výši
bledím v každé chvíli,
neboť srdci mému podá
Matka nové síly.

A. M. Kadlěková.

Usazování katolických uprchlíků bulharských v Novém Bulharsku.

(Další nový rozkvět unie. — Potřeba hojné podpory.)

Dle zprávy dp. Pavla Christova se katolíci uprchlíci bulharští již nadobro v Bulharsku usazují zakládajíce nové osady ponejvíce na jihu Nov. Bulharska v okolí slunného Dedeagače. Roztroušeni byli posud nejvíce v těchto místech: Plovdivě, Staré Zagore, Chumenu, Varně, Jamboli, Slivnu, Kezil-Agači a Gadžilovu. Na prosbu J. M. biskupa Petkova, který s P. Christovem u bulharské vlády vyjednával ve prospěch usídlení katolíků, dostalo se jim ochotné podpory. Všude jim byly propůjčeny železniční vagony k přestěhování. Vláda dodala jim též potraviny pro první dny a přislíbila nově přistěhováým osadníkům, že je bude moukou zásobovati. Za odcházejícími katolíky stěhují se také mnozí pravoslavní, zvláště všechny rozkolnické osady v okolí známého nám Ak-Bunarů (z tureckého území) a chtějí se státí katolíky. Podobně i pozůstalí rozkolníci (na př. v Gadžilově) po vystěhování se katolíků na jih chtějí přidati se k unii a to najednou na př. v jediném Gadžilově 90 rodin. Jisté dvě bulharské rozkolnické osady, jejichž pop při vpádu Turků byl zmizel a se více nevrátil, žádají též o přijetí do katolické církve.

Katolické missie tedy opět se obnovují, hnutí ke katolické církvi se přes všecken odpor rusofilské strany duchovenstva (sv. synodů) se dále udržuje a rozmáhá. Jen třeba nyní hojné a rychlé podpory ku stavbě příbytků a zvláště katolických kostelů a škol, třeba hlavně nových katolických kněží.

A že z rozkolu nově obrácení to myslí upřímně a hledají v unii upravené spásu duše a touží po útěše náboženské, patrně na př. z tohoto příkladu, jež vypravuje P. Christov: Před krátkou dobou měli jsme více obrácení. Tu pravila mi nedávno jistá žena stavší se katolíčkou, které jsem za ztrátu jejího jediného syna ve válce odporoučel útěchu

v častém sv. přijímání: »Náš dřívější pop podával mi také sice sv. přijímání, ale já nevím, proč jejich (rozkolných) sv. přijímání jest tak chladné a že jsem necítila při něm žádné útěchy. A pak oni podávali sv. přijímání bez sv. zpovědi, a já jsem dobře cítila, že třeba se zpovídati.«

To jest krásný příklad zcela přirozeně katolického citění upřímných duší.

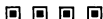
»Pošlete nám,« dodává P. Christov ve svém dopise ku svému spolubratru, »všechny mladé Bulhary, kteří v našich ústavech studují, aby se do svého úřadu vžili; neboť schází nám, milý otče, apoštolů.«

Pokládejme slova ta též jako prosbu na nás, a pomáhejme k tomu, aby mohlo býti bulharskému lidu posláno hojně apoštolských kněží, které čeká nyní tím hojnější práce na nově připravované vinici. Podporujme katolické missie bulharské hmotně i modlitbou. Podporujme zvláště tamější semináře pro vzdělání domorodých kněží na př. tak zvaným »Chlebem sv. Methoda«, almužnou na obstarávání potřebné výživy aspoň na jeden den (po 20 K). Pamatujme na Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Pak se modlívejme za zdar unie, zvláště modleme se k nejsvětějšímu Srdci božského Velekněze, aby dalo Bulharům mnoho apoštolských, svatých katolických Církvi a sv. Otcí věrně oddaných kněží a nyníjsí tak obětavé missionáře sililo a jim žehnalo v jejich tak velikém díle pro zájmy téhož božského Srdce.

Srdce Ježíšovo, dej nám kněze podle Srdce svého!

Eucharistické Srdce Ježíšovo, vzore srdce kněžského, smiluj se nad námi! (Odp. 300 dní.)

Takto takměř »vracejme« Bulharům sv. Cyrilla a Methoda, kteří k nám z jejich kraje kdysi přišli a apoštolsky se obětovali pro naše předky.

Svět — slzavé údolí.

Je v světě bolů tolik,
co v zemi naší hor,
a není prost jich věru
ni ješen lidský tvor.

Jak mnoho, mnoho lidí,
jimž v slzách tone zrak,
a v čele věčný stánek
si rozbil smutku mrak.

Snad nikoho zde není,
jenž radost jen by znal,
a v žití byt i krátkém
ni žalu nepoznal.

Však nelkej, komu v úděl
zde jenom sama strast,
vždyť odměnou ti kyne
pak věčná, rajská slast.

MARIE D.

Vesnička naše.

Vesničko naše maličká,
jak tebe mám, ach, ráda,
pohlédnu na tvé chaloupky,
se v duši zkazka vkrádá.

Zde mládí své jsem prožila
v náručí drahé matky,
zde ústa moje líbával
ten pohled její sladký.

Zde sladko bylo duši mé,
neb láska mne tu hřála
a odevšad se na mne tu
tak mile usmívala.

Zde šťastno žilo srdce mé
a klidna byla duše,
a proto k tobě, vesničko,
tak ráda opět kluše.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

Dědictví otců zachovej nám, Pane!

Píše *Igndt Zhádněl.*

Vážné jsou myšlenky, které prochvívají srdce naše o svátku našich svatých patronů Cyrilla a Methoděje. Přinesli nám poklad nejdražší, za nějž jim máme vděční býti, vyučili naše předky víře, kterou hlásal Ježíš Kristus, náš Pán a Spasitel. Uchovali jsme si všichni tento drahocenný poklad a odkaz našich otců neporušený? Věříme pevně, co nám předpisuje naše svatá víra? Žijeme také životem, odpovídajícím této po otcích našich zděděné víře? Neposloucháme rádi a ochotně, když nepřátelé Kristovi tupí Jej a vše, co zařídil a poručil?

Nedávno vyšlo v německém jazyku jubilejní vydání spisu, nám katolíkům krajně nepřátelského. Spis ten napsal Nietzsche, muž, který, jak síly jeho stačily, bojoval proti vši víře. Ale vzdor tomu vyšel tento spis, nadepsaný »Tak mluvil Zarathustra« dosud ve 100.000 výtiscích. Uchoval se nám dopis, který psal Nietzsche dne 11 listopadu 1888 do Dánska svému příteli Jiřímu Brandesovi, kdež píše ve své hrozná nenávisti, že »dle jeho přesvědčení, na něj přísahati

může, ve dvou letech bude se všecken svět prochvívati«, to jest, že nastane poslední hodinka všemu božskému zjevení; ve své pyše domníval se Nietzsche, že mnoho přispěl k tomuto vítězství nevěry nad pravou vírou. Ale mylil se; uplynulo od té doby, kdy pronesl tento výrok, nikoliv dvě, ale přes dvacet let a víra Ježíše Krista nezhynula, nýbrž kvete, roste a mohutní.

Něco podobného pronesl také vůdce sociálních demokratů Bebel roku 1891, když slavili jeho stoupenci sjezd v Erfurtě. Předpovídal veliký, dosud nevidaný »Kladderadatsch« to jest obrovský, násilný převrat, v němž zmizí víra v Boha.

Bohu díky, nevyplnilo se ani toto ani ono předpovědění, které pronesli nepřátelé víry Kristovy Nietzsche a Bebel. Víra, kterou do našich vlastí přinesli naši svatí věrověstové Cyrill a Method, uchovala se, my ji ctíme, milujeme, vážíme se jí.

Ale jsou bohužel někteří lidé mezi námi, kteří nedbají předpisů naší víry cyrillo-methodějské a s nadšením poslouchají, co nepřátelé hlásají. Čtou víře

naší nepřátelské noviny, spisy, knihy, jsou členy spolků nám nepřátelských, jdou do schůzí, které pořádají naši nepřátelé a tam mlčí i když se hanobí vše, co nám má být svato a nedotknutelné. Tito soukmenovci nejsou ctiteli našich apoštolů Cyrilla a Methoděje, nezachovávají dědictví, které nám přinesli tito věrověstové. Varujme se takových lidí, vyhýbejme jim, straňme se jich, odejdeme z jejich společnosti. Vzpomeňme si na slova našeho božského Mistra: »Kdo není se mnou, proti mně jest.« (Mat. 12, 30.) Nebudme liknaví, lhotejní, neteční k naší svaté víře, ale milujme ji ze všech sil své duše a přičiňujme se, aby ji také jiní milovali, ctili a žili podle předpisů, které nám dává.

2. Naši svatí věrověstové Cyrill a Methoděj putovali rádi a ochotně do Říma k papeži, když je k sobě pozval. Byly tehdy cesty nebezpečny; v oněch dobách bylo cestování do dalekých krajín obtížné, ale Cyrill a Methoděj nebdali ničeho, uposlechli hlavy církve a šli do Říma. Za našich dnů ozývá se jiný hlas, bohužel i mezi našimi soukmenovci. Nevolá se »K Římu«, »Vzhůru do Říma«, ale slyšíme nejsilnějším a nejmohutnějším hlasem volati: »Pryč od Říma!« A volání toto přineslo ovoce.

V jediných Čechách uposlechlo vyzvání »Pryč od Říma« v posledních šestnácti letech, totiž od roku 1898 do 1913 52.230 synů a dcer naší svaté církve a stali se odpadlíky. Ó, těch nešťastníků! Ó, těch nešťastných, nesmrtelných duší, za něž umřel Ježíš Kristus! Nedej se nikdo z nás omámiti podobnými hesly, starejme se, aby taková pobloudilci, se kterými bychom se snad setkali, byli poučení, aby jim byl návrat do ovčince Kristova usnadněn a umožněn. Jsme sice obklopeni urputnými nepřáteli ze všech stran, ale nezoufejme, vytrvejme statečně v boji. Kdosi sdělil dle zpráv docela spolehlivých, že bylo loni, roku 1913 po všem světě přes dva miliony zednářů. V Evropě bylo 6100 loží se 384.000 členy. A tito naši nepřátelé jsou vždy svorní, jedná-li se o boj proti naší svaté víře, kdežto my, katolíci býváme rozštěpení na mnoho stran, které bohužel místo, aby se navzájem podporovaly, bojují proti sobě.

Kdy se nám otevrou oči? Kdesi jest u nás v katolické obci spolek, jehož členové jsou vesměs katolíci. Spolek nosí stejnokroj. Stalo se, že umřel člen tohoto spolku. Mrtvolu donesli bratři spolkoví až do vchodu do kostela, tam ji postavili; do kostela ji nenesli, aby prý neposkvrnili svého stejnokroje. A nikdo se nepozastavoval nad touto tolik drzou urážkou naší víry, nikdo nevystoupil ze spolku, ano rodiče dále dovolovali svým dětem choditi do cvičení, zúčastňovati se schůzí spolkových a zůstatí členy. Kdy se nám otevrou oči? Kdy se zmužíme, kdy nastane doba, že beze strachu vyznávati budeme veřejně svou víru?

3. Slavme svátek našich svatých zemských patronů jako zasvěcený svátek, choďme tohoto dne na celou mši svatou, budme přítomni kázání, nezapomeňme jiti také odpoledne na svaté požehnání; sdružujme se dle rozkazu církve vši těžké, služební práce. Kdo světi neděle a svátky náležitě, nikdy z toho neschudl.

Slavný spisovatel, kardinál-arcibiskup ve francouzském městě Remesí, Gonsset, těžce nesl, že hrubě se porušuje v jeho sídle svěcení neděl a svátků. Zavolal si nejváženějšího a největšího obchodníka z celého města a žádal ho, aby v zájmu celku pro dobrý příklad, neotvíral v neděle a svátky svého obchodu. Nemožno, odvětil kupec, utrpěl bych tím veliké ztráty. Zkusíme to, odpověděl kardinál na tuto námitku. Jestli při celoroční uzavírce účtů uvidíte, že jste oproti dřívějším rokům ztratil něco na výtěžku, jsem ochoten nahraditi vám ztrátu. Jestli vyzískáte, slibte, že mně darujete přebytek vašeho obyčejného celoročního zisku. Pod těmito podmínkami byl velkoobchodník ochoten učiniti po přání kardinálově a nikdy více již neobchodoval v neděli. Na konci roku hlásil se obchodník u kardinála. Pravil: Eminence, chtěje dodržeti dané slovo, přináším zde pět tisíc franků, o něž jsem více vydělal, ač jsem neobchodoval v neděle a ve svátky. Ano, jest statisticky dokázáno, že svěcení neděl a národní blahobyt velmi úzce spolu souvisejí.

Není na celém světě bohatších národů, jako Židé a Angličané. Kdo cestoval Anglii, poví nám, že jsou tam

zavřeny po celou neděli, od rána až do večera, všechny obchody. A přece jest také známo, že jsou Angličané národem hospodářsky velmi vyspělým a bohatým. Kdo neznal by židů? Jsou velkou většinou ne-li zrovna boháči, tož jistě zámožní. A též známo, že židé svědomitě svítí svůj týdenní sváteční den, totiž sobotu. Kdo navštívil zemi švýcarskou, pozoroval, že jsou tam velmi čistě upraveny všechny příbytky lidské, veřejné budovy i silnice. Všude lze pozorovati jakýsi blahobyt. A svítí tam svědomitě neděle.

Již ve starém Zákoně poručil Hospodin lidu israelskému: »Světě soboty a já vám dám déšť v pravý čas, símě vzejde hojně na polích vašich a stromy budou plné ovoce, nebudete-li držeti soboty, navštívím vás horkem a suchem, marně budete sítí a neplodná bude vaše práce.« Slova tato platí také o dni svátečním, jakým jest u nás na Moravě svátek našich patronů Cyrilla a Methoděje.

4. Svátý Method byl dovedným malířem. Namaloval obraz posledního soudu a přijda k národu bulharskému, aby mu hlásal víru Kristovu, ukázal obraz králi Borisovi. Král velice se zděsil. Když vyložil Methoděj význam obrazu, dotkla se milost Boží krále. Chtěje ujiti hrozným trestům zavřenců, požádal ihned Methoděje, aby jej vyučil víře křesťanské, což se stalo. Mnozí z velmožů následovali příkladu krále.

Před ničím netřesou se více nevěrci a lidé oddaní náboženské lhostejnosti, jako před smrtí a před tím, co po smrti následuje, totiž před soudem a věčností. Jest jim neznáma víra s blaživým a útěchplným učením o životě po smrti. Aby se takoví duševní nevědomci smrti nebáli, podává jakýsi nevěrec následující návrhy: na školních dvorech mají býti pořádány průvody s rakví, naplněnou pamlsky, které se pak vysypou mládeži, aby se naučila smáti se smrti. Nemocnice mají se stát zábavnými místnostmi, jako nějaké divadlo; lidé mají tam choditi ze zábavy. Pohřeby budtež šibřinkovými průvody, které uspořádají lidé, milovní žertů a šprymů. Na hřbitovech budtež zřízeny houpačky, restaurace, pořádajte v nich noční plesy, koncerty, hudební produkce a podobné veselosti.

Vše proto, aby se naučil člověk smáti vši bolesti, všemu bolu, aby se přestál báti smrti. A nezdá se, že rozšiřují se tyto a podobné věci i u nás? Či neslyšeli jsme, kterak v některých nemocnicích lékař jest celý bez sebe, když některá svědomitější ošetřovatelka upozorní nemocného, aby se dal zaopatřiti? Lékař si stěžuje, že jest nemocný obtěžován a rušen ve svém klidu, jehož prý potřebuje k uzdravení a zakazuje, že k žádnému nemocnému nesmí býti zavolán kněz.

Kristus nás napomínal: »Buďte proto připraveni, neboť ve kterou hodinu přijde Syn člověka, nevíte.« (Mat. 24, 44.) Nebožtik, světoznámý farář a léčitel vodou Šebestián Kneipp říkával: »My lidé na zemi, jsme jako voják na dovolené. Není ani okamžik jist, zda jej opět nepovolají do zbraně a ku pluku.« Jde-li někdo v noci a drží v ruce rozžatou pochoděň, musí dávatí na ni bedlivý pozor, aby mu nezhasnula, někdy postačí i malinké zavanutí větěrku a pochoděň zhasne. Pochodni podobá se náš život, mnohdy stačí malinké, nepatrné nastuzení, jehož si člověk ani nepovšiml, přijde zápal plic a následuje smrt. Proto pravi krásně svátý Cyprián: »Smrt jest velký pán, sama nečeká na nikoho, ale chce, aby všichni čekali na ni.« Máme proto pohlížeti na smrt jako na bránu, která nám otevře věčnou blaženost; pro spravedlivého není žádného umírání, ale jen přechod do věčného života. Proto se také svatí těšili na smrt, chtěli býti, jako svátý Pavel, rozdělení a býti s Kristem. (K. Filip. 1, 23.) Jak statečně počínali si mnozí lidé, pevní u víře, když měla se přiblížiti jejich poslední hodinka!

Dne 12. ledna 1882 zemřel v Inomostí universitní professor, učenec a dějepisec Karel Brentano. Když citil, že se blíží jeho poslední hodinka, požádal, aby mu zavolali kněze. Vyzpovídal se a z jeho rukou přijal zbožně svátosti umírajících. Stálo u jeho lože několik přátel. Umírající mluvil o všem, co hledáme v životě a čeho sobě vážíme, o vědě, o bohatství, cti, kráse. Pravit: Jestli vše nevychází z Boha a k němu také nesměřuje, nic není po všem. Jediná víra silí nás v životě i ve smrti. Vy-

slovně podotkl: Já jako dějepisec měl jsem příležitost pozorovati prst Boží, kterak často zasáhl Bůh v děje lidí a národů; několikráte opakoval slova: Ó jak hluboké a nepochopitelné jsou cesty a úradky Boží! Krásná byla smrt tohoto katolického učence a hrdiny! Nebál se smrti. Žil jako pravý křesťan a proto také umřel jako přítel Kristův.

5. Vzpomeňme si ještě na něco, co vlastně mělo by býti nejdůležitějším, totiž na poslední okamžik, kdy Bůh nás k sobě povolá. Cyrill ukončil svou pozemskou pouť v cizině, v dalekém Římě; Methoděj odpočívá mezi námi, ač dosud neznáme jeho hrobu a nevíme, kde bychom mohli pokleknouti u jeho svatých ostatků?

Zbožný spisovatel Houdry praví: »Jest převeliká pošetilost nemyslíti na smrt; jest obrovská opovážlivost chtíti dobře umřítí a nijak se na to nepřipravovati.« Kdyby někdo vše popíral, neupřel, že jednou přijde čas, kdy umřeme. Moudrý Sirach napomíná: »Pamatuj, že smrt nezmešká a že smlouva s hrobem ukázána jest tobě: Nebo smlouva tohoto světa jest, že každý smrti zmešká.« (14, 12.) Mnoho věcí, s nimiž se shledáváme v každodenním životě, jsou nejisté, jako na příklad, zdraví; dnes jsme zdraví, ale kdo nás ujistí, že zdraví naše bude stále, že nikdy onemocníme? Jak nejjistě jsou pocty, jež nám lidé vzdávají; nyní si nás váží, ale může se příliš snadno státi, že se obrátí láska lidu v největší nenávisť, ano v přímo ďábelskou zášť. Jak nejistý jest majetek, ať jsou to peníze, ať pole, lesy, domy anebo něco jiného? Lehce lze všeho tohoto a podobných věcí pozbyti. Přijde neobvyčejný příval, zničí pole, luka, lesy, domy; co dlouhou, neúpornou práci bylo za více let nastřádáno, jest pak v několika málo okamžicích zničeno. Jak často se stává, že co nahromadil otec stírádal, brzy po jeho smrti utratil v rozmařilém životě syn a dcera.

Jenom lehkomyšlní lidé žijí nepřemýšleje, co je čeká, zapomínají, že přijde smrt, po smrti soud a po soudu nejvýše spravedlivý rozsudek, znějící buďto na věčnou spásu anebo na věčný trest. Nezapomeňme nikdy na napomenutí svatého Pavla: »Uloženo jest lidem

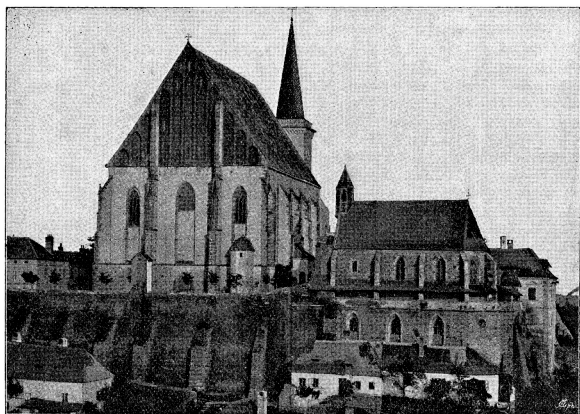
jednou zemřítí a potom soud.« (K Žid. 9, 27.) Neklame se nikdo: »Kristus připodobňoval člověka k polní travě, k polnímu kvítí, které z rána kvete a večer usychá, za dne jest na ně rozkošný pohled, ale večer se poseče a dá do kamen jako topivo. (Mat. 6, 30. Luk. 12, 28.)

Zde na světě není na nic úplného spolehu. Ježíš vypravuje o hospodáři, který šel se podívatí na svou úrodu a shledal, že jest výborná, že neměl podobné již po několik let. Tu přemýšlel, jak by se pojistil, aby vše dostal šťastně domů, aby nic nepřišlo ve zmar? Řekl k sobě: Rozšířím své stodoly, vystavím je jednou tak velké, jak jsou nyní, bude pak dosti místa v nich a budu mítí všechno obilí pod střechou. A tento sobec ještě dále si povídal: Když budu mítí letos tolik výnosnou úrodu, pak bude mně možno užívati radostí světa tohoto, budu se dobře mítí, budu jisti, píti a žíti ve spokojenosti mnoho let. Ale Bůh řekl jemu: »Blázne, ještě této noci požádají duše tvé od tebe, to pak, cos připravil, či bude?« (Luk. 12, 16, 20.)

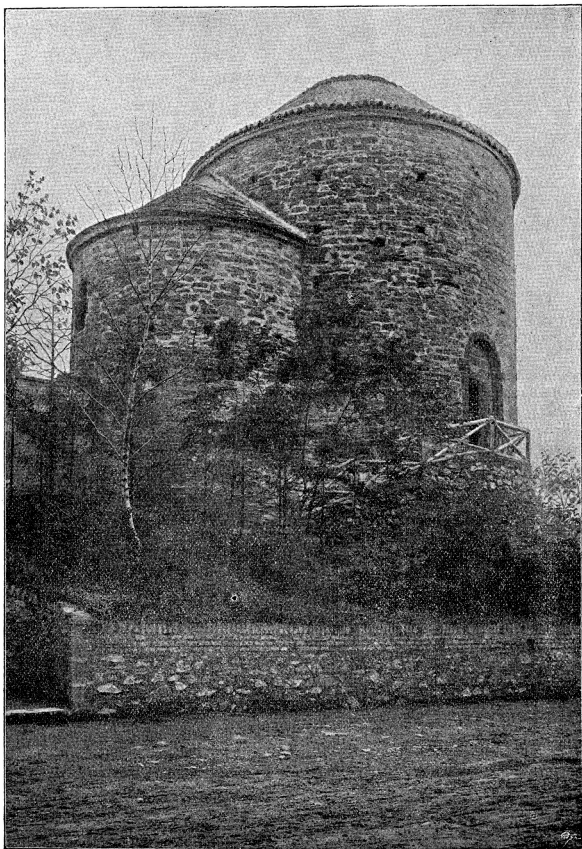
6. Jsme zde na světě poutníci, nemáme zde stálé otčiny, ale naši pravou vlastí jest nebe. Kéž se nám všem dostane v úděl! V Praze mají ve kterémsi ústavě starce, který byl již představen různým vysoce postaveným osobám, které ústav navštívili. Čítá nyní 91 let, býval po celý život horlivým poutníkem a cestoval všude pěšky. Navštívil svatou zemi 16krát, 12krát byl v Lurdech, 3krát v Římě, 4krát v Čenstochově, 14krát ve Filipisdorfe, 37krát v Maria Celli a několikráte na Svatém Hostýně. Nikdo z nás nenavštívil tolik posvátných míst, jako tento stařeček; snad nebylo nám ani možno navštívití naše blízká poutní místa, ale hlavní věcí jest, abychom po příkladě našich svatých patronů Cyrilla a Methoděje přičinili se ze všech sil, uchovati svou duši čistou, neporušenou, aby se Bohu líbila. Dej Bůh, když přijde naše poslední hodinka, abychom mohli zvolati: Dokonáno jest, žil jsem život čistý, bojoval jsem boj dobrý, doufám, že na přímluvu svatých patronů našich Cyrilla a Methoděje uvede mne můj anděl strážný ve slávu věčnou. Amen.

ZNOJMO roku 1523.

ZNOJMO : Kostel sv. Mikuláše a kostelík, nyní protestantský.

ZNOJMO: Kaple ve hradě.

Dobrý pastýř.

Ježíši, pastýři dobrý,
ovcí Svých uslyš hlas;
když bloudíš, vzdálený světla,
přivíh je k Sobě zas!

Když dravý nepřítel blízko,
vztáhni Svou mocnou dlaň;
a v úskoku zlého ducha
naším se rádcem staň!

Vediž Své stádo věrné,
jak vždy jsi vedl je,
kde Sám se stravou dáváš,
náš Králi pokoje!

Petr Hluchý.

»Chléb sv. Methoda« čili: »Každodenní chléb pro katolické missie na jihu.«

V Kara-Agači u Drinopole (Odřina) založili missionáři (OO. Assumpti-onisté) před lety seminář, ve kterém chudobné a hodné bulharské hochy připravují k missijnímu povolání mezi Bulhary. Hoši ničeho neplatí na výživu a vychování. Vše se jim zde poskytuje a obstarává zdarma. Na podporu těchto budoucích kněží zařídila vynalezavá láska křesťanská tak zvané „Dílo každodenního chleba“ čili »Chléb sv. Methoda«.

Dobrodinec sobě vyvolí jeden den v roce a pro ten den obstará potřebnou výživu všech chovanců; na ten úmysl obětuje nejméně 20 K. Téhož dne v kapli seminární obětuje se mše sv. na úmysl tohoto dobrodince a jeden chovane c na týž úmysl jde ku sv. přijímání. V jidelně se před jídlem oznámí jméno dobrodince a všichni chovanci modlí se zaň slovy: »Račiz, Hospodine, životem věčným odplatiti všem, kteříž nám dobře činí pro jméno tvé. Amen.«

Na obnos 20 K pro »Chléb sv. Methoda« může se složit i více osob najednou. Též lze učiniti nadaci, která vynáší potřebný obnos aspoň pro jeden den. Příspěvky na »Chléb sv. Methoda« se mohou zasílati buď zpráva nebo na adresu časopisu »Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda« v Kroměříži.

Na »Dílo každodenního chleba« pro katolické missie bulharské od dávných dob obětují hojně dobrodinci i z cizích národů, obzvláště též od Němců. V něm.

časopise »Missionen der Augustiner« (Dinnsheim) jsou stále uveřejňovány výkazy o tom, mnohdy i s vroucími příписy. Tak na př. v č. 4. 1914 téhož časopisu čteme:

Důst. p. farář M. v Einu zasílá následující list:

Ein, v den prvního Zjevení Neposkvrněné Panny v Lúrddech. »Můj chlebový týden,« — týž důst. p. totiž již dříve učinil nadaci na zaopatření výživy na 7 dní — »musí přece mít i svou oktavu. Proto a též za příčinou těch pohrom, které stihly východní katol. missie následkem žalostné války balkánské, daruji Vám ještě obnos na nadaci pro můj osmý chlebový den a to na věčné časy pro den 11. února.« A na to připojuje modlitbu: »Nejlaskavější Ježíši! Žehnej také tento malý dar, jaký jsi kdysi ve Svaté Zemi požehnal několika chlebům a rybičkám Tvých učeníků! Ty máš ještě dnes touze moc a touže lásku jako tehdy; ano, zdá se, že Tvoje láska jest dnes tisíckrát větší než tehdy!

Srdce Ježíšovo! Božské Srdce! Vyplň Ty přání svého náměstka, našeho sv. Otce Pia X., aby všichni kněží sv. katolické Církve věřící důkladně poučovali o podstatě katolické Církve, jakožto dokonalé, od našeho Pána Ježíše Krista založené společnosti, o její nadpřirozené důstojnosti, její naprosté nutnosti a jejích právech.« (Die časop. »Canisiusstimmen« č. 2, 1914. Str. 48.)

Ó svatá Církvi katolická! Panenská Matko millionů dítek! Života nejpelnější, nesmrtelná Matko! Nesmrtelný, věčný život dáváš Svým dítkám; živiš je božským pokrmem, uzdravuješ jejich rány nebeským lékem, dáváš jim nebeskou vědu a nebeské síly. Ty Matko vpravdě předivná, rodiš dítky Boží! Jakmile Tebe lidé poznají, budou Tě milovati jako matka své dítky a ještě více, a budou milovati sv. Otce v Římě, a nejsvětějšího Otce, jenž jest na nebesích. G. M., farář.

Při jiné zásilce zní přepis:

»400 marek věnuji ku nadaci na jeden den pro den 11. listopadu, předně za mé zemřelé rodiče a po mé smrti za mne samého na 30 let.« M. B., farář.

Jako podporu katol. missionářům mezi Bulhary lze poslati též mešní intence (»na mše svaté«); výkaz o zásilkách těch uveřejňuje se též v udaném listě. Almužna, které se dostává bulharským katol. missionářům tímto způsobem, jest jejich jediný »plat«.

Uslyš!

V zázracích světců, Bože,
zříme Tvé slávy den,
ve skutečích lásky jejich
jsi, Věčný, objeven.

Padáme na tvář svoji,
líbáme svatý bok,
vpravdě jsou rány Tvoje
milostí hojný tok.

Dej, mocný Synu Boží,
dej vytrvati nám,
vlej vroucí zbožnost našim,
byť prostým modlitbám!

Petr Hluchý.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

(Dokončení.)

Téhož času zemřela v jiném domě stará žena, která se též čarodějstvím zabývala, ačkoli byla pokřtěna. Také ona odešla bez kněze a bez pokání na věčnost. Několik vnuček obou nešťastníků je v našem domě. Když přišli příbuzní, aby vzali s sebou děti na pohřeb, domlouvala jim sestra představená, jak se mohou opovážiti, něco takového žádati a oslavovati nebožtíka, který zemřel smrtí nekajicnou. Domluva představené způsobila mezi lidem velký povyk a nahnala mnohým strachu, a to tím více, ježto několik dní potom při jiném pohřbu všem příbuzným dětem, počtem deset, bylo dovoleno, pohřebního průvodu se zúčastniti.

A nyní ještě několik slov o politických událostech na našem ostrově.

Poslední radža čili král teprv několik roků před svou smrtí stal se

křesťanem. Jsa ještě pohanem, měl podle domácího obyčeje několik žen: jednu, vlastní to královnu, v hlavním městě, ostatní v různých částech své říše, což se pokládalo za něco vznešeného. O většinu těchto žen staral se málo: měl jenom dvě dítky, dceru po zdejším královně a dceru své ženy na ostrově Timor. Když zemřel, byl jeho jediný právoplatný dědic, syn jeho bratra, ještě dítětem a nemohl vládu nastoupiti, ježto zde vládla poručníků, jakou často nalézáme v jiných státech, je neznáma. Obě dcery byly ještě velmi mladé a neprovdané. Jelikož tedy nebylo žádného zetě, usnesli se zemští hodnostáři za souhlasu hollandské vlády, nevlastního bratra nebožtíkova zvoliti za radžu. Nový radža měl vládnouti do své smrti, potom však měla říše přejíti na právoplatného dědice trůnu. Na štěstí nemá

radža žádných dětí, tak že z této strany není třeba nějakých pletich se obávat.

Zatím dosáhl korunní princ, Tuan Lorenzo jménem, svého 25. roku. Byl velmi pečlivě vychován a dává svému lidu všude dobrý příklad, tak že všichni jakousi náboženskou úctu k němu chovají. Radža sám jest sice dobrým křesťanem — aspoň si to myslí — ale zbožnost korunního prince je mu protivna, nazývá ho posměšně svatouškem. Zvláště to nerad vidí, že princ jednak sám, jednak v průvodu missionářů chodí mezi pohany a je ve víře vyučuje. Patrně obává se vyřstajícího vlivu prince va, ačkoli princ ani z daleka na nějaké pletichy nepomýšlí. Naopak dlouho zabýval se úmyslem, odebrat se do Evropy a vstoupiti jako bratr do nějakého řádu. Tohoto úmyslu se dosud úplně nevzdal, ale missionáři vážně mu to zrazují. Jestli jednak jediným mužským potomkem staré královské rodiny, jednak lze bezpečně očekávat, že za jeho vlády katolické missie budou zkvétati a že nejen sv. evandélium mezi pohany se rozšíří, ale i mravy křesťanů se zlepší a zdokonalí.

Po několika letech radža, zvolený zemskými hodnostáři, zemřel. Zprvu korunnímu princovi valně nepřál, ale později choval se k němu zcela po přátelsku. Zemřel jako dobrý katolík smrtí příkladnou. Byl teprv čtyřicet roků star. Podle domácího obyčeje zůstala mrtvola po 14 dní v rakvi smolou dobře zalité na povrchu ležeti. Na rakvi byly položeny knížecí odznaky z doby Portugalců: velký černý, zlatem přemovaný klobouk a rákosová hůl se zlatým knoflíkem. Pohřeb byl odložen, aby všichni říšští hodnostáři se svými dary se sejíti mohli, což ovšem vyžadovalo mnoho času. Hned po pohřbu, který se konal s velkou slávou, přikročeno k volbě korunního prince za nástupce. Volba děla se následujícím způsobem:

Korunní princ odebral se po pohřbu s hodnostáři zemskými do obydlí radžova. Po několikahodinném smlouvání a domlouvání byla volba skončena a ranou z pušky lidu před budovou shromážděnému oznámena. Po té holdovali podřízení radžově novému králi a skládali slib věrnosti. Mezitím pili tuvak t. j.

palmové víno, k němuž byli šťávu z jisté žluté hořké, našim zemákům podobné rostliny přimísili. Mimo to dali do nápoje trochu stělného prachu a kulku z ručnice. Smíšenina palmového vína s hořkou šťávou měla naznačiti, že by se nápoj měl proměnit v jed, kdyby se své přísaze zpronevěřili, prach a kulka, že by zasloužili, aby byli zastřeleni, kdyby se proti králi vzbouřili a válku vedli. Kulka se na památku holdovací přísahy uschová.

Po těchto volebních obřadech bylo nám oznámeno, že radžové chtějí svou slavnostní přísahu věrnosti u vchodu do kostela obnoviti. Odebrali jsme se tedy ke kostelu a tam už seděl na skvostném sedadle nový král, obklopen radži ze Siky, Maumeri, Hottingu, Paggy, Lia a odjinud, kteří všichni okolo něho seděli na zemi. Radžové prosili P. Luijpena, nynějšího apoštolského vikáře z Batavie, aby přísahu věrnosti ještě jednou složití směli. Apoštolský vikář měl k nim promluvu a v ní vložil jim na srdce, aby byli králi ve všem poslušni a s ním sjednoceni jako synové se svým otcem: že jen takovým způsobem může říše státi se silnou a mocnou. Potom se jich tázal: »Slibujete králi věrnost a chcete jemu vždycky a ve všem býti nápomocni?«. Jednohlasně zněla odpověď: »Ami gai«, t. j. my chceme. Potom byly novému králi podány královské odznaky, totiž zlatá přilba, zlatý řetěz na šíji a královská berla. Zlatá přilba má letopočet 1647 a pochází z poloostrova Malaky, odkud ji byl Don Alessu, první radža v království Sika, přinesl. Don Alessu pozoroval, jak národní pověst vypravuje, že v jeho říši všichni lidé umírají. Vydal se tedy na cestu, aby našel zemi, kde by lidé neumírali, a tak přišel na poloostrov Malaku. Po tříletém pobytu tamtéž vrátil se s mnohými dary, mezi nimiž byla také ona zlatá přilba, do Siky přesvědčiv se, že není země, kde by lidé neumírali.

Když byl nový král odznaky své moci a důstojnosti přijal, zvolal Moang Njo, jeden z nejvyšších říšských hodnostářů, hlasitě a třikrát po sobě staroportugalský holdovací pozdrav: »At žije velkomožný pán Don Josef Ximenes da Sylva; on, mocný král říše Siky, nechť

žije!« Tento starý portugalský pozdrav zachovává se při volbě nového krále podnes, byť i smysl jeho byl nyníjšímu pokolení nesrozumitelný. Po třetím »portugalském« pozdravu ujal se slova zase P. Luijpen a pravil: »Právě jsem řekl, že král a jeho radžové musí býti svorní, aby panování bylo šťastné. Jest mi však ještě zdůrazniti, že mezi povinnostmi, které vám na srdci ležeti musí, první místo zaujímá péče o sv. náboženství.« Po těchto slovech zvolal králi třikrát »sláva«, což přítomní hodnostáři a shromážděný lid s jásotem opakovali. Po té zazpívaly školní děti malajskou královskou hymnu, kterou byl kdysi složil P. Boelen, missionář v Larentuce. Ku konci písně provolali všichni přítomní králi ještě jedenkrát nadšeně »necht žije« a hodnostáři blahopřejíce podávali mu ruku. Školní děti a lid libaly pak králi ruku.

Po skončené slavnosti vrátil se král se svými podřízenými radži domů, kde byla slavnostní hostina a konala se první státní porada. S novým králem začíná nové období. Již jedenkrát zmínili jsme se o dobrých vlastnostech a schopnostech tehdejšího korunního prince, nyníjšího našeho panovníka. Od muže, který se byl vždy misii věle ujímal, můžeme právem očekávati to nejlepší. Týž bude zajisté pečovati o blaho svého národa nejen hmotné ale i duševní. A proto vítáme všichni novou volbu se srdcem radostným. Následující neděli bylo ve všech kostelích zpíváno slavně Tedeum.

Vychovácí ústav sester z Loreta v Ranchi.

Hlavním místem missie Nagporské v Indii a spolu střediskem missie kmene Khols je město Ranchi. Tam jsou nejčelnější missijní ústavy a mezi nimi ústav a dívčí škola sester řečených z Loreta.

»V naší škole«, píše sestra Terezie, »je nyní 250—260 děvčat. Mezi nimi je velký počet sirotek, které k nám přivedl poslední hladomor. Jejich zbožnost nám skýtá mnoho útěchy. Přese všechnu svou velkou chudobu chtělo každé dítko ve svátky Vánoční u jesel položití aspoň po haléři. Aby toho docílily, musily

mnohé hodně se přičiniti. Jedna dívka na př. šla do lesa několik hodin vzdáleného, nasbírala otytku chrastí a prodala je za 2 haléře. Jiné natrhaly trávy a prodaly ji na trhu; některé obětovaly pestrou šňůrku anebo pentli, kterou si podvazují vlasy, a utržený peníz věnovaly Ježíškovi.

Jedna z našich dívek, která byla doma na prázdninách, utekla odtud, jelikož nemohla snést neslušných řečí, kterými se pohané bavívali. Jiná odmítla výhodné nabídnutí sňatku proto, že by byla musila žiti potom v pohanské osadě od kostela velmi vzdálené. Dala raději přednost mladíku chudšímu, o kterém slyšela, že se chce jako dělník usaditi v Ranchi, kde je do kostela tak blízko. Jiná dívka, jménem Konstancia, provdala se za Marka, učitele v Kathabi. Oddávky konaly se v Ranchi a oba snoubenci byli při mši svaté u stolu Páně. Svatební hostinu, na kterou byli všichni příbuzní pozváni, vystrojil novomanželům klášter.

Svatební obyčeje jsou zde podivné. Mladý muž bývá od jednoho ze svých přátel k obydlí nevěsty přiveden. Její družky vyjdou ženichu vstříc a zpívajíce vedou jej za zvuku rozličných hudebních nástrojů dovnitř. Matka nevěstina anebo vůbec někdo z příbuzenstva umývá potom všem pozvaným nohy a dostane za to od každé osoby po haléři. Při jídle stává se ženich, jakoby se nechtěl ničeho dotknouti a dává se teprv dary k jídlu přinutiti. Hostina se koná nejprve v domě nevěstině, potom v domě ženichově. Při stěhování dává se nevěsta jenom násilím z dosavadního svého obydlí vytáhnouti, všichni příbuzní pláč, křičí a dělají povyk co možná největší. Při hostině v domě ženichově upepá se zase nevěsta a dává se teprv dary pohnouti, aby jedla. Při hostině našich snoubenců svrchu jmenovaných dal se učitel Marek 12 annasy (annus = 12 h), Konstantina 8 annasy obměkčiti, ale ženich musil slíbiti, že jí mimo to později dá všechno, čeho bude do hospodářství potřebovati. Jinak je Marek dobrým svědomitým učitelem. Konstantina začala vyučovati také děvčata a mimo to obstarává prádlo pro kostel a missionáře. Ačkoli osada Kathabi je od Ranchi hodně daleko, přicházívá sem nicméně

častěji na návštěvu, aby se duševně osvěžila a s bývalými družkami se pobavila.

Jiná z našich chovank stala se manželkou katechisty v okrese Naotolli. Řídí také školu malých děvčat, pomáhá svému manželovi při vyučování 40 chlapců a připravuje všechny děti, chlapce i děvčata, jakož i ženy z téže vesnice na první svatě přijímání.

V poslední dobu zavedli jsme v naší škole spolek Mariánských dítek. V radě

jsou čtyry dívky, které miní státi se řeholnicemi: předsedkyní je Veronika, druhou představenou Marie, tajemnicí Bernadetta, zakristánkou Cecilie. Pokladnice nemáme zatím žádné. Dosud má spolek 17 členek, mezi nimi tři starší chovanky, které nyní v Ranchi bydlí. Všecky ostatní dívky doufají však a těší se, že také svým časem do kongregace přijaty budou.

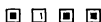

Chrámové ticho.

Chrámové ticho, pokoje stánku,
chrámové ticho, obrazi nebe,
jak jsi nám drahé, že Kristova láska
za místo darů si zvolila tebe !

Chrámové ticho, Boha tys trůnem,
k němuž my slavně zvedáme dlaně,
bijem se v prsa před spásy Chlebem,
čerpáme život v Kristově ráně.

Petr Hluchý.

Maria, Matka Pána Ježíše, po nanebevstoupení Jeho.

(Dle sv. Bonaventury.)

Anna Fanuelova zůstává . . . Bohu
slouživši ostatek života trávila.
(Luk. 2.)

Překrásnou a velebnou podstatu Marie Panny Diviš Areopagita v listu svém ku svatému Pavlu popisuje takto: »Sotva jsem nejsvětější Pannu jedním pohledem spatřil a ve blízkosti uvažoval, obešla mne veliká skvělost, abych tak řekl, a záře. Mé oči tak veliká velebnost a mé srdce tak veliká rozkoš pojala, že tělo mé nebylo s to, aby sneslo všechno to, nýbrž ve mdlobu téměř klesalo. Za svědka беру Boha toho, kterýž byl přítomen a přebýval v Panně Marii. Kdybych od tebe, Pavle, jinaké poučení nebyl, tomu bych víru přidal, že nikoliv člověka, nýbrž jako nějakou nesmrtelnou bohyni anebo řekl bych zrovna Boha samého před sebou mítí jsem si představoval.«

O povaze tělesné Matky Boží praví dále učitelové církevní, že nebyla nemocná a mimo mdloby a bolesti lásky pro Ježíše v jeho umučení a smrti, že žádné lidské slabosti anebo tělesné bolesti nepocítila. Tělesnou postavou a krásou všechny, pro krásu proslulé ženy světa — převyšovala, ačkoliv jejím po-

hledem nikdo ku nějaké nezřízené lásce hnut nebyl, nýbrž jedině ku nejsvětější citům a ku pobožné uctivosti povzbuzen byl. Neboť co svatého jest, jedině svatě milovati lze. Maria, Matka Boží, byla dle vyjádření Ondřeje Kretenského: Velebný chrám božské lásky. V pravdě byla ona libežná jako vycházející dennice, krásná jako měsíc, výborná jako slunce. (Piseň Sal. 6, 9.) V pravdě světélum nebeským přirovnati se může nadě hvězdy, vycházejícím z východu, poněvadž slunce spravedlnosti, slunce nebes nesla v životě svém při návštěvě sv. Alžběty, kteráž pozdravila Matku Páně: »Odkud mi ta milost, že Matka Pána mého přichází ke mně?!« Též když Maria pozdravila Alžbětu, naplněn byl Jan v životě matky své Duchem svatým a splasal, z jehožto zplesání Alžběta milosti Ducha svatého naplněna byla. A jako Alžběta poznala přítomnost Marie, tak poznal Jan přítomnost Pána Ježíše.

Silná tělem nebyla, avšak duši nejčistější všechny silně převyšovala. Obecně všichni smýšlejí, že Matka Boží po nanebevstoupení svého Syna, ještě patnácte let živa byla a tak 63 let stáří dočkala

zde na zemi. Neboť v patnáctém roku věku svého Krista Pána, Spasitele našeho, počala. Což u východních krajin žen není neobyčejné. Potom se Synem Božím 33 leta živa byla; po nanebevstoupení pak Jeho též patnácti let žila, což činí všechno šedesáte a tři léta. Těch 15 let zůstala Matka Pána Ježíše na hoře Sion, v domě tom, kde Pán Ježíš poslední večeri učinil a slavil. Nachází se zde ještě známka komůrky, ve které Matka Páně bydlela a též komůrka, v níž sv. Jan bydlel a Matce Páně věrně posluhoval, jak mu Pán Ježíš na kříži poručil. Zde navštěvoval Jan Matku Páně, zde též oběť a památku večere, mši sv. sloužil u přítomnosti důstojné Matky a z rukou Janových Matka Páně velebnou svátost přijímala. Jakou pobožnost měla vyvolená Matka, když viděla velebnou svátost pěstovati! Jak sladké útechy měla, když zde velebnou svátost přijímala a ji sama účastna byla.

Důstojná Matka Páně navštěvovala apoštoly a apoštolové ji, poněvadž mnoho vyučovala víře apoštoly a učedníky Kristovy a jiné věřící, již přicházeli. V pravdě ku milosti Boží pomáhala. Pročež všichni apoštolové a věřící k ní útočiště měli. a jak dí svatý Bernard, dotazovali se jí o tajemstvích víry. Obzvláště pak od ní vyzvěděl svatý Lukáš, zvěstování a vtělení Krista Pána, Spasitele, které se stalo skrze anděla Gabriela. Též narození, obřezání a obětování Páně ve chrámě v Jerusalemě dobře zvěděl sv. Lukáš; poněvadž všechny věci a události přece nejlépe Matka Páně věděla a sv. Lukáš o těch věcech nejvíce také psal.

Připojili se též ku Marii mnohé spravedlivé a šlechetné ženy, které všechny učila Matka Boží ctnostnému a zbožnému v pravdě životu, u stálosti u víře, jakož byly Marta, Magdalena, Johanna, sestry její a mnohé jiné. Z těchto některé ustavičně s Marií zůstávaly, jiné často, ano skoro denně Marii navštěvovaly a od ní a s ní opravdově zbožné Boha chválili se učily a chválily.

Sv. Ignác, kterýž učedníkem sv. Janá a biskupem v Antiochii byl, psal list, jenž o Marii Matce Boží svědčí. »Rodičce Kristově, Marii, praví — její

Ignác. Tyť mne máš mnoho utvrzovati a těšiti, jako nováčka u víře a učedníka — opatrovníka tvého: Jana. Neboť jsem o Synu tvém Ježíšovi mnohé zvláštní věci slyšel a ze slyšení jich ku obdivu a poslechnutí přišel. Ale od tebe z celého srdce žádám anebo lépe vyučen býti chci a žádám. Nebo ty jsi při Jeho tajných věcech byla a tajemství nejvíce zvěděla. Požehnejž tě Bůh a nováčci všichni u víře, kteří při tobě jsou, budou posilněni z tebe a skrze tebe a já v Tobě.«

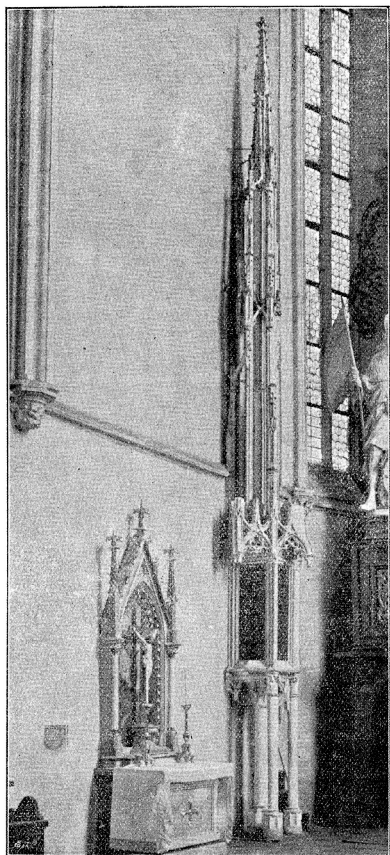
List tento psal svatý Ignác z veliké důvěry ku blahoslavené Matce Pána Ježíše z Antrochie do Jerusalema. List jest nám jen ku důvěře. Odpověď zaznamenaná a vzkázaná Ignáci: »Pokorná dívka Ježíše Krista. Všeliké věci, které jsi od Jana o Ježíši slyšel a poznal, pravdivé jsou. Zachovej je, zůstaň v nich, drž se víry křesťanské, srovnej život svůj i smrt s vírou. Mám úmysl k tobě přijíti a ty, kteří s tebou jsou, spatřiti. Budiž stálý a zmužile sobě čín u víře, aniž se pohnouti dej hrůzou protivenství a pronásledování, nýbrž vesel se a raduj duch tvůj v Bohu. Spasiteli svém.«

Dí také sv. Ambrož, že Matka Páně ode půlnoci až do východu slunce zaprázdňovala se v modlitbách a říkání žalmův s těmi, kteří by dleli s ní i za ně a pro ně.

Potom až do první hodiny dne uvažovala slova, skutky, kroky a zvláště umučení milého Syna, ve kterémžto rozvažování často milé slzy prolévala. Dále až do třetí hodiny či deváté nebeského pokrmu a božské sladkosti jeho okoušela. Ale od té hodiny konala poctivě dílo se ženami a pannami.

Ačkoliv Matka Páně zřídka vycházela a to ze příčiny, jakou sv. Diviš Areopagita udává, že když na Matku Páně poprvé hleděl, že jako paprskové z obličje jejího pocházely — přece často vycházela Maria, Matka Ježíšova na horu Olivetskou, ku hrobu, na horu Kalvárii. Tam díky vzdávala Pánu za Jeho skutky a umučení, které pro spasení lidského pokolení podstoupil. Když přicházela na místo ono, na němž viděla Pána Ježíše na nebe vstupovati, srdce její proniknuto bylo vzpomínkami a žádost její jediná horlivá povstávala

býti s Kristem. Padávala na kolena svá, i Ducha svatého dlela celou duší opravdu
znamení šlépějí, která na místě zůstala nebeskou. Nedivno, že návštěvy Matky

ZNOJMO: Svatostánek v kostele sv. Mikuláše.

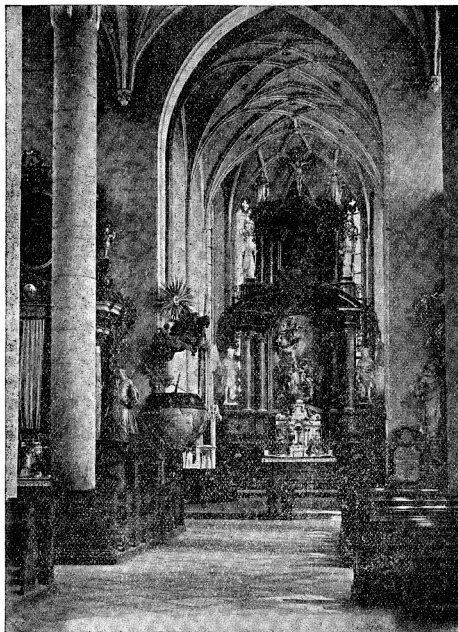
— líbala. Tělem na zemi, srdcem, duší Páně tak spláceny dosud. Všechna pro-
svou u Syna svého a tím u Boha Otce roctví se plní na př. na místech poutních,

vesměs hojně navštěvovaných, a pout-
nicích samých.

»Duše má rozveselí se v Bohu a
kochati se bude nad Spasitelem svým.«
(Žalm: 34);

řekl: Požehnaná ty jsi, dcero, nade všechny
ženy, kteréž na zemi jsou.« (Judit. 13).

Kéž proroctví ta plní se a splní
též i na nás. Maria Panna nepřestane
na věky býti matkou Ježíše Krista a

ZNOJMO: Vnitřek kostela sv. Mikuláše.

»Pán života povolal mne.« (Isaiáš 49).

»Dříve nežli's vyšel ze života, po-
světil jsem tě.« (Jeremiáš 1);

»Juditha vracejíc se s hlavou Holofer-
novou do Betulie, s velikou radostí ode
všeho lidu přivítána byla a Oziáš kníže

proto ani na věky nepřestane ji ctíti
její božský Syn a tudíž i plnění přání
její. A to tím více, poněvadž jedině
proto chtěl ji mít, aby tím snáze a
bezpečněji jen bylo postaráno o nás.

P. ŠEVČÍK.

Různé zprávy.

Znojmo. Na obrázku z roku 1523 viděti, kterak bývala za starých dob opevněna města. Dole před městem jest u řeky Dyje opatství Louka, v levo na kopci jest osada Hradiště sv. Hypolita. — Kostel sv. Mikuláše jest třílodní, gotický, dostavěný r. 1420. Vedle něho je menší kostelík, jehož vrchní část je zasvěcena sv. Martinu, spodní sv. Anně. Byl vystavěn v letech 1230—1253. Nyní mají v něm bohoslužby protestanté. — V kostele sv. Mikuláše jest umělecky provedený, ku zdi přistavěný svatostánek z roku 1518. Též jest tam skvostná kazatelna, představující zeměkouli. Zhotovil ji umělec Josef Winterhalter. — V bývalém hradě je vzácná památka slohu románského, kaple sv. Kateřiny, pocházející z let 1106 až 1111.

Nejdůležitější vynález roku 1914. „Berlínský denník“ uveřejnil řadu dopisů různých učenců o tom, který vynález roku 1914 by pokládali za nejdůležitější. Ze všech odpovědí nejlépe se nám zamlouvá, co ke konci napsal prof. dr. V. Parseval: „Nejnnutnějším byl by vynález, který by nám přinesl trochu více kultury, totiž mravnost a upřímnost, ale v tom nás veškerá civilizace se svými pletichami mnoho nepozvedne.“

Soc.-demokratickému tisku ubývá abonentů. Mimo jiné vychází ze zprávy o sjezdu německé sociální demokracie také ta potěšitelná okolnost na jevo, že soc. demokratickému tisku v Německu ubylo abonentů a to od 5. června 1912 o 12.830. Mělt toho dne soc. demokratický tisk v Německu 1.478.042 abonentů, kdežto 3. března 1913 již jen 1.465.212. Kde pak jsou tedy ty velkolepé agitační úspěchy, kterými se soc. demokraté loni chvástali? Svaluje ovšem soc. demokratické vedení veškeru vinu na zhoršené poměry na trhu práce, ale neméně příčinou asi bude, že čtenáři počínají ztráceti zálibení na soc. demokratickém tisku.

Katolická církev v Australii má nyní pět arcibiskupství (Sydney, Melbourne, Hobart, Adelaide a Brisbane), 14 biskupství, 3 apoštolské vikariáty, 621 světských a

196 řádových kněží, 384 řeholníků laiků, 3622 řeholních sester, 1283 kostelů, 3 kněžské semináře a 66 dobročinných ústavů, na něž nepřispívá stát ani haléře. Katolíků čítá přes jeden milion.

Kardinál dědicem. Kardinál Gibbons v Baltimore (Amerika) jmenován byl od jedné zesnulé slečny dědicem jmění v obnosu přes 13 milionů korun. Dědictví použito bude k dobročinným účelům.

Vystupování z protestantské církve v Německu. Během r. 1912 vystoupilo jen v Berlíně kolem 10.000 osob z církve. Roku 1913 činil tento počet již v Říjnu na 60.000 osob. Od 1. do 23. prosince minulého roku vystoupilo v Prusku z církve protestantské 17.000 tisíc osob. Za jediný den, 27. prosince m. r., 8000 lidí vystoupilo z církve jen v Berlíně. O Sylvestru jen jediný z berlínských okresních soudů, weddinský, obdržel 1300 výstupních archů. Soud ve Středním Berlíně — v Německu se výstup z církve hlásí soudům, nikoli politickým úřadům — byl v prosinci tak zaplaven oznámeními o výstupech z církve, že pouhé zapisování jejich zaměstnávalo 12 soudních úředníků a 38 aktuárů!

Doma a v cizině. Mohamedáni zjevně opovrhují ateismem, s čímž nutno počítati. Proto nařídila italská vláda, aby se velitel vojenský v Africe, generál Cancia odebral za přívodu všech důstojníků na svátky vánoční do kostela. Táž vláda doma veřejně vystupuje vždy a všude protinábožensky, ale v africké kolonii jedná docela jinak, tam poroučí, aby se chodilo do kostela.

Jinak doma, jinak v cizině. President Francie Poincaré, je doma výstřední nepřítel církve. Nikdy při svých cestách nevstoupí do kostela, i když jsou v něm umělecké předměty, které budí obdiv všech cizinců a přátel umění. Jinak jednal při své poslední, nedávné návštěvě ve Španělsku. Nejenom že šel do kostela, ale dal se přijati i od biskupa, přijal z jeho ruký svěcenou vodu, poznamenal se křížem a vůbec se choval, jako každý věřící katolík. Navštívil i kostely, prohlížel si je a vždy před nej-světějším poklek. Choval se velmi důstojně,

nemluvil hlasitě. Podobně se choval tento prezident na návštěvě v Rusku, kde se modlil s carem, přijal svčnou vodu od metropolitů a žehnal se křížem.

Nemocnice v Paříži. Od té doby, co vypověděly úřady milosrdné sestry z veřejných pařížských dobročinných úřadů, platí město ošetřovatelkám ročně o jedenáct milionů korun více než platívalo sestrám. Nyní žádají ošetřovatelky ještě dalších osm milionů ročně. A je všeobecně známo, že je služba těchto světských osob nadmíru špatná, že si nemocní velmi nařikají na její nedostatky.

Obětavost Jesuity. V Brasilii v Rio de Janeiro někdo v noci zazvonil u chorobince. Dříve než vrátný otevřel, slyšel, jak vůz od vrat odjel. Našel přede dveřmi ženu, úplně rozežranou malomocenstvím. Lékař omdlel, když ji prohlížel. Sestry, které jsou zvyklé na všelicos, nemohly u nemocné, která byla jenom kost a kůže, po delší dobu vydržeti. V městě tom byl kdás jesuita, učený a oblíbený muž, chodil dvakrát za týden k této lidské mumii, převázal ji, vyzpovídal a podal Tělo Páně.

Smutné poučení. Roku 1877 promšel generální předseda spolku sv. Vincence v Paříži tato slova: Neujmeme-li se my katolíci účinněji našeho tisku, zavrou nám kostely, vyženou klášterníky a zbožné nadace budou zrušeny. Vše se vyplnilo doslovně. Tehdy bylo potřebí milionu korun ku založení katolického denníku. Sešel se, ale peníze byly věnovány ku vystavení „Smírné kaple“. Dnes je kaple uzavřena od státu, který ji spravuje. Není to poučením pro nás?

Jak bojuje nevěra? V osadě Senones ve Francii chtěla městská rada znemožniti oslavu Dušiček v tento den. Uspořádala odpoledne koncert před hřbitovem a pozvala k němu všechnu okolní chásku, aby hrmotila. Večer uspořádán od nich průvod s pochodněmi a hudbou, který nejvíce chodil okolo hřbitova. Tak počíná si nevěrecká Francie. Tak malicherně bojuje!

Kulturní boj ve Francii. Jak se bojuje ve Francii, viz tento příklad: Poblíže Amiensu zvítězili u obecních voleb nepřátelé církevní. V noci oslavovali toto vítězství a uspořádali po ulicích osady procesství a pohřeb. Pekař při tom nesl kříž. Když ráno započal svou práci, utrl mu stroj pravou ruku. Jde-li biskup třeba

jenom deset kroků po ulici v rochetě, jest udán pro přestupování zákona a odsouzen k pokutě několika korun.

Bohoslovce ubývá. Roku 1883 bylo ve všech bohosloveckých ústavech ve Španělsku nově nastoupilo bohoslovců 18.397. Roku 1910 bylo jich 11.329, roku 1913 jenom asi 7000.

Církev za Pia X. Za nynějšího papeže Pia X. bylo zřízeno nových arcibiskupství 18, 37 apoštolských vikariátů a 34 apoštolských prefektur.

Svatý Florian pomůže, kdo se k němu modlí. V našem klášteře modlíme se při společné modlitbě večerní k svatému Florianu. Před několika dny modlila jsem se pozdější hodinu večerní sama v oratori při rozžaté svíce. Pojednou ucítím zápach jako hořící látky; ihned rychle vstanu a hledím, zda-li něco nehoří, i na můj šat, však ničeho jsem nespátřila. Bezpečně kleknu a modlím se dále, aniž bych se silnějším zápachem nechala vyrušovati, domnívám se, že to svíčka. Druhého dne ráno spatřivši mne jedna ze sester udiveně zvolala, co to mám za díru v závoji? Zalekla jsem se, napadl mě hned včerejší večer. Spěchám rychle do své celly a shledám, že závoj splyvající od ramena dolů v nestejném kruhu 11 cm. byl propálen, aniž by spodní závoj těsně pod vrchním se nalézající dost málo byl poškozen. Vzdávám veřejně tomuto velkému svému ochraniteli a světci sv. Florianu můj povinný dík, neb již jednou mě před podobným neštěstím zachránil, a doporučím každému, kdo při lampě nebo svíce pozdě do noci pracovati neb studovati musí, aby se do ochrany sv. Floriana doporučil. M. K.

Zpráva pražského statistického úřadu. Velice zajímavou zprávu roční v Praze vydal nedávno městský statistický úřad, jež obsahuje data za rok 1913. z Prahy, Karlína, Smíchova, Král. Vinohrad, Žižkova a Vršovic, údaje a vyličení, jak se v Praze a v Předměstích lidé žení, rodí a umírají. Celkem uzavře se v Praze a v uvedených místech 5464 sňatků, nejvíce svateb je v únoru (1153, tedy 41 denně) nejvíce se lidé žení mezi 20—30 lety, velké různosti vykazuje poměr věku obou manželů. Stejně zajímavá statistika je o tom, jak Praha se rodí. Ročně je 5464 sňatků, dětí se narodí 10.090, lidí zemře 9608. Rodí se tedy průměrně 24

dětí denně. Statistika o porodech vykazuje tyto další podrobnosti: V Praze samé narodí se do roka 2770 dětí manželských, 642 nemanželských, celkem 3412. V Karlíně 279 manželských a 77 nemanželských, na Smíchově 804 manželských a 219 nemanželských, na Král. Vinohradech 942 man. a 157 neman., ve Vršovicích 603 man. a 148 neman., v Žižkově 1497 man. a 408 neman., v zemské porodnici 281 manžel. a 1264 nemanžel., tedy celkem 7176 manžel. a 2917 nemanžel. dětí. — Největší procento nemanželských dětí mají Žižkov a Smíchov, totiž 21 procent. Dle pohlaví při narození převládají chlapi nad děvčaty, neboť úhrnně narodí se do roka 5223 hochů a 4867 děvčat, ale v počtu obyvatelstva mají převahu ženy, protože mužové dříve umírají, a zejména dělníci jsou vydáni častým smrtelným úrazům a chorobám. V Praze a uvedených předměstích jest totiž celkem 219.640 mužů a 253.939 žen. Ostatně jest už mrtvé narozených hochů větší procento než děvčat. Celkem přišlo v roce 1911 311 mrtvých dětí na svět, z toho 178 hochů a 133 děvčat. Pozoruhodným jest také oddíl, ve kterém se líčí, v kterých měsících se rodí nejvíce dětí. Tak v lednu narodilo se dětí 841, v únoru 827, v březnu 988, v dubnu 912, v květnu 913, v červnu 919, v červenci 799, v srpnu 781, v září 809, v říjnu 778, v listopadu 715 a v prosinci 808. Narodilo se tedy v březnu o 283 dětí více než v listopadě. Dle vyznání bylo 9470 dětí katolických, 194 evangelických, 355 židovských, 8 různého vyznání a 63 bez konfesse. Z bezkonfesních připadá na Prahu 17, na Král. Vinohrady 12, Žižkov 11, Vršovice 9, Smíchov 8, Karlín 2 a na zemskou porodnici 4.

Mariánské kongregace. Z Říma rozšířily se mariánské kongregace do celého světa. V Kolíně byla již roku 1575, ve Vídni 1579. Tyto kongregace byly jenom pro studenty. Papež Sixtus založil 1586 kongregace i pro jiné stavy. Tu povstaly kongregace umělců, učenců, malířů, vojáků, měšťanů, šlechticů, tovaryšů, učňů. Teprve roku 1751 byly zřízeny také ženské kongregace. Nyní je po všem světě 40 tisíc mariánských kongregací, které mají přes 7 milionů členů.

Jak spoří v Itálii. Koncem r. 1912 bylo ve všech italských spořitelnách uloženo

7011 milionů K. O 117 milionů více, než rok před tím.

Obětavost Francouzů. Při sjezdu katolických právníků v Lyoně dne 29. října loňského roku dokázal senátor Pamarzelle, že katolíci francouzští obětují nyní třikrát tolik na své školy a dobročinné ústavy než dříve platili daně. Proto nelze národ, který přináší takové obrovské oběti, prohlásiti prostě za nevěrecký.

Nepřátelé při práci. V Tokiu, hlavním městě v Japonsku, zakládají jesuité novou universitu. Tu daroval americký miliardář John Rockefeller 4·2 mil. marek, aby tam byla založena protestantská universita, v jejíž čelo je povolán dr. Mott, známý protestantský pracovník. Japonsko je klíč pro celý východ. Co se učiní pro Japonsko, učiní se pro celý východ. Školy jsou bránou pro pokřtění Japonska. Protestanti mají nyní v Japonsku 2 university, 34 středních škol s 14.000 žáky. Katolíci mají tam velmi málo škol, nejsou tolik podporováni, jak by zasloužili.

Katechismus. Německý spisovatel František Bier stal se nedávno ve věku 42 let z protestanta katolíkem. Měl v zimě přednášku před studenty v Berlíně. V ní pravil o našem katechismu: Ustavičně opakuji: neznám důkladnějšího lidského pořádku, krásnějšího popisu a výkladu všech náboženských pravd, jako jsou v malém katolickém katechismu.

Sjezd katolíků v severoamerických Spojených Státech. První sjezd byl v těchto státech roku 1908. Símé jím zaseté se ujalo. V říjnu 1913 byl tam druhý katolický sjezd v městě Bostonu, které je jediné z velkých amerických měst, kdež mají katolíci polovici všeho obyvatelstva. Světící biskup bostonský sdělil, že bylo během roku 1912 vystavěno v těchto Státech 373 nových katolických kostelů, po většině v krajinách, kdež jich dosud nebylo. Katechismus tam kvete, roste a mohutní.

Kláštery v Belgii. Dne 31. prosince 1912 bylo v Belgii 10 376 řeholníků; řeholnic bylo 47 975.

Následování hodno. Židovský dopisovatel „Berl. Tagbl.“, líče lipské slavnosti, pohrdavě se zmínil o saském králi. Konservativní poslanci, uražení jsouce touto poznámkou, usnesli se ve sněmu saském: 1. zakázati prodej „B. T.“ na nádražích, 2. zakázati abonování „B. T.“ v státních

úřadech, kasárnách atd., 3. bojkotovati všechny restaurace, kavárny atd., kde je tento časopis vyloučen. — Takto by moc židovského tisku byla brzo zlomena a vliv jeho nepřesahoval by okruh ghettá.

Milionářka missionářkou. Velikou pozornost v novových kruzích vzbudilo rozhodnutí pí. Spencerové, která chce se věnovati úkolu rozšíření nauk Kristových mezi divokými kmeny na ostrovech Filipinských. Milionářka zamýšlí hlavně dítka domorodců padlých ve válce proti Američanům obrátiti k víře křesťanské. Na přístavišti při odjezdu pí. Spencerové došlo ku dojímavému výstupu mezi milionářkou a jejím synem, který všemožně se snažil od zamýšlené nebezpečné cesty matku odvrátiti. Milionářka, které jest 55 let, vynikala ve svém mládí neobvyklou krásou. Ostrov Jolo, kde zamýšlí založiti missionářskou osadu, jest jeden z nejdivočejších ostrovů ve Filipínách. Obyvatelstvo tohoto ostrova stojí na nejnižším stupni vzdělanosti.

52 let nemocná. Ve Viterbu zemřela v klášteře sestra Marie Benedeta Freyová, rozená ve Švýcarsku. Měla pověst světice a byla mezi lékaři proslavená. Přišla do Itálie jako mladé děvče a vstoupila do kláštera ve Viterbo. Brzy vážně onemocněla a po celých 52 let ležela v posteli; trpěla na míchovou nemoc v páteři. Páteř měla tak slabou, že měla hlavu důmyslným přístrojem přivázanu ku stropu, což jí dovolovalo přímý pohyb. Lékaři prorokovali jí, když onemocněla, kratičký život. Byla však vzdor hrozným bolestem v dobré náladě, usmívala se a někdy i zažertovala. Pověst o této trpitelce se rozšířila daleko široko a přicházelo k ní mnoho lidí s prosbou, aby je v jejich křížích a trampotách potěšila, což též ubohá trpitelka ráda a ochotně činila. Její slova mívala veliký účinek, neboť pohled na trpitelku byl dojemný. Kdo k ní přišel, odcházel potěšen a osvěžen a s úmyslem, svůj kříž trpělivě snášeti.

(Z A S L Á N O.)

České dívčí lyceum u sv. Voršily v Praze II. 1. Zápis nových žákyň do I. třídy pro školní rok 1914—15 konán bude dne 4. července a 16. září vždy od 8—9 hodin ráno a hned potom vykonají se přijímací zkoušky písemné i ústní. K zápisu se žákyň dostaví se

svými rodiči neb jejich zástupci a předloží: a) křestní list na důkaz, že dovršila neb do 31. prosince 1914 dovrší 10. rok svého věku; b) frekvenční vysvědčení ze školy obecné; žákyň ze školy měšťanské přicházející předloží poslední vysvědčení pololetní. Při přijímacích zkouškách se žádá: a) z náboženství tolik, čemu mohou naučiti se žákyň v prvních čtyřech třídách pěti-třídní obecné školy; b) z jazyka českého plynň čtení, hbité psaní, znalost nejdůležitějších pravidel mluvnických, rozbor jednoduchých hlavních vět rozvitých, rozbor slovný a znalost pravidel pravopisných; c) z počtů zběhlost ve sčítání, odčítání, násobení a dělení čísel celých. Z náboženství jest zkouška toliko ústní a ukládá se zpravidla jen těm žákyň, které si přinesly na frekvenčním vysvědčení známku nižší než dobrou. Z jazyka českého a z počtů může se odpuštěti ústní zkouška těm žákyň, které písemné práce z těchto předmětů vykonaly »dobře« a také na vysvědčení frekvenčním mají známku aspoň dobrou. Přijímací zkoušku nesmí žákyň opakovati během téhož roku ani na témže ústavě ani na jiné střední škole.

2. Zápis nových žákyň do tříd vyšších (II., III., IV., V. a VI.) konán bude dne 4. července od 8—9 hodin ráno, načež na event. žádost bude s přihlášenými vykonána zkouška přijímací. O prázdninách mohou se žáčky hlásiti denně mimo neděle a svátky. Po prázdninách koná se zápis nových žákyň dne 16. září od 8—9 hodin ráno, na to budou se konati zkoušky písemné, ústní pak dne 17. září o 9. hodině ranní. Při zápisu, k němuž dostaví se žákyň se svými rodiči neb jejich zástupci, vykáže se: a) křestním listem; b) posledním vysvědčením; přichází-li z jiného lycea neb z některé střední školy, musí vysvědčení to býti opatřeno předepsanou klausulí na odchodnou; c) vysvědčením zachovalosti, nechodila-li v posledním roce do školy. Ve zvláštním prospektu, od ústavu vydaném, výtčeno jest, čeho se žádá při přijímacích zkouškách do IV. třídy. 3. Zápis žákyň na ústavě ve studiu pokračujících vykoná se dne 17. září mezi 8—9 hodinou ranní. — 4. Zkoušky opravné a dodatné budou

dne 17. září o 9. hodině ranní. 5. Nový školní rok započne dne 18. září mši svatou spojenou se vzýváním Ducha svatého. Dne 19. září počne řádné vyučování. 6. Poplatky: Při zápise zaplatí každá nová žákyně 10 K jednou pro vždy; všechny žákyně po 5 K na učebné pomůcky a po 1 K na tělocvičné hry. Za přijímací zkoušky do II. až VI. třídy platí se taxa 10 K. Školné platí se ve třídách I., II. a III. ročně 80 K, ve třídách IV., V. a VI. 160 K a to ve dvou pololetních lhůtách. Za vyučování nepovinnému předmětu, latině, platí se pololetně po 10 K; za ostatní předměty vedlejší se neplatí.

Reditelství.

Ctitelé Svatohostýnské Matky Boží!

S neobyčejnou a nevidanou slávou 1. P. 1912 konáno korunování Svatohostýnské Matky Boží. Podán tu nový důkaz převzácne a nadšené úcty ku Matce Boží, která tady divy tvoří. Od doby té vzrůstá se ještě více úcta ta. V posvátném okamžiku, kdy korunovační slavnosti ukončeny, učiněno předsevzetí, každoročně konati památku na korunování Matky Boží Svatohostýnské, kde možná v tom pořádku, v jakém konány slavnosti 1. P. 1912. Roku minulého 1913 předsevzetí to uskutečněno ovšem v menším rozsahu, neboť byl jubilejní rok Cyrillo-Methodějský na Velehradě slavnostně konán. Roku letošního zůstaneme věrni svému předsevzetí a jak možná nahradíme i rok 1912. Za tou příčinou vás, milení ctitelé Svatohostýnské Matky Boží, zveme

na obnovu korunovačních slavností na Sv. Hostýně. Slavnostní dny jsou:

15. srpna, v sobotu o svátku Nanebevzetí Panny Marie, výročním to dnu korunovačním, je reprezentační pout se zakončením unionistického sjezdu. 16. srpna, v neděli, valná hromada »Matice Svatohostýnské«. 17. srpna, v pondělí, pout Mariánských družin; 18. srpna, v úterý, pout dětí, matek a oslava narozenin Jeho Veličenstva. 19. srpna, ve středu, pout duchovenstva. 20. srpna, ve čtvrtek, pout omladiny. 21. srpna, v pátek, pout terciářů. 22. srpna, v sobotu, pout studujících, akademiků, učitelů a profesorů. 23. srpna, v neděli, pout mužů a Katol. rolnického spolku a nejstarších poutníků a poutnic svatohostýnských. Pouti počínají vždy večerem dne předešlého. Každodenně je o půl 6. hod. kázání se zpívanou mší sv. za dobrodince Sv. Hostýna se společným sv. přijímáním. O 8. hodině schůze s holdováním Panně Marii. O půl 10. hodině je opět kázání s desátkem: Který Tebe, Panno, na nebi korunovati ráčil, s vyzváněním a druhá zpívaná mše sv. rovněž za dobrodince Sv. Hostýna. O 2. hodině je promluva na rozloučenou a sv. požehnání. O 7. hodině večer je řeč uvítací, klanění se nejsvětější Svátosti oltářní se sv. požehnáním; o 8. hodině průvod se světly. Opětujeme pozvání na přeradostné duchovní hody a přejeme vám všeho dobra na Pánu Bohu na přímělu Matky Boží, sv. Cyrilla a Methoda i blahosl. Jana Sarkandra.

Výbor „Matice Svatohostýnské“.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Ledče. Na přímělu Rodičky Boží z těžké choroby jsem se pozdravila, začez buďtež ji neskonalé díky vzdány.

N.

Z Mor. Loděnice. Nejvroucnější díky vzdávám nejsv. Srdci Páně za jeho milostivé vyslyšení, pomoc a ochranu v jistých velmi důležitých záležitostech. Zároveň pak děkuji Matce Páně, Marii Panně, sv. Josefu a sv. Antonínu Paduán-

skému za jejich pomoc a přímělu, za kterouž jsem je prosila, by oni sami za mne u božsk. Srdce Páně se přimlouvali a mně milostivého vyslyšení a pomoci vyprosili.

M. C.

Z Vel. P—c. Dík vroucí božsk. Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení prosby vzdávám a prosím za uveřejnění ve »Škole B. S. P.«

D—a.

Eucharistický sjezd světový v Lúrddech.

(Hlavní úmysl.)

Kdo by s nadšením nevzpomínal eucharistického sjezdu světového ve Vídni r. 1912? Jak se těšili všichni citelé svátostného Spasitele na toto shromáždění stejně smýšlejících z celého světa! Ve dnech sjezdu nejbližších přivázely vlaky ze všech stran do říšského města zbožné poutníky všech stavů, všech jazyků a národností. Všechny pojila jedna myšlenka, jedna láska k Ježíši svátostnému! Všichni těšili se na duchovní hody, na přednášky o nejsv. Svátosti, na pobožnosti před svatostánkem, jakéž se konaly téměř ve všech chrámech ve Vídni. A což teprve ten vítězoslavný průvod, ta nádhera, to nadšení těch tisíců neohrožených katolíků, kteří přes prudký a trvajicí déšť provázeli svátostného Spasitele až na dvorní náměstí! A tu veliká shromáždění mnohá tisíců katolíků v rotundě a nadšené řeči na slovo vzatých mužů duchovního i světského stavu! Radost měl jistě Spasitel sám nad touto láskou svých věrných, radost měl stařícký panovník náš, který byl ochráncem celého sjezdu a sám se též průvodu účastnil, radost měli všichni přítomní biskupové z celého světa nad horlivostí věřících. Něco podobného se dalo roku 1913 na ostrově Maltě, odkudž přicházely radostné zprávy o skvělém a šťastném průběhu eucharistického sjezdu světového. A nyní letos, v červenci bude se konati opět eucharistický sjezd světový na Mariánském poutním místě v Lúrddech ve Francii. Bude to sjezd 25tý! Též z naší vlasti pojedou zbožní poutníci dne 16. července do Lurd a budou mít pro sebe vyhrazenou místnost ku přednáškám o nejsv. Svátosti i pro pobožnosti ve chrámě. Kdo nemůže skutečně tuto pout podniknout, může duchovním způsobem se jí účastnit.

Původ těchto sjezdů pochází z roku 1879 od Msgra de Segura, který pro rozšíření pobožnosti k nejsv. Svátosti uchopil se tohoto prostředku pořádati takové sjezdy světové, mezinárodní, ku většímu zakotvení lásky k Ježíši Kristu v srdcích věřících. Začátek učiněn v Belgii za souhlasu katolického episkopátu. Sjezdy tyto dobrou organizací se vic a více zamlouvaly, nabývaly vždy většího účastenství a opakovaly se již na mnoha místech. V Avignónu byl konán sjezd roku 1882; v Liège 1883; v Frýburce 1885; v Toulouse 1886; v Paříži 1888; v Anversu 1890; v Jerusalemě 1893; v Remeši 1894; v Paray-le-Monial 1897; v Bruselu 1898; v Lúrddech 1899; v Angers 1901; v Namur 1902; v Angoulême 1904; v Římě 1905; v Tournai 1906; v Metzu 1907, v Lúrddech 1908; v Kolíně 1909; v Montreal 1910; v Madridě 1911; ve Vídni 1912; na Maltě 1913.

Užitek těchto sjezdů je patrný jak pro přítomné účastníky tak pro všechny ostatní věřící. Účastníci bývají slovem Božím poučeni, dobrým příkladem jiných povzbuzeni k dobrému, víra jejich v nejsv. Svátost bývá oživena a tak život jejich obrozen láskou k Ježíši ve sv. hostii. Kteří pak nemohou se účastnit, modlí se za zdar takového sjezdu a sami doma konají své pobožnosti před nejsv. Svátostí oltární, přistupují ke sv. přijímání, aby přijali Toho, pro něhož srdce jejich láskou hárá.

Potřebí jest takové sjezdy konati jako zvláštní projev kultu národního a světového, jakým povinni jsme Bohu a Ježíši Kristu; jako posilu proti nevěře a odvetou mocnou všem nevěrcům a konečně jako zvláštní lék proti chybám a potřebám naší doby. Jest nepochybné, že klanění se nejsv. Svátosti, dikůčinění a usmířování naše nalezá výrazu svého v úctě Boha živého v hostii čisté, svaté, v hostii, o níž praví prorok Malachiáš: »Jméno mé jest veliké mezi národy, neboť na každém místě bude se mně obětovati obět čistá.« Nejsv. Svátost jest opravdu středem křesťanského kultu. Takovýmto sjezdem pokoujeme nejvíce nevěru, vyznávající veřejně svou viru v Ježíše Krista. Či neumkli všichni nepřátelé sjezdu eucharistického ve Vídni, vidouce ty nesčetné zástupy nadšených katolíků? Tak pravda potírá lež a blud! Neméně jsou tyto sjezdy dobrým prostředkem k uzdravení chyb a potřeb naší doby. Naše doba, doba pokroku

falešného, nemá víry; starajíc se jen o pozemské zapomíná na nebe; zaujata sobectvím postrádá veškeré lásky k Bohu a k bližnímu, která nehledá, co jejího jest; a jsou lidé, jichž ví-a je slabá, naděje nejistá a láska vychládá. Proto třeba hledat pomoci, lékaře a tím je tajemství lásky Boží, nejsv. Svátost. Ona jediná ožíví a upevní viru naší, ona jediná naučí nás pohrdati světem a co na světě jest a pozvedne zraky naše vzhůru k nebesům; ona jediná potře hříšné sobectví a roznítí lásku Boží v srdcích našich, neboť jest nejsv. Svátost tajemství víry, rukojmím budoucí slávy, jest svazkem lásky, jest poutem jednoty.

Uznávající prospěšnost a nutnost eucharistických sjezdů světových k obrození života křesťanského a k roznícení víry, naděje a lásky k Ježíši svátostnému, modleme se o zdar a šťastný průběh takových sjezdů vůbec a letošního sjezdu v Lúrddech zvláště. Nuže tedy, provádějme v duchu všechny účastníky sjezdu v Lúrddech — vytouženém to cíli milionů lidí, nábožných duší a ctitelů nejsv. Marie Panny. cíli touhy nesčetných nemocných, vznešeném místě, posvěceném šlépěmi neposkvrněné Panny, výmluvném důkaze o jsoucnosti Boha všemohoucího a nejvyšší dobrotitě; shromážděti uzdravených nemocných na duši i na těle! Spěchejme v duchu k tajuplné jeskyni, ke svatostánku božské Velebnosti! Kolik se účastní sjezdu toho, tolik ať se opět rozjede apoštolů a šířitelů pobožnosti, živé víry a vroucné lásky k Ježíši Kristu, přítomnému v nejsv. Svátosti oltářní!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdar světového, eucharistického sjezdu v Lúrddech, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Horlivě se modliti za zdar světového eucharistického sjezdu v Lúrddech.

Úmysl v srpnu: Indická Čína.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V červenci modleme se za zdar eucharistického sjezdu v Lúrddech.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. St.	Sv. Theodora , opata. (533). — Světový euchar. sjezd v Lúrddech. Dar pohrdání světem. Utvrzení míru a lásky v rodině. Obrácení vlašných.	
2. Č.	Navštívení Panny Marie . — Příprava na svěcení kněžstva. Vroucí láska ke Spasiteli svátost. Apoštolát dobrého příkladu. Nevinnost dětí.	
3. P.	Sv. Heliodora , bisk. — I. pátek v měs. Novokněží dle nejsv. Srdce P. Hodné časté přijímání. Povolání do řehole. Mariánské družiny.	
4. S.	Sv. Prokopa , opata. (1053). — Řeholný dům. Pokrok v duchovním životě. Úcta sv. patronů našich. Hodně apoštolských kněží. † rodiče.	
5. N.	<i>Neděle V. po sv. Duchu.</i> Sv. Cyrilla a Methoda , ap. slov. (869 a 885). — Novokněží. Apoštolát sv. C. a M. Sjednocení Slovanů v církvi katol.	
6. P.	Předrahé krve Páně . — Pravá pobožnost. Kněžské prvotiny. Za milost povolání a vyléčení z úzkostlivosti. Křest. charita v katol. spolcích.	
7. Ú.	Sv. Wilibalda , biskupa. (786). — Katol. vira v národě našem. Velepastyři naši. Studující mládež. Dar odloučenosti od světa. † kněží.	
8. St.	Sv. Alžběty , král. portug. (1336). — Panující rod. Venkovská omladina. Zanedbané a zpustlé dítky. Duchovní záležitosti jisté rodiny. † bratři.	
9. Č.	Sv. mučedníků gorkum . (1572): — Statečnost u víře. Katol. spolky. Čtnost čistoty srdce. Usmíření rodin znesvářených. † bratři a příbuzní.	
10. P.	Sv. sedmero bratří muž. (150). — Obhájci víry. Obrácení zaslepeného. Dar lásky k Pánu Bohu. Křest. výchova dětí. Šťastné zkoušky.	
11. S.	Sv. Antonia Maria Zaccharia . — Úcta nejsv. Svátosti. Vyléčení ze slepoty duševní. Vytrvalost v dobrém. Dobrý příklad. Apoštolát modlitby.	
12. N.	<i>Neděle VI. po sv. Duchu.</i> Sv. Benedikta ochrany. — Řád benedikt. Požehnání katol. podniku. Apoštolát katol. tisku. Dar skromnosti.	
13. P.	Sv. Markéty , p. m. (260). — Přemáhání pokušení. Časté sv. přijímání. Svědomitost v povinnostech. Almužny s dobrými úmysly. † kněží.	
14. Ú.	Sv. Bonaventury , řeh. uč. cirk. (1274). — Návrat rozkolníků ku katol. církvi. Ostražitost oči. Dobročinné spolky. Bohu oddaná mysl. Litost.	
15. St.	Sv. Jindřicha , císař. (1024). — Císař a král náš. Vítězství katol. církve nad nepřáteli. Polepšení života. Péče o statky duchovní. Nemocní.	
16. Č.	Panny Marie Karmel . — Bratrstvo sv. škapulíře. Obrácení tvrdošných nevěřců. Láska k životu řeholnímu. Napravení pobludilého. † sestry.	
17. P.	Sv. Alexia , žebr. (417). — Bohoslovecký seminář. Dobrodinci chudých. Mariánské družiny. Láska k Ježíši svátostnému. Šťastné rozhodnutí.	
18. S.	Sv. Kamilla , zakl. řádu. (1614). — Ošetřování nemocných. Umirající. Vytrvalost v povolání. Odstranění pohoršení. Útěcha duševní. † rodiče.	
19. N.	<i>Neděle VII. po sv. Duchu.</i> Sv. Vincence z Pauly , zakl. ř. (1660). — Pravá láska k bližnímu. Zdar euchar. sjezdu. Ochranná pro chudé.	
20. P.	Sv. Jarolima Aemil . (1537). — Lhostejnost u víře. Křesťanská výchova dětí. Trpělivost v protivenstvích. Milosrdné sestry v nemocnicích.	
21. Ú.	Sv. Praxedy , p. (164). — Mariánská družina kněží. Utvrzení u víře. Sjednocení rozkolníků s církvi katol. Přemáhání vlašnosti. † bratři.	
22. St.	Sv. Maří Magdaleny , kajic. (63). — Dar pravé lítosti. Rozšíření Apoštolátu modlitby. Povznesení mravnosti. Dar zdraví. † příbuzenstvo.	
23. Č.	Sv. Apollináře , bisk. m. (81). — Světový euchar. sjezd v Lúrddech. Duchovní četba. Úcta k rodičům. Svornost v rodinách. † sestry.	

Dne		Na slavnost:	Úmysly:
24.	P.	Sv. Kristiny , p. m. (300). — Mariánské družiny jinochů a dívek. Podporování katolického tisku. Katolické missie na Balkáně. † rodiče.	
25.	S.	Sv. Jakuba , ap. P. (144). — Pochopení úcty k nejsv. Svátosti oltární. Boj proti hýřivosti. Pokora a tichost. Členové apoštolátu. Naše mládež.	
26.	N.	Neděle VIII. po sv. Duchu. Sv. Anny , matky P. Marie. — Duchovní účastenství na euchar. sjezdu. Křesť. matky. Trpělivost v pokušení.	
27.	P.	Sv. Pantaleona , lék. m. (305). — Sebezapírání. Duch modlitby. Boj proti hlavním chybám. Obrácení Anglie. Duše v očistci. † příbuzní.	
28.	Ú.	Sv. Nazaria, Celsa a spolum. (56). — Láska k Církvi svaté. Přemáhání náruživosti. Missie v Bulharsku. Trpělivost v nemoci. † kněží.	
29.	St.	Sv. Marty , p. (84). — Spolek šíření víry. Církevní smýšlení. Péče o spásu duší. Polepšení zaslepených. Dar střídmosti. Katol. missie.	
30.	Č.	Sv. Abdon et Semen , muž. (250). — Důvěra v Boha. Milost pravého povolání. Katolíci mezi protestanty. Obrácení Anglie na viru katol.	
31.	P.	Sv. Ignáce z Loyoly , zakl. ř. (1558). — Živí a zemřelí údové bratrstva bož. Srdce Páně a Apoštolátu modlitby. Nemocní kněží. Příbuzní.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Kdo by ze čtenářů našich nevzpomínal na světový eucharistický sjezd ve Vídni r. 1912? Ač bylo velmi nepříznivé počasí, přece se sjezdu účastnili věřící na tisíce čítající ze všech končin říše naší, ale i z jiných zemí evropských i zámořských. Nikdy snad nezapomenou účastníci na imposantní průvod s nejsv. Svátostí, jehož se účastnil i nejjasnější panovník náš, císař pán se svým dvorem. Roku 1913 byl opět eucharistický sjezd na ostrově Maltě, jenž byl též velkolepý jak počtem účastníků, tak i slavností vnější. A letos 1914 připravuje se světový sjezd eucharistický na místě Mariánském — v Lúrděch, kamž i od nás se poutníci vypravují. Již pro české účastníky připravena i dvorana, kde se bude pojednávat česky o nejsv. Svátosti oltární. Dle zpráv bude tam tisíce tisícův poutníků, aby nejen Matičku Boží uctili, ale samému Synu Božímu ve svatostáncích přítomnému nejpokornější hold vzdali. Modleme se, aby sjezd tento se vydařil a nevěrecké Francii sloužil k navracení se k Bohu.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdar světového, eucharistického sjezdu v Lúrděch, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone citelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešlo apoštolské: Horlivě se modliti za zdar světového eucharistického sjezdu v Lúrděch.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

SRPEN 1914

Tomu, kdož se bojí Boha, dobře bude v nejposlednější čas a v den skonání svého požehnán bude.
(Eccli. 1. 13.)

Zaplálo slunce ...

Zaplálo slunce v nebeské báni,
bol duše prchl, není ho víc,
a květy něžné hlavičky sklání,
chvěje se srdce a plane líc.

A mysl letí v nadhvězdné říši
na křídlech lásky zbavena pout,
spěje tam rychle výše a výše,
tak jak to slunce chtěla by plout.

Do oněch krajin věčna a míru
vznáší se stále umdlený duch,
a k písni něžné ladí svou lyru
pro tvůrce světa, jenž slove Bůh!

Maria Panno ...

Maria Panno, Matičko milá,
slyš písně naše, jež pje ret.
Maria Panno, každého slycháš,
kdo tobě nese své lásky květ.

Maria Panno, Matičko Boží,
jen tobě zpívat, jen tobě žít,
jen tebe vzývat v celém svém žití
a tebe stále v srdci chci mít.

Maria Panno, Matičko svatá,
u Syna svého za nás vždy pros,
láskou svou zahřej duši i srdce,
útěchu sladkou dětem svým nos.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

Ozdoba nebe.

První dne záblesk políbil zemi,
purpurem skvostným ozdobil lemy
ztemnělých dosud vrchů a hor.
Měsíčka srpek mizí a bledne,
jitřenka sledně ku zemi vzhledne,
budí se ptáček zpěvavý sbor.
Ave Maria!

Jásavou písni zavzní to krajem,
že věru zdá se svět býti rájem,
blahým se citem rozšíří hrud.
Zelení svěží vůkol vše hýří,
rozkvetlé stromy vůni kol šíří,
Královno máje, zdravena buď!
Ave Maria!

Slunko vždy výše nad obzor stoupá,
v krupějích rosných paprsky koupá,
za to jim skýtá dýmantů zář;
na každém stéblu, na každém kvítí
perlička jasná dýmantem svítí
v přírody jarní omladlou tvář.
Ave Maria!

V té době vůně, radostných vznětů,
slavíme Tebe, Královno světů,
krasší nad růže, lilie běl.
Matičko naše, ozdobo nebe,
pozdravem krásným zdravíme Tebe,
Gabriel jak Ti před lety děl:
Ave Maria!

Na slavnost Nanebevzetí Marie Panny. (O smrti).

Rozjímání od Msgr. Dra. Rudolfa Zháněla.

Ve Starém Zákoně vykládá se (4. Král. 2.), kterak Hospodin vzal proroka Eliáše v ohnivém vozu do nebe; svědkem toho byl prorok Eliseus, jak ubíral se s ním do Jericha a k Jordánu. Když jdouce rozmlouvali, ukázal se náhle vůz a koně ohniví, rozdělili je, Eliáš pak vstoupil u vichru do nebe.

Podobnou událost připomíná si dnes Církev sv. katolická slavic památku nanebevzetí Marie Panny. Bůh nepřipustil, aby tělo blahoslavené Panny vzalo porušení po smrti, nýbrž dal je anděly donést do oblastí nebeských; pamětihodnou událost tu slaví katoličtí křesťané od věkův dávných, a to souhlasně církev východní i západní. Původ slavnosti, při kteréž připomíná se blažená smrt a slavné nanebevzetí sv. Panny, sahá v šerou dávnověkost křesťanskou, že ho ani přesně určití nelze; již v prvních stoletích křesťanských byl 15. srpen dnem věnovaným památce této. Proto budeme i my na dnešní slavnostní den rozjímati o smrti a nanebevzetí Marie Panny:

I. kterak smrt Marie Panny byla blaženou, ježto zůstala vždy ve stavu posvěcující milosti Boží,

II. kterak i pro nás smrt pobude hrůzy, zachováme-li si bez porušení stav milosti v duši své.

Nejsvětější Panno, která jsi na dnešní den rozloučivši se se světem slavně uvedena a korunována byla

v království nebeském, vypros nám u Boha milost, abychom i my jedenkrát šťastně dokonali pout pozemskou a účastni se stali slávy nehynoucí na nebesích. Svatá Maria, pros za nás hříšné, nyní, obzvláště pak v hodině poslední.

1.

Smrt jest trestem hříchu; proto zdálo by se na prvý pohled, že Maria Panna, která hříchu nepoznala, nebyla podrobena smrti. Ale poněvadž božský Syn její umřel, slušelo se, aby i Matka smrt podstoupila. Bůh pak chtěl světu dáti příklad, kterak blažena jest smrt spravedlivých.

«Blahoslavení jsou mrtví, kteří v Pánu umírají.» (Zjev. 14, 13.) Slova ta po výtce vyplnila se na Matce Boží. Maria nikdy nepozbyla milosti Boží, proto neměla pro ni smrt oné příšernosti, kterou léká nás, ostatní hříšné smrtelníky.

O Marii Panně platí slova Pisma sv.: «Všechna krásna jsi, přítelkyně má, a není vady na tobě.» Zvláštní výsadou milosti Boží byla uchována od hříchu prvopočátečního a uchráněna od vši poruchy hříšné. Proto nazval ji také anděl Páně «milostí plnou.» Všechny její myšlenky, slova, přání, žádosti náležely Bohu, konala vše ke cti a slávě Boží, horovala po celý život svůj pro všechny ctnosti. V hodině smrti své byla okrášlena nikdy nevadnoucím věncem Bohu libých ctností, které konala vždy:

byla to její skálopevná víra, pevná důvěra v Boha, Otce všemohoucího, nikdy nepomíjející trpělivost, kterou projevila obzvláště ve svém utrpení, nelíbená hluboká pokora, již nepozbyla, ač skvěla se ctnostmi všemi, veliké milosrdenství, dle něhož pomáhala všem nuzným, přede vším pak nanejvýš dokonalá láska k Bohu, kterou srdce její bylo rozniceno.

Těžce nesla Matka Boží rozloučení své zde na zemi od Syna svého; milující srdce její nalézalo poněkud útěchy, když navštěvovala místa svatou přítomností Jeho posvěcená. Proto častěji zavítala do Betléma, aby navštívila místo, kde Syn Boží se zrodil; ráda dívala v Nazaretě v chudinké dílně, kterou posvětil práci rukou svých pomáhaje milému pěstounu svému Josefovi; trvala na modlitbách v zahradě Gethsemanské, v níž Syn Boží počal spasné dílo utrpení svého, často putovala na horu Kalvárii, kde dokonáno bylo světa spasení.

Když přiblížil se čas smrti blahoslavené Panny, tu zjevil se jí — jak domnívají se mnozí sv. Otcové — archanděl Gabriel; jako zvěstoval jí kdysi, že má se státi Matkou Spasitele světa, tak oznamoval jí nyní, že shledá se opět v brzku s milým Synem svým.

Z vnuknutí Ducha sv. — jak vykládá stará legenda — shromáždili se všichni apoštolové, kteří byli vyšli do celého světa hlásat evangelium, u smrtelného lůžka Marie Panny. Panna Maria dlouho rozmlouvala s nimi, těšila je a vybízela, by horlivě rozsevali símě sv. evandělí. Pak obíraje se jen svatými myšlenkami vypustila čistou duši svou, kterou doprovodili zástupové duchů nebeských před trůn Boha trojjediného.

II.

Smrt Panny Marie byla blaženou, poněvadž nepoznala hříchů; podobně vykládá se o mnohých svatých: sv. Aloisi, Petrovi Alkantarském, Vavřinci a j., že se smrti nelekali, nýbrž naopak na ni těšili vědouce, že nastává jim život nový, blažený.

Rovněž pro nás všechny pobude smrt své hrůzy, jsme-li ve stavu posvěčující milosti Boží. Neboť to, co činí lidem smrt strašnou, jest: vědomí spá-

chaných hříchův a nejistota, zda dosáhnou života věčného.

Hřichy, kterých člověk se dopouští, jsou červem, jenž hlodá srdce jeho a trápí; obzvláště v hodinu smrti předstupují v příšerné podobě své před zraky umírajícího a obklíčují ho ze všech stran. Běda, kdo nezničil a nezahubil jich upřímným pokáním a zkroušeným vyznáním! Duše jeho tone v kalu hříchův a bídne hynouti bude ve věčném plameni pekelném!

Smrt jest přechodem ze života vědejšího do života věčného. Kam strom padne, tam i ležeti zůstane. »Ničeho si vědom nejsem, ale proto přece ještě ospravedlněn nejsem«, dí svatý Pavel. Pro nejistotu, je-li života věčného či smrti hoden, jest smrt strašná.

Blažen, kdo zachoval milost posvěčující bez poskvrny, dobře tomu, kdo slzami upřímné lítosti smyl viny své; tomu netřeba smrti se lekat!

Když sv. Josaef Kuncević, arcibiskup Polocký, mučedník, apoštol Rusínů, varován byl, aby do Vitebska, kdež vskutku umčen byl, nechodil, odpovéděl: »Netřeba mi ani přátel ani stráže. Moje družina domácí mi postačí. A jakému tak hroživému neštěstí máme uniknouti? Smrti snad? Což nedal jsem již rozkaz, by mi připravili hrob! Ó bych byl hoden, Pane, proliti svou krev za svatou jednotu Církve a poslušnost k apoštolské stolici!« A prve než odjel, prohlédl si svůj započatý hrob, jež si dal ve zdi chrámové na pravé straně hlavního oltáře zbudovati. »Až budete hotovi«, doložil na rozloučenou, »oznamte mi; učiníte mi tím nemalou radost.«

V životopise sv. Františka z Assissi vykládá se, že smrti se nebál; když mu oznámili, že smrt se blíží, zvolal: »Buď vítána, milá sestro, smrti!« Když pak přiblížila se poslední hodinka, tu volal se žalmistou Páně: »Pane, vyveď duši mou-ze žaláře, aby velebila jméno Tvé.«

Kdo jest ve stavu milosti Boží, nemusí smrti se báti; neboť smrt jest mu jen přechodem ze života časného do života věčného. »Tomu, kdož se bojí Pána, dobře bude v nejoslednější čas a v den skonání svého požehnán bude« (Eccli. 1, 13.) dí Duch sv. v Písmech.

Nebot jako nádeník přeje si, aby dílo jeho mělo konec (Job 8.) a dostalo se mu slíbené mzdy, tak spravedlivý, který věrně a poctivě slouží Bohu, těší se na okamžik, kdy vezme odměnu za všechny práce a námahy své.

Sv. Hilarion poustevník, když blížila se smrt, byl nejprve všecek poděšen; ale pak se zase potěšil a pravil: »Vyjdi jen duše, vyjdi; po 70 let sloužila jsi Bohu, a nyní strachuješ se smrti?«

V pravdě duše spravedlivých při smrti podobají se bělostným labutím, kteréž, třebas po celý život svůj zdály se němými, umírajíce vydávají hlas a zpěv přelíbezný.

Z á v ě r.

Po tomto životě plném bojů a strasti jest zajisté smrt klidná a tichá údělem nejblazeštějším. Smrti takovou umřela Maria Panna, utíkejme se k ní často v modlitbě, aby smrt podobnou vyprosila také nám na Bohu. Připravujme se však také sami na dobrou smrt, hlavně křesťanským zbožným životem! Nebot jaký život, taková i smrt! Kdo nenaučil se dobře žiti býti, nebude ani moci dobře umříti!

Lidé vlažní a povrchní snad namítanou: »Až blížiti se bude smrt, zavoláme si kněze; ten přispěje nám a naučí nás blaženě umříti.«

Ovšem třeba jest, bychom umírajíce zavolali kněze; ale kněz nemůže nás v jediném okamžiku naučiti tomu, v čem cvičiti jsme se měli po celý život svůj. Mnozí volají kněze, když nemocný již pozbyl vědomí, když již nemocí zcela zmožen a vysílen jest. Dokud živ byl, nestaral se o Boha a Církev, nepřijímal

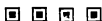
svátosti, nenavštěvoval služeb Božích, nemodlil se; nyní v jediném okamžiku má se vše napravit a nahraditi. Ovšem božský Spasitel odměňuje bohatě také dělníky, kteří přicházejí v hodinu poslední na Jeho vinici, slibuje a dává ráj lotrovi, který kaje se na kříži v posledních okamžicích svého života! Ale kdo zaručuje nám, že i my pokání dostatečné učiníme v posledních chvílích svého života a budeme na milost přijati?

Doba nynější náleží nám, o budoucnosti nevíme, zda se ji dočkáme. Po-užívejme proto přítomnosti, abychom vykoupili si věčnost. Čtěme a vzývejme Marii Pannu, aby za nás orodovala u Syna svého, následujme horlivě její příklad, važme si milosti Boží, jako pokladu nejdrahocennějšího, varujme se hříchu a zlých pokušení

Když pak přijde poslední hodina, neopustí nás Matka milovaná, nýbrž vyjde nám vstříc a uvede nás do ráje věčného blahoslavenství.

»Ó Maria, bez poskvrny hříchu počatá, do nebe přijatá a věčnou slávou korunovaná, oroduj za nás, kteří se k Tobě utíkáme; ó útočiště hříšníků, Matko umírajících, neopouštěj nás v hodinu smrti naší, nýbrž vyžádej nám dokonalé litosti, opravdové kajcnosti, odpuštění hříchů, hodného přijetí nej-světější Svátosti oltářní a posily posledního pomazání, abychom bezpečně mohli předstoupiti před trůn spravedlivého, ale i milosrdného soudce, Boha a Vykupitele svého. Amen.«¹⁾

¹⁾ 100 odpustků jednou za den. (Pius IX. 11. března 1856.)

Znám lásku . . .

Znám lásku, která nezvadá,
to láska Boží Matky,
kdo k ní se v žití utíká,
ten najde klid svůj sladký.

Znám lásku, která nezvadá
a září v celém žití,
to láska Matky Boží jest,
a kvete jak to kvítí.

Znám lásku, která nezvadá
a duši, srdce hřeje,
jen ten v svém žití šťasten je,
kdo v její náruč spěje!

A. M. Ka d l á k o v á.

Eucharistické hnutí.

Napsal P. Jos. Hon. Voňavka.

Pius Desátý vyvolal hnutí, které dovede oceniti lépe budoucnost, až uvidí jeho výsledky a bude těžiti z jeho ovoce. Je to hnutí eucharistické. Hnutí pro otevření svatostanů ve městech a viskách a hnutí pro otevírání srdcí vězni svatostanu. Denní sv. přijímání věřících a časné sv. přijímání dětí jsou ovocem, nebo chcete-li, příčinou tohoto hnutí... Eucharistie stává se středem výchovné a záchranné práce.

Je radost slyšeti a čísti potěšitelné množení počtu sv. přijímání ať v mezích staré Evropy, nebo ve hranicích nových světů. Všude raší nový život. Začne i u nás? Budeme-li chtíti! I u nás stojí svatostan s pozváním: Pojďte ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já vás občerstvím. Dnes nesu všem dobré vůle jen jeden květ ze zahrad cizích, které však dýchají katolickým dechem a dovedou osvěžiti katolická srdce. Koncem minulého roku napsal v orgánu katolického svazu obchodníků německých »Merkuria« známý jeho činovník Witte následující stať:

»U příležitosti stoleté památky nezapomenutelného Kolpinga v Kolíně uspořádaly katolické spolky tovaryšské v tamním minoritském chrámu úchvatnou slavnost eucharistickou, a při této příležitosti jsme se dověděli, kolik synů Kolpingových jest horlivými členy eucharistického Apoštolátu. Tato na výsost radostná skutečnost, jež ctí katolické tovaryše, musí nás členy svazu katolických obchodníků zahanbovati, ježto jsme se — bohužel — jako korporace nedopracovali až k světlým výšinám eucharistického nadšení. Pisatel těchto řádek, který je členem svazu od r. 1879, rád by zkusil, zda by se dalo ve svazu získávati hnutí eucharistickému nové přátele a je si vědom při tom jistoty, že by tak jednal jen dle vznešené spolkové devise: »Křesťanský v životě a počestně v obchodě.« — Ode chvíle, kdy sv. Otec vydal dekret o denním sv. přijímání, schválila eucharistická vlna celý katolický svět. Těžko dostupný dříve ráj, kam mnozí katolíci jen jednou v roce ve velikonoční čas vstupovali,

otevřen moudrostí Pia Desátého a cesta ke stolu Páně podstatným ulehčením urovnána. Ne neprávem nazván nynější papež eucharistickým. Nutno to prohlásiti za cestu Prozřetelnosti, že náměstek Kristův, který s výše posvátného úřadu svého zří nebezpečí naší doby, jako všeobecný prostředek záchrany udílí častější hodné sv. přijímání. Vzpomeňme slov pastýřského listu našeho episkopátu: »Bez únavy pracuje církev i ve dnech našich na ozdravení společenských poměrů, které hříchem a bludem otráveny. Pius Desátý je náš osvědčený vůdce v této spásenosné obrodné práci. Při tom pak žádá, aby spolky nešly svou cestou při této práci, ale aby v duchu církve spolupůsobily na náboženských úkolech přítomnosti.« Čím více poznáme, jak vzácnou perlou nejsv. Svátost oltářní jest, tím více vynasnažíme se následovati příkladu kupce z evangelia, abychom perlu získali. »Tobě, ó Bože, náleží obchodník; jde, aby hledal statky, jen však na Tvou loď pnou se všechna dobra.« Čím úžeji spojena naše životní lodička s lodičkou Petrovou, tím radostněji uposlechneme vyzvání sv. Otce, který pevnou rukou řídí veslo a snaží se všechny své děti vésti u šťastný přístav věčnosti. Jako před sto lety, mělo by i dnes u nás platiti heslo: »Kráľ zavolal a všichni přišli.« A nechce svátostný Spasitel svým příchodem nás zbaviti pout hříchu a podanství satanova? Hlavní překážkou častého přistupování ke stolu Páně jest strach před lidmi, tento moderní kostižer, který tak mnohou sílu mužnou podlamuje a ochromuje. Vedle tohoto strašidla ubohého strachu před lidmi jest další překážkou nezodpověditelná lhostejnost k božskému Spasiteli a vězni našich svatostanů. Běda, zvolá-li nám nyní ve Svátosti skrytý Spasitel jednou při posledním soudu: »Celá staletí byl jsem pro vás vězněm vašich svatostanů a vy jste mne nenavštívili.« Nezapíráme toho nijak, že právě kupecký stav vede své příslušníky k materiálnímu chápání života, a že při všem tom shonu a neklidu jedno nejpotřebnější — spása duši — zůstává v zapomenutí. A právě toto

naším povoláním vyrůstající nebezpečí musí nás nabádati, abychom se opásali záchraným pásem Eucharistie, abychom nezahynuli ve vlnobití nevěry a materialismu. Naš svaz vším právem za vznešenou svou Patronku uctívá nejss. Pannu; prokazujeme-li však na nebi křesťanském úctu měsíci, čím více musíme uctívati slunce naší viry, Eucharistii? Čím jest slunce ve vesmíru mezi nesčetnými světovými tělesy, co značí sluneční paprsek pro celé stvoření, čím je střed kruhu — tím vším jest nej-světější Svátost oltářní v katolické církvi. Právem jmenují přijímání sv. svátosti měřítkem a zkušebním kamenem osady a jednotlivých její členů — a tento teploměr neklame! Kéž by stoupal teploměr katolického života v našem svazu a tak aby dokázal, že jsme se naučili chápati „sentire cum ecclesia“ — cítiti s církví. Z pravidla jde v ohledu na svaté přijímání jen o předsudek, který nutno přemoci; energické: Já chci znamená již často: Já mohu. A Quantum potes, tantum aude — kolik zmůžeš, tolikrát se odvaž ke stolu Páně. Nedávno mluvili jsme s jedním státním úředníkem o naší eucharistické době a úředník označil časté svaté přijímání za přehnané, konečně, člověk prý ani není hoden často přijímání. Bez ohledu na to, že nikdo není hoden této nebeské stravy, ptáme se přece: »A staneme se snad hodnějšími, když jen jednou za rok ke stolu Páně přistoupíme?« Pokusili jsme se o to, abychom úředníka přemluvili ke zkoušce na čtyři neděle, aby v nich co neděli přistoupil ke sv. přijímání. A výsledek byl, že dnes co neděli s celou svou rodinou přistupuje ke stolu eucharistickému. — Říká se, že čím blíže pramenu, tím čistší že voda. Jest pak dokázána skutečnost, že první křesťané, kteří z většiny se Spasitelem žili a s Ním obcovali, při každé mši sv. společně přijímali. I pro nás musí zníti heslo nanejvýš časové: »V den Páně — ke stolu Páně.« My členové svazovi jsme již beztoho ideálními svazovými principy úzce navzájem spojeni, spojme se ještě úžeji ve smyslu Pia

Desátého v apoštolát mužů, kde bychom se zavázali měsíčně se sytiti Tělem Ježíše Krista. Naši důstojní rádcové duchovní nám rádi tuto cestu umožní a pomohou přemoci všechny, často jen zdánlivé překážky. Budme přesvědčeni, že proti rostoucí potopě nevěry a bludu nelze postavití mocnějších hrází, než společné nedělní ~~svaté~~ přijímání. Jako jednotlivé stéblo na poli stává se hříčkou větrů, tisíce a tisíce stebel spojeno, tvoří hráz nepodajnou, která vzdoruje vlnám větrů a bouří, tak stanou se naše spolky jednotlivé ve svazu katolického obchodnictva nepřemožitelnou mocí a zároveň skvostným divadlem nebi a zemi.

Kéž pod mocnou ochranou eucharistického milostného Slunce nám přáno u příležitosti našeho nejbližšího výročního sjezdu veřejně naši lásku k eucharistickému Bohu dáti na jevo jako nadšení členové časového eucharistického apoštolátu... Bůh tomu chce, Bůh tomu požehná.«

Opravdu katolická mluva, při jejímž slechu jen jednoho litujeme — že to není mluva našich mužů. Či jsou ti naši z jiného řezání dřeva? Či pro ně menší plane láska Eucharistie na oltářích? Či snad nikdo ještě našemu mužskému světu toho neřekl?

Je čas! Tolik jsme hrdi na to, že mnoho honů mnohdy jsme před cizinou, — nuže, upřímně a otevřeně i dnes doznati: kolik honů nám schází za nadšeným přiznáním a vyznáním mužů jiných národů?

Jak zde zjednati nápravu? Je vůbec možná? Chtíti popřítí její možnost znamená zoufati nad vlastním lidem a podceňovati jeho dobré vlastnosti. Jen apoštolů nám třeba v každé visce a každé farnosti, kteří by odhodlaně šli za svou ideou: častějšího sv. přijímání. Posměch a posuzování bude z počátku jejich údělem, za čas však zmlknou posuzovači a přijdou následovníci. Kdo bude tedy ze řady našich mužů první?

Tu otázku kladu vám, mužové národa sv. Cyrilla a Methoděje, jménem vězně ve svatostanu, který na vás čeká, volá a prosí. Přijdete?

Fariseus a publikán.

Píše Igndt Zhdněl.

Na neděli desátou po svatém Duchu, která připadá letos na první polovici měsíce srpna, čte se nám s kazatelen svatě evandélium o Fariseu a publikánovi. Svatý Lukáš vypráví (18, 9-14): Dva muži vstoupili do chrámu, aby se modlili: jeden Fariseus a druhý publikán. Fariseus byl pyšný, domýšlivý, publikán byl pokorný, ponížený; bil se v prsa svá, říká: Bože, buď milostiv mně hříšnému. Kristus skončil podoběnství toto řka: každý, kdo se povyšuje, bude ponížen a kdo se poníží, bude povýšen.

1. Fariseus byl nadutý, pyšný, bezohledný člověk, pohrdal zřejmě publikánem a vysmíval se mu. Proč se jenom také mnozí z nás vychloubají a vynášejí nad jiné? Má někdo z nás k tomu příčinu? Staří pohané neznali ctnosti pokory; pokora byla jim docela neznámá. Podobně vedou si naši moderní pohané; nemohou pochopiti, že by mohl býti někdo lhostejným k počtám lidským, nehledati vyznamenání a přednosti před druhými, zůstatí raději skrytým, nepovšimnutým?

Jak krásně praví velký znatel srdce lidského Tomáš Kempenský: »Není na škodu, podložíš-li se všem, ale náramná škoda, budeš-li se vypínati nad jednoho jediného. S pokorným jest stálý pokoj, v srdci pyšného sídlí však žárlivost a nevole častá.« (1., 7.) Svatý Bonaventura píše: »Pyšným protiví se pokora, jest jim trnem v očích.« Pyšní vytýkají, že připadá jim člověk pokorný jako blázen, jako by sám sebou pohrdal, sebe si nevážil, zdá se jim býti na smích, když někdo se pokojuje a nevyhledává příležitosti vyniknouti nad druhé.

Ve středověku vychovávali mládež k pokoře, proto byla tato ctnost něčím obyčejným, něčím, čímž byl každý ozdoben a dokonale obeznámen. Znamenitý básník Petrarka navštívil na svých cestách město Kolín, kam dojel právě v předvečer svátku svatého Jana Křtitele. Píše: »Velmi jsem se podivil, že jsem našel v této barbarské (nevzdělané) zemi tolik uctivosti, tolik slušnosti, tolik krásných budov, tolik vážného chování u mužů a tolik způsobnosti u paní.«

I obecný lid se přičiňoval, aby vždy zachovával slušnost a dobrý mrav. Ještě ve století čtrnáctém musil zaplatiti každý zedník, který vyřkl nějaké neslušné slovo, tomu, komu je metal ve tvář, za pokutu deset halířů. Jak krásný jest pozdrav, kterým bývají v katolických krajinách pozdravováni známi i neznámi: »Pochválen budiž Ježíš Kristus!« Tato uctivost k cizincům velmi se jim líbí a kteří z nich bydlí v zemích nekatolických a jsou tohoto pozdravu neznalí, velmi si jej libují a chválí přívětivost obecného lidu, jaké u nich nekatolíků není.

Kdosi vyprávěl, že znal dobře jistého vysokého duchovního hodnostáře (preláta), který měl poblízkou svého psacího stolu postavený praobyčejný, obstarožný hrníček hlíněný s roučkou. Rád vyprávěl, že jest to nádoba, která jej živila po celá jeho studia. Chodíval s ní vždy v poledne ku bráně klášterní a dostával do ní jídlo. Aby nezapomněl nikdy na svou chudobu, mívával hrníček vždy na očích.

Bohu díky, jsou ještě hrdinné osoby, které neohlédajíce se ani na pravo, ani na levo, jdou zpřímou svou cestou, konají svědomitě své povinnosti, at si jich všimne někdo anebo ne. Poblízkou italského města Piacenza stavěl se přes malou říčku nový železniční most. Jednou spustila se obrovská bouře. Z nedalekých kopců valila se voda a brzy zaplavila všechny pole, lučiny. Jindy malá říčka Tebba vzrostla v obrovskou bystřinu a vše, co jí bylo v cestě, sebou sebrala. Kamenné pilíře skoro již dohotoveného mostu byly podemlety a železné sloupky, na nich spočívající, se sřítily. Všichni dělníci až na jednoho mohli se zachrániti. Jeden zámečnick se opozdil a sřítíl se do hloubky. Za pádu dostal nohy mezi dvě silné železné traversy, čímž se sice zachránil od utopení, ale visel ve vzduchu a byl kol do kola obložen železnými tyčemi. Volal hlasitě o pomoc. Když však viděl, že mu není pomoci, vzpomínal na smrt a prosil o kněze. Z blízké osady Albertone zavolali kaplana Beltraminioho. Když přišel na místo neštěstí, uvázali kněze inženýři na silné

lano a spustili ho dolů ku dravé vodě. Šťastně dostal se na blízko nešťastníka. Mohl se poněkud přichytiti železné traversy, mohl vyslyšeti zpověď, podati

děle u něho, aby jej, pokud mohl, potěšil. Když kněze vytáhli nahoru, byl vysílením skoro bez sebe, ale brzy se vzpamatoval. Též dělník byl zachráněn.

————— Královna nebeská. —————

mu velebnou Svátost i poslední pomazání. Mezitím hrozně lučela voda, kamarádi nešťastníka pracovali za vedení inženýrů o záchraně jeho. Kněz vytrval

a pozbyl jenom nohu, která mu byla při pádu do hlubiny rozmačkána.

Za nedávné bratrovražedné války na poloostrově balkánském působila v

Drinopoli v nemocnici jako představená sestra Jozefa Cucilovičová, jejíž působení pán udělil ji rytířský řád Františka Josefa, bulharský car vyznamenal ji čer-

————— Ježíš u Marie a Marty. —————

bylo tolik pozoruhodno, že byla po válce vyznamenána od tří císařů. Náš císař veným křížem a sultán turecký zaslal jí řád Šefekat. Ejhle hrdinové! kteří

neohlédající se, zda bude uznána či zneuznána jejich činnost, stojí pevně na svém místě a vykonávají povinnosti své nikoliv k vůli tomu, aby došli povšimnutí, ale z lásky k Bohu a ku svému bližnímu.

Odložme všechnu nemístnou pýchu, vzpomeňme si častěji na slova, která říká kněz, když nám na popeleční středu sype popel na hlavu: »Pomni člověče, že prach a popel jsi a v prach a popel se obrátíš!« Není příčiny, nemáš nic, čím by's se mohl před jinými vychloubati; a vynikáš-li přece něčím nad ostatní, Pán Bůh dal ti tu milost. Jej veleb jako dárce všech darů dobrých!

2. Pyšný Farisee se modlil mezi jiným také takto: »Děkuji Ti Bože, že nejsem jako jiní lidé.« Publikán však stál kdesi až vzadu za nějakým sloupem, aby ho nebylo viděti a pln lítosti i opravdového úmyslu polepšiti se, volal, bije se v prsa: »Bože, buď milostiv mně hříšnému!«

Jak rozdílná byla modlitba těchto dvou mužů! Zda nemáme i my příčiny bíti se v prsa, přiznati se, že jsme hříšníci a prositi úpěnlivě Boha Otce našeho: »Bože, buď milostiv mně hříšnému!« Již svatý evandělista Jan praví: »Řekne-li někdo, že jest bez hříchu, jest lhář!«

Podíváme-li se za našich dnů okolo sebe, jsme nuceni přiznati, že snad nejrozšířenějším hříchem jest nevěra. Nemíníme tuto pouze nevěru ve vlastním slova smyslu, když někdo nechce věřiti v Ježíše Krista a v jeho učení, ale vůbec vše, co s nevěrou souvisí, tedy také život, jaký vedou nevěrci.

Za dnešních dnů potřebujeme celé katolíky, nikoliv polovičaté. Tolerantním a milým v očích jinověrců anebo bezvěrců jest katolík jenom tehdy, když nechá sebou smýkati, vláčet, třeba i dříví na sobě štípati, schválí-li vše, nazve-li bílým i kdyby to bylo třeba černým jako saze, dělá-li ze sebe otroka, na všechno přizvukujícího a vše chválicího. Není-li takovým, nadávají mu: o'rok Říma, sluha jesuitů. Pak pochopíme, že někteří bázlivi našinci uzamkají se do svých bytů, bojí se hlavu vystrčiti před svůj práh, límec si přehrnouj přes uši a jednají tak opatrně, aby nikde jenom nenarazili.

Jest věru hrozné, jak se zapomene, jak spustne, kdo odpadl od Boha a překročuje jeho svatá přikázání. V P. byl výroční trh. V noci po jedenácté našla místní policie v postraní uličce před hospodou neosvěřený povoz, do něhož byl zapřažen kůň, netrpělivě hladem přešlapující. Pátrali po majiteli povozu a brzy našli jej v hospodě. Popíjel a právě měl před sebou padesátý čtvrtý půllitr piva, což rypil po obědě a mezi tím se ještě také posilnil čtyřmi čtvrtkami vína a několika skleničkami likérů. Tázán byv, proč nechal povoz venku bez dohledu, vymlouval se, že zaplatil jistému podomkovi, aby dával pozor na koně. Policisté šli tedy hledat podomka a brzy našli jej, sedícího v blízké židovské hospůdce, kdež seděl při třetím litru kořalky. Toť bohužel příliš smutný, ale veskrz pravdivý a zaručený případ, jak dalece se zapomenou, jak hluboce klesnou lidé, když se spustili Boha.

Bůh trestá hříšníky často již zde na světě. Svatý Pavel píše: »Souzení a ouzkost přijdou na každého člověka činícího zlé.« (K Řím. 2, 9.) A kdyby neztrestal Bůh za živa, potrestá svatojistě po smrti. Řekne hříšníkům: »Budou vyvrženi do temnosti zevnitřní, tamf bude pláč a skřípění zubů.« (Mat. 8, 12.)

O králi anglickém Richardovi se vypravuje, že zbloudil kdysi v lese, když prodléval na honě a že spatřil konečně uhlířskou chýži. Protože se již stmívalo, prosil o nocleh, který mu však byl odmitnut hodně zhruba. Král, který se nedal poznati, šel tedy dále a šťastně trefil na pravou cestu a vyšel z lesa ven. Druhého dne dal si zavolati nevlidného uhlíře, který jej zahnal od prahu svého domku. Uhlíř přišel na hrad, kde jej očekával král, sedě na trůně, obklopen skvělou, četnou družinou a oblečen v královský háv s korunou na hlavě. Když vešel uhlíř do síně, pohlédl na krále a poznav svého včerejšího hosta, tak se polekal, že se skácel k zemi a byl mrtev. Považme, jak se asi povede těm, kteří vypadli ze srdce Kristova, až se ocnou v poslední den před jeho soudnou stolicí, na níž bude seděti uprostřed všech apoštolů, svatých a andělů a bude souditi všechny lidi.

Modli se proto každý z nás pokorně, jak se modlil publikán a říkej bije se v prsa: »Bože, buď milostiv mně hříšnému!«

3. Publikán sestoupil do domu svého ospravedlněn, Fariseus však nikoliv. Muž, který se považoval za spravedlivého, který vykonával své povinnosti i v nejmenším, který se tolik dle svého vlastního přiznání postil, modlil, mnoho almužny dával, který se považoval za svatého, nebyl očištěn. Každý, kdo se povyšuje, bude ponížen a kdo se poníží, bude povýšen. Pýcha podobá se tu olovu, visícímu na nohou každého hrdopýška, tlačí jej dolů k zemi; pokora pak zdá se tu mít křídla a může tedy vynést člověka pokorného jako v nějakém aeroplánu vysoko k nebesům. Učitel církevní Leo pravil: »Veškerá moudrost křesťanská nezáleží v učenosti, ve slávě, ve výmluvnosti, ale v pokoře, které nás učil Kristus, poníživ se až na kříž.« Svatý Jan Zlatoústý napomíná: »Taky my říkejme, buď milostiv mně hříšnému a jestli nás lidé jmenují hříšníky, nehněvejme se proto! Neboť, když o sobě povídáme zlé věci a netrpíme, aby jiní také to o nás tvrdili, ukazujeme se byti hrdými.« Svatý Ber-

nard praví: »Hvězdy svítí za dne i za noci, ale za dne jich nevidíme; tak také pokora se nevidí.«

Přijímejme pokorně poučení, kdekoliv se nám naskytne. V Americe žil slavný muž Franklin, jehož jméno proniklo z nového světa také k nám do starého. V mladém věku navštívil jednou Franklin svého příznivce, jakéhosi vznešeného pána. Po skončené návštěvě vedl hostitel Franklina ven kratší cestou po úzké chodbě. Uprostřed ní byl silný trám příční. Oba kráčeli přátelsky spolu rozmlouvající, až se přiblížili ku trámu, jehož Franklin ihned nezpozoroval. Shýbněte se nyní, volal na Franklina průvodce. Leč neučinil tak ihned a prudce narazil hlavou na trám, takže bolestí silně vykřikl. Vida to příznivec, s úsměvem se obrátil na Franklina a pravil: Jste mladý a chcete ve světě dobře projíti. Proto uče se shýbati v pravý čas a mnohemu zlému se tím vyhnete. Slova ta navždy utkvěla v paměti Franklinově. Často říkával, že zachováním této rady nabyt později své přízně i štěstí svého a že mu hned na mysl připadnou, kdykoliv vidí lidi, kteří ve své slepé pýše a pánovitosti hlavu nosí příliš vysoko.

Sv. Hostýn.

Po pahorcích, rolích, nivách
utíkají Moravané,
hrůzy děs za nimi vane,
ryk zlosynů, krev tuhne v žilách.

Nárek bratří, přátel, sester,
jež jsou všechny porubány,
v mysli oživují rány,
v očích děj jak dračí ještěr.

Utíkají, co jen mohou,
dech jim srdce zaráží,
síla chabne, mizí, paží,
neovládá již ni nohou.

V brozém kvapu k hoře vzhůru,
sotva vrchu dosáhnou,
vody není, žízni prahnou,
koušou travu, ba i kůru.

Sotva stojí na temeni,
ach, jaké to sklamání,
marné všechno hledání,
i tam žádné vody není.

Za nimi jak divé šelmy,
krvelační, nepřízniví,
zdivočilí, pomstychtiví,
v houfech, počtu velkém velmi,

Tataři se ženou v patě,
chtějí všechny zničit ranou,
mocí, duchem zlým jim danou,
jako kosa bylin natě.

Oči jejich jako uhly,
strach z nich zrovna vlasy ježí,
v boji svižní, jen se hemží,
dasa by snad dolů svrhli.

Ach, Bože, vyslyš naše lkání,
kleká lid tu v strachu vroucně prose,
omoč jazyk náš jen v rose,
vzpomeň na nás! Moravani

volají, pramatky a dědi,
pomoz nám, posilni v boji,
Bože silný, jeden, troji,
vyslyš nás přec, neb nás snědí.

Matko naše! též volaje,
ukaz nám své moci žezlo,
potřít zlo to, co nám vlezlo
do milovaného kraje.

Tu na obloze mrak se tmaví,
stahuje od stran všech čtyř,
vítr duje, honí pýř,
slunko paprsků všech zbaví.

Krapka, krápě, sprchy nitky
následují houšť a houšť,
prší hustě, vody tloušť,
u křesťanů počnou pitky.

Síla nová jim se vrací,
pojďme nyní všichni k boji
s Bohem, Marií, zmar voji
Tatarů, jen všichni k práci.

Ze zadu pak hbitě vzhůru
Jaroslav na pomoc kvapí,
bije vše, v útěku lapí,
doráží zlých Tatar stvůru.

A na to jako dělo s vrchu
vrhá sama Matka Páně
na Tatary v jedné ráně
vše ničící ohně sprchu.

Uši ohlušují třesky,
ach, běda, co se to děje,
Tataři trnou, vše se chvěje
s námi bojují tu blesky.

Křesťané chystají vpády,
s větší silou útočí,
a po srážném úbočí
pouští do jejich řad klády.

Kam jen oheň žhavý střel,
tam mrtvol kopec černých, sžhaných,
smrtí, hrůza! mečů branných,
není třeba — Bůh to chtěl!

Rána stíhá druhou ránu,
vše se kácí, padá, zmírá,
to zmohla naděje a víra
našich předků Moravanů.

Dále v dole jak do roští
kutálí se klády spádně,
drtí stany, zbraně, kosti,
tak vítězit je ovšem snadně.

J. ZELENÝ.

Usnutí a nanebevzetí Panny Marie.

(Die sv. Bonaventury.)

Znamení veliké ukázalo se na nebi:
Žena oděna sluncem a pod nohami
jejími měsíc, na hlavě koruna ze dvanácti hvězd. (Zjev. Sv. Jana 12.) David král podmanil všechny nepřátely, viděl v království pokoj, vzpomenu na archu úmluvy v domě Obědedomu. Maje pak archu do svého přivéstí a zase s uctivostí přenéstí, slavný proto svátek nařídil a to s rozličnou hudbou a sám král se všim lidem přišel, aby ji s velikou radostí a slávou do svého příbytku doprovodil. (2, Král. 6.);

když matka krále Šalomouna syna svého navštívit přišla, trůn královský

postavití dal a ona se na pravé straně krále posadila. (3, Král. 2.);

Asverus, mocný král, nade všechny ženy jiné Esteru zamiloval; takovou milost u krále dostala, že ji za svou královnu přijal. Korunu na hlavu její položil a účastnou svého králování učinil. (Ester 2.);

Tak předobrazy o Nanebevzetí královny nebe. A ve prorocích praveno:

Povstaň Pane ku odpočinutí svému, ty i archa posvěcení tvého. (Žalm 131.);

Vstaň a pospěš přítelkyně má, krásná má, holubice má — pojď. (Píseň Šal. 2.);

Která jest to ta, jež vstupuje z pouště plná rozkoše spolehší na milého. (Píseň Šal. 8.);

Pojď již ku Libanu, choti má, pojď, budeš korunována. (Píseň Šal. 4.);

Postavila se královna tobě po práci v oděvu pozlaceném, ozdobená celá rozličností skvostů. (Ž. 44.)

Tak a podobně označena blahoslavená Panna Maria.

Když učedníci Kristovi vydali se ku hlásání víry křesťanské do dalekých krajin, Matka Páně úplně souhlasila, aby též sv. Jan odešel a kázal. Měla velikou radost, když slyšela a viděla, že víra křesťanská se rozšiřuje, měla však velkou útrpnost s dobřími křesťany, již protivenství mnohá snášeti museli. Když slyšela, že sv. Štěpán ukamenován, sv. Jakub bratr Janův stat, můžeme říci, že zarmoucená přece se veselila, stálost věřících obdivujíc za ně se s pobožností k Bohu modlila. Patnáct let tak živa byla a viru rozšířenou již viděla, obcházela na hoře Olivetské ono místo, ze kterého Pán Ježíš do nebe vstupoval, častěji to místo navštěvovala a touhou plná byla býti s Kristem. Říkávala pak častěji: »Můj nejdražší Synu, čas jest, aby's mne ze světa k sobě vzal! Víra jest utvrzena v krajinách velmi mnohých, tak že mne věřící již nepotřebují. Můj nejdražší, vezmi mne ze světa k sobě!« Přišel k ní anděl Gabriel s jasnem zářícím, pozdravil ji s uctivostí a pravil: »Požehnaná mezi ženami! Čas přišel, ve kterémž Tebe Syn Tvůj hodlá vzíti, nebo třetí den usneš smrtí a do vlasti nebeské uvedena budeš. Přináším ti roucho bílé, do něhož oblečena budeš při smrti své a ratolest palmovou z ráje před márami nésti mají.« Matka Páně s radostí odpověděla: »Jestliže jsem nalezla milost před oblíbeným Syna svého, prosím vroucně, aby On sám ke mně přišel. Též abych té milosti dočkala, abych viděla učedníky Syna svého a při svém skonání, abych ducha zlého neviděla.« Anděl odpověděl: »Sám Pán přijde k Tobě, též všichni apoštolové shromáždění budou. A duchů zlých nemáš se co báti, neboť jsou Tvé moci poddáni!« Odešel anděl Gabriel zpět do nebe, a důstojná Matka Páně se stkvoucím oděvem a s palmo-

vou ratolestí vracela se domů a čekala dle přípovědi anděla Pravi mnozi, že právě sv. Jan kázal v Efesu a rychle přišel ku Matce Boží. Důstojná Matka řekla jemu: »Jene, drahý můj synu, čas jest zde, abych odešla ku svému nejmilejšímu Synu. Pročež poručím tělo své ku ochraně, aby židé, Syna mého nepřátelé, posměchu snad z něho neměli. V roucho zde bílé ať jsem oblečena a ratolest palmová tato před márami ať se nese, neboť tyto věci sám nejmilejší Syn zjevil mně a poslal!« Po řeči této sv. Jan byl zarmoucen, že měl Matku sobě poručenou ztratiti.

Přišli též řízením Božím všichni učedníci Páně, kteří ještě živi byli, do domu ku Matce Ježíšově. Maria, Matka důstojná, řekla jim, že dobře shromáždění byli. Uslyševše, že nejdůstojnější Matka jejich má odejiti na vždy od nich do radosti věčné, slzy prolévali, neboť ji srdečně milovali. Přes to však též radost měli, že nejsvětější Matka Boží ku radosti věčné trvající se chystá odejiti.

Důstojná Matka Ježíšova všechny učedníky žehnala a napomínala ku bedlivému vyřízení posledního přání jejího a zároveň příkazu Kristova. V půl noci přišel Pán Ježíš se zástupem andělův a mluvit začal takto: »Pojď již, má drahá Matko! Posadím Tě na trůn královský, neboť jsem požádal krásy Tvé.« Matka Pána Ježíše odvětila: »Bože můj a Pane můj! Srdce mé a duše má hotovy jsou.« Andělé zpívali: »To jest ta, která není poskvrněna žádným hříchem. Hodnát jest míti požitek života věčného!« Potom vyšla nejsvětější duše Marie z těla bez veškeré bolesti. Svati apoštolové pak pravili: »Nejdůstojnější Panno! kam spějíš? Pamatuj na nás u svého Syna!« Pán Ježíš přikázal učedníkům, aby pochovali tělo Marie v údolí Josafat a tři dny zde zůstali. Duše pak blahoslavené Matky Páně vstupovala ku věčné radosti. Vyšlo jí vstříc pak všechno komonstvo nebeské. Všichni andělé a svatí přijali ji s velikým jásotem a plesáním. Přenesena pak byla od Krista Pána ku Otci Jeho nebeskému, jenž ji povýšil nade všechny kúry andělské. Panny pak, které ustavičně při Panně Marii byly, oblékaly ji v roucho, které od anděla přineseno

bylo. Při úkonu tom taková jasnost je ozářila, že divatí se ani nemohly, avšak dotýkali se těla bez veškeré skvrny se mohly. Na to nesly tělo nejsvětější Rodičky Boží do údolí Josafat s ratolestí palmovou a položili do hrobu. Ale třetího dne, dle mínění některých učitelů církevních, přišel Pán Ježíš a spojil zase nejsvětější duši s tělem a uvedl ji do

věčné radosti. Tělo nejčistější pak ve hrobě nalezeno více nebylo. Apoštolové zde často volali: »Pamatuj na nás!« I my volati máme v bolesti i v radosti každé:

»Pomni, ó nejdobrotivější Matko Páně, pomni a pamatuj na nás!« Zvláště však a nejvíce v hodinu smrti!

P. ŠEVČÍK.

V létě.

Vše vůkol tak sladince voní
a všude svěžest zřítí jen,
skrívánčí píseň krajem zvoní
a na duši pad' snění sen.

A vše tak mile vůni dýše
v té době sladké, plné krás,
má duše v hvězdné letí říše
a radostí se chvěje hlas.

Ó Bože, Bože, věčný Bože,
co darů hojných chystáš nám,
když ulehne si člověk v lože,
Ty chráníš úrodu tu sám.

A z rána sotva slunce vstane
zas vše se v plné kráse stkví,
co z retů tam v Tvou říši vane,
to duše moje nepoví.

Jak ptačí píseň krajem zvoní,
též duše lidská pje tak
a v modlitbě svou hlavu kloní
a letí s ní až do oblak.

Ó přijmi, Bože, díky vřelé
za všechny dary, jež's nám dal,
a přijmi za vděk srdce celé,
jímž každý tvor Tě miloval!

A. M. Kadlěčková.

Hnutí ku sjednocení s katol. Církví v Albanii.

(Unie v Elbasanu. Statečný konvertita důst. O. Germanos. Zpráva o kat. hnutí v Bulharsku.)

Také v Albánsku začalo mezi rozkolníky (pravoslavnými) hnutí ku sjednocení s katolickou církví. Ačkoli není ani z daleka tak veliké jako v Bulharsku — přece bude jeho ovoce, jak se zdá, tím jistější. Hnutí začalo v městě Elbasanu, tedy v samém středu nového Albánska, kde je již před několika lety turecká vláda násilně potlačila, avšak ono nyní znova se objevilo. V římském, svaté stolici velmi blízkém listu »Civiltà Catholica« uveřejněna o tom ze dne 6. prosince r. 1913 následující zpráva jistého dopisovatele z Albánska:

V Elbasanu se pracuje nyní o velmi vážné věci, totiž o sjednocení se rozkolníků s římskou Církví. Jest tomu již celý rok, kdy rozkolnický kněz (pop) jménem

Germanos s části svých oveček se odtrhnul od rozkolu a spojil se s římskou Církví. Avšak neměl kostela; neboť jeho dřívější chrám Páně jemu odňali, jakmile se stal katolíkem. Ani Rakousko u nemohlo nikterak dosíci od turecké vlády dovolení, aby mohlo jemu postaviti nový kostel. Vždy tomu překážel nátlak ruské vlády na turecko.

Dnes, kdy Rakousko může svobodněji zde postupovati, již nařizeno, aby bylo obstaráno potřebné stavivo, aby mohlo se započítí se stavbou kostela již na jaře.

Mluví se o tom, že se pak sjednotí s Církví všichni onino rozkolníci v Elbasanu a jeho okolí, kteří toho dosud ještě neučinili. Poněvadž byli totiž nad

tím rozmrzení, že jim bylo tak dlouhou dobu nadarmo čekati, až by se stavěl nový katolický chrám — nechtěli učiniti posledního rozhodného kroku, dokud by neviděli, že se jim přání jejich opravdově vyplní. Nyní tedy nadešel konečně onen toužebný okamžik. Též sami mohamedáni přátelsky se chovají k těmto krokům svých spoluobčanů a je v tom i podporují.

Než neschází při tom také všelikých překážek.

Dřívější rozkolnický biskup zmíněného kněze Germana, pozval tohoto svého bývalého poddaného k sobě, aby jej od římské Církve odloudil a nazpět pro pravosláví získal. Pěkně jej přijal, připomněl mu jeho studia v Athenách a Cařihradě i sliboval mu, že jemu nejen vše promine, vrátí-li se ku pravoslavné víře, nýbrž že s ním bude co nejlépe zacházeti a jemu svou přízeň osvědčovati. O. Germanos odpověděl na to krátce a rozhodně, že proto přestoupil do římsko-katolické Církve, poněvadž ona je pravá církev Kristova a že nechce více víru svou měniti.

Když biskupovi se úmysl takový nezdařil, pokoušel se o to ruský konsul v Bitolji (Monastiru). Poslal k němu za tím účelem zvláštního zprostředkovatele. Ruský posel slíbil veliký obnos peněz (a totéž již biskup dříve učinil); činil návrh, aby O. Germanos odebral se na tři léta do Kijeva, by tam doplnil svá studia, potom že jej učiní biskupem v biskupství, které si sám vyvolí.

O. Germanos odpověděl, že jemu není potřebí ničích peněz, že on jen pravdu hledal a jí se drží.

Srbové za svého několikaměsíčního pobytu v Elbasanu (po jeho dobytí za první války) dobře zacházeli s důst. O. Germanem. Když však došel rozkaz, že mají město opustiti, vnikli násilně do jeho příbytku a drancovali jej. Ně-

jaký srbský voják s vražedným úmyslem vrhal se již na ctihodného kněze s bodákem na pušce nasazeným, avšak v té chvíli vrhl se mezi něho a O. Germana nějaký Rumun, jehož samého by byl bodák probodl, kdyby se nebyl udržel na dvojitém řemeni nábojnice. Jiný srbský voják vida obraz papeže Lva XIII. a domnívaje se, že jest to obraz císaře rakouského, chtěl jej probodnouti, než zabránil mu v tom důstojník, který mu pravil, že to není císař.

K tomu připojuje týž dopisovatel tuto zajímavou zprávu o katolickém hnutí v Bulharsku: Nedávno projížděl Elbasanem nějaký vyšší bulharský důstojník a zůstal v městě nějaký čas. Tu vypravoval důst. O. Germanovi, že hnutí ku sjednocení s Římem v Bulharsku jest rozhodné a všeobecné. Pravil, že důvodem protivníků tohoto sjednocení jest jen výmluva: »Učiníme-li tento krok, pak nás Rusko opustí.« (Glasnik Presvet. Srca Isusova č. 5. 1914.)

Katolické hnutí tedy nejen v Bulharsku na dále trvá, nýbrž se rozšiřuje i v zemi sousední, Albánsku, kde lze očekávati hojného jeho úspěchu. Katolíci albánští uctívají horlivě božské Srdce Páně. Vydáván pro ně v albánském jazyku ve Skadaru i zvláštní časopis pro rozšíření pobožnosti k nejsv. Srdci Páně zvaný »Elcija i Zemers Jesu Krišit.« To dodává naději, že započaté hnutí ku katolické Církvi mezi rozkolnickými Albánci bude utěšeně prospívati; Božské Srdce Páně, král a středisko všech srdcí tam vroucně vzývané se jistě smiluje. Vzájemně proto i my toto Srdce, aby rozšířilo své království své Církve po celém Balkáně.

Srdce Ježíšovo, králi a středisko všech srdcí, smiluj se nad námi a našimi bratry! Přijď království Tvé!

Mexiko.

Přeložil Fr. B.

(Pokračování.)

O františkánu Martinovi z Valencie, hlavě řádu v Mexiku, mluví takto: Když přišel do Mexika, vedl nejpřísnější život.

Indián pomohl při nesení. Takto obyčejně navštěvoval kláštery pod jeho pravomocí postavené.

!;odina zavražděného následníka trůnu arcivévody Františka Ferdinanda.

Chodil bos, v chudičkém a dřevém oděvu, nesa si sám svůj vak a plášť, aniž by byl připustil, aby mu aspoň

Misionářem téhož druhu byl František ze Soto, muž podivuhodné zbožnosti, který později odmítl hodnost

biskupa v Mexiku; rovněž Toribio ne méně nežli 400.000. Největší službu Motolinia, jenž všecek svůj život strávil však prokázal, jak ujišťuje Helps, Petr

Rodina nynějšího následníka trůnu arcivévody Karla Františka Josefa.

tim, že učil Indiány, katechisoval a křtil, z Gentu. Byl to vlámský fráter Plaik, a o němž se vypravuje, že jich pokřtil jenž ve své pokoře nikdy nechtěl býti
Škola B. S. P. 1914.

ničím více nežli frátrem laikem. Od něho naučili se Mexičané čtení, psaní, zpěvu a hře na hudební nástroje.

Co nejdůrazněji ujmali se misio-
náři domorodců proti útiskům Španělů. Římsko-katolické duchovenstvo v Ame-
rice, pravi nevěrec Robertson, používalo
stejnou měrou svého vlivu k tomu, aby
Indiány chránilo a ukrutnost svých
krajanů mírnilo. Mnichové to byli, kteří
vymohli sobě od sv. apoštolské Stolicе
hrozbu, že sobečtí utlačovatelé budou
exkomunikováni (z církve vyobcováni),¹⁾
jakož i od královských úřadů dekrety,
jako tento: Žádný Indián není nucen
proti své vůli nositi břemena, at už za
peníze nebo ne. Je to proto dějinná lež,
psátí o nějakém barbarském zacházení,
potlačování, ba vyhlazování Indiánů
v Mexiku, jak se to bohužel často stává
v dějepisných dílech.

Spisovatel Lummis rozhodně od-
mítá podobná obvinění. V Mexiku ne-
byla žádná »mitá« (t. j. úřad k práci
donucující), žádná nucená práce v dolech,
žádná práce beze mzdy. Dovolává se
svědectví Alexandra z Humboldtů: Nikde
nepožívá obyčejný lid ovoce svoji práce
více nežli v Mexiku. Indiánský dělník
jest chudý, ale jest svoboděn. Jeho po-
stavení dlužno dáti přednost před po-
stavením venkovského lidu ve veliké
části severní Evropy. Zároveň s tímto
slovutným badatelem ujišťuje Lummis,
že Indiáni španělským dobytím jenom
získali. Místo aby zabíjela Indiány na
porfýrových oltářích (jako za vlády
Aztéků), nová vláda je zachránila a vy-
chovala je v řádné občany tak, že z nich
vyšli znamenití učenci, velcí inženýři,
ano dokonce i presidentové republiky.
Abychom poznali, co to znamená, pravi
zminěný spisovatel ze Severní Ameriky,
narážejí na Severní Ameriku, mohli
bychom se zamyslet nad našimi 250.000
Indiány, kteří ještě pozůstali z tolika
milionů; (a z tohoto zbytku ještě při-
padá většina na území kdysi španělské!);
kdežto přece jest známo, že obyvatelstvo
indiánské nejen v Mexiku, nýbrž vůbec
v celé španělské Americe jest dnes
četnější, nežli bylo za dobytí španělského
a také značně lépe si stojí. (V roce
1900 bylo obyvatelstva mexického 19

procent bělochů a Kreolů, 43 procent
mišenců a černochů, a 38 procent čisto-
krevných Indiánů, téměř vesměs civili-
zovaných.

Křesťanská vzdělanost v Mexiku.

S největší horlivostí jal se Cortez
povznášeti také pozemský blahobyť země.
Po tři století bylo Mexiko pod vládou
mistokrálů, kteří byli nezřídka z duchov-
ního stavu a v celku vládli spravedlivě
a dobře, jak dosvědčuje sám nevěřící
Lauterer. Téměř všechny monumentální
nádherné stavby, užitečná zařízení a
výnosné produkty, jež má dnes Mexiko,
jest dědictvím ještě z dob španělských.
— Je to jen spravedlností vůči tolik
tupené vládě španělské, pravi s důrazem
protestant Wappäus,¹⁾ když tvrdíme,
že celá doba republikánské svobody v Me-
xiku ani zdaleka neučinila pro po-
vznesení zemědělství tolik, jako první
dobyvatelé. Nejdůležitější užitečné plod-
iny, jako réva, pšenice, káva, cukrová
třtina, zemáky, pak veškerá domáci
zvířata, jako skot, kůň, ovce, vepř,
drůbež byla sem zavedena a pěstěna
od Španělů, zvláště od Corteza. Jak
znamenitě se starali starí mistokrálové
a biskupové o zavodnění země, o tom
svědčí dodnes velkolepé vodovody v
Chihuahua, Querataru, Chapultepehu,
Morelii; (tento byl vystaven r. 1785 od
biskupa Antonia de San Miguel, jest 2
a půl míle dlouhý a má 253 oblouků,
širokých 5 metrů a vysokých 9 metrů);
stály miliony, ale dnes jsou většinou
rozpadlé. — Umění a vědy vzkvétaly
za vlády španělské neobyčejně.

Od času dobytí v r. 1519., píše
protestant Lummis, byla španělská
Amerika jevištěm nejčilejší vědecké
činnosti. Už v roce 1536 zřídil veliký
biskup Františkán Juan de Zumarraga
první knihtiskárnu v novém světě (o 102
roky dříve nežli v britských koloniích
Anglie). Mnohem dříve nežli se narodil
největší anglický básník Shakespeare
(1564) byla tištěna v Mexiku (1537)
první kniha.

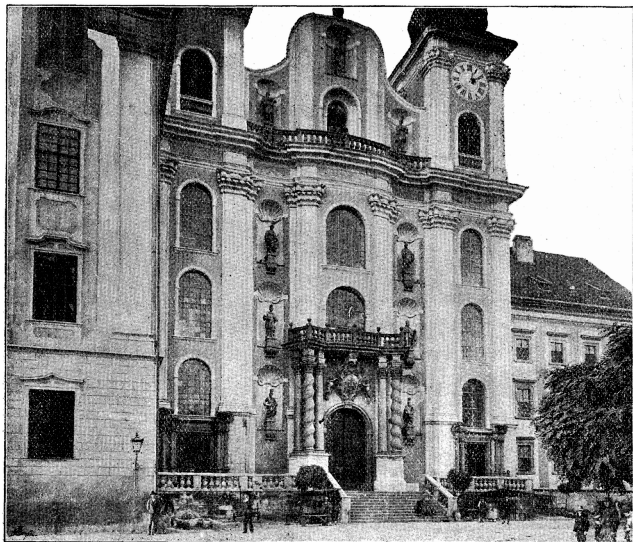
Pouhý pohled do velkých biblio-
grafických děl stačí (na př. od J. G.
Icazbalceta, Bibliografia Mexicana del

¹⁾ Marshall, str. 201.

¹⁾ Handbuch der Geographie u. Statistik
I, 3, str. 59.

siglo XVI., Mexico 1886), aby dokázal, že snad žádná jiná země nového světa nebyla od začátku po stránce historické, archeologické, národopisné a jazykové tak prozkoumána a nemůže se vykázati tak bohatými literárními poklady, a mezi nimi obrovskými díly, které dodnes platí za nejlepší prameny. Toto, jakož i to, co uvedeme o školství v Mexiku, stačí, aby jak náleží osvětlilo výtku o duševním zbahnění.

dobytí vznikla kolej S. Juan de Letran pro vyšší vzdělání nadaných Indiánů, r. 1553 vznikla první universita v novém světě, 1573 kolej S. Gregorio, 1578 lékařská škola; za 56 let po Cortezově přistání v Mexiku měla tato nová kolonie již sedm vyšších učilišť. Od roku 1572 ujali se zvláště Jesuité vyššího vzdělání školního, takže při jejich vypuzení (1767) bylo v jejich správě přes 30 vyšších ústavů vyučovacích a semi-

OLOMOUC: Kostel jesuitský.

Španělové, píše Lummis, zakládali v Mexiku průmyslové školy dříve, než se nám o tom zdálo. Zde (totiž v městě Mexiku) zvědaly se první mexické školy, koleje, musea, nemocnice, a prosím, též školy a vzdělávací ústavy pro Indiány! První indiánská škola byla založena již roku 1524 od belgického františkána Pedra de Gante (Gent). Za osm let po

nářů. Žádné ze všech měst nového světa, píše Alexander z Humboldtů, — ani Spojených Států nevyjimaje, — nemá tak velikých a pevně založených vědeckých ústavů, jako hlavní město Mexika. Zvláště poukazuje pak Humboldt na čilou práci v oboru přírodopisném.

(Pokračování.)

O Maria!

O Maria, Matko Boží,
záříš celým světem,
útěchy své neodpíráš
sirým světa dětem.

K tobě letí z retů chvějných
modlitbičky vroucí,
k tobě zraky svoje zvedá
každá duše mroucí.

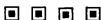
Lilie jsi vonná, čistá,
nikdy nehynoucí,
tvoje láska světu září
jako slunce žhoucí.

Ty jsi Matka dobrotivá,
srdce láskou dýše,
pro své děti v světa víru
chystáš hvězdné říše.

Neopouštíš nás tu nikdy,
když žal srdce svírá,
ruka tvoje dobrotivá
trud a žaly stírá.

Proto tebe, Matko naše,
ctí světa kruh celý,
ku tvé cti a ku tvé chvále
rty tvé „Ave“ pělý.

A. M. Kadlčková.

Rány nejsvětějšího Srdce.

Rozjímání od Mgra. Dra. Rudolfa Zháněla.

(Ostatek.)

VI. Srdce kopím probodené.

Jeden z vojáků otevřel bok jeho
kopím. Jan 19, 38.

Na neděli květnou světi Církev sv. ratolesti a koná slavnostní průvody; připomínáme si tu slavný vjezd Pána Ježíše do Jerusalema. Tenkrát tísnil se na ulicích jerusalemských přečetný zástup, prostírali roucha svá na cestu, sekali ratolesti se stromů a metalí je na cestu; ulice a náměstí svatého města pak ozývaly se radostným jásotem: „Hosanna synu Davidovu! Požehnaný, jenž se béře ve jménu Páně! Hosanna na výsostech!“ (Mat. 21, 9.)

Neuplynul ani celý týden, tu zvedá se na hoře popravni Kalvarii černý kříž, na něm pní týž Ježíš, kterého zástupy před několika dny tak nadšeně vítaly. „Stát se poslušným až k smrti kříže“, (Filip. 2, 8.) a dokonat na kříži v hrozných bolestech.

Ale sverepí židé nešetřili ani mrtvého; „když přišli k Ježíšovi, jakž ho užířeli již mrtvého, nezlámali sice údů jeho, ale jeden z vojáků otevřel bok jeho kopím a hned vyšla krev a voda“ (Jan 19, 32. 33.).

Proč připustil Božský Spasitel, aby po smrti otevřen byl bok a Srdce jeho? Že nestalo se tak bez důvodů, že ote-

vření Srdce Ježíšova jest důležitým momentem v díle vykoupení, ukazuje způsob vypravování sv. evandelisty, který dokládá s důrazem: „A ten, kterýž to viděl, svědectví vydal a pravé jest svědectví jeho. A on ví, že pravé věci praví, abyste i vy věřili. Staloť se to zajisté, aby se naplnilo Písmo: Kosti v něm nezlámete. A opět jiné Písmo dí: Užířít, v koho jsou bodli“ (Jan 19, 35.—37.).

Stalo se tak zajisté proto, abychom poznali:

- a) nezměrnou lásku,
- b) neskončené milosrdenství Boží.

Ó Srdce nejsvětější, které jsi z lásky k nám poslední krupěj krve vycedilo, jak brozná muka jsi vytrpělo! Ó vtiskni svaté rány své hluboko do srdcí našich; kéž z otevřeného Srdce Tvého vyprýstí nám všem milost a síla, kéž vyplyne z něho na nás svaté požehnání. Trpělo jsi, Srdce předdobrotivé, pro nás muka nesmírná po celý život, při svém umučení, ba i po smrti! Ó spásonosná, milostná ráno boku Ježíšova, požehnej a potěš nás!

A.

Bůh jest láska, křesťanství jest náboženstvím lásky, největší lásku pak

prokázal nám jednorozenný Syn Boží. Mohl nás vykoupiti jediným vzdechem, jedinou slzou, jedinou krůpějí drahocenné krve své; ale to nestačilo láskyplnému Srdci jeho, chtěl se všecek a se vším za nás obětovati.

Zdaž lidský jazyk může vypověděti, zdaž slabé péro může vypsati, co učinilo Srdce to velikomyslné pro vykoupení naše ?

mu tvrdé jesle, první společností nerozumní tvorové. Ale ani tu v ústraní tom nejposlednějším nepřeje mu poklidu zloba lidská; útlé dítě musí chladnými nocemi prehati před těmi, kteří hledají jeho bezživoti, a skrývati se v cizí zemi.

Když veřejně vystoupil, kterak stíhali ho ošemetní fariseové, jak často vystupovali proti němu zlí zákonníci.

OLOMOUC: Vnitřek jezuitského kostela.

1. Celý život jeho byl věnován naší spáse; pro spásu naši vzal Syn Boží lidskou přirozenost na sebe a od počátku až do konce života lidského bilo Srdce jeho jen za tím účelem. Proto nevolil života rozmařilého, pohodlného, bohatého, nýbrž „ponížil sebe samého“ (Filip. 2, 8.), „příjav způsobu služebníka“ (Filip. 2, 7.).

Utrpení Srdce jeho počíná již narozením samým; prvním lůžkem jsou

Zloba jejich neznala mezí, největší pohany vrhali na nezáviděného učitele Nazaretského.

V rozjímáních dosavadních pak uvažovali jsme muka, která vzalo Srdce nejsvětější na sebe v posledních dnech života svého; nelze věru člověku dosti vylíčiti nezměrnou lásku tu; první i poslední úder Srdce toho láskyplného patřil nám.

Ba i tenkrát, kdy přestalo bít, podalo nám důkaz lásky své. Chtíc i poslední krupěj krve své za nás obětovati, dopustilo, že vojín zranil drahý bok a že Srdce vydalo poslední svou krev. Zdaž kdo může mít lásky větší ?

2. Jakou lásku jevílo lidstvu Srdce to nejdobrotivější, dokud žilo na světě ? Vše jen činilo a podnikalo, aby přivedlo duše lidské do věčné blaženosti. Proto uzdravoval Ježíš choré, očišťoval malomocné, těšil zarmoucené, sytil lačné. „Pojďte všichni ke mně, kteříž znavení a obtíženi jste, já vás občerstvím,“ tak volal slovem a konal skutkem.

V neskonálé lásce Srdce svého věnoval Ježíš lidem všechnen svůj čas, spěchal přes hory a doly, procházel města a dědiny, vyhledával nuzné a trpce zkošené, aby je poučil, potěšil, jim pomohl. Věru ani nemocní netoužili více po zdraví, ani zarmoucení po potěše, ani malomocní po očištění, než toužilo Srdce Ježíšovo všechny vyprostiti z jejich béd !

Když jedenkrát ubíral se do města Naimu a viděl zarmoucenou matku kráčící za márami milovaného syna, tenkrát dobrotivé Srdce jeho bylo mocně dojato; poručil, aby zastavili, a pojav mrtvého za ruku, vrátil ho živého matce jeho.

Když přivedli ho ke hrobu přítele Lazara, tenkrát nemohlo cituplné Srdce jeho odolati návalu bolesti: zaplakal hořce, takže divili se všichni řkouce: Kterak ho miloval !

Proto srovnává dobrotivé Srdce s láskyplným otcem, který přijímá otevřenou náručí ztraceného syna, se starostlivým pastýřem, který ztrativ ovci jedinou neustává, dokud ji nenalezá.

B.

Podivuhodným jest zjevem v dějinách, že národové pohanští věřili ve všechny možné věci, ale neznali milosrdenství Božího. V poblouznění svém zosobnili si jednotlivé vlastnosti Božské uctívajíce je jako božstva, ale milosrdenství Božského neznali, nezřídili mu nikde oltáře. Ba právě naopak strachovali se svých bohů a představa o tom, kterak bohové závidí a nepřeji lidem štěstí, byla všeobecná. Ani vy-

volený národ starého Zákona neznal této potěšitelné vlastnosti Boží; tak Israelité stojíce u hory Sinaje tráslí a báli se velmi a prosili Mojžíše řkouce: „Mluv ty s námi, kéž nemluví Bůh s námi, abychom neumřeli.“

Proto nemohli pochopiti milosrdenství Srdce Ježíšova; když Božský Spasitel vlídně a shovívavě zacházel se hříšníky, tu hořili se nad ním řkouce: „Hle, tento přijímá hříšníky a stoluje s nimi.“

Abý poznali lidé neskončené milosrdenství Boží, aby povždy přístup měli k Srdci Ježíšovu nejlaskavějšímu, proto dal si Ježíš bok otevřítí.

vaty Augustýn poznamenává totiž, jak sv. evangelista Jan opatrně mluví o ráně v boku Kristově: nepraví se, že vojín probodl Srdce jeho, nýbrž že otevřel je.

Proto později zjevil se zbožné klášternici Markétě a poukazuje na otevřený bok svůj chtěl, aby všichni lidé k němu se utíkali.

Z á v ě r.

Prorok Isaiaš viděl ve zjevení svém, kterak houf holubic pronásledován jestřáby hledal útočiště své ve skalní rozsedlině; houfy holubic se neustále množily, tak že zvolal: „Kdož jsou tito, kteříž letí jako oblak a jako holubice k oknům mým ?“ (Isai 60, 8). Zjevení toto naplnilo se úplně od té doby, kdy miliony duší hledají útočiště své v otevřeném Srdci Ježíšově prchající před pronásledovateli svými, zlými duchy, jestřáby to záhubu osnujícími duším nesmrtelným.

Utíkejme se tam také: jestiž Srdce Ježíšovo trůnem lásky a milosrdenství Božího.

Zvláště v době naší usiluje peklo všemi možnými prostředky, aby svedlo duše věřé z cesty pravé. Zlý svět láká nezkušené do svůdných tenat svých, lahodí smyslům, vášním a líbí svědomité křesťany jako tmáře a zpátečníky, církev jako neúprosnou macechu, která nepřeje nikomu radosti. Bohu žel — mnozí poslouchají vábívého hlasu toho a hynou časné i věčné.

Nemá-li tak smutným býti konec náš, utíkejme před dravými jestřáby,

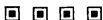
neprátely duší svých, do otevřené rány Srdce Ježíšova.

Kdo ctí Srdce nejsvětější, ten dle vlastní přípovědi Spasitelovy dostane všechny milosti potřebné ke spasení; požehnání nebes bude ho provázeti při všech podnicích; Srdce Ježíšovo bude jeho potěchou ve strasti a útočištěm při smrti.

Tak slíbilo Srdce nejsvětější blahoslavené klášternici Markétě, když vy-

bídló ji, aby pobožnost tu rozšiřovala na světě, a zkušenost učí, že slova ta se vyplnila.

A chceš to zkusiti, bratře milý, sám na sobě? Nuže uvrz všechnu starost svou na Ježíše, cti jeho Srdce, následuj jeho ctností, pak věz, že Srdce nejsvětější neoslyší zbožné prosby tvé, a že požehnání Boha Trojjedného tě provázeti bude po všech cestách tvých!

Večerní.

Celý kraj již náhle ztích'
a večer již se kloní,
já z visky volně kráčím v les
a zvony dumné zvoní.

A všude ticho, kam jen zříš,
i písně zmlkly ptačí,
jen srdce moje umdleno
a v oku žal se zračí.

A duše vroucně šepotá
svou modlitbičku vroucí
a srdce bouřně vlní se
a prahnou retý žhoucí.

A dumné blasy klekání
nad hlavou mojí leť,
já v myšlenkách se vznáším svých
a „Zdrávas“ pěj retý!

A. M. Kadlůdková.

Radostná nálada v řádu Tovaryšstva Ježíšova.

Napsal P. Ant. Rejzek T. J.

Den 7. měsíce srpna l. P. 1914 jest památný řádu Tovaryšstva Ježíšova; slavít stoleté jubileum svého vzkříšení. Bylo to dne 21. července 1773, kdy řád na naléhání bourbonských dvorů papežem Klimentem XIV. byl zrušen, tak že 22.589 členů po všem světě usedlých a jednu duchovní rodinu tvořících bylo rozptýleno až na malý hlouček jesuitů na Rusi, kde carevna ruská Kateřina II. se svým synem Pavlem I. se jich ujala; než r. 1814 Jeho Svatost slavný papež Pius VII. k novému životu jej obrodil, že nejen znova schválil řád Tovaryšstva Ježíšova, ale i všemu křesťanskému světu jej vroucně doporučil. Vyplnilo se na nich slovo apoštola národů (1 Kor. 1. 9): »Věrnýť jest Bůh, skrze něhož povolání jste do tovaryšstva Syna jeho, Ježíše Krista, Pána našeho.« Jelikož právě prvé století od té doby uplynulo, nebude zajisté od místa, sdělit

radostnou tuto náladu se všemi upřímnými přáteli Tovaryšstva Ježíšova.

Sto let uplynulo, kdy od svého obrodu se opět věnuje řád Tovaryšstva Ježíšova působení svému. A jelikož všem členům té které řehole jest řád jejich mateřincem ba matkou, dívají se jesuité také na svůj řád jako na svou matku milenou, z jejíhož vzkříšení k životu novému se radují: neboť ač nebyla cele mrtva, odzvoněno už měla umíráčkem, než nezemřela, ale obrodila se a ozdravěla.

Nynější vrchní všeho Tovaryšstva, vldp. P. František Xaverský Wernz, vydal okružník v té příčině, a zmiňuje se o ohni posvátném, který kněží israelští ukryli. V Písmě sv. se totiž vykládá, že, když l. P. 188. byli Israelité, jakož i kněží jejich, kteří byli tehdy praví ctitelé Boží, násilím odvedeni do země perské, vzavše oheň z posv. oltáře tajně skryli jej v údolí, kdež byla studně hluboká,

ale vyschlá, v níž ukryli jej tak, že poslal vnuky oněch kněží, kteří oheň místo všem bylo neznámo. Když pak byli skryli, aby jej hledali; nenalezli

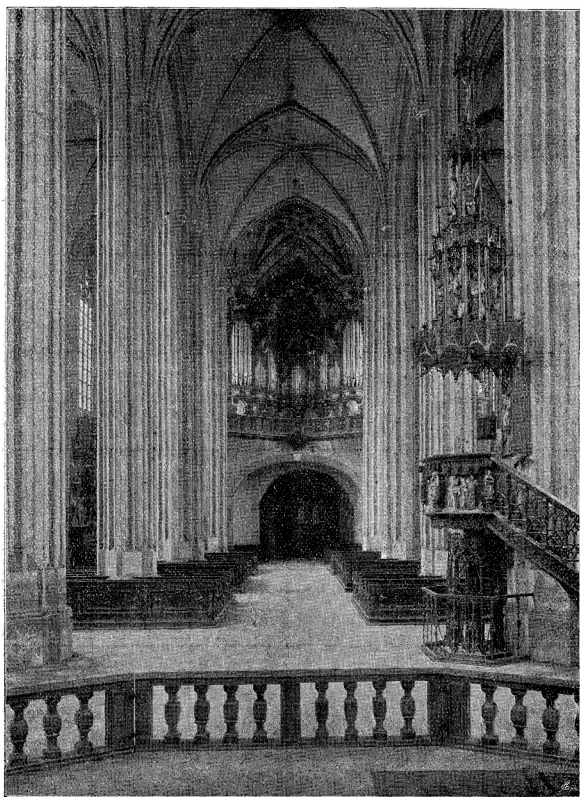

OLMOUC: Vnitřek kostela sv. Michaela.

innoho let minulo a libilo se Bohu, aby ohně, ale vodu zhustlou. I kázal ji na-
poslán byl Nehemiáš od krále perského; vážit i jemu přinést i oběti, kteréž

byly položeny, rozkázal kněz Nehemiáš pokropiti tou vodou i dříví a vše, což bylo na ně vloženo. A když se to stalo,

nalézený oheň po 50 letech. Nehemiáš pak hlasitě se modlil k Hospodinu: »Pane Bože, všech věcí Stvořiteli, hrozný

OLOMOUC: Vnitřek kostela sv. Mořice.

a slunce, kteréž bylo dosud pod mrakem, zasvitilo, zapálil se nový oheň veliký, který celý oltář velikou jasností ozařoval, takže se všichni divili. Toť onen

a silný, spravedlivý a milosrdný, který jsi sám jediný, dobrý král, sám dárce, sám spravedlivý a všemohoucí a věčný, jenž vysvobozuješ Israele ze všeho zlého,

kteřý jsi učinil otce vyvolenými a posvětil jsi jich: přijmiž tu obět za všechny lid svůj, ostříhej a posvěť dědictví svého. Shromazď rozptýlení naše, aby věděli národové, že jsi Ty Bůh náš.« Až dosud Písmo sv. v 2. knize Machabejské hl. 1, 19—27. Kdo nevidí něco podobného v Tovaryšstvu Ježíšovu? Toto nepatrné Tovaryšstvo bylo na Rusi jako skrytá jiskřička, až podivuhodným způsobem vskutku se vzňalo a za krátkou dobu u veliký oheň tak se vzmožlo, že sotva mu uplynulo sto let od jeho vzkříšení, a již čítá na 17.000 členů po všem světě a vzhledem k pracím apoštolským a úřadům v povolání věru málo rozdílů vykazati se může mezi Tovaryštvem starým a obnoveným, ano co se missii zámořských týče, mělo staré Tovaryšstvo desátý díl jesuitů, ze 22 589 na missiích 3300 členů, kdežto obnovené má pátý díl jesuitů, ze 17.000 na zámořských missiích 3711. Kdo jest dobré vůle, má zajisté proč se radovati ze zjevu tohoto a uznati zvláštní dobrotivost božské prozřetelnosti. Připisujeť pak krásně generál neboli nejvyšší představený řádu záchranu Tovaryšstva Ježíšova výhradně účtě božského Srdce Páně, že OO. tehdejší při zrušení jeho převroucnými modlitbami se utíkali za záchranu Tovaryšstva a návrat jeho všemu křesťanskému světu k nejdobrotivějšímu Srdci Páně. Už roku 1784 poslal představený jesuitů na Rusi P. Stanislav Czerniewicz všem zbylým členům, jak rukopis v archivě římském uložený hlásá, otcovský list, v němž praví, že božské Srdce Páně nade vši pochybnost projevití ráčilo, že osudy účty jeho jsou totožné s osudy Tovaryšstva Ježíšova. Ne přátelé totiž účty B. S. P. napřed se odvážili v bezbožnosti své na záhubu Tovaryšstva a pak na vyhubení účty B. S. P. Z té příčiny má se také všeobecně za to, že se opět k životu vrátí Tovaryšstvo, jakmile se více ujme účta B. S. P. obětavou snahou jesuitů a většího rozkvětu nabude. Z té příčiny také neustále se utíkali zbylí jesuité na Rusi k nejdobrotivějšímu Srdci Páně, aby Tovaryšstvo zachrániti a všude opět obnoviti ráčilo. Z té příčiny zavedl též generální vikář v témže roce třídní pobožnost ke cti B. S. P. před jeho svátkem, což potom na kon-

gregaci II. řádové v Polocku na Bílé Rusi shromáždění OO. uzákonili; ustanovili nad to, aby v každodenní společné pobožnosti přidána byla také modlitba církevní k B. S. P., jak se to až podnes koná.

Než ještě horlivěji se ujímali účty této nástupcové dp. P. Czerniewiczze, totiž dp. P. Alois Fortis a P. Jan Root-haan, generálové řádoví. Onen vyslovil své přesvědčení takto: Nadějí se, že veškeré Tovaryšstvo potrvá a vzpruží se v té míře, v jaké horliti budou OO. jesuité a usilovati, aby účta a láska k B. S. P. napřed v nich samých a jich pomocí v lidu věřícím se rozhojňovala; k čemuž připojil slova z listu P. Scheledera ze dne 13. listopadu 1785, že všichni jesuité z božského vnuknutí měli a mají přesvědčení, že záchrana Tovaryšstva a jeho zmožutnění závisí na horlivém rozšiřování účty B. S. P. a mimo to bezměrné milosti že se dostane všem, kdo by byli horlitelé pro účtu B. S. P.

Avšak mnohem jasněji se vyjádřil veliký ctitel B. S. P. a výtečný v mnohém ohledu vldp. P. Jan Roothaan o témže názoru k svým podřízeným na Bílé Rusi, z jejichž stále tradice pojal ve svém okružním listě doklad, jak živě a vroucně přesvědčení toto bylo, an píše: Zajisté podivuhodné bylo Tovaryšstvo zachráněno; a že se poznenáhlu opět ujalo a vzrostlo, komu jinému máme přede vším povděční býti nežli B. Srdci Páně? Nadáli se OO. naši, že se B. S. P. postará o to, aby se Tovaryšstvo opět vrátilo do veškerého křesťanského světa, odkudž bylo vypadlo zlobou lidskou. Z té příčiny nařídil, aby co nejhorlivěji OO. sami v lidu účtu k B. S. P. všudy pěstovali, zejména slavnostně svátek B. S. P. konali, zbožná bratrstva ke cti B. S. P. zaváděli, ve školách a v kolech mládež studující o ní uvědomovali. Proto vyslyšení jsouce v žádostech a prosbách svých, neváhali OO. sami veřejně vyznati, že přede vším B. Srdci P. přičítají vyslyšení svoje, a to mnohem více nežli přimluvám světců a nebešťanů z Tovaryšstva Ježíšova, ačkoliv zajisté pro lásku k Tovaryšstvu vděčnou myslí i nebešťané u trůnu božského a trůnu Královny Tovaryšstva, Matky Páně, se-

šťastným výsledkem se doprošovali vzkříšení jeho.

Ký div, že úcta B. S. P. jako vlastnictví řádové k srdci přiléhá všem pravým jesuitům, že se radují z všelikého úspěchu v příčině této a se snaží, aby B. S. P. víc a více poznáno a velebeno bylo v církvi sv. I v poslední době veškeré Tovaryšstvo zasvětilo se poznovu B. Srdci P. a nejvyšší před-

stavení naléhají podnes, aby horlivost v úctě B. S. P. spíše se rozmáhala nežli ochabovala. Z toho všeho je tudíž patrné, že božské Srdce Páně osvědčilo mimořádnou lásku k Tovaryšstvu svému a jesuité že konají jen svou svatosvatou povinnost, snaží-li se, aby se osvědčili pravými, ba vynikajícími cititeli a horliteli pro čest a slávu nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

(Dokončení.)

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

Missie v Saravaku.

Katolické missie v anglické části ostrova Borneo jsou světeny Otcům sv. Josefa v Mill-Hillu, kteří také v Brixenu v Tyrolsku svůj misijní dům mají. Představený zmíněných missií, apoštolský provikář P. Haidegger píše odtamtud:

„Saravak je malé království na severo-západním pobřeží velikého ostrova Borneo. Kuching, hlavní město říše, má asi 25.000 obyvatel dilem Malajců, dilem Číňanů a Indů. Před několika roky byla tam zřízena nová missie. Tehdy tam byli jenom tři katolíci; nyní však je tam katolíků několik set, pěkný kostel, katolická škola chlapecká a dívčí a sirotčinec a v něm asi 100 dětí. Tento sirotčinec, spravován sestrami z třetího řádu sv. Františka, je jistě řebřem do nebe, který tak mnohému dítěti k věčné spáse dopomohl.

Dokladem jsou na př tyto případy:

Onehdy donesl hrobník do našeho ústavu malé dítě a pravil: „Jakási matka dala mně toto dítě, abych je pochoval; vidím však, že ještě žije a proto vám ho přináším.“ Dítě bylo ihned pokřtěno a za krátko zemřelo.

Jindy zase přinesla jedna matka do sirotčince nemocné dítě řkouc: „Já tohoto dítěte nepotřebuji. je nemocno a pláče celý den; vím, že sestry takové děti přijímají, zde je!“ Dítě bylo skutečně nemocno, ale zdálo se, že nebezpečně. Když však bylo do kostela přineseno, aby bylo pokřtěno, zemřelo,

právě když kněz na ně kladl bílou roušku.

Nedávno konala se zde slavnost tak řečená „ďablova“, na kterou se pohané z blízka i daleka v četném počtu byli shromáždili; mnohé matky přinesly s sebou i své dívky. Dvě z dětí najednou nebezpečně onemocněly. Aby se jich zbavily a nerušeně ďábelského průvodu se účastniti mohly, přinesly je matky do sirotčince, kde jim byl ihned udělen křest sv. Brzy potom obě dívky umřely a místo v náručí pošetilých matek na ďábelský průvod byly v náručí andělů nesený do nebe.“

Na ostrovech Šalomounových.

V Tichém oceánu leží souostroví, které se v zeměpise nazývá souostrovím Šalomounovým. Toto souostroví, jsouc majetkem německým, bylo prvotně podřízeno apoštolskému vikariatu na souostroví Novo-Pomořanském, které, jak zámě, spravují misijní Nejsvětějšího Srdce. Ježto však působíště těchto misijnářů je příliš rozsáhlé, bylo, jako dříve německá Nová Guinea misijnářům Božského Slova, souostroví Šalomounovo svěřeno usnesením Propagandy misijnářům kongregace Maristů. Maristé již prve jednou se byli pokusili, tyto silné, ale pro svou divokou povahu a náklonost k lidožroutství pověstné ostrovy na víru křesťanskou obrátiti. Bylo to roku 1845, když malá družina zmuzilých Maristů pod vedením Msgra

Epalesa ke břehům hlavního ostrova Isabelly přistála. Avšak již při prvním setkání s ostrovy padl srdnatý biskup sekýrou jednoho z divochů, zatím co jeho průvodci jenom s bídou témuž osudu unikli. Pozdější pokusy nebyly šťastnější. Nových pět Maristů, kteří na ostrov přišli, byli od lidožroutů zabiti, upečení a snězeni. Jeden z nich, jenž pro svou hubenost nesliboval dobré pečení, byl nejprve několik týdnů krměn, prve než ho tentýž děsný osud stihl. Ostatní missionáři podlehli zimnici a jiným útrapám. S těžkým srdcem upustili Maristé od dalších pokusů.

Také missionáři Milánského misijního semináře byli po odvážném pokusu, který P. Mazzucci zaplatil životem, od svých představených zase odvoláni, aby se zbytečně neobtěžovali. Od toho času nevstoupil na ostrovy po dlouhá léta žádný katolický missionář.

O divokosti ostrovanů svědčí tato událost. Před několika roky přistála u břehů hlavního z ostrovů rakouská válečná loď »Albatros« a část posádky odvážila se do vnitra ostrova za účínou vědeckého bádání. Sotva však se od břehu mořského poněkud vzdálila, byla od domorodců úkladně přepadena. Vůdce výpravy, baron F. Norbeck, byl smrtelně poraněn kým, ostatní členové výpravy se s bídou protloukli. Také hlavní ležení na pobřeží bylo od domorodců napadeno a v boji šest mužů posádky poraněno a čtyři usmrceni.

Tepře v novější době nastoupili zase Maristé dědictví svých předchůdců tak hojně již krví skropené. První oddělení missionářů dorazilo již šťastně na nové působiště. Velkou výhodou je, že vzali s sebou tentokrát 20 domorodců z ostrovů Šalomounových, kteří jako dělníci byli se vystěhovali na ostrovy Fidžiový a tam od Maristů na víru křesťanskou obráceni byli. Tito ostrované budou jádrem nové křesťanské obce a missionáře jako průvodci, tlumočníci a katechisté podporovati.

Než poslyšme, co o prvních začátcích zajímavé nové missie píše P. Quittet:

Dne 22. dubna vstoupili jsme, Jeho Milost Msgr. Vidal, čtyři Maristé, dvacet domorodých křesťanů a má malíček, v Sidney na parník Titus, který mezi

Australii a souostrovím jezdí. V anglické Nové Guinei a v Novém Pomořansku dostalo se nám pohostinství Otců nejsvětějšího Srdce a my jsme se obdivovali neobyčejným a utěšeným úspěchům jejich misijní činnosti. Konečně 20. května objevily se na obzoru první ostrovy skupiny Šalomounovy. Jaká radost! To je tedy ona vinice — uvažovali jsme — kterou nám nebeský hospodář příkl. Jak šťastni budeme v ten den, kdy se nám podaří, tyto četné skupiny ostrovů, které nyní divokým lidožroutům za obydlí slouží, Spasiteli získati!

Dne 21. května přišel na palubu našeho parníku anglický správce ostrovů a pravil, že se můžeme usaditi, kde chceme. Nějakého určitého návrhu nečinil, bezpochyby proto, aby u tamější protestantské missie nenarazil. Nejvhodnějším místem pro začátek jak ohledně podnebí tak i obyvatelů zdála se nám býti skupina ostrovů jménem Guadal-kanar. Mimo to je tam nářečí »Fidži« obvyklé, nám více méně známé a proto jsme si právě tuto skupinu vyvolili. Svá zavazadla nechali jsme zatím v přístavě Gavotu a odebrali jsme se bez meškání na ostrůvek Neal, kde nám obchodník, který byl s námi přijel z Sidneye, nabídl pohostinství. Msgr. Vidal snaží se nyní nabýt vhodného pozemku a missie bude co nevidět založena.

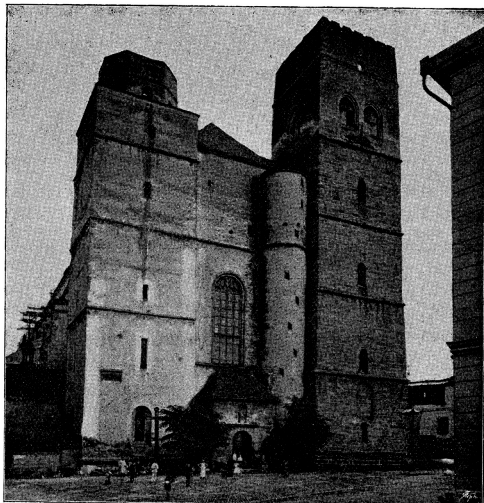
Doplňk k této zprávě přináší dopis samého apoštolského vikáře Msgra Vidala. Podle dopisu přistáli missionáři u souostroví Florida, jenž náleží Angličanům. Tam setkali se s anglickým vrchním úředníkem, Woodfordem, jenž se k nim choval velmi přívětivě a ohledně místa, kde by se měli usaditi, dobře jim poradil. Na jeho radu zvolili si za první působiště velký ostrov Guadal-kanar s okolními menšími ostrovy. Asi za 3000 korun koupili malý ostrov Rua Sura severně řecéného velkého ostrova a jali se ihned stavěti misijní obydlí a obdělávati půdu. Zatím bydleli ve stanech, kde se také konaly služby Boží. Pro časté lijáky a velké vlhko, které přinesené potraviny kazilo, tak že brzy začínaly hnit, nebyl pobyt pod stany právě příjemný. Na štěstí za těch pět neděl, kdy se stavělo, nikdo ne-

onemocněl. V ten čas podnikl biskup s jedním průvodcem výzkumnou plavbu k blízkým ostrovům Nové Georgie. Tam viděli na vlastní oči smutné postavení ubohých surových ostrovanů a byli i svědky jedné z hrozných žranic, při které deset lidských mrtvol bylo sněženo.

O divokých mravech a obyčejích lidožroutských kmenů na těchto ostrovech dovidáme se z anglického pramene ještě toto : Na ostrově San Kristobalu je vražda

věra, že s tělem i vlastností na příklad srdnatost zabitého na poživatele jeho masa přecházejí, které zaslepené domorodce k takovým ohavným zabijačkám svádí. Tak na př. i nový člun nehodí se pro službu na moři, nová chýše nepřináší štěstí, nebyly-li prve lidskou krví pokřtěny.

Náboženství těchto divochů záleží v uctívání duchů zemřelých předků a pohlavářů. V lese a na moři, všude

OLOMOUC: Kostel sv. Mořice.

dítěk, jmenovitě na pobřeží, velmi častá. Na severních ostrovech rádi pověstní lovci lidských hlav. Na svých válečných člunech vyjíždějí často na sta mil daleko, ozbrojeni anglickými ručnicemi, přepadají ten neb onen ostrov a přivážejí s sebou co možná největší počet »mrtvých hlav« t. j. uříznutých hlav mužů a žen, a »živých hlav« t. j. děti a jiné zajatce, kteří se ponechávají na živě, aby pak svým časem byli bůžkům obětováni a sněženi. Jest to jednak chut na lidské maso nebo pomstychtivost, jednak po-

obývají duchové a je třeba oběti je usmířovati a si nakloňovati. Čarodějům připisuje se moc, dešť a počasí dělati, dobré nebo špatné žně způsobovati, smrt a život dávatí. Vira v nesmrtnost duše je i těmto tak nízko stojícím národům vrozena a jeví se zřetelně v jejich náboženských představách.

Jak bylo již řečeno, sahá první pokus Maristů, na souostroví Salomounovo se usaditi, do roku 1845 zpět. Missionář Msgr. Epalle přistál tehdy u ostrova Isabelly, byl však několik dní

na to usmrcen. Dvě léta později stihl tyž osud P. Poyeta a Jacquesa a bratra Hyacinta na ostrově Kristobalu. Jak se novým missionářům na působišti tak nebezpečném dařilo, o tom někdy později.

Mimo Maristy působí na ostrovech Tichého oceánu hlavně missionáři Nejsvětějšího Srdce a otcové z kongregace řečené Picpus, jejíž domovem je Belgie. Nejbližším cílem oněch je skupina ostrovů, tak řečená Nový Mecklenburg. Hlavní z těchto ostrovů je pravá, krásná horská

krajina, ale dosud málo prozkoumaná. Je dosti hustě obydlen, ale obyvatelé jsou divocí lidožrouti jako jejich sousedé na souostroví Salomounově. Začátek missie je mnohoslibný. Mezi dětmi misijních ústavů na Nových Pomořanech jest také již několik hochů z Nového Mecklenburgu. Jsou to čiperní nadaní výrostci pleti čokoládové, kteří později jako katechisté budou missionářům při apoštolské práci na nové vinici vydatnou podporou.

Různé zprávy.

Olomouc. Kostel jesuitský, nyní vojenský, zasvěcený Panně Marii Sněžné, byl vystaven v nádherném baročním slohu v letech 1712 až 1716 a stál tehdy 80.000 zlatých. Vnitřek tohoto kostela se pěkně vyjímá pro krásné souměrné rozměry. — Kostel svatého Michaela býval kdysi dominikánský, nyní jest alumnátský. Vnitřek byl před málo lety slobově obnoven. — Mohutné věže kostela svatého Mořice, umístěné na straně západní, jsou z prvé polovice XV. století, asi z let 1412. Též vnitřek tohoto mohutného třílodiho gotického kostela činí velebný dojem.

Výrok papeže Pia IX. Papež Pius IX. již před půl stoletím proslovil: „Dejte mi katolické matky, vpravdě katolické ženy, a zachráním klesající svět.“

Velký pátek a císař. V „Le Journal“ sděluje Jean de Bonnefons, že císař František Josef o Velkém pátku dle starého habsburského zvyku jí jen dvě jídla: čočku a bílou kávu.

Eucharistické sjezdy příštích let. Pro nejbližší čtyři leta byla určena tato místa ke konání světových eucharistických kongresů: Roku 1914 v Lúrděch, 1915 v Sidneji v Australii, 1916 v Palermu a 1916 v Limě v Peru.

Kapucíni. Nyní má řád kapucínský v 53 provinciích a ve 771 klášterech 10.176 řeholníků, mezi nimi 5852 duchovních. Ve službách misijních působí 1036 členů, kde vydržují 588 škol s 31.142 žáky, 84 kolleje s 6676 chovanci a 80 sirotčinců se 4000 dětí.

Řád jesuitský má nyní celkem na světě 27 provincií s 16.715 členy (8478 kněží, 4400 scholastiků a 4130 laiků). V Rakousku jsou 3 provincie: rakouská s 614 členy (313 kněží, 115 scholastiků a 186 laiků), haličská a uherská.

Katolíci v Rusku. Nyní jest v Rusku 12 katolických biskupství, 2710 far, 4106 kněží a 12,102.479 věřících. Z toho připadá na ruské Polsko 7 biskupství a 4,741.923 katolíci.

Hrdinný kněz. Poblízku Piacenze v severní Itálii v osadě Alberone stavěli železniční most. Bouří a průtrž mračen byl jeden dělník, pracuje při pilíři, stržen a spadl mezi dvě železné traverse. Nemohli ho vytáhnouti. Proto povolán kaplan Beltramini z Alberone a přivázán na provaze udělil nešťastníkovi svaté svátosti umírajících. Na štěstí podařilo se však chudasa vytáhnouti. Byla mu v nemocnici odňata rozmačkaná pravá noha, jinak se mu nic nestalo.

Katolíci v Evropě. V církevním „Atlasu“ byla zajímavá data o dnešním stavu církve v Evropě. V Evropě je dnes 119 arcidiecézí, 592 diecézí, 7 apoštolských vikariátů, 8 apoštolských prefektur, 17 opatství, 110.463 far, 221.185 světských a asi 28.174 řádových kněží. Ze všeho obyvatelstva v počtu asi 477,828.000 duší je 186,196.000 katolíků. Katolíci tvoří 43·8% evropského obyvatelstva, 26·4% je pravoslavných, 24·7% protestantů, 2·3% židů, 2% mohamedánů, 2% bez udání náboženství.

(Z A S L Á N O.)

„Ludmila“, vzdělávací a výchovácí ústav pro dívky v Napajedlích, řízený konventem sester sv. Kříže. — Krásná krajina. Při ústavu jest velká zahrada. Ústav obsahuje: dívčí pensionát, mateřskou školu, školu obecnou a měšťanskou, školu obchodní, školu jazykovou a hudební, kursy pro vzdělání pěstounek a ind. učitelek, kurs hospodyňský, kurs pro šití a stříhání prádla a šatů, kromě toho učí se dívky vyšívání a různým ozdobným pracím, vypalování a malbě na dřevě a na látkách.

— Prospekt zašle ředitelství ústavu na požádání.

*

Duchovní cvičení. Na posv. Velehradě budou se r. 1914 konati duchovní cvičení:

studujících vyšš. tříd 17.—21. srpna; intelligence 24. až 28. srpna; akademiků 31. srpna až 4. září; rekrutů 28. září až 2. října; rolníků 23. až 27. listopadu; omladiny 11. až 15. prosince.

Dotazy a přihlášky přijímá Kollej Tovaryšstva Ježíšova na Velehradě.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Hlinska. Plnic slib, vzdávám nejvroucnější díky Božskému Srdci Páně a blahoslavené Marii, naší milé Pani vždy trvajícím pomoci, za vyslyšení prosby, a doporučením celou tuto věc do Jejich mocné ochrany. Kéz se pobožnost k tomuto Nejsvětějšímu Srdci Páně a naší

pomocné a divotvorné materi v srdcích našich vždy pevněji ujímá. H. A.

Z Uher. Hradiště. Plnice svůj slib, vzdáváme veřejně tisícové díky Božskému Srdci Páně a Panně Marii, sv. Josefu, sv. Cyrillu a Metclději za navrácení zdraví v těžké nemoci našeho synáčka. Rodiče H.

Katolické missie v Indo-Číně.

(Hlavní úmysl.)

Tentokrát jsou členům Apoštolátu modlitby doporučeny katol. missie v Indii a v Číně. V pravdě spravedlnost toho vyžaduje sama, abychom se o rozkvět těchto missií modlili. O to nás prosí tamější biskupové a přejí si, abychom s nimi spolupracovali na obrácení pohanů a sice modlitbou a almužnou. Málo která missie zasluhuje takové podpory jako missie v Indo-Číně a to hrdinskými dějinami a počtem křesťanů.

Pokud známo, má Indo-Čína tři pány, totiž Anglii, Siam a Francii. Anglie má část východní Birmanii a díl Malakky; Siam panuje nad středem Indo-Číny a Francie nad západní částí Tonkin, Annam a Kočinčinou. Tato část jest nejbohatší a nejlidnatější, živi 20 millionů obyvatel, kdežto Indo-Čína anglická nečítá více než 12 a Siam šest millionů obyvatel. Ze všech jest francouzská část Annam nejvíce význačná. Křesťanství mělo by svou vrozenou dobrotou působiti na všechny obyvatele Indo-Číny a sice tak vydatně jako v Annamu a Tonkinu. Dnes po 7 stoletích a po nadlidské práci čítá církev katolická na tom poloostrově sedmnáct apoštolských vikariátů a přes million křesťanů. Tyto vikariáty jsou spravovány: 3 španělskými dominikány, jimž pomáhají též Francouzi, jsou také v Tonkinu na západě, ve středu a na severu. Také pracuje cizí missie z Milana v západní Birmanii, třináct jiných z missií pařížských. Co se týká počtu křesťanů, jest následující rozdělení: Anglická část má 97000, Siam 24000 a francouzská část

942.000. Počet obyvatelstva všeho na tomto poloostrově obnáší 38 milionů lidí. Což je to 1,080.000 křesťanů proti 36,920.000 pohanů a jiných vyznání! Z toho vidno, co ještě zbývá práce missionářům našim! První asi byl sv. František Xav., který přišel až do Východní Indie hlásat sv. evangelium r. 1541. Na svých apoštolských cestách přišel až do Číny a r. 1549 do Japonska. V dile sv. Františka ve Východní Indii pokračovali horlivé členové Tovaryšstva Ježíšova. Mnozí z nich prolili krev pro Krista. Počet věřících vzrůstal denně. S Jesuity portugalskými působili ve Východní Indii též Jesuité francouzští z Pondichery. Po zrušení řádu převzal missie seminář francouzských zámořských missií, jenž však neměl dostatek členů anebo zase neměli mnozí potřebných k tomu schopností.

Západní Indie, jmenovitě Tonkin, Kočincina, měla za papeže Urbana VIII. okolo 300.000 křesťanů. Roku 1725 bylo v Kočincině ještě 10 Jesuitů missionářů. Velikých zásluh si dobyl P. Borri. Tonkin či severní Annam byl první ze zemí asijských, kde náboženství katolické nabylo nadvlády. Již r. 1658 jmenoval papež Alexandr VII. pro toto území prvního apoštolského vikáře. Roku 1679 byl Tonkin rozdělen ve 2 vikariáty. Roku 1615 přišel do Kočinciny P. Frant. Buzoni a kázal evangelium s dobrým výsledkem. Ve 20 letech za pomoci jiných členů Tovaryšstva pokřtil 12.000 pohanů. Když pak r. 1624 přišel tam P. Aleš Rhodes, stoupl počet křesťanů velice rychle. R. 1664 převzal tuto missii seminář missionářů v Paříži.

Od té doby střídavě kvetla aneb hynula církev v těchto zemích dle toho, jak požívala pokoje, nebo propukla-li pronásledování křesťanů. Vedle Jesuitů konali missie též členové semináře pro zámořské missie a též jiní řádové až do doby nejnovější.

Pronásledování bylo pro církev v Indo-Číně velice škodlivé a v Annamu bylo tolik mučedníků jako v Japonsku. Více než 30.000 křesťanů prolilo krev svou pro Ježíše Krista. Ženy i dívky podstoupily smrt mučednickou s usměvavou tváří. Tak spěchaly na smrt, že nebylo možno všem vyhovět. „Mandarine,“ pravilo dítě 10leté, „dej mi ránu mečem, abych mohl spěchat do vlasti mé!“ „Kde je tvá vlast?“ — „Ona jest v nebi.“ — „Kdo jsou tvoji rodiče?“ — „Jsou v nebi, já chci za nimi spěchat, dej mi ránu mečem, abych již mohl jít.“ Mandarin odepřel, jsa zahanben. P. Gagelin, provikář v Kočincině, v r. 1833 byl odsouzen do vyhnanství. Jeden ze spolubratří, P. Jakkart, psal mu: „Vy jste odsouzen k smrti. Tak tedy budete mučedníkem, jak jste šťasten!“ P. Gagelin odpověděl: „Radoval jsem se, když mi bylo praveno, že půjdeme do domu Hospodinova. Milost mučednictví, již nejsem hoden, bylo v mém dětství mým nejvroucnějším přáním; o tuto milost jsem zvláště prosíval při pozdvihování nejsv. krve Páně při mši sv.“ — P. Jakkart byl jat s P. Odoricem, Španělem; oba se svatou radostí plesali, když jim řetězy okolo krku dávali. P. Odorico zemřel ve vězení. P. Jakkart byl oběšen. Když o tom dověděla se matka jeho, děkovala Pánu Bohu, že jí dal mučedníka za syna. P. Cornay, starý žák malého semináře v Montmorillou, byv odsouzen na smrt, takto psal svým rodičům: „Krev má již tekla v mukách, poteče ještě dvakrát nebo třikrát, až mně odejmou oudy a pak setnou hlavu. Bolest má Vám vynutila slzy; avšak pomněte, že budu u Boha za vás i za sebe prosit, když tyto řádky budete čísti.“ — Chtěli jej přibít na kříž, i položil se jak byl dlouhý, vzal do rukou kříž a dlouho držel jej na rtech svých.

Tak nadšení jsou missionáři, vojínové Ježíše Krista v Tonkinu, v Annamu, v Kočincině, v Siamu, v Birmanii, neboť tam všude pronásledování provádí ukrutností své. Bez rozdílu původu nebo národnosti, ale všichni španělští dominikáni, italští missionáři nebo francouzští, kněží i věřící domorodí, všichni jsou spojeni a nadšení toutéž láskou k Ježíši Kristu, obětující životy své pro spásu drahé jim země Indo-Číny. O jak budou úrodné takové oběti. Počet věřících roste, čím více jsou pronásledováni. Z toho lze poznati, s jakými těžkostmi a překážkami musí naši missionáři bojovati, chtějí-li, aby křesťané ve víře vytrvali, a hodně nových křesťanů získali. Co zase je potěšitelné, jest něžná úcta nejsv. Srdce Páně a časté sv. přijímání, jichž bylo v r. 1913 83.000 a tohoto roku 174.000. Pomáhejme modlitbou i almužnou jak missionářům tak křesťanům mezi tolika pohany žijícím.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V srpnu modleme se za katolíky v Indické Číně.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. S.	Sv. Petra v okovech. (430). — Arcivévodští manželé v Sarajevě zavraždění. Oddanost ke sv. Otci. Spolek kněží »Pro církev a papeže«. Novokněží.	
2. N.	Neděle IX. po sv. Duchu. Sv. Alfonsa Lig. , bisk. a uč. cirk. (1748). — Kazatelský řád. Zpovědníci. Horlivost v získání odpustků. Klerikové.	
3. P.	Nalezení ostatků sv. Štěpána , prvomuč. (415). — Modleme se za nepřátele. Katolíci na Balkáně. Církev katol. na Východě. Záchrana mládeže.	
4. Ú.	Sv. Dominika , zakl. ř. (1221). — Sv. Otec Pius X. — Řád sv. Dominika. Rekolekce kněží. Obrana proti bludařům. Posvěcování rodin.	
5. St.	Panny Marie Sněžné . (366). — Družiny mariánské. † otec. Ochrana Boží. Odvrácení všeho zlého. Obrácení hříšníků. Duše v očistci. † syn.	
6. Č.	Proměnění Páně . — Císař a král náš. Dobývejme si nebe. Návštěvu nejsv. Svátosti olt. † následník trůnu a jeho † chof. Usmířování B. S. P.	
7. P.	Sv. Kajetána , zakl. ř. (1517). — I. pátek v měs. Požehnání duch. rodině. Rozšíření pobožnosti I. pátku v měsíci. Časté sv. přijímání.	
8. S.	Sv. Cyriaka a spolumuč. (303). — Pevnost u víře. Nahrazování urážek činěných Panně Marii. Katolická intelligence. Apoštolát mužů. † kněz.	
9. N.	Neděle X. po sv. Duchu. Sv. Romána , muč. — Vítězství cirkve sv. Svěcení nedělí a svátků. Sjezdy velehradské. 2 † kněží. Bohoslovecký sjezd.	
10. P.	Sv. Vavřince , muč. (258). — Štědrost křesť. Zdar poradám unionistů. Zastanci katol. víry. Spolek sv. dětství. Katol. missie a dobrodinci.	
11. Ú.	Sv. Filomeny , p. a m. (300). — Odvrácení zlého. Časté sv. přijímání kleriků v době prázdnin. Sjezd unionistů na Velehradě. Podporu nuzných.	
12. St.	Sv. Kláry , zakl. řeh. (1257). — Zdar sjezdu na Velehradě. Ženské řehole a jejich výchovávací ústavy. Katol. omladiny. Vyznání víry. † rodiče.	
13. Č.	Bl. Gertrudy , abat. ř. prem. (1397). — Sjedení Slovanů v církvi katol. 3 farnosti. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Katolíci na Východě.	
14. P.	Sv. Eusebia , kn. m. (3. stol.). — Katolíci na Balkáně. Navrácení rozkolníků ke sv. církvi. Naše poutní místo mariánské. Poutníci. † bratři.	
15. S.	Nanebevzetí Panny Marie . — Zbožná důvěra k nejsv. Panně. Slavnosti na sv. Hostýně. Vroucná úcta P. Marie v národě našem. † rodiče.	
16. N.	Neděle XI. po sv. Duchu. Sv. Rocha , poust. (1327). — Odvrácení zlého. Uctívání sv. rodiny. Konání ctností v rodinách. Dobrý příklad. † bratr.	
17. P.	Sv. Liberáta a spolumuč. (483). — Apoštolát modlitby. Čekatelé stavu duchov. Povolání pro stav řeholní. Vytrvalost v kněžském povolání.	
18. Ú.	Sv. Agapita , muč. — Smíření národů. Náš císař a král a následník trůnu. Zmaření všech úkladů. Potlačení podvrtných zásad. † rodiče.	
19. St.	Sv. Ludvíka , bisk. (1296). — Velepastyřové naši. Díky za všechna dobrodíní. Záchrana mládeže. Odvrácení pohoršení. Šíření katol. tisku.	
20. Č.	Sv. Bernarda , zakl. ř. a uč. cirk. (1153). Právý duch v řeholích. Láska k Ježíši Kristu. Dar sv. čistoty. Sebranost mysli Duše v očistci. † syn.	
21. P.	Sv. Jany Frant. ze Chant. (1641). — Bohu zasvěcené pohlaví ženské. Křesť. vdovy. Jistá rodina. Zbožná výchova dítek. Církevní smýšlení.	
22. S.	Sv. Thimothea , bisk. m. (4. stol.). — Naši Velepastyřové. Přemáhání roztržitosti při modlitbě. Missie v Bulharsku. † bratři. Za příbuzenstvo.	
23. N.	Neděle XII. po sv. Duchu. Sv. Filipa Benít. řeh. (1285). — Setrvání v dobrém. Kněžské exercicie. Trpělivost v nemoci. Touha po dokonalosti.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne		Na slavnost:	Úmysly:
24.	P.	Sv. Bartoloměje , ap. P. (71). — Apoštolští kněží. Duchovní správa. Řeholní dům. Šíření katol. tisku. Katolíci na Balkáně. Katol. učitelé.	
25.	Ú.	Sv. Ludvíka , krále. (1270). — Katol. duch v panujících rodinách. Vítězství pravdy nade lží. Ošklivost nad hříchem. † kněží. Duše v očistci.	
26.	St.	Sv. Zephyrina , pap. m. (219). — Sv. Otec Pius X. Kněží — odpadlíci. Odvracení pohoršení. Pokoření nepřátel Božích. Nemocní. Sebezapření.	
27.	Č.	Sv. Josefa Kalas. , zakl. ř. (1648). — Křest. školy. Katol. učitelé. Napravení zpustlé mládeže. Zbožnost v rodinách. Střídmost. Umírající.	
28.	P.	Sv. Augustina , bisk. a uč. cirk. (430). — Pravé a trvalé obrácení. Horlivost kněžská. Jistá rodina. † otec a matka. Kněz a farnost. Svornost.	
29.	S.	Stětí sv. Jana Křtitele . (31). — Dar kajcnosti. Katol. duch v několika rodinách. Sebezapírání. Střídmost. Pohrdání světem. † sestra a bratr.	
30.	N.	<i>Neděle XIII. po sv. Duchu.</i> Sv. Růženy Lim. , p. (1617). — Katolické spolky střidmosti. Kněžský odbor křížového spolku. Armáda křížáků.	
31.	P.	Sv. Rajmunda , kard. (1240). — Živí a † údové bratrstva B. S. P. a Apoštolátu modlitby. Díky Bohu za všechna dobrodiní. † otec a matka.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Tentokrát máme se modlit za missie daleko od nás vzdálené až v Indo-Číně, která je politicky rozdělena na tři části, na anglické území, na siamské a na francouzské území. Indo-Čína dnes počítá na více než million křesťanů. Území anglické čítá 97.000, území siamské 24.000 a území francouzské 942.000 křesťanů. Počet všeho obyvatelstva tohoto poloostrova obnáší 38 millionů. Žádná snad země nevsála do sebe tolik krve křesťanské, co tato země a dějiny církve sv. neznají slavnější missie jako missie v této zemi. Prosme nejsv. Srdce Ježíšovo, aby usmířeno velikými oběťmi a heroickou smrtí tolik missionářů slitovalo se nad touto zemí a dokončilo obrácení její na viru katolickou.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, oběťmi Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvlášť Ti je oběťmi za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za katolické missie v Indo-Číně a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852).

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Pomáhati modlitbou a almužnou katol. missiím.

Úmysl v září: Klid a svěcení neděle.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Září 1914.

Ó Maria, pod Tvůj plášť se utíkáme, - pod ním ochrannou svou střešou máme, - rač nás všechny
pod ním ukryti, - dokud bouře nepřestane zuřiti.

Sv. Otec Pius X. zemřel 20. srpna 1914.

Svatý Václav, hrdinný rek víry Kristovy.

Rozjímání od Mgr. Dra. Rudolfa Zháněla.

Dne 28. září každého roku liší se země naše valně od ostatních zemí křesťanských; v Čechách slaví se zasvěcený svátek, na Moravě pak a ve Slezsku jsou služby Boží navštěvenější než jindy: všude s úctou a pobožností vzpomíná se věhlasného patrona našeho, knížete Václava, chrabrého reka víry Kristovy, který na den ten dokonil smrti mučednickou svatý běh svého života. Již skoro tisíc let utívá národ náš sv. Václava jako dědice a ochránce země české a jmenuje vše, co mu drahým, pokladem svatováclavským. Ke cti a slávě jeho staví se kostely, zasvěcují oltáře, u hrobu jeho událo se mnoho zázraků, obraz jeho jest zavěšen skoro v každém domě českém, socha jeho má zdobiti nejpřednější náměstí pražské, po celé zemi zpívá se starobylá píseň k jeho počtě. Věru, kterak neměli bychom ctíti krále a mučedníka, který srazil svatou krví svou mladistvou vinici Kristovu v zemích našich? Pravil-li Jeresej, že krev mučedníkův jest semenem křesťanů, má národ mnoho děkovati sv. Václavovi, knížeti mučedníkův, kdyby nebylo sv. Václava, nebylo by snad ani Čechův:

Nejlépe zavděčíme se sv. vojvodovi proto tím, když vždy vážit si budeme onoho drahocenného poklada, pro který

vylil svou krev, sv. víry Kristovy. Abychom poznali a přesvědčili se, že víra jest nejdražším statkem svatováclavským, rozjímáme na slavnost svatého Václava:

Kterak byl sv. Václav hrdinným rekem víry Kristovy. Sv. víra pronikala všechen život jeho, byla středem jeho myšlenek; sloužiti Bohu bylo nejmilejším úkolem jeho v mládí, v životě mužném, — až jako chrabří rek víry Kristovy prolil pro ni mučednickou krev.

Po oblastech našich jsou rozsety četné umělecké obrazy, sochy a skulptury, které znázorňují význačné okamžiky ze života našeho sv. dědice Václava, jakožto hrdinného reka víry Kristovy; předvedeme některé z nich, jež živými obrazy předvádějí nám svatého Václava, jakožto hrdinného reka víry Kristovy v životě a smrti.

Rozjímání.

Všechno, co Bůh nám uděluje, jest nám drahocenným již proto, že jest to od Boha, který rozdává dary Sebe důstojné; ale nejdrahocenějším ze všech darů těchto jest víra, kterou dal nám Bůh skrze jednorozeného Syna svého, kterou potvrdili apoštolové svou vlastní krví a kterou za přispění Ducha sv.

SV. VÁCLAV.

neporušenu zachovává Církev sv. Ve víře této se zrodila a vychovánu býti jest štěstím největším.

1. Štěstí toho dostalo se také sv. Václavovi. Narodil se r. 903. jakožto nejstarší syn křesťanského knížete Vratislava I. a manželky jeho Drahomíry. Kníže, chtěje Čechům zůstaviti následníka trůnu moudrého a zbožného staral se o pečlivou křesťanskou výchovu prvorozence svého. Nad pacholíkem bdělo bedlivé oko ovdovělé Ludmily; světice vychovávala světce; pečovala o to, aby vnuk učen byl náboženství Kristovu slovem i písmem jazyka slovanského a poznal požehnané dílo bratří Soluňských.

Právě tuto dobu ze života svatého Václava zvolil si dovedný umělec za předmět obrazu, který dopodnes spatřujeme ve chrámu Páně na památném Tetině. Na hlavním oltáři tohoto kostela, který dle starého podání stojí na místě, kde skonala sv. Ludmila smrti mučednickou, a jest této světlici také zasvěcen, jest zavěšen pěkný, veliký obraz, na němž spatřujeme sv. Václava v dětinném věku, kterak v přítomnosti svatě babičky své vyučován jest od kněze v písmech svatých. Nad skupinou světců, jejichž tváře září nebeským záplem, vznášejí se jasné postavy světlých andělův . . .

Také na Budči, hradu opodál Prahy, kde kníže Spytihněv založil kostel sv. Petra, dlel po delší čas knížecí jinoh Václav, aby učil a zdokonalil se ve své víře Kristově. Starý kronikář český Hájek vykládá (na 67. listě) o tomto pobytu takto: »Velikou máje kníže Vratislav milost a lásku ke svým synům, zvláště Václavovi z vůle matky Ludmily, vzav Václava dal na učení na Budeč, nebo toho času v tom městě, které byl Vratislav Žatecký vypáliti dal, veliké učení latinským nebylo. Václav kníže mladý jako poslušný otce svého i babičky, také svých mistrů, velmi pilně se učil, tak že se tomu všichni divili; a jakžkolivě učení pilen byl, však proto modliteb svých obyčejných Pánu Bohu obětovati nepřestával, a na každý den při mši tu na Budči v kostele sv. Petra posluhovati jest nezmeškal.«

Výjev tento pěkně znázornil ve farním kostele v Brandýse nad Labem umělec, který ve výklenku nad postranním oltářem pěkně sousoší představuje sv. Václava, kterak kleče na stupních oltáře koná služby ministrantské cti-hodnému knězi u oltáře. Scéna tato není sice provedena rozměry velikými, nicméně zanechává v každém pozorovateli dojem velmi libezný.

2. Svatý Václav prospíval věkem, moudrostí a milostí u Boha i u lidí. Sotva dvacetiletý ujal se r. 923. otcovského trůnu v Praze. Byl-li sv. Václav jako dítě a jinoh ozdoben všemi ctnostmi, tím více zastkvěl se na něm, když postaven byl na trůn jako na svícen.

Byl sv. Václav nejen rozsáhlým moudrým knížetem, ochráncem veřejného pořádku, statečným bojovníkem, zmužilým obráncem národa svého, ale také mužem zbožným, dobrotivým, mírným, svatým. Proto představují ho četné sochy jako mužného bohatýra na hlavě s královskou korunou, kterou zdobí sv. kříž, s korouhví, mečem a štítem v ruce¹⁾; jinde zase, na př. v Budišově u Velkého Meziříčí na Moravě, který ozdoben jest velmi četnými krásnými sochami, spatřujeme sv. Václava, kterak vedou a slouží jemu andělé. Sousoší toto upomíná sice především na legendu o setkání se světce s vévodou Zlickým Radislavem²⁾, ale jest nám také dokladem vzácné zbožnosti sv. patrona, kteréhož omilostnil Bůh tak, že andělé viditelní ho doprovázeli, a že měl velikou moc na srdce lidská.

Méně známým dokladem toho jest také následující příběh: Král Jindřich Ptáčník pozval sv. Václava k poradě na svém dvoře; dle v chrámu na modlitbách opozdil se sv. Václav, tak že porádníci museli na něho čekati. To za-

¹⁾ Socha taková stojí na hlavním náměstí ve Staré Boleslavi a brzy má také zdobiti nejkrásnější náměstí v Praze, totiž náměstí svatováclavské.

²⁾ Radislav táhnul s vojskem proti Václavovi; vojska setkala se v nynějším kraji kouřimském. Aby předešel marnému krveprolití, navrhl sv. Václav Radislavovi, aby se utkali sami v boji. Zápas skončil vítězstvím Václavovým; Radislav spatřil nad příbici Václava svatý kříž a po boku anděly, kteří ho ochránili, proto netroufal si s ním bojovati.

mrzelo krále; nařídil tedy, aby shromáždění páni nevzdali knížeti Václavu, až do porady vstoupí, žádné pocty a vůbec si ho nevšíмали. Po chvíli vstoupil sv. Václav do poradní síně, ale král spatřiv ho sestoupil s trůnu, kráčel mu utivě v ústřety a posadil ho na čestné místo vedle sebe. Když knížata zasnouce tázali se po skončené poradě, proč král tak náhle změnil dřívější svůj úmysl, odpověděl jim: »Když Václav vstoupil, spatřil jsem na čele jeho kříž a u něho dva anděly.«

Přední zřetel svůj obrátil svatý Václav na utvrzení křesťanství v zemi své; započal se proto myšlenkou vymoci v Římě samostatné biskupství slovanské pro Čechy, ale mnohé překážky zamezily mu zamýšlenou cestu do věčného města. Zakládal pilně kostely a školy, povolával k nim kněze a učitele. Také shromažďoval knihy bohoslužebné, a pečoval, aby konány byly služby Boží způsobem slavným.

Sám předcházel nejlepším příkladem. Rád navštěvoval chrámy, ano i v noci vstával, aby mohl vykonati před svatostánkem svou pobožnost. Míval v obyčejí navštěvovati hrady své říše v ty dny, kdy slavilo se výroční posvěcení nebo svátek patrona kostelního. Na těchto posvěceních obcoval vždy slavným službám Božím, aby velmožům a lidu ukázal vlastním příkladem, jak se mají světití dny Páně.

Slučné vypravuje o tom legenda: »Potom stalo se jest, když jedné chvíle sv. Václav nočního času bosýma nohama šel do kostela uprostřed zimy, ana všechna země pomrzla byla a všechny cesty sněhem se zavalily, rytíř jeho podiven šel za ním. V jehož nohy an obuv dobrou měl, tuhá zima se řtila, a na nohy jeho se razila, že jí nijakž trpěti nemohl pro velikou ukrutnost. Jemužto sv. Václav znamenav i pověděl: Stavěj nohy své v mých nohou šlépěje. A tak hned toho rytíře nohy v šlépějích sv. Václava se rozehrály, že potom již žádné zimy necitil; ale šlépěje sv. Václava všechny zbarveny byly, a tak prameny a paprsky rozličného milosrdenství na vše strany od sebe v rozličných skutcích milostných vypouštěl.«

Dle podání svatý kníže i když dosedl na trůn, neustával zachovávat zbožného obyčeje, jež si za mládí oblíbil, totiž připravovati vlastními rukama obětní dary chleba a vína a přísluhovati knězi při posvátné oběti. Doposud ukazuje se v Praze na Opyši, východním výběžku zámecké hory v Praze, a nedaleko Staré Boleslavi návrší zvané »Ostroh sv. Václava«, kde prý měl sv. Václav vinnice a lis pro víno mešní.

3. Po svatém životě následovala svatá smrt.

Božský Spasitel umíraje modlil se za ty, kteří ho ukřižovali; svatý Štěpán dříve než vypustil ducha poklekl a zvolal: »Pane, nepokládej jim toto za hřích!«; podobně umřel i sv. Václav s modlitbou na rtech za ty, kteří ho usmrtili.

Dne 27. září 935. slavila se ve Staré Boleslavi, kde přebýval bratr Václavův Boleslav, památka patronů kostelních sv. Kosmy a Damiana, ku kterých slavnosti byl pozván také sv. Václav. Maje v obyčejí chrámy navštěvovati ve výroční dny jejich posvěcení, přijal ochotně pozvání a dojel s celou svou družinou.

Když po skončených službách Božích chtěl do Prahy se navrátiti, prosil Boleslav, aby zůstal na hostinu; i učinil mu po vůli a byl dobré mysli.

Časné z rána v pondělí dne 28. září r. 935. když zvonilo se na jitřní služby Boží, vykročil sv. Václav z domu, aby šel do chrámu; ale tu čekal na něho bratr ve zlém úmyslu. Sv. Václav netuše nic zlého děkoval mu za pohostinství, ale Boleslav tasiv meč řal po hlavě Václavově křiče: »Tak tě chci dnes lépe častovati!« Václav jsa silnější chopil bratra, vyrval mu meč a povalil ho k zemi řka: »Pro Bůh, co zamýšlíš! To ti Bůh odpust, bratře!«

Tu začal Boleslav volati o pomoc a jeden z pomocníkův jeho přiběhl již a sekl knížete do ruky. Václav raněn jsa a vida přesilu zbojníkův pustil ho a utíkal do chrámu. Ale spiklenci Česta a Tira dostihli ho ve dveřích chrámových, porazili k zemi, Hněvsa přiskočiv probodl mu bok mečem. Sv. Václav vzdychaje k Bohu: »Otče, v ruce tvé poručím ducha svého« vypustil ducha.

Misto, kde padl zbožný kníže jako mučedník víry Kristovy, ukazuje se dopodnes ve Staré Boleslavi; stojí tam doposud starobylý chrám sv. Kosmy a a Damiána, mučeníště jest označeno sousoším.

Svatý Václav jest hrdinným mučedníkem pro viru Kristovu; zlý úmysl vrahův jeho byl namířen h'avně proti jeho vznikajícím ctnostem křesťanským, horlivosti pro viru Kristovu, nábožnosti, tichosti a odříkavosti. Těchto křesťanských ctností nenáviděli jeho nepřátelé, a pro ně byl zavražděn; proto Čechové a jiní národové křesťanští právem pokládali ho za pravého mučedníka Božího, že prolil krev svou pro věc Kristovu.

Závěr.

Na slavné národopisné výstavě československé v Praze r. 1895 byla do středu hlavního paláce postavena socha sv. Václava a před ní stály sochy sv. bratří Cyrilla a Methoděje. Tak dán jest tento vlastenecký podnik pod ochranu předních patronů našich. Výstava byla slavnostně zahájena písní

Svatováclavskou, jejímž mocným, velebným hlaholem byli tisícové přítomných zástupců všech stavů národa našeho z Čech, Moravy, Slezska a Slovenska do hlubin duše dojati. Duch sv. Václava vznášel se nad tím shromážděním a v nejednom oku zaleskla se slza pohnutí.

Výstava zahájena vzýváním sv. Václava zdařila se znamenitě, sjednotila celý národ v ušlechtilé snaze šetřiti a uchovati ducha a dědictví našich předkův a získala nám po celém vzdělaném světě velikou čest.

Tak zdařilo se a zdaří se národu našemu všechno, co podnikal a podnikne ve jménu, v duchu a pod ochranou sv. Václava. Jméno jeho hlásá nám jednotu, svornost a svatý mír v Pánu, přimluva jeho vykoupí nám od Boha, abychom si v jakýchkoliv bouřích a převratech světových zachovali a potomkům svým odkázali z posvátného dědictví jeho nejen jazyk mateřský, národnost a šťastnou vlast, ale i svatou katolickou viru a požehnání její, bázeň Boží, viru, zvedenost a mravnost křesťanskou.

Ecce Agnus Dei.

Schyluje se k večeru —
v poli kráčí Pastýř ovčí,
apoštolů celý sbor,
duší lidských pilní lovci,
hlasů pokání to chór,
k městu, které nevěru,

v sobě plodí, zachovává,
neví, kdo to přichází,
udušeno, potopeno,
ve zlých skutcích zachází,
cestou k spáse. Svoje véno
zaslepeno nepoznává.

Pastýř dí jim, mile věští:
„Bězte napřed, moji bratři,
když do města přijdete,
oči vaše muže spatří,
s ním do domu půjdete,
kam džbán vody bude nésti.

Tam rcete pánu domu toho:
„Připrav Pánu večeri,
beránka, chce počastovat
nás všech, již v Něj uvěří,
v paměti ten den zachovat,
dvanáct bude nás s ním, mnoho.“

Dřív jeden z nich, Pán jej zračí,
byl u kněží s myslí zrádnou,
že Jej prodá, jim Ho vydá
za peněz odměnu řádnou,
z nichž mu jeden hned povídá,
třicet stříbrných že stačí.

Když jsou všichni pohromadě,
praví Pastýř: „Vaše nohy
musím očistit, vás umýt,
hříchů sprostít, dátí vlohy
lásky k jiným, vám ji tlumit,
k následování vám radě.“

Však když s Petrem chce počítí,
tento zbraňuje Mu v díle,
nechce toho ponížení
od Pastýře svého, — mile
praví jemu v pokorení:
„Nohy mé nebudeš mýti!“

„Nebudeš-li od mne omyt,“
odvěti mu Pastýř slavně,
„nebudeš čist, v dobrém stavu,
ani podílu mít na mně.“
Petr řekne: „Pak i hlavu,
bych moh' vše zlo v sobě zlomit.“

* * *

Byl večer. V duchu sesmutněl,
Pastýř vzal za stolem místo,
beránek i vino, chleby,
leží před ním. Řek': Je jisto,
beránka pojisti že by
s nimi chtěl, pro něž by trpěl.

Apoštolé sedli kolem,
všichni na Mistra jen hledě,
podělil je všechny řadou,
dávaje jim, oni jedě
úlovky před sebe kladou,
vínem smáčí jaksi s bolem.

Než však utrpení číši
okusím a studni bolů,
příkázání dávám vám:
Milujte se všichni spolu,
jak miloval jsem vás já sám,
jděte cestou, k nebes výši.

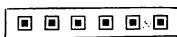
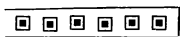
„Buď chléb ve vás požehnání,
jezte, jest to moje Tělo,
které za vás bude dáno,
by zničeno vše vytrpělo,
hojně budiž požíváno,
necht' žije ve vás do skonání.“

Pravil Pastýř v božské lásce,
vzal i kalich, dal jim pítí,
zase všem, jak sedí s ním.
„To jest krev má, musí smýti
všechny hříchy s prvotním,
nebudu jej pítí, — krátce,

ještě jenom jsem zde s vámi,
neboť ačkoliv mě rádi
máte, buď vám známo,
z dvanácti vás že mne zradí
jeden, jakož stojí psáno.
Až v království nad hvězdami

budu opět kalich pítí
s vámi kromě toho všemi,
nyní budu vydán v ruce
hříšných, celé zemi
v potupu, smrt, trapné muce,
pojďte se mnou, musím jítí.

J. ZELENÝ.

Narození Panny Marie.

Eva daná Adamovi ze žebra Adamova utvořena (I. Moj. 2.).

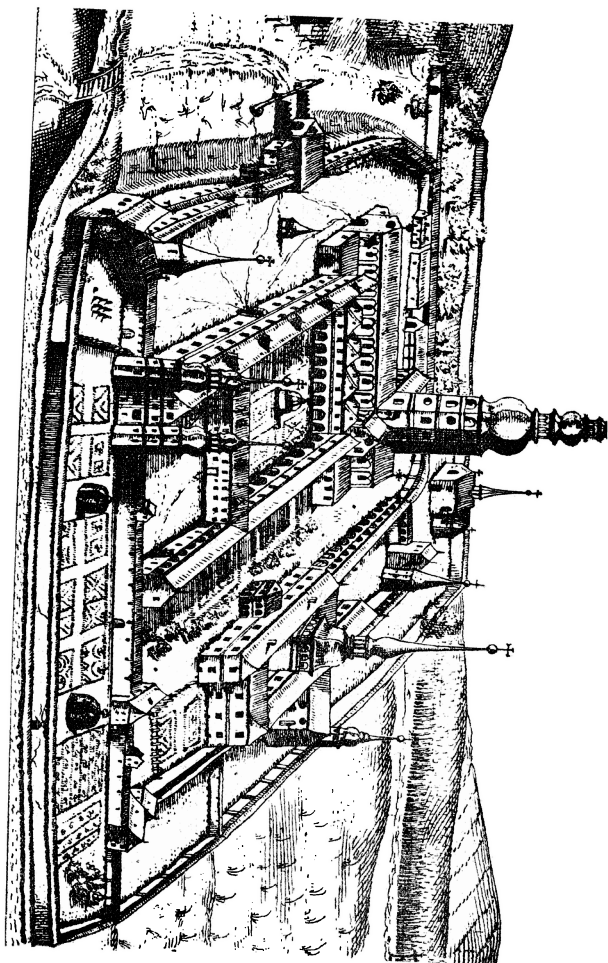
Anna neplodná svou prosbou syna od Boha vyprosila, jehožto slíbila Pánu k službě odevzdati (I. Král. 1.).

Která jest to, ona vychází jako dennice, krásná jako měsíc, hrozná jako vojsko dobře seřadené. (Píseň Šal. 6.).

Vyjde hvězda z Jakuba a povstane berla z Israele (4. Mojž. 24.).

Vyjde proutek z kořene Jesse a květ z kořenu jeho povyroste (Isaiáš 11.).

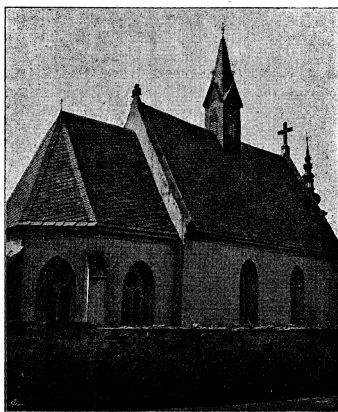
Ku narození Panny Marie mimo tyto obrazy a proroctví nacházejí ještě jiná místa ku narození Panny Marie sv. otcové v písmě sv. — Epifanius, Germanus patriarcha píše takto: Když byli rodičové Panny Marie z města odešli, Joachim na pustou horu a Anna do zahrady, oba k Bohu volali. Joachim na pustou horu, kdež se postil čtyřicet

dni. Anna do zahrady, by oba volali k Bohu, aby je ráčil pohany, jak bývalo tehdy u Israelských, pohany rodičů ne- a přechytráním království pokoleni Judova si násilně přisvojil a prvním králem cizozemským židům byl. Již pro-

VELEHRAD: Pohled ze severovýchodní strany.

VELEHRAD: Cyrillka.

plodných, sprostí a dítětem dobrým obdařiti. Tak byli za panování Herodesa Idumejského dnové jejich v Judstvu, kterýžto Herodes Idumejský moci

roctví Jakubovo (1 Mojž. 49) tuto dobu předpovědělo: »Nebude odňata berla od Judy, dokavadž nepřijde, který má poslán býti« (Moj. 49). Narodila se Maria

z rodičů Joachima a Anny léta (jak miní Abulenský biskup) po stvoření světa 3947 dne osmého měsíce září a to ne bez zvláštního významu a tajemství právě v tu dobu. Téhož měsíce totiž — dle počtu židův, — stvořena též Eva v ráji byla. Byla Maria jedinou dcerou rodičů Joachima a Anny a jediného muže Anna: Joachima měla. Kromě Marie rodičové Joachim a Anna jiných dětí neměli. Svatý Jan, evangelista Páně, nazývá Marii Kleofášovu sestrou Marie Panny sice, avšak rozuměti slovům a jmenování tak jest, jako jmenována příbuznou Sára v písmě sv. a slula sestrou Abrahamovou, to jest přítelkyní nebo příbuznou jeho.

Radost z narození Marie Panny představití sobě můžeme u rodičů Joachima a Anny, poněvadž tak vroucně o ni prosili a nepochybně též hned po narození Jejím s nemalou pobožností Bohu Ji obětovali. Nejjasnější Dennici zvaná jako nejjasnější Dennice narozením svým nebe i zemi obveselila a konec noci, ano noci věčné temnoty zavržení — učinila. Šťastný pak začátek dnů spásy rozsvítila. Příbytkem vzdělaným čili archou úmluvy uvnitř zvláště i zevnitř vyzlacenou k tomu vyvolena byla, aby Král slávy trůn svůj a stolič v Ní postavil. Bůh pak zajisté že ku důstojnému vzdělání tomu moudrost k tomu měl, moc, sílu ku výzdobě, zušlechtění nade příbytkem tím a do něho vložil, ježto musel býti příbytek tento nejzdobenější a největší dokonalosti, jaké může jen které stvoření účastno býti. — Radost tedy a krása a nade zlato skvělejší moc v dítku vloženy spočívaly a rodičům prvním Marii přineseny. — Všechny dary od Boha pocházejí a tím více tedy zde na dítku narozeném tyto dary Bůh potvrdil nejvš všemohoucí, zlepšil, ba novými jako přídatkem zlepšil pro zásluhy Ježíše Krista, jehož přinéstí měla celému světu. — Jaké jméno tedy dáno býti mělo, aby všechno obsažné jím bylo vyznačeno: »Maria« to jest moře. Slyšíš dceru a nakloň ucha svého a zapomeň na lid svůj a dům otce svého a požádá Král krásy tvé. (Žalm 4. 4) Svatý biskup Ignát při spatření Marie Panny v pozdějším věku totiž jejím,

byl tak uchvácen, že jen slova vypraviti mohl: »Ježíši, Synu Boží a Marie!« Když pak zevnější dojem pohledem tolik působil a ku nebeské touze probudil, což teprve pohled na tisícikrátě mnohonásobnou krásu vnitřní ve zářící kráse ctností duše Marie. »Odlesk věčného světla a nezacházející zrcadlo Velebnosti Boží a obraz dobroty Boží« praví předobrazně Kniha Moudrosti 7, o Ní. Obraz dobroty Boží a to tak krásný, tak svatý, tak vznešený, nebesky čistý jest zřítí na Marii a zase na straně druhé tak vznešeně prostý, libý.

Po lidsku řečeno tak vznešeně prostinký, ježto Maria žila docela prostý, jednoduchý, obyčejný život. Nečinila zážraků jako Božský její Syn a po něm svatí mnozí, že velikými skutky na sebe upozornili. Nežila na poušti jako poustevnice a poustevníci mnozí před ní a po ní a přece život její tak blahonosný, svatý. Krásná jest země plodná a nivy na ní po zních, kdy slunce ztíť odpoledne zlatou zelení stromy a nivy a pole plných klasů u vězatých snopů a kop — radost majiteli i nemajiteli působí, ale radost nade životem Marie byla celému nebi mnohem větší: vyšší. »Nyní pak zůstávají víra, naděje a láska«, praví Pavel, apoštol národů. První z těchto božských ctností: »Víru« měla Maria v míře nejvyšší. Blahoslavená jsi, že jsi uvěřila (Luk. 1, 45), tak Alžběta svatá blahopřála, pozdravila Marii v Hebronu. Copředpověděno, to splněno: »Já jsem matka svaté naděje« (Píseň 24,) krásného milování lásky. Maria — Matko Boží, vyprosíš nám ze všech darů dary první a nejvzácnější: víru, naději a lásku, které první vzejíti mají v srdci dítěti v živého Boha a plniti až do stáří. Plní se a splní se pak slova apoštola na Marii: »Bůh pak naděje naplní všelikou radostí a pokolení u víře, abyste se rozhojnili v naději a v moci Ducha Svátého.« Řím. 15, 13.

Tažme se pak dnes tím spíše:

Kdy více slovo »Maria« má vzbuditi naděje na spomožení v každém pokušení, v každé zkoušce, v každém boji na vítězství, má vzbuditi naděje

lepšího života. Ve všech, bouřích, pochybnostech, v beznaději ba na kraji téměř zoufalství byla Maria, Boží dítě, vždy naději záchranu lidské duši mořem pravé pomoci. — Smíme-li dnes tedy říci: »Jsou tě věru!« i nyní tmaví dnové, jsou dny jako husté mlhy a tmy beznaděje, jsou i noci nejjasnější přece plny všudy úzkosti.« Pak ano, pak též smíme a musíme silně říci: Proti všem těm bouřím, ať dnům nebo nocím úzkostí, života jak soukromého, duševního, tělesného, veřejného, společného známo bylo jedno světlo živé víry, naděje a lásky v Boha a po něm v dítě všech nadějí: »Maria«, Svátá víra, naděje a láska mne vždy silila, volá nám

zvláště dítě: »Maria!« — Maria však jest mořem všech ctností a nadějí: lidských duší. Maria jest mořem všech nadějí i ve všech časných lidských trampotách. — Básník praví: »K Matce té jdi synu drahý, u ní v každé poušti najdeš vláhy. Řekni vše jen, co tě tlačí, Ona prosbám všech nás stačí, když tě svírá pokušení, nedůvěry mrákota! Maria, toť jméno její, vždy duše plní nadějí, Maria nebeská rosa a světa dějin osa. Ba víc-li jméno rozvineš — citem slasti rozplyneš. Věř, že spíše nebes baň spadne, než důvěra za přimluvu u Marie, v moři nadějí — zvadne. Maria i dnes mořem nadějí našich!«
P. ŠEVČÍK.

Maria.

Na rtech úsměv — celá bílá,
duch Tě rád si vzpomíná,
láska v Tvou se sladkou skryla,
o Tvém štěstí rozjímá.

V moje nitro vůně kanou,
kdy-li na Tě vzpomene,
píseň láskou Tvoji hranou
svoje přání kýžené.

K Tě se skláním — k Tě se modlím,
na mém skvíš se oltáři,
u Tě vždycky v štěstí prodlím,
až mně líc Tvá zazáří.

Ty jsi krásná — celá bílá,
moje Růže — Lilie,
nad ně všechny mně jsi milá:
kdes-li Ty, tam máj vždy je!

JAN MARIA Z MARIANŮ Z PAŘÍŽE.

Polní kvítí.

Napsal Ig. Zháněl.

V evandéliu, které se nám předčítává na neděli čtrnáctou po sv. Duchu, připadající letos na první dny v měsíci září, vzpomíná náš milý Spasitel na kvítí polní. Kvítí polní tolik jest krásné. Ani nejmoudřejší a nejbohatší král starozákonní Šalomoun nebyl ve vši slávě své tak nádherně, malebně, pestře, umělecky oděn, jako vyzdobeno jest Bohem jedno každé z těch nejnepatrnějších kvítek polních. Jak lichotí oku pohled na louku, dříve nežli přijdou ženci a seseknou ji. Jaká skýtá se tu oku našemu pestrost barev, jaký koberec tu před naším zrakem rozprostřen! Krásnějšího nezhotoví žádná, sebe dovednější ruka lidská.

Z nejznamenitějších znalců květin ze všech věků a národů byl proslulý švédský učenec Linné. Vědecky určil a roztřídil rostliny, mnohé dostaly po něm jméno. Svět neměl před ním a nemá po něm slavnějšího znatele polním, bylinek a květin. Jeho vědecké práce jsou směrodatné pro všechny věky. A tento muž, který po celý svůj život se obíral výhradně »kvítím polním«, který těmto nepatrným tvorům věnoval všechny okamžiky svého života, řekl jednou: přineste mi nejnepatrnější bylinku a já vám z ní dokážu, že jest Bůh!

Kvítko na pohled tak nepatrná, že šlape se po nich nohama, že byvše naháněná a poněkud ovadnuvše odhazují

se na smetiště, dokazují nám, že jest Bůh! Není naprosto potřeby poohlédnouti se po mohutných, z daleka do očí bijících zjevech přírodních a z nich dokazovati jsooucnost Boží, stačí nepatrná bylinka. Hlásá nám nesmazatelným písmem: Jest Bůh! Bůh jest tvým Stvořitelem! Ty's jeho tvor! Bůh jest tvým otcem, ty's jeho synem, dcerou!

A nyní si představme oproti učenci Linné nějakého našeho člověka. Třeba se umí sotva podepsati, ale má svůj časopis nevěrecký, který jest jeho evandéliem, jemuž na slovo věří. Škoda, že bývá to obyčejně list nevěrecký, proticírkevní. A člověk tento postaví se hrdě a řekne sebevědomě: »Nevěřím v Boha, není žádného Boha!« Ejhle, tam učenec ojedinele světoznámý a tuto chudáček, který se živi duševní stravou svého časopisu. Komu spíše uvěříme?

Ano, jest Bůh! Hlásá nám Boha vše, nač pohlédneme v přírodě. »Není Boha,« řekne jenom člověk bezrozumný, nesmyslný, nemoudrý ve svém srdci, pravil již ve Starém zákoně král David (Žalm 13, 1.)

17. října 1912 skončil v severní Itálii velký učenec Ferrini. Miloval náruživě přírodu, velmi rád cestoval a vystupoval na vyšší hory, říkáje, že z jejich vrcholku může jaksi skoro bezprostředně patřiti na Boha, ve velebnosti velehor že jakoby stále zřel úsměv Boží. Velká kniha přírody vypravovala tomuto muži neustále něco nového o všemohoucím Stvořiteli, o velebnosti a dobrotě Boha našeho.

Ferrini nacházel však Boha nejen ve vůkolní přírodě, ale vše mluvílo k němu o dobrotě a lásce Otce nebeského. Každá krása, kde jaké dobro, kde jaká pravá velikost byly duši jeho perutěmi, na nichž se vznášel k věčné kráse, k věčnému dobru, k Bohu. Podle příkladu tohoto proslulého učenice učíime i my svým životním programem slova svatého Pavla: »Bratři, kterékoli věci jsou pravé, kterékoli poctivé, kterékoli spravedlivé, kterékoli svaté, kterékoli milé, kterékoli dobré pověsti, jestli která ctnost, jestli která chvála kázně, na ty věci myslíte.« (Filip. 4, 8.)

Ano, kdo Boha poctivě hledá, najde jeho působnost, jeho činy všude. Ferri-

nimu mluvílo o Bohu také každé umění. Pravil jednou: »Umění, věda, příroda vedou k Bohu. Kolikrát v museích, obrazárnách v Mnichově, v Drážďanech, v Berlíně, ve Vídni, ve Florencii, když jsem stanul před mistrovským uměleckým dílem, strhl mne vnitřní žár lásky neodolatelnou silou k Bohu a podiv nad uměleckou tvorbou vyloudil mi slzu z oka, kterouž, jak myslím, nechal můj anděl strážný padnouti na zemi, ale zachytil ji.«

Polní kvítí hlásá každému, kdo se na ně zadívá, že jest Bůh!

2. Kvítí polní nepracuje a nepřeđe a přece ani Šalomoun ve vši slávě své nebyl tak oděn jako jedno z nich. Poněvadž tedy trávu polní, kteráž dnes jest a zítra do pece bývá vhozena, Bůh tak odívá, čím více vás, malověrní? (Mat. 6, 28—29.)

V létě vidáváme zástupy lidí z měst, že chodívali v neděle a svátky ven do Boží přírody. Nesou si zpět velké kytice posluš. přírodních, ba mnohdy někteří z nich příliš nemilosrdně othrávají vše z rostlinstva, co jim přijde pod ruku, nosívají ze svých výletů plné náruče kvítek. Sotva je dají do vody, netrvá dlouho a uschnou. Pak se odhodi.

Podobně jest s námi lidmi. Nikdo z nás vstáváje ráno, nemůže říci, zda večer téhož dne si ulehne do svého lůžka. V Mnichově setkali se jednou dva páni. Po celý den spolu chodili a tak se jeden druhému zalíbili, že se domluvili, že příštího dne budou zase společně pokračovati v prohlídce památností. Jeden z nich čekal následujícího dne dlouho na svého přítele a nemohl se ho nijak dočkat. Vydal se proto sám na další prohlídku. Vstoupil mezi jiným také na kterýsi mnichovský hřbitov. Býval tam zvyk, že vystavovali se veřejně mrtvolý zemřelých, příslušných do onoho okresu. Cizinec vstoupil též do umrlčí komory a zvědavě se díval na mrtvé, ležící v otevřených rakvích. Ó jak se zalekl, když mezi nimi uviděl svého včerejšího přítele! V noci zemřel na choleru. Jaký živý výklad slov našeho Spasitele: »I vy buďte připraveni, nebo ve kterou hodinu se nenadějete, Syn člověka přijde.« (Luk. 12, 40.)

Mladá, krásná, vznešená dáma oblékala se na bál. Potřebovala k čemusi sirku. Odhodila ji, avšak nepozorovala, že ještě trošinku hoří. Od sirky chytly se její z lehounké látky zhotovené šaty a dříve, než paní všecka dolekána, mohla křikem přivolati pomoc, způsobil jí oheň tak těžké popáleniny, že jim podlehl. Po válce naší s Prusy roku 1866 navštívil vysoký náš důstojník, který prodělal tuto válku, svého přítele,

ským. V těchto válečných taženích hleděl často smrti vstříc. V létě, kdy bývá v řece Mosele malá voda, že přebrodí ji i malé děti, spadl onen převozník s loďky a ač byl znamenitým plavcem, utopil se. »V hodinu, ve kterou se nadějete, přijde Syn člověka.«

Pozastavme se poněkud u tohoto malého výběru několika příkladů o náhlé smrti. Každý z nás mohl by sám vyprávěti ze své zkušenosti zajisté také

SV. CYRILL A METHODĚJ. (Dle obrazu J. Köhlera.)

faráře v Letovicích na Moravě. Šel přes farský dvůr, uklouzl na slepičinci, spadl, zlomil si nohu a dlouho ležel, až byla tato na pohled tak nepatrná nehoda příčinou jeho brzké smrti. V Trýru v Německu, při řece Mosele, žil převozník a rybář, starý vysloužilý voják. Sloužil kdysi u francouzského vojska v Alžírsku, potom pomáhal císaři Maximiliánovi hájiti trůn v Mexiku, pak bojoval za svatého Otce proti Piemont-

mnoho podobných případů, kdy lidé zemřeli náhle, nepřipraveně. A přece jsou lidé, kteří vědomě vytrvají ve stavu hříchu a ač by mohli, nespěchají smířiti se s Bohem, žijí dále ve hříchu a údělem jejich jest pak peklo a věčnost nešťastná.

Kněz jesuita Rossignoli, který žil před sto lety, umíral s veselou a radostnou tváří. Jeho spolubratři se až skoro pohoršovali nad touto jeho zdánlivou netečností a lhostejností v tomto

nejdůležitějším okamžiku, kdy rozhoduje se, zda život posmrtný bude věčně šťastný či nešťastný? Ptali se umírajícího, proč je tak dobře naladěný? Odvětil: »Za živa uzavřel jsem s milým Pánem Bohem následující smlouvu: zde na světě chci výhradně pro něho pracovati, trpěti a pečovati, za hrobem pak musí se Bůh o mne starati. Já, co na mně bylo, vyplnil jsem věrně svou smlouvu, nyní jest na milém Pánu Bohu, aby také splnil, k čemu se zavázal. Nemám nejmenší pochybnosti, že se tak stane, proto s radostí očekávám svou poslední hodinku.«

Spisovatel Hammerstein praví: »Je věru podivno, kterak pojišťují se lidé proti všem možným pohromám. Kdo si chce zajistiti bezstarostné stáří, uchrániti se před ohněm, povodní, loupeží, dá se pojistiti. Ale proti věčnému ohni, ač tak lehce (platnou zpovědí) se lze zajistiti, někteří nespěchají pojistiti se. A přece stojí pojištění proti kterékoli přírodní nehodě mnoho peněz; zpověď stojí snad malé přemáhání, malé sebezapření.« Jest proto nanejvýše nerozumno, žiti bezstarostně, nemyslíti na smrt a domnívati se, že nás zastane připraveny, že bude jistě čas zavolati kněze a s Bohem se smířiti. Jdi ku svaté zpovědi, dokud čas, dokud tvé smysly jsou pohromadě, dokud máš paměť a jsi při sobě. Vždyť jak lehce může se stát, že nebude možno povolati kněze. V klášteře jesuitů, v němž bylo přes čtyřicet kněží, zemřel náhle sluha. Našli jej, když ráno dlouho nepřicházel, mrtvého, napolo oblečeného ležeti u postele. Nevysvětlilo se, zda zemřel večer léhaje, či ráno vstávaje.

Věčnou pravdou jest: jsme jako kvítí polní, krátkou dobu kveteme, rosteme, mohutníme, ale nepotrvá dlouho a odvrhnou nás od sebe jako odkvetlé květinčky. Kam přijde pak naše duše? Do věčné slávy k milému Pánu Bohu či do ohně věčného k ďáblu a jeho pomocníkům?

Kvítí polní káže nám pomíjetelnost tohoto pozemského života a napomíná nás zajistiti si věčnou blaženost u Boha.

3. »Patřte na kvítí polní, kterak roste,« pravý božský Mistr. (Mat. 6, 28). I my máme růsti! Rosteme sice na těle

každým dnem, přibývá nám na síle, věku, moudrosti před lidmi, ale zda přibývá nám milosti Boží, jsme-li před Bohem také čím dále tím lepšími, dokonalejšími, jemu milejšími?

Jsou lidé, kteří mají vždy a ku všemu pohotově mnoho výmluv. Napomíná-li je někdo, aby pamatovali na své poslední věci, říkají, kterak mohou pracovati o spáse své duše, nemám na to pokdy, mám tolik starostí, že nevím kolikrát, kde mně hlava stojí! Kterak mohu já obyčejný člověk, žijící ve světě, starati se o svatost své duše, to je práce pro řeholníky a nikoli pro nás lidi světské. Svátý Pavel napomíná Korintské a tedy také nás: »Buďte že jíte nebo pijete neb cožkoli jiného činíte, všecko činite k slávě Boží.« (II. Korint. 10, 31.) Konejme své obyčejné, každodenní práce s dobrým úmyslem, číňme vše z lásky k Bohu, abychom si získali zásluh pro spásu své duše. Kolikrát máme během dne příležitost na příklad sebezapírat, potlačovati v sobě zlost, cvičiti se v trpělivosti, pomodlit se nějakou kratičkou modlitbu, vykonati ten neb onen skutek tělesného anebo duchovního milosrdenství. Není tedy potřebí jíti do kláštera a tam starati se o spásu své duše a mysliti, že jediné v klášteře je tato práce možná. Naše přísloví praví: »Počni s Bohem každé dílo a podaří se ti až milo!«

Po všechny všední dny je tedy možno pracovati o spáse své duše a hlavně je pak každému tato práce usnadněna v neděle a zasvěcené svátky, kdy máme povinnost jíti do kostela. Máme pak nejen býti přítomni nábožné mši svaté, ale podle možnosti choďme také ku svaté zpovědi a přistupujme ku stolu Páně. Zasvěťme Pánu Bohu také nedělní odpoledne, jděme na požehnání, vyhledejme si slušnou společnost, chceme-li, pobavme se slušně, přijďme zavčas domů a uchystejme si, co budeme k práci po celý nastávající týden potřebovati. Ejhle, jest možno v každém stavu, v každém věku Bohu sloužiti a shromažďovati si zásluhy pro nebe. Zdokonalujme se, přičiňme se, abychom prospívali nejenom věkem, ale také moudrostí a milostí před Bohem i před lidmi.

„Jako před tváří hada utíkej před hříchem. . . , jako meč na obě strany ostrý jest všeliká nepravost a rána její jest nezhojitelná.“ (Sirach 21, 2—4.) Jmenujeme hřích těžký hříchem smrtelným, protože nás zbavuje života věčně šťastného a činí z nás, synů a dcer Božích, syny a dcery ďábla. Je v moci jednoho každého z nás, že můžeme dáti na sebe pozor a varovati se hříchu. Vždyť dobře víme, že obyčejně nespokojí se hříšník s jedním hříchem, ale že skoro pokaždé následuje hřích za hříchem, až jsou tak četny jako písek na břehu mořském.

Malé dítě něco zmlsá. Matka to pozoruje, ptá se dítěte, kdo to udělal? Dítě se nepřizná, ale selže. Tak povstává první článek dlouhanského řetězu, který otravuje život lidský a skončí snad věčným ohněm.

Kvíti polní neustále roste. Kéž povzbudí nás toto pozorování, abychom i my prospívali a rostli nejen věkem, ale také moudrostí před Bohem i před lidmi. Učiňme si heslem: ať nemine dne, v němž bychom nevykonali něco dobrého a pro nebe záslužného. Kéž roste s naším tělem také dokonalost naší duše.

4. „Patřte na kvítí polní,“ (Mat. 6, 28), praví Ježíš Kristus, a kdo z nás nebyl by ochoten poslechnouti i tohoto napomenutí, vždyť jest pohled tento tak vábný!

Kterýsi spisovatel (De la Bouillierie) napomíná, abychom v duchovním smyslu povšimli sobě, kdo se vyrozmívá těmito polními vlnadnými květinami, a připomíná, že hlavním a nejpřednějším kvítkem polním jest nám všem Ježíš Kristus, druhým Matka Boží Maria, třetím svatá církev a čtvrtým duše lidská.

Jak vábný, jak k nepopsání krásný jest pohled na polní, v plném květu se nacházející kvítí! Jediný Ježíš mohl

říci ke svým nepřátelům: „Kdo z vás může mne vinit z hříchu?“ Co svět světem jest, nikdo nemohl něco podobného říci o sobě; jediný Bůh-člověk Ježíš Kristus jest naším ideálem, naším vzorem, jehož dosáhnouti nemůže nikdo z nás lidí. Jako ta kvítka polní k nepopsání jsou krásná, rovněž tak spanilým, pomilování hodným jest náš Spasitel Ježíš Kristus. Nemůžeme sice patřiti i nyní svýma očima na Krista živého, ale jest mezi námi stále přítomen ve svatostánku. Ctíme jej, přijímáme jej co nejčastěji ve Svátosti oltářní, když pak zavítá do srdce našeho, přičiňme se, abychom mu připravili příbytek čistý, důstojný. Pannu Marii právem srovnati můžeme s polním kvítkem. Neznáma vyrostla, nikdo o ní nic nevěděl, až přišel anděl a zvěstoval jí radostné poselství, že bude matkou Ježíše Krista. Prosme, aby Panna nejčistší, neposkvrněná přimlouvala se za nás u svého božského Syna; kéž vezme nás v těchto zlých časech Marie Panna pod svou mocnou ochranu. Volejme vroucně a bez ustání: „Pod ochranu tvou se utíkáme, svatá Boží Rodičko, neopouštěj nás v potřebách našich, ode zlého vysvoboď nás!“

Vstoupiv na nebesa nezanechal nás zde zakladatel naší víry Ježíš jako sirotky, ale ustanovil svatého Petra za svého nástupce a založil církev, která se o nás stará jako nejlepší a nejstarostlivější matka. Jak krásné, vznešené, jasné, čisté jest učení této naší matky, svaté církve!

Jak krásná měla by býti naše duše a vůbec každá duše lidská! Bůh stvořil lidi podle obrazu a podobenství svého, chce, aby se mu duše naše stávala den ode dne podobnější ve ctnostech a dokonalostech. Kdo ztratil nevinnost své duše, postarej se, abys zase byl čist. Jdi a smíř se s Bohem, pak přistup ke stolu Páně a přičiň se, abys více nehrěšil a neurážel těžce svého Pána!

Radostná nálada v řádu Tovaryšstva Ježíšova.

Napsal P. Ant. Rejzek T. J.

(Ostatek.)

II.

Avšak nemálo zajímavé jest, jakých prostředků neboli lidských nástrojů použilo B. S. P. ve své prozřetelnosti. P. Frant. Xav. Wernz, začínaje papežem Piem VI., jenž byl prvý nástupce po papeži Klimentu XIV. Již tento papež Pius VI. nosil v srdci svém snahu za-

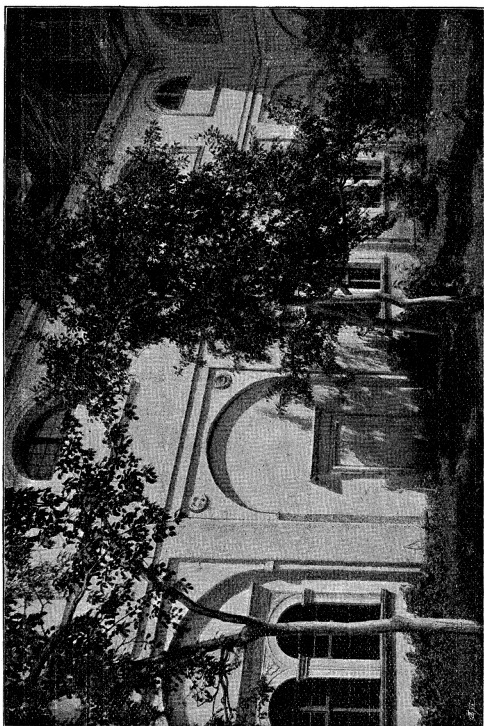
VELEHRAD : Průčelí kostela.

k tomu, aby vráceno bylo zpět církvi sv. Tovaryšstvo jeho. Zjistěte zaslouhu vděčné vzpomínky zejména v tomto jubilejním roce, bychom jich pamětlivi byli; což činí také v okružním listě řádovém generál Tovaryšstva vldp.

chrániti oproti tolikým nepřátelům alespoň zbytky jejich; načež až by nastaly příznivější doby, opět chtěl vzkřísiti celý řád. Než co nebylo dopřáno jemu, dědic jeho svatě vůle a nástupce, papež Pius VII., slavné paměti stal se

vykonavatelem úmyslu jeho, tak že nesmrtelná chvála a vděk potrvá mu na věky, především v řádu jezuitském samém. Přesvědčen jsa, jak potřebí církvi sv. apoštolské práce Tovaryšstva, vynasnažoval se usilovně, jakmile se

jesuitského. Kardinál Litta jako papežský legát Pia VI. u dvoru ruského obrátil se na papeže a objemně a zároveň šťastně obhájil Tovaryšstvo na Rusi, tak že úplna uznáno bylo zákonitým. A když se jednalo o znovuzrození jeho,

VELEHRAD: Část křížové chodby.

vrátil sám ze zajetí, aby obrodil Tovaryšstvo, a proto neustal, až dílo celé vyřízeno bylo. K nim pak se druží zejména dva kardinálové, Litta a Pacca, jeden na Rusi a druhý v Římě sídlící, jako zvláštní přátelé tehdejšího řádu

sám předložil o tom Apoštolské Stoliční listinu, vypracovanou s opravdovou láskou k řádu. Druhý byl kardinál Pacca, který za papeže Pia VII. osvědčil k Tovaryšstvu nezlomnou věrnost a převelikou ochotu.

Velice zajímavé nad to jest, jakými cestami dílo toto v prozřetelnosti své božské Srdce Páně ve skutek uvedlo. Kdo uváží to vše, co se bylo tehdy dalo, kým a jak Tovaryšstvo Ježíšovo nade vše očekávání lidské zachráněno bylo, žasne, a není divu, že žasne nad tím, co nám vypravuje historie řádová i světská. Carství ruské bylo vyhlédnuto, aby poskytlo přístřeší a útulek opuštěné odevšad rodině duchovní jesuitů. Právě slovanská Rus a panovníci její, carevna Kateřina II. a po ní syn její Pavel I., car ruský, byli v rukou Božích nástrojové netušení.

Už dne 15. října 1775, jak zachované listiny archivní vykládají, kongregace řádová tehdy I. v Polocku na Bílé Rusi má v úvodníku svém, že psal Vicarius generalis Tov. Jež., P. Stanislav Czerniewicz papeži Piovi VI. mezi jiným: »S naší strany co nejneviněji,« t. j. bez jakýchkoli zákulisních pletich, »se strany pak Jeho Veličenstva carevny ovšem nejmilostivěji,« »se strany konečně církevní pravomoci shovívavě se stalo, že na Bílé Rusi breve papežské Klimenta XIV. dosud ani pravomocně ani úředně (juridice et officiose) ohlášeno nám nebylo. Měli jsme tudíž za to, že smíme jako až dosud i jméno i oděv i stanovy Tovaryšstva Ježíšova zachovávat, a jak nade vši pochybnost jest, tak dlouho býti řeholníky, sliby vázanými, a ve svém stavu vytrvati, na jak dlouho by nám dovoleno bylo. Toto přesvědčení máme. Z té příčiny ani není nám dovoleno, abychom se zpronevěřili povolání svému a opustili prvotní stav našich zaslíbů, dokud nám papežské breve úředně těmi, na nichž vlastně vše u vyřízení tomto spočívá, k podrobenosti prohlášeno nebude.« Listinu tuto latinskou svěřil P. Czerniewicz Jeho Eminenci kardinálu Rezzonico, aby ji Apoštolské Stoliči odevzdal, podepsav se: »Stanislaus Czerniewicz S. J., et Societatis Jesu per Albam Russiam conservatae Vice-Provincialis, Polociae, 15. Octobris 1775.« (Mss. Soc.) A co odpověděl na to papež Pius VI., o tom zaslal dne 13. ledna 1776 kardinál Rezzonico P. Czerniewiczovi soukromě, připojiv k tomu dopis plný útěchy a naděje. Na výroční den svatořečení

sv. Ignáce a sv. Františka Nav. 12. března 1783 papež Pius VI. na novo živým slovem a způsobem okázalejším osvědčil svoji blahosklonnost k Tovaryšstvu na Bílé Rusi zachovanému, žehnaje mu po třikráte (ter benedixit) a volaje při tom: »Schvaluji, schvaluji, schvaluji!« (exclamans: Approbo, approbo, approbo) jak se jest dočísti ve stanovách řádových (Institut. Soc. J. vol. II. ed. Florent.)

Známo jest také, že už r. 1794 zříditi dal vévoda Parmský Ferdinand z jesuitů na Rusi zbylých viceprovincií ve svém území se schválením papežským, jakož i jiní králové a knížata, zejména král španělský Ferdinand, podporovali snahy papeže Pia VI., aby Jesuité co nejdříve nastoupili bývalé dráhy působení svého. Toho se ovšem papež Pius VI. nedožil. Jesuita P. Frant. Kareu napsal o něm: »Po 28 letech práce zanechal zrno Tovaryšstva v zemi, staraje se u vši trpělivosti o nás, abychom zatím rostli v milosti a poznání Pána našeho a Spasitele Ježíše Krista.« Než Jeho Svatosti Piovi VII. dařilo se dílo. Už dne 7. března 1801 potvrdil a schválil veřejně a kanonicky Tovaryšstvo Ježíšovo na Rusi. R. 1804 zřízeno Tovaryšstvo na Sicílii. Zatím skromáždili se zbylí členové Tovaryšstva Ježíšova z Anglie, z Ameriky, ze Švýcar a kteří byli v území papežském v Itálii, jakož i zástupcové jesuitů na Rusi, aby dne 7. srpna l. P. 1814 na den oktávy sv. Ignáce vyslechli ve šťastnou chvíli velepamátné prohlášení papežské bullou »Sollicitudo omnium ecclesiarum« že řád Tovaryšstva Ježíšova opět povstal, aby po všem světě křesťanském se ujal, rozšířil a na vinici Páně volně opět působil.

Sv. Otec sám si přál, aby den tento co nejznamenitěji byl oslaven. Ký div, že, jakmile se roznesla zpráva o tom, co se dítí má, odevšad v Římě spěchalo obecnstvo do chrámu Páně Al Jesu, tak že prostranný chrám sotva stačil věřícím. Kolem Jeho Svatosti Pia VII. kupili se kardinálové a hodnostáři církevní a světská, předmětem veliké pozornosti bylo 86 staříckých jesuitů, zbytek bývalých členů starého Tovaryšstva, mezi nimiž poutal na se oči všechněch 126 let starý kmet jesuita P. Albert de

Montalto, který, jak historik Busz dokládá, před 108 lety byl do řádu ve stáří 18 roků vstoupil. Lid prý jásal radostí. Na hrobě sv. Otce Ignáce sloužil sv. Otec mši sv., načež se odebrali do bývalého domu professního, kde přebývali generálové jesuitů od sv. Ignáce počínaje. Tam v kapli Mariánské družiny šlechticů slavně bullou prohlášeno Tovaryšstvo Ježíšovo za obrozené. P. Alois Panizzoni přijal na kolenou, jsa při tom zástupcem vldp. generála P. Tadeáše Brzozowského, pro chorobu asi nepřítomného, bullu tuto.

Ký div, že P. generál, posílaje několik jesuitů, kněží a bratří, do jižní Ameriky r. 1819, s radostí připsal: »Velikého milosrdenství dostalo se nám milostí boží, že smíme se vrátiti na bývalá sídla, z nichž jsme byli s hanbou druhdy vyhnáni, nyní pak s velikými počtami po vůli boží přijati na žádost krále španělského a svolením císaře našeho. (Rege Hispaniarum postulante, nostro Imperatore annuente).

Na otázku, jaký to řád Tovaryšstva Ježíšova Apoštolskou Stolicí do širšího světa papežem Piem VII. uveden byl, odpovídá v okružníku svém nynější generál řádový, že žádný nový řád jesuitský zřízen nebyl, nýbrž bývalý, jenž jako oheň popelem doutnal skrytý a po 41 letech se vzňal, opět se objevil, a dokazuje, že způsobem života, duchem a stanovami (tramite et spiritu et instituto) jest Tovaryšstvo totéž, které sv. Ignácem z Loyoly založeno bylo. Způsobem života (tramite) jest totéž Tovaryšstvo; což každý uzná, kdo ví z historie; jaký byl přechod z bývalého do nynějšího. Sám sv. Otec Pius VII. praví, že obrozuje bývalé Tovaryšstvo, jak je našel na Bílé Rusi, dokládaje, že zachovalé ostatky Tovaryšstva Ježíšova (conservatas reliquias Soc. Jesu) sebral. Tak psal osobně španělskému králi Karlu IV. dne 24. června 1801 (Mss. Soc.), že brevem Klimenta XIV. Tovaryšstvo ani ve svém zřízení ani ve své organisaci ani ve svém uspořádání proměněno nebylo, že podobně jako dříve směji novice přijímati a je vychovávat, aby ona nepatrná rodina opuštěná jsouc odevšad a zbavená vši pomoci, nevyhynula, ale kanonicky opět jako jedno tělo po všem

světě své údy měla. (Bulla Catholicae fidei. 7. III. 1801.) Z té příčiny, když sicilský král Ferdinand si přál mítí jesuity, od P. generála na Rusi nezávislé, vzepřeli se proti záměru takovému všichni jesuité, tak že ani jeden zůstati nechtěl, není-li Tovaryšstvo, jako bývalo, za jedno.

Duchem (spiritu) jest totéž Tovaryšstvo. Jeho Svatost Pius VII. dovolává se jejich zkušeností, an dí, že by se před tvářmi Hospodinovou velikého hříchu dopustil, kdyby tak osvědčených a statných kormidelníků pominul (Bulla Sollicitudo). Co se ústavy týče (institutum), zajisté jest tatáž jak ji původně sv. Ignác složil a jak se časem vyvinula, tak že mohl směle nástupce P. Brzozowského generál P. Alois Fortis jesuitům do Anglie psáti. »Jsmet opět, čím jsme byli.« (»Sumus, quod fuimus«) Však papež Lev XII. r. 1826 schválil opět všechny dosavadní výsady Tovaryšstvu, k nimž přidal nové; na novo pak Lev XIII., veliký a osvěcený papež, jenž od malička byl Tovaryšstvem vychován, r. 1886 schválil a stvrdil všechny listiny, týkající se Tovaryšstva, Apoštolskou Stolicí vydané a všechny výsady od papeže Pavla III., totiž od prvního zřízení jeho, až po dobu Lva XIII.

Nuže uvažujice to vše vděčnou myslí hlouběji, kam se obrátíme nežli vzhůru k božskému Srdci Páně, dárci všeho dobra? Věru Tovaryšstvo Ježíšovo zvolati může s Bohorodičkou (Luk. 1, 49): »Veliké věci učinil mi ten, jenž mocný jest a svaté jméno jeho;« dopustiv, aby nepřáteli ohroženo bylo, avšak nepodlehlo, nedopustil, aby v naději proti naději uvěřivší, zúplna vymřelo, ale povstalo jako matka nového potomstva.

Za tak mimořádnou lásku B. Srdce P., jemuž se zalíbilo v Tovaryšstvu, jsou zajisté jesuité sami na předním místě povinni, aby dle účelu jim vřknutého se činili, ve snahách a úsilí k větší cti a chvále Boží a ku spáse nesmrtelných duší ba i v návodu k dokonalosti jejich života neochabovali; aby přihlíželi pilně k prostředkům řádovým, kterými jsou jednak všestranná svatost života, jednak moudrost a vzdělání pokud možno ve všech odborech, sanctitas et scientia; aby vyspělост v

dokonalé poslušnosti, v apoštolské chudobě, v pravé pokoře, v obětavé lásce a příkladné počestnosti se všadyjevila; aby jako nosí ve svém štítu Ježíšovo jméno, také Ježíšovým Tovaryšstvem i na dále bylo; a má-li po svém patriarchovi sv. Ignáci za úděl sv. kříž a protivensství, aby také svědomitě mistra svého následovalo. Pravda jest, že povahy podobné na vzájem se milují, (similitudo morum est conciliatrix amorum,) jako společná nenávisť i rozdvojené nepřátele spojuje proti tomu, co svaté a bohumilé jest. Nuže co činiti jest, nežli pod praporem krále našeho

spojenými silami v jednom šiku státi, bojovati, vytrvati?

Jedno přání provází nás, zejména Čechoslovany, aby ještě pozeňnanější byla činnost Tovaryšstva mezi slovan-skými národy, kde tolik úrodné půdy ještě ladem leží. Kéž vzroste počet dělníků na vinici této! Co přinesl prvý věk obrozenému Tovaryšstvu, víme: co přinese zahájené právě století druhé, jest zapsáno v božském Srdci Páně. Kéž žehná hojně roli dědičné a rozmnoží počet dělníků; neboť pravil sám Pán: »Žeň sice mnohá jest, ale dělníků málo« (Mat. 9, 37.)

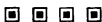
Eucharistie — Božské Srdce.

Tiše, tiše jako sen
spěješ ke mně v teskno mé,
na rtech úsměv růží jen,
oko láskou plamenné.

Rozteskněná duše má
Tvojích očí do hlubin
láskou sebe nořívá,
jež Ti hoří nad rubín.

Jak to sladký okamžik,
k Tě se modlím — Svátosti,
láskou žít Ti můj vždy zvyk,
Tvou se vždycky pohostí.

JAN MARIA Z MARIANČ Z PAŘÍŽE.

Církev neumírá.

Napsal P. Jos. Bon. Voňavka.

Čelou veřejnost zaráží hromadné vystupování protestantů v Berlíně a Prusku vůbec ze zemské církve. Utvořila se zvláštní komitě pro odpad a s horlivostí hodnou lepší věci pracují o provedení hesla: »Pryč od církve«.

Naproti tomu všeobecně budí pozornost, že katolicismus roste. Vlna odpadu nestrhuje davů, ale odnáší jen padavky vniterně dávno církvi odcizené.

Těm, kteří dnes mezi katolický lid nesou anebo vněsti usilují hnutí odpadu a zrady, za zbraň mají »nečasovost« církve a frase o »svobodném svědomí«, neseme dnes varovný hlas před marnou prací. Je to hlas historie posledních desetiletí. Důkaz, který i vážně myslícího odpůrce musí vésti k přemýšlení,

Francie bojuje již sedm let těžký boj proti církvi; odboj se zorganizoval tak dobře, že parlamentář Varenne nedávno řekl: »Až katolíci dokončí své organisace, až svou mládež shromáždí ve svých spolcích mládeže, dělnictvo v křesťanských spolcích a vzdělané ve svých studijních klubech, potom budeme museti je pronásledovati na poli hospodářském, ne na poli náboženském.« Plány boje tedy již známe. A přece církev ve Francii neumírá, ona se jen obrozuje a vstává ze spánku, do něhož upadla ve dnech klidu a státního vydržování.

Spolky katolické ve Francii rostou, katolických škol přibývá, katolických učitelů a učitelek počet se množí netu-

šeným způsobem . . . »Paříž je křesťanská« řekl nedávno arcibiskup pařížský ke shromážděnému kleru, »nově vystavené chrámy v dělnických čtvrtích nedostačují, státní internát pro učitele vyšších škol čítá 40 praktických katolíků, kde před 8 lety byli nejvýše čtyři k nalezení. Nejvyšší třídy pařížských gymnasií mají veliký počet přesvědčených katolíků . . . a gymnasia byla dosud útočištěm a pevností proticirkevního smýšlení. Církev nabývá vlivu na všechny vrstvy lidu a vnáší obrození do rodin a rodiny slibují obroditi národ. A to v zemi, kde vyhlášena církev za mrtvou, a kde boj proti všemu katolickému stal se vzorem pro vlády ostatních států a zemí. A církev neumírá . . .

R. 1800 napočteno v protestantském Nizozemí 120.000 katolíků a 200 kněží se šesti apoštolskými vikáři. Dnes Anglie vykazuje 2,180.000 katolíků, 4166 kněží, 31 biskupů a 2071 chrámů. Při tom však třeba uvážit, že návraty do církve v Anglii jsou ovocem studia a osobního přesvědčení, a že konvertité přináleží vyšším třídám společnosti. Ve dvanácti diecesích, z nichž mám po ruce statistiku, přestoupilo za rok 6322 osob. Mezi nimi muži zvučného jména vědeckého a klerus státní církve. V posledním desetiletí přestoupil i syn bývalého arcibiskupa v Canterbury: Robert Hugh Benson, slavný spisovatel katolický a kněz, jehož díla se překládají do všech jazyků a všude vzbuzují zaslouženou sensaci.

Irsko čítá 3,242.670 katolíků . . . Všude budí obdiv, že katolická církev do nedávna v Anglii pronásledovaná dnes již všechny ostatní náboženské společnosti počtem svých věřících předstihla. Církev neumírá . . .

Nizozemí mělo r. 1800 jen 300.000 katolíků s málo kněžími a biskupy. Dle posledního sčítání lidu žije dnes ve hranicích Holandska 1,822.000 katolíků se 3758 kněžími, jedním arcibiskupem a 4 biskupy, 18.000 řeholníky. 416 kostelů bylo znovu vystaveno, 136 renovováno. Denně vychází 14 katolických listů, 29 týdníků napočteno, které věrně a statečně brání zájmy církve proti všem a a každému odpůrci. Církev neumírá . . .

V nordických zemích byla církev do roku 1800 skorem úplně neznáma. A dnes v Dánsku žije svobodně na tři tisíce katolíků a čítá mezi své konvertity jednoho z největších Dánů přítomnosti: Jana Jørgensena, spisovatele, o němž všechna kritika mluví jako o geniálním vládcí pera.

V Norvéžsku žije na tři tisíce katolíků a požívají takové svobody a ohledů v zemi, že před krátkým časem ještě biskup Falize psal, že se slzou v oku děkuje Bohu za svobodu, které požívá církev oproti mnohým zemím evropským, které se nazývají »katolickými«. Církev neumírá.

V Rusku přes všechna pronásledování v letech 1905—9 přestoupilo z pravoslavi ke katolicismu 230.000 odděpenců. Ani tam církev neumírá.

Na Balkáně, kde v jednotlivých zemích katolíci nemají na různých ustláno, přece jen církev postupuje a nic není s to zadržeti ji v její vítězném postupu. V Srbsku postrádá docela každého právního postavení, a přece již 14.000 katolíků modlí se své »Věřím v církev katolickou« . . . Bulharsko pod obezřetným vedením arcibiskupa Meniniho čítá kolem 40.000 katolíků, Řecko 30.000 a Rumunsko kolem 140.000 věřících katolíků. Věru, církev neumírá . . .

Tolik chtěl jsem říci z otevřených knih posledních desetiletí těm, kteří našemu lidu namlouvají, že církev zavírá knihu svých dějin a že půjde do říše zapomenutí. Otevřete oči, dívejte se svým vlastním rozumem na vývin a šíření katolicismu a zamyslete se: nebojujete proti moci, která vás pohrbí pod koly svého vítězného vozu?

Víte, co nadepsal Kristus nade brány katolické církve?

»A brány pekelnéji nepřemohou . . .« Tolik vám, kteří máte smutnou odvahu mluvit o smrti katolicismu.

Pro nás ostatní pak jen jedno: Nic není pro vojina tak důležité, jako nádeje a vědomí čerpané z ujistění, že jeho armáda, k níž náleží, není nikdy přemožena, třeba že proti ní útočeno.

Armáda, k níž máme čest náležeti, bojuje již 1900 let s odpůrci, kteří volili nejmodernější zbraně a nepodlehla. Omladlá vychází z bojů, v nichž ne-

přítel nechal svou sílu a výkvět svých bojovníků.

A to nám stále ještě schází: sebevědomí založené na jistotě, že církev nezahyne. Počítejme nebezpečí, jež nám

hrozi, připravujeme zbraně moderní k odražení . . . vždy radostné vědomí v srdci, silnou víru v oku a zmužilost v činu: Církev moje neumírá . . .

Mexiko.

Přeložil Fr. B.

(Pokračování.)

Převrat, způsobený liberály a nepřáteli církve.

Ačkoliv bylo Mexiko, tehdy zvané Nové Španělsko, tak šťastně spravováno od španělských místokráľů, tak přece přivodilo opojení svobodářskými ideami, kterými byl svět naplněn ke konci 18. století, povstání, které při slabé vládě tehdejšího krále (španělského), při vysílení mateřské země a podporováno jsouc od Anglie a Spojených států, zjednálo sice zemi svobodu, ale uvrhlo ji do neustálých válek občanských a do velikého neštěstí. Na 300.000 Španělů z nejlepších stavů opustilo dobrovolně nebo nedobrovolně po vyhlášení neodvislosti zemi, která od roku 1821 až 1875 změnila šestatřicetkrátě svoji ústavu a byla svědkem násilného odstranění 72 svých presidentů. Následek toho byl hrozný úpadek financí a všeho pořádku, bezutěšené schudnutí a zdívočelost obyvatelstva, příšerné rozmnožení loupežné sběře a veřejná nejistota, jakož i vylidnění celých krajů. Vnitřní slabost státu a neschopnost tíživých diktátorů přivodila v letech 1836 a 1848 ztrátu větší polovice někdejšího španělského Mexika (Texasu, Nového Mexika a Kalifornie), již se zmocnily Spojené státy. Že za těchto stálých nepokojů utrpěla církev, kdysi tak kvetoucí, velikou ztrátu, jest pochopitelné.

Diktátor Sant Auna (od r. 1841 až 1844 a od 1853 až 1855) zahájil řadu pronásledovatelů církve. Práva církve

byla prohlášena za zrušena, církevní jmění za státní majetek, klerus za zbavena svých politických práv, mniši a jeptišky za zbaveny svých slibů. Kláštery a kostely byly násilně vypáčeny a vyloupeny, a jejich pozemkový majetek lehkomyšlně zašantročen za 5 procent skutečné ceny. Ústava ze dne 11. března 1877 za presidenta Comonforta byla namířena na úplné zničení všeho církevního vlivu.

President Juarez, protivník císaře Maxmiliána (1861—1872), kdysi chudý indiánský hošík, jenž měl co děkovati za své vychování a vzdělání faráři své rodné visky, pustil plnou uzdu své nenávisti proti církvi. Staříčský arcibiskup mexický, papežský nuncius, biskupové a kněží byli vyhnáni, všechny kláštery zrušeny, kostely vypleněny, svých zvonů zbaveny a částečně prodány protestantům. Peníze zašantročil mezi své přívržence. Francouzské zprostředkování způsobilo na čas (od r. 1862 až 1865), že se poměry zlepšily. Strana konservativní a monarchisticky smýšlející dostala se k vládě a nabídla 1864 mexickou císařskou korunu rakouskému arcivévodovi Maxmiliánu. Katolické náboženství bylo opět prohlášeno za státní a církevně náboženský život byl v mnohém ohledu chráněn a podporován. Přece se však bohužel nespínily za vlády Maxmiliánovy naděje občanů církevně smýšlejících; z ohledu na radikální stranu byla ponechána v platnosti

většina proticírkevních zákonů a nařízení a církevní majetek v rukou státních. To nepřineslo žádného pozhnání; stranu konservativní to odrazilo a radikální nezískalo. Spojené státy zastrážily Napoleona, že odvolal své vojsko. Juarez nabyl vrchu a císař Maxmilián uchýlil se do města císaři věrného Queretaru.

V noci na 15. června vnikli povstalci pod vedením zrádce Lopeza do města a až do kláštera de la Cruz, z něhož císař Maxmilián řídil obhajobu. Jako zajatec byl přiveden do kláštera kapucinek. Tři cely bez oken, do nichž se vcházelo z chodby, toť bylo jeho vězením. Ještě 15. června večer o 10 hodinách vynesl povstalecký válečný soud rozsudek smrti nad císařem a jeho věrnými generály. Maxmilián byl tak nemocen, že ho nebylo možno osobně předvésti před soudce; provedení rozsudku bylo odloženo na 19. června. Měl tedy čas připravit se na smrt, což učinil za pomoci svého zpovědníka, jenž mu byl při tom láskyplně nápomocen. V předvečer své smrti napsal ještě dva dopisy a odevzdal je P. Soriovi; jeden byl pro Pia IX., jenž mu dal — bohužel marně — tak dobře miněnou radu; druhý pro svoji matku, již také poslal jako poslední památku svůj kapesník. O císařovně Charlottě se domníval, že jest mrtva. V najaté bídné drožce byl vezen na popraviště; vedle něho seděl jeho zpovědník; v druhém voze následovali za ním oba generálové. Maxmilián se modlil, drže v ruce kříž, jež mu podal pater Soria. Když přišli na místo Cerro de las Campanas, objal císař zpovědníka a oba generály, dal každému vojákovi eskorty pro zlatém penízi a kráčel v plné uniformě na určené místo. Miramon a Mejia chtěli jej vzít do prostřed; on však odmítnul toto čestné místo a trval na tom, aby stál uprostřed Miramon, jehož statečnost chtěl takto poctiti. Potom předstoupil několik kroků v před a zvolal hlasitým, daleko slyšitelným hlasem: „Odpouštím všem a prosím všechny o odpuštění. Kéž jest má krev, která nyní bude prolita, Mexiku ke spásu. Ať žije Mexiko, ať žije jeho neodvislost!“ Pak ukázal vojákům místo na prsou, kam měli mířiti, a sepal

ruce. Potom zaznělo víření bubnů; velitel dal znamení, zahoukly rány, a oba generálové klesli mrtvi k zemi; také Maxmilián padl, ale jenom zraněn. Nepromluvil však ani slova, nýbrž pouze sténal a z rozkazu velitele byl usmrčen ránou do srdce. Mrtvola jeho byla, jak známo, převezena do Vídně a odpočívá nyní se svými předky v hrobce u Kapucínů.

Konstituce ze dne 25. září 1873 a ze dne 24. listopadu 1874 nařídila rozluk cirkve od státu; řády mnišské byly zrušeny, zavedeno civilní manželství, školy prohlášeny za bezkonfesní atd., a velký počet kostelů a klášterů byl zbořen. Teprve za vlády mírného presidenta Purfiria Diaze začaly se hojiti rány, jež církev utrpěla, a rovněž i hospodářsky spěje země k novému rozkvětu.

Pomluvy o Mexiku.

Sotva bude která země na světě, která by byla více pomlouvána a zatracována nežli Mexiko. Nevědomost, nemravnost, pověrčivost, zvířecí surovost byly tak všeobecně lidu i kléru připisovány, že i lidé dobře smýšlející tomu věřili. Příčinu toho smutného zjevu udává Američan Young, když praví¹⁾: Protestantští turisté, neznalí feči, nepřátelsky zaujatí proti náboženství, ostřížím zrakem sledující každý místní skandál, za to však úplně slepí ke všemu, co jen poněkud mluví ve prospěch obyvatelstva, toť oni zpravodajové, z nichž čerpají své zprávy o Mexiku posluchači nebo čtenáři beztak předpojatí.

Že se tyto téměř všeobecně rozšířené představy o zaostalosti Mexika a zvláště jeho kléru nikterak nezakládají na pravdě, dosvědčují tyto úsudky nepředpojatých cestovatelů, kteří zemi tu vskutku poznali.

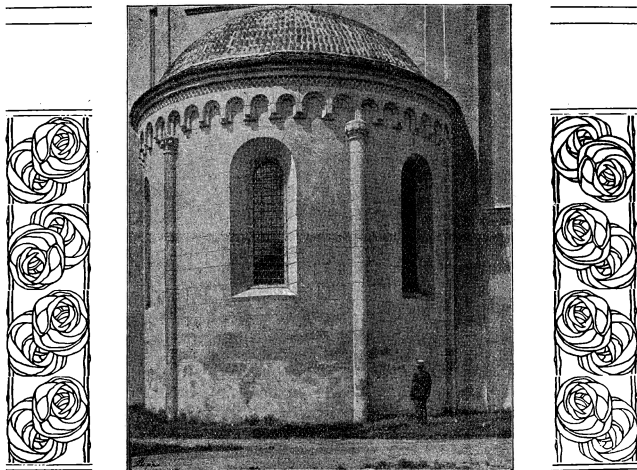
Tak píše protestant dr. Wappäus: „Co se týče častého obviňování, že hlavně vyděračstvím, ignorancí (nevzdělaností) a špatným příkladem farářů rozmohla se mezi indiánským obyvatelstvem pověrčivost a nemravnost, tu jest to zrovna pomluva této třídy; neboť kdo čte kriticky zprávy cestovatelů, a to i zprávy cestovatelů amerických, celkem

¹⁾ Catholic and Protestant Countries compared. Newyork 1895.

velmi intolerantních (nesnášenlivých), musí nabýti přesvědčení, že v celku jsou i dnes kněží, jako byli vždycky, mnohem více ochránci Indiánů, nežli kterákoli jiná třída společnosti. Velmi pozoruhodným statistickým důkazem pro to jest, že v Mexiku dosud žije téměř pět milionů úplně čistokrevných Indiánů, a že se toto obyvatelstvo rozmnožuje v témže poměru, jako ostatní rasy, což

tuto jedinou tam dosud zakořeněnou mravní autoritu.*

Jinak tak zažluklý Američan Tomáš A. Janvier doznává¹⁾: »Farní duchovenstvo v Mexiku, jako třída vzato, jsou mužové zbožného, bohabojného života, kteří mají plný nárok na čest a úctu. Od dob reformy (t. j. zotročení církve) není totiž ničeho, co by činilo duchovní stav vábným, leda opravdová láska

VELJEHRAD: Apsida.

by nebylo možným při tak veliké hmotné a mravní bídě. Tak zvaní patriotové, — miní Wappäus, — oddávali by se osudnému klamu, kdyby chtěli dociliti duševního a mravního povznesení obyvatelstva jinak nežli s duchovenstvem a skrze ně. V zemích, kde jako v Mexiku všechna politická moudrost selhala, může nastati obrod jenom skrze církev,

k Bohu a vroucí touha býti činným pro náboženské blaho spolubližních, jako jest to úkolem duchovních. Nehledě k vedlejšímu sobeckému úmyslu, aby si snad ulehčili a usnadnili cestování, zažijí cestovatelé většinou příjemného pobavení ve společnosti těchto prostých a zbožných mužů.* (Pokračování).

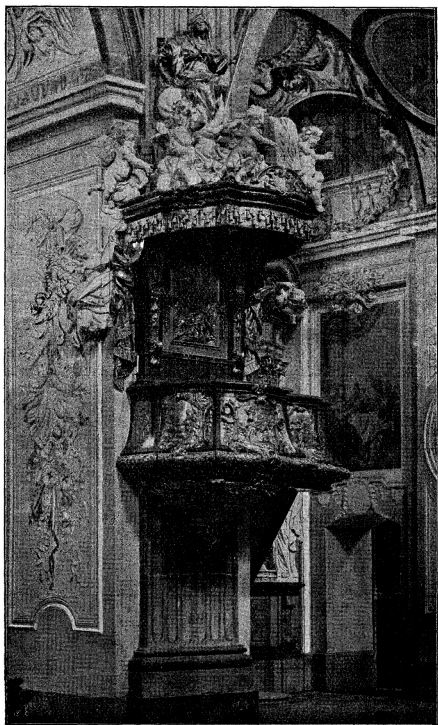
¹⁾ Mexikan Guide 1894, str. 94.

Srdce Ježíšovo a častější sv. přijímání.

Dle španělského napsal P. Jos. Bon. Voňavka.

Veliký záchranný prostředek. Sv. Eucharistie jest novým stromem života. Její kořeny zasazeny

zaručena. Eucharistie je stromem, jehož ratolesti a mohutné větve již dvacet set let vrhají osvěžující stíny na

VELEHRAD : Kazatelna.

mezi lidstvo vyhnané z ráje. Eucharistie má učiti zapominati na strom nesmrtelnosti těla v Edenu pěstěný. Nesmrtelnost těla na vždy ztracena, nekonečnost radostí pro duši na vždy Eucharistií

celou zem, a Chléb nebes živi po dva tisíce let již všechny národy. Velkoměsta mají své svatostany, a opuštěné a zapadlé visky mají své svatyně s Eucharistií.

»Kdo ji z chleba toho, živ bude na věky.« Toť zákon Kristem Pánem vyslovený. Na věky má žiti Jeho duše, věčně žiti Jeho krev. Věčně má býti údělem jeho život duši, která ji z chleba andělů. Svým rozumem bude duše chápati nekonečnou bytost svého Boha, svým srdcem bude mluvit nekonečnou krásu svého Pána. Století nebudou hranicí života. Nezapomenouti však, že nestačí k dosažení života jednou se nasýtit chlebem živým, ale že nutno častěji, hodně často, ba denně přistupovati jako nenasytný ke stolu bohatého Pána. Denně zuří boje a denně musíme bojovati boje svého nitra, každý den ztrácíme energii v duchovním boji. Zdroj k jejímu množení a tím k naší záchraně založen pod způsoby chleba a vína, denní stravy, o níž co chvíle voláme v modlitbě k nebesům: Otče náš, chléb náš vezdejší dej nám dnes!

Splní se přání nejvyššího Pastýře našich duší? Kéž! Všichni dobří ať denně jedí ze chleba silných, silní, aby síly neztráceli, slabí, aby se stali silnými. Naše společnost potřebuje ohně, aby roztál led srdcí. — Oheň plane ve svatostanu, je jen třeba dáti se k němu na cestu přímo bez oklik a skrývání. Potom zmizí rozčilení mysli, zmizí nepokoj duší a neštěstí změní se ve zkoušku trpělivé oddanosti. Společnost hledá jistou stezku — Eucharistie naučí vyhledati stezku plnění povinnosti, čímž zmírní se všeobecné ochuzení a zmírní se společenské otřesy a konflikty. Eucharistie kyne jako záchranný prostředek.

Přání nejsv. Srdce. Nejsvětější Srdce Ježíšovo žádá vši mohutnost své lásky rozšíření a pěstění častějšího sv. přijímání. Bůh má své vznešené a nám nepochopitelné úmysly. Tážeme-li se po poslední příčině dnešní zloby, zamyslíme-li se nad tím, proč Prozřetelnost tolik strpí zla, které zdá se již kulminovati, a proč liberalismus chrlí celé vodopády spouště na národy bez trestu spravedlivého, dovedeme si společenský bankrot a anarchii ducha jen jedním vysvětliti a všechny nadhrožené otázky jen jedním zodpovědět: podle úradků Božích má neúprosná nutnost přimět národy k tomu, aby se

utíkal k jediné záchraně a spáse — k Eucharistii. Nevysychající pramen nádeje a nestárnoucí lék na zastaralé rány společnosti a jednotlivce, maják pronikajícího světla přítomné tmy rozumu a zbloudění srdcí postaven ve stín svatostanu. Časté sv. přijímání otevírá bránu štěstí a tiší nejvroucnější přání Bohočlověka.

Zdá se, jakoby lidstvo, které se naučilo spolehat jen a jen na svou sílu a zapomenulo na lék s nebe, mělo nevysvětlitelným utrpením býti donuceno přiblížiti se opět v pokorě k eucharistickému stolu. Snad se mýlíme, když takto na podkladě běžných událostí pronášíme své soudy, které snad nejsou úsudky Boha, nemýlíme se však, když tvrdíme, že Spasitel si vroucně přeje abychom co nejčastěji přistupovali k eucharistickému chlebu s nebe. Slyšíš denně od oltáře kněze připomínajícího slova založení a ustanovení cíle Eucharistie: Vezměte a jezte, toť jest Tělo mé; vezměte a pijte, toť jest Krev má!

Pamatuješ se také, že ti bylo řečeno, že by to byl hřích kněze, kdyby konsekrovanou Hostii nepožil, zkomolil by sv. obět. Pro hominibus — pro lid — jesti stanovena a lidu jest zde zůstavena. Tím již také jasně vyjádřeno vřelé přání P. Ježíše, aby lid věřící se přiblížil ke svatému stolu, kolikrát-li je přítomen nejsvětější oběti. Křesťalové prameny tryskající z půdy ztraceného ráje lákají a lidstvo spěchá k bažinám, lesknoucím se bludičkami. — Lidstvo, vrať se, zahyneš — Eucharistie jest jediný a poslední pramen tvého štěstí, za nímž se honíš s chvatem a nedočkavostí! Na obzoru církve vstává eucharistické ráno, jitřenka eucharistického dne se rdí. Zástupové zemdlení cestou pustinami života vracejí se k eucharistickým oltářům. Bude brzy den... Scházíš ještě snad ty v řadách častěji přijímajících? Spíš ještě, neslyšíš volání, buzení, vzdechy a pláč. Venite adoremus! Pojďte i Vy spící, pojďte, klanějte se Mu!

Dva apoštoláty. My, kteří dnes žijeme, máme k našemu »dnešku« povinnosti. Bůh chce působiti prostřednictvím nás na šíření a utvrzení králov-

ství svého na zemi. Chce nadšení apoštolů pro zmírající. Srdce Páně žádá dvojí apoštolát po nás, obojí je vzájemně úzce spojen. Možno říci, že je totožný, ač jest dvojí. Jako potřeba časová jest po nás žádán: apoštolát šíření úcty k nejsv. Srdci Ježíšovu a apoštolát častějšího sv. přijímání.

Vzpomeň, která že byla pohnutka Spasitelova, když bl. Markétě Alcoque ukázal planoucí Srdce své! Uvážíš-li všechny okolnosti, najdeš, že to bylo zmalátnění a znavení, jež Ježíš ve svatyni církve nalezl; čekal ve svatostanu na lidstvo a když nepřicházelo ve své lhostejnosti, otevřel svatostan a ukázal touhu svého Srdce a potřebu lidské duše. Proto čisté služebníci své ukazují prohlubně lásky svého Srdce a požaduje rozšíření úcty k tomuto Srdci, aby lidstvo opět obrátilo své zraky k svatyni. A úcta k Srdci Páně má se stát všeobecným majetkem člověčenstva, jako je jeho údělem zmalátnění a spánek sesláblých. Apoštolát žádá Spasitel v Paray le Monial, apoštolát žádá po tobě, kterýs pochopil vlastní bídu srdce a cítíš vlastní žízeň duše. Máš jít po slepých velikých duší a svým slovem a příkladem svolávat voje adorátorů před svatostan.

Láska zhrzená musí býti usmířena. Vznešená láska Kristova byla zhrzením uražena. Je třeba usmíření. A Srdce Ježíšovo samo diktuje nejlepší způsob usmíření. »Jezte z toho všichni . . .«, volá v Eucharistii. Prvním a nejcennějším aktem smíření je svaté přijímání. Spasitel slibuje těm, kteří první pátky v měsíci přikleknou ke svatostanu, aby z něho přijali chléb silných, že dá jim v nejtěžší hodině žití — ve smrti klid a záruku dobrého skonání.

Zříš již stopy nového apoštolátu?

Vedou do rodiny, k těm, jimž jsi postaven jako životel a vůdce. Tam je tvé bojiště k dobývání srdcí pro vznešené Srdce. Obtíže, jichž nikde neschází v údolí slzí, nesmějí tě zvrátiti; slendrian ve svatyni srdcí musí býti odstraněn. Tvá horlivost najde správnou cestu a tvá pokora udá pravý směr.

Pracuj o šíření úcty k Srdci Páně v založených bratrstvech, zálož nová, aby se množily pluky usmířujících!

Přiklekej často ke stolu eucharistickému, přiveď s sebou povolné a odporoučej vzdorující ve svých prosbách smilovnému Srdci.

Snad jsi v životě svém snil tolikrát o cestách apoštolských. Snad jsi záviděl odcházejícím do dále hlásat evangelium pravdy. Dnes stojí před tebou týž který dává chtění a naplňuje vykonání, stojí, aby tě volal k apoštolátu: přání a sny tvé jsou splněny: Žeň dozrává, Pán hledá ženu. Půjdeš?

Svět zmirá chladem, potřebuje ohniska šířícího ohně, pojď, ukaž k němu cestu, Spasitel tě volá.

Venite adoremus. Pojďte, klaňme se mu svou adorací a častým svatým přijímáním.

* * *

Malomyslným v pamět.

Slyšel jsem vypravovati o missiích V zemi Bassutů postavili kapucini malý chrámek. Majíce nedostatek prostředků, používali za dne chrámu i za školu pro malícké svěřence. A udrželi ticho v prostorách chrámových. Jakmile učitel řekl: Morena Molimo o teng, Pán Bůh jest zde přítomen, utichl nejmenší šelest, a posvátné ticho nebylo rušeno ani nejmenším hnutím malíckých divochů.

Často se bouří celé nitro tvé. Svirá. tě vzpomínka na budoucnost. Co nese pro tebe ve svém klíně? Všude samý mrak, a ty máš jíti do tmy . . . neklid zračí se na tvé tváři jako usazuje se ve tvé duši.

Chceš radu? Morena Molimo o teng . . Pán Bůh jest zde přítomen! V největších bouřích života, v nejtěžších chvílích jest přítomen a dívá se na tebe jako matka se dívá z pozdálí na dítě své, když první kroky samostatně počíná a dává pozor, aby zaslechla první volání o pomoc. A dítě jest jisto přítomností matky, kroky se daří . . .

Nech mraky se kupit nade hlavou, nech bouře zuřit . . . On jest s námi, dívá se na nás a čeká na první zvolání o pomoc.

Pane, k spomožení mému pospěš!

Budeš ode dneška slabší děti země Bassuto?

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

Nemocnice malomocných v Abeokutě.

Skoro všude v horkých krajinách vyskytuje se strašlivá nákaza malomocenství a proto nacházíme tam ve všech katolických missiích menší nebo větší ústavy, kde se těmto nejbídnějším všech mrzáků dostává ošetřování a úlevy. V poslední době zřídili otcové afrických missií z Lyonu také na blízku velkého města černošského Abeokuty, severně přístavu Lagos na Beninském pobřeží, takovou útulnu pro malomocné.

„Jest mi útěchou“, píše missionář malomocných P. Coquard svému generálnímu představenému, „že mohu s Vámi sdělit, že naše nemocnice pro malomocné je dostavěna a naši milí nemocní tam jsou umístěni. Slavnost posvěcení byla velmi dojemná: bylo kázání, sv. požehnání a při něm pěkný zpěv. Naši malomocní otvírali oči a divili se velice, že se jim děje tak veliká čest, jim, kteří byli zvyklí, že na ně všude házeno kamením, kdekoli se objevili. Seděli tu nepohnutě jako u vyjevení. Takového něco po celý svůj život neviděli. Po církevní slavnosti dostali dobrou večeři; pilo se víno a »pitu«, t. j. nápoj ze sarga a bubnováno na buben. Všichni tančili a zpívali »Bambalakumba Pa'i Hoka bambalakumba!« t. j. »Ať žije P. Coquard, ať žije!«

Naše nemocnice malomocných leží na pahorku Je obkličena velikými skalisky a vypadá jako pevnost. Nicméně vyčnívá nad své okolí a z oken je viděti celou východní část města Abeokuty. Vzduch je tu čistý, vyhlídka nádherná. Co nevidět bude kříž, postaven na nejvyšší ze skalisk, vládnouti městu a celému okolí. Bude to vítězství křesťanství, neboť až dosud byl pahorek, na kterém nemocnice stojí, sídlem bůžků a rejdištěm pohanských čarodějů a nazývá se »oke bohum bohum« t. j. horou ozvěny.

Název tento pochází od ozvěny, která slova hlasitě pronesená velmi zřetelně opakuje. To je, jak tvrdí černoši, bůžek, který kolemjdoucím odpovídá. Všichni pohané tamějších krajin věří

totiž, že hory, skály a stromy jsou duchy obydleny, od té doby však, co missionář ústav malomocných a missijní stanici posvětil, že se všichni duchové odtud vystěhovali a proto prý také v Abeokutě více neprší. Zatím příčinou nynějšího sucha je vlastně nynější suché roční období. Pravda však jest, že ozvěna více neodpovídá. Je to následek toho, že okolní les byl vymýten anebo že tu nová budova byla postavena? Ať si tomu tak, či onak, podivný zjev je příčinou, že místní pověra nabyla vrchu a zlomyslní lidé používají ho, aby poštváli pohany na missionáře a vyhrožují dokonce, že nemocnici srovnají se zemí. Než my nemáme strachu a důvěřujeme, že se nikdo neodváží naše milé malomocné v jejich útulně obtěžovati.

Po smrti našeho missijního představeného P. Francoise, po delší čas jsem ubohé malomocné zanedbával. Nemohl jsem jich navštěvovati častěji, bylotež tam daleko. Na druhé pak straně viděl jsem, že naděje postaviti jim útulnu poblíž missie vždy více mizí. Almužna, kterou jsme do té doby dostali byla pohlcena stavbou sirotčince a nemocnice a ba ani nestačila. Protestantský kazatel hleděl mých rozpaků využití: »Missionář nemá žádných peněz«, pravil k malomocným, »přijďte k nám, my jsme bohatí; staňte se protestanty a dostanete od nás týhodne tolik a tolik.« V týž čas přišel P. Pied, správce vikariátu Beninského do Abeokuty. Vyložil jsem mu svou bídu a nouzi. »Co«, pravil, »vy nemáte více důvěry v prozřetelnost Boží? Missionář nesmí nikdy pro nedostatek peněz na mysli klesnouti! Jenom zmužile vpřed!« Naštivili jsme tedy malomocné a slíbili jim, že jim postavíme dům. Když potom apoštolský vikář Msgr. Pellet z Francie se vrátil, vložili jsme mu záležitost našich malomocných na srdce a několik měsíců potom uložil mi, abych stavbu nemocnice započal.

Nyní je stavba nemocnice dokončena a tou měrou, kterou almužny a

příspěvky docházejí, budeme moci i jiné malomocné přijímati, neboť jsou mnozí, kteří z bázně nebo studu se ukrývají. Bude-li jich více pohromadě, postavíme jim malé domky, každý pro dvě osoby. Každý bude vyžadovati nákladu nejméně 200—300 K. Tak postavíme na pahorku za krátko malou vesnici. Zatím slouží za kapli menší místnost v nemocnici. Na úpatí pahorku leží pozemek, jenž náleží nemocnici a nemocnými, kteří mají ještě dosti síly, obděláván bývá. Za málo peněz bylo by lze pozemek rozšířiti. Půda je úrodná, ale strach před malomocenstvím a malomocnými je příčinou, že majitel nám ho nechce postoupiti.

Mladá paní, Luisa Rodriguez, jménem, chodí obden do útulny malomocných a má tam křesťanské cvičení. Já tam docházím časem, těším je, přináším léky, dodávám odvahy, nebo je napomínám, jestliže se něčím provinili. Luisa Rodriguez narodila se ve Varidě, hlavním to přístavu království Dahome a byla vychována u missijních sester v Portonovo, francouzském to přístavě na otročím pobřeží. Ve stáří 16—17 let přišla k svému bratru do Lagos, města to velmi zkaženého a pro mládež nebezpečného. Avšak tam i v Portonovo byla Luisa vzorem křesťanské dívky. Sotva se dověděla, že hledám pomocnice pro službu a výchovu sirotků a nemocných, nabídla se ihned věnovati se samaritánské službě mezi ubohými černochy beze vší odměny. Mluví a píše v několika nářečích. Jsouc skromná a ochetná, je u všech, kdož ji znají, oblíbena. Žádná matka nemohla by se o sirotky lépe starati jako ona. Luisa je těšitelkou a ochránkyní malomocných; když se s nimi někdy vadím, přimlouvá se za ně; nemají-li žádného oděvu více nebo si na své bolesti nebo hlad stěžují, tu je ihned u mne, aby mi poslední haléř pro své ochránce vylákala. Prosím všechny, kdož tyto řádky čtou, aby se za tuto šlechetnou duši pomodlili.

P. Coquard přikládá ku svému dopisu také list Luisin, ve kterém vypravuje o kratochvilné příhodě v nemocnici malomocných.

»Tři dni po vysvěcení nemocnice«, píše, »přivedl sem P. Coquard fotografa. Malomocní byli postaveni do řady, missionář postavil se na pravou stranu a mně vykázal levou. Když pak fotograf jal se připravovati aparát, vjely do ubožáků strach a hrůza, neboť nedomnívali se jinak, než že jim jde o život. Černoška, jménem Ijalode, sdělila svému muži Balugovi své obavy. Ale Balugu byl jiného mínění a pravil: »Neboj se, missionář nemůže přece mítí úmyslu, nás poslati na onen svět, když nám byl tak pěkný dům postavil a ještě včera nás tak hojně byl pohostil. Vždyť jsme nespáchali nic zlého a jaký účel by měl potom náš pěkný dům?« — Ona: »Neslyšel jsi vypravovati, že chce nás vyobraziti a pak náš obraz poslati do země bělochů, aby jim ukázal, jak vypadá, a co malomocenství jest? Proto nám také zvlášť přikázal, abychom své ruce a nohy hodně na odív postavili. Není to hrozné, náš obraz poslati bělochům, aby naši nemoc viděli? Můj Bože, co pak je třeba děla, aby náš obraz zhotoven býti mohl?« Pokládala totiž fotografický aparát za dělo. On: »Mlč raději, missionář má dobré srdce, které nedopustí, aby nám ublížil. A potom, kdyby nás chtěl zabít, nepostavil by se také sám mezi nás.« Ona: »Jaká jsi to ty tvrdá hlava! Neviděl jsi, že se postavil na jednu a že slečnu postavil na druhou stranu? Běloši jsou lstiví, rána vjede jenom do prostřed a nás oba zabije, jich však se ani nedotkne.«

Zatím fotograf malomocné znovu rozestavoval, aby byl obraz zdařilý. »Zdá se mu asi, že nestojíme dobře«, naříkali malomocní, »proto nás znovu rozestavuje, aby se nás nechybil.« Ale hlavní zkouška pro oba manžely, Balugu a Ijalode nadešla, když jim bylo řečeno, že budou fotografování sami pro sebe. Fotografování dělo se před domací kaplí. Když fotograf manžely u svého aparátu pozoroval, přistoupil missionář ke kapli, aby na zeď pověsil kříž. »Nyní«, pravila Ijalode, »je po nás věta. Hle, on se hledí zachrániti a schovati, aby se nemusil na to dívat, jak umíráme. Bolelo by ho to velice. Všecky ostatní poslal pryč a my jsme

jediní, na něž stroj je namířen. S Bohem, můj ubohý muži!« »Nic bát, moje stará«, těšil ji Balugu. »Nyní věřím sám, že máš pravdu. Chce s námi učiniti počátek, poněvadž jsme pohlaváři, přes to však jsem spokojen, neboť missionář sám pravil, že půjdeme ke Kristu Pánu a tak zůstaněš na vždycky u mne.«

Když bylo posezení u konce, divili se oba, že jsou ještě živi. O několik dní později ukázala jsem jim hotové fotografie. Všichni hledali na obrázku svou podobu a otázek nebylo konce. »Jak jenom se dostal náš obraz okem stroje do vnitř a potom zase na papír?« — »Nepřišel na papír, nýbrž na sklo.« — »Na sklo? Ale zde je

přece na papíře.« — »Ze skla přišel na papír.« — »Tedy od nás do skříně, ze skříně na sklo, ze skla na papír a z papíru — kam půjdou naše obrazy?« — »Do země bělochů« odpověděla Ijalode pohrdlivě. — »Podivno«, pokračovala, »čemu všemu běloši nerozumí. Hle, jak se nám obrazy podobají, neschází jim nic než řeč. Zde jsem já a tu jsi ty. A kdo to je? Aha, to je Assatu. Vizte jen, jak klopi oči. Ta měla zajisté také strach . . . hle, hle, i kozy šly s námi do aparátu. Divají se, jakoby se divily, ale je vidět, že nemají strachu.« — »Ale mlč už přece, Ijalode, ty jsi měla více strachu, nežli všichni ostatní dohromady.«

Různé zprávy.

Velehrad. Ku nejpamátnejším místům z celé naší Moravy čítáme Velehrad. Tuto podáváme několik obrázků méně známých. Roku 1681 vyhořel celý Velehrad. Uchoval se nám obraz kostela i kláštera, jak vypadal před tímto požárem, byl tehdy ve slohu románském. Nynější kostel je slohu baročního a byl vystavěn v letech 1684 až 1699. Krásné průčelí zdobí dvě vysoké věže. Ve vnitřku zasluhuje povšimnutí skvostná, ve slohu baročním zhotovená kazatelna. Apsida, což jest polokruhový výklenek u hlavního oltáře, je čistě románská. Cyrillka byla vystavena kolem roku 1220 ve slohu gotickém, jest nyní krásně opravena. Křížová chodba byla opravena v 17. století ve slohu renesančním.

Nový generál kapucínů. Nový generál kapucínů, Francouz P. Venance, narodil se r. 1862 v malé osadě L'Isle-en-Rigault nedaleko německých hranic. Jeho příjmení znělo Dodo, pokřtěn byl na jméno Pavel. Po gymnasijských studiích v Bar-le-Duc studoval universitu v Paříži, kde dosáhl hodnosti doktorské. Přijal pak místo u odvolacího soudu v Paříži a tamtéž si odbyl vojnu, dosáhnuv hodnosti záložního důstojníka. 24. června 1889 vstoupil pode jménem bratr Venance do kapucinského kláštera v Le Mansu, r. 1893 složil tam slavné sliby. Později pobyl tři léta v klá-

šterní škole kapucínů v Kadi-Keni u Caribradu. Znalost Orientu se mu později jako generálnímu prokurátoru velmi hodila. Vrátiv se do Francie, stal se r. 1895 nejprve professorem, brzy ale ředitelem scholastikátu v Nantesu. R. 1903 zvolen provinciálem poprvé, r. 1906 podruhé. V této době byl proticírkevními zákony vypuzen ze svého kláštera v Paříži. P. Venance napsal protestní list tehdejšímu předsedovi ministerstva Combesovi; dopis vzbudil velké vzrušení. Během dalšího pronásledování byl přiveden před soud v Nantesu, kde se sám hájil. Roku 1908 dostalo se mu hodnosti generálního prokurátora, kterou zastával až do zvolení generálem. P. Venance je spolužákem presidenta francouzské republiky Poincaréa a byl s ním sprátcen. Všichni, kdo ho znají, chválí jeho dobrotu, jeho ušlechtilost, jeho přímou povahu a odhodlané srdce. Je řeholníkem, jaký má býti.

Mnich vynálezce. W. H. Bach ve 12. vydání knihy o methodě „Moderního účetnictví“, vydané roku 1914, sděluje, že vynálezce dvojitého účetnictví byl italský mnich Lukáš Paciolo. Jeho způsob zůstal až do našich dob.

Videň si zoufající. Ve vídeňském policejním obvodu spáchalo v květnu 1914 43 osob sebevraždu, mezi nimi 14 žen a

dívek. Z nešťastníků zastřelilo se 11 mužů a 2 ženy, 3 muži a 5 žen zabilo se pádem s výše, 4 ženy a 2 muži zahynuli otravou a 3 muži a 1 žena se utopila. V měsíci květnu minulého roku napočteno bylo 55 sebevražd, v dubnu 1914 62 sebevražd.

(ZASLÁNŮ.)

Pečlivým rodičům může platných služeb ve výchově i vzdělání dospívajících dcer nabídnouti Dívčí ústav sester dominikánek v Klimkovicích v Rak. Slezsku. Týž kromě nábožensko-mravní výchovy poskytuje dívkám ve své hospodyňské škole theoretického návodu i praktického výcviku k samostatnému vedení domácnosti. Zvláštní péče věnuje se vaření, přistihování a šití všeho druhu prádla i šatů, jakož i kreslení stříhů. Kromě oboru hospodářského vzdělávají se v ústavu chovanky na učitelky industriální a učitelky škol mateřských. K přání rodičů vyučuje se též jazyku německému a hudbě. Ústav leží ve zdravé krajině a má veliké zahrady s pěkně zařízeným hospodářstvím. Bližší zprávy a prospekt ochotně na požádání zašle správa ústavu.

Nařikáte často na své povolání, ale neuvažujete, že žijí lidé, kteří mají zaměstnání těžší a že život jejich jest

k tomu ještě v neustálém nebezpečí. O takových lidech, kteří polovici svého života ztráví při kmitu kahanců, hluboko pod zemí, vypráví pěkná kniha »Ve věčných tmách«. Spisovatel její, c. k. horní podúředník Jan Chaluppecký, rouchem povídky oděl skutečné příběhy, odehrávající se v závrtných hloubkách dolů příbramských, a dojmavě líčí život hornického lidu, který těžce pracuje, aby z lůna matky země stříbrné poklady vydobyl. Kniha »Ve věčných tmách« je vkusně vypravena a obsahuje celou sbírku povídek, je psána z lásky k horníkům, zaslouží rozšíření co největšího a proto vřele ji doporučujeme. — Cena 2 K, poštou 2 K 20 h. Objednávky přijímá: Česká sekce diecévního komitétu v Čes. Budějovicích.

Nádhernou novinkou jest vzácný obraz sv. Cyrilla a Methoděje, který lze dostat v administraci »Archy« v Prostějově franko za 10 K. Při kráse a umělecké ceně obrazu jest obnos ten nepatrný, v Německu by taková lithografie stála aspoň 25 K. Obraz ten má cenu originálu, neboť byl kreslen vlastní rukou umělce Jana Köhlera na 12 kamenů v lithografii L. Klabusaye. Obraz bude vystaven na umělecké výstavě v Hodoníně. Těžko najíti dar trvalejší ceny nad onen list.

Klid a svěcení neděle.

(Hlavní úmysl.)

Den Páně ustanoven od Boha samého. Bůh sám posvětil a požehnal dni sedmému a odpočinul od díla svého. Odpočinek a svěcení dne Páně žádal Hospodin Bůh s velikou přísností. Na znamení důrazu volá Hospodin: Pomni, abys den sobotní světil, a příkaz svůj podrobil zvláštním zaslíbením odměny těm, kteří den sváteční světití budou an pravil: »Ostříhejte sobot svých . . . a dám vám deště časy svými a země vydá úrodu svou a stromové plni budou ovoce. Mláčení obilí postihne vina sbírání a vina sbírání postihne setí. A budete jísti chléb do sytosti i beze strachu budete bydlet v zemi své. Dám pokoj v končinách vašich; budete spát i nebude, kdo by vás předěsil. Odejmu zlá zvířata a meč nepřejde mezi vašich. Honiti budete nepřátele své a padnou mečem před obličejem vašim. Hleděti budu (milostivě) na vás a dám vám vzrůst . . . a nezavrhnu vás, duše mé. (III. Mojž.)« Jak slíbil Hospodin odměnu dobrým, tak pohrozil těm, kdož by den Páně znesvěcovali. Hrozí Bůh skrze Proroka Ezechiele řka: »Soboty mé poskvrnili náramně; proto řekl jsem, že vyleji prchlivost svou na ně a zahladím je docela. A skrze proroka Amosa hrozí Bůh: Obrátím slavnosti vaše ve kvílení a všechny písně vaše v nařikání a uvedu na veliký hrbet váš pytel (t. j. smutku) a na každou hlavu lysinu — a konec jejich jako den hořký. Tak přísně žádal Bůh svěcení dne sobotního ve Starém Zákoně, což teprve máme říci o tom, jak

v Novém Zákoně světíci máme den Páně, jimž je nyní neděle, kdy slavíme památku slavného zmrtvýchvstání Páně a seslání Ducha sv. Proto již první křesťané scházeli se k bohoslužbě v sobotu večer; tato však trvala po celou noc a končila slavením eucharistie teprve ráno v neděli a proto neděle stala se nejhlavnějším dnem v týdnu, dnem Páně. Když později zvlažněli křesťané a zanedbávali své povinnosti v den Páně, musela církev sv. dáti o tom své nařízení totiž, aby věřící svátky zasvěcené jako neděli světili a v takový zasvěcený svátek jako v neděli nábožně celou mši sv. slyšeli, slovo Boží poslouchali, sv. svátosti přijímali, odpoledním službám Božím obcovali a jiné dobré skutky konali. To vše však může se konati jen tehdy, zachovává-li se nedělní klid, odpočívají-li věřící od práce služebné a nepotřebné a chrání-li se všeho, co by je od služeb božích zdržovalo anebo dokonce odvrátilo.

Než bohužel viděti, jak drze mnozí den Páně znesvěcují, jakoby jim přikázání Boží neplatilo. V továrnách se pracuje, na poli se pracuje i kromě potřeby, v obchodech se pracuje, v dílnách se pracuje, zdá se, jakoby právě v neděli měli všichni práci nejpilnější, o služby Boží nedbají — a proto všichni tito tito o pozhánání Boží se připravují. Ve Starém Zákoně byli takoví přestupitelé trestáni smrtí; co by zasluhovali přestupitelé téhož zákona nyní? Již i stát sám musel obmezit práci zákonem o nedělním klidu, kterým aspoň částečně se respektuje Boží přikázání. Ale co máme říci teprve o těch, kteří dne nedělního a svátečního zneužívají ke svým zábavám, výletům, tanci a mnohým hříchům!

Zdá se, jakoby právě chtěli si takoví lidé vynahradiť v neděli, co ve všední dny pro práci zameškali. Poslední dobu již vůbec kostely byly prázdné, za to ale všude jinde plno hluku a veselí. Samé vycházky, zábavy, tance, hry, a to místo služeb Božích. Lidé místo Pánu Bohu, vylézají do chrámu Páně, je přístupnější slovo Božímu, v němž hledá útěchu a posilu v těchto zlých časech. Přestaly výlety, přestaly zábavy hlučné a hříšné, skličenosť zmocnila se všech, starost o budoucnost, a tu blíží se zase k Pánu Bohu. Válka nyníější má aspoň to dobré v sobě, že lid činí pokání, více se modlí, více přichází do chrámu Páně, je přístupnější slovo Božímu, v němž hledá útěchu a posilu v těchto zlých časech. Přestaly výlety, přestaly zábavy hlučné a hříšné, skličenosť zmocnila se všech, starost o budoucnost, a tu blíží se zase k Pánu Bohu a prosí o smilování. Ano, smiluje se nad námi Otec nebeský, budeme-li činit pokání, budeme-li náležitě světití dne Páně, dáme-li co Božího jest Bohu a co císařovo císaři. Pamatujme, jak veliká dobrodiní slibuje Bůh těm, kteří světi věrně a zbožně den Páně. Nedejme se mylíti příklady a řečmi lidí zlých a nevěřících! Poslechněme rozkazu Páně a Pán Bůh mocný jest, aby zase všechno zlé obrátil k dobrému a ke spáse naší. Jednejme dle příkladu Tobiaše, jehož chválu hlásá písmo sv. v němžto čteme o něm toto: »Přes to, když všichni chodili k telatům zlatým, kteréž byl udělal Jeroboam, král israelský, on sám varoval se tovaryšství všech těch, a chodil do Jerusalema do chrámu Páně a tu klaněl se Pánu Bohu israelskému.« Za to jej Bůh neopustil, ale Boží pozhánání spočívalo na něm i na rodu jeho.

Jestliť to patrná vůle Pána Boha našeho, abychom neděle a svátky jeho svatě slavili, moc a dobrotu jeho chválili, za dobrodiní jemu děkovali a o spásu duše své pečovali. Proto odlož každý práci služebnou a nepotřebnou v den Páně, pamatuj na duši svou, pozvedni oči svých vzhůru k nebi, kde trůj nejvyšší Pán; k tomu se modli doma, jdi do chrámu Páně, nábožně obcuj službám Božím, jdi, vyznej se ze hříchů svých, přístup ke stolu Páně, po dikůčinění vrať se domů, čti duchovní knihy, navštěvuj nemocné, těš truchlivé, a po občerstvení poledním jdi opět na odpolední pobožnost, abys tak sobě vyprosil síly k práci a pozhánání všemu svému jednání! Dejž to Bůh!

Úmysly apoštolátu modlitby.

V září modleme se za klid a svěcení neděle.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Ú.	Sv. Jiljí , opata (700). — Zemřelý sv. Otec Pius X. † rodiče a přízeň. Úcta sv. andělů strážců. Naši vojíní v boji. Zmaření zlych úmyslů.	
2. St.	Sv. Štěpána , kr. uh. (1038). — Císař a král náš. Živá přízeň. Štastná volba papeže. Horlivá modlitba dítek za vítězství. Padlí bojovníci.	
3. Č.	Sv. Serafie a Sabiny , p. a m. (121). — Vítězství vojsk rakouských. † a živí dobrodinci. Pobožnost k nejsv. Srdci Páně. Pomoc v nesnázích.	
4. P.	Sv. Rosalie , p. a m. (1333). — I. pátek v měsíci. — Vysvoboď nás, Pane, od moru, hladu a války. Odvrácení pokušení. Ochrana nevinnosti.	
5. S.	Sv. Vavřince Just. , bisk. (1155). — V boji padlí vojíní naši. Svěšená mládež. Opuštěné rodiny. Ošetřovatelé nemocných. Duchovní. † bratr.	
6. N.	Neděle XIV. po sv. Duchu. Sv. Magna , opata (655). — Bázeň Boží ve škole. Mariánské družiny. Časté sv. přijímání. Vdovy a sirotci. † rodiče.	
7. P.	Sv. Reginy p. a m. (251). — Ponižení nepřátel. Statečnost vojinů našich. Trpělivost. Ochrana mládeže. Odvrácení hladu, moru a války. † sestra.	
8. Ú.	Narození Panny Marie . — Vítězství. Ubohá nemocná. Svornost všech národů. Církev katol. na Východě. Povolání ke stavu duchovnímu.	
9. St.	Sv. Petra Klav. , ap. ind. (1654). — Štastná hodina snutí. Smíření panovníků. Naše vojsko. Katolíci mezi pohany. Duše v očištění. † kněží.	
10. Č.	Sv. Mikuláše Tol. , řeh. (1309). — Uzdravení. Tři školáci. Pobožnost k umučení Páně. III. řád sv. Františka. Zpovědníci a kajníci. Nemocní.	
11. P.	Bl. Karla Spinoly a spolumuč. (1622). — Stálé zdraví. Sirotci. Ošetřování raněných. Trpělivost v nemoci. Povolání do řehole. † nepřítel.	
12. S.	Jména Panny Marie . — Vítězství našich vojsk. Svatá spokojenost. Apoštolát modlitby. Družiny Mariánské. Bratrstva růžencová. † učitelé.	
13. N.	Neděle XV. po sv. Duchu. Sv. Notburgy , p. (1313). Klid nedělní. Návrstěva nejsv. Svátosti oltární. Katolická inteligence. Apoštolát mužů.	
14. P.	Povýšení sv. kříže (629). — Úcta sv. kříže. Vítězství spravedlnosti. Svěcení nedělí a svátků. Zjednání brzkého pokoje. Pokoření nepřátel.	
15. Ú.	Sv. Nikomeda , muč. — Ranění vojinové. † následník trůnu a jeho choť. Opuštěné rodiny. Odvrácení pohoršení. Sjednocenost a svornost. † otec.	
16. St.	Sv. Ludmily , patr. země české. (927). — Ochrana vlasti naší. Nábožné vychování dítek. Zachování víry a zbožnosti. Katol. rodiny. Nemocní.	
17. Č.	Sv. Hildegardy , abat. (1179). — Spolek Červeného kříže. Ošetřování raněných. Sebezapírání. Střídmost. Ženské řehole. † vojinové ve válce.	
18. P.	Sv. Josefa a Kuperta , vyzn. (1663). — Apoštolát sv. C. a M Armáda malých křižáků. Dar kajcnosti. Ochrana nevinnosti. Dobrodinci naši.	
19. S.	Sv. Januaria a spolumuč. (303). — Dar statečnosti. Velepastyřové naší. Duch obětavosti. Sebranost mysli. Katolické missie. Duše v očištění.	
20. N.	Neděle XVI. po sv. Duchu. Sedmero bolestí P. Marie . — Náboženský život. Trpělivost v těžkém povolání. Za ducha řeholního. † bratři.	
21. P.	Sv. Matouše , ap. P. (90). — Apoštolát modlitby. Smíření národů. Požehnání zbraním rakouským. Svědomité plnění povinnosti. Nemocní.	
22. Ú.	Sv. Mořice a spolumuč. (830). — Statečnost u víře. Naši ranění a † vojinové. Pokora a tichost. Horlivé používání času. Duše v očištění.	
23. S.	Sv. Tekly , p. a m. (I. stol.) — Úcta a pravá láska k bož. Srdci Páně. Duch modlitby. Mír v rodinách křesť. Boj proti hlavním chybám.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. Č.	Sv. Jaromíra , bisk. m. (1046). — Naši velepastýři. Povznesení mravnosti. Podpora chudiny. Boj proti hýřivosti. Katolické missie v Bulharsku.	
25. P.	Sv. Pacifika , řeh. (1721). — Povolání ke stavu řeholnímu. Vzpomínka na ubožáky. Lhostojnost u víře. Milosrdné sestry. Katolická mládež.	
26. S.	Sv. Vypriana a Justiny , muč. (304). — Odevzdanost do vůle Boží. Potřeby sv. církve. Panna v nebezpečí hříchu. Lepší poznání sebe. † otec.	
27. N.	Neděle XVII. po sv. Duchu. Sv. Kosmy a Damiana , muč. (303). — Důvěra v pomoc Boží. Boj proti samolásce. Milost pravého povolání.	
28. P.	Sv. Václava , patr. země české (935). — Úcta sv. patronů. Katolíci mezi protestanty. Vyrvalost v konání dobrého. Vítězství našich vojsk.	
29. Ú.	Sv. Michaela , archand. — Pokoření nepřátel. Rozšíření katolické víry. Zmužilost v pokušení. Potlačení pýchy a marnivosti. Obrácení hříšníků.	
30. St.	Sv. Jarolima , učitel církev. (420). — Dobré užívání jazyka. Dobrý příklad. Živí a zemřelí údové Apoštolátu modlitby a jiných bratrstev † kněz.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Co schází v době naší, abychom měli opět požehnání Boží? Nic více než náležité svěcení neděle a svátků, jak to prikazuje Bůh sám a sv. církev jeho na zemi. Nic nebylo tolik rušeno, jako posvátný klid nedělní různými výlety a zábavami; nic nebylo tolik zanedbáváno jako služby Boží v neděle a svátky. Místo pocy dostávalo se Pánu Bohu od lidí urážek hříchy a prostopášnostmi. Nic nedovedlo lidi obrátit k Bohu, ani slovo Boží povzbuzující ani hrozící. Tu muselo přijít více — válka se všemi zlými následky. Proč nyní umlká hlučné zábavy? V řízení zbraně těžko se bavit. Proč nyní plní se chrámy nejen v neděle, ale i všední dny? Překvapilo lidi veliké zlo, které do každé téměř rodiny přineslo zármutek. Lidé se kají, Pána Boha prosí za odvrácení zlého, modlí se za své milé otce, bratry a syny, kteří museli na bojště. A dobře činí věřící! U Boha jediné najdou útěchy a pomoci. Jen světle den Páně a svátky ustanovené a Bůh se zase usmíří a odvrátí všechno zlé od nás a dá své požehnání!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za náležité svěcení neděle a svátků a zachování klidu posvátného a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešlo apoštolské: Den Páně zasvětili jen Bohu.

Úmysl v říjnu: Šíření katolického tisku.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

ŘÍJEN 1914.

Hospodine zachovej ho a obživ ho a blahoslaveného učiň ho na zemi a nevydávej ho do vůle ne.
přátel jeho.

Nově zvolený sv. Otec Benedikt XV.

Nově zvolený sv. Otec Benedikt XV.

Po blažené smrti papeže Pia X. osiřela církev svatá. Proto se věřící i se svými biskupy modlili, jako druhdy za Petra v žaláři, aby Pán dal opět církvi své nejvyšší viditelnou hlavu, papeže, jenž by opět lodičku Petrovu obezřetně řídil a o celé stádce věřících pečlivě se staral. A Bůh vyslyšel prosby svých věrných; neboť v krátkém poměrně čase zvolen nový papež ze středu shromážděných v Římě kardinálů a sice padla volba na kardinála Jakuba della Chiesa, jenž zvolil si jméno: Benedikt XV.

Celý katolický svět vítá v novém papeži svého duchovního Otce a pozdravuje v něm s úctou náměstka Ježíše Krista na zemi. Za nevšedně těžkých dob se ujmá otěži vlády. Celý svět tone v požáru války a záchvěvy, jimiž se otřásá, nezůstanou bez ozvěny i na skálu Petrovu. Doufáme, že v novém papeži se dostává církvi energického vladaře, který by obezřele vedl loď církve nebezpečím úskalí a chránil ji pohrom. Jako kdysi do noci pohanství zazněl s výšin nebes hlas anděla: „Zvěstuji vám radost velikou, která se stala všemu světu“, tak kéž volba nového papeže jest počátkem nové radostné éry, v níž by národové po těžkých zkouškách válečných hrůz se úzce přimknuli ke stolci Petrovu.

Nový papež přijal jméno Benedikt. Slovo to značí: Požehnaný. Proto všechny věrné dítky katolické církve jej zdraví slovy: Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně!

Po obřadech v konklave odebrali se účastníci do Sixtinské kaple a doprovodili nově zvoleného papeže do oblekárny, kde papež se oblékl do roucha papežského. Pak vrátil se papež do Sixtinské kaple a zaujal místo na trůně na posledním stupni oltáře, aby přijal hold kardinálů políbením. Konečně udělil požehnání. Kardinál della Volpe navlékl pak papeži na prst rybářský prsten, který papež pak dal do rukou d'Amica, aby dal vyrytí do prstenu jeho jméno. Papež, jsa následován kardinály, opustil pak Sixtinskou kapli.

O tři čtvrtě na 12. hod. dopoledne objevil se nový papež Benedikt XV. na balkoně ve vnitřku chrámu sv. Petra, jehož balustráda byla vyložena kobercem z červeného sametu a se zlatými trásnými. Když objevení se papežského dvora oznamovalo, že nový papež se blíží, vypukly zástupy shromážděné v chrámě sv. Petra v bouřlivý jásot. Nový papež objevil se v papežském rouchu. Dle obvyklých obřadů udělil papež klečícím věřícím apoštolské požehnání. Na to vrátil se za ovací obecenstva neprodleně do svých komnat.

Z životních dat nového papeže možno zatím uvést jen hlavní. Narodil se 21. listopadu 1854 v Janově jako syn šlechtické rodiny a byl promován r. 1875 na tamní universitě doktorem práv. Pak vstoupil do kollegia Capranica. Byl ordinován roku 1878, vstoupil do šlechtické akademie (dei Nobili ecclesiastici) a působil v sekretarii pro mimořádné

církevní záležitosti za tehdejšího sekretáře Rampolly. S ním šel jako sekretář nunciatury do Španěl, kde zůstal až do roku 1887. Když jmenován Rampolla kardinálem státním sekretářem, byl přidělen msgr. della Chiesa této sekretarii a stal se zástupcem státního sekretáře, kterýžto úřad zastával za poslední sedis-

vakance a podržel jej i v prvních 4 letech pontifikátu Pia X. Roku 1907 stal se arcibiskupem v Bologni jako nástupce kardinála Svampy. Roku 1914 25. května se stal kardinálem s titulem S. Quattor coronatorum. Papežem zvolen 3. září 1914.

Srdce Ježíšovo, vzor zmužilosti.

P. Jos. Bon. Voňavka.

1. Zmužilost křesťanství.

Jednou z nejpodivuhodnějších a nejslavnějších cností našeho náboženství je zmužilost. Křesťanství je náboženství reků. Jeho dějiny jsou psány rukou a krví zmužilých, kteří pro své „věření“ dovedli řici také „umírání“. Všecky ty miliony mučenníků jsou dosud nedokončenou a stále pokračující apologií „náboženství síly“. Nenajdete žádného národa mimo lůno křesťanství, který by se zmužilostí takovou osvědčil, jakou křesťanství plní srdce. Sedm svatých svátostí, jež jsou z vůle Boží zřídlem křesťanského života, na prvním pak místě biřmování a poslední pomazání, jsou nevysychajícím zřídlem zmužilých a rekovných duší. Odkazují znovu na galerii našich mučenníků. Vedle silného muže stojí slabá žena a příslovečně slabé dítě — a všichni mají v rukou palmu vítězů a reků.

První přikázání našeho křesťanského zákona zavazuje nás raději všechno ztratiti, dům a pole, čest a blahobyt, pocty a zdraví a život — než Boha jediným těžkým hříchem uraziti. Takový je zákon náš! A tak musí smýšleti každý z nás. Uhýbati se důsledkům z tohoto smýšlení je zbabělostí a může za daných okolností býti zradou na Bohu a svědomí. „Nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo,“ — a to je nejvyšší stupeň lidské bázně: chvěti se o svůj život — je mírou síly a zmužilosti, která majestátním zákonem Krále života

a smrti označena. A tím také jasně označen charakter křesťanství: jest náboženstvím boje a odpírání. Tělo, které přemáhalo a přemohlo celé generace, jest jedním z našich nejmocnějších a stálých nepřátel. Svět se svými tyrany, vládci nad tisíci ostrými meči a nescetnými voji, psal a vepsal ve knihu dějin opětovným pronásledováním křesťanství nesmrtelné stránky heroické zmužilosti dětí křesťanství. A svět pokračuje novou formou ve starém boji na vyvrácení, anebo aspoň změnění křesťanství — a když obé nemožno, tedy pracuje všemi tajnými i zřejmými silami o umlčení křesťanství. První pronásledování křesťanů v Římě nejsou dokončena, stala se vzorem moderních pronásledování ve všech zemích Evropy. Křesťanství je „znamení, jemuž se odpírá“, a náboženstvím, jehož „vítězství víra“ jeho. Nezapomínejme konečně, co praví sv. Pavel: „Nebojujeme proti lidem, nýbrž proti neviditelným knížatům a mocnostem“. „Šábel obchází jako lev řvoucí, hledaje koho by pohltil“. Miliony duší s ním zápasí v této chvíli a miliony křesťanů vítězí nad ním v této hodině síleny vzorem a pomocí s hůry.

Křesťanství je opravdu náboženstvím reků!

Vzpomeň, že jsi také vojínem stojícím v boji s jmenovanými mocnostmi, ozbroj se zmužilostí křesťanskou, která z Boha a na Bohu staví. Jen tak zvítězíš a jen tak dostane se ti koruny života,

kteřá září již na nesčetných hlavách věřících křesťanů!

2. Rekovnost našeho vůdce.

Srdce Ježíšovo na kříži probodené, z něhož vyšla krev a voda, znázorňuje, že církev, o jejíž nevyrovnatelné zmužilosti jsme právě uvažovali, zrodila se ve velikém a přesvatém Srdci. Proto zřídlem vši křesťanské zmužilosti jest nejsvětější Srdce Ježíšovo. Když zříme velikou zmužilost, sílu a rekovnost, která vyplynula z tohoto Srdce, nutno ještě usuzovati, ač nemožno si dokonce představit, jaká plnost síly a zmužilosti uložena jest v nitru Spasitele našeho. Nechybíme, když nazveme Srdce Páně v tomto směru „nepřebernou studní síly a zmužilosti“.

Jen několik slabých pohledů vrhneme na vznešenou zmužilost Ježíše Krista! Ježíš Kristus přišel, „aby spasil, co bylo zahynulo“. Denně mluvil ke ztraceným ovci „domu Israele“, denně bičoval neřesti Židů a bez bázně káral jejich nenávist, připomínal jejich hrozby. A věděl dobře, že všechna jejich nenávist a všechen hněv a všechny hrozby i smrtelná pomsta obrátí se proti němu. Jeho poslání nebylo poslání klidu — meč přinesl a meče se nelekali. „Jako mne Otec poslal“...

Ve chrámě Šalamounově splétá dutky, převrací stoly, vyhání kupce... a nepřátelství syčí již a ruce se svíjejí v pěst... a Ježíš Kristus se neleká. Nejde mu o popularitu získanou smlouváním, jde mu o zákon hájený vši silou veliké duše. „Dům můj jest dům modlitby a vy jste jej učinili peleší lotrovskou“.

V zahradě getsemanské, když nepřítel vedený Jidášem jej hledá, mužně představuje a táže se: „Koho hledáte?“ Chce jim přímo odpovědět: „Já jsem“. Zmužilost Vykupitelova před Herodem, tedy ve chvíli tak vážné a rozhodující, je tak vznešená, že jí neodepře ani nejpředpojatější nepřítel obdivu... Na otázky Herodovy nemá Ježíš Kristus odpovědi. A to je ta nejmužnější odpověď tomu, před nímž se všichni v bázni chvějí. Před Pilátem pak Bohočlověk Ježíš Kristus zřejmě a jasně prohlašuje: „Neměl by si žádné moci na mne, kdyby ti nebyla

dána s hůry“. Tak jedná vzor síly a zmužilosti ve chvíli, od níž závisí jeho záchrana nebo odsouzení. Nejzajímavěji vystupuje hrdinnost Srdce Ježíšova v domě Kaifášově, kde přímo činí výroky, jež veleknězi mohou a budou příčinou k odsouzení ke smrti rouhače a rušitele zákona. „Zaklínám tě jménem Boha živého, abys nám pověděl, zda jsi Syn Boží“ — otázka, která rozhodne — „Ty jsi řekl, já jsem“, rozhodla přímá odpověď. Ježíš Kristus nezná skrývaček ani vytáček pravdy. „Já jsem“. A nyní pozoruj klidný rys tváře Spasitelovy při bičování, před jistým trním korunováním, před nezničitelnou smrtí ukřižování. Tomu, jemuž dána „všeliká moc na nebi i na zemi“, ani nenapadá použití jí — hrdinnost Srdce snáší nespravedlivé „Ukřižuj, ukřižuj!“ V jeho utrpení není místo protestů a nářků. Ještě cesta křížová stává se cestou poučení, „neplačte nade mnou, ale plačte nad syny svými“, a tvrdé lůžko smrti — kříž — stal se kazatelnou, s níž padají slova síly a napomenutí všem věkům: „Otče, odpusť jim.“ — Ať jsi kýmkoliv, jsi před nekonečným bohatstvím Srdce Ježíšova nekonečným žebrákem lidské bíd. Zadívej se do hlubin zmužilosti Srdce Ježíšova, vynes z ní světlo a sílu pro cesty žití, následuj ho... „buď mužem“. „Synu dej mi srdce své“, volá Mistr, jdi do školy zmužile hrdinnosti! Potřebujeme hrdinů z Boha a pro Boha.

3. Zmužilost křesťanova.

Naše doba hazardně hází slovem „opatrnost“ do všech kruhů naší společnosti — a má to být jen plášť pro pravý význam „lenost“. Ohledy na všechny strany máme prý mít — jen vůči nám nechce nikdo mít ohledů! Sytíme se nedůsledností, když ustupujeme a bázeň srdce zakrýváme slovem „opatrných ohledů“. Pravdu přikázal Kristus svým hlásati všude — i se střeš. A pravda dnes zatemňována a zatlačována bludem, který má odvahu zdvihnouti hlavu proti Kristu. My mlčíme — nebylo by prý místné a vhodné vnášeti rozmíšky ve společenské soužití. Čítáme denně celé sloupce novin, o nichž víme, že nemají úmyslu sloužiti pravdě. Posloucháme denně řeči „veřejného mínění“. Nutno

přece býti „informovaným“, možno přece všecko čísti. Ostatně — doma také čítáme katolický tisk a říkáme své mínění o různých zjevech veřejného života... ba, my také odsuzujeme bezprávi, páchané na církvi a Kristu... Doma!

Jaká podobnost našich dnů s dobou Ježíše Krista! Vlivní mužové, kteří měli lid poučiti a vésti ku pravdě, vodili jej na scesti poblouzení. Jeden se bál před druhým; odsuzovali bezprávi — „žádné viny“ na Kristu nenacházeli jako Pilát, a přece — „ukřizuji“... tak volal lid, a „proti proudu“ těžko plovati!

Jak je dnes věřícímu lidu našemu opět zapotřebí zmužilosti Srdce Ježíšova! Ohledy na vlivné osoby musejí opětne padnouti, má-li znovu triumfovati pravda, třeba hněv a hrozby mužů, kteří dělají veřejné mínění, nutno snést, aby znovu královal Kristus.

Moderní zákonodárství národů denně se vymaňuje ze vlivu nevyměnitelného

a mocného zákona evangelia. Kuji pouta na čisté ruce církve, snují se plány na zničení jejího vlivu — a my mlčíme. Zmužilost Srdce Ježíšova třeba. Naše rty musí mluvit, naše ruce musí jednati, když naše srdce věří! „Věra beze skutků je mrtvá“.

Srdce Ježíšovo, naplň mne opravdovou moudrostí, dej mi však také plnost nepřemožitelné zmužilosti, onu sílu, která vedla a vodi ve vyhnanství, do vězení a na popraviště mučenníků nesčetné řady biskupů, kněží a věřících všech stavů, kteří ve mžiku umírání těla v bolestech pronásledování příkladem strhli zástupy diváků a pronásledovatelů k následování cest evangelia!

Nejsv. Srdce, zřídlo zmužilosti a síly, veď zeslabené a bojácné plémě našich dnů k sobě! Tvoji jsme, Tvoji býti chceme!

Kříž.

Kříž vetchý, starý u cesty
jsem v poli státi zřela
a bolestí se srdce mé
i duše pozachvěla.

Proč tolik bolu, Kriste můj,
ti lidé uchystali,
když z tveji svaté pravice
jen samé dobro brali?

Proč korunou Ti trnovou
skrání svatou ovíjeli,
proč hřeby nohy, ruce tvé
ku kříži přibíjeli?

Proč kopím bok tvůj přesvatý
proklála jejich ruka,
proč musel jsi i snášeti
posměch i jiná muka?

Kříž vetchý blíž se naklonil
a tajná slyším slova:
„Bych lidstvo z hříchu vykoupil
a v ráj je uvedl znova!“

K blahoslavené Panně.

Panno svatá, vzývám tebe
ve své strasti, bolu, tísní,
útěchu vždy srdci hledám
v Mariánské, krásné písni.

Jaká těcha Tobě, Matko,
postěžovat si a lkáti,
sepnout k Tobě chvějné ruce,
prosby své Ti vyzpívati!

Vím, co Tvoje slovo zmůže,
vím, co zmůže láska vroucí,
kterou k Tobě Syn Tvůj chová,
Pán můj, Kristus všemohoucí!

Neoslyší prosby Matky,
která prosí za své dítky,
nuže, Panno, svatá Máti,
přijmi prosté lásky kvítky.

Přijmi píseň vroucí duše,
kterou zpívám před Tvou tvář,
přijmi, královno, mé „Zdrávas“,
jež se modlím při oltáři.

A. M. Kadlčáková.

Věnc: »Sedmi bolestí a sedmi radostí Panny Marie«.

(Dle sv. Bonaventury).

1. Jakob zvěděl o smrti svého syna, roztrhl roucha, oblékl se v žini oplakáváje syna svého a volal: »Sestoupím ku synu svému pláče do hrobu.« (1. Mojš. 37.)

2. David uslyšev o smrti syna svého Absolona, ačkoliv zrádného a bezbožného syna, bolestí přikryl hlavu svou a volal: »Synu můj, synu můj, kdož mi dá, abych umřel za tebe.« (2. Kr. 18.)

3. Manželka Tobiašova, prodléváním syna svého, plakala plácem neukojitelným a žádným způsobem se upokojiti nedala. (Tob. 10, 4.)

4. Jako štěp v Jerichu (Sirach 24, 18.), což znamená horoucnost lásky a prudkost bolesti.

5. Slunce se obrátí ve tmou a měsíc ve krev. (Joel 2, 31.) Slunce jest Ježíš Kristus ve temnotě smrti, měsíc jest Maria proměněná téměř ve krev pro žalost.

6. Agar ve trapném hoři nad svým umírajícím dítětem volá: »Nemohu se dívatí na dítě, jak umírá.« (1. Moj. 21, 16.)

7. Oči tvé jako rybníky v Heselonu. (Šalom. píseň 7, 4.)

Tot předobrazu a za nimi prorocství mluví o sedmi bolestech Panny Marie. Již prorocství: »Shromážděte se vody, kteréž pod nebem jsou v místo jedno.« (1. Mojš. 1.) Maria vykládá se: moře hořké. Za ním Žalm 21, 15. »Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se uprostřed těla mého.« Oči tvé jako rybníky v Heselonu. Heselon se vykládá přepásání zármutku. Čtvrté: »O vy všichni, kteří jdete cestou, pozorujte a vizte, zda-li bolest jako bolest má.« (Pláč Jeremiáše 1, 12.) »Pláče a slzy její na lících jejích a není, kdo by ji potěšil.« (Jerem. 1, 2.) »Veliké jest jako moře potření tvé.« (Jerem. 2, 13.) A sedmé poslední jako prorocství: »A tvou vlastní duši pronikne meč.« (Luk. 2, 35.) Sedmi bolestí předobrazeno a prorocstvími předpověděno na vlas se plnilo.

První bolest Marii způsobilo prorocství Simeonovo: »Aj postaven jest tento ku pádu a ku povstání mnohým

v Izraeli a za znamení, jemuž bude od-píráno. A tvou vlastní duši pronikne meč.« (Luk. 2, 34.) Tímto prorocstvím všechna radost v bolest se proměnila, ježto předvidala Panna Maria, že Synu Božímu ve všech věcech od-píráno bude. Bude nazván rouhačem, falešným pro-rokem, ba společníkem ďábla, svědцем lidu a že mezi nespravedlivě spočten bude. — A nezakusila toho hned při jeho narození? V největší chudobě a opuštěnosti porodila Pána nebes i země, Krále králův, Vykupitele světa ve prostém chlévě, oděla Jej plénkami chatrnými a položila v jesle. Všecko zajisté mu-selo hluboce poraniti její srdce mateřské.

Druhou bolest pocítila na svém útěku do Egypta. Jako meč zajisté zbodly její srdce slova svatého Josefa řkoucího: »Vstaň, vezmi Dítě, musíme do Egypta utíkati; neboť Herodes bude hledati Dítě, aby zahubil je. (Mat. 2, 13.) Bolest zajisté pro Matku, ano Matku všech matek nejlepší. Rozvažovala přece, že Ten, kterýž přišel hledat, co bylo ztraceno, Ten, jemuž andělé zpívali slávu, jemuž Králové tři v pokloně dary vzácné přinesli, utíkati musí před lidmi zlými. Utíkati. Ale kam? Do Egypta, do cizí pohanské země, mezi modlaře egyptské. Důvěřovala však Maria ve slovo Páně. Podrobila se úplně rozkazu andělova, neváhala i do cizí krajiny, ve víře pevně byla i tak blažená.

Třetí známá bolest dle vyjádření mnohých učitelů církevních netoliko byla jednou z největších a nejtrpčejších, nýbrž nejbolestnější, proto, že bolesti ostatní se svým nejdražším Synem Ježíšem Maria trpěla, avšak tuto přece bez Pána Ježíše. Zdaž se netázala s chotí písně Šalomounovy: »Zda-li jste viděli toho, ježž miluje duše má?« (Píseň Šal. 3, 3.) Kolikráte jako Ruben v těch dnech ztráty nepovzdychala: »Pacholete viděti není a já kam půjdu?« (1. Mojš. 37, 30.) S Davidem králem volati mohla ve dnech ztráty Pána Ježíše: »Byly slzy mé chlebem dnem i nocí, když mi říkají každého dne: Kde jest Bůh tvůj?« (Žalm. 41, 4.) A s Tobiašem: »Jakážž

jest mi radost, ježto v temnostech sedím a světla nebeského nevidím.« (Tobiáš 5, 12.)

Čtvrtá bolest byla, když s Ježíšem se potkala, jak s křížem těžkým na horu Kalvárii kráčel. Maria, Matka Pána Ježíše vidí Syna svého jediného, kterýž hříchu neučinil, každému jen dobrořečil, hledal blaho, spásu každého. viděla ode hlavy až do paty plného krve. Ranami zrovna posetý, s tmavou korunou na hlavě a uprostřed ďábelských posměchů, jako zločinec veliký na popravu kráčí jako beránek tichý.

Pátou bolest vypisuje sv. Jan krátce, ale vážnými slovy: »Stála blízko kříže Ježíšova Matka jeho.« (Jan 19, 25.) Maria, Matka — pode křížem Ježíše — svého nejmilejšího Syna. Ježíš, jednorozený Syn Boží a Syn její na kříži visí rozepjatý, na celém těle zohavený. Ano na kříži, bez pomoci, bez útěchy, pije kalich myrrový — neukrutnějších utrpení, bolesti smrtelných. Všechny bolesti Pána Ježíše byly bolestmi Marie. Kříž, jako učí sv. otcové, mečem byl, kterýž přes Tělo Synovo proklál mateřské srdce Mariino. A zrovna šestá bolest to byla, když Srdce Ježíšovo kopím otevřeno. Pak Tělo nejsvětější na klín Matce Ježíšově položeno, aby tím více bolesti viděla Jeho. Jak býti muselo Marii okolo srdce, když blízko načisto viděla bolestné rány a když patřila na proklálé nejdobrotivější Srdce svého nejmilejšího Syna, na tuto svatyni lásky a milosrdenství, na tento chrám pokoje a milosti. Jaká hrozná rána razila si cestu do srdce Marie, když mrtvé Tělo Synáčka jejího jednou téměř ohromnou ránou bylo a položeno blízko srdce jejího na klín její.

Sedmou a poslední bolest Maria přetrpěla, když nejsvětější Tělo Ježíšovo do hrobu bylo položeno. Pravá láska se ani hrobu neděsí. Dokud jen i mrtvé tělo svého Syna spatřiti mohla, neodcházela, až Jej konečně zraku jejímu odebrali a ve hrob položili. Rozloučila se s ním a to die svatého Bonaventury slovy velmi tklivými. »Přešťastné kameny, které zavíráte nyní Toho, jenž po devět měsíců v mém lůnu zavřen býti chtěl, blahoslavlím vás kameny a závidím vám toho. Uchovej kamení Syna mého, kterýž

mým jediným pokladem, kterýž jediným předmětem mé lásky jest«, tak se loučila a rozloučila, ovšem jen na chvíli.

Sedmi bolestí Matky Boží Panny Marie sedmeronásobný meč učinilo. Tím mečem sedmeronásobným raněno srdce nejčistější, bez hříchu nejmenšího, neposkvrněné, aby naše bolesti a rány hojilo. Všechny rány, všechny ztráty, všechna utrpení; zvláště však, aby vazby hříchů a navyklostí našich prorazilo. Pro nás, pro naše hříchy Pán Ježíš tolik trpěl, pro nás, Maria, Matka Pána Ježíše tolik bolestí přetrpěti musela. Proto v bolesti každé naše slovo: »Maria, Matko bolestná, tvému Srdci nejčistějšímu odporoučím duši svoji, tělo svoje, celé živobytí svoje a zvláště bolest svoji poslední: svou smrt.« Posilniž mne ve soužení a ve málomyslnosti. Nech mne k tobě přistoupiti, zvláště v mé hodině poslední. Přijmiž i mé srdce a odevzdej ho svému nejmilejšímu Synu — Pánu a Spasiteli našemu: »Ježíši Kristu samému.«

Sedmi radostí krátce vypočteno a předně předobrazeno.

1. Juditha vítězoslavná pravila: »Zvelebená duše má — dnes nade všechny dny mé.« (Juditha 12.)

2. Plesati bude Jakob a Israel veseliti se bude. (Žalm. 52.)

3. Slyšel to a zaradoval se Sion a splesaly dcery judské. (Žalm. 96, 8.)

4. Ve svatém israelském veseliti se budeš. (Isaiáš 41.)

5. Tehdás veseliti se bude panna ve shromáždění. (Jeremiáš 31, 13.)

6. Chval a vesel se, dcero sionská, nebo aj já přicházím a budu bydleti uprostřed tebe. (Zach. 2, 10.)

7. Pojď již s Libanu choti má, pojď již s Libanu, pojď, budeš korunovaná. (Píseň Šal. 4, 8.)

Sv. Mechtildě zjeveno o radostech Panny Marie, že ctitelové sedmi bolestí útěchu míti budou ze sedmi radostí velikou. Kdo s plačící Matkou plakali, také s radostiplnou Matkou se radovati budou. Sv. Augustin proto mluví ku Panně Marii: »Ty jsi viděla Syna svého slávu, ty jsi sladkost Jeho zakusila, proto jsi to, co jsi uvnitř měla i zevnitř ukázala.«

První radost pocítila Matka Páně v početi Syna Božího. Tisíce roků svatí patriarchové, proroci a všichni spravedliví zákona starého toužebně své zraky k nebesům pozdvihovali, úpěnlivě žádali, aby protrhla se nebesa a vydaly přislíbeného Vykupitele. Radost velikou pocítili musela, když uslyšela hlas milého svého tlukoucího: »Otevři mi sestro má, přítelkyně má, holubice má, neposkvřená má.« (Píseň Šalom. 5, 2.) Ano musela býti radostí naplněna, když anděl zvěstoval jí právě, že ona jest právě vyvolena státi se Matkou Páně bez porušení panenství. V pravdě zvolati mohla: »Aj od této chvíle blahoslavenou mne nazývati budou všichni národové.« (Luk. 1, 48.) A nyní vinuly se radosti ostatní. Druhou radost měla při narození Ježíše Krista, kdy kůrově andělští zpívali, kdy pastýřové radosti plní ku jeslím pospíchali. Maria, Matka dítěte Pána Ježíše na lokty brala a se radovala. Třetí radost se stupňovala, kdy tři králové z daleka přišli se klanět nově narozenému Králi a přinesli chudíčkému: zlato, kadidlo a myrhu. Čtvrtou radost měla při nalezení nejmilejšího Synáčka ve chrámě Jerusalemském. »Hle, vůně Syna mého, jako vůně pole plného« (1. Mojž. 27, 27.) v pravdě říci mohla. Pátou radost nemalou, nýbrž jednu z největsích připravilo Marii slavné vzkříšení Ježíše Krista. »Vstanu a schodíme město, náměstí a po ulicích hledati budu toho, ježž miluje duše má.« (Píseň Šal. 3, 2.) Zase krásně radost tuto předpovídala. Šestou radost při nanebevstoupení Ježíše Krista zakusila. Což zde pocítili nemusela radosti, kdy uslyšela, kterak se plní slova prorocká: »Pozdvihněte knížata bran svých a vyzdvihněte se brány věčné a vejdeť Král slávy?« (Žalm. 23, 7.) Což pocítili musela radosti, když viděla celé nebe v celé kráse otevřené a do něho v nevýslovném lesku vstupujícího

oslaveného Synáčka svého a od neščíslných zástupů nebeských vítaného, kterýž ji předchází, aby jí trůn připravil vyvýšený nade všechna nebesa. Sedmou radost pocítila při seslání Ducha svatého. »Vyleji Ducha svého na všeliké tělo« (Joel 2, 28.) a »Vypustíš Ducha svého a opět stvoření budou a obnovíš tvář země« předpověděl Žalmista Páně. (Žalm. 3, 30.) To všechno splněno viděla a sebe milenou Nejsvětější Trojici, schránkou Ducha svatého. Cítila radost, že všechny milosti dítkám lidským udělovati přimluvami svými bude na věky. Zapětí mohla: »Velebí duše má Hospodina, neboť veliké věci mi učinil Pán, jenž mocný jest a jehož jméno svaté jest.« Konečně sedmero radostí požívá Maria, Matka Boží v nebesích. Svatý Tomáš Kantuar. zjeveno měl sedm radostí Marie v nebi. První radost, že nade všechny svaté a anděly v nebi oslavena. Druhá radost, že panenský její věnec všechny převyšuje. Třetí radost, že její sláva nebeský dvůr obraduje. Čtvrtá, že ode všech Matkou Boží se oslavuje. Pátá, že od Syna svého Ježíše Krista všechno žádati může. Šestá, že ctitelům svým život věčný dobytí může. Sedmá radost, že sláva její na věky trvati bude. Hle! Toť látka bohatá jako moře radostí v každém kříži a utrpení. Toť látka bohatá ku slávě Marie, Matky Boží. Oslavuj ji slovem i skutkem. Modlitba bohatá myšlenkami. Zpěv krásný stále: »Magnificat«: »Velebí duše má.« Zdrávas Královno se opakuje. A zvláště stále: »Zdrávas, Zdrávas, Zdrávas Maria jen duši lidskou oblažuje. Následuj se zpěvem, modlitbou, ctností její, zvláště víru, pokoru, čistotu, trpělivost, zapírání sebe! Pak není možná, abys nepocítil útěchu v utrpení, ve zkouškách života, pomoci ve vroucné modlitbě, radostí, jež se vinou jako věnec růží — věkověčných.

P. ŠEVČÍK.

Láska, královna ctností.

Podává Fr. Janovský.

»Nyní pak zůstávají víra, naděje, láska, tyto tři; ale větší z nich jest láska.« I. Kor. 13, 13.

Čím jest duše tělu, tím jest láska všemu životu našemu, přirozenému i nadpřirozenému. Mládež pje a sni o lásce, stařec, stařena se mrzí a rmoutí, nenalézají-li již lásky. Po lásce matčině, po lásce otcově touží dítě pod krovem otcovským; po lásce rodičů stýská se synu, stýská se dceři v cizím, chladném světě; pro nedostatek lásky trápí se ubohý sirotek, jehož matička odpočívá v temném hrobě; jenom láska dovede usušiti slzy ubohého nemocného na bolestném lůžku. Láska všecko zmůže, láska jest nejvýtečnější zbraní, láska jest nejosvědčenějším zřídlem štěstí. Láska rozdělí se s chudásem o poslední sousto chleba, láska přechoťně napojí žiznivého, láska obhájí bližního vlastním životem, láska přemůže všecko, i smrt.

Dobře napsal o lásce veliký její znalec, ctihodný Tomáš Kempenský, ve své zlaté knize »O následování Kristově«: »Veliký dar jest láska a zajiště veliké dobro, jež jediné usnadňuje všeliké břímě a klidně snáší všeliké protivensství; snášíť tíži bez obtíže a všecku trpkost oslazuje a zlahodňuje. Šlechtná láska k Pánu Ježíši pobádá k velikým činům a vzněcuje touhu po skutečích ještě dokonalejších. Láska spje stále vzhůru k nebi a nedává se zdržeti nížádnými nízkými zájmy. Láska chce býti svobodna a prosta všeliké světské náklonnosti, aby se tak nekalilo její vnitřné nazírání, aby jí žádná časná výhoda nemátla, žádná nehoda ji nezdrcovala. Nad lásku nic není sladšího, nic silnějšího, nic vznešenějšího, nic rozsáhlejšího, nic příjemnějšího, nic dokonalejšího, nic lepšího ani na nebi ani na zemi: neboť láska zrodila se z Boha a nemůže rovněž jinde spočinouti, leč v Bohu, jsouc povznesena nade vše tvorstvo.« III. 5.

Síla přitažlivá jest největší mocí v říši hmoty, v říši prvků, a láska jest nejsilnější a nejsvětější mocí v říši lidí a andělů. Muž a žena, matka a dítě,

přítel a přítel — všichni jsou objati a spojení páskou lásky; na vodidle lásky vede nás Bůh všechny k věčnému cíli. Čím více tedy lásky, tím lépe nám zde i na věčnosti. Ovšem, čím více svaté lásky!

Herodes Antioas také miloval, ale manželku svého bratra Filipa, tak ji miloval, až mu jí uloupil a nepočestně s ní žil, začož ho káral neohrožený sv. Jan Křtitel: »Nesluší tobě míti manželky bratra svého« Mark. 6, 18., začož i do žaláře se dostal a tam byl stat. Jidáš také miloval, ale peníze, pro něž i božského Mistra svého prodal, a pak se oběsil. Ó jak hanebná a zkázonosná jest láska nesvatá, láska, jež ctností nenávidí a hřích miluje, jež se o zákon Boží nestará, jež s Evou se zálibou hledí na ovoce zakázané, je běře, požívá!

Kdyby byla všecka láska svatá, nebylo by ani jedinkého hřichu na světě; neboť každý hřích jest láskou, jenže zakázanou láskou, nesvatou láskou.

Svatou lásku měl na mysli ctihodný Tomáš Kempenský, když psal: »Ten, kdo miluje, letí, běží, raduje se, jest svobodn a ničím nedá se zdržeti. Dává vše za všecko a má všecko ve všem, poněvadž nade vším odpočívá v tom jediném svrchovaném dobru, z něhož plyne a pochází všecko dobro ostatní. Nehledí na dar, ale obrací se k Dárci, vrcholu všeho dobra. Často láska ani míry nezná, ale vroucnost její jest bezmezná. Láska necítí břemene, nedbá námah, přeje si činiti ještě více, než může; nenařká si do nemožnosti, ježto myslí, že všecko smí a všecko může. Láska zmůže vše a dokáže mnohou věc a šťastný pojistí ji dar; kdežto ten, kdo nemiluje, ochabuje a klesá.

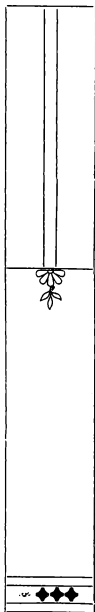
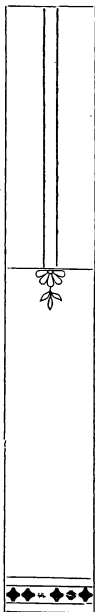
Láska neustále bdí, a ani když dřímá, neusíná; když jest unavena, neomdlává; když jest stísněna, není sklíčena; když jest vzrušena, není zkrusena; ale jako živoucí plamen a hořící pochodň plápolá vzhůru a jistě proniká její zář. Kdo miluje, ví, co slovo to obsahuje. Mocným jistě voláním ke sluchu Božimu jest ten vroucí cit duše,

jež di: Bože můj, Ty's všecek můj a já jsem všecek Tvůj. . . !!

Láska jest ochotná, upřímná, přímá, libá, statečná, trpělivá, věrná, opatrná, shovívavá, mužná, nikdy není sobecká; neboť jakmile kdo počne hledati sebe sama, přestává milovati. Láska jest obezřelá, pokorná a přímá, nikdy není zženštilá, lehkomyslná, ani ješitná;

Kdo není odhodlán vše trpěti a odevzdati se do vůle osobě milované, nezaslouží názvu milovníka. Pro milého nesmí býti milovníku nic těžkého, nic trpkého a nesmí jej od něho odvrátiti žádné protiventství.« III. †.

Takovouto svatou lásku minil sv. Pavel, když psal její chvalořeč v I. epistoletě ke Korintanům: »Kdybych

OLOMOUC: Vchod do kaple sv. Anny.

je střízlivá, čistá, stálá, poklidná a na všechny smysly bdělá. Láska jest poddaná a poslušná vůči představeným, skromná, ba pohrdavá vůči sobě, vůči Bohu pak zbožná a vděčná, důvěřivá a doufající v něho neustále, i tehdy, když nepocituje z Boha sladkosti, jelikož bez bolesti nemůže láska kvéstí.

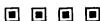
jazyky lidskými mluvil i andělskými, a neměl bych lásky, byl bych jako měď zvucící, anebo zvonec znějící. Kdybych měl prorocství a znal všechna tajemství i měl všeliké umění a kdybych měl všechnu víru, takže bych hory přenášel, lásky pak kdybych neměl, nic nejsem. A kdybych rozdal na pokrmy chudých

veškeren statek svůj a vydal bych tělo své k spálení, lásky pak kdybych neměl, nic mi to neprospívá.« I. Kor. 13, 1.—3.

Bez lásky jest tedy všecko marnost a nicota; kde však jest pravá láska, tam všecko, i skutek sebe nepatrnější, mění se takřka v zlato — pravá láska, kterou dávno před ctihodným Tomášem Kempenským, jehož slova jsme již svrchu slyšeli, vyličil sv. Pavel v téže epistoletě ke Korintčanům takto: »Láska trpělivá jest, dobrotivá jest; láska nezávidí, nečiní nic na chloubu, nenadýmá se, není ctižádostivá; nehledá, co jejího jest, nepoužije se, nemyslí zlého, neraduje se z nepravosti, ale raduje se pravdě; všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká.« I. Kor. 13, 4.—7.

Jaka to tedy výhoda, jaký zisk, naučiti se pravé lásce! Ó prosme za to Pána, volejme: »Bože, rozšiř mou hrud' a naplň ji láskou, abych niternými ústy srdce okusil, jak sladko jest milovati a v lásce tonouti a plouti. A když náramnou vroucností a úžasem sám nad sebou budu uchvácen, kéž láska mě drží. Ať zapějí píseň lásky a povynesu se za Tebou, svým miláčkem, ať ve chvále Tvé rozplývá se duše má, jásajíc láskou. Necht' miluji Tě více nežli sebe, a sebe jedině pro Tebe, a v Tobě všechny, kdož opravdově milují Tebe, jak káže zákon lásky, z Tebe vyzafující!« (Tom. Kempenský.)

Prosme za to Pána a vejďme do školy lásky!
(Pokračování.)

Nejspanilejší kvítek Mariánského Růžence.

Mgr. Dr. Rudolf Zháněl.

V daleké Francii koná se každoročně růžová slavnost, při které nejctnostnější dívky ozdobeny bývají věncem z růží a obdarovány přiměřenými dary.

Méně asi známo jest, že podobný zvyk již po dlouhá léta zachovává se v Mikulově na Moravě; jest tam stará nadace, dle níž zachovalé dívky dostávají slušnou výbavu, jiné pak menší dary a růžové věnce. Odměny ty rozdělují se v kollegiátním chrámu sv. Václava od probošta a kanovníků.

Jest to zajisté velmi významný úkon, že ctnostné dívky vyznamenány bývají věncem růží, který značí nehynoucí krásu ctností, jimiž duše jejich má býti ozdobena.

Podobně ozdobují a oslavují katoličtí křesťané Pannu nejčistější nádherným věncem duchovních růží; věnec ten bělá se růžemi bílými, jak čerstvě padlý sníh, zardívá nache, jako planý mák, a prokvétá krásnou žlutí, jako ryzí zlato.

Skvostný věnec tento ku počtě Panny neposkvřené uvítí jmenuje se svatý Růženec. Nejspanilejším kvítkem Mariánského věnce toho jest »Zdrávas Maria« čili pozdravení andělské, o čemž nás přesvědčí následující úvaha.

Rozjímání.

Čím jest slavnost Nejsvětější Trojice pro svátky Páně v roce církevním, tím jest slavnost svatého Růžence pro svátky Mariánské rozptýlené po celém roce církevním. Jako na slavnost Nejsvětější Trojice Církev zkrátka shrnuje všechna tajemství sv. víry, jichž památka konána po celý rok církevní, tak předvádí nám svatý Růženec před oči celý blažený život a věčnou oslavu svaté Panny, neboť jsou v něm spojena všechna tajemství naší svaté víry v souladný celek. Nejkrásnějším, nejspanilejším však kvítkem z celého tohoto nádherného věnce jest Mariánské pozdravení andělské, které jako drahocenná zlatá šňůra spojuje zářící demanty svatých tajemství.

1. Když ve Starém Zákoně národ israelský žádal si krále, nařídil Bůh Samuelovi, aby pomazal jim Saula za krále; když pak nehodný Saul byl zavržen, odebral se Samuel z nařízení Božího do Betléma, aby tam pomazal na království Davida.

Když měl býti Marii Panně vyřízen pozdrav Boha Trojjediného a podána zvěst, že stane se Matkou Syna Božího, nebyl žádný lidský jazyk nalezen dů-

stojným, aby přinesl jí vzkaz ten. Archanděl řádu nejvyššího, kníže andělský, byl pověřen úkolem tím, sestoupil proto do skromné světničky v Nazaretě, a promluvil tam slova, jakých svět doposud nikdy neslyšel.

2. Mnoho již napsáno bylo modliteb k úctě Marii Panně, slávu a chválu její hlásali nejvýmluvnější řečníci, ctnosti její opěvovali nadšení básníci, ale pozdravu krásnějšího, než jest »Zdrávas Maria« nikdo nevytvořil, všechno, co vykonáno k oslavě Mariině, jest jen opisem, rozbořem, provedením toho, co hlásá o ní pozdravení andělské. Kdyby všichni andělé a svatí v nebi, kdyby všichni lidé na zemi se spojili, pějíce a prozpěvující chválu Mariánské, nevytvořili by hymny krásnější, než proslovil anděl ve jménu Páně.

3. Viděl jsi již, milý křesťane, krásný gotický dóm, jak stojí na př. chrám sv. Barbory v Kutné Hoře a státi má jednou dóm sv. Víta na Hradčanech? Nádherným vysokým portálem vchází se do předsíně okrášlené významnými obrazy, z níž jde se do svatyně samé, rozdělené obyčejně ve tři lodě, ozdobené četnými oltáři. Nad tím vším klene se ladně rozčleněná klenba, která vybíhá dole ve ztepilé sloupy, nahoře pak se v různých hvězdících a figurách spojuje svorníky.

Hle, to krásný obraz sv. Růžence!

Vchodem velikolepým je vzbuzení víry apoštolské, průpravou cvičba ve třech Božských ctnostech, lodmi chrámovými tři oddíly růžence, sloupovím modlitba Páně, oltáři různá tajemství.

Ale to, co dóm gotický činí velebným, co působí na diváka dojmem nesmazatelným, bez čehož dómu gotic-

kého mysliti si nelze, jest klenba; tou jest pak v růženci pozdravení andělské. Jako v klenbě gotické týž špičatý oblouk neustále se opakuje, ale přece neunavuje oka pozorovatelova, nýbrž vždy odhaluje nové krásy nevyčerpatelné gotiky, tak pozdravení andělské neustále znějící v Růženci není zbožnému ctiteli Mariánskému jednotvárným, nýbrž zjevuje mu nová hluboká tajemství v sobě obsažená.

Růženec jest skvělým věncem uvitým z květů nikdy nevadnoucích, které již po staletí vydávají libeznou vůni svou po Církvi svaté. Nejkrásnějším kvítkem z něho jest pozdravení andělské; věru jest to kvítka, které sám Bůh s nebeské zahrádky vstípl na zemi, aby lidé se pokochali na jeho libezné vůni.

Sám archanděl, kníže a vůdce nebeských zástupů, sestoupil s jasných výšin nebeských, aby vstípl spanilý kvítek do sadů pozemských. Ó kterak mohl by se pak ubohý červík pozemský odvážit pronášeti pozdrav ten roztržitě, ledabyle, nepobožně! Budeme-li jednou odpovídati za každé slovíčko bez potřeby pronesené, kterak zodpovíme si za slova andělská, která jsme lehkovázně vyslovili?

Modleme se proto svatý Růženec vždy myslí sebranou, ať duch pociťuje, co ústa vyslovují. Kéž pak spanilé květy růžencové čerstvě a bujně zkvétají v srdcích Mariánských ctitelův, kéž nikdy nezžehne jich mrazivý dech zkažených dětí tohoto světa; kéž růže a květy ty rozvíjí se obzvláště v milé vlasti naší a našich rodinách ke cti a slávě Boží, na uctění Marie Panny, ku blahu a spáse všech duší zbožných, Růženec plně se modlících.

Na pouti.

Když slunce z rána tíše vstalo
a „Anděl Páně“ hlásal zvon,
utichlým krajem zněla píseň
a melodicky zněl ten tón.

Jde zástup lidu k Matce Boží,
jí díky svoje spěchá vzdát,
a pro své boly trpělivost
chtí sobě znovu vyžádat.

A družicek sbor v předu kráčí,
jich oko jako hvězda plá,
za nimi ženy, muži, starci,
vše volá: „Pomoz, Maria!“

K těm hlasům družic, žen a mužů
se prosba moje spojuje
a milost všem nám vyprošuje
Maria — jež všechny miluje!

Sen o pošetilsti světa.

(Vit. Fabr. Sermon. histor. P. I. disc. 8.)

Zdálo se mi jednou, — vypravuje zkušený stařec, — že jsem se octl ve velkém a zcela mně neznámém městě. Zatím, co jsem s podivným kolem se ohlížel na skvostném náměstí, potkal jsem posla, který velké množství psaní nesl a spěšně kolem běžel. Tázel jsem se ho kam jde. On ale na mne pohledl a pravil: »Dobře, že mi připomínáte, neboť já skutečně sám nevím, kam jdu?« Chci dále ihned tázati se, kam ta psaní nese. — A když jsem potřásaje hlavou za tímto poslem hleděl, jel kolem mne mladík na bujném oři, na něhož nesmírné břemeno naložil. Na moji otázku, proč tak velké břemeno na koně naložil, mladík pohlédl na mne, a pravil: »Věř mi, proto, jsem tak velké břemeno na koně naložil, aby tím spěšněji jel.« Na to viděl jsem vůz, na němž seděli malí chlapi. Vozka byl slepý, několikrát se s vozem převrhl, takže děti z vozu vypadly, ruce i nohy si polámaly a vypukly při tom v hlasitý smích. I tázel jsem se jich, proč lepšího vozku si nenajaly? Hoši ale pravili, že si proto toho slepého vozku najali, poněvadž jeho jízda působí jim zábavu a kratochvili. Sotva tito minuli, kráčel náměstím veliký, silný obr, kterého slabá žena na provázku vedla, aby jej nepřátelům na smrt vydala. I ptal jsem se ho, proč tedy provázek nepřetrhne a neutěče? On ale zanařikal si na svou slabost, že mu není možno tak silné pouto přetrhnouti.

Také zpozoroval jsem, že zdi města docela se rozpadly, takže město každému nepříteli bylo otevřeno. Divil jsem se nedbalosti správy města. Než pravili mně, že radních města jest na sto, a že tito před mnoha lety usnesli se na tom, že co nejmladší z nich navrhne, musí se ihned vykonati, třeba že by ostatní tomu odporovali. — Rozmrzen tolika a tak velikými hloupostmi, odebral jsem se do hostince, abych se tam občerstvil.

Tam nalezl jsem krásně oděné a četné sklepníky a sklepnice, kdežto hostinský a hostinská byli nanejvýš nuzní a slabí, takže sotva z místa na místo

mohli se pohybovati. Zvláště však rozhorlil jsem se nad pošetilstí jednoho sklepuika, který nejdrahocennější vína ze sudu nechal po zemi téci, a když jsem mu v tom bránil a mu vytýkal, že tak vzácné dary Boží mrzkým způsobem na škodu svého pána ničí, vypukl v hlasitý smích. — Konečně vstal jsem, abych město opustil. V předměstí spatřil jsem dva muže, nesoucí trám těžký. Tito pak prudce mezi sebou třáslí, kdo z nich má první do domu vejíti. Poněvadž však jeden druhému nechtěl ustoupiti, zůstali oba venku. — Když pak ještě několik ulic jsem přešel, spatřil jsem znetvořený obraz v křiklavých barvách, který malíř před domem svým na prodej vystavil. Dověděl jsem se, že malíř nemaluje dle pravidel umění, nýbrž dle různých a nezřídka převrácených mínění lidských. A to prý jest pravá příčina, proč obraz jest nepodařený. Ještě mnoho jiných hloupostí musil jsem shlédnouti a nemohl jsem pochopiti, kterak rozumní lidé mohou tak velikých nerozumností se dopouštěti. Ale spěchal jsem, abych tomuto blázinci co nejdříve unikl. Když po velkém namáhání octl jsem se v širém poli a počal jsem volněji dýchat, spatřil jsem zase na veliké louce veliké množství lidí, kteří ostré šipy proti slunci stříleli, aby se mu pomstili za to, že svými žhavými paprsky veškerou úrodu zemskou sežehlo. Avšak ostré šipy padaly jim nazpět na hlavy a těžce je zranily. Z toho všeho, co jsem viděl, pojala mne taková litost, že jsem se ze snu probudil.

Dlouho jsem přemýšlel nad tímto snem, než marně jsem se snažil smysl či nesmysl toho snu si vyložit. Zatím co tak úsilovně jsem přemýšlel, zase jsem usnul a octl jsem se jako dříve v témtě městě. I počalo mi býti úzko a vzdychal jsem, když tu náhle po boku spatřil jsem mladíka, který se mne tázel po příčině mé stisněnosti. Vykládal jsem mu, co jsem v městě na různých místech spatřil; a jak jsem se obával, abych mezi tolika a tak velikými blázný sám

rozum neztratil. Ale on popatřiv na mne vlnným pohledem, těšil mne řka: »Buď bez starosti! Co jsi viděl ve spánku jest pouhý sen. Co jsi ale nemohl pochopiti když jsi bděl, to ti chci vysvětliti:

Posel, kterého jsi viděl, jest obraz křesťanů, kteří ve světě slepě pobíhají, aniž vědí kam jdou; nikdy nepřemýšlejí o svém věčném sebeurčení, aniž svůj věčný cíl před očima mají.

Mladík, který na koni, na nějž veliké břemeno naložil, jel, představuje ty křesťany, kteří svou duši velkými a těžkými hříchy obřemeňují, poněvadž v v těžkém bludu vězí, domnívajíce se, že si tím život svůj ulehčí; nepomýšlejí však na to, že velké břemeno hříchů jejich duši i tělo do pekla uvrhne. — Hoši na vozu jsou ti, kteří od světa slepě dávají se podvésti a rány své duše nepozorují, ano z nich ještě radost mají. Obr pak značí ony, kteří ve své nespravedlnosti a nefestech sešedivěli; u nich špatný návyk stal se železným poutem, které přetrhnutí nemohou. Lidé pak, které jsi v hostinci viděl, jsou živý obraz svěťáků, kteří žijí pro své tělo a duši svou nechávají hynouti hladem a bídou. Pošetilý sklepník jest člověk, který drahocenný, nenahraditelný čas nechává uplynouti bez užtku a jen

na pozemské věci myslí a každému spasilnému napomenutí se jen vysmívá.

A tu přicházíme na ty lidi, které jsi na předměstí spatřil. Nosiči těžkého trámu představují lidi ctižádostivé, kteří dychtí po marné slávě a raději slávy věčné se vzdávají, než-li by ve své ctižádosti trochu se zapřeli. Malíř, který onen křiklavý obraz na prodej vystavil názorně líčí nám lidi, kteří ve svém jednání neřídí se svým rozumem, nýbrž pošetilým úsudkem tohoto světa. Proto jejich skutky před Bohem a anděly jsou ohyzdné, jako ten křiklavý obraz. Konečně onino zběsilí lukostřelci jsou rouhači, kteří se rouhají Bohu a jeho svatým, protože se jim nic dle jejich přání nedafí, poněvadž nemohou, jak by rádi chtěli, hovětí svým zvířecím choutkám, své ctižádosti a své lakotě. Tito bezbožní blázni svým rouháním chtějí na Bohu se pomstíti. Než jejich rouhání padá ku vlastní jejich zkáze na jejich hlavy zpět.

Pročež podrž tento sen, zvláště jeho význam v paměti a zaznamenej jej a postav jej jako zrcadlo sobě a jiným, abyste v něm pošetilost tohoto světa spatřovali a ji nenapodobovali, abyste s ním jedenkrát nezahynuli.

ALOIS VANĚK.

Lilie bílá.

✓ zahrádce rozkvetla
lilie bílá,
je celá hebouunká,
čistá a milá.

Je to květ lahodný,
je to květ svatý,
s vrchu je bělostný,
uprostřed zlatý.

Je to květ Marie,
přesvaté Panny,
svatého Josefa
i svaté Anny.

Je to květ čistoty,
panenské cnosti,
mládenec s pannou ať
v srdci jej hostí.

A. M. Kadláčková.

Zachee, sestup spěšně dolů!

Ježíš Kristus přišel do krajiny poblíž ku řeky Jordánu a zavítal do města Jericha. Tam byl vrchním nad celníky Zacheus. Toužil uvidět Ježíše, ale protože postavou byl malíčkový, běžel napřed, vystoupil na strom planého fíku a čekal, až půjde Ježíš okolo. Když se přiblížil Ježíš, kráčeje uprostřed obrovského zástupu lidí, podíval se dobrotivý Mistr nahoru, uzřel Zachea a laskavě řekl k němu: sestup spěšně dolů, nebo dnes musím zůstat v domě tvém. (Luk. 19, 5.) Jak se zaradoval Zacheus, jak byl potěšen, že bude mít pod svou střechou tak vznešeného hosta.

Vítáme i my s takovou upřímnou radostí Ježíše, otvíráme mu rovněž ochotně dvěře svého příbytku? Kdykoliv bychom chtěli, můžeme mít podobné štěstí, jako je měl Zacheus. Ježíš vyhledával za svého života hříšníky osobně: nyní naskytuje se mu tisíce různých příležitostí hledati své miláčky, hledati ztracené ovce. Píšet svatý evandělita Lukáš: »nebo přišel Syn člověka, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo«. 19. 10. Až po dnešní den platí slovo našeho dobrého Ježíše: »aj stojím u dveří a tluku: jestliže kdo uslyší hlas můj a otevře mi dvěře, vejduť k němu a budu s ním večeřeti a on se mnou«. (Zjev. sv. Jana 3, 20.) Na nás tedy záleží, bude-li Ježíš naším hostem. Neustále může Ježíš bydlet u nás, připravíme-li mu důstojný příbytek. Nebude-li v našem domě nic, co by mu dvěře zavřelo, rád zavítá k nám. A co by mu mohlo dvěře naše zavřít? Hříchy všeho druhu, hlavně však sváry, křiky, nesvornost, klení, nestřídmost, nespravedlnost a jiné nectnosti, které bohužel lze často najíti v našich domech a rodinách.

1. Varujeme se všech křiků, svárů. Zjevil-li se někdy Ježíš Kristus nepředvidaně svým učenníkům, říkával jim: »Pokoj vám!« (Měl tedy božský Mistr pokoj za největší a nejpotřebnější dobro. Zůstanou věčně památnými a věčně k následování doporučenými slova, která pronesl Ježíš louče se se svými apoštoly. Mezi jiným řekl: »pokoj svůj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám...

»Toto přikazuji vám, abyste se vespolek milovali«. (Jan 15, 17.) Jindy řekl, aby »všichni jedno byli«. (Jan 17, 21.)

Ježíš dával sebe za vzor řka: »vezměte jho mé na sebe a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem: a naleznete odpočinutí duším svým«. (Mat. 11, 29.) Ne nadarmo dáváme Spasiteli čestný název »knižete pokoje«. Ostatně popisoval již ve Starém Zákoně Isaiáš Ježíše, jako milovníka pokoje. Píše o něm, jako o příštím Vykupiteli: »nebude křičeti ani nebude přijímati osoby, ani slyšán bude hlas jeho. Třtiny zlomené nezetře to jest: (třtiny nalomené nedolomí) a knotu kouřícího se, neuhasí.« (Is. 42, 2, 3. Ano Ježíš miloval pokoj, byl vždy klidný; nemiloval, nevyhledával a varoval se všeho sváru. Již při jeho narození pěli andělé na luzích betlémských: »pokoj lidem na zemi dobré vůle«. (Luk. 2. 14.)

Proč jenom často sobě znepríjemňujeme život zbytečnými sváry, mrzutostmi, zlostmi, nadávkami, nesvornostmi, rozbroji, spory? Pohlédneme v duchu na svatou rodinu, na Ježíše, Marii a Josefa? Jak se vespolek milovali, kterak hleděli jeden druhému ve všem vyhověti. Bývá často vyobrazována svatá rodina, kterak sedí Panna Maria u přeslice a přede, svatý Josef drží v ruce hoblík anebo tesařskou sekeru a pracuje o svém řemesle a Ježíšek jako malý hoch pomáhá svému pěstounovi a nese v náručí kousky dřeva. Jaký svatý mír zavívá z tohoto obrázku! Kéz podobají se všechny naše katolické rodiny této svaté rodině!

Ale bohužel, jak často zarmoutí se srdce naše, jdeme-li okolo příbytků našich bližních: často ozývá se z nich osklivé klení, zavřené hodné volání jména božího, zbytečné hulákání, až k šílení zasahující láteření s dětmi a domácími! Může býti v takové nesvorné, neustálém křikem naplněné rodině Ježíš hostem? Jsou dvěře takového příbytku pro božského hosta otevřeny či zavřeny?

Jaký svatý klid byl v rodině Lazarově v Bethanii, kam Ježíš tak rád chodíval? Lazar a jeho obě sestry, Marie a Marta, žili jako vzor lásky, která by měla býti

mezi všemi sourozenci, mezi všemi příslušníky víry Kristovy. Říkávalo se o prvních křesťanech, že jsou jednoho srdce a jedné duše, to jest, milovali se vespolek jako rodní bratři a rodné sestry. Pohané nemohli pochopiti, že žijí křesťané vespolek v takové svornosti a ukazovali na ně, řkouce: vizte, kterak se vespolek milují!

Kéž mohlo by se totéž říci i o každé z našich rodin a domácností! Varujme se všichni, pokud síly stačí, všech mrzutostí, křiků, nesvárů, nebudme nikdy příčinou, aby k vůli nám se někdo soudil, hádal, hašteřil se svým bližním. Všichni budme mírní a pokojní srdcem!

2. Varujme se vši nespravedlnosti. Za časů, když žil Kristus, byli to hlavně Fariseové a Zákonníci, kteří se přetvařovali a dělali se na venek jinými, než byli ve skutečnosti. Říkali o sobě: »postím se dvakrát do téhodne, desátky dávám ze věci, kterýmiz vládnou«. (Luk. 18, 12.) Ale konali vše jedině k vůli lidem, aby je za to chválili a velebili. Proto pravil jim Ježíš: »běda vám zákonníci a fariseové, pokrytci: nebo jste podobni hrobům zbitelým, kteříž se zdají lidem zevnitř krásni, ale uvnitř jsou plni kostí umrlčích i vši nečistoty« (Mat. 23, 25), a dále ještě praví k nim: »vy hadové a plémě ještěřci, kterak utčete před soudem pekelného ohně?« (Mat. 23, 34.)

Tak hroznými slovy odsuzuje Ježíš pokrytectví a nespravedlnost všeho druhu. Všichni se pamatujeme, kterak před málo lety zničili ve Eranci všechny kláštery, nadace, zbožné odkazy a slibovali, že přijde za to mnoho miliard do státních pokladen. Zničili církev, okradli ji o vše a přece nikdo z toho nic nedostal, vše zmizelo v rukou pokrytců, zlodějů a nešlechtníků všeho druhu. Ostatně počínali si podobně nepřátelé naši za všech dob a věků. Když v říšském svobodném městě Frankfurtu vyzdvihl tamnější magistrát všechny kláštery, žádal, aby představení jejich přísahou potvrdili, že vše odvedli a nic neuschovali a podotkl, že důvěřuje poctivosti, svědomitosti všech představených i kněží, i jejich služebnictva, že budou si tak počínati, aby při své kněžské cti a věrnosti i přísahou mohli vše potvrditi. Jaké pokrytectví, jaká ošklivá, zavržení hodná hra se

svatou věcí, s přísahou, jaké snížení božského zařízení, když městská rada hájí krádež, drancování a loupež.

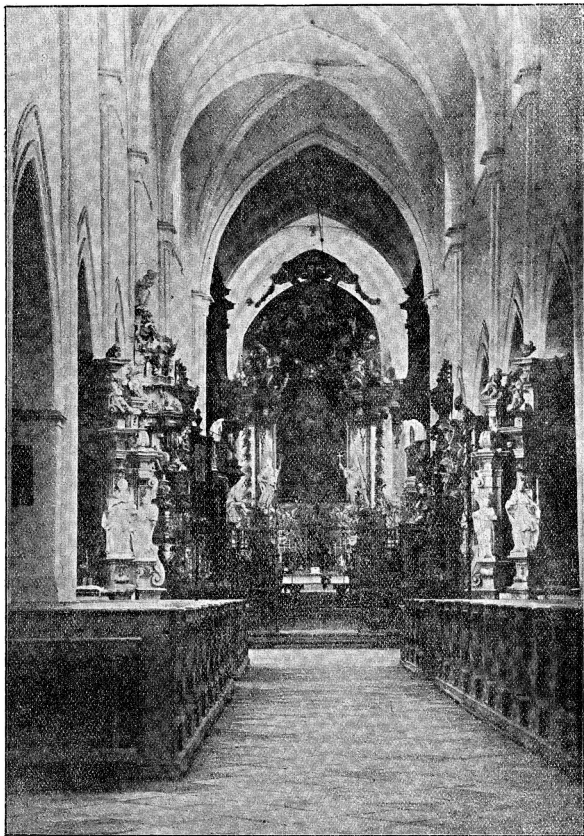
Nikdo neříkej: děkuji ti Bože, že nejsem žádný zloděj, lichvář, loupežník, podvodník! Vždyť nejsou nespravedlnosti toliko tyto právě vyjmenované hříchy, ale rozumí se jí všeliké poškozování cizího majetku, jako zhářství, šlapání po trávě na loukách, po polích osetých obilím, trhání, rážení ovoce se stromů, ničení stromků podél silnic, škrtání a psaní po zdech kostelů, po stěnách, lavicích, nedovolené chytání ryb, ptactva, špinění šatstva, nevrácení vypůjčených knih, neplacení dluhů, nevrátiti nalezenou, vypůjčenou věc, atd. Kolik lidí jest, kteří žijí nad své poměry, chtějí, aby byli za více považováni, nežli skutečně jsou. Jakými krásnými slovy napomíná nás svatý Pavel, řka: »žádnému nezůstávejte nic dlužni, než abyste milovali se vespolek«. (Řím. 13, 8.)

Mnozí jsou velmi lehkomyšní, pohlízejí na svět, jakoby bylo vše jenom hrou a žertem, ale život je nadmíru vážný. Požívavost, užívání rozkoší všeho druhu dostoupilo výše, nad níž každý pravý přítel lidu se pozastavuje. Nedávno přinesly listy následující zprávu: při koňských dostizích v Paříži, kde se shromáždí tak zvaná lepší společnost, pravil jeden pán dámě, se kterou rozmlouval: račte míti nad míru vkusný klobouk! Líbí se vám? zněla odpověď a dodala, docela lhotejně: mám na každý den po celý rok jiný klobouk. Pozastavme se poněkud u těchto slov. Jest známo, že nejsou klobouky pro vznešenější dámy nijak laciné, že může se docela dobře říci, že stojí každý zajisté okrouhle 200 korun. Z tohoto následuje, že ona dáma, která nosila každodenně nový klobouk, potřebovala jenom na tuto jedinou okrasu své hlavy ročně asi 73.000 korun. Pak si představme, co stála asi její ostatní toaleta! Není to do nebe volající rozmařilost a zbytečné utrácení peněz! Kolik je lidí, kteří lehkomyšlně dělají dluhy, nijak se nestarajíc, zda a kdy jim bude možno, splatiti je.

Smějeme se dětem, kteří chtějí vše míti, co uvidí, nemůžeme pochopiti, jak mohou býti všeho žádostivi? A nejsou někteří dospělí podobní těmto nerozumým

dětem? Skupují vše, co jim přijde na oči, vymlouvají se, že bude toho někdy potřebí. Zatím nahromažďuje se jim v

Život lidský jest příliš vážný, budme si toho vždy vědomi, plňme svědomitě všechny povinnosti, které máme jako

ŽĎÁR: Vnitřek klášterního kostela.

domě haraburdí všeho druhu, že potom nevědí, kam s tím.

členové lidské společnosti i jako katoličtí křesťané; žijme tak, aby nás mohl jednou milosrdný Pán odměnit životem věčným.

Varujeme se každé i sebe menší nespravedlnosti. Povšimněme si Zachaea. Jednal nespravedlivě, osídlil mnohé; když však jedl Ježíš s ním u jednoho stolu, tu pln radosti, že byl Ježíšem tak významenan, zvolal: »Polovici statku svého dám chudým a oklamal-li jsem někoho, navracuji čtvrtinám.« (Luk. 19, 8.) Z Lakomce stal se štědrý rozdávač, z ukrutného člověka stal se dobrák, odložil svou zatvřelost srdce a byl potom člověk laskavý, měl srdce zlaté.

3. Varujeme se zlosti. Kolik jest u nás zlostných lidí; vytýkáme-li jim jejich přehánění, vymlouvají se rozčilením. Ano došlo to s námi tak daleko, že jsou lidé, kteří nepovažují zlost ani za hřích, omlouvají se slabostí své přirozenosti, že za to ani nemohou. Dobře praví svatý Basilius v jedné homilii: »Ve zlosti nezná bratr bratra, zapomenou na sebe otec, matka i děti; ano ve zlosti nezná člověk ani sama sebe.« Snad známe z vlastní zkušenosti případy, že ranila mnohé lidi ze zlosti mrtvice, že ze zlosti náhle zemřeli.

Kterýsi znalec života praví: zlobivec podobá se vápnu, které ihned syčí, jakmile je polito vodou, ale potom se rozpadá. Podobá se rozzlíbené včele, která ztrácí žihadlo, jakmile bodne. Podobá se jicnu sopky soptící, který se tím více vypaluje a rozšiřuje, čím více zuří.

Z jakých nepatrných příčin povstává u mnohých hněv! Někdo klopýtně o kámen na cestě a jest všecek zlostí bez sebe, jiný rozlobí se na oheň, že tolik rychle hoří, jiný nemůže zlosti vydržeti, že namočil pero a nepíše, že přisívá si knoflík a niti se mu spletly, hrá špatně v karty, prohrá a ze zlosti je roztrhá, jede s koněm, kůň klopýtně a je zle, vzteká se, že by jej zrovna zabil. Starý učenec Aristoteles srovnával hněv se psem, který, jakmile někdo u dveří zaklepe, okamžitě vyskočí a štěká na každého; nepodivá se, je-li přede dveřmi přítel či nepřítel?

Měli bychom se řídit radou moudrého krále Davida, který praví o sobě: »Zkormoucen jsem byl a nemluvil jsem.« (Žalm. 75, 5.) Chtěl říci: Byl jsem příliš rozhněván a rozloben, proto jsem raději vůbec nic nemluvil. Napomenutí svatého

Pavla mělo by nám býti směrodatným: »Slunce nezapadej nad hněvivostí vaší.« (Efez. 3, 26.)

Jednou přišla ku komusi nějaká žena a velmi trpce si stěžovala na prchlivost svého muže. Pravila: Když se rozlobí, jest tak surový, že se to neobejde bez modřin, kolikráte odnese to i má tvář a musím si ji šátkem zavázati. Tu poradil jí onen zkušený člověk následovně: Když začne váš muž nadávati a křičeti, ihned vezměte do úst hlt vody a podržte ji v ústech tak dlouho, až se muž upokojí. A prostředek tento, ač tolik jednoduchý, znamenitě se osvědčil. Pokud měla žena v ústech vodu, musila je ovšem míti zavřené, nemohla nic mluvit; a mlčení ženy upokojilo a uchlácholilo vždy v kratinké době rozlobeného muže.

Velmi moudrou radu dal kdysi rozumný učitel svým žákům, řka: Nikdy ve zlosti nejednejte, nic nepište, nemluvte, vždy se aspoň jednou vyspěte. Císař římský Gratian byl velmi prchlivý. Znaje svou slabost, rozkázal, že nikdo, koho odsoudí k smrti, nesmí býti popraven až třicet dní po vydání rozsudku. O šlechtěném pohanovi Kliniovi se vypravuje, že vždy, když se rozhněval, začal zpívat i písně.

4. I k nám by Ježíš rád zavítal. I k nám často již řekl Ježíš: sestup spěšně dolů, neboť chci dnes zůstatí v domě tvém, ale neuposlechli jsme jeho laskavého volání. Či neslyšeli jsme, když zavzněl nám v srdci hlas, napomínající nás: Rád bych tě, milé dítě, potěšil ve tvém trápení, chci ti pomoci nésti tvůj kříž, chci tebe, tvou ženu, tvé děti, tvé rodiče potěšiti, chci srovnati mezi vámi různice, spory, chci uklidniti vaši mysl, abyste se nehádali, nedávali dětem svým špatný příklad, rád bych byl, kdybyste živi byli šťastně, v mírnosti, vzájemné lásce, ve společném klidu.

K mnohému z nás řekl již Ježíš: Sestup rychle dolů, opusť špatnou společnost, nechoď mezi své kamarády, vyhýbej se jim, nečti špatných spisů, neodbírej nevěreckých časopisů, buď mírný, střidmý, šetrný, rozumný, spravedlivý, zjď dle předpisů naší svaté víry. Jednou se přece již musíš polepšiti, či

miníš umřít jako hříšník a chceš být zavřzen do ohně věčného?

Lidé zde na světě odměňují každou ctnost, čím spíše odmění nás náš Bůh? Dobýv města bavorského Řezna, vedl Napoleon svou armádu směrem k Vidni. Táhlí podél Dunaje. U osady Mautern shlédli na druhém břehu řeky rakouské vojsko. Napoleon si ovšem přál vědět, zda není to oddíl armády arcivévody Karla a rozkázal, aby se v bouřlivé noci přeplavil důstojník se šesti vybranými vojáky na druhý břeh a aby věc vyšetřil. Podařilo se jim chytit tři rakouské vojáky, které předvedli k Napoleonovi; sám je vyslýchal. Jeden ze zajatců byl zvláště smutný a všecek zaražený. Po bližším dotazu přiznal se, že mu svěřil jeho setník větší obnos peněz, který má ještě u sebe a že ho bolí, že jest zajat, protože bude v podezření, že dobrovolně utekl. Slyše to Napoleon, řekl: Ctnost se musí ctít u každého, i u nepřítele! Ihned vojína propustil a poručil, aby jej převezli na druhý břeh.

Hle, tak odměnil Napoleon ctnost, a my neměli bychom být přesvědčeni, že odmění Bůh vše dobré?

Zde na světě žijeme všichni pohromadě, přítel vedle nepřítele, chudák vedle boháče, šlechtetný vedle nešlechtetného. Jsme všichni na sebe odkázáni, jsme všichni dítkami jednoho a téhož Otce nebeského. Snášejme se také ve spolek jako rodni bratři a sestry. Vyznáváme jednu víru, vykonáváme skutky, které nám předpisuje vzájemná láska. Kež jsme všichni proniknuti láskou jednoho ke druhému. Nezapomínejme, že jest Bůh našim otcem, že se velmi často k němu modlíme volajice: Otče náš! Buďme jeho věrnými, hodnými, upřímnými dětmi. Zanechejme všech nectností, sporů, nespravedlností, zlostí. Milujme Boha, milujme svého bližního a když vykonáme vše, co víra naše žádá, můžeme být ujištěni, že neopustí nás Bůh v té nejdůležitější chvíli našeho života, až nás povolá, abychom kladli počet z vladaření svého. Amen.

IGNÁT ZHÁNĚL.

Mexiko.

Přeložil Fr. B.

(Pokračování.)

Již mnohem dříve mluvil podobně jiný protestant, pan Mayer Brantz, tajemník amerického vyslanectví: »V celé republice, — tak píše — není žádné třídy, která by vždycky tak všeobecně a v takovém rozsahu byla poslem křesťanské lásky a služebníkem milosrdenství, jako členové domácího duchovenstva. Vesničtí farářové jsou rádci, přáteli a ochránci svých stád. Jejich obydlí jest vždy otevřeno každému cestovateli jako pohostinské přístřeší. Při každé příležitosti vystupovali jako rození ochránci indiánského obyvatelstva a přispívali vždycky nejvíce na vydržování dobročinných ústavů. Kdykoliv byl učiněn pokus lid potlačovati a nespravedlivými nařízeními znásilňovati, povstali neohroženě jako ochráncové a přední bojovníci za ohrožená práva lidu.«

O řeholnicích poznamenává upřímně paní de la Barda, přes to že byla vy-

chována ve skotských predsudcích¹⁾: »Jsem pevně přesvědčena, že veliká většina z nich vede život odříkavý a ctnostný. Kněžstvo jest u veliké vážnosti, zvláště na venkově, což se neshoduje s jejich domnělým zpátečnictvím.«

»Mnohem větší nežli působnost úřadů,« píše jistý německý protestant (Karel Lamp), »jest dodnes ještě v Mexiku vliv kněžstva. Jest to pádným důkazem jeho moci, že dovede udržeti svou celou hierarchickou organizaci, ačkoliv jest odděleno od státu a poukázáno na dávky, tedy na dobrovolné příspěvky věřících. Dle náhledu malého rolníka není větší cti ani pro něho ani pro jeho syna, nežli když jej dá do semináře studovati bohosloví. Faráři bývají nejvzdělanějšími a často i nejzmužilejšími

¹⁾ Skotové jsou zarytí kalvíni; pozn. překladatele.

lidmi ve venkovských obcích. Jak často nutí je povolání jejich za noci a nečasů jeti koňmo po bídných stezkách, aby přinesli pomoc a útěchu bydlícím několik mil daleko! Právě od reformačního boje vešel do kněžstva čilý horlivý duch. Tam, kde jest kněžstvo dobré a jest v lásce a cti u lidu, nemůže ani lid býti jiný, nežli zbožný a mravně zachovalý. To potvrzují ohledně Mexika i pravdymilovní protestanté.*

Ačkoliv protestantští missionáři, zásobení hojně penězi a podporováni jsouce svobodnými zednáři a nezřídka i vládním úřednictvem, již před padesáti lety zřídili ve všech větších místech missijní stanice a bezplatné školy, nemohou se vykázati téměř žádným úspěchem. Všichni obyvatelé přiznávají se ke katolicismu, praví (protestantský) duchovní Norris, jehož bible a traktáty, jak se zdá, zamítli Mexičané se čtveřáckým opovržením, a jsou po svém způsobu velmi zbožní a náboženští; v mnohém ohledu zasluhují, aby osvícení křesťané jich následovali.

Po celé zemi, dodává paní de la Barda, jest viděti co krok probleskovati z pod stromů bílý kříž. Všechno nás zde upomíná na vítězství katolicismu.

Kde katolická víra kvete, tam se nutně ukazují na venek též její plody. A vskutku jsou američtí protestanté, kteří znají tu zemi, plně nadšeni krásným rodinným životem Mexičanů. Poslyšme, jak se vyjadřuje v tom ohledu jistý protestantský Američan o Mexiku¹⁾: Guernsray zná skrz na skrz severoamerický život rodinný i společenský. Ale ačkoliv jest pravým Yankem a protestantem, doznává bez obalu, že v tom ohledu stojí poměry v zemi slunce (v Mexiku) neskonale výše nežli v jeho vlasti. Mezi jiným píše: »Jest opravdu něčím krásným v Mexiku býti starým. Otec a matka nemají zde nikdy pocitu, že se jim dovoluje z milosti žíti pospolu se svými dětmi a vnuky. Vážnost starých jest tam zcela patriarchální, a dívky a vnuci ji s radostí uznávají. Nejlepší a přední místa jsou vyhrazena jim (starým); mladí lidé povstanou, když rodiče nebo stařečci vkročí do světnice; při stole leží nejkrásnější přibory na

jejich místě; veliké i malé děti je pozdravují uctivým libáním ruky. Nikdo nerozpakuje se nikdy, třeba jen pohledem, uznati jejich právo na vládu v domě; a když konečně zemrou, provází je nejpřímnější smutek až do hrobu.

— Jest však také krásným býti v Mexiku mladým. Vražda dítěte jest v Mexiku naprosto neznámou věcí. Pro každé dítě je dosti místa, byť by jich přišlo sebe více, a každý nový přírůstek bývá uvítán s radostí, podle mexického přísloví: Dá-li Pán Bůh andělíčka, dá také chlebička. — V Mexiku zůstávají hoši i dívky dětmi, i když dávno překročili práh dětství. Bratři milují své sestry, a malý klučina jest pyšný na to, může-li se veřejně parádovati se svou sestřičkou. S čeledí zachází se velmi krásně; patří k rodině. Někdy spatříme pána nebo dámu v smutečním oděvu, a tu se dozvíme, že ztratili starou služku nebo starého sluhu, »starou dobrou duši, která žila 42 let v rodině.« Jejich chyby snášejí se shovívavě, a když přišli do let, dostává se jim štědré výslužby.*

Lummis vzdává ve svém často citovaném díle mexické ženě povinný, neliceny obdiv. Žádné ženě na světě není náboženství takovou životní potřebou, skutečností, která ji všude obklopuje, a všechno proniká, jako ji. To jest také příčina, proč nalezneme ve španělské Americe téměř v každém koutku obraz Matky Boží.

U ní nezůstává zbožnost pouze na povrchu. Ženské a mateřské srdce není u žádné ženy tak opravdu ženským, jako u ní. A díky jejímu náboženství a díky jejímu sociálnímu konservatismu, není v žádném národě počet oněch hluboko padlých žen menší nežli zde.

Další výsledek hluboko zakořeněného katolického náboženství jsou četné ústavy a díla křesťanské lásky k bližnímu. Presbyteriánka (protestantka) de la Barca píše o tom: Není země na světě, kde by se uskutečňovala křesťanská láska k bližnímu v tak velkém rozsahu, jak veřejně tak soukromě.*

»Není možno,« praví Lummis, »ani vypočísti lidumilné ústavy hlavního města, neřku-li je popsat. Žádný jiný národ nezakládal v takovém rozsahu ve svých

¹⁾ Srov. Angelus, r. 1899, str. 29.

koloniích podobných dobročinných ústavů.*

V roce 1803 měly nemocnice města Mexika dohromady 1100 postelí. Můžeme směle tvrdit, že žádné jiné město na světě s přiměřeným počtem obyvatelstva nemohlo se s ním měřit v tom ohledu. Co se týče ústavů lásky a milosrdenství

v Mexiku, tu dosvědčuje jedno novější cestovatelské dílo severoamerické, že se vyrovnají počtem i rozsahem oněm ve Spojených státech, jestliže jich dokonce nepředčí.¹⁾

¹⁾ Mexiko Picturesque Political Progressive. 1888.

Válka! — Modleme se!¹⁾

I.

Toto strašné slovo jest nyní na jazyku všech. — Jako přes noc se nebe nad námi zamračilo, i začaly z mraků svištěti střely. Když jsme dne 26. července, na den sv. Anny ráno se probudili, spatřili jsme, že jsme — v plamenech. Nad naším Rakouskem a Srbskem vznesla se nenadále válka — následek hrozného zavraždění našeho následníka trůnu a jeho choti.

Mezitím pak pokryla se oblaky obloha celé Evropy; nastala mezinárodní válka, jaké dějiny nepamatují co pokolení lidské žije na zemi. Jedenáct říší jest ve vespolečné válce. Něco takového svět ještě neviděl...

Na jedné straně vládne zmužilost, sebevědomí, nadšení pro válku — na druhé straně pak strach, starost a zármutek; slzy tekou v potocích...

My doufáme, že naše spravedlivá věc zvítězí — vždyť naše říše bojuje za právo; — přece však s obavou patříme do budoucnosti, co nám přinese. Každý den s napjetím očekáváme, jaké zprávy nám donesou časopisy. Ještě s větším napjetím čekají však oni, kteří mají ve válce své drahé domácí: muže, otce, syna, bratra, možná též více synův a bratrů neb jiných příbuzných, přátel, známých, sousedů...

Co máme v těchto okolnostech činiti my, kteří jsme zůstali doma?

Odpověď krátkou, ale velmi důležitou a také nejlepší lze čísti již na začátku těchto řádků.

Válka! — Modleme se!

Modleme se! Ano, to jest pro nás to nejdůležitější, nejlepší a proto i nejpřednější potřebou a povinností. Máme konati též jiné povinnosti velmi důležité, jako jest na př. prokazovati milosrdné skutky lásky ku bližním, vojinům samým a jejich příbuzným, kteří pro odchod a nepřítomnost snad i úmrtím svých živitelů a ochránců jsou neb budou snad opuštěni a musejí strádati. Máme býti sami ve svém zármutku, tísni, ve svých velkých starostech a utrpeních trpěliví a odevzdáni do vůle Boží a jeho sv. Prozřetelnosti.

Než chceme-li, jak to povinnost a zvláště láska křesťanská žádá, pomoci všem co neúčinněji, musíme se především modlití.

V této době třeba nám obzvláště dbáti slov sv. apoštola Jakuba: »Jest-li kdo z vás v zármutku? modliž se.« (Jak. 5, 13.) A zármutku jest v době válečné jistě mnoho; nikdy ho tolik nebylo, jako nyní; proto má býti také mnoho modlitby.

Ve všech jiných dobách, na které my se ještě pamatujeme neb ve kterých žijeme, nebylo tak veliké nutnosti a potřeby se modlití, jako v době nynější. Považme jen: Jediné Rakousko postavilo na bojiště přes jeden milion vojáků. Počet všech mužů, kteří jsou účastni činně v této světové válce, dosahuje přibližně dvacet milionů. Považme, co tyto lidé vytrpí, ... považme, jak mnoho z nich v boji padne, jak mnoho jich bude raněno...

¹⁾ Dle slovinského časopisu »Bogoljub« čis. 9. r. 1914.

My všem těmto milionům trpitelů nemůžeme pomáhati ničím jiným než s modlitbou. Tak velmi potřebná odevzdanost do vůle Boží a prokazování tělesných skutků lásky křesťanské platí více pro nás, kteří jsme doma zůstali (vyjma vzhledem k raněným). Pro ony miliony mužů však, kteří odešli do krvavého boje, z naší strany platí jen modlitba. S něčím jiným se k nim blízko dostat nemůžeme.

Že modlitba ve válce má velký úkol, o tom nám vypravuje na mnoha místech Písmo svaté Starého zákona. Tak čteme na př. v 5. knize Mojž. kap. 20, v. 2—4: »Kdyžby pak již nastala bitva, státi bude kněz před spořádaným vojskem a takto mluvití bude k lidu: Slyš Israeli, vy dnes s nepřátely svými máte se bít, nestrachuj se srdce vaše, nebojte se, neustupujte, aniž se jich bojte; nebo Hospodin Bůh váš u prostřed vás jest, a za vás proti nepřátelům bojovati bude, aby vás vysvobodil z nebezpečství.«

V 2. knize Mojž. kap. 17. v. 9. až 13: »I řekl Mojžíš k Josue: Vyberť muže: a vytáhna bojů proti Amalechovi: zejtra já státi budu na vrchu hory, maje hůl Boží v ruce své. Učinil Josue tak, jakž byl mluvil Mojžíš, a bojoval proti Amalechovi; Mojžíš pak a Aron a Hur vstoupili na vrch hory. A když pozdvíhoval Mojžíš rukou, přemáhal Israel: pak-li maličko opouštěl, přemáhal Amalech. Ruce pak Mojžíšovy byly těžké: vzavše tedy kámen, podložili pod něj, na němž se posadil. Aron pak a Hur zdržovali ruce jeho z obou stran. I stalo se, že ruce jeho neustály až do západu slunce. I zahnal Josue Amalecha, a lid jeho mečem.«

V žalmu 43, v. 3—9: »Ruka tvá (ó Hospodine) národy rozptýlila, a štípl jsi je: porazil jsi národy a vyhnals je. Neboť ne mečem svým opanovali tu zemi, ani rámě jejich spomohlo jim: ale pravice tvá, a rámě tvé, a osvětlení obličje tvého: nebe zalibil jsi sobě v nich... Neboť ne v lučistě svém doufati budu: ani meč můj obrání mne. Nýbrž (ty sám) vysvobozuješ nás od sužujících nás: a (ty), kteříž nás nenávidí, zahanbuješ. V Bohu chlubit se budeme.«

V 2. knize Makabejských dočítáme se krásných příkladů o velkých ano i záračných vítězstvích Judy makabejského nad přemocným nepřítelem, která přičítati třeba moci úpěnlivých modliteb k Hospodinu o pomoc. 2 Mak. 10, 25—31; 15, 20—29. Podobně ve II. knize Paralipomenon kap. 32. v. 20—23 (o porážce vojska assyrského skrze anděla, na modlitbu krále Ezechiáše a proroka Amose.)

V Novém zákoně sám božský Spasitel napomíná důrazně k modlitbě v době války ve svém předpovědění o zkáze Jerusálema: »Modlete se pak, aby utikání vaše nebylo v zimě, anebo v sobotu. Nebo bude tehdy soužení veliké jakéhož nebylo...« (Mat. 24, 20, 21.)

Ony příběhy posvátných dějin jsou nám důkazem, co může vykonati modlitba spravedlivého v čas války. Modlitbou můžeme také my zasáhnouti do prostřed válečného ryku a rozhodnouti vítězství neb dopomoci ku zjednání kýženého míru a to v duchu sv. Církve; neboť ona sama svými modlitbami »v čas války«, neb »pro vyprošení pokoje« a slovy nejvyšší viditelné hlavy: † Pia X. a nynějšího sv. Otce Benedikta XV. vás k tomu vede oči, zač a jak se máme modliti v době válečné.

Proto budiž doba války pro nás, kteří jsme zůstali doma, dobou modlitby. Zahajme tedy my, kteří nebojujeme se smrtící zbraní, válku modlitební. Platila-li kdy, platí mnohem více nyní slova božského Spasitele: Jest třeba modliti se a neustávati. Modleme se nikoli pouze něco málo, nýbrž mnoho, ne chladně, nýbrž vroucně, srdečně, se svatým úsilím. Jako ti vojínové na bojišti musejí s velikým úsilím, s mocným nátlakem a útokem dorážeti na nepřítel, chtějí-li zvítěziti, tak musíme též my se svatým úsilím a nátlakem útočiti na nebesa, aby se nad námi smilovala. A jako vojinům nesmí se omrzeti boj, tak i nám nesmí se omrzeti modlení, dokud nynější potřeba toho žádá.

Vstoupněte tedy do modlitební armády všichni, kdož přejete dobro vlasti a všem, kteří jsou v boji a nebezpečství

smrti. Modlete se v soukromí i společně: ve farním chrámu Páně, nemáte-li kostela ve vsi, tedy v kapliče, neb u kříže, neb některého sv. obrazu. Modlete se, co a jak nejlépe umíte: utíkejte se k božskému Srdci, zvláště před svato- stánkem, při mši sv., neb před jeho strážným v kostele, neb doma; modlete se ku sv. Rodině a to zvláště společně snad před jejím obrazem onu mnohým známou modlitbu; vzývejte obzvláště často a s velikou důvěrou Pannu Marii jako pomocnici křesťanů, potěšení zarmoucených, uzdravení nemocných a Matku bolestnou; modlivejte se k andělům strážným, svým vlastním a též oněm vašich drahých vojáků; prostě svaté a světice Boží, obzvláště svaté patrony; modlete se sv. růženec, litanie, křížovou cestu, ony modlitby, které jsou nařízeny pro dobu války po mši sv.; také onu modlitbu, zvláště vydanou pro tuto dobu; účastněte se dle možnosti obzvláště společných pobožností dle výslovného napomenutí i příkladu sv. Otce Benedikta XV., který ve svém prvním listě ku všem katolíkům na světě co nejsnažněji vybízí k modlitbě.¹⁾

Chodte, pokud vám jen čas stačí, na mši sv., obzvláště však — ku sv. přijímání. Obětujte na jisté úmysly Pánu Bohu, starosti, zármutek a všeliké obtíže a strasti, jaké vás tíží za příčinou války, též dary, které obětujete na pomoc všem nouzi a bolest trpícím. Též to jest modlitba, a ještě obzvláště výborná, vydatná modlitba; jest to také onen apoštolát modlitby, jemuž se věnují praví citelé božského Srdce Páně. Doba nynější, doba války jest právě novou a nejdůležitější příležitostí ku horlivému vykonávání takového apoštolátu modlitby. Spojujeme tedy právě v této tak vážné době své modlitby a pobožnosti a dobré skutky

i svá utrpení s modlícím a obětujícím se Srdcem Pána Ježíše skrze nejčistší Srdce Panny Marie, jak to náš apoštolát modlitby odporoučí a žádá, a naše modlitby a všeliké oběti v této době budou mít účinek tím jistější a hojnější.

II.

Zač obzvláště se máme v době války modlití, na jaké zvláštní úmysly máme nyní své modlitby a dobré skutky ve spojení s božským Srdcem Páně skrze nejčistší Srdce Panny Marie obětovati? Odpověď na tuto otázku podáváme v následujícím. Jsou to ovšem pouhé pokyny a rady, jakých může každý použiti, jak sám po zbožné úvaze za dobré uzná dle zvláštních potřeb a okolností; možno úmysly ty případně ještě rozšířiti.

1. Kdo má ve válce své domácí a jiné sobě blízké a drahé, bude zajisté nejdříve modlití se za ty, jichž blaho jemu obzvláště leží na srdci, bude se za ně modlití, aby, — jest-li to vůle Boží, — se šťastně navrátili; aneb — žádá-li vůle Boží jinak — šťastně zemřeli a obdrželi zaslouženou odměnu v nebesích. To jest zcela přirozeno, že napřed a nejvíce o ty se staráme, kteří jsou nám nejbližší. — Přece však byla by taková modlitba nějak omezená, úzkoprsá a sobecká, kdybychom myslili jen na tyto a na nikoho jiného. Máme spíše mít srdce rozšířené a objímající v něm všechny, kdož potřebují nějaké pomoci. Tak to žádá pravá křesťanská láska, která žádného nevylučuje, jsouc všeobecná.

2. Proto modleme se dále za všechny, kteří za doby války jsou v nebezpečení smrti a předně za ty, kteří v bitvě padnou a odeberou se na věčnost. Prosme a zapřísahajme Boha, aby neráčil volati před svůj soud takových, kdož naň nejsou připraveni; aby ráčil uděliti všem, které k sobě povolá, pravou lítost a skroušenost a svoji božskou milost, aby, — jak zesnulý sv. Otec Pius X. před svou smrtí projevuje svůj hluboký zármutek a bol nad nynější evropskou válkou řekl: »neradovalo a neplnilo se následkem války peklo, nýbrž nebe.« — O to se modlití, jest se stanoviska přesně nábožen-

¹⁾ Slova Jeho Svatosti Benedikta XV. znějí: »A proto zatím, co Sami očí i rukou k nebi pozdvihující, budeme Boha prositi, tak vzýváme a zapřísaháme všechny dítky Cirkve svaté, především pak duchovenstvo, jako je ptehorlivě vyzval předchůdce Náš, aby dále naléhavě a o závod soukromí v pokole i veřejně, četně navštěvující pobožnosti, prosili pána vládce všeho-míra, Boha, aby podle svého milosrdenství odložil tuto metlu hněvu, kterou trestá hříchy lidu...«

ského nejpotřebnějším. Pomysleme, jak velikou žeň bude mít smrt v těch celých týdnech neb i měsících, pokud bude válka trvat! Svoji modlitbou můžeme zachránit mnoho duší a jim dopomoci do nebe. Žádná námaha a práce by proto neměla nám býti příliš veliká, abychom tohoto úmyslu dosáhli. — A jest-li třeba modlívati se každý den za ty, kteří toho dne umírají (a jest k tomu účelu zřízeno i zvláštní arcibratrstvo za umírající¹⁾), čím více třeba tedy modliti se za umírající nyní ve válce, v níž denně tak mnoho lidí na jedinou a náhle umírá smrtí násilnou! Modlívejme se tedy na tento úmysl často na př. modlitbu onoho zmíněného bratrstva: Ó nejdobrotivější Ježíši, milovníku duší, prosím a zapřísahám Tě pro smrtelnou úzkost Tvého nejsvětějšího Srdce a pro bolest Tvé neposkvrněné Matky, o myj v krvi Tvých hříšníků celého světa, kteří této chvíle se smrti zápasí a ještě dnes zemrou. — Srdce Ježíšovo, které jsi smrtelnou úzkost podstoupiti ráčilo, slituj se nad umírajícími. — Soucitné Srdce Pauly Marie, přimlouvěj se za zarmoucené. (Odp. 300 dní pokaždé za každou z těchto tří modliteb.)

3. Máme se modliti ovšem stále, aby zvítězila naše říše, naše vojsko, které šlo do boje za právo a věc spravedlivou; modliti se máme, aby se válka brzy a šťastně ukončila. Třeba se modliti dále za to, aby při uzavírání míru vše tak se rozhodlo a upravilo, aby vzešlo z toho dobro pro Rakousko, aby pokoj byl trvalý, a aby všichni různí národové v Rakousku, mezi nimi též Slované vůbec a my Čechové zvlášť, měli v Rakousku svůj šťastný a útulný domov.

4. Třeba se modliti také za všechny vojíny, kteří jsou ve válce, a ačkoli tam nebudou usmrceni, přece musejí mnoho trpěti, zvlášť za raněné, aby mohli a uměli ochotně, trpělivě, s úplnou

odevzaností do vůle Boží snášeti své bolesti a všeliké jiné obliže a strasti a sobě takto získati mnohé a veliké zásluhy pro věčnost.

5. Modliti se máme též za ony, kteří nešli do války, avšak za příčinou války musejí trpěti odloučenost, opuštěnost, mnohý nedostatek a zármutek, aby vše to chtěli a mohli snášeti po křesťansku ve prospěch svých duší.

6. Konečně třeba bude se modliti za duše oněch vojínů, kteří ve válce již padli, neb později následkem poranění neb nemoci zemřeli. Jest-li vůbec dobré a prospěšné pamatovati modlitbami a dobrými skutky na ony duše v očistci, na které nikdo zvlášť nepamatuje, máme nyní obzvlášť mnoho příčin modliti se za takové ubohé duše zemřelých vojínů, poněvadž jest mezi nimi jistě mnoho takových, na které nikdo nebude zvlášť v modlitbách vzpomínati. Jest dobře za takové zapomenuté duše obětovati neb dáti sloužití mši svatou, zároveň též s úmyslem, by též nás Pán Bůh v našich vlastních záležitostech a potřebách ráčil vyslyšeti. Kdo dušem v očistci horlivě pomáhá, zakusí na sobě nejjistěji splnění slov Páně: »Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou.«

To jsou některé hlavní úmysly, jaké můžeme mívati při svých modlitbách a pobožnostech v době války. Jsou také obsaženy více méně v oněch známých modlitbách po dobu války, jichž se nyní při společných pobožnostech neb soukromých často užívá. Tento stručný návod jest vlastně jako výklad oněch modliteb a může sloužit i k tomu, aby ony modlitby mohly býti konány s tím větším porozuměním, zájmem, s větší zbožností a tudíž i prospěšněji.

III.

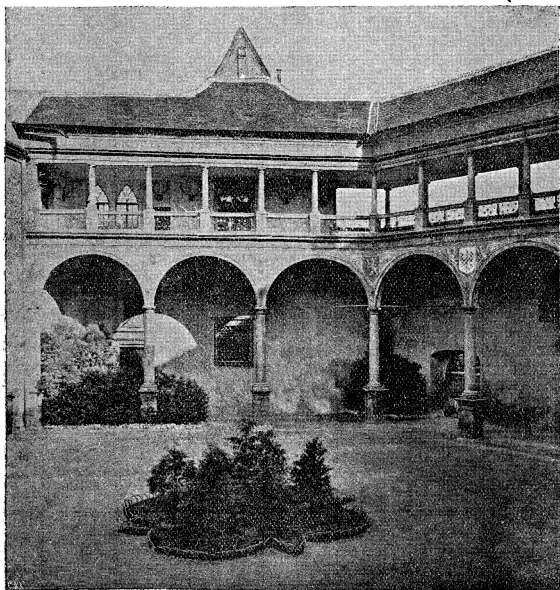
Jděte tedy do této modlitební války, »v pravdě svaté války« všichni, kdož jste doma zůstali! Srdce všech ať se roz-nítí v této veliké posile! — Utíkejte se zcela obzvlášť tam, kde jest ukryta veškerá naše síla a naše pomoc, ku Hospodinu vojenských zástupů v nebesích, králi králův, pánu národů, soudci živých i mrtvých. Tento Pán a

¹⁾ Viz bližší poučení o tom v důležitém spisku „O pobožnosti k nejšv. Srdci Ježíšovu za umírající“ vydaném v benedikt. knihtiskárně v Brně. Cena 10 h.

Král, Pán a Soudce jest uprostřed nás — skryt v malé okrouhlé bílé hostii. Tak blízko sebe máme téhož, jenž má v ruce své osud národů i veškerých jejich vojsk, a v jehož ruce jsou také duše všech oněch, kteří dlí na bojišti! Ano, tak blízko sebe!

Co jest tedy moudřejšího, co prospěšnějšího, než abychom se k Němu

všichni po jedné dobře vykonané sv. zpovědi přicházeti vícekrát ku sv. přijímání. Kdo máte kdy, jděte ve všední dny, kdo nemáte tolik času, tedy aspoň každou neděli a svátek; po jedné sv. zpovědi chodte ku sv. přijímání tak často i bez sv. zpovědi, dokud vám vaše jinak něžné a správné svědomí nevytýká žádného těžkého hříchu. Kdyby

ŽĎAR : Chodba v klášteře (nyní přestavená).

utíkali, na Jeho nejsvětější Srdce takměř útočili prosbami o smilování?! Útočme tedy naň v modlitbě před Jeho oltářem, útočme zvláště ve svatém přijímání! Zda kdy, tedy právě, obzvláště nyní, za takových velikých potřeb a vážných okolností jest nejvhodnější příležitost, aby se zavedlo časté, ano každodenní sv. přijímání. Navykejte sobě

se ale stalo vám takové neštěstí, pak ovšem jděte opět ihned ku sv. zpovědi a potom pokračujte dále v častém přistupování ku stolu Páně. Vy ženy a panny, které máte své drahé domácí u vojska v nebezpečení smrti, jednejte tak; vždyť samo to srdce vaše zbožné a ku vašim drahým vojínům tak lásky plné vás zajistě k tomu již nutká; jen neotálejte, a pak v nové horlivosti vy-

trvejte. A též ty mužský světe se při této příležitosti dej rozehráti, byl-li posud v té příčině nějak chladný a méně sobě hleděl častého sv. přijímání, které přece P. Ježíš na prvním místě mužům svěřil a doporučil! Považte muži i jině, kteří jste zůstali doma, jak mnoho obtíží, hrůz a nebezpečnosti musejí podstoupiti a snášeti ve válce vaši přátelé a kamarádi! Což jest při porovnání s tím na př. tedy ta vaše námaha, kterou na sebe vezmete, když byste šli nyní ku sv. zpovědi a ku sv. přijímání častěji! A přece touto nepatrnou námahou — a to ve svém dobrém mužném srdci obzvláště uvažte — můžete svým drahým známým neb i tak blízkým příbuzným, synům, otci, bratru poskytnouti velikou pomoc, je snadno zachrániti na těle i na duši, a zvláště na duši. Nuže tedy, učíte tak! Navykněte sobě také vy na časté sv. přijímání; jděte po jedné době vykonané sv. zpovědi bez obavy ku sv. přijímání vícekrát po sobě, vícekrát v týdnu neb aspoň několikrát v měsíci, ať jest to již v neděli neb ve všední den, tak dlouho, dokud vám vaše dobře spořádané svědomí nic těžkého nebude vyčítati; potom však opět ku sv. zpovědi!

Zvláště však děti, děti malé, děti ku sv. přijímání co nejčastěji! Když vy starší nemůžete, pošlete jakoby za sebe aspoň děti před trůn milosti Boží, ku stolu Páně! Není-li to příliš daleko od kostela, ať jdou každý den! Zvláště z domů, z nichž máte svoje domácí ve válce. Ať se modlí děti a obětují sv. přijímání za své otce, bratry, strýce, bratrance, dobrodince, sousedy atd., aby Pán Bůh je zachránil od zla tělesného a tělesné smrti, a ne-li, pak aspoň od škody neb smrti duchovní, smrti nešťastné, ve hříchu smrtelném; aby se šťastně navrátili; a není-li v tom

vůle Boží, aby z tohoto slzavého údolí šťastně přesídlili do vlasti nebeské. Dětky malé, nevinné děti jistě nejjistěji a nejvíce vyprosí u svého božského Přitele, který je tak velice miluje a jejich snažným prosbám neodolá.

Nuže! Modlitební válka jest vyhlášena a uspořádána. Sám božský Spasitel ji vyhlašuje a pořádá a volá a nás vyzývá: »Bděte a modlete se; modlete se neustávajice. Všecko, začkoli modlice se, prosíte, věrte, že vezmete, a stanete se vám. (Mat. 11, 24.) Budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dám vám. Zůstanete-li ve mně, a slova má ve vás zůstanou, cožkoli budete žádati, budete prositi, a stane se vám.« On sám nás povzbuzuje právě v této době k tomuto boji se zbraní modlitby. On též svým božským slovem slibuje nám šťastný výsledek této modlitební války, jistě vítězství, ať slibuje své vyslyšení. Máme tedy důvěru pevnou v jeho slovo. A při tom pamatujme, že On sám to jest, který jest vůdcem naším a šiky naše pořádá a vede, který s námi bojuje, s námi se modlí a za nás se obětuje na oltáři i v srdci našem po sv. přijímání.

Jeho sv. kříž, jeho nejsvět. Srdce jest znamením, v němž zvítězíme. Při tomto sv. boji nás podporuje Maria Panna, sprostřednice naše, a orodovnice naše, vítězná ochrana naší vlasti, — svojí mocnou přimluvou; podporují nás vojska nebeských andělů, zástupy Svatých a Světíc Božích, zvláště pak sv. patronů našich; podporuje nás sv. Církev s její viditelnou hlavou, se všemi svými věrnými dítkami.

Nuže ve jménu Páně bojujme ve svaté modlitební válce a jistě získáme kýženeho vítězství.

Kdož by tedy váhal jíti udatně do takové války, jejíž šťastný výsledek jest tak zabezpečen?

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

Posvátný háj v Itolo.

Vždy víc a více začíná se v »temném dlu světa«, v Africe, vyjasňovati, vždy

určitějších rysů nabývá jeho ještě před několika desetiletími nejasná zeměpisná poloha. Zároveň však rozptyluje slunce

křesťanské víry, byť i zvolna, nicméně stále, temné stíny starého pohanství, které kletbou postižené dědictví Chámovo hustěji a hrozněji než jinou kteroukoli zemi celá tisíciletí obklíčovaly.

Pochmurný obrázek z tohoto boje křesťanství proti ohavné modloslužbě nešťastných černochů podávají nám události, které založení missijní stanice v Itolo předcházely a provázely. Tato stanice leží v anglické osadě Lagos a náleží k apoštolské prefektuře Beninské, která je spravována misijnáři ze semináře pro africké missie v Lyonu. Prefektura má asi 16.000 katolíků a pět hlavních stanic: Lagos, Porto Novo, Abeskutu, Tokpo a Oyo a 3 stanice vedlejší: Ibađu, Itolo a Ketu. Než ponechme slovo misijnáři P. J. Demerlé-mu; on vypravuje:

»Bohužel je až příliš pravdou, že ďábel dosud ve velké části Afriky jako bůh anebo aspoň jako vyšší bytost uctíván bývá. Tato ďábloslužba provází černocha, kamkoli se hne. Nicméně jsou zvláštní určitá místa, jmenovitě posvátné háje, kde se ďábel raději než kde jinde zdržuje a kde proto na jeho počest ohavná modloslužba se konává. Takovým rejdištěm ďábelským bylo až do nedávna místo, kde nyní nová stanice v Itolo stojí. Ležící na severozápadním cípu půl ostrova Lagos a ze dvou stran obklíčeno mořskou zátokou, bylo toto místo celá staletí jevištěm nejošklivějších náboženských obyčejů, nejnížší modloslužby a nejošklivějších lidských obětí, místem strachu, hrůzy a divoké surovosti.

Samí pohané říkají nám, že na onom místě ďábel sám byl uctíván. Optejte se jenom pohanského kněze: »Věříš ve vyšší bytost, která všechno stvořila?« a on odpoví: »Rozumí se samo sebou, že věřím.« — »Vzdáváš této bytosti nějakou poctu?« — »Nikoliv, ale vzdávám ji Orišovi.« — »Kdo je to Oriša?« — »Oriša? to je vyšší bytost, která jiné ještě vyšší, vlastně nejvyšší bytosti je podřizena. Této nejvyšší bytosti byl Oriša neposlušen a podnes ještě vzpírá se proti ní.« — »Takové tedy vzpurné bytosti obětuješ a prosíš ji o pomoc?«

»Ovšem, a slyš i důvod, proč. Oriša je zlý a jeho největší radostí je, lidem

škoditi. Abychom ho tedy obměkčili a získali, obětujeme mu a vzýváme ho. Bůh naopak je velmi dobrý a nikomu neublíží. Ostatně nemáme od něho co očekávat a nemusíme se ho báti. Nač mu tedy přinášet oběti?«

Z toho vysvítá tedy, že služba modlářů je vlastně službou ďáblou. Obyčejný černoch nemá ovšem pravého ponětí o bytosti, kterou uctívá; u něho jest to jakási vnitřná potřeba a zděděný zvyk, které ho pobádají, aby nějakou bytost ctil a jí se klánil.

Itolo bylo tedy místem, kde po celá století ďábel byl uctíván a jemu různé, zvláště pak lidské oběti byly přinášeny; a tyto děsné oběti trvaly až do druhé polovice minulého století. Teprv, když Angličané se objevili, byl aspoň veřejnému vraždění ubohých obětí učiněn konec. Ještě dnes jsou mezi našimi křesťany mnozí ctihodní starci, kteří o těchto obětech hrozné věci vypravují. Když se jich na to ptáme, povzdechnou nejprve z hluboka a výraz hrůzy zrcadlí se na jejich obličejích. Potom vypravují, jak ubožáci, kteří Orišovi měli býti obětováni, třesouce se na celém těle strachem před ukrutnou smrtí, jež jich očekávala, a před modloslužebníky všelichého lidského citu prostými, do posvátného háje byli přivlečeni. Tam jim buďto hned ostrým nožem probodli hrud, anebo před tím ještě různým mukám je podrobili. Často přibíli je na silný kůl hluboko do země zaražený, načež byli za dne žhavému vedru afrického slunce a za noci čerstvé, pro černochy zvláště škodlivé zase vystaveni, až posléze hrozná muka spojená s nesmírným hladem a palčivou žízni jejich utrpení konec učinila. Mezitím tančila modloslužebná chátka, jásajíc a za divokých posunků kolem nich, zpívala, křičela a z křečovitých bolestí ubohých obětí posměch si činila. Samy děti přičinily se jak mohly, aby muka nešťastníků rozmnožily, pichajíce nebo rozdirajíce nejtěžší části jejich těla ostrými trny a nad způsobenou bolestí ďábelskou radost křikem a smíchem na jevo dávajíce. Jak velký byl počet těchto obětí, dokazuje ohromné množství koster, které byly nalezeny, když P. Pied, tamější provikář, před několika roky toto místo

v Italo zakoupil a k nové missijní stanici základy položil. Já sám byl jsem přítomen, když nynější představený missie urovná-

vaje na různých místech půdu, na víc než 30 cm pod povrchem velké množství lebek a kostí vykopal. (Ostatek přičítá.)

Různé zprávy.

Veliká moc modlitby malých nevinných dětí — a nynější naše potřeby ve válce. V jistém klášteře, kde jsou na vychování dívky od nejtělejšího věku, posílávají sestry řeholnice obzvláště v dobách, kdy mají na srdci velmi důležité a těžké záležitosti a potřeby, vždy nejmenší chovanky před svatostánek, aby u božského Srdce jim vyprosily kýžené pomoci a milosti. Bývají to dívky 4 — 5 až 6 leté. A právě tyto nejmenší, jak dosvědčuje sestra představená onoho kláštera, nejdříve všechno jim vyprosí, oč žádaly. To zajisté pro nevinnost těch zbožných dětí, která je činí Pánu Ježíši tak milými, že jich prosbám Srdce Jeho neodolá a jakožto pravý Přítel dětí své miláčky velmi rád a brzy vyslyší. Jemu stačí pouhá přítomnost takových nevinných bytostí i když slovy proseb vyjádřit ještě nedovedou, aby vyslyšel ony, které zastupují. „Pouhá přítomnost duše čistě před velebností Boží spíše vyslyšení dochází, než volání naše byť i sebe pronikavější“ ujišťuje jistý svatý. (Sv. Jakub Nisibejský.) Použijme tedy tak jisté vydatné a rychlé pomoci, kterou mohou poskytnouti právě v nynější vážné době válečné malé nevinné dívky a proto uveďme dívky k modlitbě, pobožnostem a sv. přijímání. Modlitba nevinných oblaky proniká, to třeba uvážiti zvláště za našich těžkých dnů. Blaze otcí, který odešel na bojiště a má doma nevinné dívky, které den co den spínají a zdvínají své nevinné ruce k nebi buď samy se modlíce neb dle návodu a za pomoci skličené matky opakují pracné, snad namáhavé slova proseb jim předřikávaných, neb i beze slov klečí před velebností Boží, jako mocní prostředníci všech členů rodiny, přítomných i na poli válečném strádajících. A bude-li ještě k tomu dítkám těm jako všem ostatním dítkám školním možno jíti z téže příčiny často a často ku sv. přijímání a obětovati je za ony veliké potřeby rodinné, zajisté tím více

docílí jejich zbožná modlitba u jejich božského Přitele. A sjednotí-li se více dětí k takovým modlitbám a společným sv. přijímáním, pak bude to krásný a mocný šik, který modlitební svatou válkou zajisté uprosí nebeského Otce, aby se smiloval.

Kterak mohou ve válce dívky neúčinněji pomáhati. V pastýřském listě lublaňského knížete-biskupa Dr. Ant. Bonavent. Jegliče nejnjícím o válce čteme následující výzvu k dítkám do svaté modlitební války: „Ku konci ještě několik slov Vám dítkám. Poslyšte! Povolávám Vás do války, a sice do svaté války! Útočte na přečisté Srdce Panny Marie a nejsvětější Srdce Ježíšovo. Zbraní ať jest vám co nejzbožnější modlitba k Matce Boží, zvláště ona „Pomni o nejdobrotivější Panno Maria“ („Memorare“) a potom časté, jest-li možno, každodenní svaté přijímání, které jest Pánu Ježíši tak milé. S touto zbraní zvítězíte, vyprosíte pomoc všemohoucího Srdce Pána Ježíše, aby udělilo vítězství našemu vojsku, aby se postaralo o to, by nastal co nejdříve šťastný a prospěšný konec této války, a aby Vám Vaše bratry a otce zdravé domů nazpět přivedlo. Dítka, zdaž mne chcete uposlechnouti?.. Tedy: modlitbu „Pomni“ k Panně Marii a co nejčastější, možno-li každodenní sv. přijímání! Vy matky, povzbuzujte k tomu své dívky: vždyť jsou modlitby a prosby dětí, zvláště po sv. přijímání, obzvláště mocné a Pánu Bohu milé. Kéž i naše dobré matky, opuštěné, snad již následkem války ovdovělé, zármutkem neb obavami skličené, poučí a povzbudí své dívky, i ty nejmenší, aby modlitbou a sv. přijímáním pomáhaly vyprositi u božského Srdce skrze přímluvu Panny Marie tak žádané pomoci a útěchy, jak jim samým a celé rodině, tak i celé drahé vlasti a a našemu nejasnějšímu panovníku císaři pánu. Dítka naše, byvše poučeny a poznávše

že též ony jsou s to, aby mohly touto sv. válkou modlitební přispěti na pomoc v potřebách rodinných i celé vlasti, zajisté rády vše to učiní. Bude to dobře působiti též na celé jejich chování v době této, kdy jest nebezpečí pro dobrou kázeň dítek, jak v jednotlivých rodinách, tak na veřejnosti a v jejich školním vychování.

Apoštolát mezi vojiny našimi. Rozšiřujeme mezi vojiny náboženské listky, zvláště ony s příhodným poučením a dokonalé litostí. Jakmile roznesla se zpráva, že vojínové jsou povoláni do zbraně, ihned pomýšleno na to, aby našim katolickým vojínům před krokem tak vážným bylo možno připravit se na cestu do boje, také v duchovním ohledu mítí pohotovost též svou duši. Postaráno především o to, aby mohli vykonati sv. zpověď a přistoupiti ku stolu Páně. V německé říši bylo prý zrovna přísně nařízeno, aby vojínové všichni dle svého vyznání použili duchovní pomoci, jak jim ji náboženství jejich poskytuje; tedy katoličtí vojínové byli povinni všichni přijati sv. svátosti. U nás v té příčině ponechána volnost; naši vojínové katoličtí však právě při této volnosti osvědčili krásně svého náboženského ducha, a péči o spásu duše své, ani s velikou horlivostí použili dané příležitosti a posilnili se na velikou cestu přijetím sv. svátosti se zbožností velmi příkladnou a dojemnou. Z téže péče o duchovní blaho vojínů katolických hlášáno jim na mnohých místech zvláště slovo Boží, rozdávány mezi ně svěcené růžence, medaile a škapulíře, modlitební knížky pro vojiny, též zvláštní listky s příhodným poučením pro vojiny po čas války a nejdůležitějšími pro ně modlitbami jako jsou vzbuzení tří božských ctností a dokonalé litosti, úkon odevzdanosti do vůle Boží pro případ hodinky smrti. Velká horlivost jevila se v té příčině hned na počátku obzvláště mezi Slovinci. V jediné Lublani rozdáno okolo 80.000 takových listků. Vydány nejvíce v jazyku slovinském, též však chorvatsky, německy a italsky. Vojáci projíždějící lublaňským nádražím byli nimi podělováni a s velikou radostí přijímali takovou památku. Tyto na pohled nepatrné předměty mají velikou

důležitost pro duchovní statky vojínů; konají mezi nimi jistý způsob misii. V době nedávne vydaný za tímž účelem obrázky, (česky a německy) v benediktinském klášteře na Emauzích v Praze nákladem spolku sv. Bonifáce. Tamtéž vydány (česky i německy) modlitby za doby války. Celé číslo 9. sv. Vojtěcha (St. Bonifatius) věnováno témuž účelu. Zajisté velmi mnoho prospěje k duševnímu blahu našich vojínů, kdo k rozšíření takových duchovních pomůcek přinese nějakou obět a bude napomáhati k tomu, aby se jim jich dostalo buď na válečném poli, v kasárnách neb v nemocnicích, není-li již možno doma tak učiniti. Též všem ostatním velmi prospějí a proto se doporučují. Obrázek shora uvedený jest upraven velmi vhodně a prakticky. Na prvním místě jest velmi zdařilé vyobrazení trním korunované hlavy Páně (Ecce Homo) dle originálu od Eduarda Steinle. Pod obrázkem jest stělná modlitba odpuštěná: Můj Ježíši, milosrdenství! (která již sama o sobě může sloužiti jako velmi stručný a snadný způsob ku vzbuzení dokonalé litosti). Na to následuje úkon odevzdanosti do vůle Boží pro případ hodinky smrti: Pane Bože můj... již nyní přijímám kterýkoliv způsob smrti... Na druhé straně vytištěna modlitba ku vzbuzení dokonalé litosti se stručným poučením o tomto předležitém úkonu pro zachránění duše, když nemůžeme se zpovídati. Modlitba tato jest sestavena velmi prakticky tak, že při všeliké stručnosti, velmi snadno může dosáhnouti svého velikého účelu, skutečného vzbuzení litosti dokonalé. Neopomenuto při tom vztahu na pohnutku k litosti dokonalé, nejučinnější a též nejsnadnější, která jest pramenem dokonalé litosti, dokonalé lásky k Bohu, totiž na **Umučení Páně**. Pohled na obrázek tím více tento důvod sesílá, a ku opravdovému vzbuzení dokonalé litosti srdce snadno připraví. O nesmírné důležitosti dokonalé litosti vyjádřil se učený a zbožný kardinál Franzelin: »Kdybych mohl jako kazatel procházeti země, nekázal bych o ničem jiném tak často, jako o dokonalé litosti.«

Tento obrázek bude také nějakým kazatelem přístupným a vítaným zvláště těm, kteří o dokonalé litoosti snad málo slyšeli neb ji snad ani neznají neb ceny její ještě nepochopili; on potěšitelnou pravdu znova připomene oněm, kteří na ni zapomínali, ji ku svému duchovnímu prospěchu a zachránění neužívali neb použití neuměli. Používání tohoto obrázku bude ku velikému prospěchu předně našim vojínům, z nichž mnohým vzbuzení dokonalé litoosti může býti jediným a posledním prostředkem k zachránění duše v hodině smrti na bojišti neb v nemocnici, prospěje velmi však také všem ostatním katolickým křesťanům, když budou tohoto němého a přece velmi srozumitelného kazatele poslouchati a dle návodu jeho se řídit. Spolek sv. Bonifáce v klášteře dšst. Otců benediktinů v Emauzích v Praze vykonal tímto vydáním jakož i též jiných příhodných tiskopisů ve prospěch vojínů našich skutek velmi záslužný, jež lze nejlépe oceniti hojným rozšiřováním těchto tak důležitých pomůcek a jejich účelu.

Vehod do kaple sv. Anny v Olomouci. Ku olomouckému dómu jest přistavena kaple svaté Anny, jejíž tuto vyobrazený portál je z roku 1612. Nad ním jest soška svaté Anny. Vše jest pěkná renesanční práce, již dal provésti na svůj náklad dómský probošt Herbert z Füllenheimu.

Žďár. Ve Žďáře—Zámku je bývalý klášter a kostel cisterciáků, zrušený roku 1784. Chodba klášterní byla vystavena okolo r. 1700. Kostel pochází z let 1253 až 1285 a je ve slohu přechodním. Vnitřek jest důstojně upraven.

(ZASLÁNŮ.)

Nádražní missie má za účel poskytnouti radu a ochranu dívkám, které samy cestují do velkých měst. K tomu účelu vysílá nádražní missie na nádraží velkých měst své ochránčyně, které lze poznati dle odznaku se žlutobílou stužkou. Ochránčyně zdarma doprovodí dívku buď do útulku, kdež se dívce poradí stran služby, aneb na adresu, kam si

dívka přeje. Dívky při jízdě vlakem necht jsou opatrný, nikomu ať se s cílem své cesty nesvěřují a s neznámými lidmi ať řeči nezapřádají. Aby byla dívka ochránčyní nádražní missie poznána, necht si dopíše korrespondenčním lístkem nejméně 3 dny před odjezdem o modrou doporučovací kartu na adresu: Nádražní missie v Praze II., Slupy 14. Tuto kartu drží pak v ruce u příjezdu na nádraží, aby byla ochránčyní poznána. Když by dívka náhodou žádné členky nádražní missie na nádraží nenašla, necht se odebeře v Praze do sekretariátu Nádražní missie na Slupy č. 14. pod Emauzským klášterem, kdež se jí další sdělí. V Podmoklích necht se obrátí na nádražní misii na paní E. Jirsikovou, Teplická třída číslo 35. V Chomutově na paní Annu Čechovou, choť majora v Lázeňské ulici (Badgasse) číslo 18. V Chebu na choť lékárníka p. Fr. Kaspra, Bahnhofstrasse. Dívky do Vídně na službu jedoucí necht si dopíši o kartu a poučení na adresu: Vlastimil Hálek, farář v Liboci u Prahy. Týž zasílá též karty pro dívky do Prahy jedoucí.

Kalendář „Vzkříšení“ na rok 1915 obsahuje velmi zajímavé a poutavé povídky našich předních spisovatelů a spisovatelek: Vlasty Pittnerové, J. Vlasákové Al. Dostála, J. Staňka a j. Pěkné jsou statě: »František Vavák, český písmák« od J. Šmejkal a »Žil Kristus?« od F. Kuttána. Důležité články o hospodářství, rady pro domácnost, jakož i humoristické a žertovné kousky budou se zajisté velice líbiti. Mimo titulní obraz Panny Marie je v kalendáři množství zdařilých obrázků k textu se vztahujících a krásné celostranné obrazy císaře pána a zemřelého následníka trůnu s rodinou. Kalendář »Vzkříšení« jest nejen pěkně vypraven (tištěn byl v tiskárně sv. Bonifáce v Praze), ale jest zároveň nejlevnějším kalendářem katolickým, ježto zásluky posílají se vyplaceně. Cena 1 K, tučet 8 K, 10 kusů 6 K 70 h, půl tuctu 4 K poštou vyplaceně. Objednávky přijímá: Česká sekce diecéšního komitétu v Č. Budějovicích. S rozesláním kalendáře se právě počíná. Doporouči redakce.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Napajedel. Plnic svůj slib, vzdávám nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii svatohostýnské, sv. Josefu, sv. Antonínu Pad. a své patronce sv. Františky Ř. za obdržení dobrodini a milosti jak duchovní tak i tělesné a prosím všechny čtenáře »Školy B. Srdce Páně« o jeden Otčenáš a Zdravas Maria na spasitelný úmysl.

Čtenářka »Školy B. S. P.«

Z Klatov. Vroucí díky nejsv. Srdci Páně, naší Paní od Nejsv. Srdce, sv. Josefu, sv. Filomeně za vyslyšení a pomoc v těžkých potřebách vzdává představená ústavu.

Od Studené. Srdečné díky vzdávám božskému Srdci Páně, neposkvrněnému

Srdci Panny Marie Lurdské, svatému Janu Nepomuckému, sv. Antonínu Paduáskému, Sv. Marii Magdaleně, za vyproštění z úzkostí a nesnází. Jak nevyzpytatelné jsou cesty Páně. Jak neuvěřitelná jest přimluva Rodičky Boží. Právem o Ní dí jedna píseň: »Tys ta hvězda, jež proráží mraky, a jasným světlem hrošíš temnotám. Tímto plním svůj slib, což jsem měla učiniti dříve.

J. Brad.

Z Prahy. Jistá osoba vzdává nej-srdečnější díky božskému Srdci Páně a Panně Marii svato-horské, sv. Josefu, sv. Antonínu Pad. a sv. Ignáci, za obdržení jisté milosti a zároveň prosí o vyslyšení a pomoc v jiné záležitosti.

Podpora a šíření katolického tisku.

(Hlavní úmysl.)

Denní tisk jest mocným činitelem ve veřejném životě a kdo chce činiti nárok na vzdělance, nemůže se obejiti bez denního tisku, této sedmé velmoci, o níž prý Napoleon I. tvrdil, že čtyry nepřátelské časopisy způsobí více škody, než-li stotisíc vojáků na válečném poli. Celý svět jest zaplaven novinami, časopisy, knihami, z nichž jsou mnohé dobré, ale mnoho z nich je nepřátelských. Každý voják na válečném poli činí svou zbraň jednoho nepřítele neškodným a to často za cenu vlastního života svého; ale časopis nepřátelský může v úkrytu po celý rok provozovati vražednou palbu beze své újmy. Kolik lidí, čtenářů pokazi se jen jedním číslem špatných novin, nebo špatné knihy! Jak se šíří tisk vůbec, poznáme z následujících číslic. V roce 1900 bylo v Německu poštou dopravováno 1431 milionů novinářských výtisků, v Belgii 58 milionů, v Dánsku 88 milionů, v Anglii 163 milionů, v Norvéžsku 56 milionů, v Rakousku 111 mil., v Uhrách 112 mil., v Rusku 230 mil., ve Švédsku 138 mil., ve Švýcarsku 124 mil. V 10 evropských státech bylo poštou dopraveno v jednom roce 2511 milionů výtisků, z nichž většina je příčinou úpadku náboženského, mravního i hospodářského života celých národů. Taková je velmoc tisku a s tou se musí počítati; taková velmoc nedá se ignorovati. Denní tisk má veliký úkol a vliv na lidi. Jest kazatelnou pro široké vrstvy lidu, jest řečníštěm, na němž luští se otázky veřejné, jest školou pro lidi dospělé. Není osady, není chaty, kam by tisk nevniknul a nezanechal dojmů u svého čtenářstva. Již Žalmista Páně praví: Se svatým svatý budeš a s mužem nevinným nevinný budeš, a s vyvoleným vyvolený budeš a s převráceným převrácený budeš. (Žalm 17.) Tato slova platí sice v obcování s lidmi, ale mohou se docela dobře vyložití též o novinách a časopisech. Jaký list kdo čte, takového jest ducha. Při nynější zvědavosti a shonu po novinkách čte kde kdo, čte ráno, čte v poledne, čte večer, nabývá ducha a smýšlení novin, které čte. Čte-li noviny špatné a nepřátelské sv. víře, tedy jest i duch čtenáře protivníkem náboženství,

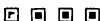
sv. církve, Boha samého. Takto nastává hrozný rozvrat v duši čtenáře. Dobře pravil jistý franc. professor: »Dříve považovala žurnalistika za svou úlohu mezi lidem rozšířiti ideje a to nejšlechetnější; nyní jest úkolem jejím šířiti vášně, snižovati osoby pomluvami, předváděti čtenářům sensační události, zločiny, skandály třeba i vymyšlené, události ze soukromého života i z polosvěta. Živí vášně lidu. Msta, revnivost, hněv a původ sebevražd mají ve špatném tisku své obhájce.«

Církev sv. má tedy v nepřátelském tisku nejhoršího nepřítele. Tisk vytlačil z veřejného života vliv církve daleko ve větším rozsahu, než to provedlo pronásledování křesťanů v prvních stoletích — nežli se to podařilo reformaci a revoluci. Že se církvi odcizil veřejný život, škola, rodina, chudinská a nemocenská péče, právě to jest ovoce moderního tisku. Proto nesmíme býti k tisku lhostejní, neteční! Musí nám co nejvíce záležet na tom, aby špatný tisk byl z rodin, z domácností, i z veřejných hostinců, ze spolků víc a více vytlačen a nahrazen jen dobrým, katolickým tiskem! Proti hříchu je ctnost, proti špatnému tisku jest dobrý tisk, proti špině je čistota, protiva tmy je světlo, světlo sv. víry a života podle víry. Věhlasný papež Lev XIII. často poukazoval na důležitost dobrého tisku a sliboval si od katolického tisku utvrzení a oživení vědomí náboženského. Stejného názoru byl blahé paměti † papež Pius X., jenž činnost katolického žurnalisty uznával za činnost rovnou práci missionáře.

Dle toho se též v posledních letech také katolický tisk trochu zmohl, avšak daleko ne tak, jak bychom si přáli a jak by to mělo býti. U nás v říši Rakousko-Uherské jest přece veliká většina katolíků asi, 30 milionů 900.000, tedy více než 65 % a dle toho mělo by býti též i více katol. novin, časopisů a jiných tiskopisů. Než je tomu tak? Není bohužel! Katolické noviny a časopisy jsou ještě vždy ve veliké menšině proti tisku nepřátelskému. Kde je toho příčina? V nás samých! Neobětavost, netečnost, lhostejnost veliká a často i lenost zaviňují, že tisk dobrý, katolický se nerozšiřuje, jak by měl se šířiti. Jistý franc. spolkař Baudon pravil toto: Dle mého názoru neuznávají věřící dosud důležitost tisku. Snažíme se zakládati kostely, kláštery, rozmnožovati chudobince a sirotčince — což jistě všechno jsou podniky velmi důležité — ale mimo ně potřebi jest ještě jednoho nad tyto nutnějšího, rozšíření katolického tisku. Nebude-li katolický tisk podporován, budou chrámy opuštěny, ne-li dokonce spáleny, církevní bratrstva zapuzena, dobročinné ústavy a škola církvi vyrvány. Budou-li katolíci svůj tisk podporovati a šířiti, změní se rázem jejich postavení, víra oživne ve statisících intelligentů a dojde k vyřazení duchů. Máme sice katolické denníky v Čechách a na Moravě, jakož i v jiných zemích, ale to je přece málo proti nepřátelským denníkům. Neříkáme, aby bylo katolických denníků více, nikoliv, ale aby z našich denníků stávajících měl každý odběratel na tisíce, a čtenářů ještě více, aby odběratelé také hmotně a to svědomitě své denníky podporovali. Zrovna tak tomu jest i s jinými katolickými tiskopisy. Máme jich dosti, ale snažíme se, aby co nejvíce rozšířeny byly odebráním a předplácením. Tisk stojí též velké peníze, a ty musíme naň obětovat, tak jak nepřátelé mnoho a mnoho pro svůj tisk obětují.

Každý katolík ať žádá všude jen své katolické noviny, musíme se hlásit, že jsme zde, že chceme, co nám právem přísluší. Každý katolík ať vypoví nepřátelský list, denník, časopis nebo knihu, protože není katolíkem pravým a rozhodným, kdo platí na nepřátelské tiskopisy, kdo je odebrá a čte. Budme již jednou opravdovými apoštoly dobrého a katolického tisku a budeme míti zásluhu velikou na obnovení křesťanského života, na obrození smýšlení mnohých jen špatnými novinami svedených lidí. Ziskávejme nových a nových přátel dobrému, katolickému tisku, aby život náboženský znovu vzkvétal a ovoce dobrých skutků přinášel.

Úmysl v listopadu: Spása umírajících.

Úmysly apoštolátu modlitby.

Modleme se o šíření katolického tisku.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatosti † papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Č.	Sv. Remigia , bisk. (533). — Sv. Otec Benedikt XV. Požehnání v novém škol. roce. Vítězství v boji. Naši vojínové. Ochrana P. Marie vítězné.	
2. P.	Sv. Hildegardy , p. (1179). — I. pátek v měsíci. Úcta nejsv. Srdce J. Rozšíření pobožnosti v tento den. Ve válce zranění a padlí vojínové naši.	
3. S.	Sv. Diviše , bisk. m. (273). — Velepastyři naši. Bázeň Boží ve škole. Ovdovělé matky a osiřelé dívky. Dosažení prospěšného míru. † bratři.	
4. N.	<i>Neděle XVIII. po sv. Duchu.</i> Sv. Růžence. Sv. Františka Seraf. (1226). — Pokoření nepřátel. Císař a král náš. Důvěra a pobožnost sv. růžence.	
5. P.	Sv. Plácida a spolumuč., ř. sv. Ben. (541). — Svěřená mládež. Milost dokonalé litoosti v hodině smrti. Duše v očističi. Povolání ke stavu řeholnímu.	
6. Ú.	Sv. Brunona , bisk. (1102). — Obrácení hříšníků. Časté pamatování na smrt. Šťastná hodinka smrti. Napravení poměrů. Obrácení hříšníků.	
7. St.	Sv. Justiny , p. m. (III. stol.). — Pokoření nepřátel. Bohoslovecký seminář. Naši zajatci ve válce. Katolické missie. Spolek sv. Děťství. Umírající.	
8. Č.	Sv. Brigity , vdovy (1373). — Šťastná hodina smrti. Sváté přijímání raněných. Duchovní cvičení. Za ochranu Boží a vítězství naše. Nemocní.	
9. P.	Bl. Gunthera , poust. (1045). — Věrnost povolání. Řeholný dům. Časté sváté přijímání dítek. Odvrácení následků války. Vůdcové a vojíní.	
10. S.	Sv. Františka Borg. , řeh. (1572) — Odvrácení pokušení. Vroucná láska k Pánu Ježíši. Poznání marnosti světské. Za jednotu a svornost.	
11. N.	<i>Neděle XIX. po sv. Duchu.</i> Sv. Germana , bisk. m. (407). — Ranění vojínové. Náležité svěcení nedělí a svátků. Účastenství vojínů na službách Božích.	
12. P.	Sv. Maximillana , bisk. m. (283). — Padlí vojínové. Větší uctívání našich svatých patronů. Konvertité. Přemáhání náruživosti. Strídmost.	
13. Ú.	Sv. Eduarda , kr. (1066). — Brzký mír. Chudina. Sirotci. Navrácení rozkolníků do katolické církve. Vítězství našeho mocnářství. † rodiče.	
14. St.	Sv. Kalixa , pap. m. (222). — Sv. Otec Benedikt XV. a jeho snahy. Dar čistoty srdce. Oddanost k papeži a k biskupům. Ošetřovatelé nemocných.	
15. Č.	Sv. Terezie , p. a řeh. (1585). — Řád karmeliťův 44 let nemocná. Vroucí láska k Pánu Ježíši. Záliba v duchovním životě. Dobří vůdcové.	
16. P.	Sv. Havla , opata (624). — Varování se zlé příležitosti. Trpělivost v povolání. Dar statečnosti našim vojínům. Ranění a mrtví. † sestry.	
17. S.	Sv. Hedviky , vévod. (1243). — Důvěrné vzývání sv. patronů našich v potřebách vlasti. Opuštěné rodiny. Útrpnost k chudým. † příbuzní.	
18. N.	<i>Neděle XX. po sv. Duchu.</i> Posvěcení chrámu P. — Uctívost a láska ke chrámu P. Obmezení tanečních zábav. Odstranění pohoršení. Kajicnost.	
19. P.	Sv. Lukáše , evang. Páně — Horlivost pro okrasu domu Božího. Duchovní. Kněží na poli válečném. Dobrodinci chudých. Opuštění.	
20. Ú.	Sv. Jana z Kentu , vyzn. (1172). — Svornost národů v říši naší. Smíření národů evropských. Apoštolský duch u kněží. Apoštolát sv. C. a M.	
21. S.	Sv. Ursuly a spoludr. (238). — Vychovávání v řeholních domech. Bohoslovci a jich učitelé. Bratrstva mariánská. Dar kajicnosti a pokory.	
22. Č.	Sv. Korduly , p. m. (238). — Duch kázně v duchov. ústavech. Záchrana mládeže. Katol. tisk. Odvrácení pohoršení. Odstranění zlé příležitosti.	
23. P.	Sv. Jana Kapistr. , řeh. (1456). — Missionáři shromáždění nejsv. Vykupitele. Odvrácení hladu, moru a války. Náhle umírající. Dar trpělivosti.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. S.	Sv. Rafaela , archand. — Úcta a pobožnost ke sv. andělům. Křesťanský duch u lékařů. Vystěhovalci. Ranění a jich ošetřovatelky. † kněží.	
25. N.	Neděle XXI. po sv. Duchu. Sv. Křišpína , m. (III. stol.) — Horlivá návštěva nejsv. Svátosti. Potěšení v zármutku. Vytrvání v povolání.	
26. P.	Sv. Evarista , pap. m. (112). — Oddanost ke sv. Oci Benediktu XV. Vítězství sv. církve nad nepřátely. Vdovy a osiřelé dívky. Za vítězství naše.	
27. Ú.	Sv. Frumencia , bisk. (IV. stol.) — Časté sv. přijímání dítek. Ranění a umírající vojínové. Zbožné vychování dítek. Útrpnost k opuštěným.	
28. St.	Sv. Šimona a Judy , ap. P. (I. stol.) — Časté sv. přijímání dospívající naší mládeže. Apoštolát modlitby. Tov. Ježíšovo. Katolíci mezi pohany.	
29. Č.	Sv. Narcissa , bisk. jer. (213). — Časté sv. přijímání u našich mužů. Přijímání sv. svátosti v našem vojsku. Odevzdanost do vůle Boží.	
30. P.	Sv. Alfonse Rodrig. , t. J. (1617). — Časté sv. přijímání u nemocných. Duchovní čtení. Dar pokory a poslušnosti. Odvrácení zlého. Rodina.	
31. S.	Sv. Wolfanga , bisk. (994). — Vděčnost k Pánu Bohu za přátá dobrodini. Živí a † údobé Apoštolátu modlitby a bratrstva bož. Srdce Páně.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Kéž by všichni poznali, jak velikou mocí jest tisk za doby naší. Tisk, totiž noviny působí u čtenářů smýšlení a jednání. Jaké kdo noviny čte, takového jest ducha. Proto je třeba, aby všichni jen dobré, křesťanské noviny, knihy a časopisy podporovali a četli a tím dobrého ducha v sobě vzbudili, po případě zachovali. Jak krásnou je nyní příležitost ku šíření katolického tisku, když se všech stran se volá a prosí o noviny a knihy pro raněné vojiny v nemocnicích naší říše. Jest veliké to pole činnosti šíření dobrého, katolického čtení. Co dobrého může se tak utíniti nejen pro zábavu ale i pro poučení a k nabytí dobrého smýšlení křesťanského. Ukažme, jak jsme obětavi pro tak dobrou a důležitou věc! Budeme-li podporovat a šířit katolický tisk, budeme pravými apoštoly a dobrodinci všech vrstev lidu. Běda nám, necháme-li vzrůsti plevel škodlivý, jakým je skutečně špatný, nekřesťanský tisk. Co nepřátelé obětují pro tisk špatný, tolikéž obětujeme my pro tisk dobrý a křesťanský a božské Srdce Páně hojně nám odplatí!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za podporu a šíření katolického tisku a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Horlivě podporovati katolický tisk.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

LISTOPAD 1914.

Přijďte služebníci dobrý a věrný, že jsem nad málem byl věrným, nad mnohem tě ustanovím, vejďte v radost Pána svého.

Slavme Boha v jeho svatých.

Slavme Boha v jeho svatých,
jenžto množství korun zlatých
chystá těm, co jemu slouží
a co po něm s láskou touží.

Svatí jeho vyznavači
sloužili mu v postu, pláči,
v modlitbách a nočním bdění,
v mnohém těla umrtvení.

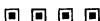
Dávše výhost světské tužbě,
stáli věrní v Boží službě,
za práce a za námahy
našli v nebi poklid blahý.

Hojná mzda je uchystána,
vešliti v radost svého Pána;
tam, kde každý bříme složí,
kochají se z lásky Boží.

Plesající v nebes ráji
necht se za nás přimlouvají,
by nás Ježíš hříchu zbavil
a nás ve sbor jejich vstavil.

Vzdávej čest se Bohu Otci,
Synu, Duchu stejné moci,
vzdej se dík vždy přepovinný
tobě, Bože trojjediný.

Jaroslav St. Pavlík.

Srdci Krista Pána.

Srdce Krista zmučené
láskou vřelou plane,
z něho krupěj milosti
do srdce mi skane.

Z nitra srdce Ježíše
hoří oheň svatý,
tím mé hříchy, zdá se mi,
že On z lásky platí.

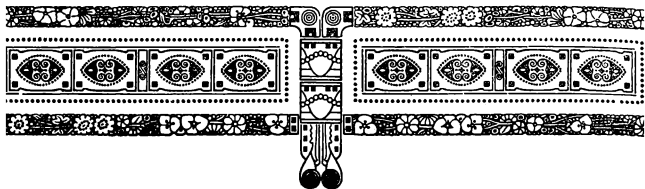
Platí hříchy krví svou
sám Kristus, Syn Boží,
abych mohla kráčet
přes trn, ostré hloží.

Proto k Němu v každý čas
obracím své zraky,
a modlitba s retů mých
letí nad oblaky.

Nad oblaky do nebe
ve stan lásky čisté,
neboť Srdce Ježíše
spasení mé jisté!

A. M. Kadléčková.

Přijde soudit živých a mrtvých.

Na konci církevního roku dává nám předčítati svatá církev evangélium, v němž se mluví jasnými a srozumitelnými slovy o hrůzách posledního soudu. Pro nás tam božský Mistr dvoje proroctví, jedno z nich se již vyplnilo, druhé teprve se má vyplnit. Prvé jedná o zničení města Jerusalema, druhé o posledním soudu. Ono proroctví vyplnilo se doslovně, proto druhé také se jistě jednou vyplní; bude poslední soud, nikdo však neví, kdy?

Kdo z nás obстоjí před tímto soudem? Mějme na paměti, že jest Ježíš vševědoucí, jemuž neujde nic, vše ví, nikdo ho nemůže oklamati. Ale nezapomínejme, že jest také náš Spasitel zároveň nejvyšší milosrdným, že můžeme doufat v jeho milosrdenství, že se nad námi ubohými hříšníky smiluje, že nechce smrti hříšníka, ale aby se polepšil a věčně živ byl.

I. Bůh jest vševědoucí soudce.

V poslední, soudní den přijde Syn člověka soudit živých i mrtvých, to jest spravedlivé i hříšníky. Soudce tento jest však vševědoucí, vše jest mu známo, nejen co někdo z lidí promluvil, co všeobecně jest známo, ale zná i všechna tajná myšlení, vše, co srdcem lidským hýbe a vše.

Zde na světě neberou mnozí lidé mnoho ohledů na pravdu, žijí s ní v ustavičném boji; ba jsou lidé, kteří používají svého jazyka, jako by jim byl

dán od Boha k tomu, aby zakrývali svá myšlení; nikdy neřeknou, co si vlastně myslí a jaké jest jejich pravé smýšlení. Vždyť vypravuje se, že někteří se tak daleko zapominají, že jsou ochotni složit i přísahu a později se dokáže, že přísahali falešně, že vzali jméno Boží nadarmo. Zapominají, že Bůh všechno ví, že není možno oklamati jej. Vše jest před ním jako otevřená kniha. Svatý apoštol Pavel napomíná: »Souditi bude Pán lid svůj. Hrozněť jest upadnouti v ruce Boha živého.« (K. Žid. 10, 29, 30.)

Zde na světě podaří se snad mnohým vinníkům, že uniknou trestající spravedlnosti lidské. Mnozí jsou praví mistři v šalbě, dovedou, jak se říká prostonárodně udělati z bílé barvy černou, umějí tak mluvit, že namluví jiným, co chtějí. Dovedou použití každé sebe menší příhody a vykraší ji podle svého úmyslu. Soudce lidský dá si snad namluviti, lze jej oklamati, lze jej přesvědčiti a přivesti ku falešnému názoru. Lze také zameziti, aby nebyl vinník potrestán, aby vyřčený trest nebyl vykonán; může býti buď oddálen anebo vůbec zamezen. Kdyby i soudce lidský potrestal vinníka, trest všechen jest ukončen smrtí, za hrob nesahá moc žádného světského soudce.

Jinak jest však se soudem Božím! Proto napomíná svatý evangélista Lukáš, řka: »Nestrachujte se těch, kteří tělo zabíjejí . . . bojte se toho, kterýžto, když zabije, má moc uvrhnouti do pekelného

ohně. Tak pravím vám, toho se bojte. (12, 4, 5.) Soudce tohoto světa má sice moc, že může odsouditi i k smrti, ale smrti jest ukončena všechna jeho moc, smrti ujde zločinec trestající lidské moci. Za tmavý hrob nesahá žádná lidská moc. Bůh však jest všemohoucí, může odsouditi duši lidskou i po smrti buď do pekla, nebo do očištky anebo do nebe. Boha se tedy bojte! Varujme se, abychom jej ničím neurazili! Když pak jsme poskvrnili duši svou nějakým hříchem, víme, co jest nám činiti, abychom se opět s Bohem smířili.

Svatý Řehoř srovnává život lidský s trhem a napomíná, aby se každý hojně zásobil tím zbožím, které platí v nebi. Dokud žijeme, jest čas, hromaditi dobré skutky, činiti si z nich zásobu, aby, když přijde Bůh soudit, našel nás připraveny. Proto napomíná apoštol národů, svatý Pavel: »Nemylte se, Bůh nebývá posmíván.« (Ku Gal. 6, 7.), to jest nezapomínejte, že, co řekl Bůh, jest věčná pravda, Bůh nedá se klamati, nehrozí nadarmo. »Co člověk zaseje, to bude i žiti.« Kdo se po svůj celý život nestaral o Boha, nemůže očekávati, že by Bůh s ním zavedl mírný soud, že by mohl Boha oklamati. »Všichni povstaneme z mrtvých, ale ne všickni budeme proměněni.« (I. ku Korint. 15, 51.) Všichni budeme v poslední den z mrtvých vzkříšeni, ale všickni nebudou oslaveni životem šťastným na věčnosti. Všickni vstanou z mrtvých, dobří i zlí, všickni budou spojeni se svým tělem, ale všickni nebudou věčně oslaveni, všickni nebudou patřiti věčně na tvář vševědoucího Boha. Zde bývají mnozí lidé tolik zaslepeni, že nechtějí ve své převrácenosti, jsouce snad svedeni lichým názorem, ani věřiti v Boha, ale jednou přijde pro všechny okamžik, kdy »zvíte, že já jsem Hospodin.« (Ezechiél 7, 4.)

Jistý dobrovolník pruský popisoval v dopisu na své rodiče hrůzy, jichž zažil ve válce ve Francii; píše: Před námi na návrší byl nepřítel ve velké přesile. Setník velel: Bratři vpřed! Buben rachotí a jdeme vpřed — do hrobu. Bližili jsme se stále k nepříteli, smrt nás nemilosrdně kosila, až přišla konečně posila. Byli jsme zachráněni. Zůstali jsme na bojišti, které bylo na pokraji

lesa, až do večera. Pak jsme sbírali po bojišti raněné a mrtvé soudruhy, jež jsme ihned pochovali. Mnohý druh nalezl jenom mrtvolu příteleovu, mnohému zaleskla se slza bolesti v oku, slova modlitby, tiché a vroucí, vyšla z mnohých rtů. Ano, zde v blízkosti nebezpečnosti smrti, kde slyšíme její ničivé kroky, zde poznává člověk Boha, zde naučí se i největší zatvrzelec modliti.

Písmo svaté praví: »Řekl nesmyslný v srdce svém: Není Boha.« (Žalm 13, 1.) Kdyby někdo šel po ulici a řekl: Tento dům, toto město, tento mlýn, tato továrna, povstaly samy ze sebe, vyhlásili bychom ho za blázna, řekli bychom: Patří do blázince. Podobně jedná i popírač Boha čili ateista. Je to člověk, »který očima vidí a přece nevidí, ušima slyší a přece neslyší a nerozumí.«

Nikdo z nás nezapomeň: Zemřeš a budeš Bohem souzen; zde na světě lze osiditi i sebe chytřejšího i sebe rozumnějšího soudce; Boha však, protože jest vševědoucí, nikdo nemůže oklamati; jak kdo bude nalezen v poslední hodině, tak bude souzen. »Jak strom padne, tak bude ležeti.«

II. Bůh jest nejvyšší milosrdný soudce.

V každé zemi musejí bohužel býti žaláře, vězení, do nichž jsou odsouzeni, kdož se prohřešili proti zákonům, jak je stát předpisuje. Bývá krásným zvykem, že při obzvláštních příležitostech otvírají se brány žalářní. Panovník má moc, že může prominouti část trestu osobám, které si toho z různých příčin zasloužili. Veřejnost vždy pochvalně se zmiňuje o této milosti panovníkové; čím více vězňů bývá osvobozeno anebo čím větší část trestu bývá jim odpuštěna, tím více se velebí milosrdenství panovníkovo.

Jest sice náš Pán a Bůh vševědoucí, ale také zároveň nejvyšší milosrdný. Kdo z nás neviděl matky, která chová plna lásky své malé děťátko? Najednou dá se dítě do křiku. Matka je nijak netrestá, ale tím úžeji, tím laskavěji, tím něžněji tiskne je k svému mateřskému srdci, tak dlouho mu lichoť a domlouvá, až se dítě utiší. Nejsme-li i my taková nemluvnata? Často urážíme Boha, naše špatné skutky, naše hříchy volají k Bohu

o pomstu, ale Bůh nevyhledává smrti hříšníkovi, ale jest na nejvyšší milosrdný, dává dlouhou lhůtu, trpělivě čeká, domlouvá různým způsobem hříšníkovi, chce, aby se polepšil.

Něžnými slovy vylíčil sám Ježíš laskyplnou shovívavost nebeského Otce, řka: Jeden člověk měl fíkový strom, štípený na vinici své a přišel, hledaje na tom fíku ovoce a nenalezl. Řekl pak k vinaři: Aj, tři leta jsou, co přicházím, hledaje na tom fíku ovoce a nenalézám: vytniž tedy jej, proč také darmo zamestnává zem? On pak odpovídaje, dí jemu: Pane, ponechejž ho i tohoto leta, až jej okopám a ohnojm, zda li by nesl ovoce: pakliž neponese, potom jej podetneš. (Luk. 3, 6—9.) Hospodářem vyrozumívá se v tomto podobenství Bůh, my fíkovým stromem. Tři le a znamenají dlouhé čekání, nesmírnou trpělivost a shovívavost Boží, kterou zve všechny hříšníky ku pokání. Vinař minil okopati strom fíkový; hříšník má se před Bohem hluboce pokoriti. Vinař chtěl fík pohnojiti; podobně má člověk, urážející Boha, slzy prolévat, hořce nad svými hříchy plakati, má na sebe dobrovolně vzíti různé pokuty, tresty a všemožně se vynasnažiti, aby zadost učinil spravedlnosti Boží. Vyprší-li však lhůta Bohem určená, zavzní hlas: Podetneš strom a vyhodíš ho ze zahrady. Když přejde doba určená Bohem, když hříšník naprosto se nechce polepsiti, tu bývá od Boha odvržen, pak nepomůže žádné orodování svatých a světců Božích.

Mějme útrpnost se svým bližním! Buďme milosrdní a pak můžeme doufati, že i Bůh bude k nám milosrdným. Dokazujeme svou útrpnost také němě tváří, dobytku, který se nemůže brániti proti surovostem, kterými jej necitelní pacholci a hospodáři zasypávají. Není zajisté hnutí, které se obírá lepším osudem domácích zvířat, zavržení hodné, ale měli by je všichni podporovati. Kdo je k dobytčeti, které mu koná různé služby, citlivým, toho srdce bude také snáz přístupno šlechetným a zušlechťujícím citům.

Bylo to v druhé polovici letošního srpna, když vedla se válka mezi naší rakousko-uherskou říší a Srbskem. Bylo tehdy obrovské vedro a studní málo na

pochodu proti nepříteli. Naši stateční vojáci mnoho trpěli nesmírnou žízni; ovšem také jí trpěli koně, kteří táhli těžká děla. Lidé i koně sotva se vlekli, byli horkem a žízni velice unaveni. Mnoho hodin uplynulo a nikde nebylo ani kapky vody. Tu pojednou uzfel kterýsi z vojáků malý rybníček. Nikdo ani nečekal na rozkaz: Zastaviti, ale ihned všichni dělostřelci seskočili ze sedel a úprkem utíkali k tak toužebně očekávané vodě. Když k ní přišli, strhli si čepice z hlavy a nabrali do nich vody. A kd první pil vodu? Vojáci nevzali napřed vody do žíznivých a vyprahlých úst, ale šli s naplněnými čepicemi ku svým koňům a napojili je; teprve, když koně uhasili žízeň, šli k vodě a občerstvili se. Zajisté vzácný příklad pékného nakládání s dobytkem. Kdo má srdce k dobytku, má také lásku ku svým spolubližním a ku svému Pánu Bohu. Vypravují očití svědci, že počínali si naši chrabří vojáci v bojích statečně; když jeli ranění vlaky, stalo se často, že jeden z nich se předmodloval rúženec a druhí mu odpovídali. O vojsku tyrolském pak se tvrdí, že modlivali se rúženec, když stáli v zákopech proti nepříteli a vůbec kdykoliv bylo pokdy a že prosívali přítomné důstojníky, aby se s nimi modlili, což tito také učinili.

Svatý Bernard vysvětluje milosrdenství Boží následujícím příkladem: Majitel domu pozoruje, že jest jeho dům nějak poškozen. Zavolá zedníky a jde s nimi na prohlídku. Zajisté neshoří svého domu, ale dá jej jenom opravit, dům stojí dále. Podobně činí Bůh s námi lidmi. Nezničí nás, žádá, abychom se napravili; neničí nás, ale trpělivě čeká, až se polepšíme.

Ale i když jest náš Pán nejvyšší milosrdný, nikdo neodkládej s pokáním. Odkládati pokání jest velmi nebezpečno; čekati na milosrdenství Boží, jest velmi nejisto. Víme, že popřeje nám Bůh tak dlouho života, až se polepšíme? Naše národní přísloví, které nazývají někteří moudrostí lidovou, praví: Mlýny Boží melou pomalu, ale jistě a dobře. Čeho zameškalo Boží milosrdenství, to dohoní pak jeho přísnost a spravedlnost. Svatý Bernard praví: Čím déle bývá trest odkládán, tím mocněji se pak přivalí.

Jest to jako u luku: čím dále do zadu tetiva bývá natažena, s tím větší silou letí šíp.

vyhledává hříšníka, nikoho nezavrhuje, každého přijme a když se obrátí, dokazuje mu svou blahovůli více než před

Představení (obětování) Panny Marie v chrámu jerusalemském.

(Výroční památka slaví se 21. listopadu.)

Litujeme-li opravdově hříchů svých, jest k nám Bůh milosrdným. Milosrdenství Boží jeví se hlavně tím, že Bůh sám

tím. Jsou mnozí, kteří rádi tu poukazují na lotra, kterému dal Bůh milost, že vise na kříži, obrátil se. Svatý Augustín

praví k tomuto případu: Jednoho ospravedlnil Kristus v posledním okamžiku, aby nikdo nezoufal, ale také jenom jednoho, aby nikdo neodkládal polepšení až do smrti.

Z á v ě r.

Znal jsem jednoho starého, skoro osmdesátletého čítajícího pána. Po celý svůj život kráčel, pozoruje vše a sbíráje si zkušenosti. Jednou přišel k němu někdo a trpce si stěžoval na nějakého člověka, který dělá mu vše na vzdory, do novin píše o něm nejošklivější, nejvyhanější hanopisy, pomlouvá jej a počiná si, jako by byl zrovna ďáblem posedlý. Tu když si tak postěžoval, pravil mu onen zkušený muž: Nic si z toho nedělejte, litujte vašeho nepřítele. Já jsem se ve svém dlouhém životě přesvědčil, že Pán Bůh dosud každého našel, na nikoho nezapomněl. Litujte ho, Bůh jej jistě jednou navštíví a potrestá.

Mohli bychom zajisté každý ze své vlastní zkušenosti uvést příklady o pravdivosti tohoto výroku. Náš známý učenec Dr. Pavel Vychodil vydává sbírku dopisů z doby Sušilovy a tam píše tehdejší farář v Bohdalicích Dr. František Škorpiš: Mezi Bohdalicemi a Kučerovem stojí na pěkném návrší, se kterého se

otevřítá rozmlá vyhlídka na okolní krajiny, kamenný kříž, se sochou Panny Marie, umístěné pod křížem. Tuto zhanobili dva němečtí mladíci tak, že jeden ji vyrazil oči, druhý jí urazil nos. Stalo se to před osmi lety. Nedávno rozemohl se onen, jenž soše oči vyrazil, na oči, denně pozbýval zraku, až tyto dny docela oslepl. Druhý, který soše urazil nos, jest stihán podobnou metlou, jeho vlastní nos rozzírá mu nyní — rak. Řekne-li nevěrec, že to náhoda, co tím vyložil? Svou hloupost! Ano, Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.

V letoším měsíci listopadu připadá konec církevního roku a počíná nový církevní rok. V této době slyšíme předčítati evandélium, jednající o posledním soudě. Každý z nás bude souzen, kéž dá Bůh, aby zněl rozsudek pro nás příznivě. Proto připravujme se již nyní; nikdy nezapomeňme, že jest Bůh vševědouce, vše ví, nic nelze před ním zamlčeti, zatajiti. Jest sice také nejvyšší milosrdný, nechce smrti hříšníkovi, ale aby se polepšil a věčně byl živ. Kdyby však někdo dobrovolně odporoval vůli Boží, Bůh nikoho nenutí, každému dal svobodnou vůli. Prosme, aby se nad námi Pán smiloval a přijal nás na svou milost. Amen.

IGNÁT ZHÁNEL.

Ad sacros virgo.

Hymnus o svaté Gertrudě.

K ložnici hvězděné lilijovou cestou
pospíchá Panna, slavit svatbu s Kristem,
nad blahou smrti hodinou již jásá
v srdci svém čistém.

Nevěště čisté v ústrety již kráčí
nebeský ženich, kolem něho svať,
na jejich lících nadhvězdých již rájů
radost je zuťati.

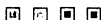
Pojď ke mně, moje nevěsto a sestro,
na srdci mojí kochej se a raduj,
spěj k branám rajským v triumfálním voze,
buď tam a kraluj!

Jakým to blahem hárá Panny srdce,
s tělesnou její duch se loučí schránou,
v Ježíšův palác spěchá uvolněný
milostí branou.

K svatebním hodům s plesem spěchající
provází zástup andělů a svatých,
milenců šťastných lásku opěvuje
na harfách zlatých.

Ženicha panen, nebešťanů Pána,
panenské kůry nechat věčně chválí,
okrášle země klan se trojjednomu
Bohu a Králi.

Jarolm St. Pavlík.

Některé příklady, kterak ctnost poslušnosti Pánu Bohu milá jest.

Píše Alois Vaněk, Moutnice.

Poslušný mnich lvici zkroutil.

(Vit. PP. lib. V. c. 14.)

Mnich Jan, žák opata Pavla, vypravuje, kterak silou své poslušnosti div učinil. Jedenkrátě jej poslal opat do kláštera, který byl dosti vzdálený. Mimo to zdržovala se v lese, kterým měl jíti, strašná lvice. Když věrný učedník odcházel, tázal se opata řka: Otče můj, co mám činiti, jestliže na cestě vyřítí se na mne lvice? Opat žertovně mu odpověděl: Jakmile lvice se na tebe vyřítí, chytň ji a svaž ji, a přiveď mně ji!

A hle! Když zbožný bratr pozdě večer domů se vracel, náhle v lese vyřítila se naň lvice. Poslušný žák, pamětliv jsa rozkazu svého opata, běžel jí na-proti, aby ji chytil. Poněvadž však lvice ulekla se jeho pokřiku a dala se na útěk, volal za ní zbožný bratr silným hlasem: »Stůj, neboť můj opat rozkázal mi, abych tě k němu dovedl!« Na ta slova zastavilo se dravé zvíře, nechalo se spoutati a odvésti. Zatím ale nastala tma, a opat Pavel počal se strachovati, že jeho učedníkovi přihodilo se na cestě neštěstí. Najednou však uviděl jej přicházeti se zkrocenou lvicí. Podivil se nad tím velice, a šel svému bratru vstříc, ale aby jej v pokoře ještě více utvrdil, pravil mu: »Blázne, musel jsi můj rozkaz do slova vyplniti? Co budeme dělat s tímto divokým psem? Ihned pusť lvici, a rozkaž jí, aby se vrátila do lesa a více již lidem neškodila!«

Pouze poslušní budou do nebe přijati.

(Caesarius. lib. 11. cap. 11.)

Slyšel jsem, vypravuje Caesarius, od našich starších bratří, zvláště od velmi zasloužilého a slavného muže Marciána, který na vlastní oči viděl, co chci vypravovati, že v našem klášteře v Hemmenrode žil bratr-laik jménem Mengosus. Byl to prostý, tichý, zbožný muž, který vypomáhal při kuchyni. Jedenkrátě stípal Mengosus dříví, a nakročiv neopatrně nohou, těžce poranil si sekerou nohu.

Ihned byl donesen do nemocnice; než rána se mu stále víc a více horšila, a poněvadž ukázala se otrava krve, byl Mengosus zaopatřen sv. svátostmi. Zvěčnělý opat Gisilbert maje jíti do shromáždění generální kapituly, pravil bratrovi Mengosovi: Milý bratře Mengose, ty nesmíš dříve umřítí, až se vrátím; tedy mne očekávej! — Bratr odpověděl: Jestliže to bude v mé moci, chci tě poslechnouti! — Opat ale připojil: Já ti to poručím! Na to odešel do kapituly, kdež déle, než-li se nadál, musel prodletí. Když konečně se navrátil a přišel ku bráně, slyšel zvoniti umíráčkem. I tázal se opat, komu to zvoní umíráčkem? Vrátný odpověděl: Bratru Mengosovi! Tu pravil opat: Mám něco důležitého mu říci! Rychle vkročil do brány, a spěchal se pomodlití a pak odebral se do nemocnice. Nemocný právě umřel. I naklonil se opat k němu a volal hlasitě: Milý bratře Mengose! Ale tento ani neodpovídal, ani nedýchal. Když podruhé opat na něho zavolal, pravil prior opatovi: Nenamáhejte se nadarmo, bratr jest již mrtev! I naklonil se opat ještě níže a volal mu do ucha: Já jsem ti poručil, abys tak dlouho čekal, až se vrátím; nuže opět ti poručím, abys mně odpověděl. — Na ta slova jakoby z hlubokého spánku se probouzeje, otevřel bratr Mengosus oči, vzdychl a pravil: Ach, proč jste to učinil, můj otče! Tak dobře měl jsem se tam, kde jsem byl! Proč jste mne zpět volal? — A kde jsi byl? tázal se opat. Mengosus odpověděl: Měl jsem v ráji zlaté sedadlo připraveno, a když jste mne zavolal, přišel ke mně bratr Jan, který byl dříve sakristanem našim, ve velké slávě a pravil: Nesmíš se na toto sedadlo posaditi; neboť jsi sem přišel dopustiv se neposlušnosti; vrať se ku svému opatu zpět. I přislíbil mně, že mi moje sedadlo pro mne zachová. Také viděl jsem tam mnohé z našich bratrů, kteří stkvěli se ve velké slávě a pěli radostně nebeský chvalozpěv. Mezi nimi jmenoval některé, kteří ne-

dávno zemřeli; o ostatních pravil, že ještě nějaký čas zdržují se v očistci. A když mluvil, dal opat některé z kláštera zavolat; jmenovitě bratry Geranda, Marciána a Karla, který potom stal se opatem, a z jehož rukou znovu vzkříšený pokrm přijal na znamení, že skutečně znovu oživnul. A když pak mnoho pamětihodného vyprávěl, žádal o dovolení, aby se mohl vrátiti, i pravil mu opat: Tak jdi v pokoji! Na ta slova bratr Mengosus zase oči zavřel a vypustil duši.

Marka, který byl výtečným písařem. Tohoto svatý opat zvláště miloval, a před ostatními často vyznamenával. To ale vzbudilo závist u ostatních bratrů, kteří proti tomu reptali, ano i všem sousedním mnichům o tom vykládali; tito též se stejným způsobem horšili, že opat bratra Marka tak vroucně miluje a před ostatními mu přednost dává. Když jedenkrát k němu přišli, a různými poznámkami své žaloby mu přednášeli, pravil svatý opat ne bez bolesti, ježto poznal, že žaloby jejich ze závisti po-

OLOMOUČ: Fresková malba.

Ovoce poslušnosti.

(Sib. doct. PP. de oboed. c. 12.)

Opat Jan měl učedníka, kterého cvičil v poslušnosti; tomuto rozkázal, aby suchou hůl, kterou do země zarazil, tak dlouho každý den zaléval, až by přinesla ovoce. Po třech letech počalo se suché dřevo zelenati a přineslo ovoce. A tu stařec vzav ovoce, přinesl je do shromáždění a pravil bratřím: Vezměte a jezte ovoce poslušnosti!

Svatý Sylvanus a jeho žák Markus.

(Lib. doct. PP. de oboedientia n. 1.)

Opat sv. Sylvanus měl na poušti Scethe ve svém klášteře žáka, jménem

cházeji: Nuže, pojďte se mnou a vizte, zdaž moje láska není odůvodněna. I šel s nimi ku jednotlivým cellám bratrů, a zavolal na jednoho z bratrů: Milý bratře, pojď ven, potřebuji tě! Tento ale nechal svatého opata čekati, konečně pak přišel, a omlouval se. Podobně činili i ostatní; neboť jeden měl ještě modlitbu, druhý práci, třetí duchovní cvičení, čtvrtý dokončoval dobrý skutek, a tak žádný na zavolání hned se neukázal, ale jeden tu, druhý onu měl výmluvu. Když přišli ku celli Markově a opat zavolal: Milý bratře, Marku, pojď ven!, přišel tento ihned. Tu pohledl opat na starší bratry, kteří k němu

se žalobami přišli. a pravil jim: Vizte, ještě dosud všichni nepřišli, které jsem volal! — I poslal Marka s rozkazem do blízkého kláštera; když odešel, vedl bratry do cely Markovy a tu spatřili arch, na němž započato psaní, v němž hláška »O«, jež započata byla, zůstala

koho vy milujete, chceme i my milovati, neboť Bůh sám jest s ním a miluje ho.

Perly.

(Conclave rerum notabil. Ordin. Cisterc. c. 7.)

Bylo pravidlem v jednom cisterciáckém klášteře ve Francii, že bratří

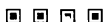
OLOMOUČ: Fresková malba.

nedokončena, poněvadž Marek, jakmile uslyšel hlas opatův, ihned péro odložil, nedokončiv ani této hlášky. Opat pravil: Vizte nyní, zda jediný z ostatních bratří rovná se v poslušnosti tomuto? A přece poslušnost jest hlavní klášterní cnost. Oni sklopili oči a pravili: Zajisté, otče,

po obědě, dříve než od stolu k modlitbě vstali, všechny drobtý sesbírali a snědli. Stalo se jedenkrát, že jeden mezi bratry, jenž měl útlocitné svědomí, sice drobtý sesbíral, ale naslouchaje se zálibou čtení, zapomněl je snísti, dříve než prior ku povstání znamení dal. Poznav svoji ne-

dbalost zalekl se velmi, a ježto neodvážil se drobtý zahoditi a snísti je nebylo již dovoleno, držel je zaražen jsa v zavřené ruce. Když modlitba po obědě byla ukončena, předstoupil před priora, padl na kolena a vyznal svoji

nedbalost ve své prostosrdečnosti, začož mu dal prior lehké pokání a tázal se ho, co učinil s drobtý. Bratr otevřev dlaň, chtěl ukázati drobtý, než ejhle! Místo drobtů na dlani samé skvostné perly.

Sacrae parentes Virginis.

Joachime, ctnostná Anno,
nebylo vám dětí přáno
drahný čas, až Maria Panna
k potěše vám byla dána.

Třikrát jaro rozkvetlo jí,
a již do chrámu se strojí,
rodiče, ač osiření,
s radostí byt její méní.

Oliva, jež k nebi pne se,
takých plodů neponese,
jako svatá ona dcera,
na níž plá cnost všelikerá.

Svatý Dach tu nevěstinku
vystrojil si, v jejím vínku
důstojnost se skrývá mnohá,
neb má býti chrámem Boha.

V chrámě trávíc svoje mládí,
rozjímáním čas si sladí;
milosrdná, skromná, čistá
v srdci Bohu stánek chystá.

Mysl neznající světa
v kraje nebeské jen vzlétá,
v postu, modlitbě a bdění
nalézá své potěšení.

V její duši, v nebes ráji,
což tu milostí se tají!
Víc než kadidla dým voní
milosti, jež z ní se roní.

Její srdce, její tělo,
jež se čistotou vždy stkvělo,
všecka její duše krásá
hodnost Matky Boží blásá.

Pějme Kristu píseň sladkou,
jemuž panna byla matkou,
buď i Otci, Duchu chvála,
nevýslovná, neskonalá.

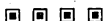
J. St. Pavlík.

Po žních.

Již je všecko posečeno
ječmen, žito, pšenice,
nemusí se tomu nikdo
ani divit velice.

V mandelích tu obilíčko
složeno je po poli
a jen píseň skrívánkova
nad ním něžně hlaholí.

Již je všecko odvezeno,
sem tam leží ještě klas,
a já když se kolem dívám,
smutno je mi v duši zas! —

Se strniska pytel chladu
véje větřík do kraje,
a od lesů havran letí
potravy si hledaje.

A za chvíli i ten mandel
slední zmizí z políčka
a pak zmlkne i ta něžná
skrívánkova písnička.

A. M. Kadlědková.

Vzkříšení Lazara a duše v očistci.

Lazare, pojď z hrobu ven.

Eliseus vzkřísil syna ženy Sunamitské, kteráž ho byla často hostila. (4. Král. 4.)

Já usnul jsem a zdřímnul jsem i povstal, nebo Pán přijal mne. (Žalm 3.)

Nejmilostivější Pán Ježíš mnohé divy učinil; vždyť nemocné uzdravoval, slepým dával zrak, kulhavým kroky, dnou skřiveným zdraví, hluchým sluch navracoval. Něco málo před umučením svým veliký div učinil, když Lazara z mrtvých vzkřísil. Sv. Jan Evangelista píše, že Pán Ježíš ve chrámě ku židům řekl: »Já a Otec jeden jsme«, rozumí se, v bytnosti. Tehdáž židé chápali kamení, aby jim kamenovali nejvyšší dobrotitvého Pána, za to, že jim dobré skutky prokazoval.

Řekl jim: »Mnohé dobré skutky ukázal jsem vám, z Otce mého, pro který skutek z těch kamenujete mne? Jakoby chtěl říci: »Pro dobré skutky, které jsem vám ukázal, hodně a spravedlivě měli byste ctiti, nyní pak chcete mne kamenovati«. Židé odpověděli: »Pro dobrý skutek tebe nekamenujeme, nýbrž pro rouhání, že Ty jsa člověkem, činíš se Bohem«. Hleděli židé jediné na človecenství Krista Pána a nechťli doznati a poznati božství jeho. Pán Ježíš mezi jiným odpověděl: »Nečiním-li skutkův Otce mého, nevěřte mi; pak-li činím, aspoň skutkům věřte, abyste poznali a věřili, že ve mně jest Otec a já v Otci. Nebo tři osoby božské, jedna bytnost božská«.

Židé nedbali na slova Krista Pána, nýbrž opět polapiti ho chtěli a domlouvali se vespolek, jak by ho jati měli. On však božskou mocí svou ušel z rukou jejich, že ho neviděli a šel s učedníky svými, aby ho viděli a odešel za Jordán, na místo právě ono, kde nejprve Jan křtíl. Pobyl pak skutečně zde. Proto evangelium praví, že přišli k němu mnozí a pravili: »Jan zajisté divu zádého ne- učinil. Ale všechno, což o Kristu mluvil, pravě jest. A uvěřili v něho«.

V ten čas byt nemocný Lazar, bratr Marie a Marty a ležel v Betánii v domě sestry své. Nepadá sice na váhu, ale

prece důležité. Bylť bohatí a zvláště byl to dům klidu, pokoje, ježž Pán Ježíš tolik chválil a vždy doporučoval až do chvíle: »Nanebevstoupení«.

Poslaly sestry Lazarovy ku Pánu Ježíši, jenž u Jordánu byl, vzdáli cesty od Bethanie dobře jednoho dne. Vzkázaly mu řkouce: »Pane, hle!, kteréhož miluješ, nemocen jest«. Miloval Pán Ježíš Lazara a dům jeho, že byli dobří všichni a bohobojní. Dům jejich, dům pokoje a míru, ježž přivedl Pán Ježíš ku životu ctnostnému a pročež obyčejně u nich rád hospodou býval, když cestou vedle šel. Sestry pak Lazarovy nevzkázaly přímo Pánu, aby přišel a bratra uzdravil. Věděly, že dosti bude, když milujícímu Lazara zjeví a oznámí se potřeba, nedostatek milého; bude věděti dobře, co činiti má v nouzi jeho.

Uslyšev Pán Ježíš zprávy o Lazarovi, řekl: »Nemoc ta není mu smrti«; neboť chtěl ho Pán Ježíš zase vzkřísiti. Pravil dále: »Ale pro slávu Boží, aby oslaven byl Syn Boží skrze ní«. Z toho poselství radovaly se velmi Magdalena a Marta. Než Lazar čím dále více nemocen byl. Umřel. Proto velice zarmouceny byly sestry; neboť neměly otce již ani matky a Lazar byl jako správcem celého domu a zboží jejich. Nad to jako dobrého bratra jej sestry láskou sesterskou milovaly a přirozenou láskou k němu lnuly. — Pán zůstal na místě, kde dlel, zůstal dva dny, co poselství o nemoci Lazarově byl přijal. Chtěl, aby Lazar umřel a čtyři dny aby ve hrobě ležel. Na to řekl pak k učedníkům klidně: »Pojďme opět do Judska«. Učedníci Páně báli se jíti do Jerusalema, kde přebývali fariseové a zákona učitelové, kteří ve všem protivili se Pánu Ježíši. Proto pravili: »Mistře nedávno hledali tě židé ukamenovati. Chceš tam opět jíti?« Jakoby řekli: »Ani ty ani my nejsme před židy bezpečni!«

Pán Ježíš uslyšev slova málomyslnosti, pravil učedníkům: »Zdalíž není dvanácte hodin za den?« Jakoby řekl: »Čas vše mění i časy a vedle času se proměňuje vůle lidská!« Ačkoli nedávno chtěli mne kamenovati, nyní toho

neučiní. A ku většinu ubezpečení, aby šli, doložil: »Chodí-li kdo ve dne, ne-urazí se; nebo světlo světa uvidí. Kdo pak v noci chodí, urazí se, nebo světla není v něm.« Jako by řici opět chtěl: »Zrovna jako kdo ve dne jde, bezpečně přece jde; nebo cestu dobře vidí, tak i vy nemáte se proť báti. Já jsem s vámi, jenž jsem světlo světa!« Řekl pak jsem: »Lazar, přítel náš, spí. Jdu, abych jej ze sna probudil. Snem rozumě! Pán Ježíš smrt Lazarovu. Tak snadno mu bylo Lazara z mrtvých vzkřísiti, jako spícího ze sna probuditi. Těmi slovy chtěl Pán učedníky své těšiti, aby se nedomnívali, že by šel opět se židy se dohadovati, nýbrž ku Lazarovi aby jej vzkřísil. —

Učedníci pravili: »Pane, spí-li Lazar, zdrav bude, a není třeba aby's k němu šel«. Domnívali se, že by Kristus Pán mluvil o spánku tělesném, kdyžť mluvil o smrti jeho. Proto řekl jim zjevně: »Lazar umřel; ale raduji se pro vás«. A nyní následuje, jak rádi učedníci šli s Pánem Ježíšem do Bethanie. Byla pak Bethanie blízko Jerusálema okolo honův patnácté. (Osm honův pak jednu míli čítalo.) Pán Ježíš uviděn u Bethanie. Oznámeno bylo Martě, že Pán Ježíš jde. Pro radost nic jiným nefekla, nýbrž sama šla proti němu ze hrádku. Plakala a pravila: »Pane, kdybys ty byl zde, bratr můj byl by neumřel.« Ještě nebyla dobře u víře utvrzena, poněvadž se domnívala, že by Pán bratra jejího ode smrti zachovati mohl jen tehdy, kdyby přítomným toliko byl a nikoliv v nepřítomnosti své! Doložila však: »Ale i nyní vím, že cožkoliv požádáš od Otce svého, dá tobě jistě!« Jakoby řekla: »Budeš-li prositi Boha za bratra mého, tehdy i on z mrtvých vstane«. Ze všeho toho poznati můžeme jen nedokonalost víry její; nebo kdyby dokonalou víru byla měla, byla by lépe řekla: »Cožkoliv rozkážeš, stane se.« Řekl jí Pán Ježíš: »Vstaneť zase bratr tvůj!« Marta rozuměla slovům Kristovým o všeobecném vzkříšení v poslední den a proto pravila: »Vím že vstane v den nejpоследnější.« Pán Ježíš však řekl: »Já jsem vzkříšení i život«. To znamená: Já mnohým život dáti mohu dle libosti své. Pročež kdo věří ve mne, byť by i

umřel (tělesně toliko a časně) živ bude (rozumí se na duši v životě věčném). A každý, kdo jest živ a věří ve mne, neumře na věky.« Odpověděla Marta: »Ovšem Pane!« Byla té již lépe u víře vyučena. proto řekla: »Ovšem Pane, já bez všelikeho pochybování věřím, že jsi Kristus, Pomazaný, Mesiáš, Syn Boha věčného, kterýž jsi člověčenství na sebe přijal a přišel na zemi. Pán Ježíš řekl na to: »Jdi a zavolej sestru svou Magdalenu. Čtěl zajisté, aby při vzkříšení bratra svého obě přítomny byly. Když přišla Magdalena, padla ku nohám Ježíšovým, u kterých milosti dosáhla a hoře plačíc pravila: »Pane, kdybys ty byl zde, bratr můj byl by neumřel«. Vzkázal jsi nám sice, že by nemoc jeho nebyla ku smrti anebo ku žalosti, ale hle! přede třemi dny umřel a dnes čtvrtý den co pochován jest.« Židé, kteří s Magdalenou útrpnost měli a viděli ji plačící hoře před Pánem Ježíšem, z lítosti plakali s ní a více a více se kolem shromažďovali. Pán Ježíš pozdvihnuv Magdalenu, těšil ji a pravil: »Kde jste ho položili? Věděl sice dobře, ale pro přistojící židy pravil: »Kde jste ho položili? Pravili jemu: »Pane, pojď a pohleď!« Jda ku hrobu zasténal duchem a zarmoutil se sám. Rozpomenul se na zlost ďábelskou, již ďábel pokušením svým lidské pokolení ku pádu přivedl a smrt na svět uvedl. — Přišli ku hrobu Lazarovu. Obě sestry Lazarovy plakaly, ano i přistojící plakali s nimi. Zaplakal Pán Ježíš Kristus také, že slzy po jeho svaté tváři tekly. Chtl brzy ukázati božství své při vzkříšení Lazarově, avšak před tím pláčem člověčenství a v slzách zjevil zřetelně. Kristus Pán obyčejně spolu božství i člověčenství ukazoval. Velice ku víře věc podobná, že zde i učedníci spolu i s Mistrem a Pánem plakali. Ano, jako mnozí smýšlejí, že byla zde i přítomna Matka Pána Ježíše, kteráž rovněž ode pláče se zdržeti nemohla, když viděla nejmilějšího Syna svého plakati, o němž věděla, že radostí nebeskou jest. Židé, když viděli, kterak Pán Ježíš pláče, pravili mezi se: »Hle, kterak ho miloval! Kdyby mohl, jistě by ho byl od smrti zachoval«. Ba někteří z nich zrovna řekli: »Nemohl!« Otevřel oči slepého

od narození a zde neučinil, aby neumřel. Dobrý Pán Ježíš poznal všechna tato utr-
hání židovská a opět zastěnav sám v sobě
a pohnut proti reptání židů, přistoupil ku
hrobu. Byla to jeskyně ve skále, kdež
všichni z rodu Lazarova pochováni bý-
vali a na ní kámen veliký. Pán Ježíš
řekl: »Zdvihněte kámen!« Marta, sestra
Lazarova, pravila: »Pane, již zapáchá;
neboť čtvrtý den již jest ve hrobě!« Do-
mnívala se Marta, že by pro lásku, kterou
miloval Lazar, chtěl ho ještě mrtvého
viděti. Pán Ježíš však řekl: »Což jsem
neřekl tobě, budeš-li věřiti, že uziš slávu
Boží?« Jakoby říci chtěl: »Já jsem tobě
řekl, že vstane bratr tvůj, pročez věř tomu
a brzy to uziš.« A tak pozvedli kámen.
Když hrob otevřen byl, hleděl lid, co
by Pán Ježíš učiniti chtěl. Pozdvihl pak
oči své k nebi Pán pravil: »Otče! dě-
kuji Tobě, že jsi mne slyšel, já zajisté
vim, že Ty mne slyšíš. Ale pro lid,
kterýž okolo stojí, řekl jsem, aby uvě-
řili, že Ty jsi mne poslal!« Zavolal
pak Pán Ježíš hlasem velikým, aby židé
neřekli, že by něco tajného kouzlil, za-
volal hlasitě: »Lazare, pojď ven!« A
ihned vyšel, kterýž byl umřel. Byl ob-
vážán na rukou i nohou šátky a tvář
jeho byla rouchem přikryta. Zástupové
když okolo stojící viděli, že Lazar mrtvý,
vstává, ulekli se až bázně ustupovali
ode hrobu; neb jak byl Lazar do hrobu
vložen, tak zase vyšel. Pán Ježíš pak
řekl jim: »Rozvažtež jej a nechte ať
odejde. — Když pak ho rozvázali, ku
víře podobno, že Lazar padl hned na
kolena, děkoval Pánu Ježíši za milost,
jakou mu jedinému ve stáří jeho byl
Pán Ježíš prokázal. Marta i Magdalena
učinily jistě totéž s radostí velikou, že
vzkřísil bratra jejich, děkovaly: »Pane!
jistě jsme poznaly, že Ty jsi Syn Boží.«
Mnozí pak ze židů, kteří tu byli, uvě-
řili v Pána, nebo o takovém skutku
nikdy slycháno na zemi nebylo. Marta
a Magdalena prosily Pána Ježíše, aby
spolu s učedníky svými do domu jejich
vešel a pokrmu přijal. Šli pak ony
s bratrem svým s radostí velikou domů;
mnoho lidu šlo s nimi, ježto každý chtěl
Lazara viděti, s ním mluvit, kde by
byl a co na onom světě viděl. Lazar
však odpovídal jen tolik, kolik Bůh chtěl.
Pán Ježíš pak do hrádku šel i s učed-

níky svými a tělesného pokrmu v domě
Lazarově a Marty požíval a snad i Matka
Páně. I byla tu radost veliká po žalosti
veliké. Bože nebeský! jak velikou radost
měly dvě sestry ze vzkříšení časného
bratra svého Lazara! Lazar však přece
umřiti jednou zase musel. Jakou láskou
miloval, milovati musel Lazara, jemuž
milost vzkříšení pro všechny časy, všechny
věky: vzkříšení věčného, důkazem pro-
kázal. Pohled a viz, zrovna tou samou
láskou miluje a přeje Pán Ježíš Lazarům
ve časném úkrytu: »Ubohé duše v očistci«.
Zrovna tou samou láskou praví: »Roz-
važte« plačícím, prosícím za bratry, sestry:
»Lazary«, za ubohé duše v očistci, když
vyjítí mají a vyjdou ku radosti — ra-
dosti však věčné. A kdo vždy byl při-
tomen, ať žalosti ať bolesti, ba i pláči
Syna Božího. Byla to Matka Pána Je-
žíše: Blahoslavená Panna Maria. Proto
zvláště když i zde modlitby a prosby a
zvláště veškeré práce, lopoty, skutky
dobré vkládány podobně v ruce Matky
Pána Ježíše, kteráž plakala též dle mí-
nění velmi mnohých (sv. Bonaventury)
u hrobu Lazarova. Zrovna zase jako
radovala se nad Lazarem k životu vzkří-
šeným. Raduje se nad jedním a každým
vzkříšeným ku životu lepšímu zde na
zemi, ale raduje se tím více nad kaž-
dým, každou duši z očistce vysvobo-
zenou. — Martě a Magdaleně my-
podobní, z počátku a před tím napřed u
víře slabým, srdce svá ku pravé a silné
víře zázrakem Lazarovým poučení, myslí
celou, veškerou však silou, duši celou
plačme a prosme, pomáhejme ubohým
bratrům svým upřímnou modlitbou ku
Pánu Ježíši: »za ubohé duše v očistci«.

Modlitba za umírající:

Nejdobrotivější Pane Ježíši, milov-
níku duší, pro smrtelné úzkosti Tvého
nejsvětějšího Srdce a pro bolesti ne-
poskvrněné Matky Tvé, obmyj v krvi
své nejdražší celého světa hříšníky, kteří
dnes se smrti zápasiti budou a zemřou.
Amen.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo, smr-
telné úzkosti trpící, smiluj se
nad umírajícími!

Nejčistější Srdce Marie oroduj za
všechny skormoucené.

(Arcibratrstvo : Smrtelné úzkosti trpícího Srdce Ježíšova a bolestné Matky Páně založené P. Leonhardem, knězem T. J. r. 1848 a 24. srpna 1867. Sv. Otcem Piem IX. při velechrámu v Jerusalemě na arcibratrstvo povýšeno. Pro

členy vždy 300 dnů odpustků: Pius X. 11. května 1907 udělil). Každý měsíc plnomocné odpustky všem, kdo denně třikrát povzdechne v různých chvílích říká. Pius IX. 1850 udělil).

P. Ševčík.

Láska, královna ctností.

Podává Fr. Janovský.

I.

„Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a vši síly své i ze vši mysli své!“ Luk. 10, 27.

Jádrem lásky jest zalíbení; jen co se mi líbí, mohu milovati, mohu se tím kochati, z toho se radovati. Z radostivého zalíbení plyne upřímná blahovůle a účinná blahodějnost, dobrotivost.

Zlato a drahokamy jsou předměty, jež tak mnohé srdce lidské zaujaly, tolik obětí, velikých obětí si vyžádaly. Copotu, co krve obětováno se strany lidstva na získání zlata, peněz, jimiž mají býti získány prostředky na ukájení potřeb životních, avšak bohužel též na lahodění smyslnosti, rozmařilosti, rozkošnictví!

Vzácnější statků hmotných, zemských, jest věda, umění; že však vzešly na této zemi, také s ní zahynou. A přes to, co pile, lásky, vynasnažení, přičinění obětováno na vědu a umění!

Vzácnější nežli láska ke statkům hmotným, nežli láska ke statkům duševním, ku vědě, k umění, jest láska dítek k rodičům, láska k otci, k matce a navzájem zase láska rodičů k dítkám, jelikož ji Bůh sám vštípil do srdcí jejich a na její ochranu vydal i čtvrté přikázání: »Cti otce svého i matku svou, abys dlouho byl živ a dobře ti bylo na zemi!«

Avšak výše rodičů, výše všech statků duševních, výše všech statků hmotných, výše země i nebes, nejvýše stojí Bůh a žádá si na nás lásky nejvyšší: »Milovati budeš Pána Boha svého, z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši síly své a ze vši mysli své!« Luk. 10,

27. — a praví zřejmě: »Kdo miluje otce neb matku více nežli mne, není mne hoden.« Mat. 10, 37.

Ano, láska k Bohu jest sluncem, kdežto všecka ostatní láska jest jenom jako oběžnice kolem slunce se otáčející; láska k Bohu jest nejpřednější, nejvznesenější, nejvelebnější. Jak snadno vchází láska ta do srdce šlechtetného člověka!

*

Všecko vůkol nás napomáhá nám, bychom Boha nade všecko milovali. Pravidl druhdy božský Spasitel: »Patřte na květi polní, kterak roste, nepracuje, ani přede. Pravím pak vám, že ani Šalomoun ve vši slávě své nebyl tak oděn, jako jedno z nich.« Mat. 6, 28, 29. V pravdě, sebenepatrnější kvítečko praví nám: »Jsem od Boha. Trháš si mně, voníš ke mně, srdce tvé těší se ze mne; avšak pozdvihni vzhůru srdce své, vzhůru k nejdobrotivějšímu Stvořiteli, jenž mi dopřál života, jenž mně ozdobil krásnou zelení, půvabným květem, líbeznuou vůní. Všecka kvítka jsme dítkami Otce nebeského; ještě nikdy nepodařilo se sebe dovednějšimu umění lidskému, aby vyvodilo sebe nepatrnější živé kvítečko, jež by rostlo, kvetlo, vonělo. My všecka jsme vymyšlena a zhotovena od věčného Umělce, za svůj život, za svou krásu, za svou vůni děkujeme jenom nejdovednější ruce Boží. Nuže, človče, vzhůru srdce! Miluješ-li nás a naši pomíjitelnou krásu, jak teprve máte milovati našeho Stvořitele, jak se kochati jeho nevaňnoucí krásou a velebností!«

Pravidl druhdy moudrý Šalomoun: »Jdi k mravenci, ó lenochu, a zpytuj

cesty a uč se moudrosti; kterýž nemaje vědce. ani příkazatele, ani knížete, připravuje sobě v létě pokrm a shromáždí ve žně, co by potom jedl.« Přisl. 6, 6.—8. Nejen k pilnosti nás napomíná nepatrný mraveneček, nýbrž i k lásce Boží vybízí. Jako by mluvil člověku: »Jsem jenom bídný tvor. Vim, že ti na tom nezáleží, zašlápněš-li mne. Přes to však nejsem tak bezcenný, jak by se zdálo. Vezmi si mne na svou velkou ruku, pozoruj mé nožičky, po nichž tak svižně chvátám; viz mé zoubky, jež jsou mojí nejmocnější zbraní; všimni si mého oka, jež tak uměle jest upraveno. Pojd se mnou, ukáži ti svůj dům, mé bratry, mé sestry. Žijeme společně, známé se vespolek, bydlíme v jednom státě. Bojujeme proti nepřítelům, vrháme se na ně, kořistíme a na sta otroků odvlékáme si do zajetí. Také jsme hrobníky ve veliké obci přírody, odkudž odstraňujeme mrtvoly ptáčků a brouků. Nemyslíme svým vlastním rozumem, neboť nemáme ho; avšak veliký Pán řídí nás silou pudu, jež do nás vložil. Divíš se naší pilnosti, naší přičinlivosti; všakť také zasluhuji podivu. Ptáče, odkud že tato moudrost, odkud ta snaha za jistojistým cílem. V našem malém tilku nebydlí moudrost, v našem malém srdéčku netluče láska, avšak někdo jiný miluje nás, myslí za nás za všechny, nejmoudřejší totiž a nejdobrotivější Bůh, jenž nás tak pečlivě na svět vypravil. Místo nám tedy Bohu se podivuj, Bohu se koř, Boha nade všechno miluj.«

Kdo dodal ptáčku chuti ke zpěvu, kdo vzbudoval člověku úd za údem, kdo dodal hvězdě sílu světelnou, kdo určil každé bytosti místo ve vesmíru? Denně si odpovídáme na tuto nejdůležitější otázku na světě, denně se modlíme: »Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.«

Již u moudrého Joba čteme: »Zepť se jen hovad, a naučí tebe, a ptactva nebeského, a oznámí tobě. Mluv zemi, a odpoví tobě, a vypravovati budou ryby mořské: Kdož neví, že všechno to ruka Hospodinova učinila?« Job 12, 7,—9.

Již Žalmista Páně volá pln úžasu a vděčné lásky k Bohu Stvořiteli: »Nebesa vypravují slávu Boží a dílo rukou jeho zvěstuje obloha. Den dni vypravuje slovo a noc noci oznamuje to umění. Nejsou to mluvení, ani řeči, jichžto by hlasové nebyli slyšáni. Po vši zemi vyšel zvuk jejich a až do končin okruhu země slova jejich. V slunci postavil stánek svůj a ono jest jako ženich vycházející ze svatebního pokoje svého; zplesalo jako obr, cestou (o závod) běžeti máje. Od končin nebes východ jeho a běh jeho až do končin jeho; aniž kdo by se ukryl před horkostí jeho.« Ž. 18, 2.—7.

Jinde opět pje královský pěvec: »Hospodine, Pane náš, jak předivné jest jméno Tvé po vši zemi! Nebo vyvýšena jest velebnost Tvá nad nebasa. Ž úst nemluvíátek a požívajících prsy dokonat jsi chválu pro nepřátele své, abys zkazil nepřitele a mstitele. Nebo patřím-li na nebasa Tvá, dílo prstů Tvých, na měsíc a hvězdy, které jsi založil: což jest člověk, že jsi naň pamětliv? anebo syn člověka, že jej navštěvuješ? Učinil's ho málo menším andělů, slávou a ctí korunoval jsi jej a ustanovil jsi jej nad dílem rukou svých. Všecko jsi podložil pod nohy jeho, ovce i voly všechny a nad to i zvěř polní. Ptactvo nebeské i ryby mořské, jež procházejí stezky mořské. Hospodine, Pane náš, jak předivné jest jméno Tvé po vši zemi!« Ž. 8.

Jakou láskou k všemohoucímu Stvořiteli plálo srdce tohoto bohonadšeného pěvce, srdce slavného krále Davida! Co všechno podnikl, co všechno vykonal za své čtyřicetileté vlády, aby osvědčil Králi nebeskému, že ho nade všechno miluje! Sotvaže dosedl na trůn po nešťastném králi Saulovi (roku 1055 př. Kr.), přičinil se především o povznesení života náboženského ve svém národě, o zvýšení lásky k Bohu ve svém národě. Za tou příčinou dal archu úmluvy slavně přenést do Jerusalema a postaviti tam do prostřed stánku, kterýž byl přichystal. Sám také kráčel ve slavnostním tom průvodu a radostí poskakoval před Hospodinem. Obětoval při tom též početné oběti zápalné a pokojné a požehnal lidu ve jménu Hospodinově. A na památku tohoto slavného přenesení

archy úmluvy a jejího umístění na svatě hoře v Jerusalemě složil a zpíval David a po něm všecok národ tento žalm: »Hospodinova je země i plnost její, okresek země i všichni, kteří přebývají na něm. Neb on nad mořem založil jej a nad řekami připravil jej. Kdo vstoupí (t. j. kdo jest ho den vstoupiti) na horu Hospodinovu, aneb kdo bude státi na místě svatém jeho (zde před archou úmluvy)? Nevinný rukama a čistého srdce, kterýž nevzal nadarmo duše své, aniž přísahal ve lsti bližnímu svému. Tent přijme požehnání od Hospodina a milosrdenství od Boha Spasitele svého. Toť jest národ hledajících jeho, hledajících tváři Boha Jakubova. Pozdvihněte knížata (představení svatyně) bran vašich a vyzdvihněte se brány věčné, a vejde král slávy. Kdo jest ten král slávy? Hospodin silný a mocný, Hospodin mocný v boji. Pozdvihněte knížata bran vašich, a vyzdvihněte se brány věčné a vejde král slávy. Kdo jest ten král slávy? Hospodin mocností, onť jest ten král slávy.« Ž. 23.

Pln lásky k Bohu, o němž mu mluvila celá příroda, všecek svět, uspořádal důmyslně a stkvěle všecku bohoslužbu ve svatyni, rozdělil kněze na 24 tříd, kterýmž podle losu bylo přísluhovati ve svatostánku. Rovněž tak uspořádal službu levitů, vyvoliv z nich 4000 zpěváků pode třemi řediteli, rozdělil je též na 24 tříd. I zvelebovali bohoslužbu hrajíce na harfy citery a všeliké nástroje hudební i svaté zpěvy pějice. Byl by rád vystavěl místo skrovného stánku velebný, velkolepý chrám Hospodinu; ale řekl mu Bůh skrze proroka Nathana: „Nebudeš ty mi stavěti domu k bydlení,

protože jsi muž bojovný (a v mnohých válkách) krev jsi proléval. Ale když se vyplní dnové tvoji a usneš s otci svými, vzbudím símě tvé po tobě (syna tvého Šalomouna). Onť ustaví dům jménu mému, a já utvrdím trůn jeho na věky.“

Nemoha tedy sám chrám stavěti, připravil zatím, kde co mohl, a krátce před smrtí svou svolal knížata israelská, vévody pokolení a pravil k nim před synem Šalomounem, chtěje v srdcích jejich znova roznititi lásku a věčnost k Hospodinu: „Slyšte mne, bratři moji a lidé můj! Myslil jsem, abych vystavěl dům, v němž by odpočívala archa úmluvy. Ale Bůh mi řekl: Nebudeš stavěti domu jménu mému, protože tolik krve jsi prolil veda přemnoho válek; ale Šalomoun syn tvůj vystaví dům můj a síně mé. Nyni tedy přede vším shromážděním Israele napomínám vás, ostříhejte všech přikázání Hospodina Boha našeho. Ty pak, Šalomoune, synu můj, znej Boha otce svého a služ jemu dokonalým srdcem a myslí ochotnou; nebo všecko srdce zpytuje Hospodin a zná všeliká myslí tanuti. Budeš-li ho hledati, nalezneš jej, pak-li ho opustiš, zavrhne tě na věky. Nyni tedy, poněvadž vyvolil tebe Hospodin, abys vystavěl dům svatyně, posilni se a dělej. Hospodin Bůh bude s tebou a neopustí tebe. Dilo toto veliké jest; nebo ne člověku připravuje se přibýtek ten, ale Bohu. Já pak podle vši své možnosti připravil jsem náklad, domu Boha svého: zlato a stříbro k nádobám, měď, železo, dříví a kamení onychynové i mramoru pároského přehojně. A jestliže kdo z vás dobrovolně něco obětovati chce, nechť naplní ruku svou obětí tou dnes a obětuje Hospodinu.“

(Pokračování).

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

13. Dvanáctiletý Ježíš.

Ačkoliv Panna Maria milosti posvěcující stále s božským Synem svým spojena byla, přece chvílemi v pozemském svém životě zbavena byla viditelné jeho přítomnosti. Pánu Ježíši, jehož

myšlenky nejsou našimi myšlenkami, zalíbilo se u věku dvanácti let odloučiti se od oné, kterou nikdy stín hříchu neposkvěnil, jejíž duše byla vyvolenou svatyní Boží. Pán Ježíš zůstal v Jerusalemě a ona neviděla milého Spasitele,

její ucho neslyšelo již lahodného hlasu jeho; byla zbavena nebeské útěchy plynoucí z jeho skutečné přítomnosti, jejíž sladkosti neznají, kdož ji nezakusili. Ale tato trpká ztráta byla jen pomíjivcí. Vzdálení Pána Ježíše od jeho matky pozhnané bylo jen pouze zkouškou, nebylo trestem, neboť nebylo v něm ani stínu nedokonalosti, jakžby vyvolal trest takový. Nicméně bylo srdce její naplněno bolestí nevýslovnou. Co mají cítiti oni, které zlo největší, hřích, zbavil vzácné přítomnosti Pána Ježíše? Co zaslouží, by trpěli oni, kteří dobrovolnou nedokonalostí a vědomou vlažností zavinují, že milé božské dítě se od nich vzdaluje?

O neštěstí nevýslovné, ztráto větší všech ztrát! Může tě duše snést a klidnou zůstat? Může setrvat v biďe své, nevyhledávajíc ve svatyni toho, jenž ve chvíli nemilosti tvář svou zakryl, ale smilovává se věčným smilováním nad dítkami svými skroušenými?

2. Matka Boží, osvícená moudrostí Boží, znala cenu každé chvíle, kdy měla Ježíše, lépe než kterýkoliv člověk, i věděla dobře, že sebe dražší dobro pozemské nedá se porovnat s cenou tohoto pokladu. Jakmile zpozorovala nepřítomnost dítěte, začala ho s horlivou pečlivostí hledati a prosila v úzkosti srdce, by se vrátila její nejdražší záruka a jediná útěcha na zemi. Co však mají cítiti oni, kteří ztratili hříchem Ježíše, dobro nejvyšší, kteří přes všechna dobrá předsevzetí od něho odstoupili a jeho cesty ocenit nechtěli? Kdyby pochopili veliké své neštěstí, ze všech sil snažili by se jej napravit. Jejich ubohost a touha by je pobádala, vyhledati Pána v tajemství jeho milosrdenství nekonečného, aby se s ním spojili a nikdy ho již neztratili.

Bohužel, že i já náležím též k těm, kteří zanechali první horlivosti! Kdo mi dá, abych byl jako za měsíců předešlých (Job 29, 2.), kdy jsem se ještě snažil tobě horlivě a ze všech sil sloužiti? Dej, ať tě opět naleznu, tebe, radosti andělů, touhou veškerého stvoření, dej ať užiji tvé přítomnosti ve svátosti, jež dává život. Tebe míti si jedině přeji, tebe ztratit, se nejvíc bojím. Zkušenost mne poučila, že mír duše odmítá, kdo cení něco mimo tebe. Jeho srdce jest popel,

Škola B. S. P. 1914.

a země daremná naděje jeho a špatnější nežli bláto život jeho. (Moudr. 15, 10.)

3. Když Panna Maria milovaného Syna marně byla hledala mezi přibuznými a známými, vrátila se do Jerusalema. »Stalo se, po třech dnech našli ho v chrámě.« (Luk 2, 46.) Její starost byla nyní hojně odměněna, neboť našla toho, jehož milovala duše její; podle vytrpěné bolesti naplněna byla duše její útěchou. Dívce, nad níž se pozastavují i největší duchové! Bůh sedí mezi učiteli svého vlastního zákona, a předkládá jim pokorně svoje otázky. Učitel spravedlnosti, jako svítání rozsvěčující, božské dítě, jehož nebeský původ rocho člověčenství nemůže skryti úplně, rozvíjí před svými tvory svatou, výmluvnou, libou, dobré milující věčnou moudrost. Naleznuv božského učitele ve svatostánku, nemám se klaněti hlubokému jeho ponížení? Mohu lhotejně patřiti na převeliké smilování, jež mého Tvůrce a Boha pohnulo, by svou rozkoš měl v tom, býti se syny lidskými, by všichni hledající nalézali v něm učitele, vůdce a Otce, a všichni prosící od jeho štědrosti přijímali milost nejvzácnější, Tělo jeho nejsvětější? Veliký díve milosrdenství a lásky! Nalezl jsem tebe, duše má posvátnou hrůzou jest naplněna, pro divy, jichž jest svědkem. Přijď ke mně, můj Spasiteli, bych odumřel vši snaze, která k tobě nesměřuje.

4. (Po svátém přijímání.) Máti Páně, zvyklá vždy v přítomnosti svého božského Syna mysliti, mluvit i jednati, použila první chvíle shledání, by jemu laskavě vytykala jeho nepřítomnost a pak mu pověděla úzkost srdce, mateřského srdce po tyto tři dni. »Synu,« řekla, »proč jsi nám tak učinil? Až s bolestí hledali jsme tebe.« (Luk. 2, 48.)

Tak by měla i duše mluvit k hostu nebeskému, když ve svátém přijímání k ní vchází, měla by mu předložit své myšlenky, city a touhy, své nedokonalosti i svou bídu. Měla by si mu stěžovat s dětinnou důvěrou, jakou rád vidí v duších, jež navštěvuje, nad jeho vzdáleností i nad svou vlažností i nad neštěstím, že se zbavila jeho milosti. Nikdo nebyl tak neomezeně důvěry hodnější jak tento pravý přítel hříšníků, laskavý

Ježíš, jenž se skrývá pod způsobou chleba, aby nás měl celé.

Vrhni se k nohům svého nebeského hosta, duše má křesťanská, a pros ho, by ti dal poznati pramen tvých čistých poklesků a odkryl ti hloubku tvé bídý. Netrat odvahy, byť by jako kdysi se svatou matkou svou, zdánlivě tvrdě s tebou zacházel, byť by i odpověď ti odpíral, byť by tě vedl po temných stezkách, třebaš by postavil před tebou oblak. aby nepronikla modlitba. On ti pocívou tvou snahu po jeho lásce odmění, třebaš ne citlivou útěchou, přece jistě tím, že tě uschopní, bys pro něho pracoval i trpěl i bez přispění viditelného. Jako své požehnané Matičce tak i tobě přispěje, bys konal své povinnosti, jeho přítomnost je posvěti, jeho láska tvou horlivost roznítí a konečně, blažen zkušeností, nahlédneš, že to, co Pán od tebe žádá, není ani vroucí pobožnost, ani citlivá sladkost, ani snadnost v konání ctnosti, nýbrž jediné, abys konal jeho svatou vůli.

14. Zázračný lov ryb sv. Petra.

Svatý Petr, třebaš v jiné zásluze zůstal za některým apoštolem, přítomností Spasitele byl tak povýšen, jak žádný jiný. Kristem Pánem zvolen za apoštola a knížete církve, vrhá se všem k nohám a veřejně vyznává svou neohodnost, by se ukázal před tváří božského Mistra. Pro tuto pokoru vstoupil Pán Ježíš do jeho lodičky, a kázal odtud lidu. Uč se, duše má, z toho příkladu slavného apostola, že není lepšího prostředku, bys Spasitele pozval do srdce svého, než býti přesvědčenu, že jsi nehoden ho přijati. »Kdo se poníží, bude v slávě.« (Job. 22, 29.) Kdo se pohrží do hlubiny své nuznosti, dříve než zatouží po svátostném spojení se svým Bohem, ten zakusí slast nejvroucnějšího spojení. Ty jediné miluje něžně Pán Ježíš, tento Bůh pokory. S tím, kdo má pyšné oko, Pán Ježíš jísti nebude hody své lásky, a kdo činí pýchu, nebude bydleť v domě jeho. (Žalm 100, 5. 7.)

2. Apoštolové celou noc marně pracovali, nebyloť při nich božského Mistra. Od něho odloučení, nemohli doufati ve výsledek. Když konečně minula noc strádání a nepřítomnosti, zjevil se opět Pán Ježíš a podal jim mnohé dů-

kazy své božské lásky a smilování. Jak pravdivo jest, že temnost a bída prchají před tváří věčného slunce spravedlnosti. Na rozkaz Páně apoštolové znova se chopili práce, kterou po celou noc bez výsledku byli konali. Nyní námaha divně korunována.

Křesťanská duše! I tys vydána na moři tohoto světa mnohým bouřím a nebezpečím a často se marně namáháš, bys nalezla dávno žádaný mír duše. Přístup k oltáři a slyš tu božský hlas, jenž tě pobádá, bys znova pracovala, ale v jeho duchu, bys znova hledala, ale nikoliv rozkoše toho světa, nýbrž nevýslovné radosti, jež působí přítomnost Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti. Vrhni ještě jednou v jeho jménu svoje síť, vrhni je po tom co se líbí jeho očím, snaž se jediné a výhradně po tom, bys plnila jeho vůli nejsvětější, vnikni hluboko do tajemství jeho lásky, abys se stala hodnou míti účast na jeho ovocích přehojných. Kochej se v Hospodinu, a dáť tobě žádosti srdce tvého. Ž. 36, 4.)

3. Petr diví se nad nezaslouženou dobrotou svého Pána a s upřímnou pokorou uznává nekonečný rozdíl mezi sebou a božským Mistrem, jehož neobmezenou moc právě zakouší. Proniknut jsa hlubokým poznáním své bídý volá: Pane, odstup ode mne, neboť jsem člověk hříšný. (Luk. 5. 8.) Tento vyvolený apoštol Boha-člověka, tento vyznamenaný a přece tak pokorný učeník Ježíšův, tento sloup Církve třese se v přítomnosti toho, na jehož přijetí se nyní připravuješ. Jsa přesvědčen, že tento divotvorce jest Kristus, Syn Boha živého, (Mat. 16, 16.) on pak nejposlednější všech lidí, vrhá se Petr svému božskému Mistru pokorně k nohám, zapřísahaje ho, by se vzdálil od hříšníka tak bidného. Veliký apoštol, veliký tvou hlubokou pokorou, dej mi podíl na tvém smýšlení, jež tebe tak milým učinilo Pánu Ježíši nejpokornějšímu všech synů lidských!

Božský Spasiteli, věřím, že jsi věčný, největší Bůh, nejvyšší Pán celého světa, radost nebes a hrůza pekel. Poznávám své hříchy a nedokonalosti, pro které se třesu před tváří tvou. Jak spravedlivou mám příčinu s Petrem vyznati, že jsem největší, nejnevědnější hříšník! Ale právě proto třeba duši mé tvé nebeské návštěvy.

Božský Spasiteli, bída má mne nutká, bych spěchal k tvému božskému Srdci. Nejsi-li ty to, jenž může očistiti počatého z nečistého semene? Přijď tedy mé dobro nejvyšší, má radosti nejsladší! Oblaž srdce mé slastí své lásky a laskavostí svého smilování!

4. (Po svatém přijímání.) Pán Ježíš již neodstoupil od apoštola, jenž ho v pokoře prosil, by od něho se vzdálil pro jeho nehodnost. Přiváben tak drahou ctností pokory, vykázal božský Spasitel pokornému učenníku první místo mezi těmi, kteří z lásky k němu vše opustili a jej následovali. Když Pán Ježíš z lodičky Petrovy lid učil, ukázal tím zástupu, že mu první místo učitelské určil. Vskutku opustil Petr, jsa dojat slovy Páně, hned a navždy své řemeslo, své přátele, vše, co měl, by následoval chudého Mistra.

Duše má, Pán Ježíš netoliko do tvého domu vešel, jako kdysi do lodičky Petrovy, ale do srdce tvého božský Mistr milosrdný vstoupil, aby se tobě daroval. Jak bys mohla v této chvíli dle pravdy

zvolati: »Odstup, Pane, od srdce mého, neboť jsem člověk hříšný«. Ano božská láska, jsem pln hříchův! Ale ke komu mám se utíkat, když ty se ode mne odvrátíš? Kdo mne přijme, nenaleznu-li útočiště v srdci tvém milosrdném? Kdo mne vyléčí? Jedině ty, božský lékaři duše mé. Kdo mi pomůže, jenom ty, všemohoucí Králi nebes i země. A co jest ještě více než vše, kdo může tak velikého hříšníka, tak nesmírnou bídu, jako moje, milovat, leč ty Lásko nestvořená!

Neopoštěj mne tedy, milosrdný Spasiteli, ve mně, neboť ty máš slova života věčného, ona svatá slova sladší nad med a strdí. Necht tvá láska nesmírná vniká do duše mé, abych aspoň nyní vše opustil a tebe následoval. Nemám sice přetrhovat oprávněné pasky, jež mne váží k stavu, prozřetelností tvou vykázanému, ale chci odmítnuti hříšnou náklonnost k tvorům a k vlastní vůli, onu pýchu a sobectví přemáhati, jež mi tolikrát překážely, bych tebe následoval. Pak-liže v božské službě tvé poznám sladkou svobodu dítek božích pak vzplesá duše má v Bohu svém.

Podzim je tu.

Přišel k nám podzimek
v šedivém hávu,
pokosil na lukách
květy i travu.

Studené větry s ním
krajem se honí
a slunce na nebi
tváře své cloní.

Všecko se ve smutku
velikém tají,
zpěváci na jih zas
zpět odlétají.

Všude je bolesti
po kraji skryto,
až je mně zemělé
krásy té líto.

Přišel k nám podzimek
v šedivém hávu,
příroda ku spánku
ukládá hlavu.

A. M. Kaděčková.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

Posvátný háj v Itolo.

Pravil jsem, že oběti se obvykle daly v některém „posvátném“ háji. V jednom stal ještě před několika roky strom, bůžku války Ogunovi zasvěcený. Lidské lebky, které na jeho kmeni byly přibity a jiné vítězoslavné odznaky vypravovaly o hrůzných obětech, které tomuto obydlí Fetišů byly přinášeny. Také na místě, kde nyní stojí missie v Itolo, stal takový »posvátný« háj. Rozmanité stromy a křoví bujelo tam, ovlažováno za noci rosou, za dne krví ubohých obětí. Mezi stromy vynikal zvláště víc než stoletý obr, jehož mohutné větve a husté listí v dřívějších dobách velkou část háje jako střeška přikrývaly, a který, když ho byl P. Pied před čtyřmi roky koupil, v životní síle ještě dosti značné tu stál, ačkoli vichor a blesk jeho hrdě do výše se pnoucí vrchol byly již zlomily. Zde ještě před 40—50 lety konaly se lidské a asi před čtyřmi roky jiné a možná dost potají i lidské oběti.

První starostí a prací P. Piedovou bylo, tohoto něměho a přece výmluvného svědka, který po staletí na děsné ukrutnosti hleděl a krev tolika nešťastníků byl do sebe vsal, poraziti. Avšak nebylo tak snadno najíti muže, kteří by si byli troufali, tento od modloslužebníků tolik uctívaný strom skoliti. Každý se obával msty bůžka Orišy anebo aspoň modloslužebníků. Konečně našli se přece někteří, ježto si dodali zmužilosti a několik dní na stromě obuchy a sekýrami pracovali. Avšak i tito najednou zmizeli, bezpochyby ze strachu před modloslužebníky. Dali se tedy missionáři PP. Pied a Landais sami do práce. Ježto obrovský strom měl několik metrů v průměru a jeho dřevo bylo neobyčejně tuhé a tvrdé, trvalo to dlouho, než mohla jemu sekýrou hluboká rána býti zasazena. Tato zdoluhavá práce missionáře konečně omrzela a proto položili do dutého kmene oheň, který brzy dutinu prorazil a vysoko do výše vyšlehl. Tak jako před 1100 lety sv. Bonifác mohutný onen dub v Geismaru

v Německu byl porazil, zatím co zástupy pohanů s bázní a strachem se na to dívaly, jsouce pevně přesvědčeni, že bůh hromu odvážného zlosyna plamenným bleskem zabije, hromový však dub s hlasitým popraskem se skácel, aniž bůžek svou moc a sílu mohl ukázati, tak stálo i zde na sta modloslužebníků okolo stromu, aby spatřili, jak věc slouží, a bezpochyby také proto, aby Orišovi svou soustrast projevíli. V noci však přinesli svému ohroženému bůžkovi všelijaké oběti, jejichž zbytky P. Pied ráno nalezl, aby si Oriša svůj hněv a vztek ne na nich, nýbrž na rouhavých missionářích vyliil. Přes to naklonil se strom jednoho dne a s ohromným rachotem se skácel a se stromem sřítlo se i tisícleté panství satanovo. Zuře a vztekaje se opouštěl toto své oblíbené místo.

Jak se vše změnilo! Tam, kde po staletí ďábel, otec závisti a lži, byl ctěn a vzýván, nyní trojediný Bůh, Otec pravdy a lásky bývá uctíván. Arci nestojí na onom místě ještě žádný kostel; jediná budova je zároveň školou, kostelem a obydlím missijních sester, kdežto missionář o něco dále v nezdravém zákoutí bydlí. Snad dojdou brzo potřebné peníze, abychom mohli postaviti napřed kostel a potom dům na obývání. Kde stál »posvátný« strom, tam právě postaví se hlavní oltář.

Nedaleko místa, kde kdysi pnul se do výše obrovský strom svým pyšným vrcholem, stojí nyní obrovská socha sv. archanděla Michala. Dupaje ďábla svýma nohama chystá se prokláti jej svým dlouhým kopím a hledí plamenným zrakem směrem do vnitra Afriky. Tak zdá se, jakoby všem ďáblům, které byl kdysi na nebi tak slavně přemohl, ještě nyní strachu naháněl, missii pevnou rukou proti všem útokům ďáblovým chránil a jemu bránil, usaditi se zase pevnou rukou na místě, které nyní Bohu je posvěceno.

Socha, dar to jistého dobrodince, byla na druhou neděli povelikonoční slavnostně posvěcena. Byla to povznášející podívaná, jak mladí i staří, chudí

i bohatí, katolíci i protestanté, pohaní i mohamedáni do Italo putovali, aby se slavnosti svčcení účastnili. Přišlo jich mnoho set a všichni divili se, jak se tu všecko změnilo. Zvláštní pozornost všech poutala nádherná a bohatě ozdobená socha sv. Michala a neméně oltář, který byly missijní sestry zvláště pro tento účel zřídily a pěkně okrášlily. Plápolající svíce, pestré kytky, vějící praporečky dodávaly celku vzezření neobyčejně slavnostní a budily největší úžas všech přítomných. Jedni stáli tu s otevřenými ústy, jiní nemohli ze sebe vypravit leč výkřik: ach! ach!, a opět jiní křičeli žasnouce: »Oyibo! Oyibo! t. j. běloch! běloch!« Jakoby chtěli říci: »Co ti běloši všecko nedokážou!«

Slavnost začala o 5. hodině odpoledne. Nejprve zazpíval Ceciliánský spolek, před několika měsíci v Lagos založený, trojhlasnou píseň ke cti sv. Michala, potom vystoupil na řečnické P. Spiesser a měl dojemné kázání. Četnými příklady ze starých a nových dějin dokázal, že po všechny časy bylo chvalitebným zvykem, velkým mužům a zvláště slavným bojovníkům stavěti pomníky a sochy, že tedy bylo slušno a spravedливо, aby i sv. Michalu, tomuto prvnímu a největšímu bojovníku všech věků, byla socha postavena. Potom ličil výmluvnými slovy boj mezi sv. Michalem a ďáblem -- boj, který sice v nebi byl ukončen, ale na zemi dosud se vede, boj to mezi dobrým a zlým, mezi pravdou a lží, boj mezi vírou a nevěrou, boj, z něhož sv. Michal konečně jako vítěz vyjde. Potom řečník takto pokračoval:

»Dnešního dne, v tuto hodinu a na tomto místě jste vy všichni svědky slavného vítězství, kterého sv. Michal a s ním katolická církev nad ďáblem a jeho panstvím na tomto místě dobyla. Mnozí z vás se ještě pamatují, jak právě na tomto místě pohanští bůžkové t. j. vlastně ďábel sám uctívání byli. Na tomto místě stál strom pohanskému bůžku zasvěcený, na tomto místě, pod vašimi nohama, leží pochovány kosti oněch nešťastníků, kteří ďáblu byli obětováni. S prorokem mohl bych zvolati: »Quomodo cecidisti, Lucifer?« (Jak jsi padl, Lucifere?) Ano padl jsi, satane; a ty, Šango a Ifa, i Obbatata padli jste; padli jste i vy

Oya, Dangbe a Edun; i ty strome Fetišův padl jsi. Sv. Michal a jeho andělé bojovali s drakem a drak byl vyvržen, vyvržen byl i strom Fetišův; pohanským obětím na tomto místě na vždy je konec. Místo pohanského modloslužebníka, Babalao, zaujmá posvěcený kněz katolický; místo nečistých, krvavých obětí pohanských bude zde nyní každé ráno obětována oběť ze všech nejčistší, nekrvavá oběť mše sv.; místo křiku, nářku a sténání lidských obětí a zvuků ďábelských zpěvů zaznívá zde nyní vznešený zpěv svornosti a lásky.«

Svou řeč skončil P. Spiesser dojemnou modlitbou k sv. Michalu. Na to následovala druhá píseň ke cti knížete archandělů, kterou všichni, uneseni svatým nadšením, zanotili a mezi kterou posvěcení sochy se konalo. Obřad skončil slavným požehnáním. Ceciliánský spolek zapěl na to velmi úspěšně a dovedně několik čtyřhlasných ceciliánských písní, jejichžto svatá slova, nádherné akordy a sladké nápěvy byly řídhou protivou vzhledem k někdejšímu křiku a zuřivému básnění pohanských modloslužebníků. Zvláště však dojmavá byla podivná, když na tomto místě, kde ještě před krátkým časem trůnil satan, nyní po nejprv se tam objevil Pán nebes a země a před ním všichni, katolíci i nekatolíci, poklekli, majíce zraky na skvoucí se monstranci upřeny, aby od něho, Pána veškerého stvoření, přijali požehnání. Paprsky zapadajícího slunce, které jako ohnivá koule na dalším obzoru zdálo se do moře se ponořovati, padaly zlatem na posvátnou monstranci a odrážejíce se od jejího trpytného povrchu rozlévaly se, když kněz polokruhem se otáčeje uděloval jí sv. požehnání, do všech úhlů světa, k západu, severu, východu a jihu, všude opuštěné ubohé Africe hojných milostí udílejice.

Prve než skončím, připomenu ještě, že dojemné kázání a povznášející obřady tak hluboký dojem na všechny přítomné učinily, že když missionář byl na všechny pohanské bůžky klatbu vyslovil, nikdo nereptal, naopak přemnozí souhlasíce, jiní pak mlčky poslouchali, ano mnozí dokonce i tvrdili, že jestliže snad ďábel do toho dne nějakou skrytý koutek na tomto místě měl, že jistě po

těchto tak slavných obřadech s hanbou a potupou se odtud odstěhoval.*

Dále vypravuje missionář obšírně o životě a působení Padre Antonia, černocha to, který byl kdysi do Brazílie prodán za otroka a potom stav se křesťanem na západní pobřeží africké se vrátil, tam mezi svými pohanskými krajany jako apoštol působil a tak missionářům půdu připravoval. Shromazďuje černochoy kolem sebe kázal jim, jak a pokud tomu rozuměl, vyučoval je pravdám křesťanským, modlil se s nimi každou sobotu společně růženec a v neděle a svátky modlitby mše sv., křtil obrácené a žehnal snatkům manželským.

On to byl také, jenž své nevědomé krajany před protestantskými naháňeči varoval, jim o příchodu katolických missionářů první radostnou zprávu podal a missionářům svůj malý věrný hlouček jakožto jádro a kořen nové missie přivedl. Od té doby začala se missie na Beninském pobřeží utěšeně rozmáhati. Bez těžkých obětí a velkých překážek ovšem také nebylo, jak jsme právě byli slyšeli, ale neúporné činnosti nových missionářů podařilo se časem všechny překonati a dnes náleží missie na Beninském pobřeží k nejpokročilejším v Africe.

Od vodopadů Stanleyových.

Nebude zajisté čtenářům »Škol« proti mysli, doví-li se něčeho o nové řeholi a prvních začátcích její činnosti na poli missijním. Tato nová řehole je kongregace kněží Srdce Ježíšova. Byla založena r. 1878 ve St. Quentinu ve Francii. Jejím vlastním a původním účelem jest, srdci Bohočlověka za urážky, které ve svátosti své lásky trpí, se klaněti a je usmiřovati a něžnou a spolu vroucí úctou k tomuto nejsvětějšímu Srdci všude šířiti. Mimo tento hlavní účel měl zakladatel na zřeteli také jiné cíle a úkoly, které ke jmenovanému hlavnímu účelu úzce se druzí, a nebo aspoň se snáší, jako: missie domácí, vyučování, řešení otázek sociálních, missie zámořské a p.

Jakmile měla kongregace větší počet kněží ve svém středu, byla požádána od republiky Ekuadoru v jižní Americe,

kde stav katolické církve pro převeliký nedostatek kněží byl velice žalostný, aby jí několik kněží jako missionářů ponechala. S radostí vyhověl generální představený kongregace této žádosti a to zvláště proto, že ona země od svého presidenta blahé paměti, Garcia Morena, nejsvětějšímu Srdci jsouc zasvěcena na výpomoc její měla jakési právo. Poslal tedy do Ekuadoru několik kněží a bratří laiků a za krátko byly tam zřízeny dvě missijní stanice. Sedm let pracovali missionáři na nové vinici blahodárně a s dobrým výsledkem, až revoluci v r. 1895 zednáři vyvolanou, jejich apoštolská činnost byla zastavena. Následkem toho odvolala kongregace odtamtud své missionáře, jichž počet byl časem značně vzrostl, a dala je k dispozici Apoštolské Stolicy, která jim nové působíště v Africe, v belgickém Kongu, nedaleko vodopadů Stanleyových, vykážala.

Jak první stanice tam byla založena, čeho tam missionáři z řčené kongregace byli docílili, jaké plány mají do budoucna, jaké naděje a vyhlídky, o tom obšírně vypravuje P. Gabriel Grison, představený tamnější stanice, jehož dopis na řadového generála zní následovně:

»Missijní stanice sv. Gabriela u vodopadů Stanleyových.

Missie, kterou jsme před krátkým časem v nádherné krajině zdejší, v srdci střední Afriky založili, byla nejprve 25. března m. r. v Římě povolena a její založení ustanoveno. Ministr Kongského státu, Van Eetveld, byl se totiž s prosbou o missionáře obrátil na Propagandu. Ježto generální představený tou dobou byl nucen své missionáře z Ekuadoru, kde právě byla vypukla revoluce, odvolati, nabídl je svaté stolici, která nabídku přijala. Dva missionáři, P. Lux a já, vstoupili jsme v Antverpách na loď; 21. září dojeli jsme cíle. Bohužel můj spolubratr na cestě onemocněl. Možná, že svým časem bude cesta do Střední Afriky méně nebezpečná; prozatím však malokterý Evropan plaví se po Kongu nahoru, aniž zaplatil zimnici obvyklou daň. Příčina toho leží jednak v nezdravém tamnějším podnebí, jednak v tom, že parníky, které na horním Kongu plavbu udržují, mnohé vady a nedostatky

maji. Naše loď podobala se veliké nemocnici.

Ostatně nebylo nám těžko, najít vhodné místo pro novou stanici, ježto celá krajina je velmi úrodná. Mohli jsme si vybrati. Vlivem častých dešťů a jižního slunce je rostlinstvo velmi bujné, neproniknutelné lesy, které pouze k americkým pralesům lze přirovnati, pokrývají celou zemi. Dne 24. září rozhodli jsme se pro krajinu na pravém břehu řeky, asi 7 km. od vodopádů.

Jelikož naše cesta podle úmyslu těch, kteří nás poslali, byla vlastně jen pokusem missii založiti, poslal jsem svého spolubratra, jehož zdravotní stav mne znepokojoval, zpět do Evropy a vzkázal jsem po něm, aby co možno nejdříve nové síly za mnou poslány byly. Já sám zůstal jsem zde, abych první práce řídil, ježto tamnější belgická stanice nám pomáhat nemohla. Byla už po několik měsíců znepokojována povstáním černošského kmene Batalelů a teprv před 14 dny setník Hanri zvěstiv nad povstalcí zjednal jí potřebnou bezpečnost. Po válce pak bylo nutno domy ze strategických důvodů zbořené znovu postaviti a zničené sady znovu upravit. Proto přišli jsme právě v nevhodný čas. Přes to pomohli nám setník Makfeyt, správce onoho okresu, a jeho důstojníci, seč byli.

Pro začátek dali mi k ruce poddůstojníka, jenž dosti zběžně řečí zdejších černošů mluvil. Bohužel byl tento mladík, jenž mi mohl býti velmi užitečným, náhle do Bosny zpět povolán a tak jsem byl zase sám. Ale Bůh zase neopustil. Jeho řízením našel jsem chytrého a pilného černocho, který mi výborné služby prokazoval.

Najav v okolních dědinách dostatečný počet dělníků, dal jsem 5 ha lesa vymýtit, abych po okolní krajině nabyl rozhledu. Potom začal jsem stavěti misijní dům. Co toto píšu, mám několik pevných dřevěných stavení, do kterých se vejdou moji lidé a asi 200 dítek. S počátku ubíral jsem se každého rána od vodopádů pěšky na mou stanici a večer vracel jsem se na lehkém člunu zpět. Nejparnější hodiny za dne trávil jsem v malém stanu, který jsem si byl na misijní stanici postavil.

Moje obydlí a kaple byly brzy hotovy a na vánoce jsem konečně do missie se odstěhoval. První mše sv., kterou jsem tam sloužil, byla půlnoční. Jak šťastná to shoda okolností. Dne 25. března, na svátek Zvěstování Panny Marie, postavili jsme začínající stavbu missie pod ochranu Nejsvětější Panny, a 25. prosince, v den památky Narození Páně, vešla slavným posvěcením takorčka v život. Že se okolnosti tak pěkně shodly, nebylo však mojí zásluhou; dle mého úmyslu měla býti missie zasvěcena již 8. prosince na slavnost Neposkrbného Početí.

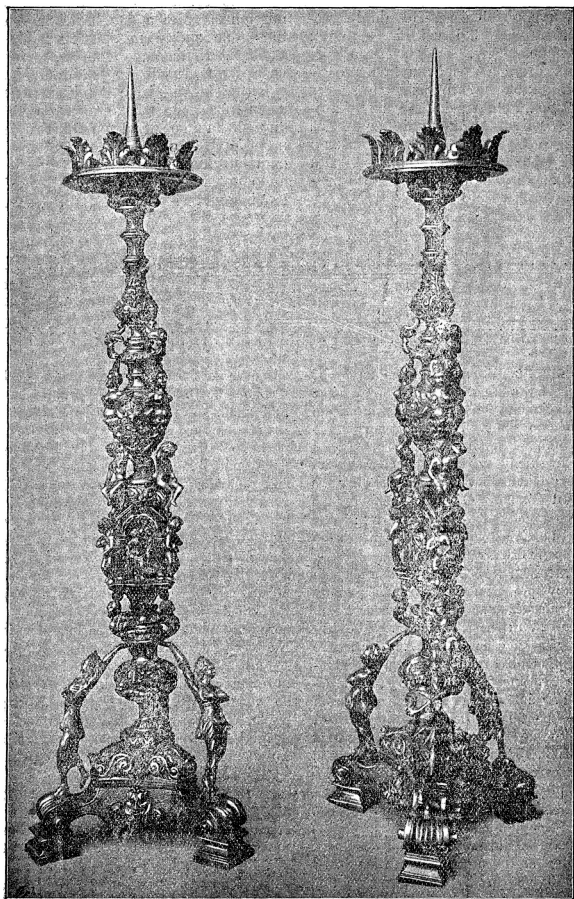
Zatím shromáždil jsem okolo sebe několik dětí a také vláda mně jich několik svěřila, tak že mám nyní 47 žáků. Dne 2. února začal jsem vyučovati katechismu. Dne 23. března přinesli mi dvě děti, tak malé ještě, že jsem jich mohl ihned pokřtiti, což jsem také na slavnost Zvěstování Panny Marie učinil. Pan Alciari, ředitel zdejšího kupeckého skladiště, byl kmotrem.

Krátký čas na to udal se v malé mé osadě strašný případ. Jednou večer pozoroval jsem totiž, že jedno dítko schází. Hledal jsem ho a dal ho hledati, ale nadarmo; teprve násle lujícího dne nalezl jsem je v lese s rozříštěnou lebkou a v tratišti krve. Zástup lidů zroutil rozdělal už oheň, aby nešťastné dítě upekli. Bohužel nebylo pokřtěno. Abych takovému neštěstí budoucně předešel, pokřtil jsem devět nejmenších dítek na Boží Hod velikonoční. Dvě z nich jsou již v nebi. Přišla totiž na nás brzy potom nová zkouška, mezi našimi malými vypukla úplavice. Ježto jsem byl sám a všechna práce na mne spočívala, nastaly mi, jak si lze pomyslit, pochmurní dnové. Nicméně podařilo se mi zlo rychle odstraniti tím, že jsem nemocné děti od zdravých odloučil. Tak se stalo, že pouze dvě shora zmíněné dítky padly nemoci za obět.

Máme děti ze všech okresů, které v území okolo vodopádů Stanleyových obývají. Ubohé děti, které buďto z otroctví byly vysvobozeny a nebo za posledních krvavých válek osiřely, cítí se v naší missii šťastnými jako v ráji. Jsem s nimi velmi spokojen; jsou hodné, poslušné a dosti pilné; doufám, že je

OLOMOUC: Hrob biskupa Marka Kuena

OLOMOUC: Bronzové svícny.

budu moci po roce všechny pokřtiti. Náš úmysl, z ubohých černochů dobré křesťany a mravné lidi učiniti, je tento: Vychováme hochy, dívky svěříme misijním sestrám a dospělým budeme nápomocni, aby mohli uzavřítí sňatky manželské. Potom založíme malé křesťanské osady mezi okolními kmeny. Kéž by božské Srdce Páně tomuto našemu plánu žehnilo a nám pomoci svou přispělo, abychom jej mohli provést!

Dne 11. května přišli ke mně dva missionáři kněží a dva bratři laici a od toho dne začala missie teprv vlastně zkvétati. Nyní namaháme se, abychom naše okolí přivedli do pořádku. Minulý týden překlenuji jsme potok, který teče naším územím, můstkem, a v nejbližší dny dostavíme dřevěnou ohradu pro naše kozy a ovce. Tato zvířata jsou nám nevyhnutelně potřebna, ježto je zde málo potravin a nám třeba starati se i o budoucí živobytí. (Přítelův zbytek.)

Různé zprávy.

Olomouc. Bronzová plotna na hrobě biskupa Marka Kuena (1553—65) v dóme olomouckém čítá se k nejskvělejšími pracím renesančního slohu. Byla zhotovena okolo roku 1565. Podobné vzácnou práci jsou bronzové svícny v kapli sv. Barbory na dómském děkanství v Olomouci. Na křížové chodbě u domu v Olomouci uchovaly se zbytky starých fresek. Podáváme dvě: jedna představuje Zvěstování Panny Marie, druhá klanění sv. Tří Králů.

Přátelům dobré četby doporučujeme všle, aby pro nemocné a raněné vojny objednávali též známou výbornou knihu poučnou „Vira našich otcův“. (Má 430 stran, krámská cena 3 K.) Aby co nejvíce svazků jí mohli rozdati, rozhodla se administrace „Našince“ v Olomouci, Dolní náměstí 17, účtovat jí nyní za nepatrnou cenu — po 60 haléřích všem, kteří aspoň 5 výtisků najednou objednají. Kdo objedná 50 výtisků, obdrží premii 3 výtisků zdarma. Při tak velké slevě dlužno příslušný obnos poslati předem.

Národní dar pro katolické missie. Za příčinou jubilea německého císaře sebrali tamnější katolíci na své missie obnos, který obnášel i s úroky dne 1. října 1913 1,425.209 marek. Byl rozdělen výlučně pro katolické missie a školy.

Kající hříšník z Carcassonne. Ve francouzském městěku Carcassonně událo se něco, co nepostrádá ani tragiky, ani humoru. Před mnohými lety byl u soudu

odsouzen k smrti mladý muž, jež by byli z toho srdce rádi popravili, kdyby ho jen byli měli. Vrah totiž včasné utekl do Brasilie roku 1897, kdež na něho se zapomnělo. Před několika dny hlásil se u policie muž s kajícím vzezřením a s prosbou, aby ráčili jej popraviti, protože spáchal zde před lety vraždu. Soudce objednal si ho na druhý den s tlumočníkem, protože člověk ten mluvil již jen portugalsky. Soudci na to vypravoval, kterak r. 1897 spáchal v sousedním Carcassonne vraždu na mladé vdově, jež mu stala se nevěrou. Po vraždě podalilo se mu prehnouti do hor, kdež po 4 roky živil se jako drvoštěp. Na to vystěhoval se do Brasilie, kdež pobyl 11 let. Zde prý po letech byl zachvácen lítostí, a vyzpovídaje se knězi, navrátil se do vlasti, aby na sobě dal provést popravu. Porotní soud byl nucen provést líčení ještě jednou. S pláčem vyznával se ku všemu a porotci až k slzám pohnuti, vyřkli nad ním: nevinen.

Několik zajímavých dat ze statistiky lúrdské v roce 1913. V uplynulém roce bylo do Lurd vypraveno 494 zvláštních vlaků, z nichž 343 bylo z Francie a 151 z ciziny, a to: 40 z Belgie, 26 ze Španěl, 22 z Německa, 20 z Italie, 15 ze Švýcar, 10 z Rakouska, 4 z Elzaska, 3 z Holandska, 3 z Lothrinska, 1 z Anglie, 1 z Portugalska a 1 z Luxemburgu. Mezi výpravami těmi zvláště vynikaly výpravy: z Montpelliéru 10.000 poutníků, z Irska 4000 poutníků,

mezi nimi 300 kněží, 5 biskupů a kardinál primas; pak 41. národní pout francouzská, k níž vypraveny 34 vlaky, mající 15.000 poutníků, přes 1000 nemocných a 13 biskupů. V roce 1913 navštívily Lúrdy z církevních hodnostářů: 4 kardinálové, 126 arcibiskupů a biskupů, 6 inful. opatů a 73 jiných prelátů. K stolu Páně přistoupilo 890.000 poutníků, mši sv. slouženo bylo 68.000. Počet poutníků přibylých společnými vlaky z Francie byl 200.377, z ciziny 59.776. Jednotlivě dostavili se poutníci asi v trojnásobném počtu, takže možno říci, že do Lúrd v roce 1913 přišlo na 1.000.000 poutníků.

Z černých číslic velkoměsta. Počet sebevrahů ve Vídni klesl r. 1913 značně proti roku 1912. Kdežto roku 1912 bylo 1558 sebevrahů (931 mužů a 627 žen a děvčat), zaznamenáno bylo roku 1913 sebevražd 1485, z nichž bylo 891 mužů a 594 žen a děvčat. Povážlivým zjevem je stále více rostoucí počet mladistvých sebevražedných pokusů. Nejmladší sebevrah byl 7letý hoch, který se zabil skokem s okna; po něm následuje 13letý hoch, který se oběsil. Nejstarším sebevrahem byla 88letá žena, která se otrávila, 83letý muž, který se oběsil, 82letá žena, která skočila s okna, 81letý muž, který se oběsil a 80letý muž, který se zabil pádem s výše. Nejvíce sebevrahů se oběsilo a to 193 (z nich 22 žen), zastřelilo se 154 osob (20 žen), otráвило se 99 osob (59 žen), utopilo se 68 osob (18 žen), pálem s výše se zabilo 60 osob (37 žen), pobodalo se 16 osob (2 ženy), 15 osob dalo se přejetí (2 ženy) a 1 muž zvolil smrt uhořením. Z nešťastné lásky spáchalo sebevraždu 37 mužů a 36 žen, sebevražedných pokusů 69 mužů a 93 žen. Pro nemoc spáchalo sebevraždu 125 mužů a 33 žen, sebevražedných pokusů 23 mužů a 26 žen. Pro rodinné nesváry spáchalo sebevraždu 19 mužů a 23 žen, sebevražedných pokusů 57 mužů a 92 žen, z nouze spáchalo sebevraždu 34 mužů a 6 žen, sebevražedných pokusů 97 mužů a 37 žen. V duševní nepřičetnosti spáchalo sebevraždu 43 mužů a 21 žen, sebevražedných pokusů 27 mužů a 20 žen. Z omrzelosti života spáchalo sebevraždu 24 mužů a 11 žen, sebevražedných pokusů 30 mužů a 30 žen. Pro špatné finanční poměry spáchalo sebevraždu 36 mužů a 7 žen, sebevražedných pokusů

12 mužů a 3 ženy. Ze strachu před trestem spáchalo sebevraždu 15 mužů a 4 ženy, sebevražedných pokusů 14 mužů a 13 žen. Z bolesti nad smrtí příbuzných spáchalo sebevraždu 14 mužů a 10 žen, sebevražedných pokusů 3 muži a 5 žen. Motivy sebevražd byly neznámy u 100 mužů a 8 žen. Pohnutky sebevražedných pokusů u 112 mužů a 116 žen byly též neznámy.

Odpady. Roku 1909 odpadlo ku protestantismu v německé říši 7886 katolíků. Roku 1910 odpadlo jich 8301, r. 1911 8684. Nejvíce jich odpadá k vůli sňatku.

Boháči a almužna. Malif, který pracoval po celé léto, po dobu tří měsíců v klášteře na kopci sv. Bernarda, napsal ze svých zkušeností: Ročně navštíví tento klášter přes 30.000 lidí, kteří tam zůstanou přes noc a dostávají stravu. Mniši nic nežadají, ale prosí, aby každý cestující dal do pokladnice nějakou almužnu dle uznání. Malif, kdykoliv přišli a odcházeli cizinci, vždy pozoroval, zda něco do pokladny dali a tu viděl, že skoro žádný boháč nic nedal, ale dávali chudší lidé, jako na příklad italští dělníci, když šli pěšky domů. Každý z nich rozvázal červený šátek, v němž měl své krvavě uspořené peníze a dal něco do pokladny. Bohatší turisté jenom s dvojsmyslným výsměchem šli okolo ní a nic do ní nedali. Ode všech těchto 35.000 cizinců se vybralo z pokladny 4000 K.

Počet hospod ve Švýcarsku. Průměrné připadne ve Švýcarsku jeden hostinec na 144 obyvatelů. Nejvíce hospod je v městě Švycu, kde připadne na 63 osob hospoda, v Thurgau na 72, v Grabünden na 80, v Uri na 85, v Apenzellu na 86 atd., na posledním místě je Vallis, kde připadne teprve na 369 osob jedna hospoda.

Vila pro kočky. V Grenvichu vystavěla jakási bohatá Američanka vilu pro své miláčky—kočky. Stála 75.000 K. Je v ní nádherně upraveno 19 světnic pro kočky. V každé je elektrické světlo; ústřední topení je také zavedeno, ano nezapomněli ani na lázně. Ústav má býti vzorem pro majitele, aby se naučili s nimi zacházeti. Majitelka chce na svých 60 kočkách ukázati, jak se jim má připravovati lepší, zdravější a šťastnější život.

Sekty v Hamburku. Dle zdělení hamburského statistického úřadu byly tam

203 různé náboženské sekty. Všechny obyvatel bylo 1,012.390; z nich bylo bez vyznání 8708 a ti se dělili na 2357 bezvěrců, 5257 bez vyznání a 716 dissidentů. 284 bylo volnomyšlenkářů, židů bylo 19.472, buddhistů 165, mohamedánů 137, monistů 65, vyznavačů Konfucia 24, 5 theosofů, 1 pantheist, 1 theist a 1 spiritista. Všechny nekřesťanů bylo 19.941. Křesťanů bylo 983.457; dělili se na 928.638 protestantů, 50.430 katolíků a 4476 z jiných vyznání. Protestanté jsou rozděleni na 15 sekt. Mezi „jiná“ vyznání bylo započteno 62 různých pojmenování, jako 4 arméni, 1000 baptistů, 250 adventistů, více mormonů, ba jeden se označil i jako ikonoklast, což znamená obrazoborec.

Lékařky. V Anglii jsou lékařky velmi oblíbeny a jejich počet jest přes tisíc. V jediném Londýně je nyní přes 200 lékařek. Jsou skoro v každém větším anglickém městě a mají často větší praxi, než jejich mužský kolega.

Návštěva kostelů v Liverpoolu v Anglii. Liverpoolský denník „Daily Post“ počítává v určitou neděli každoročně, kolik lidí bývá v kostelích. Tuto jsou výsledky z let 1881, 1891, 1902 a 1912. Počet všech lidí, kteří byli onu neděli v kostele, byl roku 1881: 149.469, 1891: 157.846, 1902: 178.777, 1912: 169.721. Ubylo tam návštěvníků kostela, ač v posledních desíti letech vzrostl Liverpool o 45.000 obyvatelů. Ale časopis výslovně podotýká, že jediné katolické kostely mají stále více návštěvníků; v nich neubýlo, ale přibývá věřících, kteří pilně navštěvují kostel.

Protestanté v Berlíně. Roku 1912 zemřelo v Berlíně 26.092 protestantů, z nich bylo církevně pohřbeno jenom 17.571. Poslední Večeři přijalo 1912: 226.052 osob, roku 1911: 239.058. Mužů bylo 1912: 83.680, ve kterém však počtu je na 22.000 vojáků, takže bylo jenom vlastně okolo 61.000 mužů. Žen bylo 1911: 145.358, 1912: 142.372.

Smíšená manželství v Prusku. Je všeobecně známo, že největší ztráty mívá katolická církev na počtu svých údů ve smíšených manželstvích. V Prusku bylo roku 1912 393.885 smíšených manželství mezi katolíky a protestanty, z nich bylo mužů katolíků 207.488, žen katolíček 186.297. V celku přibývá smíšených man-

želstev. V Prusku bylo jich roku 1895: 278.434, 1900: 321.274, 1905: 359.985, 1910: 393.885. A co jest s dětmi v těchto manželstvích? Dne 1. prosince 1910 bylo ve všech smíšených manželstvích dětí: 789.595, z nich bylo evanělických: 450.379, katolických: 339.116. Církev katolická ztratila tedy 55.631 příslušníků, čili při každém stu smíšených manželstev ztrácí katolická církev 15 dětí. Všeobecně lze pozorovati, že má žena větší vliv než muž. Ze smíšených manželství, v nichž byl muž katolíkem, bylo 250.352 dětí evanělických a jenom 161.770 katolických, ale při manželstvích, kde byla žena katolička, bylo dětí evanělických 200.627, katolických 177.396.

Klášteří sestry v severo-amerických Státech. Působí tam přes 56.000 katolických sester klášterních a mají ve své správě: 700 vyšších dívčích škol, 285 sirotčinců, 100 chorobinců, 300 nemocnic dále mnoho farních škol.

Mladiství zločinci v Itálii. Roku 1912 bylo u italských soudů projednáváno 86.218 případů mladistvých zločinců, z nichž bylo 42 procent pod desíti lety. Téhož roku bylo v Itálii odstraněno náboženství ze škol.

A co my? V březnu loňského roku měli socialistní demokraté v německé říši v Jeně sjezd. Bylo tam oznámeno, že mají jejich dětské časopisy 89.000 odběratelů. Soudruzi byli co nejdůrazněji vybízeni, aby šitili tyto časopisy pokud možno nejvíce. V listopadu téhož roku oznamovaly příslušné listy, že dosáhl počet odběratelů oněch listů již první sto tisíc. A co my katolíci, stále budeme nečinně přihlížeti a ještě sami ubíjeti své listy?

Analfabeti. V německé říši bylo koncem roku 1913 0.02 procent ze všeho obyvatelstva analfabetů, t. j. lidí, kteří neumějí ani čísti ani psát. Ve Francii je jich 4.6, u nás v Rakousku 3.4 procent ze všeho obyvatelstva.

Dívčí gymnasia v Německu. V Německu bylo koncem školního roku 1913 39 dívčích gymnasií s 22.137 žákyněmi. Gymnasií pro hochy bylo 524 se 160.237 žáky a 300 reálsek se 146.189 žáky.

Náboženství a přírodní vědy. Po celém Německu známý učenec, tajný rada. Dr. Reinke měl nedávno veřejnou přednášku o náboženství a přírodních vědách

Ku konci své řeči pravil: náhradu za náboženství nemůže nám dát ani věda, ani umění, ani jednostranná mravouka. Toto často prazvláštní rozpoložení mysli a samostatná nálada lidského citu jest: klanění se Bohu.

Čínský ministerský předseda o křesťanství. Čínský ministerský předseda Hjungsiling se vyjádřil: „Po propuknutí revoluce ve Vučangu bojovalo se krvavě jižně od Jangce. Byla spousta mrtvých a raněných. Z Japonska se vrátili studenti organisovali společnost Červeného kříže, chtěje se odebrati na bojiště a ošetřovati raněné. Byl jsem pozván k zakládání společnosti. 69 lidí se k ní přidalo. Tu však došlo mnoho zpráv z bojišť, že boje jsou neobyčejné kruté a že na obou stranách mnoho vojska padlo. Mladí lidé začali kolísati a vskutku — jen 30 z těch, kteří slíbili, se odebralo se na bojiště, později shledal jsem, že ještě jeden odešel a jen 29 jich zůstalo. Při této příležitosti učinil jsem zajímavý objev, že těchto 29 mladých lidí jsou křesťané. Chceme-li uhájiti svou národnost, nemůžeme lidí tohoto druhu postrádati.“

Malomocenství v Číně. Nejhorší nemocí, proti níž lékaři až dosud marně bojovali a bojují, jest malomocenství. Řeč naše nemá pro ni dosti přiléhavého slova. Malomocenství je každá nemoc, jež působí slabost. Polská řeč chorobu tu označuje případněji: trudovitostí, tolik jako vředovitost nevyhojitelnou, při níž zevnitř těla vystupují vředy vždy nové. Sotva že jeden vyschne, objevuje se druhý, třetí atd. Těchto vředovitých, označených vědeckým názvem: lepra, je nejvíce v Indii a v Číně. V Indii je prý jich přes milion, v Číně skoro též tolik, pro něž útluky našich missionářů daleko nevystačují. Onemocní-li Číňan touto broznou nemocí, je odkázán úplně na sebe; nemá-li nikoho, nebo nehlásí-li se k němu nikdo, musí hleděti, jak by sebe zaopatřil. Ať je bohatý, nebo chudý, musí jíti do čínského asylu, doma ho netrpí. V asylu musí především dozorce doručiti vstupné, dle výnosnosti svého stavu. Je-li úplně chudý, musí za něho platit příbuzní, nebo sousedé. Peníze vlády pravidelně plynou do kapes dozorcích úředníků. Dozorcem tam jest jeden z malomocných, od něhož ostatní závisí. Dozorci smí malomocného i zabít, nic se

mu nestane. V těch ústavech nalézají se i ženy, jež své manžely dobrovolně následují. Nejhoršími prý jsou malomocní žebráci, již chodí od domu k domu a vynucují na bohatých peníze. Osud malomocného jest velmi bídný. Hrozná nemoc rozežírá mu údy, jež odpadávají od těla. Avšak naši missionáři se jí nelekají. Každý čtenář zná jméno hrdinského kněze, jesuity P. Damiána, bratra Duttona, P. Jana Webingra. Jsou též sestry řádu františkánského, jež dobrovolně se ošetřování malomocných věnují a bývají též nakaženy a umírají v asylu s domácími. — Asylu ty ovšem svého jména nezaslubují. Jsou to jen prkenné boudy a budky, v nichž umístěna jsou lože. S malomocnými v Číně nemá nikdo útrpnosti. Jsou ode všech opuštěni a sami sobě ponecháni. Nažene-li se do těchto assylů příliš mnoho těchto ubožáků, zbavují se jich v Číně způsobem náramně barbarickým. Naši missionáři zakupují pro ně za městem lazarety. A tu stalo se něco nad pomyslení hrozného. Přišli vojáci a napráženými bodáky, sehnali je na místo, kde pro ně vykopána byla jáma. Do této nešťastníky bodáky vehnali, načež na ně nalili petroleje a zapálili. Čtěl-li kdo utéci, byl bodákem hnán zpět. Tak bylo 39 ubožáků rázem usmrceno, a čínský mandarin, jenž toto provedl, honosil se, že celou vesnici rázem od malomocných očistil. Stížnosti na mandarina byly marny. Čína je veliká a má na 400 milionů obyvatel.

Katolicismus v Americe. Spojené Státy mají s Aljaškou v době přítomné 13.273 kněží, z nichž jest 4672 řeholníků, 100 biskupů, 14 arcibiskupů, z nichž 3 jsou kardinálové. Katolických chrámů jest 14.312 a z těch 9500 jsou farní, 85 seminářů se 6169 studenty a 230 kolejí pro hochy a 694 pro dívky, 5256 osadníků čili farních škol, 283 sirotčinců se 47.415 sirotky, 108 útulen pro staré lidi. — Ve všech katolických ústavech jest 1.593.316 žáků. Vzdor tomu nepřítelé ještě tvrdí, že katolická církev odporuje vzdělání a členové její jsou špatní občané velké „Unie americké“. Katolicismus na postupu v Americe!

Výčitky svědomí. V Nové Vsi pokusila se manželka truhláře A. K. o sebevraždu tím způsobem, že vypila kyselinu octovou. V dopisu na rozloučenou udala

za příčinu: „Od té doby, co's mi všechno pověděl, nemohu s tebou žít“. Zoufalá žena byla zachována při životě a vyznala pak policii, že manžel její zapálil svůj domek, aby dostal pojistné. Co toto zvěděla, žila v neustálém strachu a konečně se otráвила. Manžel její byl zatčen.

Podivná odměna věrného manželství. V Anglii uchoval se ve hrabství Essexu dosud prastarý zvyk, že manželé, kteří žili spolu deset let v čistém, ničím nezkaleném manželství, bývají slavnostně odměněni veřejně — šunkou uzenu a kusem slaniny. Starý tento zvyk pochází ze století dvanáctého. Tehdy, roku 1111 založila v Essexu kterási kněžna klášter a nařídila: přijde-li tam někdo z okolních osad a poklekne na dva kameny u kostelních dveří kláštera před převorem, má právo být obdarován šunkou a slaninou. Nejprve však musil složit slavnostní slib, který obsahoval podmínky, za kterých dostal podarování. Musil totiž být se svou manželkou deset let živ v úplném klidu, beze všeho sváru a zlosti. Na manžely, kteří v onom kraji nedostanou po desítiletém manželství tohoto daru, pohlížejí tam nedůvěřivě a s přes ramena. Často prý se tam již přihodilo, že dostali manželé po desítiletém manželství šunku a slaninu — omylem.

Jesuité v Indii. Německý jezuita Assmuth měl v Bombaji ve společnosti přírodopysců přednášku o hubitelích dřeva mravenců z rodu termitů. Přednášce byli přítomni nejvyšší hodnostáři, mezi nimi přednosta ministerstva pro veřejné práce. Po několika dnech došel učeného jezuitu návrh, aby uveřejnil přednášku nákladem vlády, k čemuž mají být připojena případná vyobrazení. Jezuita svolil, ale nabízené peněžité odměny nepřijal. Tu nabídl mu vláda volný lístek I. třídy na

všech indických drahách. P. Assmuth který odmítl peníze, aby si uchoval svou samostatnost, nabídku s díky přijal; vždyť mají dráhy indické větší rozlehlost než v celém Německu. Jiný jezuita, žijící v Indii, obdržel od vládce Raise-i-Rind velkou medaili za své studie jazykozpytné a národopisné

Odpady k islamu. V Londýně odpadl k islamu bohatý lord Headley, jehož obě sestry jsou provdány za anglikánské kněze. Proč tak učinil, je neznámo. V poslední době množí se tyto odpady až povážlivě. V Londýně spadlo k islamu během roku 1913 přes 600 osob.

Smišená manželství. V pruském Slezsku bylo 31. prosince 1910 (při posledním sčítání lidu) 83.000 smišených manželství. Počet jejich následkem náboženské hostejnosti neustále stoupá. Každoročně ztrácí tímto způsobem katolická církev mnoho tisíc vyznavačů.

Spotřeba alkoholu ve Švýcarsku
Roku 1913 spotřebovalo se v této zemi přes půl třetího miliónu hektolitřů piva. Každý Švýcar, starý přes 15 let, spotřebuje průměrně ročně 380 velkých sklenic piva. Vína se vypilo domácího 989.000, cizího 1.3 mil., likérů 6000 hektolitřů. Vše stálo asi 300 mil. korun.

Tělesný výprask. V Anglii zavedli za jistá provinění tělesný výprask. Účinky se ihned objevily. V prvním pololetí 1913 klesl počet trestanců z 198 tisíc na 197 tisíc; lidí potrestaných pro kuplířství ubylo o 70 procent.

Kořalečníci v mladistvém věku.
V gubernii Pskov v Rusku pije kořalku 70 procent ze všech školních dětí, které nemají ještě osm let. Ano jsou tam kořalečníci i 4 až 6 let, kteří pijí kořalku každodenně.

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Z Prahy. Na přimluvu sv. Jana Nepomuckého byvši v jisté záležitosti

vyslyšena, vzdávám Božskému Srdci Páně a tomuto světi pokorně díky.

»F. K.«

Spása umírajících.

(Hlavní úmysl.)

Kdo by nechválil péči setníka v evangeliu, který máje doma nemocného služebníka přišel k Pánu Ježíši a prosil jej: Pane, sestup prve než umře služebník můj. On jako pohan staral se o to, aby mu služebník zůstal na živu, ale Pán Ježíš měl na zřeteli více duši jeho a spásu její. Vida velikou jeho viru pravil: Služebník tvůj je živ. Podobně jednáme i my. Onemocní-li někdo z našich, tu hned sháníme pomoc lékaře, aby nemocný nabyl opět zdraví, ale na duši a uzdravení její si mnohdy nevzpomenem, leda až je již velice zle. A přece jest nejdůležitější věcí v těžké nemoci, aby duše byla uzdravena, to jest od hříchů očištěna, milostí Boží skrze sv. svátosti posilněna k poslednímu boji. Co by bylo platno, kdyby tělo se uzdravilo a duše zůstala dále nemocná. Proto třeba jest u nemocných postarati se především o spásu duše jejich. Je-li duše zachráněna, jest zachráněno všecko, byť i nemoc skončila smrtí. Nejdůležitější chvíli v životě lidském jest přece jen poslední hodinka; neboť od ní závisí celá věčnost buď blažená nebo nejvš nešťastná a bolestná. Proto jímá každého veliký strach a bázeň v hodině smrti před nastávajícím soudem a věčností. A těchto ubohých je denně okolo sto tisíců, kteří zápasí každé vteřiny se smrtí. A nyní je jich ještě více, kdy světová válka tolik mladých životů ničí. Kolik je těch, kteří v boji byvše těžce raněni leží v bolestech bez pomoci. O jak mnohý touží po útěše náboženské! Jak mnohý přje si kněze, aby jej s Pánem Bohem smířil skrze svátost pokání! Mnohý za zdravých let ani nepomyslel na tuto vážnou chvíli a nyní poznává bídu svou a touží se smířit s Pánem Bohem vida konec života svého se blížít. Jak vítá kněze jako anděla spásy, vyznává se ze hříchů, lituje jich, přijímá smrt jako pokání za hříchy své, duše je upokojena a nyní odevzdán do vůle Boží očekává smrt beze strachu. Proto jest povolání kněze na bojišti jedním z nejslechetnějších. Než kolik těžce nemocných umírá bez této útěchy sv. náboženství. Mnozí nemocní o to nedbají, co bude s duši jejich, touží jen po uzdravení těla! Mnozí dokonce pohrdají touto útěchou, protože za živobytí byli nepřáteli Božími! Mnozí zase bývají nedbalostí a lehkomyšlností nebo falešnými ohledy domácích oloupeni o tuto náboženskou útěchu. A přece jedná se zde o nejdůležitější v životě člověka, o spásu duše nesmrtelné! Protož budíž první a hlavní starostí nemocného i domácích jeho, aby v nebezpečí života v čas zavolali kněze, aby nemocného zaopatřil sv. svátostmi umírajících a takto připravil jej na cestu do věčnosti. Proto napomíná sv. Jakub, apoštol Páně řka: »Stůně-li kdo z vás, uveď k sobě kněží církve a ať se nad ním modlí, mažice jej olejem ve jménu Páně; a modlitba víry uzdraví nemocného a polehčí jemu Pán, a jestliže jest ve hříších, budou mu odpuštěny.« (Jak. 5, 14, 15).

Jak krásné a povzbuzující máme příklady toho, jak o spásu duše umírajících pečovati máme! Připomínám čtenářům našim jen některé. Sv. Benedikt, zakladatel řádu, s veselou myslí k smrti pohlížel. V den svého odchodu z tohoto světa dal se přinést do chrámu, kde přijav sv. svátosti, bratří svých laskavě napomínal a jimi podpírán stoje mezi vroucí modlitbou ducha svého odevzdal Hospodinu. Sv. Terezie, majíc duši svou Bohu odevzdati, plamennou žádostí toužila po sv. pomazání, s největší uctivostí je přijala a všechny modlitby církve sama pobožně odpovídala. Po sv. pomazání s radostí největší děkovala Pánu Bohu za milosti touto sv. svátostí jí prokázané. Křesťané v Číně chovají k poslednímu pomazání velikou uctivost. Dost málo povážlivá nemoc dostačí, aby se jim poslední pomazání udělilo. A Bůh, jak se zdá, odměňuje tuto horlivost jejich již zde na zemi často, že nabývají zdraví. I konají mnohdy 20 i 30 hodin cesty, aby poslední pomazání přijali. Nedostatek kněží a bázeň, že by svátosti té zblaveni byli, zavdaly tomu obyčejí příčinu. A kdo dovede pobožnost, oddanost a důvěru doličiti, se kterouž onino svátost posledního pomazání přijímají. Krásný příklad dal nemocným děkan Josef Prestel. Upadnuv do smrtelné nemoci, dal se záhy zaopatřit sv. svátostmi, řka: Nesmím nepotřebnějším odkládati, co jsem ovečkám svým kázal, chci příkladem dosvědčiti. A v nemoci

své dal se zaopatřiti často, až blaženě zemřel. Slavný vůdce, polní maršál Willar byl v boji u Malplaketu r. 1709 tak těžce raněn, že ho chtěli dat zaopatřit. I ponavrhli mu, že ho dají zaopatřit soukromí. »Nikoliv«, odpověděl, »nemohlo-li vojsko spatřiti Willara umíratí jako hrdinu, nechť ho spatří aspoň umíratí jako pravého křesťana.« Jsou to jistě krásné příklady, jak třeba každému pečovati o spásu duše své v těžké nemoci! Avšak pečujme nejen o sebe, ale též o jiné, spolubližní naše, aby v blízkici se hodince smrti přijali kajicně a pobožně sv. svátosti umírajících, aby tak zachráněna byla duše jejich.

Úvaha tato má nás povzbudit, abychom vroucně se modlili za umírající, jichž je tak velký počet, ale máme též bdíti nad sebou, bychom nezanedbali spásy vlastní duše své. Bůh jest ochoten dáti nám milost pro tuto cestu do věčnosti. K modlitbě připojme též konání dobrých skutků, jmenovitě lásky k bližnímu a časté sv. přijímání na ten úmysl. Všecko schází křesťanu umírajícímu, neprovází-li jej dobré skutky jeho. Jedním pak z nich je pečovati o spásu duše nmírajících. A proto věnujme tento měsíc modlitby své a práce své na tento dobrý úmysl, totiž za spásu duše umírajících. Prosme nejsv. Srdce Ježíšovo, aby obměkčilo srdce zatvrzelých hříšníků, aby aspoň v poslední hodině smrti sv. svátosti přijali, k Bohu se obrátili a pokání činili. Prosme za vlašné a nedbalé, prosme za ty, kteří by rádi sv. svátosti přijali, ale nemají, kdo by jim posloužil, aby aspoň dokonalou vzbudili lítost. Prosme za ty, které Pán z nenadání povolal z tohoto světa. Prosme za sebe a za všechny okolní, abychom byli vždy dobře připraveni na poslední hodinku a zabezpečili sobě spásu své duše.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za spásu umírajících a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátn modlitby:

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Co nejvíce pečovati o spásu umírajících.

Úmysly apoštolátu modlitby.

Modleme se za spásu umírajících.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí † papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. N.	<i>Neděle XXII. po sv. Duchu. Všeoh Svatých.</i> — Úcta svatých. Vítězství našeho vojska. † rodičové a přízeň. Následování svatých a světic Božích.	
2. P.	<i>Všeoh věrných zemřelých.</i> Pamatujme na duše v očistci. Zemřelí rak. vojini na bojišti. Duše v očistci nejvíce opuštěné. † rodiče a bratři.	
3. Ú.	<i>Sv. Valentina,</i> kn. (304). — Obrození duchov. života. Živí a † dobrodinci. Ubohá nemocná. Ranění vojini. Duše v očistci. † spolubratři.	
4. St.	<i>Sv. Karla Bor.,</i> bisk. (1584). — Odvrazení moru, hladu a války. 4 rodiny. Spása umírajících. Vzbuzení dokonalé lítosti. Osada. † příbuzní.	
5. Č.	<i>Sv. Juty,</i> hrab. a pout. — Duch kajcnosti. Bázeň Boží ve škole. Záchrana mládeže. Rodiny opuštěné. Ranění a nemocní vojínové. Opuštění.	
6. P.	<i>Sv. Leonarda,</i> opata (559). I. pátek. — Obnova řeh. života dle Srdce Ježíšova. Jednota a svornost. Zapoštění umírajících. Duše v očistci.	
7. S.	<i>Sv. Engelberta,</i> bisk. m. (1225). — Sv. Otec Benedikt XV. Odvrazení pokušení. Za padlé vojiny na bojišti. Svornost mezi příbuznými. Trpělivost.	
8. N.	<i>Neděle XXIII. po sv. Duchu. Sv. Bohumíra,</i> řeh. (1118). — Pokoj a mír mezi národy. † zemřelý spolupracovník náš. Šíření katol. tisku. Obětavost a skutečnost. Milost dokonalé lítosti v poslední hodině smrti.	
9. P.	<i>Sv. Theodora,</i> voj. (306). — Za statečnost našim vojínům. Věrnost v povolání. Horlivost o spásu duší. Duchovní na bojišti. Ošetřovatelé vojínů.	
10. Ú.	<i>Sv. Ondřeje,</i> Avel. řeh. (1608). — Setrvání v povolání. 2 studující. Za odvrázení všeho zlého, nemoci a války. Soucit s chudinou. Umírající.	
11. St.	<i>Sv. Martina,</i> bisk. (400). — Ve válce ranění a umírající. Vdovy a sirotci. Vrouci pobožnost. Touha dospěti k Bohu. Pokorná víra. Nemocní.	
12. Č.	<i>Sv. Kristina a spolumuč.</i> (1005). — Trpělivost v souzení. Svěřenci. Obrana dobrých mravů. Pohrdání světem. Dar nábožného přijímání. Kněží.	
13. P.	<i>Všeoh Svatých ř. bened. a prem. Sv. Stanislava Kostky</i> (1568). — Řády naše. Bohoslovci. Zdar podniků. Mysl k Bohu obrácená. Horlivost v dobrém.	
14. S.	<i>Sv. Josafata,</i> bisk. m. (1623) — Sjednocení Slovanů v církvi katol. Dary Ducha sv. † spolubratři. Apoštolát Sv. C. a M. Biskup v zajetí.	
15. N.	<i>Neděle XXIV. po sv. Duchu. Sv. Leopolda,</i> markr. (1197). — Císař a král. náš. Dar zdraví. Vytřvalost a posila v povolání. Ve víře lhostejní bratři	
16. P.	<i>Sv. Otmara,</i> opata (829). — Láska bratrská. Šťastný návrat z vojny. Dar mlčenlivosti. Horlivost pro obrácení hříšníků. Řeholní dům.	
17. Ú.	<i>Sv. Gertrudy,</i> abat. p. (1292). — Pobožnost k Srdci Páně. Brzký mir. Opuštěné ženy a sirotci. Dobrodinci chudých. Ženské kláštery. Umírající.	
18. S.	<i>Sv. Odona,</i> bisk. — Velepastyřové naši. Setrvání v dobrém. Šlechtný dobrodinec. Věrnost v povolání. Pokoření nepřátel. Duše v očistci.	
19. Č.	<i>Sv. Alžběty</i> vd. (1234). — Dobrota k chudým. Opuštěné vdovy a sirotci. Šťastná hodinka smrti. Trpělivost v souzení. Vítězství pravdy. † bratři.	
20. P.	<i>Sv. Felixe z Valois</i> (1212). — Svornost národů. Sedmero darů Ducha sv. Deer spokojenosti. Smírná pobožnost k nejsv. Srdci Páně. † kněží.	
21. S.	<i>Obětování P. Marie.</i> — Obětování sebe Bohu. Za muže a zemřelé rodiče. Láska mezi kněžími. Pokoj a mír v rodinách. Dar poslušnosti.	
22. N.	<i>Neděle XXV. a poslední po sv. Duchu Sv. Cecílie</i> p. m. (230). — Pobožnost k Ježíši euchar. Zvelebení chrámového zpěvu. Láska k čistotě. Úcta sv. Anděle strážce. Horlivost pro okrasu domu Božího. Kajcnost.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne		Na slavnost:	Úmysly:
23.	P.	Sv. Klementa pop. m. (100). — Sv. Otec Benedikt XV. Odevzdanost do vůle Boží. Úcta ke sv. Stolicí. Oživení ducha církevního. † kněží.	
24.	Ú.	Sv. Jana z Kříže . (1591). — Bratrstvo Karmelské. Apoštolát modlitby. Čistota, tichost, pokora. Naši vojínů na bojišti. Ranění a nemocní.	
25.	St.	Sv. Kateřiny p. a m. (307). — Bohoslovné ústavy. Dobrodinci chudiny. Obrácení hříšníka. Záchrana naší mládeže. Ošetřovatelky nemocných.	
26.	Č.	Sv. Silvestra , opata. (1261). — Apoštolát modlitby. Trpělivost. Odevzdanost do vůle Boží. Odstranění vlačnosti. Osířelé vdovy a sirotci.	
27.	P.	Sv. Virgilia , bisk. (784) — Velepastyřové naší. Lásku ku kříži. Duch obětí a sebezapírání. Náboženská lhostejnost v osadě. Lásky k čistotě.	
28.	S.	Sv. Štěpána , opata. (768). — Řády ve vlasti naší. Vítězství rakouských vojáků. Ranění a umírající. Účinná láska mezi spolubratry. Srdce Páně.	
29.	N.	<i>Neděle I. adventní.</i> Sv. Saturnina , bisk. m. (65). — Spása duše. Arcibratrstvo sv. Michala. Povolání ku stavu kněžskému. Za obrácení hříšníků.	
30.	P.	Sv. Ondřeje , apoštola Páně. (62). — Lásky ku kříži. Seminář a jeho chovanci. † údové bratrstva nejsv. Srdce Ježíšova a Apoštolátu modlitby.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Nejdůležitější chvíli v životě lidském jest zajisté poslední hodinka, na níž závisí celá věčnost šťastná nebo nešťastná. Proto jímá každého veliká úzkost před smrtí, soudem a před věčností. A těchto ubohých umírajících jest dnes na celém světě každodenně okolo statisíců. Nyní snad ještě více, kdy ve válce tolik mladých lidí a statečných mužů umírá. Mnozí bez všeliké útěchy, ač by ji rádi měli, mnozí lehkomyšlně odmítají útěchu sv. náboženství, ano mnozí jí i pohrdají. A přec jedná se zde o spásu duše nesmrtelné. A proto věnujme tento měsíc modlitby a skutky své na tento dobrý úmysl za spásu umírajících. Prosme nejsv. Srdce Ježíšovo, aby obměkčilo srdce zatvrdzelých hříšníků, by aspoň v poslední této chvíli k Bohu se obrátili a pokání činili. Prosme za ty, kteří by rádi sv. svátosti přijali, ale nemají, kdo by jim posloužil, aby aspoň dokonalou lítostí vzbudili. Prosme za ty, které Pán Bůh znenadání povolává z tohoto světa. Prosme za sebe i za všechny ostatní, abychom byli dobře na poslední hodinku svou a zabezpečili spásu duše své.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za spásu umírajících a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852).

Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Healq apoštolské: Co nejvíce pečovati o spásu umírajících.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

PROSINEC 1914.

„Pán se blíží“ od Jordánu zní k nám snažné volání: Připravujte cesty Pánu, čiňte, čiňte pokání! Chcem' se káti, Jezu Kriste! Dej nám povždy chodit čistě, po stezkách Tvých rozkazů, dle Tvých ctností obrazu.

Svatá noc.

O půlnoci v modrém nebi
hvězdy jasné hoří,
andělé se Kristu Pánu
u jesliček koří.

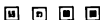
Pastuškové pospíchají
ku Betlému — městu,
jasná záře, hvězdy zlaté
svítí jim na cestu.

Nesou dary Jezulátku
hluboce se kloní,
prostá píseň svatou nocí
od Betléma zvoní! . . .

A co my Ti, Jezulátko
v dnešní den dát máme?
Čistou lásku v srdci, v duši
pro Tě uchováme.

Pospíšíme ve chrám Boží
před oltářem kleknem,
Kriste, spáso duší lidských
milost svou dej všem —

O půlnoci v svaté noci
světla jasné hoří,
Jezulátku zrozenému
celý svět se koří! —

Vánoce.

Vánoce, vánoce,
veselé svátky,
zas jste se po roce
vrátily zpátky.

Stromeček zdobený
jesličky zlaté,
rozptýlí těžké sny
v každické chatě.

Ve chrámě zpívají
varhany hrají,
radost, ples znívají
po celém kraji . . .

Vánoce, vánoce,
radostná slova,
vítejte po roce
pod krov náš znova!

A. M. Kadlčáková.

Narození Krista Pána, Špasitele v Betlémě.

Mojžíš jak se narodil, vložen do ošitky ze sítí (2. Mojž.): slabý předobraz. — Množství však proroctví zrovna hrnou se ve St. Z. ku narození Špasitele. — »Ještě jedno maličké jest a já pohnu všemi národy a přijde Žádoucí všem národům«. (Ageus 2.) »A ty Betléme Efrata, nikoliv nejsi nejmenší mezi knížaty judskými; nebo z tebe vyjde Ten, jenž panovníkem bude v Israeli«. (Micheáš 5.) »Aj Panna počne a porodí Syna a nazváno bude jméno jeho Emmanuel« (Isaiáš 7.) »Prve než pracovala ku porodu, porodila, prve než přišel porod její, porodila pacholátko«. (Isaiáš 66.) »Dítě se nám narodilo a Syn dán jest nám i bude knížectví na rámě jeho«. (Isaiáš 9.) »Vůl poznal hospodáře svého a osel jesle pána svého: Israel pak mne nepoznal«. (Isaiáš 1.) »Připravil Bůh rámě své před očima všech národů a uhlídají všechny končiny země spasení Boha našeho«. (Isaiáš 52.) »Potom na zemi spatřen jest a s lidmi obcoval. (Baruch 3.) »Užří národové spravedlivého Tvého a všichni králové slavného Tvého«. (Isaiáš 92.) »Protož pozná lid můj jméno mé v ten den, že já ten, kterýž mluvil jsem: »Aj přitomen jsem«. (Isaiáš 52.) »Hvězdy svítily ve strážích svých a veselily se zavolány jsouce, řekly: Ted jsme svítily

s potěšením Stvořiteli svému«. (Baruch 3.) Všechna tato a jiná proroctví hrnou se, pravíme, ku narození Krista Špasitele v Betlémě a na vlas plnila se ve slavný den. — Když se již přibližoval devátý měsíc po početí Krista Pána, vyšla výpověď od císaře Augusta, aby popisován byl veškeren svět a jedenkaždý aby šel do města, z něhož starší jeho pošli. Každý aby se zapsati dal a císaři i plat aby odevzdal. Uslyšev dobrý Josef výpověď v městě vyhlášenou, počal se rmoutiti, ježto věděl, že do Betléma musí jíti, odkudž jeho rod byl posel. Nevěděl však, komu by Marii měl ponechati nebo zda-li by ji snad měl sebou vzíti. Proto navrátil se domů, vypravoval noviny ty blahoslavené Panně Marii. Panna Maria uslyševši rozkaz, zaradovala se, nebo věděla, jak od proroků předpověděno bylo, že Špasitel má se v Betlémě naroditi. Proto řekla k Josefovi: »Nemáš se co starati z rozkazu, že máš do Betléma jíti. Tot jest vůle Boží, abys mne sebou vzal; neboť zde Bůh dokonati chce obdivuhodné věci«. Čas určený se tedy přiblížil. Šel svatý Josef s ušlechtilou Pannou Marií z Nazaretu do Betléma. Vzal sebou oslika, aby Panna Maria pro ulehčení aspoň někde na cestě odpočinula. Vzal i vola, aby jej prodal a z peněz těch dal daň císaři a z ostat-

ních peněz tak dobře sebe jako Matku Boží uživit mohl. Zaznamenaní dlužno, že ušlechtilá Panna Maria dalekou cestu šla čtyři nebo pět dní, nesouc v životě svém Synáčka svého. Byla mladá, ale mdlá a na cestě hlad, žízeň, horko a snad i chlad snášeti musela. Do Betléma přišli. Blahoslavený Josef jako venkovan obcházel s oslíkem a volem město a hledal hospody, kde by odpočinouti mohli. Královna nebeská s ponížeností šla s ním. Město však v ten čas bylo plné lidu a hospody všechny — bohatí opanovali, proto místo v hospodě dostati nemohli. Přinuceni tedy vešli do jakés otevřené chaloupky, která u jedné jeskyně postavena byla, kde na trh přicházející venkované měli obyčejně koně nebo i hovádky svá tam nechávali. Tam vešli Josef dobrý s blahoslavenou pannou, která po cestě velmi byla znavena. Našli tam mnoho jiných chudých lidí, kteříž zde rovněž odpočítí chtěli. Josef dobrý prosil jich, aby manželce jeho těhotné místa pokojného zde popřáli, což učinili. Vešla pak Rodička Boží do jeskyně i s oslíkem a volem, které sebou přivedli. Nevýpravitelná poníženost, chudoba Syna Božího a nejmilejší Rodičky Boží zde se ukázati měla a ukázala. V tomto domečku otevřeném, v bídě a chudobě potěšení přišlo. Když pocítila a porozuměla Rodička Boží, že čas porodu přišel, oznámila to blahoslavenému Josefu, z čehož on se napřed velmi rmoutil, že dokonce nic neměl, čeho by dítěti i Matce jeho potřebí bylo. Než nejblahoslavenější Panna Maria poklekla a s rukama sepjatýma, s pozdvíženou myslí a srdcem tichým poroučela se všemohoucímu Bohu. A čím dále tím více se rozmáhalo potěšení v panenském srdci jejím. Bezpochyby, že neviditelně mnozí andělové při ní byli. Syn Boží člověčenství od Panny Marie v životě jejím neposkvrněném na se přijal, od ní na svět zplozen a to bez porušení nejčistějšího pautenství jejího. Jako paprskové prorážející sklo aneb okem když procházejí, aniž by nejmenší skvrnu zanechaly podobně, ale v nebeském smyslu Syn Boží se narodil a prošel Marií.

Zde ležel na pláštiku nejušlechtlejší Panny třesoucí se Syn Boží s ruč-

kama jako nejnuznější a proléval sladce první drahé slzičky jako nejdražší perličky. Důstojná Panna Maria, když dětátko nejmilejší před sebou ležeti viděla, radostí tiše slzy prolévala. Sklápěla se hluboce a nejmilejší dětátko pozdvíhovala a ku svému panenskému srdci tiskla a mateřským políbením vroucně líbala. Posadivši se na otýpku sena na lůno své dětátko položila a jemu prsou svých panenských podávala. Svým panenským mlékem dle své nejvyšší lásky je obmývala, ježto vody zde neměla, aby dítěti nejmilejšímu koupel připravila. Dobrý Josef Marii nejušlechtlejší se Synáčkem užíval; neboť v hodinu narození Krista Pána noc se osvětila, že celá jeskyně ozářena byla. Přiblížil se v tichosti a divil se všemu, prolévaje slzy radostí. Důstojná Rodička obvinovala dětátko Ježíše v plénky chudícké a vetché. Viděl Josef, jak s radostí a sladkými slovy vyvolená Rodička Boží radovala se, že ve člověčenství viděla Synáčka Božího, Spasitele světa, jakž otcům ode dávna předpověděn byl a v tu chvíli zavítal na zemi.

Ohlížela se nejušlechtlejší blahoslavená Panna Maria po jeskyni, hledajíc místo, kde by poklad svůj nejdražší: dětátko Boží položití mohla. Nenalezši místočka, na kterém by nejmilejší Dítě ležeti mohlo, jediné jesličky viděla, ze kterých oslátko a volek obroku svého požívali. Šla tedy ku jesličkám a sejmula se svatým Josefem seno a položila tam rozkošné dítě do jeslíček. Nerozumní tvorové, vůl a osel dýchali na Božské dětátko, aby mu zima nebylo, tak je zahřívali.

Vznešená blahoslavená Panna Maria spolu se svatým Josefem poklekli a poklonou vroucí ctili milé dětátko a na místě celého světa vítali první Spasitele, děkuje jemu za nevýslovnou lásku a poníženost jeho, že tak chudičky na svět přišel. Marie posadila se u jeslíček a stále pohlížela na ušlechtilé nemluvnátko obdivujíc zde první skutky jeho. Uznávala vysokost jeho a při tom ponížení, radost jeho a slzy, všemohoucnost, a přece při tom mdlou jeho. Anděl Páně přišel též a ukázal se pastýřům v záři bleskovité. Zvěstoval a jásal, že narodil se Spasitel světa

v Bellémě, v prostém chlévě a pobízeli je, aby šli, že naleznou dětátko malé položené v jeslích. S ním pak šly jako řady rytířstva nebeského chválicích Boha ve zpěvu řady andělův: »Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!« Řady tyto andělů jako nejjasnějších zlatoskvoucích okřídlených dítek zástupy navracely se do nebe a zvěstovaly všemu nebeskému komonstvu radostné noviny, že narodil se Spasitel světa. Za nimi pak všichni ostatní andělové díky za to Bohu vzdávali a sestupovali stále ku jesličkám, aby pohleděli na Spasitele světa ve člověčenství jeho a aby viděli též nejvznešenější Rodičku Boží a kochali se radostí nebeskou u prostých jesliček jeho. Přispěchali též brzy poučení pastýřové, aby viděli, co anděl jim zvěstoval. Důstojná Matička Páně rozvažovala slova pastýřův v srdci svém a srovnávala slova písma jiná, která předpověděna o vtělení Božského Syna. V radostném posluhování zůstala v chaloupce u dítky Božského, přisluhovala se vši pilností a pečlivostí jemu. Tu jej položila a zase pozvedla, ve plénky vetché ovinovala a ku prsoum svým tiskla. Tu kojila a na rukou svých chovala a zase celovala. Radost, ano radost sama se lila do nejčistějšího srdce mateřského v ty chvíle a okamžiky z patření na tvářičky milého dětátka. Kdo by si nepřál, kdo by nežádal od Matičky Boží míti aspoň jiskérku, zástečku radosti, které účastnou byla. Žádej, ano žádej od ušlechtilé Matičky, aby radosti něco aspoň maličko účastným tě učinila. Ó Matičko! Ó hvězdičko! Ty jsi opravdu milosti Boží — plná!

Kdokoliv z nás v pravdě vžije se v okamžiky narození Spasitele a v srdci rozeberé úmysly, pro jaké přichází na zemi, v slzavé údolí, neřekne-li pak sobě se vši vroucností: »Lásko o Lásko, kterou máš ke mně, ó Spasiteli! Ty mne překonáváš již v dětinství svém, v takové bídě se pro mne podáváš a slitováváš se nade mnou bídným!« — Narodil se v cizím městě Spasitel náš, v otevřené chaloupce, ve chlévě téměř, u oslíka a volka, zimu trpěl, v chatrné plénky ovinut byl, do jeslí na tvrdé seno položen — s tělem nejnežnějším. Vždyť Matka Boží

zde neměla žádných věcí ani ku přikrývání potřebných a příhodných, aby nejnežnější dětátko přioděla, ale jen vložila na svůj chudý pláštík anebo snad na sukni Josefovou. Božské dítě často, ale tiše slzy prolevalo, jež Matička nejblažoslavenější z očí jeho utírala a spolu utrpením v srdci provázela, že plakalo nad bídou naší a hříchy. Dobře ovšem uvážiti též musíme, že přes to na ten den hojná radost byla.

Obveselili se andělé, obveselila se Maria, Matka Páně, spolu s ní též svatý Josef, protože porodila Spasitele. Obveseleni též byli pastýřové, kteří první na zemi nejnežnější dětátko v jesličkách našli a jemu se klaněli. Nedivno též, že v den narození divy se nejen na nebi, nýbrž i na zemi se dály. V Římě dle ústního podání studně vody v olej se obrátila a přes celý den do řeky Tibery tekla. Též chrám zvaný »pokoje« v Římě se sesul a padl. Hříšníci poděhřchem sodomským smrti náhlou v noci té umírali. Ba Panna Maria se svým dětátkem ukázána Oktaviánovi císaři od Sibylly, jak ve zvláštním kruhu u slunce zářila. Mnohé jiné události mimo naznačených jako zvláštní zjevy za dne: »Narození Spasitele Ježíše Krista se dály, aby lásku Boží, radost, celému světu, všem národům, všem pokolením a to na vždy a pro vždy — spásu, blaho světu zvěstovaly«.

Jedna úvaha, pravá rozvaha v den narození Krista Pána napadá: »Kterak to? Bůh člověkem? Bůh poníženy? A jak ještě! Bůh? Kdo?« volával sv. Pavel z Křiže a potom trval nějaký čas v zamýšlení, jakoby u vytržení a znovu volával: »Ó horoucí lásko! Ó nesmírná lásko! Kdož jest on a kdož jsme my, pro něž tak se ponížil! Ó nevědění tvorové bychom byli, kdybychom lásku Ježíše Krista neviděli, Kterak to může být, abychom nemilovali Boha? Proč nemohu rozžehnouti po celém světě ohně lásky Boží. Proč nemám té síly, abych hlásal na polích, pod nebes klenbou nejsladšího Ježíše lásku umírajícího za nás hříšníky již v jesličkách«. Přinesme mu radost, přinesl a přináší nám lásku! Což ovšem všechna naše radost? Naši nejčistější vložené slabou radost svou. Skrze ni Bůh sestoupil na zemi a skrze

ni lidé vstoupiti zasluhují do nebe. Sv. Bonaventura proto dobře napomíná: »Kristus nechať jest tvůj život, tvé čtení, tvá rozvaha, tvá řeč a chvála, rozmlouvání. On budiž tvá touha, tvůj zisk, všecka tvá pro budoucnost naděje a tvá odměna. Vyhleď-li co jiného než jedině Boha, utrpíš vždy škodu a marně se lopotiti budeš, žádného nedojdeš pokoje pravého. Marii měj na mysli, Marii vzývej. K ní když se přivineš — nechybíš, ona-li tě povede, neumdlíš, bude-li ona milostivá — dojdeš radosti a spásy věčné«. Radujme se se sv. Josefem, jenž nade všechny muže slavné přece nejvíc poctěn a vyznamenán, že ho Bůh Otec

určil pěstounem svého jednorozenného Syna. Poklekňme u jeslí vedle něho a kořme se s ním lásce dítěte Božího a milosrdenství Páně. Radujme se s pastýři, radujme se se všemi vroucími ctiteli Božského Jezulátka, kteří kdy a za kterých dob a věků se v té příčině vyznamenali. V pravdě i dnes se osvědčí: »Narodil se Kristus Pán... nám nám narodil se!« Ó šťastné luhy bellémské, jež jste poprvé radost slyšely, šťastná kvítka, jež na luzích těch jste čekala až zpěvy andělské zavzněly: »Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!« Vy jste věkům budoucím byly obrazem.

P. ŠEVČÍK.

Vánoční stromek.

Každý rok stromek vánoční
zastkví se v tpytném jase,
byť jsi jej stokrát uhlídal,
radost máš v srdci zase.

Matička, dobrý tatíček,
jaká to sladká slova!
Bratr i dobrá sestřička
sejdou se doma znova!

Vánoce, krásné vánoce,
přišly jste zase zpátky,
na vás se těší dítě, kmet,
palác i chudé chatky! —

Dávno již prohl dětství čas
a s ním i mládí děje,
vánoční stromek rok co rok
srdéčko rozechvěje.

Ve světél jasné záplavě
stromček celý plane,
hlava se tulí ku hlavě
z úst tichá píseň vane.

A. M. Kadlčáková.

Dary Ježíšovy.

Před vánočními svátky slavíme advent, který trvá čtyři neděle. Věřící duši připadá, jakoby v adventě obloha byla zatemněna, jakoby slunce nesvítilo. Čekáme na narození Pána našeho, na které sobě vděčně vzpomínáme v Boží hod vánoční. Temnoty čekání jsou zahnány a objeví se na obzoru jasné slunce, Ježíš. Kdosi řekl, že máme vlastně jenom jediný největší svátek, totiž vánoce. A měl pravdu. Od stvoření světa nestalo se v celém okrsku zemském nic radostnějšího, jako v tento den, kdy ukázali se na luzích betlemských andělé a zvěstovali užaslým pastýřům: »nebojte se, neboť aj zvěstuji vám radost velikou, která bude všemu lidu. Narodil se vám dnes Spasitel, to jest Kristus Pán« (Luk. 2, 10, 11.) Každodenně připomíná nám tuto událost církev svatá po třikráte, když se zvoní na všech našich věžích ráno, v poledne a večer, přičemž se modlíme »Anděl Páně«. Zrodilo se sice jenom slabé dítě, ležící v jesličkách a obvinuté plenkami, ale dítěátko toto jest zároveň Synem Božím a naším Spasitelem. Při jeho narození zpívalo množství vojska nebeského »sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle«; podobně plní radosti položíme si otázku, které dary přinesl nám náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus? Bylo by zajisté těžko, ba nemožno všechny nejlepší a nejznamenitější vypočísti, proto chci se zmíniti aspoň o dvou, mám totiž na mysli předně: Ježíš naučil nás znáti pravého Boha, za druhé: donesl nám odpuštění hříchů.

I. Dar pravé víry.

Kdož chce poznati, čím by nám všem měla býti víra katolická, měl by si přečísti zprávy a životopisy missionářů, působících mezi pohany. Vůbec měli bychom všichni věnovati pracím těchto horlivých šířitelů pravé osvěty větší péči, přízeň a podporu, měli bychom si našich misii mnohem více a účinněji všimati než činíme.

Missionář Stenzl působil sedm let mezi Číňany, zná tuto zemi a vydal o svém pobytu velmi zajímavý spis. Stůjž zde něco z něho. Vypravuje: Neviděl

jsem ve svém životě nikde tolik odstrašujících příkladů zlosti, kterou jinak nemohu nazvat jako zlost přímo ďábelskou, jako mezi čínskými pohany. Byl jsem svědkem v jedné venkovské osadě, že byl hoch postižen při krádeži. Matka hochova tak se rozlobila, že na ulici u přítomnosti jiných hochů uškrtla. Viděl jsem, kterak muži i ženy zlostí uchvácení do velké výšky skákali, hlavou tloukli do zdi, že jsem myslil, že se jim najisto hlava rozletí na tisíce kousků. Ve zlosti Číňané často několik dní na ulicích veřejně nadávají, proklínají a zlořečí. Nemože ze zlosti nejsou nic řídkého.

Nejošklivější vlastností pohanských Číňanů jest dle zpráv téhož missionáře nevděčnost. Vděčnost jest jim úplně neznámou ctností. I za veliká a velmi cenná dobrodíní jsou nevděční. Missionář kterýsi rozdával v době velkého hladu denně mnoho chleba mezi lid. Když jednoho dne došly mu zásoby a neměl nic na rozdávání, týž lid, kterému prokázal tolik drahých služeb, vyhnal jej s klením, hanbou a vyhrůžkami z osady pryč. Odložiti nemluvnata a pohoditi je, jest až dosud v městech i na venkově mezi čínskými pohany obyčejnou věcí. Popravy nejsou tam nijak úkazem ojedinělým, dosti často lze býti přítomnu, jak někdo bývá utracen a děje se to veřejně na náměstí. Při každé popravě hledí se dostati pekaři a lékárníci co možno na blízko popraviště, neboť namáčejí do čerstvé lidské krve chleby a draze je prodávají jako velmi hledaný lék.

Vážme si poměrů, v nichž žijeme, v nichž jsme vzrostli a vychováni byli, a jež máme k poděkování Ježíši Kristu. Přinesl nám ideální názor na svět; všechno lidstvo proměnil svou vírou v lepší. Když cestuje někdo na vysoké hory, na vrcholky alpských velikánů, musí se dobře vypyati, kde by mohl najmouti spolehlivého vůdce. Když pak kráčí na hory, jde vůdce před ním a cestující musí býti často tak opatrným, že musí kráčet v jeho šlépějích; kdyby se od nich uchýlil jenom o vlásek, byl

by synem smrti, mohl by se lehce sřítiti do propasti. Podobným vůdcem stal se nám všem, náš milý Ježíš. Následujme ho ve všem, budeme pak spokojeni zde na světě a také jednou na věčnosti.

Jakýsi malíř navštívil za svého pobytu ve věčném městě Římě také katakomby. Tehdy nebylo tam žádných vůdců a kdo chtěl jiti dovnitř, mohl to vždy učiniti na vlastní zodpovídání. Malíř se dobře připravil, měl sebou pochodeň, jakož i klubko dosti silného provázku a na oba tyto nezbytně potřebné předměty se spoléhal. Vstoupiv dovnitř upevnil u vchodu provaz, rozžehl pochoděň a šel dále. Když byl již hodně daleko, najednou upustil klubko a když se pro ně shýbal, vypadla mu z ruky pochoděň a již pln radosti držel v ruce ztracené klubko. Pomocí provázku našel pak východ z pozemských chodeb a vyšel šťastně ven na vzduch.

Podobně ztratilo lidstvo před příchodem našeho Spasitele pravou cestu, pravé poznání Boha a bloudilo v temnostech. Tu ozářilo jasné světlo tmu a Ježíš ukázal nou cestu, po níž má lidstvo kráčet. Nuže uchopme se tohoto světla pravé víry, kráčeje cestou, po níž nám svítí.

II. Dar odpuštění hříchů.

V předvečer Božího hodů vánočního slavíme památku prvních rodičů Adama a Evy, což jistě není nadarmo. Církev svatá chce nám připomenouti bidu, do níž všecko lidstvo bylo uvrženo hříchem, kterého se dopustili naši první rodičové v ráji. Jedli, svedeni byvše haďem dáblem, ovoce se zapovězeného stromu. Bůh je za to potrestal; dřívější přátelství mezi Bohem a lidmi bylo přetrženo, Bůh je vyhnal z ráje ven a nyní nastaly jim velké obtíže, o nichž dříve ničeho nevěděli. Tresty

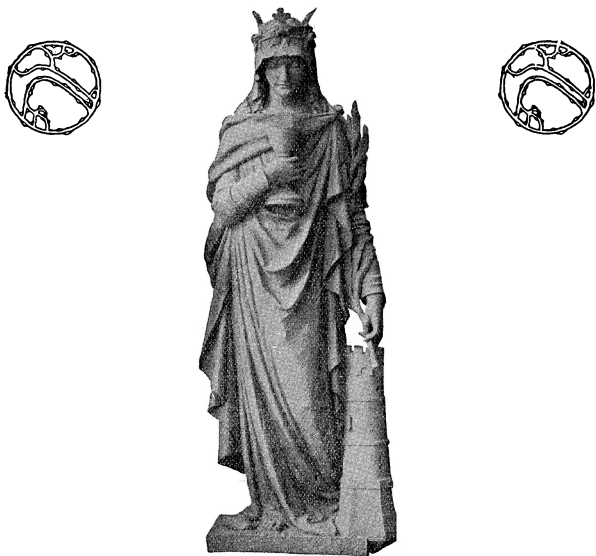
a následky tohoto prvního hřichu byly hrozné; lidé stali se nešťastnými na duši i na těle, ztratili milost posvěcující, přestali býti dítkami Božími, byli podrobeni smrti, pozbyli nároků na nadpřirozenou blaženost v nebi. První hřích zavřel nejen bránu ráje, ale také bránu nebeskou. Ale přece zazářil paprsek v tuto tmou. Bůh slíbil již prvním lidem, že přijde Spasitel. Spasitelem mohl býti jenom Bůh. Chtěl-li Bůh lidi vykoupiti, musil místo nich učiniti zadost za hřích. Bůh však nemůže ani trpěti ani pokání činiti, proto sestoupiv s nebe, stav se člověkem, podjal se Ježíš Kristus úkolu, že opět svizíří uraženého Boha. Vše učinil náš Pán z lásky k nám lidem. »Tak miloval Bůh svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, jenž v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný«. Jan 2, 16. Toto máme mítí na paměti, když slavíme památku narození našeho Spasitele Ježíše Krista.

Ve starém věku žil proslavený vojevůdce Hanibal. Táhl se svým vojskem z daleké Afriky a měl za cíl, dobýti římskou říši. Vedl své přes Alpy. Tam bylo vojsko jeho nesmírně znaveno, vystálo mnoho svizířů a obtížil přechodem přes sněhová pole, přes úzké průsmyky, přes vysoké hory, husté lesy, nesmírně propasti. Jednou přišli na tomto velmi nesnadném pochodu na jakousi malou planinu a vojáci počali se bouřiti proti svému vojevůdci. Hanibal vše slyšel a byl zarmoucen. Dal jim celý den odpočinku, shromáždil všechno své mužstvo na této planině, sám vystoupil na vysoký balvan, aby všichni viděli i slyšeli. Připomněl jim, aby si vzpomněli na statečnost, kterou se povždy vyznamenávali a která snad dosud nezmizela z jejich srdce; poukázal na účel, konec, užitek, důležitost tohoto válečného tažení, že vytáhli z otčiny, aby pokořili pyšnou královnu a nepřítelkyni svou, v níž jsou shromážděny všechny poklady světa, město Řím. A ku konci své řeči zvolal: A konečně povšimněte si, že nejedete před Hanibalem, ale že Hanibala následujete. Já vám, moji milí vojáci, neporoučím, abyste jako první snášeli všechny obtíže a strasti, nechci, abyste vy první rovnali cesty, vyhledávali je, odstraňovali překážky, ale já váš vůdce

jdu v čele, hledám pro vás cestu v nej-
hustších lesích, jdu v čele v nejsráž-
nějších propastech, pátrám a hledám,
kudy byste mohli pohodlně projít. Vo-
jáci se po těchto slovech upokojili.

I my všichni podobáme se těmto
vojákům, kteří mají vybojovat sobě
nikoliv město Řím, ale město věčné,
nebe. Máme vůdce, který nás napomíná
nejen slovy, ale dal nám všem jasný

milý Ježíš. Nezapomínejme, že jest cesta,
vedoucí do nebe, úzká, obtížná, plná
trní, kamení, překážek: »Ukázala se za-
jistě milost Boha, Spasitele našeho, všem
lidem . . . jenž dal sebe sama za nás,
aby nás vykoupil od všeliké nepravosti
a očistil si lid příjemný, jenž by byl
horlitem dobrých skutků«. K Titovi
2, 11, 14. Všichni budme horlivými ve
vykonávání dobrých skutků, trpěliví ve

Svatá Barbora (4. prosince).

příklad, jest nám všem vzorem nedo-
stižným. Ježíš Kristus vzal na sebe lidskou
podobu a stal se nám ve všem podob-
ným, jediný hřích vyjímaje. Trpěl, snášel
jako člověk všechny útrapy lidského
života.

‘ Ať nás potká v životě jakákoliv
námaha, obtíž, práce, vždy máme se
říditi vzorem, jaký nám zanechal náš

snášení všech trampot tohoto života,
pečliví v uvarování se všech hříchů.

Svatý František Xaverský, velký
zachránce nesmrtelných duší, říkal:
Na světě jest jedno jediné dobro a jedno
jediné zlo; jediným dobrem jest: do-
sáhnouti věčné spásy, jediným zlem
jest: věčné zatracení. Ježíš Kristus pak
řekl: »Neboť co prospěje člověku, byť

celý svět získal, na duši však škodu utrpěl? Anebo jakou dá člověk výměnu za duši svou?« Mat. 16, 26. Ale jak mnozí z nás žijí jenom pro přítomnost,

věčnost?« Kdy přijdeme k tomu správnému názoru, že všechno jest marnost, kromě Boha milovati a jemu samému sloužiti. Nikdy nezapomeňme: máme

Svatý Mikuláš (6. prosince.)

o budoucnost se nestarajíce. Jak zahane nás svatý jinoch Alois, který žil sice málo let na tomto světě, ale vždy, kdykoliv něco podniknouti chtěl, tážal se sama sebe: »co ti to prospěje pro

jenom jednu duši a po smrti očekává ji věčnost; od nás závisí, bude-li šťastna či nešťastna. Má-li někdo soudní jednání, při němž se jedná o uchování celého jeho jmění a o život, kdyby se

tento člověk pranic nestaral, aby byl šťastný výsledek jeho procesu, kdyby ještě v poslední chvíli před rozsudkem měl na mysli jenom, jak by se bavil a ukrátil dlouhou chvíli, prohlásili bychom jej právem za hrozně lehkomyšlného, ba za blázna. A ještě nesmyslněji, ještě lehkomyšlněji jedná, kdo zanedbává spásu své duše; vždyť jedná se o to, pro vždy vše získati anebo pro vždy vše ztratiti. Kéž bychom se řídili napomenutím, které pronesl otec Tobiáš ku svému synovi, když ubíral se, jsa doprovázen archandělem Rafaellem na dlouhou a obtížnou cestu. Právil mu mezi jiným: »Po všechny dny života svého za paměti měl Boha a varuj se, abys nikdy nesvolil ke hříchu a abys neopouštěl přikázání Pána Boha našeho«. Tob. 4, 6. Svatý král Ludvík tak si vážil milosti, které nabyl křtem svatým, že velmi rád se podepisoval nikoliv Ludvík, král Francouzský, ale Ludvík z Poissy; tam totiž byl pokřtěn, tam byl přijat za spoludědice království nebeského, za syna Ježíše Krista.

Konec.

Jak zahanbují nás mnozí z novokřesťanů, kteří nebyli od mládí ve svaté víře vychováni, nežiji v ovzduší

jejím, ale v pozdějším věku teprve přijali ji přičiněním horlivých missionářů. U pohanů jest něco obyčejného, že, když přijdou do zlosti, klejí někdy po celé dny. Jest pro novokřesťany proto velmi obtížnou tomuto návyku odvykati; mnozí z nich počínají si jako praví hrdinové. V jedné katolické obci v Číně, kde neměli kněze, kde konal každodenně modlitby se svými spoluvěřícími jeden starý horlivý muž, jaksi málo odvykal kléní. Bez uvědomění missionáře prohlásil onen stařec, že každý, kdo by upadl do tohoto zlovyku, musí se po večerní modlitbě přiznati a dostane za každé zaklení šest ran bambusem na ruce. Ano i starý představený někdy se zapomněl a vždy se večer přihlásil a prosil o trest.

Kéž nejsme nikdy připočtení k těm, kteří dle slov moudrého Šalomouna považují život lidský »za hříčku«, Kniha Moudr, 15, 12, ale pamětliví budme slov trpitele Joba, který praví: »Bojování jest život člověka na zemi«. Job 7, 2. Život lidský jest příliš vážný. »Ježíš, zrodil se nepřije si, abychom se ho báli, ale chce, abychom jej milovali«. (Sv. Jan Zlatoústý).

IGNÁT ZHÁNEL.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

15. Obrácení Marie Magdaleny.

Abý i hříšníkům udílel poklady své milosti a svého milosrdenství, přijal božský Spasitel pozvání i k hostinám Jak podivuhodná jest tato milosrdná štědrost! Pln vřelé touhy, náruživou hříšnici obrátiti a milosrdenstvím obdařiti, spěchal Pán Ježíš do domu farizeje Simona. Žíznil po slzách, jimiž tato kající hříšnice nohy jeho smáčela, paprskem své milosti všemohoucí dotekl se toho srdce, jež se k němu vrátilo, aby žilo jedině jeho lásce, následujíc ho. Jak dlouho, duše má, hlas Pána Ježíše i k tvému srdci mluví? Kolikrát je již volal, prosil, a v nitru tě pobádal, bys zlámal neblahé okovy, jež tě přikovaly k světu

a k sobě samému? Kdo odporoval Bohu a pokoj nalezl?

Můj Bože, jediné mé blaho! všichni, kdož tě opouštějí, budou zahanbeni; odstupující od tebe, na zemi napsáni budou, nebo opustili pramen vod živých, Hospodina. (Jer. 17, 13.) Proč jsem i já náležel do počtu těchto nešťastných? Proč jsem zneužíval často tvých milostí a neslyšel hlasu tvého? Volej mne ještě jednou a dej mi milost, bych hlasu tvého následoval, neboť tys můj Spasitel a Vykupitel, můj Pán a Slitovník!

2. Uvaž pozorně známky upřímného obrácení u kajicnice Magdaleny, kterou Pán tak omilostnil. Jakmile v nitru byla osvicena milostí, by poznala svého Vykupitele, spatřila v božském zrcadle

jeho dokonalostí odstrašující obraz vlastní ošklivosti duše hříchem přetížené. Nyní porovnává jeho nekonečnou čistotu se svými hříšnými slabostmi a neřestmi! Do hloubi duše zraněna, neváhá ani chvíle, by hledala útočiště, vyléčení a odpuštění u nohou toho, jehož nad míru urážela. Jak hojná jest odměna veliké lítosti, něžné lásky a neobmezené důvěry! Pán Ježíš pozvídá kající hříšnici zaslouhou krve své nejdražší, kterou předem nechá působiti. Třebas ani slova nemluví, přece jest její mlčení výmluvné a mocné i nad srdcem Boha.

S Marii Magdalenou chci svoje provinění a mnohonásobný nevědek k Bohu oplakávat, abych zasloužil ve svatém přijímání uslyšeti od Spasitele jako ona: »Odpouštějí se hříchové tvojí...«

3. Jsem pozván, ne jako Magdalena k nohám Pána Ježíše se vrhnouti, nýbrž božského Spasitele samého do srdce přijati. Jak mnohem větší jsou moje provinění než její, jestli ne věčně, jistě velikosti nevědku, pro veliké mi udělené milosti. Můj Bože, způsob ty sám, bych se obrátil, neboť skrze milosrdenství tvé čistí se hříchové a skrze bázeň Hospodinovou uchyluje se každý od zlého (Přisl. 15, 27). Jaká svatost vešla slovem božského Spasitele do duše Magdaleniny, když ihned s první milostí spolupůsobila, jež zaklepala na její srdce. V ohnisku vroucí lásky k Bohu spálila svoje poblouzení a slzami upřímné lítosti obmyla duši svou ode všech skvrn. Podle velikosti její viny rostl v ní plamen nejčistší lásky k Bohu. Jemu se úplně odevzdala, v jeho slépějích kráčela až na horu Kalvarii, kde byla svědkyní jeho hrozné muky a bolestné smrti. Zde brala podíl na kalichu utrpení svého Vykupitele; zde byla ohněm úzkosti a bolesti pálena jako stříbro a zkoušena jako zlato. (Zach. 13, 9.) Kéž dnes, kdy Pána přijati jsme tak šťastní, duše naše podobná jest duši sv. Marii Magdaleny. Opět se nám v této oživující svátosti podává nejvzácnější dar, onen pokrm posilující, jenž duši naší dá silu, by se varovala hříchu a hříšné příležitosti, aby se obrátila úplně k Bohu a jemu se obětovala. Můj Bože, urychli blaženou chvíli tvého příchodu! Daruj mi však zároveň onu dokonalou lásku,

jež odpuštění všech provinění žádati může, jelikož i Magdaleně mnoho bylo odpuštěno, neboť milovala mnoho. (Luk. 7, 47).

4. (Po sv. přijímání.) Magdalena vylévala u kříže slzy útrpnosti a lásky. Pohřížena v nevýslovnou bolest nad umučením Páně, ale oddána v úradky Otce nebeského, neprosila, by uvolněna byla od útrap, jež duši její svíraly. Tato oddanost do vůle Boží a přichýlnost ke Spasiteli byla jí odměněna hojnými milostmi. V hloubi duše požívala Magdalena při všem zármutku a bolesti onen pokoj Boží, který převyšuje veliký smysl. Utrpení byla jí sladká, bylať nabízena rukou dobrotivého Boha a lásky hodného miláčka.

Duše má, kéž tato v lásce k Pánu Ježíši tak horlivá učennice jest tvým vzorem ve šťastných chvílích, kdy s Bohem svým ve Svátosti nejsvětější jsi spojena. Klaněla se mu na kříži, ty však máš ho v srdci. Ona ho viděla v úzkosti a bolesti, potupami a křivdami zahrnutého a milovala jej tím více, že byl červ, a ne člověk, pohanění lidí a povrhl obce. (Ž. 21, 7.) Tys však svědkem jeho oběti, kterou na oltáři obnovuje, a tvé srdce jest v té chvíli jevištěm jeho hlubokého ponížení. Snaž se, bys vroucností lásky nahradil nevědek lidí zapominajících na jeho umučení a smilování. S Magdalenou setrvej u nohou jeho, klaněj se jeho svatým ranám; především zvelebuji onu lásku, která tyto rány trpěla.

16. Pán Ježíš uzdravuje služebníka setníkova v Kafarnaum.

Co bylo příčinou, že setník z Kafarnaum hoden byl, že ho vyslyšel milosrdný Spasitel? Neznaje učení ani zjevení židovské, byl puzen láskou Boží a začal již konati příkázání, které se rovná prvnímu přikázání v zákoně, jež Pán Ježíš svým učenníkům především ukládá. Miloval opravdu svého bližního jako sebe a prosil o uzdravení svého služebníka s tak pečlivou horlivostí, jaká se toliko u pravé lásky najde. S jakou pokorou a vroucí láskou přichází k Pánu! V nitru svém jest přesvědčen, že marná jest všechna lidská pomoc, a proto s živou důvěrou se u-

tíká k božskému lékáři, jenž otvírá oči slepých a uši hluchých a činí, že poskočí kulhavý jako jelen a rozvázán bude jazyk němých. (Ps. 35, 5).

Duše křesťanská, dnes jsi přišla hledati téhož Spasitele, ne abys prosila za uzdravení služebníka nebo cizince, ale abys vyžádala zdraví nebo život pro vlastní duši. Ty přicházíš, bys mluvila s Bohem a jemu ukázala rány své. Přibližuj se s pokorou a důvěrou svému Spasiteli, aby se ti dostalo milosti smilování! Vrhni se k nohám jeho nejsvětějším, jsa přesvědčena, že chce-li, může tě uzdravit.

2. Setník byl vřídne přijat Spasitelem, jehož vnuknutí tajné a vnitřní přispění ho přimělo k této cestě prosebné. Pohan se domnívá, že Pán Ježíš má moc i vůli, by léčil, a proto neváhá přednésti svou prosbu; zvolal: »Pane služebník můj leží doma šlakem poražený a zle se trápí« (Mat. 8, 6.), nemůže přijíti k tobě.

A Pán Ježíš mu praví: »Já přijdu a uzdravím ho«. Dobroto nekonečná, laskavosti božská, nedosti na tom, že vřídny Spasitel slyší setníka, ještě se Pán života nabízí, že půjde do domu jeho, by nezištnou lásku k bližnímu odměnil božskou milostí. Věčná láska Pána Ježíše převyšuje největší lásku lidskou.

Uč se, duše má, z chování setníkovy i z jeho odměny, že opravdová touha po zdraví duševním vždy pohne milého Spasitele, by tě navštívil a hojným požehnáním obdařil. Žádej o silu ve ctnosti, žízní po živé vodě jeho milosti, a Pán Ježíš navštíví tě a udělí ti hojnost svých darů.

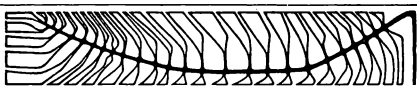
3. Přesvědčen o zázračné moci Pána Ježíše, setník měl za to, že není třeba, by Pán osobně šel do jeho domu, vědělť, že slova jeho jsou duch a život (Jan 6, 64.) a že Pánu Ježíši netřeba osobní přítomnosti, by konal svou božskou vůli. Jak velice se však podivil setník; jak byl povděčný, když tichý a pokorný Pán, jehož moc, vítr i moře poslouchaly, se nabídnul, že přijde k němu, by osobně splnil jeho přání a uzdravil jeho nemocného služebníka. Jak hluboko byl proniknut svou nehodností, když zvolal: »Pane, nejsem hoden, abys vešel pod

střechem mou, ale toliko rei slovem, a uzdraven bude služebník můj!« (Mat. 8, 8.)

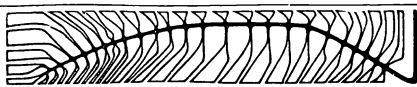
Duše křesťanská! Jestli tento setník, jemuž božská přirozenost a nebeské poslání Mesiášovo nebylo zjevno, tak upřímně svou nehodnost vyznal, přijati jej pod střechem svou, co bys měl teprve cítit, když na oltář sestupuje, a v přehojné své dobrotě a milosrdenství se nabízí vejíti do srdce tvého? Věrou osvěcen poznáváš v této svaté hostii svého věčného Boha a Pána, svého Stvořitele a Vykupitele. Právem můžeš se setníkem zvolati, že nejsi hoden, jej přijati. Jak hluboko měl bys pocítovat svou nehodnost, jak upřímně ji vyznávat! Pane, vím, že všechno můžeš a žádné před tebou není skryto smýšlení. (Job 42, 2). Víím, že všemohoucí vůle tvá uzdravití může duši mou ode všech nemocí, nedokonalostí a chyb. »Pane«, tak vyznávám před tvou tvář nejsvětější, »nejsem hoden, bys vešel do duše mé, jež hříchem stůně«. Neměl bych tě vlastně zapřisahat, bys jediným všemohoucím slovem duši mou uzdravil a ji pro svou skutečnou přítomnost připravil? Ano, božský Spasiteli víím, že život i pokoj můj od toho závisí, mám-li tebe. Řci tedy slovo, a duše má chybující a nehodná bude očištěna a posvěcena, aby tebe, Pána nebes i země, Boha nejsvětějšího hodně přijala.

4. (Po svatém přijímání.) Když božský Spasitel pochválil setníka, že nenalezl tak veliké víry v Izraeli, jako u něho, propustil jej vyhovév úplné jeho prosbě vnuknuté láskou. Upokojen slovem z úst věčné pravdy, odešel tento vyznamenaný pohan od Pána a uzdraven jest služebník v tu hodinu (Mat. 8, 13). Jistě jeho vděčnost se nyní rovnala jeho horlivosti, důvěře, lásce a pokoře! Ale v jakém poměru stojí veliký dar, jež on přijal, s darem, který se tobě, o duše, dostal?

Ze vzdálenosti promluvil Pán Ježíš několik slov, jež způsobila žádaný zázrak. Ale k tobě zavítal osobně. Přišel sám by vyléčil rány tvé a něžným hlasem své lásky mluvil k srdci tvému. Uvaž, že i tobě stane se podle víry tvé. Ovoce milostné návštěvy odpovídá úplně tvé horlivosti, důvěře, lásce a pokoře.

Narození Páně.

Můj božský Spasiteli, má spáso, můj živote, jak jsem nehoden tvé přítomnosti klanění hodné. Vim, že jediné slovo by stačilo uzdravit duši mou, ale ohni tvé lásky a přehojnému milosrdenství to nestačilo! Ty sám chtěl's duši mou navštívit, bys ji posilnil, těšil, povzbudil a posvětil. Neměl bych se v neobmezené důvěře oddati tobě, svému milovanému Spasiteli, a tobě vyjeviti

svou lásku a ubohost? Neměl bych každé hodiny tobě děkovati za tvou návštěvu milostnou? Nic nejsou všechna dobrodiní, jaká přijal setník, porovnána s těmi, jimiž jsi duši mou obdařil. Od této chvíle chválu Hospodinovu vypravovati budou ústa má a dobrořečiti bude tělo mé jménu svatému jeho na věky. (Žalm 144, 21.)

V kříži jest vítězství.

Pane, zůstaň se mnou,
neb se připozdívá,
tak praví duše má,
temnoty přibývá.

Úzkostí má duše
chvěje se, smutná jest,
přijmi ji v svou, Pane,
říši, v níž jista jest.

Však statně přemáhám
temnoty moc, sílu,
a kráčím za křížem,
z nějž čerpám moc, sílu.

A mé heslo jesti:
„V kříži spása moje,
v kříži jest vítězství,
v něm jsou lásky zdroje!“

Avšak bez pomoci
Tvé nic nejsem, Pane,
jen s pomocí Tvojí
zvítězím, ó Pane!

Přijmi mě pak k sobě,
v svou nebeskou říši,
bych mohl zvolati:
»Vítězství jest v kříži!«

Rodná chata.

Mezi domků řadou
v rodné vísce naší,
jedna chata bílá
dumy moje pláší.

Ze města sem ráda
spěchám v bílou chatku,
kde na živu ještě
otce mám i matku.

Otec drahý líce
bladí ztvrdlou dlaní,
a matička s láskou
nade mnou se sklání.

Teplem lásky jejich
září moje oči
a ze hrudi srdce
div mi nevyskočí.

V rodné chatce naší
veselo vždy bývá,
za dne, ba i v noci
láska se tu skrývá.

Rodnou svoji chatu
s otcem, dobrou matí,
jak mám ráda v světě
netřeba se ptáti!

ANTONÍN H.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

Nejsvětější Srdce, vzor modlitby.

Píše P. Voňavka.

Nutnost modlitby.

Jsou chvíle, kdy více než jindy pocítí člověk nutnost modlitby. Duše vši mocí zdvihá křídla k letu v náruč Boha. Je nám v takových okamžicích jako ptákům vypadlým z hnízda — všechny síly napínají a plným hlasem volají ve své bezradnosti. Kolik lidí mi přisvědčí dnes, kteří by tak snad nebyli učinili včera! Dnes litice války s hrůznými svými zjevy natahuje své kostnaté ruce... Všichni jsme zasaženi její ostroží a všichni voláme: »Dopřej nám míru, Pane, v těchto dnech, neboť není jiného, který bojuje za nás«. Modlitba se stěhuje opět do svatyně rodin, odkud dobré bytí ji před časem vytlačilo. Nitro naší společnosti uznává potřebu a tím i nutnost modlitby.

Modlitba jest zbraní pro tajné boje nitra. Žádný nezná tvých tajných bolů, nikdo neví lépe tvé pochybnosti, s těžší pocituje kdo tvůj nepokoj a strach, a všem skryty tuhé boje, jež je ti sváděti s nepřítelem tvého spasení. Jsou chvíle vnitřní opuštěnosti a malomyslnosti... Co v nich děláš zcela přirozeně, jako dítě, jež učí se prvním krokům a pozoruje, že neunesou ho ještě nožky jeho? Opíráš se o silnějšího, jako ono se opírá o matku! Nač spoléhá voják v těžké seči s početně silnějším nepřítelem? Na svou zbraň!

Není to žádným přílišným požadavkem, jest-li dnes více než jindy mluvíme o nutnosti dobré modlitby, zvláště modlitby rozjímavé. Všichni učitelové duchovního života jsou za jednu v učením o nutnosti modlitby.

Ostatně abych tě neunavoval, řekni, zda člověk přirozenými prostředky a silami může splnit všechna přikázání, zda může zmocit jen svou — sebe dovednější — lidskou silou — všechna pokoušení? Nevidíme to denně, že lidé s nejkrásnějšími slovy o charakteru a síle člověkově dopouštějí se zcela nedůsledně největších mírně řečeno slabostí? Konečně nelze zapominati, že beze zvláštní milosti není možno setrvati v získaném

stavu posvěcující milosti — a o milost nutno prositi. Modlitba pak je prosba v nejvlastnějším slova smyslu. Nemyslí však, že vše, co jsem vypočetl, je přeháněním středověkých mystiků a že nemá významu pro staletí »pokroku« a »všeobecného vzdělání«. Jistě učení o nutnosti modlitby opírá se o slova Kristova, že bez modlitby není spásy; a Ježíš Kristus neopravuje svých slov o jednotlivých stoletích. »Nebe a země pominou, ale slova má nepominou«.

Sílu potřebnou k záchraně od pádu a k povstání z pádu dodává starý arsenál, kam Bůh uložil první zbraň neschopnější a nelehčí: modlitbu. Svatý Augustin praví: »Bůh ti pomáhá učiniti, čeho ty nemůžeš«. Celá galerie katolických světců se dívá na tebe ve vašem kostelíčku — a všichni volají: »Modlitba zdvihla nás tam, kde dnes jsme!«

Máš ještě pochybnosti o nutnosti modlitby? Zkus jednou sílu řádné modlitby!

Láska nejsv. Srdce Ježíšova k modlitbě.

Ježíš Kristus nemluví nikde neurčitě, mlhavě. »Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení«. A sv. Petr nedbá této rady, usíná a spí — a přes všechny sliby a ujišťování a spolehání na vlastní sílu a svou horoucí náklonnost k Mistrovi, padá. Také řekl Kristus Pán, že nutno stále se modliti a neustávat!

Nemusím ti připomínati, že Ježíš Kristus — Bohočlověk — nepotřeboval modlitby; evangelium však přece o něm vypravuje, že celé noci probděl na modlitbách. Jidáš věděl dobře, kde by měl Ježíše hledati v pozdní noční hodině. Nehledal ho v tichu domova, našel ho v zahradě modlitby. Jako se modlil Spasitel v rozhodné chvíli poslední večeře a modlitbu konal na kříži v poslední chvíli pozhnaného žití, chce, aby se modlili jeho stoupenci v každé životní obtíži. »Čiň podle vzoru«. Modlitba rodí nevypověditelnou radost ducha, neochvějný mír srdce, nedoceněnou sílu mysli, která se neleká ani deště nepřá-

telských kulek; dary se rozdávají pro-
sícím. Není dle toho modlitba žádným
obtěžným jhem, ale povznášející činností
ducha. Od Boha je to nekonečné sklo-
nění se k nám, pro nás největší po-
zdvižení. Modlitba by vlastně neměla být
žádným prikázáním; vlastně by měla
být odměnou nekonečné ceny a nedo-
statek ducha modlitby měl by být ne-
obyčejným trestem!

Ježíš Kristus prikazuje svým moc-
ným slovem a nakazuje svým mohutným
příkladem důvěrné přátelství smrtelníka
s Bohem, rozmluvu tváří ve tvář se
Stvořitelem. Odtud vyvěrá pramen ra-
dosti duševní a duchovní, která se pro
naše okolí jeví jako nepřehledná stud-
nice laskavosti a trpělivosti. Dobře na-
psal španělský autor: »Modlitbou začíná
předem získané nebe«. Jen chápati třeba,
že ne v neklidu světa a v nepokoji nitra
dá se udržeti věrný styk v modlitbě
s věčným Bohem! Ježíš Kristus volil
osamělá místa v tichu noci k modlitbě,
již dokonalejší země neviděla a nebe
nezaslechlo.

Modlitba a čistota.

Čistý člověk září mezi lidmi jako
žirné světlo slunce hřejivě svítí a vy-
niká mezi všemi nebeskými tělesy. Čis-
tota tvoří mužnou stránku nepodajného
charakteru, čistota je zárukou zdaru
velikých podniků, jež vykonati jsme
snad Prozřetelností povolání. Čistota po-
vznáší nad anděly; její přitažlivost je
nepochopitelná, její vznešenost oslňu-
jící a její velikost nadpozemská. Ztra-
cena vháni stud ve tvář pozbyvším,
chráněna růmění tvář střežícím. Čistota

je všemi milována, třeba že slabochy
nekonána.

Kdo chrání jasný květ čistoty¹⁾ proti
úpalu tělesných vášní a žádostí? Kdo
ji chrání v bahně světa neporušen, kdo
kryje její svěží listí a květy před or-
kány a ničivými bouřemi? Dobře víš,
že rosou osvěžující, vláhou živící a
teplem podporujícím je modlitba. Jen
ta chrání před zážehem plamenů těles-
nosti. Znáš přece, že milost Boží svo-
laná vřelou modlitbou je nepřemožitel-
ným štítem proti nájezdům tolika a ta-
kových nepřatel. Již Šalomoun to napsal:
»Věděl jsem, že bych nemohl být zdr-
ženlivým, kdyby Bůh mi toho nepopřál,
proto obracel jsem se k Pánu a prosil
jsem za to«.

Zbytečno ještě, abych ti připomínal
stanovisko božského Srdce k čistotě.
Srdce Ježíšovo je studnicí, původem,
ochranou, chrámem, oltářem, obětí, silou,
vítězstvím čistoty. Modlitba je prosbou
a ochranou čistoty. Dobře dí církev:
»Buď se snižíš v bahno nečistoty ne-
modle se, nebo staneš se čistým kře-
stánem neustálou a neustávající mod-
litbou«, »Bděte a modlete se!« je vy-
zvání a varování nejsv. Srdce. Ježíšovo
Srdce bdí — vejdi branou jeho do
školy čistoty. »Svaté Srdce, nauč mne
modlit se, buď trpělivou s mou chladností
a línávností. Ducha hřejivě a pozdvihu-
jící modlitby a horlivost k modlitbě mi
dej — a dalo jsi mi klíče k nebesům.

Myslíš, že nejsv. Srdce neslyší?
Čekej — vyslyší Tě. Pros však za celou
armádu horlivých modlících se duší!
Ještě dnes; zájmy nejsv. Srdce toho vy-
žadují!

Láska, královna ctností.

Podává Fr. Janovský. (Část další.)

Bali tedy knížata a náčelníci s lidem
příspěvky k dílu domu Božího a
obětovali celým srdcem Hospodinu. I
radoval se David radostí velikou a do-
brořeče Hospodinu přede vším množ-
stvím řekl: »Požehnaný jsi Ty, Hospo-
dine, Bože Israele, od věků na věky.

Tvář jest, Hospodine, velebnost i moc i
sláva i vítězství, a Tobě chvála; nei-
všecko, co jest na nebi nebo i na zemi,
Tvé jest. Tvé, Hospodine, království a
Ty jsi náde všecka knížata; v ruce Tvé
jest velikost i panování náde všemi věcmi.
Nyní tedy, Bože náš, děkujeme Tobě a

chválíme jméno Tvé slavné. Tvé jest všecko. A co jsme z ruky Tvé vzali, Tobě jsme dali. Hospodine, zachovej na věky tuto dobrou vůli lidu a k uctění Tebe ať tato mysl jejich vždycky trvá. Šalomounovi také synu mému dej srdce dokonale, aby ostříhal příkázání Tvých.

I dobrořečilo všecko shromáždění Hospodinu a obětovalo jemu oběti.

Jaká to láska, jaká to vděčnost, jaká uznalost k Bohu všemohoucímu a nejdobrotivějšímu! Jaké to pochopení rozkazu Páně: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši síly své i ze vši mysli své!« Kéž i naše srdce podobnou láskou planou, kdykoliv se zahledíme na Boží přírodu, kdykoliv popatříme na kteréhokoliv tvora! Hlásat nám tvorstvo všemohoucnost, moudrost a dobrotu svého Stvořitele a vybízi nás ku vděčné jeho lásce, jak nám krásně o tom pje náš pěvec Jablonský:

»Tajen jsi Ty oku smrtelnému.
Duchu světa, srdce přírody.
Zjevuje se však přec tvoru mdlému,
zkoumá-li jen Tvoje výplody.

Tebe vidím, když se na východě
purpurová brána otvírá,
když oko v křišťalové vodě
na obraz Tvé tváře popírá.

Tebe vidím, když tu v lidském těle
velebná se duše zjevuje,
když sok líbá svého nepřítele,
i když láska lásku celuje.

Tebe slyším, v oblačném když moři
hrůzoplodný hlahol hrochotá.
když se skály, hory, země boří,
i když slavík hájem klokotá.

Tebe slyším, když tu moudrost hlásá,
ctnosti hlas když se tu ozývá;
slyším Tě, když rozkoš lásky jásá,
i když svobody zpěv zaznává.

Tebe cítím, když se srdce mého
nadpozemský plápol zmocňuje;
když Tě vidím, slyším přítomného,
cítím tě, a cos mě zbožňuje!«

III.

»Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.« Jan 3, 16.

Velikou prokázal Bůh lásku stvořením všeho světa vůkol nás, zvláště pak stvořením andělů a nás lidí; jenom láska a dobrota přiměly Boha trojjedného k úkonu tomu. Proto také všecek svět navzájem rozněcuje k milování tak dobrotivého a laskavého Stvořitele. Avšak láska Boží dovedla ještě mnohem více, láska Boží dovedla smilovati se nad člověkem, kdyžtž sveden duchem zlým vypověděl poslušnost svému nejlaskavějšímu Otci, přestoupil jeho svaté příkázání, jedl se stromu zapovězeného a tak sebe i všecko své potomstvo uvrhl do největšího neštěstí. »Hřešícím andělům neodpustil Bůh, ale pekelnými provazy je do pekla strhnul vydal k mučení«. II. Petr. 2. 4. Ale nad hříšným nešťastným lidstvem se smiloval. »Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul ale měl život věčný,« řekl sám Kristus Nikodemovi v Jerusalemě.

Tot největší, nejvelkolepější projev lásky Boží — Syn Boží v podobě lidské, Spasitel světa. »Není v žádném jiném spasení; neboť není jiného jména pod nebesy daného lidem, skrze které bychom měli spasení býti,« volá nadšeně sv. Petr.

Jenom z úst Spasitelových dostáváme pravou víru; jenom na příkladě Spasitelové učíme se nezbytné pokře: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem«. Mat. 11. 29. Jenom ze srdce Spasitelova řine se nám proud milosti a lásky. »Jako mně miloval Otec, tak i já miloval jsem vás. Zůstaňte v lásce mé.« Jan 15. 9. Vira, pokora, láska — tot cesta za posledním cílem naším, tot cesta k Bohu, tot cesta do slávy nebeské.

*

Byl by se Syn Boží stal člověkem, kdyby nebyl Adam zhřešil? Nevíme; přes to však osmělili bychom si říci, že ano. I tak byl by Bohočlověk nejvelebnějším závěrem a králem všeho tvorstva,

nejpodivnější korunou všech činů Božích. Kdyžť však po hříšném pádu lidstva Syn Boha stal se člověkem, stal se jím z lásky k nám, stal se jím pro naši spásu. Divě se lásce Stvořitelově, divě se lásce Hospodinově vůči vyvolenému národu israelskému, koře se již napřed lásce Spasitelově, pje žalmista Páně v žalmu 135. velebný hymnus o milosrdenství Božím: »Alleluja! Oslavujte Hospodina, nebo dobrý jest; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Oslavujte Boha bohů; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Oslavujte Pána pánů; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Jenž sám činí divy nebeské; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Jenž učinil nebesa v rozumnosti; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Jenž utvrdil zemi nad vodami; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Jenž učinil světla veliká; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Slunce aby panovalo ve dne; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Měsíc a hvězdy aby panovaly v noci; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Kterýž ranil Egypt s prvorozenými jejich; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Kterýž vyvedl Israele z prostředku jejich; nebo na věky trvá milosrdenství jeho;

Rukou silnou a ramenem vztaženým; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Kterýž rozdělil moře Rudé na dvě strany; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

A provedl Israele prostředkem jeho; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

A svrhl Faraona a vojsko jeho do moře Rudého; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Kterýž převedl lid svůj přes poušť; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Kterýž pobil krále veliké; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

A pobil krále mocné; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Sehoma, krále Amorských; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

A Oga, krále Básan; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

A dal zemi jejich v dědictví; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

V dědictví Israelovi, služebníku svému; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Nebo v snižení našem pamatoval na nás; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

A vysvobodil nás od nepřátel našich; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Kterýž dává pokrm všelikému tělu; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Oslavujte Boha nebes; nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Oslavujte Pána pánů; nebo na věky trvá milosrdenství jeho!»

Kořic se nevystihlému milosrdenství Božímu vůči nám ubohým hříšníkům, pje církev svatá rok co rok na Bílou sobotu při svěcení velikonoční svíce představující Krista slavně vzkříšeného: Exultet . . . Plesej již, zástupe andělů nebeských, plesejte božská tajemstva a pro vítězství Krále tak velikého rozezvuč se hlásnice spasná. Raduj se i země, takovou září osvětlená a leskem věčného krále ozářená a poznej, že na celém okrsku svém zbavena jsi temnoty. Rozveseliž se i matka církev papský tak velikého světla okrášlená a mocnými hlasy lidu nechat se rozléhá tato síň chrámová Jestli v pravdě hodno a spravedlivě, neviditelného Boha všemohoucího i Syna jeho jednorozného, Pána našeho Ježíše Krista, s celým zápalem, srdce a mysli a plným hlasem velebiti jenž za nás věčnému Otci Adamův dluh splatil a úpis staré proviny předrahou krví svou smazal. Neboť proto jest tato slavnost velikonoční, při kteréž pravý onen Beránek usmrcen byl, jehož krev veřejně věřících se posvěcuje Nic by nám neprosnělo naše zrození, kdyby nebylo prospělo vykoupení. Ó jak podivuhodné jest Tvé laskavé s námi slitování! Ó toho neocenitelného milování lásky! Abyš sluhu vykoupil, Syna jsi vydal! Ó jistě potřebný hřích Adamův, jenž smrtí Kristovou zničen byl! Ó šťastná to vina, jež takového a tak velikého zasloužila mítí Vykupitele . . . *

I ptejme se: Mohla láska Boží kráčet po vyšší cestě, než jaká jest cesta našeho vykoupení? Lze pomysleti velebnější projev Božího milosrdenství, než je spása lidstva Pánem Ježíšem? Mohl nám Bůh poslati jakého většího proroka a hlasatele svých zjevení, světějšího učitele svých příkázání, vznešenějšího původce víry? Bez víry nikdy nebyl člověk spasen, bez víry ani budoucně nebude člověk spasen; jinou cestou, nežli cestou víry nemůže za naši pouti pozemské vniknouti do srdce našeho nezbytně světo nadpřirozené, zvláště tajemství nejsvětější Trojice; víra jest nevyhnutelně potřebna. Zdaž tedy mohl Bůh laskavějším, něžnějším způsobem přijíti nám vstříc v příčině víry, než když nám ji oznámil ústy svého jednorozrozeného Syna? Zdaž není právě Syn věčným Slovem Otcovým, jež od věčnosti vychází z úst Otcových? Zdaž není právě Syn Pravdou a Moudrostí Otcovou, jenž poznáváje sebe plodí od věčnosti Syna? Ó jak si přichvaluje sv. Pavel toto milosrdenství Boží, zprostředkující nám Synem Božím věčnou pravdu, hlásající nám pravou víru! Pišet v epistoletě k židům: »Mnohokrát a mnohými způsoby mluvil někdy Bůh otcům skrze proroky, nejposléze v těchto dnech mluvil nám skrze Syna, jež ustanovil dědicem všech věcí, skrze něhož učinil i věky«. Žid. 1, 12. A v epistoletě k Titovi takto vyjadřuje radost svou: »Ukázala se zajisté milost Boha, Spasitele našeho, všechněm lidem, vyučujíc nás, abychom odřeknouce se bezbožnosti a světských žádostí, střizlivě, spravedlivě a pobožně živi byli na tomto světě, očekávající blahoslavené naděje a příští slávy velikého Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista, kterýž dal sebe samého za nás, aby nás vykoupil od všeliké nepravosti a očistil sobě lid vzácný, následovný dobrých skutků«. Tit. 2, 11, 15.

Měli jsme nejenom Boha poznati, nýbrž i dítkami Božími se státi. Co tu bylo přiměřenějšího, než že Otec právě Syna svého nám poslal, aby před námi kráčel, aby nám zanechal šlépěje a my abychom vstoupice do nich jeho následovali, jemu se připojili, synovství Božího dosáhli. Odtud

slovo Páně: Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezmi kříž svůj a následuj mne.« Mat. 16, 24. Se sv. Pavlem kořime se nevystihlé moudrosti a lásce Boží! Jak jsou nevzpytatelní soudcové jeho a nevystizitelné cesty jeho!« Řím. 11, 33.

Proto tedy Syn Boží stal se člověkem, abychom věřili každému slovu, abychom žili z každého slova, jež vychází z úst jeho, z úst Božích. Zdaž to není tisíckrát snažší, věřiti Synu Božimu, věčné Pravdě, než-li proroku, než-li apoštolu, než-li jeho sluhům a vyslancům? Ó věra lehko, velmi lehko jest Spasiteli věřiti, a což teprv jej milovat!

*

Spasitelovou rukou vede nás milý Otec nebeský do vlasti nebeské. Zdaž kde najdeme bezpečnějšího vůdce? Spasitelovými ústy zvěstuje nám svá tajemství a příkázání. Zdaž kde najdeme spolehlivějšího a upřímnějšího učitele? Spasitelovým příkladem dobývá si našich srdcí. Zdaž byl kdy větší mistr ctnosti? Spasitelovými záznaky podrobil si všechny, kdož byli dobré vůle. Zdaž kdy milostněji navštívil Bůh lid svůj? Spasitelovou krví svět jest vykoupěn. Zdaž kdy na světě dražší výkupné bylo zapláceno?

Právem žasne nad takovou láskou ubohá duše lidská a volá vděčně:

»Ó jak jest velká lásky té míra,
v mukách tak krutých Pán Ježíš zmírá!
Mých hříchů velký dluh již splatil
věčný Bůh,
sklání hlavu, vchází v slávu.

Jaké Ti díky, Pane, mám vzdáti?
Chci se z svých hříchů upřímně káti;
nechť krev Tvou neztratím a v Tvou se
navrátím

náruč, svého Otce ctného!«

Kým nehne tato neskončená láska Spasitelova, tomu těžko pomoci. Dobře tedy řekl sv. Pavel: »Nemiluje-li kdo Pána našeho Ježíše Krista, budiž proklet«. I. Kor. 16, 22.

Ó v jaké něžnosti, v jaké upřímnosti, v jaké laskavosti stojí před námi náš nejdražší Spasitel, ať si naň patříme jako na dítě nebo na pachole, jako na

učitele nebo na divotvorce, jako na vykupitele nebo na pána a krále! Před ním má padati každé koleno nebeských, zemských i pekelných. Filip 2, 10.

Kdo Spasitele zpupně pomijí, kráčí v temnotě; kdo se mu svévolně nekoří, nemá života v sobě; kdo bez něho bojuje, padne. Nelze jinak.

*

Jakožto Bohočlověk jest Spasitel hlavou andělů i lidí, jest králem všehomíra, jest milostným sluncem nebe i země. Jakožto Bohočlověk jest učitelem i učením, lékařem i lékem, hostitelem i pokrmem, knězem i obětí, milostí a pravdou, cestou a životem, vůdcem a cílem. Nikdo nedostane se k Otci, leč milostí Spasitelovou a drže se ruky jeho. Kdo vidí Spasitele, vidí i Otce. Kdo zůstává v jeho lásce, zůstává v něm a v Otci. Duch Otcův přešel na Syna, a veden tímto Duchem šel po svém křtu v Jordáně na poušť, přemohl trojnásobné pokušení ďáblou, krácel Svatou zemí, mnohdy plesal svatou radostí, jindy ronil hořké slzy, zvláště nad zvrhlostí lidskou. V Duchu svatém konal divy a zázraky, jakých svět před ním neviděl. Umíraje dobyl nejslavnějšího vítězství nad smrtí, ďáblem, hříchem, peklem, nade všemi nepřáteli. Umíraje získal říši, kteréž nebude a nebude konce, a zve nás všechny do říše té, pozývá nás všechny k srdci svému, volaje: »Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a jste skličeni, a já vás občerstvím!« Zdaž možno pomyslit větší lásku, zdaž si možno přátí lepšího přítele? Jak dojemně čtou se slova ctihodného Tomáše Kempenského »O důvěrném přátelství s Ježíšem«!

»1. Jest-li s námi Ježíš, vše jest dobře a nic nepřichází za těžko; není-li s námi, vše jest učiněná trpkost. Nemluví-li k nám Ježíš v srdci, jest veliká útěcha planá, promluví-li však Ježíš jen jediné slovo, vzhází útěcha neskonalá. Zdaž Maria Magdalena ihned nevstala s místa, kde plakala, když jí Marta řekla: Mistr jest tu a volá tebe? Šťastná hodina, kdy tě Ježíš volá od slz k duchovní radosti! Jak vypráhlý a tvrdý jsi bez Ježíše! Jak pošetilý a bláhový, toužíš-li po něčem mimo Ježíše!

Či není to větší škoda, než kdybys ztratil celý svět?

2. Co ti může dáti svět bez Ježíše? Býti bez Ježíše jest peklo, býti s Ježíšem jest sladký ráj. Bude-li s tebou Ježíš, neuškodí ti žádný nepřítel. Kdo nalezne Ježíše, nalezne vzácný poklad, ano poklad všech pokladů. Kdo ztratí Ježíše, pozbude velmi mnoho, ba více než celý svět. Nejchudším jest, kdo jest živ bez Ježíše, nejbohatším, kdo jest za dobře s Ježíšem.

3. Veliké jest umění uměti obcovati s Ježíšem, a uměti si udržeti Ježíše jest veliká moudrost. Buď pokorný a pokojný, a Ježíš bude s tebou. Buď nábožný a tichý, a Ježíš zůstane s tebou. Snadno bys zapudil Ježíše a pozbyl jeho milosti, kdybys raději odbočil ku vnějšmu světu. Kdybys jej od sebe odpudil a ztratil, ke komu se pak utečeš, koho si pak budeš hledati za přítele? Bez přítele ti dobře nebude, a nebude-li ti Ježíš přítelem nade všechny, bude ti nad míru smutno a budeš velice opuštěn. Pošetile tedy jednáš, skládáš-li v někoho jiného svou důvěru nebo radost. Raději nechť se proti tobě vzepře celý svět, než abys urazil Ježíše. Mezi všemi milými budíž tedy pouze Ježíš sám obzvláštním miláčkem tvým.

4. Každého miluj pro Ježíše, Ježíše však pro něho samého. Ježíše samého máme milovati láskou obzvláštní, ježto jedině on sám jest přítelem ze všech nejlepším a nejvěrnějším. Pro něho a v něm buďtež ti milými všichni lidé, jak přátelé, tak nepřátelé; a za ty všechny jej prosivej, aby jej všichni poznali a milovali; neboť to jest výhradou Boha samého, an nemá sobě podobna. A nebaž po tom, aby se kdo s tebou obíral v srdci svém, aniž ty se láskou k někomu zabývej, nýbrž jen Ježíš buď v srdci tvém i v srdci každého dobrého člověka.« Kniha II. hlava 8.

*

Jakým vzácným milovníkem Pána Ježíše byl sv. Bernard! Poděšen nebezpečnostmi světa uchýlil se Bernard v 22. roce věku svého do kláštera Cîteaux u Dijona ve Francii, kamž pak pobídka a příklad jeho přivábily i pět jeho bratří, strýce a třicet jiných

urozených příbuzných a přátel; ba i sám vznešený otec přišel a stal se učedníkem syna svého. Všichni byli s velikou radostí přijati od nábožného opata Štěpána a jeho řeholních bratří. Roku 1115 založil sv. Bernard klášter Clair-veaux (Jasně údolí) v dolní Champagni,

jeho údělem. Žil stejně, ať meškal na svých apoštolských cestách v paláci královském, či doma ve svém klášteře. Králové ho hledali, tři papežové jeho radami se spravovali, všude ho jako anděla Božího vítali, jako proroku mu naslouchali, kolik měst přálo si ho mít

Svatá rodina.
(Maloval Bart. Murillo).

odkudž pak vycházely četné sbory do nových a nových klášterů; před svou smrtí (1153) spravoval 160 klášterů. Ačkoliv byl útlého těla a chatrného zdraví, nebylo pokání, jehož by se nebyl podjal. Trochu vody, něco zeleniny, spánek velmi krátký, toť bývalo častým

biskupem, on však pohrdal sebou jako hříšníkem. »Chcete-li o mně věděti«, psal svým přátelům, »věřte m n ě a ne těm, kteří mne velebí, ač mne neznají, poněvadž vidí jenom zevnějšek«. Zvláště vroucně miloval a ctil Pána Ježíše a nejsvětější Matku.

Pánu Ježíši složil tuto přelibeznou píseň:

•Sladká paměť Jesu Krista,
v ní se chová rozkoš jistá,
přítomnost však jeho čistá
slast všech slastí duši chystá.

Není žádné písně hladší
neslyší nic ucho radší,
není myslí věci sladší,
jedin Ježíš duši stačí!

Ó kajících čáko blahá,
žádajících těcho drahá,
jak's mil, komu k Tobě snaha,
a což, když Tě podosáhá!

Žádný jazyk člověkovy,
žádné písmo nevypoví,
jen kdo zkusil; ten se doví,
jak Ježíše kochať hová!

Přepodivný světa králi,
vítězi vždy v slávě stálý,
hodný, bychom pro tě vzpláli,
slast Tvou nikdo nevychváli.

Když k nám v srdce ráčíš vjíti,
tož nám pravda věčná svítí,
prýč se marnost pocítí,
v útrokách se láska vznítí!

IV.

•Tisíckrát pozdravujeme Tebe,
ó Matičko Krista Ježíše!
Ty jsi okrasa celého nebe,
Tobě se klaní celá říše,
Ty jsi po Bohu ta nejprvnější,
Tobě čest a chválu nejpřednější
andělé a svatí vzdávají,
Královnou Tebe nazývají!•

Jak to dojmá šlechetné srdce lidské,
že věčný Syn věčného Boha z lásky
k nám přijal způsobu člověka, že se
nám ve všem připodobnil, vyjmajíc
hřích. Jaký to důkaz božského milosr-
denství, že Slovo tělem nčiněno jest,
Syn Boží člověkem se stal, aby jako
bratr náš podal za nás Otci nebeskému
neskončené zadostiučinění svou přebo-
lestnou obětí na kříži!

Zdaž však nemohl náš nejdražší
Spasitel stanouti mezi námi na zemi
přímo jako mladík, nebo jako muž,
jako druhdy přímo stanul Adam v ráji?
Zajisté že mohl; avšak nevolil jsi

cesty této, nýbrž chtěje vypučetí jako
půvabná růže z kořene Jesse — jak bylo
prorokováno již od proroka Isaiáše
750 let před Kr. — chtěje jako nej-
ušlechtlejší plod na stromě lidstva sta-
nouti na světě, jako pravý potomek
Adamův, jako syn Davidův, zvolil si
matku, nejsvětější Matku, blahoslavenou
Pannu Marii, aby naše láska k Bohu
mohla se rozvinouti také v lásku k Matce
Boží.

Přeblahoslavená Panno, podivuhodná
Matko! Co sneslo Syna Božího s výšin
nebeských do tvého neposkvrněného
lůna? Byla to tvá mocná modlitba,
bylo to vroucí volání všech spraved-
livých Starého Zákona. Kdož by upíral, že
i tvá modlitba i jejich volání mocně hý-
baly nebem, aby se již otevřelo, aby
se naplnilo slovo Isaiášovo: »Rosu dejte
nebesa s hůry, a oblakové deštěte spra-
vedlivého; otevři se země a vypuť Spa-
sitele!« Avšak přes to nebyla's rozhodující
ani ty, Panno přesvatá, ani spravedliví
patriarchové a praotcové, nýbrž jenom
láska Synova a láska Otcova ve spo-
jení s láskou Ducha svatého, stanovila
a provedla tajemství vtělení Syna Bo-
žího. Ale vedle této lásky Boží má láska
Marie Panny největší podíl na díle na-
šeho vykoupení; proto všichni poctivi
křesťané všech věků a zemí a národů
závodí v úctě, lásce a vděčnosti k bla-
hoslavené Panně Marii, Matce Boží a
Matce své.

Jak něžnou láskou k Rodičce Boží
vynikala sv. Teresie! Právě dne
28. března roku 1915 bude tomu 400 let
co se narodila ve starokastilském městě
Avile ve Španělech z urozených a zbož-
ných rodičů. Každý večer čítalo se u
ních ze života svatých. Čtení to půso-
bilo na Teresii tak mocně, že ač út-
lého ještě věku, zahofela touhou umřít
pro Pána Ježíše. Odešla tajně z otcov-
ského domu, chtěla mezi Maury, aby
tam podstoupila smrt mučednickou. Když
úmysl její zmařen, umínila si v domě
otcovském trávit život co možná skrytý.
Ve 12. roce umřela jí matka. Zarmou-
cená dívka poklekla před obrazem Ro-
dičky Boží a plačíc modlila se: »Matko
milosrdenství, budiž mi nyní sama mat-
kou!« Pečlivě vychovává v Augustini-
ánském klášteře svého rodného města,

až pak sama tamtéž v 21. roce vstoupila do kláštera Panny Marie Karmelské, čili do kláštera Karmelitánek, jsouc pro svou převelkou lásku k Matce Boží od Boha vyvolena reformovati tenkrát pokleslou řeholi Mariánskou. Začala obnovu klášterů ženských a vidouc po-
žehnaný výsledek, odvažila se přispěním sv. Jana z Kříže reformovati též kláštery mužské, ač předvíдала bouře, které proti ní povstanou. Hrozně bylo jí snášeti trpkosti a nad to trapné tělesné bolesti a to po léta. Přes to zůstala klidnou, láskyplnou. Utrpením již tak uvykla, že se modlivala: »Pane, buď trpěti, buď umříti mi dej!« Z té duše si vážila, že jest dcerou cirkve katolické, často si to sama říkala; do mnoha klášterů zavedla původní řeholi karmelitánskou a nových pak založila 31. Na rozkaz svého zpovědníka napsala Teresie svůj vzácný životopis. Také ostatní její spisy: Cesta k dokonalosti, Hrad duše, Rozjímání, několik menších pojednání a na sta listů vynikají ušlechtilým slohem, hloubkou myšlenek a náboženskou vroucností, takže se řadí k nejlepším plodům španělského písemnictví. Zůstávala též nebeským duchem provanutá písně a básně.

Celým životem sv. Teresie vine se nejvroucnější láska k Rodičce Boží a k panickému ženicu jejímu sv. Josefu. Slyšíme několik dokladů, slyšíme její vlastní slova: »Na svátek Nanebevzetí Panny Marie byla jsem v jednom klášterním kostele sv. Dominika. Vykonal jsem tam kdysi generální zpověď; nyní patřila jsem na nepočtené chyby a hříchy svého bídného života a octla jsem se v takovém vytržení, že jsem byla takřka bez sebe. Pojednou viděla jsem se oblečenu v bělostné roucho. Nevěděla jsem, kdo mě v to roucho oblekl; až pak jsem spatřila po své straně blahoslavenou Pannu Marii a po levici svého milého otce sv. Josefa; oni mě oblekli a oznámili mně, že jsem nyní prosta všech svých hříchů. Jaká to byla pro mě radost, viděti se oděnu v roucho slávy nebeské! Po té vzala mě Matka Boží za ruku, ujistila mne, jak jest spokojena s mým uctíváním slavného sv. Josefa; slíbila mně, že se podaří založení nového kláštera, že v něm

vždycky s velikou láskou bude slouženo Pánu Bohu, jí a sv. Josefu, poslušnost že mně způsobí ovšem mnoho těžkostí, avšak Boží pomoc že mně nebude chyběti; její božský Syn že jí slíbil, kterak vždycky bude s námi a na důkaz toho že mi chce dáti jistý klenot. I dostala jsem kolem krku stkvoucí řetěz s drahocenným křížem... Matka Boží byla překrásná, připadala mně velmi mladou a přítomnost její naplnila mě nevýslovnou radostí, takže jsem si přála, abych nikdy nebyla od ní odloučena; avšak pojednou zdvihla se se sv. Josefem a se zástupem andělů do výšin nebeských...«

Jak ráda se modlivala sv. Teresie sv. růženec! Vypravuje: »Jednou držela jsem v ruce kříž svého růžence. Pán Ježíš vzal mi jej na chvílku, a když mně jej vrátil, byly to místo dřeva čtyři drahokamy a rány Páně skvěly se překrásně...«

Roku 1571 byla sv. Teresie povolána za převorku do kláštera ve svém rodném městě Avile. Měla tam pernou práci. Tamější Karmelitánky nechtěly se podříditu přísnější řeholi, jakouž Teresie zaváděla; i přijaly svou novou představou s nevolí, s nepokojeností a s odporem. Co učinila sv. Teresie? Jak obyčejně vzala útočiště k modlitbě a k Matce Boží. Jednoho dne shromáždila řeholní sestry do kapitolní síně. Tam na místo určené pro převorku postavila obraz blahoslavené Panny Marie, položila před něj klíče klášterní i knihu řeholní, klekla a prosila snažně Matku Boží, aby ona ráčila býti převorkou kláštera, aby ona všechny sestry řídila a spravovala. Kde kdo byl hluboce dojat, a od té chvíle čtěna a milována sv. Teresie od celé klášterní rodiny.

Však i v chóru, kdež společně konány modlitby řeholní, stolice určená pro převorku nechána Panně Marii, stál i tam její obraz. A ukázala jednou Rodička Boží, jak se jí líbí tato zdvořilost sv. Teresie. Když totiž jednoho dne zpíváno »Salve Regina« — »Zdrávas Královno«, — nestál na tom místě pouhý obraz, nýbrž sama Panna Marie ve skutečnosti, obklopena zástupem svatých andělů.

Podivuhodnými událostmi bylo doprovázeno zakládání jednotlivých nových

klášterů karmelitánských. Jeden šlechtic věnoval Teresii z lásky k Panně Marii svůj venkovský statek, aby tam zbudovala klášter. Krátce na to skonala štědrý dárcce, a sv. Teresie zvěděla zjevením Božím, že pro svou velikou lásku k Rodičce Boží byl uchráněn věčného zahynutí, že však pro všelijakou nedokonalost zatím strádá v očistci a že nebude z něho spíše propuštěn, dokud v novém tom klášteře nebude sloužena první mše svatá. I přičinila se Teresie ze všech sil, aby kostel co nejdříve byl hotov. S pomocí Boží se jí to podařilo. Když pak tam sloužena první mše svatá, spatřila světice, kterak s usměvavou tváří a s rukama sepjatýma srdečně ji děkuje. Podotýká k tomu sv. Teresie: »Jest podivuhodno, s jakým zalíbením patří Pán na všelikou službu, kterou prokazujeme jeho nejsvětější Matce a jakým nevýslovným milosrdenstvím službu takovou odměňuje. Budiž mu za to čest a sláva, že naše nízká díla tak povyšuje a životem věčným odměňuje!«

Veliké věru věci učinil Pán Bůh sv. Teresii a skrze ni její jméno všude s úctou, vážností a s podivem bylo vyslovováno, ona však smýšlela o sobě co nejpokorněji, pokládala sebe za bídnou hříšnici. Všelická utrpení přijímala jako zvláštní milost Boží a příležitost trpěti zde na světě, aby nemusila trpěti na věčnosti. Skonala svatě dne 4. října 1582. Zjevil se jí ve svatou tu chvíli božský Spasitel s Pannou Marií se zástupem andělů, aby ji doprovodili do slávy nebeské; bylot viděti, kterak se duše její jako holubička vznáší do nebe. Jest patronkou království španělského. Zbožný náš lid takto opěvuje sv. Teresii:

»Svatá panno Teresie,
čistější jsi nad lilie,
láskou rdiš se jako růže,
kdo tvou krásu vypsát může?

Ještě panna nedospělá
z domu v Afriku jsi spěla,
bys pro Krista, pro milence,
došla mučednictví věnce.

Nazpět domů povolána
oslavuješ svého Pána
slzou lásky, modlitbami,
tuhým postem, almužnami.

Na Karmel se odebíráš,
před světem se uzavíráš,
bys tam ve své vroucí tužbě
žila pouze Kristu k službě.

Anděl s nebe k Tobě kvapí,
horký šíp ti v srdce vtápí
a to divným ohněm hoří,
jenž ti láskou bolest tvoří!

OLOMOUC: Socha P. Marie u sv.
Mořice.

Trápí tebe nemoc dlouhá,
jí však roste jen tvá touha,
až Pán tebe volá mile,
by tvá láska došla cíle.

Aj, Kristova milovnice
vznášá se jak holubice
u radosti v onu výši,
kde se srdce její ztiší.

Prosiž za nás, svatá panno,
by nám bylo srdce dáno,
jež by ohněm tvoji lásky
zahořelo aspoň z částky!

(Pokračování).

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

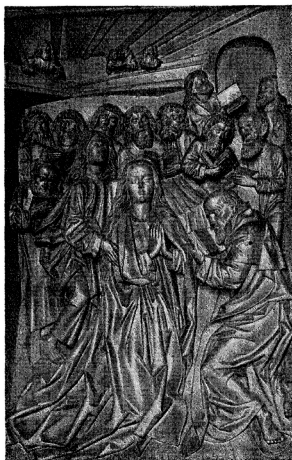
Od vodopádů Stanleyových.

A nyní ještě slovíčko o černošských kmenech zde usdlých. Nemohu ovšem říci mnoho, neboť jsem zde sotva jeden

mravů před jinými kmeny vyznamenává. Vageniové jsou výborní rybáři a plavčíci. Provozují obchod a vodí cestovatele vodopády Stanleyovými; z této příčiny

OLOMOUC: Kamenný reliéf u vchodu do dómu.

Skupina ze dřeva v sakristii u sv. Mořice.

rok. Obyvatelstvo u vodopádů Stanleyových skládá se z kmenů Vagenia a Bakuma, dále z Arabů, čili lépe řečeno Černočů, kteří se byli arabskému způsobu života a arabským mravům přizpůsobili, a konečně ze zřízenců ve službách belgických. Kmen Vagenia obývá na levém břehu řeky. Je to národ velmi zajímavý, který se, pokud jsem mohl pozorovati, čistotou svých

jich otrokáři šetřili, poněvadž jich přecházející obávané vodopády jakožto bezpečných průvodců potřebovali. Jsou to, jak říkáme velké děti, něžní, chytří a vždy dobré myslí. Býval jsem vždycky rád mezi nimi, a dosti často prokázali mi tyto dobří lidé dobré služby. Často obklopili mne v poledne a prosili mne, abych jim vyprávěl o Bohu. Bylo mi jen velmi lito, že jsem jejich řeči málo

rozuměl a nemohl se proto s nimi plyně bavit.

Bakumové žijí na pravém břehu řeky Kongo; mnozí z nich usadili se bezpochyby za příčinou posledních válek na levém břehu a založili tam četné osady. Tento národ žije v lesích, žije se lovem a zdá se mi, že je divočejší nežli Vageniové. Pomáhali mi také vydatně při stavbě, ale protože od osadní vlády byli přinuceni. Nyní však přicházejí na misii rádi, a kdybych se s nimi zabýval, jak by si přáli, nezbylo by mně pro moje vlastní svěřence žádného času.

Pouze Vageniové a Bakumové jsou vlastními domorodci; všichni ostatní kmenové jsou přistěhovalci. Arabové, kteří tu a tam roztroušeně bydlí, zpustošili zemi svými otrokářskými honbami. Nyní zdá se, že jejich moc je zlomena. Běloši jich používají jako prostředníků mezi sebou a černochy, což však pokládám za velkou chybu. Ostatně mají tito Arabové s vlastními obyvateli Arabie společný pouze dlouhý bílý plášť. Zdejší domorodci jsou skoro bez oděvu.

Vlastními obyvateli v obvodu vodopádů Stanleyových jsou belgičtí poddani; část jich stojí ještě pod belgiekými prapory, jiní jsou již propuštěni. Tito lidé, kteří ze všech krajů Kongžského státu se tu sešli, ztratili již mnoho ze své původní jednoduchosti. Před nějakým časem založili starí vojáci na blízku naší missie osadu, kde jsou mravy ještě jednodušší a čistší. Zabývají se nyní rolnictvím; večer se scházejí a vypravují si navzájem své rekovné činy. Život rodinný se jim velice líbí. Svým časem bránili sousední krásnou misií P. Cambiera v území Kassay proti útokům nepřátelských kmenů. Chápajíc zcela dobře, jak velkým dobrodiním jest missie pro jejich zemi, nabídl se, že mi při stavbě a zařizování missie budou nápomocni.

Vyhledky na dobrou žně jsou velmi dobré a na mnohých místech obilí a jiné polní plodiny již zrají. Avšak není bez překážek a obtíží. Mimo obtíže, které sebou přináší založení missie mezi národem, který stojí na nejnižším stupni vzdělanosti, jsou to ještě mnohé jiné překážky.

Nejprve není žádné jednotné řeči. Bakumové, Vageniové a všechny ostatní kmeny mluví různým nářečím. Jednotlivé nářečí liší se však často od sebe tak, že dorozumění je velmi obtížné a pro missionáře, který zná pouze jedno nářečí, skoro nemožné. Chce-li proto dodělati se aspoň nějakého úspěchu, musí si osvojit několik příbuzných nářečí najednou, což vyžaduje mnoho času a práce.

Druhá obtíž, která se nám stává y cestu, je nezdravé podnebí na Kongu. Jsme tu stále ohroženi zimnicí a nakažlivými nemocemi, a ačkoliv následkem našeho dlouholetého pobytu v Ekuadoru jsme horkému podnebí byli přivykli, býváme velmi často zimnicí obtěžováni. Příčina toho vězí v náhlých změnách počasí v těchto krajinách. Ráno a večer je tak chladno, že je třeba mít teplý oděv jako v Evropě, v poledne však je vedro nesnesitelné. Zdejší voda obsahuje mnoho slidy, a požívá-li se ve větším množství, působí, že se ve vnitřnostech tvoří vředy a činí zdomácnělou zde úplavici zvláště nebezpečnou.

Mezi mravní nesnáze náleží na prvním místě snaha protestantské missie, také v obvodu vodopádů Stanleyových se usaditi; jest mi však vyznati, že se, protestantského nebezpečí příliš nebojím. Nebezpečnějším by mohl být islám. Nejvíce však obávám se zhoubného vlivu, kterým špatný příklad bělochů, jižto k náboženství buďto jsou hostejní nebo nepřátelského smýšlení, na domorodce působí.

Dotud zpráva našeho missionáře od vodopádů Stanleyových. Je viděti, že je učiněn počátek a to příznivý, který s pomocí Boží pěknou budoucnost slibuje.

Jak vítali rudoši svého biskupa.

Mezi Indiány v Jižní Dakotě v Severní Americe působí missijní sestry z kongregace nejsvětějšího Srdce Panny Marie. O jejich missijní činnosti a zvláště o návštěvě nového biskupa v misií Sv. Františka, jenž tam zavítal za tím účelem, aby udílel sv. břimování, píše sestra Leopoldina:

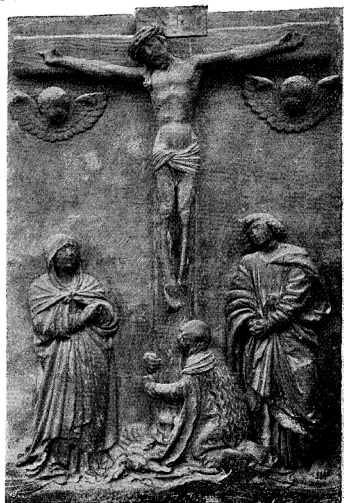
»Letos máme v domě přes 200 chovanců, kteří navštěvují naši na čtyry

třídy rozdělenou školu a k různým pracím přidržování bývají. Práce je sice těžkou úlohou pro rudocha a je mu třeba při ní velmi se přemáhati, ale každým rokem lze pozorovati pokrok i v této příčině.

Ježto od poslední návštěvy nezapomenutelného biskupa M. Marty naši mládeži svátost biřmování nebyla více udílena, přišel na naši prosbu nový

připravovaly se na nastávající sv. biřmování devítidenní pobožnosti k Duchu svatému. Každé ráno při mši sv. zpívala se píseň, a byla konána zvláštní modlitba k Duchu svatému.

Nadešlo konečně ráno 22. května. Vycházející slunce, jakož i bezmračné nebe ohlašovalo krásný, jasný den. Nejméně stokrát vyhlíželi jsme, kam oko dosáhlo, do širé prerie, abychom po-

BRNO: Kristus na kříži.

biskup, Tomáš Gorman, do naší missie. Byla to první ze všech indiánských missii, jemu v Jižní Dakotě svěřených, kterou poctil svou návštěvou. Velká byla radost, když jsme konečně jistou zprávu obdrželi, že nejdůst. vrchnopastýř 22. května do Crookstonu, stanici to nám nejbližší, přibude. Nastaly přípravy k jeho přijetí a uvítání a nešetřeno námahy ni nákladu, aby přivítání bylo důstojné a missie sv. Františka měla slavnostní vzezření. Dítky

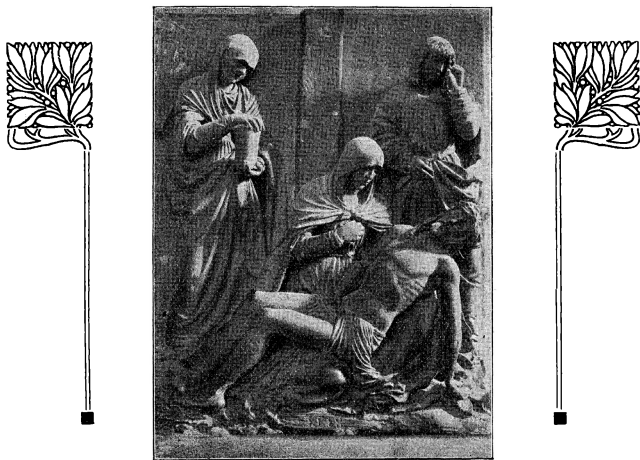
střežli povoz nového velepastýře. Konečně okolo jedenácté hodiny viděli jsme v dáli kýžený vůz. Rychle voláno na poplach. Naši indiánští hoši vyjeli na svých konících biskupovi naproti a blíže se jeho povozu volali na přivítanou: »Vítej nám, velepastýři!« Mezitím zvoněno našimi velkými zvony, jejichž libý zvuk se rozléhal široko daleko nepřehlednou rovinou. Naše spolky: spolek mužů sv. Josefa a Mariánský spolek žen, děti, missionáři, bratři laici, osoby

i všichni ostatní obyvatelé missijní stanice ubírali se průvodem biskupovi vstříc. Zvláštním dojmem působily naše rudohnědé ženy svými světlomodrými závoji, jaké nosí naše spolkové členky. »Bylo by záhodno«, pravili starší Indiáni, »abychom provázejíce biskupa zpívali některou z našich domácích písní«. Stalo se a krajinou rozléhal se zpěv nadšených rudochů.

Konečně došel průvod dveří chrámových. Nad nimi stkvěly se dva nápisy: »Ejhle velekněz« a »Přijď Duše

potom děvče přednášely nadšený pozdrav biskupovi na přivítanou. Velepastýř poděkoval znovu dětem zde shromážděným a udělil jim zvláště, jak se vyjádřil, a podruhé své požehnání.

Po tříhodinné přestávce, která byla věnována obědu a odpočinku, byl pan biskup pozván, aby sobě prohlédl náš dům a zvláště školní místnosti, kde byly vystaveny školní písemné a ruční práce našich malých Indiánů. »V před!« zněla odpověď a biskup se ubíral od stavení do stavení, ze světnice do světnice. Na

BRNO: Panna Maria pod křížem.

svatý». Vnitřek chrámu, o němž řekl sám biskup, že je po stoličním chrámu v jeho diecési největší, byl velmi vkusně vyzdoben. Když biskup krácel kostelem, zpíval zpěvácký sbor čtyřhlasně pěknou hymnu na slova »Ejhle velekněz«. Potom udělil velepastýř od hlavního oltáře svému stádcí ponejprv své apoštolské požehnání. Spolu děkoval dojemnými slovy za srdečné přivítání, kterého se mu dostalo. Z kostela odebrali jsme se do missijní budovy, kde nejprve hoch a

prohlédnutí šestnácti různých stavení je zajisté zapotřebí hodně mnoho času, ale přes to prohlédnuto vše se zájmem a důkladně. Večer shromáždili se všichni obyvatelé okolo zamilovaného sobě místa, jeskyně to Nejsvětější Panny, která osvětlena jsouc nesčíslnými svícemi a pochodněmi chlapců překrásný pohled skytala. Když potom přišel P. Perrig se svou hudební kapelou, z indiánských hochů pozůstávající, zapěli všichni Mariánskou píseň. Hlasitě zněly hudební

nástroje provázějící zpívající lid. Náš dobrý velepastýř byl hluboce dojat. Vyšel k nám ven a pravil, že tento výjev mu připomíná jeho návštěvu v Lurdech, kde byl sám očitým svědkem tří zázraků. Pak vypravoval, jak sám muže, jehož levá část byla ochromena, třikrát do zázračné studnice ponořil a jak týž po třetí zcela uzdraven odtud vyšel, berly odložil a milé Matce Boží za uzdravení děkoval. Na konec povzbudil všechny přítomné, aby v pomoc a ochranu Marie Panny vždycky důvěřovali, jelikož i zde v Dakotě má tutéž moc, kterou ve Francii světu ukázala.

Nadešla neděle. Po slavné mši sv. a nadšeném kázání velepastýřově byla 84 dítkám udělena svátost sv. biřmování. Dospělí přijmou tutéž svátost te-

prve v červenci, ježto potom biskup opět přijde, aby byl přítomen kongressu Indiánů. Odpoledne byl uveden do stanu zvlášť proň připraveného, odkud se díval na indiánské hry našich chovanců. Po krátkém tam pobytu odebrali jsme se do shromáždění starých Indiánů, kde se jak obyčejně řečnilo a různé záležitosti a přání byly přetřásány. Okolo páté hodiny shromáždili jsme se v naší divadelní místnosti, kde děti na počest vysokého hodnostáře církevního prováděly velmi pěkné hry zábavné.

Následujícího dne nás biskup zase opustil. Zajisté vzpomene si nyní častěji na svou první návštěvu v naší indiánské missii, a my doufáme, že jej často ještě v našem středu uvidíme.

Různé zprávy.

Sochy v Olomouci. V kostele sv. Mořice jest nádherná socha Panny Marie z doby gotiky, skvělá práce neznámého domácího mistra. V sakristii mají v témže kostele ze dřeva vyřezaný relief, představující „smrt Panny Marie“. Je z počátku 16. století. U vchodu do domu olomouckého jest zazděn kamenný relief asi z roku 1483. Představuje Pannu Marii, obklopena anděly a svatými.

Reliefy kamenné u sv. Jakuba v Brně. Nedaleko hlavního vchodu jsou zazděny ve zdi v kostele sv. Jakuba v Brně dva krásné kamenné reliefy. Jeden představuje Pannu Marii pod křížem, na druhém s letopočtem 1519 viděti Krista na kříži.

ZASLÁNO.

Do Lúrd! Popis české pouti do Lúrd pořádané r. 1913. Sestavil Dr. Alois Kolisek. — »Spolek československých poutníků do Lúrd« uspořádal r. 1913 první českou spolkovou pouť do Lúrd a popis této pouti nyní svým nákladem vydal. Je to první kniha nákladem tohoto nového spolku vydaná a to kniha

velmi krásná, která jistě plně zaslouží, aby co nejdříve byla rozebrána. Spisovatel, jenž se svými bratry již dříve tři české poutě do Lúrd vedl (r. 1903, 1907 a 1911) a jenž při první spolkové neboli čtvrté pouti české r. 1913 byl duchovním vůdcem, pouť tuto duchaplně popsal a do popisu toho snesl a urovnal všechn material o Lúrdch, takže kniha tato je jakýmsi sborníkem věcí lúrdských obsahujíc statě rázu dějepisného, literárního a kulturního. Každý, kdož se o lúrdskou otázku zajímá, najde zde návod a poučení. Pro tyto vlastnosti bude kniha »Do Lúrd« nejen lúrdským poutníkům z r. 1913 milou památkou na jejich pouť, ale i všem ctitelům Marianským pramenem důkladného poučení, ušlechtilé zábavy a duševního povznesení. Kniha čítá 415 stránek a jest vyzdobena četnými krásnými vyobrazeními a mapkami. Cena její jest pro členy lúrdského spolku K 4.—, pro nečleny K 5.—. Objednávky přijímá a vyřizuje pokladník lúrdského spolku A. Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné, Praha II., Jungmanovo nám. č. 20.

(Z A S L Á N O.)

Přátelům katolických mislí. Těžká doba válečná dopadla plnou tíhou i na katolické misie. Misijní ústavy jsou prázdné, bratři, studující ba i kněží jsou povoláni k vojsku. Mnoho misijních bratrů již zůstalo na bojišti mrtvých neb raněných. V Africe jsou misionáři a misijní sestry zajati — a Bůh ví, v jaké nouzi. — Dary šlechetných příznivců, které ještě dojdou, obrátíme na podpory pro raněné — misijní ústavy jsou částečně proměněny ve vojenské špitály. Nastaly nám tak nové úkoly, ale též i nové velké vydání. To budíž vysvětlením a zároveň i omluvou, že v těchto těžkých časech obracíme se ještě s prosbou na přátele katolických mislí. Společně na osvědčenou věrnost a obětavost dobrého katolického lidu, že právě v této hodině požehnané činnosti katolických misionářů nezapo-

mene, a zůstane i na dále dílu misijnímu oddán, a bude je dle možnosti i dále podporovat. Nejlépe však naše snahy podporuje, kdo kupuje a rozšiřuje naše misijní časopisy, knihy, kalendáře atd. Vydali jsme zase nový ročník Misijního Kalendáře, který se prodává jedině ku podpoře veškerého misijního díla. Misijní kalendář přináší 80 krásných vyobrazení s nádhernými povídkami a zprávami ze zámořských misí a má v sobě tolik zajímavosti, že skýtá katolickým rodinám skutečně nejlepší pobavení. Proto jej kup a přispěj, aby jej mnozí kupovali. Tak se ti skýtá lehká příležitost účastnit se nejen na nádherném bohu libém misijním díle... ale zároveň pomůžeš i našim raněným vojínům. Kalendář stojí pouhých 80 h. Objednat lze v Misijním knihkupectví Sv. Gabriela, p. Möd-ling, D. R. neb v knihkupectví Sv. Bonifáce Praha II. na Stupí 14.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Brna. V nehlubší pokoře vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně za opětné vyslyšení prosby jak v dětství tak i nyní v dívčím věku.

A. B.

Z Brna. Majíc strach o svého manžela ve válce a nemajíc od něho žádné zprávy obávala jsem se nejhoršího. I prosila jsem v této své úzkosti nejbl. Pannu Marii a sv. Josefa, abych dostala zprávu, a hle došla zpráva a radostná. Pročež věřel díky Pánu Bohu za vyslyšení.

K. P.

Díkůvzdání nejsv. Srdci Páně z Moravy. Jistý kněz vzdává dle učiněného slibu nejsv. Srdci Páně vroucí díky za vyslyšení jisté prosby.

A. J. P.

Od Přerova. Plníc tímto svůj slib, vzdávám tímto vroucné díky bož. Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Anto-

nínu Pad. za vyslyšení prosby ve velice stísněných poměrech.

M. P.

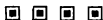
Od Opavy. Po učiněném slibu vzdávám veřejné díky božskému Srdci Páně, nejbl. Panně Marii, sv. Antonínu Pad. a všem našim sv. patronům, že jsem nebyl v důvěře zklamán, nýbrž vyslyšen.

Fr. S.

Z Táboru. V úzkosti své prosila jsem nejsv. Srdce Páně a nejbl. Pannu Marii o vyslyšení prosby své. Mé úpěnlivé volání bylo vyslyšeno a proto vzdávám nepokornější mé díky Pánu Ježíši i přesvaté Matce jeho, Marii Panně.

Čtenářka »Školy.«

Poznámka. Kdo chce, aby bylo uveřejněno díkůvzdání, musí se podepsat svým jménem, kteréž však jen dle přání bude uveřejněno celé, nebo začátečními písmenami.

Vyučování náboženské.

(Hlavní úmysl.)

Doba naše je velmi pokročilá ve všech oborech lidského vědění a umění. Co to krásných vynálezů v oboru hospodářském, živnostenském a uměleckém. Člověk proniká zemi až do útrob jejích, měří hloubku moře a zpytuje živočišstvo jeho. Člověk slézá nebetyčné hory a ani obloha nebeská není mu neznámá; neboť nástroji může prozpytovat i hvězdy nebeské. Co to vědy, umění a moudrosti! Jak musí býti Pán Bůh dobrotivý a pln lásky, když tolik a taková dobrodinií vzácná dal a dává nevďěčným lidem na zemi. A často tito lidé zneužívají těchto darů Božích proti Bohu, jakoby dary, které mají, sami od sebe měli a zakládajíce sobě mnoho na darech těch stávají se pyšnými. O kěz by si darů Božích vážili a jich jen k dobrému a ke cti Boží užívali! Pán Bůh by jim dal ještě více a větších dobrodinií. Z toho lze poznati, že všechno to umění, všechno to vědění a všeliká moudrost lidská není to pravé, co člověka činí opravdu dobrým a Bohu milým. Které jest tedy to umění, které je to učení, jež je nejdůležitějším ze všech? Snad čtenáři naši to uhodnou, oni ví to dobře! Jest to učení sv. náboženství. Tázete se proč? Proto, že nás učí, co máme činiti, bychom Bohu sloužili a na věky spasení byli, což jest nejhlavnějším našim povoláním a cílem. Z té příčiny jest již u dítek velmi důležité, aby v nejtělejší mládí byly vedeny k Bohu, poučovány o Bohu, aby učily se modliti, a to jest povinností matky, by ona první zasévala símě zbožnosti a bázně Boží do srdceka dítěte svého. Toto símě matkou do srdce dítěte vložené bývá dále pěstováno, jakmile nastoupí do školy, od učitele náboženství. Tento již vykládá šířeji o Bohu, Stvořiteli všeho, o Synu Božím, Spasiteli našem a Duchu sv., Posvětiteli našich duší, aby dítky netoliko rozumem Pána Boha víc a více poznávaly, ale také celým srdcem, celou duší svou jej milovaly a jemu sloužily. Tu třeba učiteli náboženství modliti se vroucně za sebe i za dítky sobě svěřené, neb ani ten jest něco, kdo sází, ani ten kdo zalévá, ale ten, kdo vzrůst dává, to jest Bůh. A proto třeba Boha vroucně prosit, aby žehnal vyučování náboženskému, by dítky nejen rozumem, ale i srdcem pravdy Boží přijímaly a dle nich život svůj říditi se učily.

Dítky vyjdou ze školy, vstoupí do života, buď doma pomáhají rodičům, nebo jdou do služby nebo na řemeslo, nebo jsou zemědělskými dělníky. Aby nezapomněla dospívající mládež pravdy sv. náboženství a byla stále upomínána na povinnosti k Bohu, povzbuzována k životu právě křesťanskému, proto je třeba dalšího vyučování sv. náboženství a sice aspoň v neděli na křesťanském cvičení. Jestliť pak křesťanské cvičení srozumitelné a soustavné poučování o křesťanských pravdách viry a mravů pro dospělé mladíky a děvy, pro muže a ženy.

Všem lidem bez rozdílu je třeba ustavičného poučování ze strany církve sv.; ale zase všichni jsou povinni, aby dle poznanych pravd Božích živi byli. Spasitel náš pravil: Blahoslaveni, kteří slyší slovo Boží a zachovávají je. A sv. apoštol Jakub di: Jest li kdo posluchač slova Božího a ne činitel, ten přirovnán bude muži spatřujícímu obličej narození svého v zrcadle: i vzhlédl se a odešel a hned zapomnul, jaký by byl. (Jak. 1. 23). Co by prospělo čtení nebo všechno vyučování náboženské, kdyby se člověk nestal lepším a ctnostnějším? Mohlo by se státi jemu, co vypravuje následující zjevení. Jistý nábožný muž měl jednou zjevení. Připadalo mu, jakoby se peklo otevíralo před jeho očima a jakoby tam v propasti viděl lidi, kteří byli mnohem hrozněji mučeni, než jiní, kteří byli více na povrchu. I tázal se vedle stojícího anděla, co by to bylo za lidi? A anděl pravil: Jsou to onino lidé, kteří se slovu Božímu sice pilně učili, je poslouchali a četli, ale je nezachovávali. Jsou tedy daleko citelněji trestáni, než židé a pohané, je-likož zákon Boží lépe znali, než tito. Jak velice si církev sv. přeje, aby její věřící křesťanské naučení poslouchali, náboženské knihy četli, o přečteném rozjímali a též jiné poučovali a k učení náboženství přidržovali, vysvítá z toho, že udělila odpustky všem takovým. Tak udělil papež Pavel V. odpustky 100 dnů netoliko

všem učitelům náboženství a všem rodičům, kdykoliv dítky, domácí své a služebné poučují v křesťansko-katolickém náboženství, nýbrž také všem věřícím, kdykoliv aspoň půl hodiny o křesťanském naučení čtou, rozjímají, aby je lépe poznali a jiným vykládali. Mimo to udělil papež Klement XII. všem, kdož mají nábožný obyčej, křesťanské naučení čísti a jiné k tomu přidržovati, plnomocné odpustky na Vánoce, Velikonoce a na svátky sv. apoštolů Petra a Pavla, jestliže v tyto dny svátost pokání a nejsv. Svátost oltářní hodně přijmou a modlitby odpustkové zbožně se pomodlí.

Na mnohých místech jest zavedeno bratrstvo křesťanského naučení. I těmto bratrstvům dostalo se mnohých plnomocných i neplnomocných odpustků od papežů, když členové takového bratrstva křesťanskému naučení pozorně naslouchají, nebo takové knihy čtou a jiné v tom poučují. Neměli by již pro tyto duchovní výhody všichni rádi křesťanské cvičení navštěvovati a jiné nedbalé k tomu též přiměti? Za doby naši jest mezi lidem i vzdělaným dost velká neznalost sv. náboženství a to je hlavní příčinou veliké vlašnosti v plnění křesťanských povinností a v páchání zlého. Odstraňme tedy tuto nevědomost, poznávejme víc a více krásu a vznešenost pravd sv. náboženství, pak si je zamilujeme, budeme si jeho vážit a budeme rádi povinnosti našeho náboženství plniti. Aby vyučování sv. náboženství se dařilo u těch, kteří vyučují i u těch, kteří je poslouchají, obětujeme všechny své modlitby a dobré skutky Pánu Bohu na tento zbožný úmysl.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdárné vyučování náboženství a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu citelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati náboženské vyučování.

Úmysl v lednu 1915: Apoštolát modlitby a apoštolát lidu.

Úmysly apoštolátu modlitby.

Modleme se za zdar vyučování náboženskému.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí † papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Ú.	Sv. Eligia , bisk. (665). — Hojná účast na rorátech. Zachovávaní postu. Nemocná matka. Brzké uzavření míru a ukončení války. Ohrožený mladík.	
2. St.	Sv. Bibiany , p. a m. (363). — Rád T. J. Odevzdání do vůle B. Šťastné navrácení bratra z bojiště. Ubozí vystěhovalci. Umírající a padlí vojínové.	
3. Č.	Sv. Františka Xav. , (1522). — Katol. missie v Číně a Japonsku. Apoštolický duch u bohoslovců. Láska ošetřovatelů k raněným. Nemocná sestra.	
4. P.	Sv. Barbory , p. a m. (236). — I. pátek. Úcta Bož. Srdce Páně. Šťastná hodinka smrti. Návrát národů k B. Ženské kláštery. Sodalové na bojišti.	
5. S.	Sv. Petra Chrysol. , bisk. a uč. cirk. (450). — Dokonalá litost v hodině smrti. Obnova církevních zájmů v zemích válkou zničených. † kněží.	
6. N.	Neděle II. adventní. Sv. Mikuláše , bisk. (327). — Skutky tělesného i duchov. milosrd. Chléb sv. Antonína. Ranění. Chudí. Odvrácení hladu.	
7. P.	Sv. Ambrože , bisk. a uč. cirk. (397). — Oddanost k duch. vrchnostem. Dary Ducha sv. Láska ke studiu. Vojíní na bojišti. Důvěra v pomoc Boží.	
8. Ú.	Neposkvrněné početí P. Marie . — Růženec mariánský. Družiny mariánské. Úcta a láska k Panně Marii. Odvrácení moru, hladu a války. Mládež.	
9. St.	Sv. Petra Kanis. , kn. (1570). — Konečné vítězství našeho vojska. Šťastný návrat jistých vojinů z bojiště. Katol. učitelé mládeže. Dar bázně Boží.	
10. Č.	Sv. Eulalie , p. a m. (340). — Opuštěné rodiny. Pokoj a svornost v rodinách. Katol. missie. Naši vojíní v zajetí. Nemoc. vojínové. † bratři.	
11. P.	Sv. Damasa , pap. (384). — Sv. Otec Benedikt XV. Úcta a oddanost ku sv. Otci. Láska k vlasti. Šťastná smrt na bojišti. Ukončení války.	
12. S.	Sv. Otilie , abat. (720). — Apoštolské snahy sv. Otce. Kněží v armádě. Umírající. Ochraň a pokoj naší vlasti. Těžce ranění vojínové. Trpělivost.	
13. N.	Neděle III. adventní. Sv. Lucie , p. a m. (304). — Oddanost k panovníckému domu. Obhájení vlasti a říše naší. Zdátost mládeže. Svornost.	
14. P.	Sv. Dominika de Silos , opata (1074). — Vánoční sv. zpověď. Láska a útrpnost k chudině. Duchovní cvičení. Bohoslovci. Otcové rodin na bojišti.	
15. Ú.	Sv. Irenea , bisk. m. (202). — Velepastyřové naší. † spolubratr. Opuštěné rodiny. Podpora vdov a sirotek. Trpělivost v souzení a protivenství.	
16. S.	Sv. Adléty , vdovy (999). — Návrat rozkolníků k pravé víře. Vytrvalost v povolání. Opuštěné vdovy a sirotci. Zachování postu. Jednomyslnost.	
17. Č.	Sv. Lazara , bisk. (75). — Duch kajcnosti. Bratrská láska. Prospívání ve ctnostech. Časté sv. přijímání. Vojíní oděni sv. škapulířem. † sestry.	
18. P.	Očekávání porodu bl. P. Marie . — Rodiny padlých vojinů. † kněz. Zachování čistoty srdce. Bratrstva růžencová. Pobožnosti za naše vojiny.	
19. S.	Sv. Nemesia , m. (250). — Všímání si vnučení Božích. Nižší svěcení. Přemáhání pokušení. Varování se hříchu. Pravé pokání. Brzký mir.	
20. N.	Neděle IV. adventní. Sv. Petra Klav. , miss. (1654). — Duchovní čtení. Přemáhání ctižádosti. Opuštěná matka a sestra. Modlitba za kat. missie.	
21. P.	Sv. Tomáše , apošt. P. (73). — Pevná víra. Obrana sv. víry. Otcové na bojišti. Obrácení nevěrců. Missie v Severní Americe. Katolický tisk.	
22. Ú.	Sv. Servula , žebráka (570). — Horlivost v duchovním životě. Láska k povinnosti. Modlitba za vlast. Trpělivost v chudobě. Dobrý příklad. † vojíní.	
23. S.	Sv. Viktorie , p. a m. (253). — Mocná důvěra v přímluvu Rodičky Boží. Umírající vojíní. Skutky kající. Přemáhání sebe. † matka. † sourozenci.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. Č.	Adama a Evy , prarodičů. — Vánoce vojínů na bojišti. Mír a pokoj národům. Štědrost k chudině. Bohoslovci. Příprava srdce. † sourozenci.	
25. P.	Narození Pána Ježíše Krista . Příchod Páně do srdcí našich. Duchovní obrození. Brzký mír národů. Úcta k nejsv. Svátosti. Pokora. Upřímnost.	
26. S.	Sv. Štěpána , prvomučedníka. — Mučedníci za vlast. Příprava na vyšší svěcení. Hrdinná stálost sjednocenných u víře. Modlitba rozjímavá.	
27. N.	<i>Neděle po Narození Páně.</i> Sv. Jana , apošt. P. (101). Čistota srdce dle vzoru sv. Jana. Ošklivost před hříchem. Povolání ke stavu řeholnímu.	
28. P.	Sv. Mladátek . — Důvěra v pomoc Boží. Opuštěné dítky a sirotci. Modlitba dětek za vojiny. Oběti dětek ve válce. Ochrana Boží. Brzký mír.	
29. Ú.	Sv. Tomáše , bisk. a m. (1170). — Velepastyřové naši. Svornost. Láska. k chudině. Hájení sv. víry. Obrácení pohanů na víru katol. † rodiče.	
30. St.	Sv. Davida , krále. — Staříčků náš panovník. Vytřvalost v dobrém. Padlí vojiny ve válce. Ukončení války. Smíření národů. Modlitba za vlast.	
31. Č.	Sv. Sylvestra , pap. (335.) — Díky Pánu Bohu za všechna dobrodíní. Sv. Otec náš. † údobí Apoštolátu modlitby a jiných bratrstev. † naši vojiny.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Jednou z nejnaléhavějších povinností jest náboženské vyučování. Hned u dítěte je velmi důležité. Proto mají rodiče sami hned v útlém mládí dítky své učiti. Boha znáti, jej milovati a jeho poslouchati. Ještě důležitějším je toto vyučování u dítek školních, aby byly vyučovány sv. náboženství a dobře tak vyzbrojeny pro další jejich životní povolání. Aby však nezapomněly nauky sv. náboženství třeba je, aby je i dále slychala mládež dospívající na křesťanském cvičení, kdež bývá slovem Božím posilněna proti nástrahám světa a upevněna v mravném, bohabojném životě, aby si ctnost zalíbila a každý hřích v ošklivosti měla. Niemeně je poučování v pravdách sv. víry potřebno i dospělým lidem, aby znali své povinnosti k Pánu Bohu a hleděli si především spásy duše své. Jestli učení katolickému náboženství učením nejpotřebnějším, že nás učí, co máme činiti, bychom Bohu sloužili a na věky spaseni byli. Proto prosme nejsv. Srdce Páně, aby žehnalo všem, kdož vyučují sv. náboženství.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvlášť Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdárné vyučování náboženství a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852).

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati náboženské vyučování.

Úmysl v lednu 1915: Apoštolát modlitby a apoštolát lidu.